MİFTĀḤU'L-MA'ĀNĪ

(ÇEVİRİ-METİN)

Pamukkale Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Yüksek Lisans Tezi
Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı
Eski Türk Edebiyatı Programı

Ümit ÇAĞDAŞ

Danışman
Doç. Dr. Cemal BAYAK

Haziran 2019
DENİZLİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ ONAY FORMU

Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı öğrencisi Ümit ÇAĞDAŞ tarafından Doç. Dr. Cemal BAYAK yönetiminde hazırlanan MİFTḤU'L-MA'ĀNĪ (ÇEVİRİ-METİN)" başlıklı tez aşağıdaki jüri üyeleri tarafından 19/06/2016 tarihinde yapılan tez savunma sınavında başarılı bulunmuş ve Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Saadet KARAKÖSE

Jüri Başkanı

Doç. Dr. Cemal BAYAK

Jüri Üyesi

Doç. Dr. Hasan GÜLTEKİN

Jüri Üyesi

Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun 26/07/2019 tarih ve 29/01 sayılı kararıyla onaylanmıştır.

Prof. Dr. Ahmet BARDAKCI

Müdür

BİLİMSEL ETİK SAYFASI

Bu tezin tasarımı, hazırlanması, yürütülmesi, araştırmalarının yapılması ve bulgularının analizlerinde bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini; bu çalışmanın doğrudan birincil ürünü olmayan bulguların, verilerin ve materyallerin bilimsel etiğe uygun olarak kaynak gösterildiğini ve alıntı yapılan çalışmalara atıfta bulunulduğunu beyan ederim.

İmza

Ümit ÇAĞDAŞ

ÖNSÖZ

Sözlükler bir dilin sözcüklerini, deyim ve örnek cümleleri içersinde barındıran, bunları açıklayan ya da başka bir dildeki karşılığını veren eserlerdir.

Dil yaşayan canlı bir varlık olduğu için bazı kelimelerin ifade ettiği anlam değişebilir, anlam kaymasına uğrayabilir ya da kullanılmadığı için zamanla unutulmaya yüz tutmuş olabilir.

Dil sosyal hayatta insanlarla ilişkilerimizde bize aracılık eden en önemli iletişim aracıdır.Günümüzde insanlar iletişime her zamankinden daha fazla önem vermektedirler.Dolayısıyla insanların birbirlerinin dillerini öğrenme ihtiyacı ortaya çıkmaktadır. Başka bir dili öğrenmek içinde sözlükler vazgeçilmez kaynaklardır.

Üzerinde çalıştığımız eser Milli Kütüphane'de *Miftāḥu'l-Ma'āni* adıyla kayıtlı Farsça sözlüktür. Eser iki bölümden oluşan mensur bir sözlüktür.

Bu çalışma dört bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde mensur sözlüklerin yazılma amaçları, muhteva ve tertip özellikleri ile Farsça-Türkçe manzum ve mensur sözlükler ve bunlardan üzerinde çalışma yapılanlarla ilgilibilgi verilmektedir.

İkinci bölümde Fevri b.'Abdullah'ın hayatı üzerinde durulmaktadır. Burada, kaynaklarda hakkında çok az bilgi bulunan müellif, eserinden yola çıkılarak tanıtılmaya çalışılmaktadır.

Üçüncü bölümde *Miftāḥu'l–Ma'āni* incelenmektedir. Burada eserin yazılma sebebi ve tarihi,muhteva ve tertip özellikleri, dil ve imla özellikleri de ele alınmaktadır.

Dördüncü bölümde eserin transkripsiyonlu metni ve eserde yer alan Farsça ve Türkçe kelimeler verilmektedir. Burada eserdeki kelimeler Farsçadan Türkçeye, Türkçeden Farsçaya olmak üzere iki sözlük halinde düzenlenmektedir. Bu bölümde ayrıca eserdeki Farsça kelimelere verilen Türkçe karşılıklarının günümüzdeki anlamları verildiği Dizin ve Sözlük yer almaktadır. Metninin görülebilmesi için çalışmanın sonunda eserin tıpkıbasımına da yer verilmiştir.

Metnin okunması ve kontrolü sürecinde bana değerli vakitlerini ayıran, danışman hocam Doç. Dr. Cemal BAYAK'a, fikir ve görüşlerini benimle paylaşanhocam Prof. Dr. Saadet KARAKÖSE'ye ve Farsça kısımların okunması ve çevirisinde yardımlarını esirgemeyen Araştırma Görevlisi Metin AKDENİZ'e teşekkürü borç bilirim.

Ümit ÇAĞDAŞ

Denizli 2019

ÖZET

ANKARA MİLLETKÜTÜPHANESİ'NDEKİ 432 NUMARALIMİFTĀḤU'L- MA'ĀNĪ'NİN TANITIMI VE METNİ

ÇAĞDAŞ, Ümit
Yüksek Lisans Tezi
Türk Dilive Edebiyatı ABD
Eski Türk Edebiyatı Programı
Tez Yöneticisi: Doç. Dr. Cemal BAYAK
Haziran 2019, VII+381 Sayfa

Dünya edebiyatının en zengin edebiyatlarından biri olanKlasik Türk Edebiyatı, bu özelliğinihiç şüphesiz bu sahada verilen eserlerin çokluğuyla elde etmiştir. Değişik türlerde çok sayıda eserler verilen bu alanda sözlük çalışmaları önemli yer tutar. Sanat eserlerini çağının aynası olarak kabul edersek sözlükler de bu eserlerin anlaşılmasına katkıda bulunan ve yazıldığı dönemin kelime hazinesine ve gramer yapısına ışık tutan önemli kaynaklardır.

Tezimize esas olan eser, Ankara Milli Ktp.,A. Ötüken 432 Numarada Miftāḥu'l-Ma'ānīadıyla kayıtlı XV.yüzyılda Fevri b.'Abdullah tarafından yazılmış Farsça-Türkçe mensur bir sözlüktür. Tezimizin giriş bölümümdemensur sözlüklerhakkında bilgi verdikten sonra ikinci bölümde yazar hakkında bilgi verilmektedir. Üçüncü bölümde ise çalışmamıza esas olan eserin,muhtevası,dil ve anlatım özellikleri bakımından tanıtıldı. Son bölümde ise eserin transkripsiyonlu metni yer almaktadır. Transkripsiyonlu metnin sonuna metnin başında yer alan notlar eklenmiştir. Metinde yer alan derkenar notları da dipnotlarda gösterilmiştir. Okuyucuya kolaylık olsun diye Farsça-Türkçe ve Türkçe – Farsça bir manzum sözlük hazırlandı. Daha sonra eserin yazıldığı dönemde kullanılan ama günümüzde kullanılmayan bazı Türkçe kelimelerin anlamlarını da bir dizin halinde verildi.

Anahtar Kelimeler: Fevrî, Miftāḥu'l- Ma'ānī, Farsça-Türkçe Sözlük, Yazma eser,

ABSTRACT

PRESENTATION AND TEXTS OF MİFTĀḤU'L- MAʿĀNĪ NUMBERED 432 IN ANKARA PUBLIC LIBRARY

ÇAĞDAŞ, Ümit
Master Thesis
Turkish Language and Literature Department
Classical Turkish Literature Programme
Adviser of Thesis: Assoc. Prof. Cemal BAYAK
June 2019, 381 pages

Classical Turkish Literaturewhich is one of the riches literatures of World Literature has gained this feature by many number of works carried out in this field. Dictionary works have an importand place in the mentioned field in wich numerous workshave been carried out. İf we consider masterpieces as a mirror of their era, dictionaries are importanrt sources whichhelp these woks to be understood and shed light on vocabulary and grammatical structures of the age these works were written.

The work that is fundemental to my thesisise Persian-Turkish dictionary which is registered with name Miftāḥu'l- Maʿāni in Ankara public library, A. Number 432, written by Fevri b. Abdullah in 15th century. in the indroduction part of the thesis, after giuing information about prose dictionaries, some information is givenabout the writer in the second part. İn the third section, the contend of the work that is fundemental to our thesis is introduced in terms of language end expression. And in the last part transcripted text of the work take place. The notes that take place in the beginning of the text are added at the end of the transcripted text. The apostil notes in the text are shown in post script part.To help the reader in reading a Persian-Turkish, Turkish-Persian dictionary is prepared. And it's found suitable to give the turkish Meanings of the words that were used at the time of the work was prepared but no longer used as index.

Key words: Fevri, Miftāḥu'l- Maʿānī, Persian-Turkish Dictionary, Manuscript

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ i
ÖZET..ii
ABSTRACT.. iii
İÇİNDEKİLER...iv
KISALTMALAR .... … vi
GİRİŞ 1

BİRİNCİ BÖLÜM

İLK FARSÇA-TÜRKÇE SÖZLÜKLER

1.1. İlk Farsça-Türkçe sözlüklerin Yazılış Amaçları.. 3
1.2. Şekil, Tertip ve Muhteva Özellikleri...4
1.3. Farsça-Türkçe Manzum Sözlükler.. 5
1.4. Farsça-Türkçe Mensur Sözlükler 8

İKİNCİ BÖLÜM

FEVRĪb. ‘ABDULĀH

2.1. Hayatı... 15

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

MİFTĀḤU’L- MA‘ĀNĪ: İNCELEME

3.1. Eserin Adı, Yazıldığı Tarih ve Yazılış Sebebi 16
3.2. Eserin Muhtevası ve Tertibi 16
3.3. Eserin Dil ve İmla Özellikleri.................................. 21
3.4. Sonuç.. 24

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

MİFTĀḤU’L-MA‘ĀNĪ: METİN

4.1. Nüsha Tavsifi... 25
4.2. Metnin Hazırlanmasında Takip Edilen Yol........................... 26
4.3. Transkripsiyon Harfleri 27
TRANSKRİPSİYONLU METİN.................................... 28
FARSÇA-TÜRKÇE SÖZLÜK 95
TÜRKÇE-FARSÇA SÖZLÜK 156

DİZİN…………… 217
KAYNAKÇA.................................. 238
MİFTĀḪU'L-MA'ĀNĪ: TIPKIBASIM………………….. ………………………241
ÖZ GEÇMİŞ……………………………………………………………………..381

KISALTMALAR

Age : Adı geçen eser
Agm : Adı geçen makale
b. : Bin (oğlu)
bkz. : Bakınız
Bsk. : Baskı
C. : Cilt
Çev. : Çeviren
Ef. : Efendi
h. :Hicri
Hzl. : Hazırlayan
HK : Halk Kütüphanesi
Hz. : Hazreti
KB : Kültür Bakanlığı
Ktp. :Kütüphane
MÖ : Milattan önce
nr. : Numara
nşr. : Neşriyat
ö. : Ölüm
S. : Sayı
s. : Sayfa
TDK : Türk Dil Kurumu
TDVİA: Türk Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi
TS : Tarama Sözlüğü
Vr. : Varak
yay. : Yayınlar
yp. : Yaprak
nr. :Numara
nşr. :Neşriyat

Eserde Kullanılan Kısaltmalar

a.m : Aleyhi’s-selam
c. : Cem‘ “çoğul”
f : Ma‘ruf“bilinen”
m : Mislihi
ta : Te‘ālā

GİRİŞ

Bir dilin tarih boyunca veya belli bir çağda kullanılmış kelime ve deyimlerini derleyip alfabetik sıraya göre tanımlayan,açıklayan, başka dillerdeki karşılıklarını veren eserlere sözlük denir.

Sözlüklerin en önemli özelliği temel başvuru kitapları arasında yer almasıdır. Sözlükler hazırlanış amaçları ve taşıdıkları nitelikleri bakımından çok çeşitlidir.

Sözlüklerin ortaya çıkışı yabancı dil öğrenme ihtiyacından kaynaklanmaktadır. Dünyada ilk sözlüğün nerede hazırlandığı hangi dili temel aldığı konusunda bilgimiz yoktur. Ancak bugünkilere benzer ilk sözlük olarak Aristophanes'in yaklaşık olarak MÖ V-IV.yüzyılda yazdığı, Yunanca kelimeleri bir araya getirdiği eser kabul edilir. Halîl b. Ahmed'in (ö. 175/791) kaleme aldığı *Kitābu'l-'Ayn* ise bilinengenel kapsamlı ilk Arapça sözlüktür.[1]Farsça ilk kapsamlı sözlük ise Esedî-i Tûsî'nin (ö. 465/1073) *Luġat-ı Fürs(Ferheng-i Esedî)*adlı eseridir.[2]Türkçenin bilinen ilk sözlüğü ise Kaşgarlı Mahmut'un Türkçenin Arap dili karşısında zengin bir dil olduğunu göstermek amacıyla yazdığı *Divānü Lügāti't-Türk* adlı eserdir. Kaşgarlı, dönemindeki sözlüklerde dilin gramerini de verme geleneğine uyarak sözlüğünü Türkçenin grameri ile beraber kaleme aldı. Eserdeki sözlük bölümü Türkçenin ilk iki dilli sözlüğüdür.[3]

Türklerin islamiyeti kabul etmeleriyle birlikte yeni dinin ve dilin daha iyi öğrenilmesi ve öğretilmesi amacıyla Arapça ve Farsça sözlükler hazırlanmış, sonraki yüzyıllarda bu tür sözlüklerin sayısı artmıştır.

Bizde,ilk sözlük,XIII.yüzyılda,Mehmet b.Mustafa b.Zekeriyya, b.Hoca Hasanı Fahrettin Salgurī'nin (d.H.631=M.1233-ö.H.733=M.1313) Selçuklular devrinde Türkdilinin başlıca kurallarını ve kelimelerini kaside halinde toplayan eseridir. Ancak bu ilk ve önemli eser meydanda yoktur.[4]

Arapçadan Türkçeye çevrilenen önemli sözlüklerarasında Ahteri Mustafa'nın *Ahter-i Kebir*,Mütercim Asım'ın Arapçadan Türkçeye Ḳāmūs çevirisi ileFarsçadan Türkçeye *Burhān-ı Kātı*'ı sayabiliriz.

---

[1] YusufÖz, *Tarih Boyunca Farsça-Türkçe Sözlükler*, Ankara: TDK., 2010, s. 20-28.
[2] Tahsin Yazıcı,"Sözlük: Farsça",*Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*,C. 37,2009, s. 401.
[3] Ömer Faruk Akün, "Kâşgarlı Mahmud", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C. 25, 2002, s. 10.
[4]Āgah Sırrı Levent, *Dil üstüne, TDK, Ankara, 1973. s. 212.*

Anadolu sahasında yazılmış ilk mensur Farsça-Türkçe sözlükler, XIV. yüzyılın sonları ile on beşinci yüzyılın ilk yıllarında kaleme alınmıştır. Tespitlere göre ilk manzum sözlük olan *Tuḥfe-i Hüsāmī*ile mevcut ilk mensur sözlük olan *Miftāḥu'l-Edeb* (tlf.803/1400-1) aynı yıllarda yazılmıştır.[5]

Daha sonraki yüzyıllarda *Lüġat-i Ḥalīmī,Miftāḥu'l-Lüġā,Deḳāyıḳu'l-Ḥaḳāyıḳ,Lüġat-i Ni'metullāh, Cāmī'ul Fürs, Tuḥfetü's-Seniyye, Miftāḥu'l-Edeb, Nisāru'l-Mülk ve Sıḥāḥu'l-'Acem*gibi Farsça-Türkçe kapsamlı mensur sözlükler meydana getirilmiştir.

Yusuf Öz yukarıda kaydedilen *Tarih Boyunca Farsça-Türkçe Sözlükler*isimli doktora çalışmasında Türkçe ile diğer dillere dayalı gerekiki, gerekse daha fazla dile dayalı Türkçenin farklı sahalarında kaleme alınmış 200 kadar manzum-mensur sözlük ismi vermektedir. Yaptığımız bu çalışmada Farsça-Türkçe mensur sözlüklerden biri olan Fevri b. 'Abdullah'ın *Miftāḥu'l-Ma'ānī* adlı eseri ele alınmaktadır.

[5] Y. Öz, age, s. 56.

BİRİNCİ BÖLÜM

İLK FARSÇA TÜRKÇE SÖZLÜKLER

1.1.İlk Farsça-Türkçe Sözlüklerin Yazılış Amaçları

Arapça ve Farsçanın Türk edebiyatında kullanılmaya başlaması Türk devletlerinin islamiyeti kabul etmeleri ile başlar. İlk başlarda bilim ve sanat dili olarak daha sonra ise devlet kademelerinde kullanılmaya başlanmasıyla Türk kültür hayatında bu dillerin kullanımı yaygınlaşmıştır. Bu sebeble Arapça ve Farsça öğrenmek zorunlu hale geldiğinden bu dillerin öğretilmesinde sözlük çalışmaları önem kazanmıştır."İlk Farsça sözlükler şairlerin kullandığı kelimelerin anlamlarının açıklanması amacıyla XI. yüzyılda yazılmaya başlanmış ve bu gelenek yaklaşık olarak XVII. yüzyıla kadar tesirini sürdürmüştür. XV. yüzyılda Timurlular aracılığıyla Farsçanın Hindistan'a yayılması ve burada sultanların Farsçayı resmi dil olarak kabul etmeleri, dilin bütün kelimelerini içine alan sözlüklerin hazırlanması ihtiyacını doğurmuş, böylece Farsça sözlük bilimine dair kapsamlı çalışmalar XV. ve XVI. yüzyıllarda Hindistan sahasında başlamıştır."[6]

Farsça-Türkçe sözlükler Farsçanın, Türkçe-Farsça sözlükler ise Türkçenin öğretilmesi amacıyla yazılmış olup bu durum sözlüklerin giriş bölümlerinde belirtilmektedir. "Farsçanın öğretimine yönelik Farsça-Türkçe açıklamalı sözlüklerin,Arapça-Farsça lügatlerin yetersiz kaldığı bir zamanda devreye girdiği görülmektedir.Farsça-Türkçe sözlükler yazılmadan önce bu ihtiyacın,manzum ya da mensur Arapça-Farsça sözlüklerde, Farsça kelimelerin satır altlarına Türkçe karşılıklarının yazılması suretiyle karşılandığı, ancak bu şekil Türkçe alt tercümeli Arapça-Farsça sözlükler ihtiyaca cevap vermemiş, Farsça-Türkçe sözlüklerin yazılması gereği duyulmuştur."[7]

Bunun yanında bu sözlüklerin yazılma amaçları arasında, fesahat ve belağat alanında yol almak, bu dillerde yazılmış divanları, risaleleri daha iyi anlamak, edebi sanatları yerinde kullanmak, ilmi ve dini konularda yazılmış eserleri daha iyi anlamak Kur'an-ı Kerim ve hadis-i şeriflerin anlamlarına vakıf olmak gibi özellikleri sayabiliriz. Farsça-Türkçe sözlüklerin şekil özellikleri genel olarak manzum veya mensur oluşlarına göre ikiye ayrılmaktadır.

---

[6]Zeynep Aslan, *Tarih Boyunca Farsça-Türkçe Sözlükler, Yusuf Öz, Türk Dil Kurumu Yayınları (Tanıtma) Dil Araştırmaları* Sayı: 11 Güz 2012, s. 219
[7]Y. Öz, age, s. 49

Manzum sözlüklerin ilk kez Arap dilciler tarafından XI. yüzyılda yazıldığını ifade etmiş olan Yusuf Öz bu sözlüklerin yazılış amaçları için şu bilgileri vermiştir: "Yabancı dilde metin okuma aşamasına gelme süresini kısaltmak, sözcük ezberini ve dil öğrenimini kolaylaştırmak gibi amaçlarla kaleme alınmış olan bu sözlükler dil öğretiminde bir ders kitabı olarak okunmuş ve okutulmuştur."[8]

1.2.Şekil,Tertib ve Muhteva Özellikleri

Anadolu coğrafyasında Farsça-Türkçe mensur sözlük yazımı 14. yüzyılın sonunda başlamış ve 15. yüzyıldan itibaren hızlı bir şekilde artarak devam etmiştir.Bu dönemde yazılan mensur sözlükler de manzum sözlüklerde olduğu gibi kelimelerin ezberlenmesi ve dil öğrenmede yardımcı olması için yazılmıştır.

Küçük yaşlardadil öğretimine başlayan çocuklar için hazırlananFarsça-Türkçe, Arapça-Farsça-Türkçe gibi sözlüklerden o dönemde dil öğretimine ne kadar önem verildiğini anlıyoruz. Ayrıca yazılan bu sözlükler o gündenbugüne kadar yazılmış bir çok eserin anlaşılmasına önemli katkıda bulunmuştur. "Farsça öğretimiyle daha çok şair, müderris ve ilmiye sınıfına mensup kişiler ilgilenmiştir. Genellikle mensur sözlükler ilmiye sınıfı, manzum sözlükler şairler tarafından yazılmıştır; manzum sözlük şerhleri de çoğunlukla müderrisler tarafından yazılmıştır. Eğitim yaşında olan çocuklara ve yetişkinlere, yaşlarına ve öğrenim düzeylerine göre manzum sözlük okutulmuştur."[9]

Yazma halde olanFarsça- Türkçe mensur sözlüklerin önemli bir kısmı, iki bölüm halinde düzenlenmiş; Farsça isim, sıfat, edat, zarf ve zamir türünden kelimeler 'isimler' bölümünde, fiillerde ayrı bir bölümde verilmiştir. *Münyetü'l-Mübtedī, Tuḥfetü'l–Hādiye,Şıḥāḥü'l- 'Acem, Vesīletü'l-Maḳāṣıd* gibi bazı sözlüklerde önce Farsça fiiller, daha sonra isimler; *Miftāḥu'l-Ma'ānī, eṣ-Ṣıḥāḥu'l-'Ácemiyye, Cāmi'u'l-Fāris ve Şāmilü'l-Lüġa* gibi bazı sözcüklerde de önce isimler, daha sonra fiiller sıralanmıştır. *Lüġat-i Ḥalīmī, Lisānü'l-'Acem, Ḳāmus-ı Fārisī* gibi sözlüklerde de isim ve fiiller aynı bap ve fasıllarda bir arada verilmiştir. *Maṣādır-ı Elsine-i Erba'a, Meyādīnü'l-Fürsān ve Maṣādır-ı Lisān-ıFārisī* adlı sözlüklerde ise yalnızca fiiller yer almaktadır.[10]

Mensur sözlükler genellikle ya konularına göre (tematik) ya da fasl-u bab sistemine göre hazırlanır."Tematik sözlükler belirli bir konu veya tema etrafında

---

[8] Y. Öz, age,s.52-53
[9]Y. Öz, age, s. 51.
[10]Y. Öz, age, s. 64.

hazırlanmış sözlüklerdir. Tematik sözlüklerde öncelikle temel veya ana konular (başlıklar) belirlenmeli ve o konularla ilgili kelimeler, madde başı ve alt madde başı olarak altta sıralanmalıdır. Tematik sözlüklerde ana bölüm başlıkları altına alt bölüm başlıkları da gelebilmektedir."[11]Bab ve fasıl sistemine göre hazırlanmış sözlüklerde ise kelimelerin harekeleri dikkate alınarak ilk harfleri bab ikinci harfleri ise fasıl kabul edilmiştir. Karışmayı önlemek için fasıl başlıkları ve kelimelerin ikinci harfleri kırmızı mürekkeble belirlenmiş, Farsça kelimeler harekelenmiştir.Sözcüklerin anlamları bazen sözcüklerin aralarına bazen de sözcük altlarına yazılır. Müellif kelimeyle ilgili şiir veya açıklama yapmak istersebunu derkenarda verir.Bölümün sonunda ise sıfatlarda karşılaştırma ve en üstünlük bildirme, Farsça zamirler ve ön edatlar, çokluk ekleri, çokluk kuralları ve mastar çeşitleri üzerinde durulmuştur.

Farsça-Türkçe sözlükler manzum-mensur olarak iki grupta incelenebilir:

1.3. Farsça-Türkçe Manzum Sözlükler

Türkler İslamiyeti kabul ettikten sonra bilimde, sanatta ve devlet dairelerinde Arapça ve Farsçanın kullanımı artmıştır. Diğer taraftan hem Kur'ānı Kerīmin hem Hadis-i Şeriflerin hem de dini ilimlerin daha iyi öğrenilip anlaşılması için Arapça ve Farsça öğrenmek elzem olmuştur. Bu sebeble sözlük çalışmaları dil öğrenmede en önemli kaynakların başında gelir.

Bilindiği üzere manzumolarak hazırlanan sözlüklerin ilk amacı mektebe yeni başlayan 3-6 yaş arası çocukların Arapça ve Farsça kelimelerin anlamlarını öğrenip akılda tutabilmeleri için hazırlanmıştır. Bunun yanında gramer derslerinde ve dil öğrenmede yardımcı kaynak olarak başvurulan en önemli kaynaklardan birisidir. "Pek çokmanzum sözlüğün mukaddime kısmında 'lügat ilmi' nin insanı zeki edeceğinden bahsedilmesi ve hatta müelliflerinin de çocukluklarında en azından bir manzum sözlük ezberlediğini beyan etmesi, üzerinde durulması gereken önemli bir ayrıntıdır."[12]"Bu sözlüklerde bazı edebî sanatların, bahir ve vezinlerin öğretilmesinin yanı sıra şiire ve şairliğe meyli olanların kabiliyetlerinin geliştirilmeside arzu edilmiştir. Bu maksatlar, bu tür sözlük yazmış müellifler tarafından dile getirilmiştir."[13]

Şekil ve tertib bakımından manzum sözlükler mesnevi nazım şekliyle yazılmış

---

[11]Hüseyin Kahraman Mutlu, "Türkçe Öğretiminde Sözlükçülük Tekniği Açısından Tematik Sözlükler", Turkish Studies, vol. 4/4, Summer 2009, s. 817.
[12]Atabey Kılıç, "Klâsik Türk Edebiyatında Manzum Sözlük Yazma Geleneği ve Türkçe-Arapça Sözlüklerimizden *Sübha-i Sıbyân*", Sosyal Bilimleri Enstitüsü Dergisi, sayı: 20, 2006/1, Kayseri, s.66.
[13]Yusuf Öz, *Tuhfe-i Şâhidî Şerhleri*, Konya, Nüve Kültür Merkezi Yayınları, 1999, s. 1.

olup mukaddime dediğimiz giriş bölümüyle başlar. Sonra besmele, hamdele ve salvele ile devam eder. Bu bölümden sonra eserin hangi amaçla yazıldığını belirten sebeb-i telif gelir. Akabinde asıl sözlük kısmı ve sonunda yine mesnevi tarzında yazılmış hatime kısmı bulunur.

Anadolu sahasında yazılmış Farsça-Türkçe 33 manzum sözlük tespit ettiğini söyleyen yazar, manzum sözlükleri şu şekilde listelemiştir: "Yazma Hâlde Olan Farsça-Türkçe Manzum Sözlükler" (12 tane), "Eski Harflerle Basılmış Farsça-Türkçe Manzum Sözlükler" (4 tane), "Yazma Hâlde Olan Arapça-Farsça-Türkçe Manzum Sözlükler" (14 tane) ve "Eski Harflerle Basılmış Arapça-Farsça-Türkçe Manzum Sözlükler" (3 tane).[14]

Anadolu'da yazılmış olan ilk Farsça-Türkçe sözlük,14.yy'da Hüsâm b. Hasan'ın *Tuḥfe-i Hüsâmî* isimli eseridir. Bu eser Cumhuriyet dönemine kadar dil öğretiminde ders kitabı olarak okutulmuştur."*Tuḥfe-i Hüsâmî* Farsça bir giriş, yirmi kıta ve bir ḫātimeden oluşur. Sözlükkısmı 300, ḫātimesi de 5 beyit olmak üzere toplam 305 beyitten meydana gelir. Kıtaların beyit sayısı 6 ile 19 arasında değişir. Kıta sonlarında, kıtanın veznine örnek olarak mesnevi tarzında Türkçe bir beyit yer alır. Bu takti beyitlerinde bahir ve veznin adı söylenmemiştir. Sözlüğün dokuzuncu kıtası 32 beyit olup mesnevi tarzında yazılmış ve beyitlerin kafiyeleri Farsça harf sırasına göre düzenlenmiştir."[15]

Bu türde Muğlalı İbrahim Dede tarafından yazılmış olan*Tuḥfe-i Şâhidî* adlı eser de en önemli Farsça-Türkçe manzum sözlüklerin başında gelir. Bu eser *Mesnevî*'de geçen Farsça kelimelerin karşılıklarının verildiği Türkçe-Farsça manzum bir sözlük olup manzum sözlüklere örnek teşkil etmiştir. 16. yüzyıl başında yazılan bu eser, 20. Yüzyıla kadar tekke ve medreselerde ders kitabı olarak dil öğretiminde kullanılmıştır.

Bunların dışında pek çok manzum sözlük değişik yazarlar tarafından kaleme alınmıştır. Yapılan araştırmalara göre tesbit edilen bazı sözlükler şunlardır:

Farsça-Türkçe manzum eserler te'lif tarihlerine göre şu şekilde sıralanmaktadır:[16]

1. Hüsâm b. Hüseyn-i Konevî, *Tuḥfe-yi Hüsâmî ez-Mültekât-ı Sâmî ve Esâmî*, te'lifi, 802/1399-1400.[17]

---

[14]Yusuf Öz, *Tarih Boyunca Farsça-Türkçe Sözlükler*, basılmamış doktora tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara. 1996, s. 55.
[15] Y. Öz, age,s. 81.
[16] Burada verilen eserler Y. Öz, age,s. 54-56 ve Cemal Bayak, *Lugat-ıGenc-i Leâl, İstanbul: Kriter Yayınevi, 2016s. 9-11.*alınmıştır.
[17]Y. Öz, 2010, s. 79-82, 139-142. Eserin bir nüshası Süleymaniye Ktp. Reşid Efendi977'dedir.Eser üzerinde Arslan Anıl tarafından Yüksek Lisans tezihazırlanmıştır. Arslan, Anıl, *"Tuhfe-i Hüsâmî:*

2. Lutfullâh Ḥalîmî b. Ebî Yûsuf, *Bahru'l-Garâyib*, te'lifi 850/1446.[18]
3. Mehmed b. Yahyâ-yı Konevî, *Şâdiyye*, te'lifi 889/1484.[19]
4. *Lehcetü't-Türk*, te'lifi 917/1511. Müellifi meçhul.[20]
5. İbrahim Şâhidî Dede, *Tuhfe-i Şâhidî*, te'lifi 921/1514-5.[21]
6. Lâmi'î Çelebi, *Tuhfe-i Lâmi'î (Lugat-ı Manzûme)*, te'lifi 933/1527'den önce.[22]
7. İmâd-zâde Veli b. Yûsuf-ı İmâdî, *İlm-i Lugat,* te'lif tarihi 968/1560'dan önce.[23]
8. Osman b. Hüseyin el-Bosnevî, *Lugat-ı Manzûme*, te'lifi 991/1583.[24]
9. Ali el-Esâmî, *Nazmu'l-Esâmî*, te'lifi XVI. Yüzyılın ikinci yarısı.[25]
10. Şemsî, *Tuḥfe-i Şemsî*, te'lif XVI. Yüzyılın ikinci yarısı.[26]
11. Sun'î-yi Malatyavî, *Fetḥu'l-Fettâḥ/ Tuḥfetü'l-Fettâḥ*, te'lifi 1008/1599.[27]
12. Pîr Mehmed Gencî, *Luġat-ıGenc-i Le'âl*, te'lifi 1049/1639-1640.[28]
13. Hasan Rızâyî, *Kân-ı Me'ânî*, te'lifi 1082/1671.[29]

İnceleme, Çeviri Yazılı Metin, Dizin," Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2016.

[18]Y. Öz, age, s. 94-100. Mustafa Erkan, "Bahrü'l-Garâib", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C. 04, 1991, s. 513-514;Eser Adem Yavuz tarafından yayınlanmıştır, Lütfullah b. Ebu Yusuf Halîmî, *Lügat-ı Halîmî*, Ankara: TDK., 2013. Eserin şerhiE. Charles Faroe tarafından yapılmıştır "Lütfullah Halimi'nin Bahru'l-Garāib'i," Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1991.

[19] Y. Öz, 2010, s. 55, 115. Eserin nüshası Musul, Mektebetü'l-Evkâfi'l-Âmme Huciyyât 234'tedir.

[20]Y.Öz, 2010, s. 316-317. Eserin nüshası Hindistan, Andra Pradesh, Haydarabad, Salarceng Museum, Nr. LT 8'dedir.

[21]Y.Öz, 2010, s. 138-143. Eser üzerinde İlker Demirci yüksek lisans çalışması yapmıştır. Demirci, İlker, *"Tuhfe-i Vehbî Manzum Sözlük: Transkripsiyonlu Metin, İnceleme, Sözlük,*" Yüksek Lisans Tezi, Nevşehir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2012. Eser üzerinde Ahmet Hilmi İmamoğlu eser üzerinde doktora tezi hazırlanmıştır, *Farsça-Türkçe Manzum Sözlükler ve Şâhidî'nin Sözlüğü (İnceleme-Metin)*, Erzurum: Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, 1993. EserAtabey Kılıç tarafındanyeni harflerle yayınlamıştır, *"Türkçe-Farsça Manzum Sözlüklerden Tuhfe-i Şâhidî: Metin,*" Turkish Studies 2/4 (2007): 516-548.

[22] Y. Öz, 2010, s. 54. Eser İbrahim İmran Öztahtalı tarafından yayınlanmıştır, *Lâmi'î Çelebi, Lugat-ı Manzûme, (Tuhfe-i Lâmi'î)*, Bursa: Gaye Kitapevi, 2004.

[23]Y. Öz, 2010, s. 162-163. Eserin nüshası Tahran, Kitâb-hâne-i Umûm-i Âyetullah Bahfi-i Mar'aşî, 2048'dedir.

[24]Y. Öz, 2010, s. 143-144. Eserin nüshası Süleymaniye Ktp. Reşid Ef. 977/4'tedir.

[25]Y. Öz, 2010, s. 177-178; Kaya, age., s. 8. Eserin bir nüshası Süleymaniye Ktp. Reşid Ef. 977/5'tedir. Eser Rabia Şenay Şişman tarafından yeni harflerle yayınlanmıştır, *Esâmî: İkidilli Sözlük, Türkçe-FarsçaManzum Sözlük*, İstanbul: Dün Bugün Yarın Yayınları, 2016.

[26]Y. Öz, 2010, s. 214-216. Eserin nüshası Konya Mevlana Müzesi Ktp. İhtisas 3149. Düzenli, Mesut Bayram ve Muhittin Turan, "*Türkçe-Farsça Manzum Sözlüklerden Tuhfe-i Şemsî,*" Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi 9/42 (2016): 122-154.

[27]Y. Öz, 2010, s. 181-182. Eserin bir nüshası Süleymaniye Ktp. Süleymaniye 1014'tedir.

[28] Eserin nüshası Hacı Selim Ağa 1260'dadır. Eser Cemal Bayak tarafından yayınlanmıştır, *Luġat-ıGenc i Le'âl, İstanbul: Kriter Yayınevi, 2016*

[29]Y. Öz, 2010, s. 201-203. Eserin nüshası İÜ TY 579'dadır. Eser Muhittin Turan tarafından yayınlanmıştır, "Hasan Rızâyî ve Kân-ı Ma'ânî İsimli Sözlüğü", *Turkish Studies:* C. 7/4, 2012, s. 2939-2992.

14. Kusûrî Ömer Efendi, *Tuḥfe-yi Kusûrî*, te'lifi 1126/1714.[30]
15. Hâfız Abdullâh b. Halil b. Ali, *Tuḥfetü'l-Hâfiz*, te'lifi 1174/1761.[31]
16. Sünbülzâde Vehbî, *Tuḥfe-i Vehbî*, te'lifi 1197/1798.[32]
17. İlmî Ali Efendi, *Nazm-ı Bedî'*, te'lifi 1224/1809.[33]
18. Osman Şākir Bozokî, *Nazm-ı Dil-ârâ Farsça-Türkçe Manzum Lügat*, te'lif 1231/1815.[34]
19. Mes'ûd Lutfî Efendi, *Tuḥfe-yi Lutfî*, te'lifi 1248/1832-33.[35]
20. Süleymân Dürrî, *Güher-Rîz*, te'lifi 1263/1847.[36]
21. Osmân, *Tuḥfetü'l-Ma'nâ*, te'lifi 1268/1852.[37]
22. Ahmet Remzi Akyürek, *Tuḥfe-i Remzî*, te'lifi 1343/1924.[38]

1. 4.Farsça-Türkçe Mensur Sözlükler

Anadolu coğrafyasında Farsça-Türkçe mensur sözlük yazımı 14. Yüzyılın sonunda başlamış ve 15. yüzyıldan itibaren hızlı bir şekilde artarak devam etmiştir. Bu dönemde yazılan mensur sözlükler de manzum sözlüklerde olduğu gibi kelimelerin öğretilmesi ve ezberlenmesi amacıyla yazılmıştır.

Mensur sözlükler yakonularına göre ya da isim, fiil ve gramer diye

---

[30]Eser Kudret Altun tarafından yayınlanmıştır, *Tuhfe-yi Kusûrî, Tazmîn-i Şâhidî (İnceleme-Metin-Sözlük)*, Kayseri: Laçin Yayınları, 2002.

[31]Y. Öz, 2010, s. 239-240. Eser Mesut Bayram Düzenli tarafından yayınlanmıştır, *"Farsça-Türkçe Manzum Bir Sözlük: Tuhfetü'l-Hâfız", Turkish Studies:*C., 10/12, 2015, s. 329-370.

[32]Y. Öz, 2010, s. 245-249. Eser 1212-1325/1798-1909 yılları arasında eski harflerle 59 defa basılmıştır. Eser Ali Alparslan tarafından mezuniyet tezi olarak hazırlanmıştır, *Manzûm Lugatlar ve Tuhfe-i Vehbî'nin Alfabetik Tertibi*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, 1947. Eser Numan Külekçi ve Turgut Karabey tarafından yayınlanmıştır, *Sünbül-zâde Vehbî, Tuhfe (Farsça-Türkçe Manzum Sözlük)*, Erzurum, 1990. Eser üzerinde Necmettin Yursteven doktora çalışması yapmıştır, *Türk Edebiyatında Arapça-Türkçe Manzum Lügatlar ve Sünbülzade Vehbi'nin Nuhbe'si*, Ankara: Ankara Üniversitesi, sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, 2003. Eser Atabey Kılıç tarafından da yayınlanmıştır, "Türkçe-Farsça Manzum Sözlüklerden Tuhfe-i Vehbî (Metin)", *Turkish Studies:* C. 2/2, 2007, s. 410-474; Eser Ahmet Yenikale tarafından tıpkıbasımı ile yayınlanmıştır, Sünbül-zâde Vehbî, *Tuhfe-i Vehbî: Metin-Dizin Tıpkıbasım*, Maraş: Ukde Kitaplığı, 2012.

[33]Y. Öz, 2010, s. 257. Eser Mehmet Akif Gözitok tarafından yayınlanmıştır, *Çelebizade Ali İlmî ve Nazm-ı Bedî' (Farsça-Türkçe Manzum Sözlük)*, Erzurum: Mim Yayınları, 2016.

[34] Eser Necip Fazıl Duru ve Abdullah Eren tarafından yayınlanmıştır, Osman Şâkir Bozokî, *Nazm-ı Dil-ârâ*, Ankara: Altınpost Yay., 2014.

[35] Eser Ahmet Tanyıldız tarafından yayınlanmıştır, *Tuhfe-yi Lutfî (Türkçe-Farsça Manzûm Sözlük)*, İstanbul: Akademik Kitaplar, 2013.

[36] Y. Öz, 2010, 260-262. Eser Bahir Selçuk ve Mesut Algül tarafından yayınlanmıştır, "Çocuklar İçin Yazılan Farsça-Türkçe Manzum Bir Sözlük: Dürrî'nin Güher-Rîz'i", *Littera: Journal of Turkish language and Literature*, Volume, 1, Issue, 2, Autumn 2015, s. 133-164.

[37]Y. Öz, 2010, 266-267. Eserin nüshası Milli Ktp. Yz. A 2267'dedir.

[38]Y.Öz, 2010, s. 297-299. Eser Ahmet Kartal tarafından yayınlanmıştır, *Tuḥfe-i Remzî*, Ankara: Akçağ Yayınları, 2003.

sınıflandırıldıkları görülmektedir. Konularına göre ayrılmış sözlüklerde bâblarda yani bölümlerde kelimelerin hangi konu veya konularda yazıldığını belirten başlıklar bulunur. İsim,fiil ve gramer olarak ayrım yapılmış sözlüklerde ise bâblara ve fasıllara göre düzenleme esas alınmıştır. Fakat bazı sözlüklerde isim ve fiil kısımlarının yer değiştirdiği veya gramer bölümlerinin bulunmayıp sözlüğün sadece isim ve fiil olarak ayrıldığı görülebilmektedir.[39]

Konularına göre hazırlanmış sözlükler belirli bir konuyu veya temayı ele alan sözlüklerdir. Bu tür sözlüklerde ilk olarak ana konular belirlenir daha sonra alt başlıklar bölümler halinde verilir. Türkçe ile ilgili tematik olarak yazılan ve Eski Oğuzca hakkında bize önemli bilgiler sunan ilk tematik eser *Bahşāyiş Lüġati*'dir.Bahşāyiş Lüġati, Anadolu çevresinde gelişen Oğuz Türkçesinin kelime varlığına dair özgün ve önemli veriler sunan tematik bir sözlüktür. Bu eserin milâdi X . yüzyılın başlarında telif edildiği ve 14. yüzyılda da istinsah edildiği belirtilmiştir. Eski Anadolu Türkçesi ile satırarası biçiminde yazılan kelime tanımları, Arapça ve Farsça kelimelerin altında yer almaktadır. Eserdeki Oğuzca birçok arkaik kelimenin varlığı, bizi Eski Anadolu Türkçesi döneminden daha da önceki dönemlere götürür.[40]

Tematik sözlüklerin günlük yaşamın ihtiyaçlarına cevap verebilecek şekilde hazırlanığı görülmektedir. X. yüzyılda yazılan *Bahşāyiş Lüġati* tematik sözlüklerden birisidir."*Bahşāyiş Lüġati*'ndeki on iki bölüm şu şekilde belirlenmiştir: Birinci bölümde insanın yaratılışı ve organları; ikinci bölümde insanların meslekleri, sosyal sınıfları; üçüncü bölümde hastalıklar, ilaçlar ve bunlarla ilgili araç, gereç ve yöntemler; dördüncü bölümde yeme içme vemisafirlik; beşinci bölümde eşyalar, kumaşlar, silahlar ve bunların yapımındakullanılan araç ve gereçler; altıncı bölümde dönemin elbise çeşitleri, mefruşat ve bunların ayrıntıları; yedinci bölümde o dönemde bilinen hayvan, böcek ve kuşlara aitkelime ve tamlamalar; sekizinci bölümde gökyüzüyle ilgili soyut ve somut kavramlar; dokuzuncu bölümde yeryüzüyle ilgili kelime, deyim ve terimler; onuncu bölümde bitkiler; on birinci bölümde insanların yaşadıkları bina, köy, şehir ve bunlarla ilgili kelimeler; on ikinci bölümde ise diğer bölümlerin dışında kalankonular işlenmiştir."[41]

Diğer bir mühim mensur sözlük ise*Miftāḥu'l –Ma 'ānidir.* Çalışmamızın esas konusunu oluşturan bu eser hakkında burada kısa bir bilgi verilecek, sonraki kısımlarda

---

[39]Y. Öz, age, 2010, s. 56

[40]Fikret Turan, *Eski Oğuzca Satırarası Tematik Sözlük Bahşayiş Lüġati, Dilbilim İncelemesi, Metin, Sözlük, Tıpkıbasım*, İstanbul, BAY Yayınları, 2001, s. 17.

[41] F. Turan. age, s. 20-22.

eser ayrıntılı şekilde incelenecektir. *Miftāḥu'l –Ma'āni*, tematik bir sözlük olmayıp bâb ve fasıl sistemine göre düzenlenmiştir. Başlangıçta Arapça bir mukaddime vardır; ardından sözlük kısmı gelir; son olarak da "emsile" denilebilecek Farsça çekimlerin yer aldığı bir bölüm bulunmaktadır. Eserde yer alan Farsça isim ve fiillerin nasıl okunacağına dâir Arapça ibareler vardır.

Farsça-Türkçe mensur eserler te'lif tarihlerine göre şu şekilde sıralanmaktadır:[42]

1. Mutahhar b.Ebī Tālib-i Lādiki, *Miftāḥu'l-Edeb*, te'lifi,803/1400[43]
2. Ahmed-i Dā'i,*Müfredāt*,te'lifi, 824/1421[44]
3. Abdulhamid-i Sivāsi, *Şahnāme*,te'lifi, 850/1446[45]
4. Muhammet b.el-Hac İlyas,*Tuḥfetü'l Hadiy*e,te'lifi,864/1460[46]
5. Lütfullah Halimi b.Ebi Yusuf, *Lügāt-i Ḥalimi*,te'lifi,(859-872/1455-1468)[47]
6. Lütfullah Halimi b.Ebi Yusuf, *Nisārü'l- Mülk*,te'lifi,872/1468[48]
7. Fevri b.Abdullah,*Miftāḥu'l–Ma 'āni*,te'lifi,892/1487[49]
8. Şinasi-Ca'fer b.Hacı Davut,*Mecmuu'l - Lüġat*,te'lifi,16.yy başları.[50]
9. Ahmed BardahiBeg-eş Sunisavi, *Cāmi 'u'l –Fāris*,te'lifi, 905/1499[51]
10. Hasan b. Hüseyin b.İmad el-Karahisari, *Şāmilü'l-Lüġa*,te'lifi 910/1504[52]
11. Ahmet b.İsmail b.İbrahim, *Tercüman*,te'lifi,913/1517[53]

---

[42] Y. Öz, 2010,age,s. 61-63.

[43]Y. Öz, 2010, age.s. 82-85. Eserin nüshası Milli Ktp.,A.Ötüken 187. Eserin diğer nüshaları İstanbul Süleymaniye Ktp.Şazeli 147/3;TSMK A 2785; Konya SÜSAM Kitaplığı; Bosna-Hersek, Gazi Hüsrev Ktp., R-2051/6

[44]Y.Öz, 2010, s. 88-89 Eser ilk kez Abdülbaki Çetin tarafından tanıtılmıştır. Çetin Abdülbaki, "Ahmed-i Dāī'nin Farsça Öğretmek Amacıyla Yazdığı Bir Eser: Müfredāt,"s.113-128.

[45]Y. Öz, 2010, s.91-93. Eserin nüshası Ankara TDK Ktp., Yz. A 535/2; Diğer nüsha Kastamonu İHK, Darulkurra 3503 numarada kayıtlıdır.

[46]Y. Öz, 2010, s. 100. Eserin nüshası Milli Ktp., Yz. A. 3263 numarada kayıtlıdır.

[47]Y. Öz, 2010, s. 103-107. Eserin nüshası Konya, Safa Odabaşı özel kitaplığı. Türkiye ve Avrupa kütüphanelerinde pek çok yazma nüshası bulunan bir eserdir. (Süleymaniye Ktp., Esad Efendi, nr. 3281 [hicrî 878 tarihli bu nüshadan İstanbul'da hicrî 976 yılında istinsah edilmiştir], Erzincan, nr. 89, Ayasofya nr. 4739, 4744, 4766, Fâtih, nr. 5236, 5237, 5238, İzmir, nr. 681, Lâleli nr. 3602, 3603, 3604; İÜ Ktp., nr. 623, 1309, 1382, 1404, 3638, 3644; TSMK, III. Ahmed, nr. 2763, 2769, Bağdat Köşkü, nr. 381, 382, Emanet Hazinesi, nr. 2023, Revan Köşkü, nr. 1876, 1898; British Museum, Or., 3398; Bibliothèque Nationale, nr. 1007) eser üzerinde Adem Uzun'un 2005 yılında Atatürk Üniversitesi'nde "Lügat-i Ḥalîmî : inceleme-metin" adlı tez hazırlanmıştır.

[48]Y. Öz, 2010, s. 107-109. Eserin nüshası Milli Ktp.Yz. A 1160'tadır. Diğer nüshalarıKonya, Bölge Yz. Ktp. 1392/2; Mev. Müz.Ktp., İhtisas 3167'dedir.

[49] Eserin nüshası Milli Ktp., A. Ötüken 432'dedir. Bu çalışmanın konusu olan eser hakkında geniş bilgi aşağıda verilecektir.

[50]Y. Öz, 2010, s. 124. Sözlüğü ilk kez İsmail Hakkı Uzunçarşılı tanıtmıştır. "Uzunçarşılı, İ.Hakkı, *Anadolu Beylikleri,"* s. 87.

[51] Y. Öz, 2010, s.124-133.Eserin nüshası Konya,İzzet Koyunoğlu Ktp,. 13622'dedir. Diğer nüshaları: Ankara,Milli Ktp., A. Ötüken 176; Bursa, İnebey Ktp.,Çelebi 1156/1; İstanbul Millet Ktp.,A. Emiri, Lgt. 71, F 251; Süleymaniye Ktp., Şehit Ali Pş. 2616 mumarada kayıtlıdır.

[52]Y. Öz, 2010, s. 134-137. Eserin nüshası Milli Ktp. Yz.Bes. A4895'tedir.

12. İbrahim el Hafız ez Zaafi, *Müşkilat-ı Şahnāme*, te'lifi, 954/1547[54]
13. Ni 'metüllah b. Ahmet b. Mübarek er-Rumi, *Lüġat-i Ni 'metullah*, te'lifi, 957/1550[55]
14. Ahmet b.Hızır el Üskübi el alevi, Tertib-i *Deḳāyıḳu'l-Ḥaḳāyıḳ*, te'lifi,957/1550[56]
15. İmamzāde veli b. Yusuf-i İmadi, *'İlm-i Lüġāt*, te'lifi, 968/1560[57]
16. Mustafa ibn-i Mehmet b. Yusuf, *Cāmi 'u'l-Fürs*, te'lifi,971/1563[58]
17. Münşi Mehmet b. Bedrüddin, *Mesenna ve Müselles*, te'lifi, 991/1583[59]
18. Muhammed Muhyi-i Gülşeni, *Masādır-ıElsine-i Erba'a*, te'lifi, 1000/1591[60]
19. Minyasoğlu, *Lüġat-ı Minyasoğlu*,te'lifi, 1004/1596[61]
20. Riyazi Mehmet, *Düstūru' l- 'Amel*, te'lifi, 1016/1607[62]
21. Mirek Muhammed Nakşibendi Taşkendi, *Nevādiru' l-Ems̱āl*, te'lifi, 1020/1611[63]
22. Şeyh Abdülmecid-i Sivāsi, *Meyādīnü' l-Fürsān*, te'lifi, 1022/1613[64]
23. Derviş Siyāhi-i Lārendevī, *Lüġat-i Müşkilāt-ı Eczā*, te'lifi,1035/1626[65]
24. Ahmet b.Ali b. Ahmet, *Nuḫbetü' t-Tuḫfe*, te'lifi, 1059/1649[66]
25. Nakibzāde Nimetī Çelebi, *Farsça Türkçe Sözlük*, te'lifi, 17.yy ortaları[67]
26. Abdülḳādirel Bağdadi, *Lüġat-ı Şāhnāme*, te'lifi, 1069/1659[68]
27. İbrāhim Miskīn, *Türkçe Farsça Sözlük*, te'lifi, 1075/1664[69]

---

[53]Y. Öz, 2010, s. 137-138. Eserin nüshası Süleymaniye Ktp. İsmihan Sultan 424'tedir.
[54]Y.Öz, 2010, s. 153-155. Eserin nüshası Millet Ktp.A. Emir. Lgt. 252'dedir.
[55]Y. Öz, 2010, s. 156-160. Eserin nüshası Konya,Yusuf Ağa Ktp. 470. Eserin diğer nüshaları için bk. öz, s.159
[56]Y. Öz, 2010, s. 160-161.Eserin nüshası Milli Ktp. Yz.. A 4831'dedir. Eserin diğer nüshaları Kütahya, zeytinoğlu ilçe HK. 1125; Manisa, İHK 2874; İst.Süleymaniye Ktp. Reisülküttap, 1090.
[57]Y. Öz, 2010, s. 162.
[58]Y. Öz, 2010, s. 163-165. Eserin nüshası İst. Köprülü Ktp. 1540. Eserin diğer nüshalarıAnkara TDK Yz. A 448; İstanbul Süleymaniye Ktp. Esad Ef. 3455'tedir.
[59]Y. Öz, 2010, s. 172-175. Eserin nüshası Süleymaniye Ktp. Lala İsmail 665'tedir.
[60]Y. Öz, 2010, s. 178-180.Eserin nüshası TDVİA Ktp. 8906'dadır.
[61]Y. Öz, 2010, s. 180-181. Eserin nüshası Süleymaniye Ktp.Nafiz Pş.1486'dadır.
[62]Y.Öz, 2010, s. 183-185. Eserin nüshası Milli Ktp. A.Ötüken 974'tedir. Eser üzerinde Namık Açıkgöz tarafından doktora tezi hazırlanmıştır. Açıkgöz, Namık,*Rıyâzî: Hayatı, Eserleri ve Edebî Kişiliği, Dîvan, Sâki-nâme ve Düstûru'l-Amel'in Tenkildi Metni*. Doktora Tezi. Fırat Üniv. 1986.
[63]Y.Öz, 2010, s. 185-187. Eserin nüshası Süleymaniye Ktp. Hamidiye 1213'tedir.
[64]Y.Öz, 2010, s. 188-190. Eserin nüshası İstanbul,Nuriosmaniye Ktp. 4886'dadır. Eserin diğer nüshaları Ankara Milli Ktp. MFA 1811; İstanbul Süleymaniye Ktp., Aşir Ef. 3385.
[65]Y.Öz, 2010, s. 190-191. Eserin nüshası Konya, Safa OdabaşıÖzel kütüphanesi, eserin diğer nüshaları için bk. Öz, 2010 s. 193.
[66]Y. Öz, 2010, s. 193-194. Eserin nüshası Süleymaniye Ktp. Esad Ef. 3283'tedir.
[67]Y. Öz, 2010, s. 194. Eserin nüshasına ulaşılamamıştır.
[68]Y. Öz, 2010, s. 195-197. Eserin nüshası Süleymaniye Ktp. Reisülküttāp 1112'dedir. Diğer nüshalar için bk. Hoca, Nazif "Abdü'l-kādir el-Bağdādī'nin Eserlerinin İstanbul'daki Yazmaları", s. 134-135.
[69]Y. Öz, 2010, s. 197-198. Eserin nüshası Manisa İHK 2886. Eserin diğer nüshası İzmir, Milli Ktp. 1786

28. Ḥüsāmi, *Tuḥfetü' l-Emsāl*, te'lifi ,1082/1671[70]
29. Ḥac Ḥasan, *Tercümānü'l-Ma'ārif*, te'lifi, 1085/1674[71]
30. Ḥasan Su'ūri, *Lisānü'l- 'Acem*(Ferheng-ı Şuuri) te'lifi, 1092/1681[72]
31. Müezzin İbrahimMahmud b.İbrahim b.Süleyman,*Muḥtaṣar ve Müntehābü - şŞu'ūri*, te'lifi,1095/1684[73]
32. Hezarfen Hüseyin Çelebi*, Lisānü-l Aṭıbbā'*,te'lifi 1103/1691[74]
33. Faḫruddīn b. yaḥya el Mavṣılī, *Muḫtaṣar-ı Lüġat-i Ni'metullāh*, te'lifi 1106/1695-1698[75]
34. Şinasi, *Lüġat-i Şināsī*, te'lifi 17.yy[76]
35. İshāk Ḥocası Ahmet Efendi, *Aḳṣa l-Ereb fi Tercemeti muḳaddimeti l-Edeb*, te'lifi 1117/1705[77]
36. Nazmizāde Hüseyin b.Ali Nazmi'l-Bağdādi, *Lüġat-i Tāriḫ-i Vaṣṣāf* te'lifi 1118/1706[78]
37. Mehmet b.Ahmet el Hac Musalli,*Terceme-i Emsāl-i Arab vel –Acem*, te'lifi 1122/1710[79]
38. İbrāhim Ḫālis-i Pazarofcavī, *Mecmā'u'l- Emsāl*, te'lifi 1143/1731[80]
39. Mehmet Es'ad, *Lehcetü'l-Lüġāt*, te'lifi 1145/1732[81]
40. Müsteḳımzāde Süleyman b.Sa'düddīn, *Elsine-i Selāse*, te'lifi 1182/1768[82]
41. Muhammed Necib, *Lüġat-i Tedḳīḳat-i Fürsīyye-i Necib*, te'lifi 1191/1777[83]

---

[70]Y. Öz, 2010, s. 199-200. Eserin nüshası Nurosmaniye Ktp. 4703'tedir.
[71]Y. Öz, 2010, s. 203-204. Eserin bir nüshası İran/Tahran Medrese-i Ál-i sipeh-sālār Ktp. Nu. 34'te kayıtlıdır. Diğer nüshaları ise Kahire Ü. Ktp., T. 2679.
[72]Y.Öz, 2010, s. 204-209. Görülen baskısı: Daruttıbaati'l-mamūre, C I, 2+908 s., C II, 2+902 s., İstanbul 1155/1742.
[73] Y. Öz, 2010, s. 210-211. Eserin nüshası SüleymaniyeKtp. Şehit Ali Pş.2697'dedir.
[74]Y. Öz, 2010, s. 211-212. Eserin nüshası SüleymaniyeKtp. Reşit Ef. 705'tedir. Diğer nüshası ise SüleymaniyeKtp. Şehit Ali Pş. 2086/1.
[75] Y. Öz, 2010, s. 213-214. Eserin nüshası Milli Ktp. Yz. A. 151'dedir. Lügat-i Ni'metullāh'tan kısaltılarak hazırlanmış bir sözlüktür. Yazarı hakkında birbilgiye ulaşılamamıştır.
[76]Y. Öz, 2010, s. 216-218. Eserin nüshası TDK Ktp. Yz. A. 243'tedir. Budapeşte Ktp. bulunan ve sefāret imamı 'AbdüllatifEfendi tarafından evvelce istinsah edilerek Dārülfünun Kütüphānesi'ne gönderilen nüshadan Türk Dil Kurumu uzmanlarından Çankırılı Ali Dehri Dilçin tarafından istinsah edilmiştir. 18. 12. 1928.
[77]Y. Öz, 2010, s. 219. Görülen baskısı: Daruttıbaati'l-Āmire, C I-II, 304+205+739 s., İstanbul 1313/1895.
[78]Y. Öz, 2010, s. 220-222. Eserin nüshası SüleymaniyeKtp. Reisülküttāp Mustafa Ef. 1114'te kayıtlıdır. Diğer nüshalariçin age, s. 221-222.
[79]Y. Öz, 2010, s. 222. Eserin nüshası TSMK,Emanet 1530'dadir.
[80]Y. Öz, 2010, s. 227-228. Eserin nüshası Konya, Yusuf AğaKtp. 5550'dedir. Diğer nüshalariçin age, s. 228.
[81]Y. Öz, 2010, s. 229-231. Eserin nüshası SüleymaniyeKtp.Reşit Ef. 976'dadır. Bu eser Doç. Dr. H. Ahmet Kırkkılıç tarafından günümüz Türk alfabesine çevrilmiş ve 1999 yılında yayımlanmıştır.
[82]Y. Öz, 2010, s. 240-242. Eserin nüshası İ.Ü Merkez Ktp. T. 1
[83]Y. Öz, 2010, s. 243-245. Eserin nüshası Süleymaniye Ktp., Serez 3683

42. Muṣṭafā-yı Üsküdāri, *Müretteb Müfredāt-i siyāhi*, te'lifi 1193/1779[84]
43. Aḥmet'Āṣım, *Tıbyān-ı Nāfi der Terceme-i Burhān-ı Ḳātı',* te'lifi 1212/1797[85]
44. Ali b.Hacı Oṣman, *Miftāḥ-ı Gülistān*, te'lifi 18.yy[86]
45. Yusufzāde Mehmet Emin Vāṣıḳ, *Naḳlü'l-Mehāfil li'l- Efāẓıl*, te'lifi 1808/1839 arası[87]
46. Vaḳāri, *Mecma'u'l Lüġāt,* te'lifi 1264/1848[88]
47. Sofyalı Çelebi Mehmet, *Farsça-Türkçe Sözlük*, te'lifi 1279/1863[89]
48. Ahmet Naşid-İbrahim Gani, *Zübdetü'l- Lüġāt*, te'lifi 1283/1866[90]
49. Abdurraḥmān Lāmī Süleymāniyeli,*Tuḥfetü'l-Mülāzimīn*, te'lifi 1283/1866[91]
50. Āṣāfi, *Lüġāt-ı 'Azīziye*, te'lifi 1287/1870[92]
51. Moralı Ḥasan Efendi, *Zübdetü'l- Lüġāti'l- Lehçe*, te'lifi 1287-88/1870-71[93]
52. Nāẓım b. Meḥmet,*Tercümānü'l- Lüġāt*, te'lifi 1288/1870[94]
53. Mehmet Rıf'at, *Mir'atü'l- Lügāt*, te'lifi 1293/1876[95]
54. Mehmet İzzet, *MuḥtaṣarḲāmūs-ı Fārisi*, te'lifi 1298/1881[96]
55. Hüseyin Remzi, *Ünsü'l- Lüġāt*, te'lifi 1305/1888[97]
56. Ahmet Feyzi*, Ḳāmūs ve Cep Lügati*, te'lifi 1308/1890[98]
57. Hüseyin, *Zübde-i Lüġāt-i Fārisiyye*, te'lifi 1309/1891[99]
58. Ḥatice Nāḳiyye, *Lüġat-i Fārisiyye*, te'lifi 1310/1892[100]
59. Ahmet Rāsim, *Lüġat-i Fārisiyye*, te'lifi 1311/1893[101]
60. Ḥāfıẓ İbrāhim Ḫanyavī, *Lüġat-i Erba'a,* te'lifi 19.yy[102]

---

[84]Y. Öz, 2010, s. 245. Eserin nüshası SüleymaniyeKtp. Reşit Ef.710'dadır
[85]Y.Öz, 2010, s. 251-253. Eser TDK tarafından yeni harflere aktarılarak yayımlanmıştır: Mütercim Asım Efendi, Burhān-ı Katı, hzl. Mürsel Öztürk,Derya Örs, TDK Yay., Ankara 2000.
[86]Y.Öz, 2010, s. 254. Eserin nüshası İÜ Merkez Ktp. T. 2383. Diğer nüshası Ankara TDK Ktp. Yz. A 530/2
[87]Y.Öz, 2010, s. 259-260. Eserin nüshası Süleymaniye Ktp. Esad Ef.. 3285'tedir.
[88]Y. Öz, 2010, s. 262-265. Eserin nüshası Milli Ktp. MFA 1450. Bunüsha İstanbul Koca Ragıp Paşa Ktp. 1334 nu. da kayıtlı nüshasının mikrofilmidir.
[89]Y. Öz, 2010, s. 271-272. Eserin nüshası Millet Ktp., Ali Emiri, Lgt. 81.
[90]Y.Öz, 2010, s. 273. Görülen baskısı: İstanbul, 1283/1866, 12+6+304+160 s. taş baskı.
[91]Y.Öz, 2010, s. 274-275. Eserin nüshası TDK Ktp. Yz.A 222.
[92]Y.Öz, 2010, s. 275.
[93]Y.Öz, 2010, s. 276-277. Rıza Efendi Matbaası, C I-II, İstanbul 1287-88/1870-71, taş baskı.
[94]Y. Öz, 2010, s. 277. Bu eser Lehcetü'l Lügat'in bir özetidir. Eser yalnızca bir kez basılmıştır. Görülen baskısı: C I, 6+520,C II, 2+465 s., İstanbul, 1288-89/1871-72, taş baskı.
[95]Y. Öz, 2010, s. 277-278. Eser yalnızca bir kez basılmıştır. Mir'atü'l-Lûgat, Mehmed Esad, (Çeviren: Mehmed Rıfat). İstanbul, Mekteb-i Sanayi Matbaası, 1293 [1876]. 255 sayfa.
[96]Y. Öz, 2010, s. 279-280. Eserin nüshası Millet Ktp., Ali Emiri, Lgt. 134.
[97]Y. Öz, 2010, s. 280-282.
[98]Y. Öz, 2010, s. 282-283. Eserin nüshasına ulaşılamamıştır.
[99] Y. Öz, 2010, s. 283.
[100] Y. Öz, 2010, s. 283-285. Eser yalnızca bir kez basılmıştır. Mekteb-i Sanayi Matbaası İstanbul, 1310/1892
[101]Y. Öz, 2010, s. 286-287. Bu eserin nüshasına ulaşılamamıştır.

61. Mehmet ‘İzzet, *Kāmūs-ı Fārisi*, te’lifi 1323/1902[103]
62. Aḥmed Bādī, *Masādır-ı Lisān-i Fārisi,* te’lifi 1910[104]
63. Ziyā Şükūn, *Gencine-i Güftar (Ferheng-i Ziya)*, te’lifi 1944-1951 arası[105]
64. Murtaza Elker, *Ferheng-i Murtaza*, te’lifi 1950[106]

[102]Y. Öz, 2010, s. 287-288. Eserin nüshası İÜ Merkez Ktp., T. 1788.
[103]Y. Öz, 2010, s. 288-294. Eserin nüshası Millet Ktp. A.Emir. Lgt. 135’tedir.
[104]Y. Öz, 2010, s. 297.
[105]Y. Öz, 2010, s. 299-301. Yeni harflerle basılan ilk Farsça-Türkçe sözlüktür. Eserin ilk matbu nüshası İÜ Kütüphanesine gönderilmiştir. 18.000’e yakın madde başı içeren *Ferheng-i Ziyâ* Millî Eğitim Bakanlığı’nca basılmıştır. (İstanbul 1944-1951; Ankara 1967, 1984).
[106]Y. Öz, 2010, s. 301-303. Eserin nüshası Milli Ktp., Müsvedde eserler 126/158. Yeni harflerle basılanilkTürkçe-Farsça sözlüktür. Eser üzerinde Cem Kaygınyüksek lisans tezi çalışması yapmıştır, “*Ferheng-i Murtazā (metin-inceleme)”,* Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü*, 2013.*

İKİNCİ BÖLÜM

Fevri b. ‘Abdullāh

2.1.Hayatı

Yazar, eserin mukaddime bölümünde isminin “aḥvec-i ‘İbādullāh Fevri b.‘Abdullāh”, olduğunu belirtmektedir. Sözlüğe verdiği adı da “ve bu kitāba *Miftāḥu’l-Ma‘ānī* ad ḳodum”cümlesiyle belirtir. (bkz.2b).

Şair Fevri hakkında kaynaklardaçok fazla bilgi bulunmamaktadır.Yusuf Öz, kitabında verdiği bilgilere göre Aşık Çelebi, eserinde Fevri hakkında şu bilgilere yer vermiştir.*“Miftāḥu’l–Ma‘ānī,* bazı kaynaklarda yanlışlıkla Fevri Ahmed ibn ‘Abdullāh’a nispet edilmiştir. Kaynakların Fevri Efendi, Ahmed b.‘Abdullah, Mevlana Fevri, Ahmet Fevri, Fevri Ahmet Efendi gibi adlarla andıkları ve şiirde Fevri mahlasını kullanan, Fevri Ahmed ibn ‘Abdullāh ile *Miftāḥu’l–Ma‘ānī*’nin yazarı ayrı kişiler olmalıdır. Çünkü şair Fevri Ahmed Şam müftüsü ve oradaki Süleymaniye Medresesi müderrisi iken Zilkāde 978/Mart 1571’de ölmüştür. Şair Fevri’nin ölümü ile 892/1448’de yazılan Miftāhu’l–Ma‛ānī’nin yazıldığı tarih arasında 84 yıllık uzun bir zaman farkı vardır. Bu da sözlüğün şair Fevri’ye āidiyeti konusunda kuşku uyandırmaktadır.’’[107]

Yazar mensur bir sözlük yazmasına rağmen eserin yazılış tarihini iki beyt ile vermiştir. Bu da bize yazarın şiirle de ilgilendiğini göstermektedir.

[107]‘Āşık Çelebi, MŞ: *Meşā‘irü-Şu‘arā*, hzl. G. M. Meredith Owens, London, 1971, s. 203-212; Aktaran Y. Öz 2010, s.116.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

MİFTĀḤU'L-MA'ĀNĪ İNCELEME

3.1.Eserin Adı, Yazıldığı Tarih ve Yazılış Sebebi

Fevri muḳaddime bölümünde sözlüğe verdiği adı *Miftāḥu'l-Ma'ānī* olarak belirtmektedir. (bkz.2b). *Miftāhu'l-Ma'āni* Arapça tamlama olup anlamların anahtarı demektir.

Eserin yazıldığı tarih, eserin mukaddime bölümünde yer alan aşağıdaki beyitlerde hicri 892/1487 olarak belirtilmiştir:

Musṭafā'nuñ hicretinden ey püser
Bil sekiz yüz ṭoḳsan ikide meger
İrüşüp 'avn-i ḥüdāvendi enām
K'oldı bu dürr-i gerān-māye temām (yp.3b)

Fevri b.Abdulah'ın bu eseriFarsça-Türkçe mensur bir lügattir. Yazar bu sözlüğün yazılış sebebini aşağıdaki şu sözlerle ifade eder.

Aziz dostlarından birisinin gelip ilim talep edenler için kendisinden bir sözlük hazırlamasını ve bu sözlükten faydalanan ilim ve ma'rifet ehlinin kendine dua edeceklerini ve bu sebeple kendisinin mağfiret olunacağını söyler. Dostunun bu ricası üzerine bu kitabı Allahın izni ve yardımıyla kısa bir zamanda meydana getirdiğini söyler. "bkz.2b-3a"

3.2. Eserin Muhtevasıve Tertibi

Mensur sözlükler genellikle ya konularına göre (tematik) ya da fasl u bab sistemine göre hazırlanır. Fasl u bab sistemi üç bölümden oluşur. Birinci bölüm isimlere ikinci bölüm fiillere üçüncü bölüm ise gramere ayrılır. Eserimiz de fasl u bab sistemine göre hazırlanmıştır. Ancak ikinci bölüm olan fiiller kısmı yoktur. Karışmayı önlemek için fasıl başlıkları ve maddelerin ikinci harfleri kırmızı mürekkeble belirlenmiş, Farsça kelimeler harekelenmiştir. Sözcüklerin anlamları ve açıklamaları bazen satır üstüne yazılmıştır. Müellif kelimeyle ilgili şiir vermek veya açıklama yapmak isterse bunu derkenarda vermiştir. Yazar eserine sözlük yazma geleneğine bağlı kalarak Arapça bir mukaddime ile başlamış, ardından isimler daha sonra da gramer bilgisine yer vermiştir.

Derkenār da kaynak olarak*"Lüġat-i Ḥalīmī"*(37a),"*Nizāmi"*(36a),"*Ahmet Paşa*"(40a),*"Rūdekī"*(65b)isimleri kaydedildiği görülmektedir. Bunlardan *Lüġat-i Ḥalīmī*, Lütfullah Ḥalīmī b.Ebi Yusuf, te'lifi,(859-872/1455-1468 arası)tarafında

kaleme alınmıştır.[108] Nizāmi (1141-1209) Azerbeycan'ın Gence şehrinde yaşamış şair ve düşünür Nizāmī-i Gencevī'dir.[109] Rūdekī, klasik Fars edebiyatının kurucusu kabul edilen 9.yy'da yaşamış bir şairdir.[110] Ahmet Paşa ise 15.yy'da yaşamış divan edebiyatı şairidir.[111]

Yazarın mukaddime kısmında bazı sözlüklerden faydalandığını söylemiş olmasına rağmen derkenar notlarında bunların çoğunun isminin geçmediği görülmektedir.

Birinci bölümün sonunda Farsça çokluk, adlarda küçültme, sıfatlarda karşılaştırma ve en üstünlük bildirme, zamirler ve ön edatlar gibi gramer konuları örnekleriyle anlatılmıştır.

Eser otuz iki satırdan oluşan bir mukaddime ile başlar. Mukaddimeyi sözlük bölümü takip etmiştir. Mensur şekilde yazılan sözlüğümüzde her sayfada on beş satıra yer verilmiştir. Alfabetik olarak tertip edilmiş maddelerin ilk harfleri bap kabul edilerek harf sırasıyla 29 baba ayrılmıştır. Bablarda yer alan maddeler, ilk hecelerin seslilerine göre meftuha, meksure, mazmume şeklinde ayrılmış ve ikinci harfler de fasıl kabul edilmiştir.Okunuşlarında zorluk çekilebilecek Farsça ve Türkçe kelimeler harekelenmiştir. Farsça kelimelerin üzeri kırmızı ile çizilerek anlamlarıyla karışması önlenmiştir. Bazı Farsça kelimeler için tek anlamla yetinmeyip birden fazla anlamı var ise onları da vermiştir. Farsça kelimeler için bir ya da birden fazla Türkçe karşılık yazılmıştır. Farsça adları içeren bu bölümde 5400'ü aşkın madde vardır. Eserin tamamı 69 varaktan meydana gelmiş olup sözlük kısmı ise 3b-65b bölümlerinden oluşmaktadır. Bir sayfadan diğer sayfaya geçerken reddāde sistemi kullanılmıştır.

Eserin baş sayfalarında kelimeler, hikayeler ve notlar bulunmaktadır. Bunların yanına düşülen tarihlere baktığımız zaman bu notların daha sonradan ilave edildiği anlaşılmaktadır. Diğer taraftan eserde çok sayıda derkenar notları bulunmaktadır. Bu notlarda verilen bilgiler kelimelerin anlamlarına dair olup kelimelerin anlaşılmasını ve anlam zenginliğini sağlamıştır. Bazen derkenar notlarında anlamı desteklemesi için bazışiirlerden beytler kullandığı da görülmektedir. Derkenar notlarını da dipnotlarla beraber sayfanın altında yer vermeyi uygun bulduk.

---

[108] Y. Öz, age, s. 103.
[109] İslam Ansiklopedisi,Ebû Muhammed Cemâlüddîn İlyâs b. Yûsuf b. Zekî Müeyyed (1141) yıl: 2007, cilt: 33,sayfa: 183-185.
[110] Ebû Abdullâh Ca'fer b. Muhammed b. Hakîm er-Rûdekî es-Semerkandî yıl: 2008, cilt: 35,sayfa: 185-186.
[111] Ahmed Paşa Divanı (nşr. A. Nihat Tarlan), İstanbul 1966.

"Fevri b.'Abdullāh *Miftāḥu'l-Ma'ānī'yi* yazarken elde edebildiği bazı sözlüklerden yararlandığını ön sözde belirtmiş ancak Muṭahhar b.Ebī Ṭalib'in *Miftāḥu'l-Edebi* ve Esed-i Ṭūsī'nin *Müşkilāt-ı Fürs* ya da *Lüġat-i Fürs* adlarıyla anılan Farsça sözlüğü dışında başka bir kaynak adı vermemiştir."[112]Yazarın bazı kelimelerin anlamını verirken bazen değişik şivelerdeki anlamlarını da veriyor. Bunlardan birisi şu kelimedir: pādpīc: nevruzda ṣalındukları ipdür ya'ni ṣalıncaḳ Kirmanda aña kevā dirler İsfehanda fütcübīl dirler. Buradan hareketle eserde İsfehan, Kirmān, Gīlān ve Fergana gibi şehir isimleri geçtiği görülmektedir.

Sözlüğün dikkat çekici önemli bir özelliği de kimi yerlerde kısaltmalara yer verilmiş olmasıdır. Örneğin *cem'* "çoğul" için *cim.* (ج);*ma'rūf*"bilinen, yaygın" için *fe.* (ف);*mişlihi* "onun gibi, aynısı" için *mim.* (م);harfini kullanmıştır.

Eserde en dikkat çekiçi nokta müeelifin Farsça kelimelerin anlamlarını verirken izlediği yoldur. Müellif Farsça kelimelere karşılık verirken aşağıdaki uygulamalar görülmektedir:

1- Farsça kelimelerinanlamını bazen Farsça sözcüklerle veriyor.

bāzrum	>	herze	(10a-10)
berf	>	zerniḫ	(35a-15)
ispīdān	>	ispīdā	(8b-13)

2- Bazen Farsça kelimelerin anlamını Arapça sözcük ile veriyor.

berez	>	tuḫme	(13b-8)
pejenkār	>	debbāġ	(14a-9)
enbān	>	ṭaġarcu	(7a-14)
enbançe	>	taṣġīruhü	(7a-14)
dihiş	>	'aṭā	(31a14)
cavīd	>	ebed	(23a-9)

3- Bazen Arapça kelimelerin anlamını Arapça sözcük ile veriyor.

şeref	>	şerefe	(42b-6)
nehāli	>	cāy-i maḳ'ad	(61b-15)

---

[112] Y. Öz, age, s. 115-116-117,

4- Birkaç yerde Türkçe kelimelerin anlamını Türkçe sözcük ile veriyor.

bu ki > ol ki (9a-5)

5-Kelimenin anlamını verirken bazen Farsça-Türkçe tamlamayla veriyor.

dūşīze > bikr-i kız (32a-12)

6-Yazılışları farklı anlamı aynıolan birkaç kelime arka arkaya yazılarak anlamı verilmektedir.

cāvīd ve cāvedān ve cadīdān>ebed (23a-9)

ejdehā,ejderhā,ejder >çok yaşamış yılan (4b-14)

çerāmīn,çerāmen >otlaḳ hayvanların otlaḳı (23b-3)

7- Yazılışları ayrı ,anlamı aynı olan kelimeler arka arkaya geldiği zamanilk kelimenin anlamını verip diğerininanlamını tekrar vermeyip “misli o (7a-1), anun misli(7a-13), mislihi (8a-13)”gibi kelimeler kullanıyor.

8-Bir kelimenin birden fazla anlamı varsa bazen kelimeyi tekrar yazıp anlamını öyle veriyor.

ġalc: bir ḳutıdur ki açılurken uvanur/ ġalc: deñiz sülüği / ġalc: tirḫūş(46a-4)

kūtvāl: iş eri / kūtvāl: dizdār (56b-3)

9- Karışma ihtimali olan üst notları parantez ile ayırdığı görülmektedir.(8b-11)

10- Kelimelerinanlamını bazen cümle içinde vermektedir.

endūh:şol gicedür ki başmaḳcılar gön yaġlarlar.(7b-1)

üġaze:bez ki kulak altında olur. (9b-5)

11-Sözcüğün anlamı verildikten sonra o kelimeyi Arapça cümle kurarak cümlenin içersinde veriyor veya tamamen Arapça cümle ile veriliyor.

tā: dek maʻnāsınadur -kemā ḳālū tā fülān şehr yaʻnī fülān şehre dek. (19b-7)

şükle: māyenḫariḳu min’eṡ-ṡevbi izā te ʽallaḳu bimismārin ve ġayrihi.[113] (44b-6)

---

[113]Elbiseden yırtılan şey çiviye ve gayriye takıldığı zaman.

12-Birkaç yerde kelimenin anlamı verildikten sonra anlamını verdiği kelimeyi tekrar yazıp onun da anlamını veriyor.

dürīse:dürdane>dürdane:inci (31b-12)

zāk:zāc>zāc: loḫusa ve ḳara boya (34b-5)

13-Birkaç yerde kelimenin anlamını verildikten sonra Farsça cümle ile açıklanıyor.

şete: yabadur→ nūn nīz dīdem (42b-4)

14-Bazen kelimelerin anlamıArapça ve Farsçadan oluşan kelime grupları ile veriliyor.

fermaḫte: edeb kerde (47a-12)

büt: ma‘şūḳa-i ḫūb rūy (47b-10)

15- Bazen kelimenin anlamını verildikten sonra onunla ilgili örnek veriyor.

sübāġ:etmek ḳatığı mes̱ela peynir bigi (40b-12)

16-Farsçada bulunan ek bazen kelimenin anlamında da kullanılıyor.

ab-rīz>sū-rīz (su döken,su akıtan)(3b-6)

17-Kelimenin anlamını verirken Arapça bağlaçlar kullanılıyor.

cevz ev incir→55a-4mūy ve mū (60a-7)

18-Bazı sözcüklerin hem fetha hem kesreyle yazılmasının caiz olduğu belirtiliyor:

birsām > bersām (16a-4)

19-Sözcüklerin anlamı devrik cümle ile veriliyor.

şerḫak>ağu ve ottur acı (42b-7)

ḫ^{w}ançe>sofra yimek yiyecek (29a-12)

nefc >tükrügi aġzından taşra çıkan kimse söz vaḳtinde. (61a-15)

20-Kelimenin anlamı bazen haber cümlesi ile veriliyor.

Zend >tefsīrü pāzenddür pāzend nedir dirsen bir kitabdur. (35b-15)

21-Aynı kelimenin değişik yazılışları da arka arkaya kullanılıyor:

Sipāhsalār > sipehsalār (39a-13)

22- Kelimenin anlamını vermeyip gramer terimi olarak küçültme anlamına gelen teṣġīr sözcüğünü kullanılıyor: serāçe > teṣġīr (38b-1)

23- İki cezm gerektiren sözcüklerde bazen tek cezmortak kullanılıyor:
ṣabr > şikift → 43b-7. bazen de cezmler ötreye benziyor. (23a-15)

24-Yazımında yanlışlık olan kelimelerin doğrusu devamında yazılıyor: (24b-2/17b-10)

25- Sözcükleri ikinci harflerin alfabetik sırasına göre yazarken bazen alfabetik sırayı unutup daha sonra yazıyor. (28a-4)bazen de yazmadan devam ediyor, atlıyor. (45b-1-2) Kef ve lām harflerini kullanmayı unutmuş.

26-Birkaç yerde bazı kelimelerin anlamı hiç verilmemektedir: şād, şādān, şÀdumÀn, şādkām (42a-12) bazen de bazı kelimelerin anlamını vermeyip lüġat-i müştereke diyor. (41b-13) bazen de anlamını vermediklerine ف(fe) harfini kullanıyor. (53a-6) Bazen yazılışları ayrı, anlamı aynı olan kelimeler arka arkaya geldiği zaman ilk kelimenin anlamını verip diğerinin anlamını tekrar vermeyip م (mim)harfini kulanıyor. (36b-4)

3.3. Eserin Dil ve İmla Özellikleri

Miftāḥu'l-Ma'āni imla özellikleri bakımından Eski Anadolu Türkçesi devresine ait bir eserdir. Eski Anadolu Türkçesi devresi Selçuklular devri ile İstanbul'un fethi arasındaki zamanının (13-15.yy) edebi dilidir.

İmla özellikleri bakımından eserde o döneme ait şu imla özellikleri göze çarpmaktadır.

1-İlk hecedeki vokal değişmelerindekapalı e meselesi çokça görülmektedir.

idüb	>	edib	(2b-7)
kiçe	>	keçe	(4a-12)
yimek	>	yemek	(5b-12)
yire	>	yere	(6a-1)
gice	>	gece	(7b-1)

2-Eski AnadoluTürkçesinde yuvarlak vokal olan (u-ü) bazı kelimeler günümüzde yerini düz vokal olan (ı-i) ye bırakmıştır.

bilezük>	bilezik	(3b-8)

saru	>	ṣarı	(4a-13)
delü	>	deli	(6b-13)
erük	>	erik	(6b-12)
kayġū	>	ḳayġı	(7b-9)
demür	>	demir	(8b-1)
kabarcuḳ	>	kabarcıḳ	(3b-8)

3-Eserde geçen o döneme ait bazı kelimelerdeki düz vokaller (ı-i) günümüzde yerini yuvarlak vokal olan (u-ü) ye dönüşmüştür.

oldı	>	oldu	(3a-2)
görinür	>	görünür	(4a-11)
oġlı	>	oġlu	(6a-7)
güni	>	günü	(9a-1)
olmış	>	olmuş	(9a-4)
görine	>	görüne	(7a-10)

4-Bazı kelimelerde z konsonantı günümüzde d konsonantına dönüşmüş olupz→d değişimi olduğu görülmektedir.

ümiz	>	ümid	(2b-13)
ḫüzāvend	>	ḫüdāvend	(26b-1)

5-Bazı kelimelerde t konsonantı günümüzde d konsonantına dönüşmüş olupt→d değişimi olduğu görülmektedir.

ṭoksan	>	doksan	(3b-2)
ṭaru	>	darı	(4b-12)
ṭolma	>	dolma	(6b-7)

6-Bazı kelimelerde s konsonantı günümüzde z konsonantına dönüşmüş olups→z değişimi olduğu görülmektedir.

kirās	>	kiraz	(6b-11)

7-Bazı kelimelerde c konsonantı günümüzde j konsonantına dönüşmüş olupc→j değişimi olduğu görülmektedir.

ecderha	>	ejderha	(4a-1)

8-Diğer vokal ve konsanant değişimleri şunlardır:

v→fuvak	>	ufak	(37a-15)
a→ehalva	>	helva	(6b-3)

9-Kelime ve hece sonlarındaki g-ğ konsonantları yazıda kendilerini muhafaza etse de bunların büyük bir kısmı günümüzde y-v konsonantı olarak yazılmaktadır.

beğ	>	bey	(7a-5)
ḳoġa	>	kova	(33b-12)

10-Eski Anadolu Türkçesinde kullanılan şol kelimesindeki ş konsonantı düşmüş olup günümüzde artık kullanılmamaktadır.

şol	>	ol	(7b-1)

11-Bazı kelimelerde ş konsonantı günümüzdes konsonantına dönüşmüş olupş→s değişimi olduğu görülmektedir.

şatranc	>	satranç	(34a-6)

İmladaki bazı tutarsızlıklar:

1-Tahin sözcüğünü bazen t bazen tı harfi ile yazıyor.

tāhin	>	ṭahin	(14a-8)

2-Bazı kelimelerde kefsözcüğünü ḳaf harfi ile yazıyor.

yılki	>	yılḳı	(9a-3)
sonraki	>	sonraḳı	(14a-14)

3-Kāf-ı fārisīyle yazılması gereken bazı kelimeleri kāf-i nūn (sağır kef)le yazmıştır.

yiğit	(25a-7)
gün	(18a-5)

4-Yiğit sözcüğünü başka sayfada kef harfi ile yazılıyor. (18a-1)

5-Bir başka imla hatası da tanrı kelimesinde görülüyor. kāf-i nūn'la yazılması gerekirken nun harfi ile yazıyor. (65b-3)

6- Aynı kelimeyi farklı harf ve harekeyle yazarak yazımda tutarsızlık gösterdiği birden fazla kelime vardır.

ḳaraġū	>	ḳarañu	(42b-2-4)
ṭuṭaḳ	>	ṭudaḳ	(57a-1-7)
eşek	>	işek	(26b-6)

3.4. Sonuç

Miftāḥu'l-Ma'ānī, 15. yüzyılda Anadolu sahasında yazılmış Farsça-Türkçe mensur sözlüklerden biridir. Yazarı Fevrib.'Abdullāh'ın kimliği hakkında çok fazla bilgi bulunmamaktadır. Yazar Türkçe mukaddimede adını "ahvec-i 'ibādullāh Fevrib.'Abdullāh" sözlüğe verdiği adı da "ve bu kitaba *Miftāḥu'l-Ma'ānī* ad ḳodum"cümlesiyle belirtmektedir. (yp.3a) Eseri bitirme tarihini de muḳaddime vermiş olduğu iki beyitte hicri 892/1487 olarak belirtmiştir.

Amacı eğiticilik olan bu Farsça-Türkçe mensur sözlükte sanat kaygısı ikinci planda kalmıştır. Şairin Farsça kelimelerin Türkçe karşılıklarını verirken bunların her zaman Türkçe olmasını önemsemediğini, Arapça ve Farsça kelimelerle de karşılık verdiği görülüyor. Bunun sebebinin bu kelimelerin o dönemde Türkçede kullanılıyor olması veya bunların Türkçe karşılığını bulamamış olması düşünülebilir. Bazı Farsça kelimelerin birden fazla yerde geçmesi şairin bu uygulama ile eserindeki kelime zenginliği artırmayı amaçladığı görülmektedir. Sözlükte gecen kelimelere baktığımız zaman daha çok ot, hayvan, çiçek, yemek, kuş, eşya, şehir vb. gibi günlük hayatta kullanılan kelimelerden oluştuğu görülmektedir.

Eserde yaklaşık 5400'den fazla kelime bulunmaktadır. Eserde kaynak verilmemesi sebebiyle kelimelerin anlamlarının nereden alındığını tespit imkânı bulunmamaktadır. Bazı kelimelerin anlamını ve kaynağını derkenar notlarında vermiştir. Ayrıca eserde bugün kullanılmayan bazı Türkçe kelimeler bulunmaktadır. Bu kelimelerin anlamlarının bazıları *Yeni Tarama Sözlüğü*'nde bulunmamaktadır. Günümüzde kullanılmayan bu kelimelerin anlamları da değişik sözlüklerden tespit edilip dizin içersinde verildi.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

MİFTĀḤU'L-MA'ĀNĪ: METİN

4.1.Nüsha Tavsifi

Miftāḥu'l-Ma'ānī (892/1487) Fevrî b.'Abdullāh tarafından yazılmıştır. Eser İsimlerden oluşan mensur bir sözlüktür. Eserin bulunan nüshası Milli Ktp.,A.Ötüken 432. de kayıtlıdır. Sırtı kahverengi meşin, üzeri toprak renkli pandizot kaplama şirazeli, mıklepli, tamir görmüş bir cilt içersindedir. (210x125) (150x75) mm ölçüsünde 15 satır, 1+68 yapraktır. Eser talik hatla yazılmış; başlıklar yazma eserlerin yazıldığı biçimde kırmızı mürekkeple belirlenmiştir. Farsça kelimeler kırmızı keşīdeli olup bazıları harekelidir. Değerlendirmeye esas alınan nüshada sözlük isimler kısmından oluşmaktadır.

Miftāḥu'l-Ma'ānī'nin isimler bölümü, maddelerin ilk harfleri bap kabul edilerek harf sırasıyla 29 baba ayrılmıştır. Bablarda yer alan maddeler, ilk hecelerin seslilerine göre ayrılmış ve ikinci harfler de fasıl kabul edilmiştir. Okunuşlarında zorluk çekilebilecek Farsça ve Türkçe kelimeler harekelenmiştir.

Eserin 2a sayfasında varak 130 yazmakta olup sözlük kısmı 3b-65b arasındadır. Farsça fiiller kısmı eksik olduğu için varak sayısı 65'te kalmıştır. Sondaki gramer kısmıyla beraber varak sayısı 69'a çıkmaktadır. Esere bugünkü rakamlarla sayfa numarası verildiği görülmektedir. Tarafımızdan 1a-1b şeklinde tekrar numaralandırma yapılmıştır. Eser mensur tarzda yazılmış olup her sayfa 15 satırdan oluşmaktadır. Yaprakların b yüzünün altında reddāde bulunmaktadır.

Sözlüğün 1a kısmında sözlükte geçen bazı kelimeler yazılmış olup 1b kısmındaiki hikaye bulunmaktadır. 2a kısmında ise iki beyt ve iki kısa mektup örneği vardır. Bu sayfanın üst kısmında Arap alfabesiyle 1687 yazılmıştır. Bu da bize bu metinlerin sonradan başkaları tarafından eklendiğini göstermektedir.

4.2. Metnin Hazırlanmasında Takip Edilen yol

1.Metnin çevriyazısında Times Turkish Transcription fontu kullanıldı.

2. Çevriyazıya, metni yazma metinle karşılaştırmada kolaylık olması için yazma metne yaprak numaraları verildi.

3. Yazma metinde satırlarda numara bulunmamaktadır. Metinde takibi kolaylaştırma amacıyla eserdeki satırlar her sayfada numaralandırıldı.

4.Metindeki özel isimler büyük yazıldı.

5.Farsça ve Arapça tamlamalar mümkün mertebe çizgi ile ayrılarak yazıldı.

6.Metnin sözlük bölümünde kelimeler ve anlamları verilirken kelimelerin geçtiği sayfa ve satır numaraları verildi.

7.Karşılaştırılabilmesi için çeviriyazılı metnin sonuna eserin yazma metninin tıpkıbasımı eklendi.

8.Metnin başında verilen beyitler ve hikayeler transkribe edilerek eserin sonuna eklenmiştir.

9.Derkenarda verilen notlar her sayfanın altına dipnotlarla birlikte derkenar adıyla verilmiştir.

10.Metnin aslında bulunan kırmızı mürekkeble yazılmış olan fasıl ve bablar, çevirimetinde kalın siyah harfle gösterilmiştir.

4. 3. Transkripsiyon Harfleri

آ ا	a, e, ā
ب	b, p
پ	p
ت	t
ث	s̱
ج	c, ç
چ	ç
ح	ḥ
خ	ḫ
د	d
ذ	ẕ
ر	r
ز	z
ژ	j
س	s
ش	ş
ص	ṣ
ض	ḍ, ż
ط	ṭ
ظ	ẓ
ع	‘
غ‘	ġ
ف	f
ق	ḳ
ك	g, k, ñ
ڭ	g, ñ
ل	l
م	m
ن	n
و	v, w, o, ö, u, ü, ū
ه	h, a, e
ى	y, ı, i, ī

MİFTĀḤU'L- MA'ĀNĪ
TRANSKRİPSİYONLU METİN

Miftāḥu'l-Ma'ānī fī 'Ilmi'l-Lüġati

2b

1. Bismillāhirraḥmānirraḥīm ve bihi'l-'avni
2. sipās-ı bī-ḥadd ü s̱enā-yi bī-'add ol pādişāh ki şeref-i nuṭuḳla ṣınıf-ı
3. insān-ı ġayri eṣnāf üzerine müfaḫḫam ve mu'aẓẓam eyledi ve ṣalavāt-ı nāmiyat vetuḥfi
4. taḥıyyat ol mihter-i kāinat ve bihter-i mevcūdāt ṣadr-ı bedr-i 'ālem/mefḫar-ı benī 'ādem
5. Muḥammed Muṣtafānıñ üzerine ve daḫi āl ve aṣḥābı üzerine olsun ki yaḳīn
6. yolunuñ rehrevleridirler **emmā ba'dü** aḫvec-i 'Ibādullāh Fevrī bin 'Abdullāh
7. ider. İḫvāndan birisi bir gün ben faḳīr-i ḥaḳīrden iltimās idüb eydür
8. fużalā-yi dehr-i naẓm u nesr ki kütüb-i lüġat cem' itmişlerdür cümlesin Pārs diliyle
9. şerḥ itmişlerdür. Lā-cerem evvel Pārsī dilin bilmek gerek ve ba'd ez-ān 'Arabī lüġāti
10. bilmek gerek ve çün 'ılm-i lüġat deñli 'ulūmuñ kilīdidür siz daḫi luṭf idüb
11. zebān-ı fārisīden bir nice elfāẓ cem'idüb bir yādigār ḳoyasız ol
12. yādigār sebebiyle ṭālib-i 'ılm ve rāġıb-i ma'rifet olanlar fāyide ṭutalar ve ol
13. fāyide sebebiyle sizi du'ā-yi ḫayrla yād ideler ümīẕdür ki ol dü'ā sebebiyle
14. Ḥaḳ ḥażretinde maġfūr olasız. Pes bu faḳīr ol 'azīzün dürr-i pendinī
15. ḳabūlüm, gūşında gūşvār idüb ol Ḥaḳ te'āla ḥażretinden Celle Celālühü

3a

1. istinṣār itdüm.İkinci, 'ālem-i faḫrī ve nübūvvet-i asmāni bedr-i velāyet
2. ṣuffasınıñ ṣadrı Muḥammediñ pāk ravżasından istimdād itdüm.Ve ba'dehü
3. ol velāyet iḳliminüñ māliki ve ol ṭariḳi haḳḳın sāliki o nu'mān-ı
4. ḥadāyıḳ-ı din ve ol 'ummān-ı cevher-i yaḳīn ol dil ü can derdine
5. ṭabīb mevlānā ḥabīb sırrından himmet ṭaleb itdūm bu kitāba şüru'itdūm.
6. pes ḫaḳḳın avniyle ve anlaruñ himmet-i berekātında az müddetde temām itdüm
7. ba'żı *Müşkilāt-ı Fürs*'den ve *Miftāḥu'l-Edeb*'den ve daḫi bulduġum lüġatlardan cem' idüb
8. bu kitāba derc eyledüm. Bir nice ṣanāyi' ḫarc eyledüm ve bu kitāba *Miftāḥu'l-Ma'ānī*
9. ad ḳodum ümiddür ki Ḥaḳ Te'āla bu lüġāti dillerde mütedāvil ve göñüllerdemütedāḫıl
10. eyleyeāmin yā Rabbel'ālemīn.**Tenbīh:** Bu kitāb münḳasimdür iki ḳısm üzre:
11. evvel esmādur ve ḳısm-ı s̱ānī ef'āldür ve ikisinüñ ortasında mużmerāt
12. ve ḥurūf bile ẕikr olınmışdur ve her ḳısm ḥurūf-i hece tertīb üzre menāzil-i

13. ḳamere münāsibdür. Bist ü nuh bāb üzre ri‘āyet olmışdur ve her bāb ḳırḳ
14. üç bāb üzre mübevvebdür. Evvel fetḥa,ikinci kesre,üçüncü żamme ve ḥarf-i evvel ki
15. bābdur anıñ māba‘dındaġı ḥarf daḫı ri‘āyet olınmışdur ve ef‘āl ḳānūn-i ḥarf

3b

1. üzre ṣarf olınmışdur. **Der tārīḫ kūyed mesnevī**: Muṣṭafā’nuñ hicretinden ey püser;
2. Bil sekiz yüz ṭoḳsan ikide meğer; İrişüp ‘avn-i ḫudāvendī enām;
3. Ki oldı bu dürr-i girān-māye temām; **Bābü’l elfü’l meftūḥa fī faṣli’l-bā’**:ābḫʷā’est:
4. cezīre āb: su ābḫʷār: bıñār ābṣiḫʷār m ābgīr: göl ābnūs **f**
5. ābkāme: bi-kāfi ‘Arabī ḳalye ābdelez: ḳavuḳ ve ṣūluḳābsitān: ibriḳ
6. āb-rīz: ṣū-rīz āb-rū: yüz suyu āb-rūy **m**ābisten: yüklü ‘avret
7. ebrek: çivid āb-ı rūġan: öz ābān: yaz ayı ābitābe: ibrīḳebrincin:
8. bilezükābile: tende olan ḳabarcuġa dirler ābādān **f** abyār **m** ābḫāne:
9. ṣu eviābī: ayvâ ābgīne: şırça eble: burun keñizî ebr: bulut
10. ebrū: ḳaş ābgend: sel ḳazduġı yir ābaz:āferīn ve duāya daḫi dirler
11. dālile daḫī cāyizdür. āblūc: nebāt-ı şeker ābāest-ābistengāh:
12. müteveża ābiṣgāh,ebrīr **m** ābḫāne,ābrīr **m** ābidār: sulu ābüdeh
13. beyhūde sözlü ābkeş: saḳā āb-ı poşt: şehvet **Faṣlü’t -tā’**:
14. āteş: od āteşzene: çaḳmaḳ āteşdān: ocaḳ āteş
15. gede **m** āteşīn: od bigi āteşengīz,āteşgād: küsegū āteş

4a

1. tāb: külḫancı āteşefrūz,āteşbāz:m **cim** ecderḥā: ejderḥā
2. **ḫı** eḫşīc: żıdda dirler pes bu i‘tibārile çari unṣura da dirler āḫşīcān:**m**
3. aḫter: ṭāli‘ ve yıldız aḫter:fal aḫker: od gözi ki henüz
4. yiligi ola āḫaş: bahā āḫāl: bıraḳmaḳ ve saḳaṭ nesne aḫte:
5. īnenmiş ata dirler. āḫīne: at ṭavīlesī āḫīz: bünyād ve lükün
6. āḫīzger: yeyici āḫkem: ḳasnaḳ aḫkel: ekin baldırı āḫir-i rūz:
7. ikindi āḫir-i germāye: ḳurna āḫirbān: metā‘ ve ḳumaş āḫkūjene:
8. düġme ki ḳaftana ṭaḳarlar āhceste: altın işik aḫterşinas: müneccim
9. **Faslü’d-dāl:** ādrenk: helāk ve renc ve düşmandan öç almaḳ
10. edīm: emedik **Faṣlü’z -ẕāl:** āẕerḥaş: gök gürlemek ve yıldırım şaḳımaḳ
11. sovukluḳdur ki ādeme andan helāk görinür āẕīne: ayna āẕerem
12. iyere dirler ki anın kicesi iki bölük olmuş ola āẕeryūn: bir
13. çiçekdir aña ḫuceste dirler ve ḫaṭmi çiçeġine de dirler ve ṣaru güle de dirler
14. āẕīn: şehri bezemek āẕenc-i çivāk: son güz ayı āẕer: od
15. ve yaz aylarından bir aya da dirler. **Faslü’r- rā’:** erc: ḳadr ve ḳıymete dirler.

4b

1. ve güzellige dirler. ārenc: bilek[114] erzān: ucuz ve lāyıḳ āvend: dicle
2. ārduġ: geñirmek erūġ: geñirmek **f**ārz: ḳıymet
3. ārvend: tecribe ārvend: ṭaġ ve zaḥmet ernenk
4. düstūrmānī: naḳḳāşerjenk: Mānī kitābınuñ adı
5. erjenk: nām-ı naḳḳāş erre: bıçġu ārāsete: bezenmiş
6. ārd: un ārdfürūş: un ṣatıcı ārdbīz: elek
7. ardīne: un aşı ārhāle: bulamac erdāle:**m**
8. ārīn: dirsek ārām: dinlenmek ārāmgāh: dinlenecek yir
9. ārzū **f** arnebīz : tarḫun ariş: bilek
10. ercend: Bir şehir adıdur. erziş: baha deġmek erzīz: ḳalay
11. erzīzger: ḳalaycı ercümend: ḥurmetlüerzen: sultan olmayan
12. ṭaruya dirler ya‘nī düğü. erġavān: ḳızıl çiçek erġanūn[115]: bir sazdur.
13. ārī: evet ārāyiş: bezek erd-i behişt: orta yaz ayı
14. ermān: ḥasret erdelhāle: bulamaç **Faṣlü'z- zā':** ejdehā,ejderhā,
15. ejder: çoḳ yaşamış yılan ejkehen: kāmil ve bāṭıl ājuḫ:

5a

1. sigil ājīḫ: demregū ājend: peşīmānlıḳ āzeḫ: baġ budandısı
2. ezkīl: döngel ezden,āz: ḫırṣez amden: andan
3. ez an vaḳt-i bāz: ol vaḳidden beru ez ān rūy: o yüzden
4. ez īn rūy: bu yüzden ez ān-i menest: benümdürez ān-i tust:
5. senüñdür ez ān-i kīst: kimindür ez ān-ı fülān: fülanuñdurez ān-ı men:
6. benüm ezān-ı tū: senüñez ān-ı o: onuñ ez ān-ı o-est: anuñdur
7. ez o: andan ez īn: bundan ez ān-i īn: bunuñ ez an-i īnest: bunuñdur.
8. ez ānest: andandur.ezīnest: bundandur āzer: incinmek āzād
9. ezdüf: aluc āzuġ: baş budaḳazmān: ḥasret ājīne: ṭoḳmaḳ
10. āzerm: ḥurmet ejper,āzīr: zeyrek āzīr: perhizkār
11. azmāyiş: ṣınayış ez berā-yi fülān: fülānçün ez berā-yi ān:
12. ānıñçünez berā-yi īn: bunuñçünezīġ: nefret itmek azīḫ:
13. nāle-i nerm ajnek: büklümdür ki ḳaḳımaḳdan ya ḳaşda ya elinde ya
14. yüzde olur. Āzer: Pezeri İbrahim. (a.m). **Faṣlü's-sīn**: āsā: bigi[116]
15. ve isnemek estā: zenduñ tefsiridür. ẕend ve pāzend iki kitabdur.

---

[114] elün bendikāhidür sā‘ıdi pazunun ortasından.
[115] ve bir aġaç adıdur ġayetde ḳatı olur.
[116] çünān ki kūyend rūz āsā ve şeb āsā ya‘nì rūz bigi ve şeb bigi

5b

1. İbrahim Peygamberiñ(a.m) ṣafḥındanāsīb[117]: bük ve ḳuvvet eseridür.

2. esternek: bir aġacdur ki aña yebrūḥ dirler yemişi ādem ṣuretinde

3. olur her kim ānı dibinden ḳoparur derhal ölür ve Çinde biter dirler

4. esb-i ferāḫ-kām: yüriyen at ās,āsiyāb,āsiyā:

5. değirmen āsiyāger,āsiyābān: değirmenci āsumān: gök āsumāne:

6. saḳıf esterūn,seterūn: ḳısır avrat este: çekirdek

7. āsāyiş: diñlenmek āsitān,āsitāne: eşk āsitīn:

8. yiñ[118] esb: at ester: ḳatır āsān: geñez āseme:

9. ḥayrān **Faṣlü'ş- şīn:** āşinābiliş,āşinā: yüzgüç

10. eşk: göz yaşı āşiyān,āşiyāne: yuva āşūb:

11. ürkü ve ṣavaş āşkū: ṭabaḳa āş **f** āşpez:

12. yimek bişürüci eşteve: aşū ve acū aġac āşufte: delü

13. aşḳar: at āşī: ṣulḥ aşḳan: at eşm: çaḫşur

14. **Faṣlü'l-ġayn**: āġāzkār: iş evveli āġışte: buġurılmış āġāş:

15. bir iş üzere ḥarīṣ itmek āġāz fürū şoden: nem be-zemīn[119]

6a

1. āġārīş: aşaġa yire giçmek āġāriş: eyü yoġrulmuş nesne

2. ve ba'żılar yuġurmaġa dirler āġūş: ḳucaḳ aġra: çıban

3. āġālīş: ḳındıruş āġīl: göz ucıyla baḳmaḳ āġāze:

4. çuval çivisine dirler. **Faṣlü'l- fā':** efdestā: bir kelimedür mürekkeb efd-

5. den ve sitādan efd ki şukuft ya'nī aceb ve şitāyiş ya'nī öğmekdür.

6. efser: tac efserger,efşerker: anḳā āfernek: güzellik

7. āfernek: ululuḳ efder: er ḳardeş oġlı ve ḳız ḳardeş oġlı

8. efkendū: oġlancıḳlar çomaġıdur baḳırdan ya aġaçdan düzerler. āfitābe,

9. āftāde: ibriḳ āfitāb: güneş āfitābgāh: günī yir āferīdkār:

10. tañrı āferīnende: yaradıcı āferīn **m** āferīn **f** āferīneş:

11. yaradılış āferīde:yaradılmış efsār: yular efsān:

12. bilegü efsāne,fesāne: meṡel efsūn: siḥir efsūnger: siḥr

13. idici efsāne kūy: ḳıṣṣa ḫūn efsūs: ḥayf ve ṭınaz

14. ve diriġ ve özī köyünmüş efsūskonend: ṭınaz ve ḥayf

15. idici. efġān: zārī efrāşte: yüceefrāz: ālet ve yañaḳ yumrısı

---

[117] iki kimseki birbirine irişeler omuzların birbirine uralar ya pehlülerin birbirine uralar aña āsīb dirler.
[118] yiñ: yen,esvap kolu
[119] Nemin zemine düşmesi

6b

1. efrāzruẖ: yüzi nurli efrūz: pas açmak efrāz: alt

2. efrūzger: pas açıcı efrūzende: ṣayḳal idici efrūşe:

3. ẖānegi ẖalvā efgār: mecruḥ ve kötürümāfütāb: aḳ yabraḳlu

4. bir otdur efzūn: artuḳ **Faṣlü'l-ḳāf:**aḳşe: keler aḳse:

5. dīdim **Faṣlü'l-kef:** ākūc: būz çekecek demür ḳullāb ve demürlü ʽasā

6. agenc: ṭolmış baġarsuḳ āgende,ākīn: at aẖurı agende,ākīn:

7. ṭolma şöyleki dir müşk-ü ākīn ya'nī müşk ṭolması eknān: maġāra eknūn: şimdi

8. āgāh: ṭuyulu āker **m** akrā: erişte **Faṣlü'l-lām**: el-ceçet:

9. ṭama' el-faẖt: ḳazanmaḳ el-faẖte: ḳazanılmış el-faḳde: **m** erġūne:

10. avratlar ḳız bilicisi elḳast: örümcek perdesi el-ḳabẖ: ḳazanmaḳ

11. āl: ārām ālūbālū: kiras ālūvālū: erük ālūc: ṭaġ

12. erügi ālūçe: ḳaramuḳ ālā: ṭavşancıl elvā: sabr

13. ālefte: delü elvend: ṭaġ ālāyiş: bulaşuḳ ve bulaşmaḳ

14. alnī: süye ya'nī bıcġu ālāne,lāne: yuva elvāc: yalāley **Faṣlü'l-mīm:**

15. āmāc: nişāndur ki oḳıçün dikerler. āmāc: oḳ āmār: istiġfār

7a

1. amās: şaş[120] āmāh: miṡli o āmāde: düzülmiş ve yaraḳlanmış

2. āmīze: ḳarışmış, āmūy: bir şehir adıdur Ceyḥun kenarındadur.

3. āmīġ: ḳarışmaḳ ve ḳarışdurmaḳ hem lazım hem müteaddī gelür ve hem cimā'a dirler.

4. āmruġ: bir nesneden aza çoḳluḳāmruġ: yüce ve ḳadr ya'ni ḳıymet

5. emrūd: armud emīr: beġ āmīziş: ḳarışmaḳ āmīġ: yüce

6. emred: yalıñ yüzli **Faṣlü'n-nūn:**end: ümīz ṭutmaḳ

7. ender: ḳardeş oġlı er kardeş eğer ḳızdeş encām: aẖir endām:

8. rāst ve niẓāmile işe dirler enīsān: yalan ve beyhūde sözdür.

9. enbāẖūn: ḥiṣār encūst: cezire enkībūn: bir

10. ḳaftandür ki yedi renkten ṭoḳunmuş ola ve yedi renk anda görine.

11. encīre: göt delügi engule: ḳaftan ve gömlek iligi enbūy:

12. ḳoḳu ṭutmuş nesne enbūh: bol ya'nī ġalebe enbūhnāk: boluraḳ

13. enbūhī: ḳalabalıḳ engūdān: ḳaşnı engujed: anuñ misli

14. enbān: ṭaġarcuḳ enbānçe: tasgīruhu anguştuvān,angiştene

15. anguştuvāne **m** anguşteri: yüzük enek: aru enük: üşde

7b

1. endūhe : şol gicedür ki başmaḳcılar gön yaġlarlar ān ki: ol ki ān:

---

[120] ya'ni bir uzuvdur ki yil tutmış ola

2. ol ānān: onlar ān cihān: ahiret ān zamān: ol zaman

3. ān-ı menest: benimdür an-ı tust: seniñdür āngāh: andan sonra

4. ve ol vaḳt angeh:**m** ānçe: ol nesne ānçünān: ancileyn

5. āncāy: anda āncā est: andadur āncāende,enkār: san

6. enīş: hacı enbur: ḳısac enbure ve enbere **m** enġade

7. beyhūde söyleyici. encuġ: uçuḳ encūẖ daẖi dirler. engüşt:

8. barmaḳ engişt: kömür engüşt ü süturuk: ulu barmaḳ endām:

9. gövde enderez: taşım engūr: üzüm endūh: ḳayġū

10. enduh **m** endūhgīn,enduhgīn,endūhnāk: ḳayġulu endāze:

11. ölçī engubīn: bal ancaḥt: tama‘ enbār **f** enbāz:

12. ortaḳ encümen: dirnek endek: az ān-rā: aña enār:

13. nar enderūn: içeru ender: **m** endīşe: fikir enbīs:

14. çac ān-dem: ol dem endūhger: şıvayıcı **Faṣlü'l-vāv:**

15. āvā: āvāzedür bu itibarile bülbül hezār āvā[121] dirler evc: yücelik

8a

1. ve ‘īyş avrend: yaz ve güzlik ve heybetlü āverd ve nāverd:

2. cenk ve mübārezet āvār: güç ya‘ni ẓulm āver: żıddı gümān ya‘nī

3. yakīn avrenk: taht ve taç āvīn: ālet avāre:

4. divān-ı ḥükm āvāre: işsüz ve kaftan yüzi evred: dürüşmek

5. evla ve efla: canavar āveh: vāy āveh: veh evrisperīs:

6. meydan avres: ardıc āvīsen: kuyegū otı evkār: kötürüm

7. āv: ṣu āvile: ten ḳabarcuġı avus: yas evmüzd: müşteri

8. yılduzı āvnek: hevenk avrend: ‘ıyşdür. evjen:[122]**Faṣlü'l-hā':**

9. āhiẖt: çekdi āhenc: çekmek āhār: ẖaşıldur ki cāmeye bir

10. çirişi sürerler āhven: gedük ve neḳabdür ki uġurluġuçün āhū:

11. keyik ve ayb āhiẖte: çekilmiş āhenk: ḳaṣıd āhence:

12. çenber demüri ammā çenber saḥiḥdür: āh **f** āhiyāne: eñse āhek:

13. alçu ya‘ni kirec ahven: yikşenbe ehremen: peri ehrīmen: mislühü

14. āheste: arḳun āheste-ter: arḳunıraḳ āhūbere:

15. keyik buzaġusı āhūpeççe: keyik yavrisi āhen: demür

---

[121]. evzār ve evzārdān īrāz ve īrāzdān ma‘nasınadür. andan tefeẖẖīm olunmışdur. Luġat-ı Ḥalīmi.

[122]sıfatdur ki bahadırlara ıṭlaḳ olunur. merd-i evjen ve şīr-i evjen dirler. Merd-i efken ve şīr-i efken ma‘nasına. üjūlīden kandırmak üfjūlīden ma‘nasınadur. Luġat-ı Ḥalīmī.

8b

1. āhenger: demürci āhenīn: demürdenāhenrubā: mıḳnaṭıs

2. āhūl: laġm **Faṣlü'l-yā':** eyvān: yüce kemer ve saray āyīn: tura

3. ve resm eymud: cüft āy: geleyvāh: eyvaḫ eyvā: heyva

4. āyīne,āyine: güzegū. **Bābü'l-elifü'l-meksūret-i me'at-tā'**: itmīd:

5. saban **ze:** izkīl: döngel izār: iç ṭonı **Faṣlü's-sīn:**

6. isperīs: meydan isküme: inçruḳ iskece **m** ist:

7. göt isib: göt etiistīr: altı buçuḳ dirhem

8. istenye: ünegū şeytan ispiyūs: baġa yabraġī toḫmi

9. ispiġūl **m** istā: çalaḳ ḳoyun istāġ **m** istāḫ: delü

10. isteyr: yoġun isṭayr**m** isġırūd: boġurtlaḳ isfendār-i müz:

11. yaz atı isfīdbā: etlü aş ispīdba **m**isfīd: aḳ

12. ispīd: **m** isfīdī: aḳlıḳispend: yüzerlikisfend-mend:

13. ayun iki güni isküdār: peyk ispīdān: ispīdāc İsrāfīl:

14. bir feriştedür. isper,siper: ḳalḳan istāre: yılduz **Faṣlü'ş-şīn:**

15. işkene: ay iştālink: baldır işkem: ḳarın işkembe **f**

9a

1. işḫūn: taze irtmek işnād: ayuñ yigirmi altıncı güni **kef:**

2. iksūn: ḥarir ḳaftan **mim**: imrūz: bugün imrūzīne: bugünlük

3. ve bugünki imsal: bu yıl imsālīne: bu yıllıḳ ve bu yılḳı

4. imşeb: bu gice **nun**: incūġ: büklüm büklüm olmış yüz ve ten **ye:**

5. īçī: ṭama'cı īn: buīnest: budur īnān: bunlar īnhā **m**

6. īşān. anlar īnbār: bu keret īn bāzīne: bu keretlik

7. īn çunīn: iş böyle īç: hiç īncihān: dünya īncā:

8. bunda īnek: uşdaīndūn: buncalayın īzid: tanrı

9. īzek: cebe īzar: dāimiīybesa: iyniçe īzān: ayun

10. dokuzuncı güni īrā: andan ötürü **Bābü'l-elifü'l-mażmūmet-i fī faṣli'l-**

11. **bā':** übāġ: daġ übān: didem. **ḫı:** üḫkūl,üḫkūk: ḳapcuḳ

12. üḫkūjene: düġme iligi **rı:** ürs: bir aġacdur,ardıc ürkūş: çeng-i çeleb

13. ürmüzd: müşteri yıldızı **ze:** üzdef: servi aġacı üjdüf:**m**

14. **sin:** Üsküdār: ululuḳ ṭutucı ḳāṣıdüsteḫān: süñük

15. üstüḫ^{w}ān: zendlūrī üstūn: ṭam diregiüstün: **m**

9b

1. üsrub: ḳurşun üstād **f** üstüvār: berk üstüre **f**

2. üst: ūceüsfude: yanmış odun **şın:** üşnān:

3. çoġan üştür: deveüştürvān: deveci üştürbān: deveci üştürġāz: yandaḳ
4. otı üştür u mürġ: deve ḳuşu üştülüm: arbede ve cenk ve ġavġa üşkūfe: çiçek üşġūr:
5. porsuḳ **ġayn:** üġaze: bez ki ḳulaḳ altında olur. **kef:** ükdār: erişte
6. **vav:** ost: oldur o: ol evbār: yuṭmaḳ ve daḫi bir nesnei
7. boġazdan aşaġa indürmek ūstām: mu'temed kimesne ūmāc:
8. nişan obā: gīç odraġ: ḳıraġū ūşek: inçiruḳ
9. odāġ: otaġulanç: üzüm çöpi ve çekirdegi us: ḳartlanmış
10. ve buruşmuşūbān: ṭaġ uncūġ, urman: rahmet ünfūc: **m**
11. **Bābü'l-bāi'l-meftūḥati fī faṣli'l-elif:**pāyāb: pıñar ve
12. su dibi ve ṭāḳat pāyāb: ayaḳ kirisi ve havz panḥust: ayaġıla
13. dügülmiş pādpīc: nevruzda ṣalınduḳları ipdür ya'ni ṣalıncaḳ Kir-
14. manda aña kevā dirler, İsfehanda fütcübīl dirler. pākend: yaḳut
15. pāġunde: pamuḳlanmış,atılmış pamuḳ ki ḥallaclar degirmi iderler. pālād: yidek atı

10a

1. bāmus: denek ve āvāre bālār: ev örtüsi bālāy: eşkün at
2. ve yidek atı parbed: Ḫüsrev-i Pervizün muṭrıbına dirler. pādīr: ḳatil
3. aġacı bādġar: yay evi ya'ni çardaḳ badgīr daḫi dirler bādġard:
4. yay evi bānū: ḫātun pālīz: busitan baj[123]: ḫarāc ve bāc
5. ve raṣad bāk: ḳorḳu ve buñ pās: ṣaḳlamaḳ ve pāsubāne bu
6. cihetden pāsubān dirler. bālūş: kāfir-i menḳuş pāybāf:
7. cullahpāya: ayak pāye: mertebe pāy-i tāb: ayaḳ ṣaruḳı pāy-i būş:
8. ayakkabı pāy-i efrāz **m** pāy efrāz: çulhālar ayaḳ baṣacaġı çuḳurda.
9. pā: ayaḳ pāyize: paça pāyiçe ve pāce: peçe pāymūçe: ḳuduz ḳurdī
10. bādrenk: turunc ve şın ḫıyar bāzrum: herze bāhem: bile bāpās:
11. ḳorḫulu bācenk: kücük terece bāşenk: üzüm salḳumıdur ki
12. teveginde ḳurumuş ola ve tohumluḳ ḫıyardur. bā: eş bāle: şüyleki
13. dirsin bā-tū: senüñile bālān: yaġma ve ḳapu öni bāḫtergūn:
14. ṭulunduġı yir palhenk: çılbur bāl: bāzū ve ḳanat bālzen: per-
15. vāz urucı bāzdem: bī-hūde ve hedeyān pārdüm: ḳusḳun

10b

1. pāyān: āḫir bādḫūn: yaz evi bāstan: pādişāhlar ki
2. peyġamberden öndin gicdiler bād: olsun bād: yil bād-ı berīn:
3. ṣabā yili bād: ayuñ yigirmi yedinci güni bādefrāh,bādefreh:
4. 'uḳūbet ve 'ıvaż bādrū: şah-ı sipergam bigi bir

---
[123] bācīm cayiz-est.

5. otdur. ṭabībler aña bādrūye ve bādirencūye dirler. bādrū:

6. türe bādrū: berpuz bādirīse: ağırşaḳ bād-ı zehr: sām

7. yili bād kend: debe bādrūze: her gün giyilen ḳaftan pāşne:

8. öñçe aḳıp ma 'nasına pay bend: beñdür ki av içün ya ġayriçün

9. ḳorlar. bādfere: pırlanḳıc bādpere: **m** bādper: yonḳa bādrizem:

10. bir marażdur. bādrān: yilpūze bādiyāne: rāzıyāne,bādyān

11. daḫi dirler bādḫaye: debe bāluvāye: bir ḳuşdur ki serçe bigi

12. zülzül daḫi dirler. bāzdānger: bāzbend eyleyici. bādām: payam

13. bādbān: yilken bādıncān: **f** bādāş: ʻıvaż pādişāh

14. pādişeh ve pādişā **f** pādişāhī: pādişāhlıḳ pāşā:**f**

15. ve atmaca bānevā: bāy bābzen: kebāb demüri bāşü:

11a

1. değenek bālū: sigil pālū: **m** bālūye: ḳarlağıc pākbāz:

2. nīk naẓar bāder: ayuñ ṭoḳuzuncı güni bāzār: eve örtilen

3. mertek pālūde: pak olmış nesne ve pilte bāregī: at

4. bārgīr:**m** bāre: barūvāt ve rüşvet bāluvāne: ebābīl

5. ḳuşıdur. bālekāne: terece bārāngirīz: alacuḳ bāḫāl:

6. beñlü pārd: saḳurḳa bāşgūne: başı aşaġa bāş: ṣabr

7. it ve ol bāz: açuḳ ve bazu ya'ni ḳulac ve nesnei farḳ

8. itmek ve daḫi doğān bāzdār ve bāzger: doğancı bāzī:

9. oyun bāzīger: oyuncu bāzū: ḳol bālāy: yidek atı

10. bāzār **f** bār: dört ma'niye gelür birisi yükdür ki ṭavara

11. yükledirler, ikincisi yoldur, üçüncü aġac ḫāsılıdur, dördüncü

12. bir kez dimekdür. bārī: Teñri ve bir kez ve urūse daḫi bārī dir-

13. ler. bārīne: yūkyeb bārdān: ḳab ḳacaḳ bārīk: ince

14. bārīkter: incerek bārān: yaġmur bāriş **m** bārāni:

15. yaġmurluk bāḳdüm: iş āḫiri bār-keş: ḥammāl bārbürdār: **m**

Derkenar:bārīden lafzından sıġa-i emirdür ve ba'zı terkiblerde sıfat dahi isti'mal olunur. eşkbār-meşkbār gibi.(Luġat-ı Ḥalīmi.)
Derkenar: bāri: edāt-ül tevessül yüsta'mel fī māḳām-it taḥayyur selmān-ı küft
Beyt: Dil eger bāri keşt-i bāri nikāri bāriVer kesi gezīned çünev bārī bārī

11b

1. pār: bıldır pārīne: bıldırḳı bāltek: eyer yastuġı

2. pāsüḫ: cevap bābā: babababː**m** bābūne: pençe bārigāh:

3. ve bārgeh: yük yiribālūne ve bālvāne: süzgü bālū: sigil

4. bādrīse: ağırşaḳ bāştürük: ṣıġırcuḳ pāyiz: güz

5. pāyizene: güzlükpānyid: şeker ya bal pāk: arı pakize daḫi
6. dirler. bāşāme: dirincek pāşām: çüzyağı pālan:
7. palan pāzīre: bir otdur pājīre: sāatbādgüncī: hiyer-
8.riḥullezi yekūnü minha'l-ḥadebü[124] pālūş: put pās-i şeb:
9. gicenüñ birezi pāskūne: ḳorḫu bāc: f bānfeş,benfes:
10. gökce dene bādrenbūy: bir otdur bādrenbūye,bādrenbū:
11. **m** bāḫ: şādlıḳ bāh: aş ve cima' bāhā: aşlar pārsā:
12. zāhid bāne: ḳasuḳ ḳılıbāzīḫ: sibek bāgāh: ayaḳ ṭaşı
13. pālānī: türk atı bān: ılġunpāzem: aġu taşıpāsā
14. mān: ṣālih kimse pāy-i müjd: ayaḳ kirisi pāçāl: cullah çuḳuri
15. pātāve: petevepālnek: bi ma 'na palhenek ya 'ni çılbır pāyidār: bāḳi

12a

1. pārū: kürek bāḳdüm: āḫirkār pātile: ḥalvacı tavası pārgīn:
2. eñdek bālā: boy ve yuḳaru bāklā: **f** bāṭye: **f** bāşe: atmaca
3. bāzdār: doġancı bālīn: yaṣduḳ bāliṣt: **m** bāliş: **m**
4. bāmū: deġnek bātinkān: badlıcan bāmdād: ṣabaḥ bāmedādan daḫi
5. dirler.bām: ṭam ve ṣabaḥbānek: avaze bāver: inanmaḳ pāy-i kūb:
6. rakkas bāliş-i çermīn: gönden yaṣduḳ bārşek: ġayretlü bāneñ-
7. keş: uvaḳ çıġırıcı **Faṣlü'l-bā':** bebr: ḳaplan bebr-i biyān: bir ḳaftan-
8. dur ki ḳaplan derisinden, ānı Rüstem-i Zāl cenkde geyer idi ve dirler ki ānı
9. cennetten getürmişlerdür. **Faṣlü't-tā':** betā: ḳo bet: ḫaşil petḫal:
10. ḳuş boḳı beter ve better: yavuzraḳ betre: bart baş betū:
11. senüñile betiyāre: belā ve āfet ve düşman **Faṣlü'l-cīm:** beçekem: yay adı
12. peçce ve beçe: yavri **Faṣlü'l-ḥā':** baḥc: zacdür ki andan düzerler.**Faṣlü'l-ḫā':**
13. beḫnū: yıldırım baḫşiş **f** baḫş **f** baḫşāşi **f** baḫc: yir
14. üzerine yaşılmış baḫyiz: būsīdür ki bir kimse üzerine açarlar baḫte:
15. büyük ḳuzı baḫt **f** baḫtāver: baḫtulu baḫtūr **m** baḫye: nigende

12b

1. baḫyedūz: nigende dikici baḫsān: eriyici paḫs: dil ṭarlıġı
2. **Faṣlü'd-dāl:** bedpezer: āna erine dirler. bedī: yaramazlıḳ bedkem: giru
3. ṭutmaḳ bed: yaramaz bedḫū: yaramaz ḫulu bed dil: ḳorkaḳ bedkīş:
4. yaramaz dinlü bedrāy: yaramaz tedbirlü bedre: kise pede:
5. ḳavdur ki odı anuñ üzerine olurlar. bedrām: düzelmiş ṣoḥbet[125]

---

[124] Kendisinden kamburluğu olan rüzgardır.
Derkenār: bedraḳa:ḳulaġuz
[125] Derkenār: Ḥurrem ve ārāste meclis

6. ve ev ve bezenmiş baġ pedvāz: ārām yiri pedīde: istiḳbāle gitmek
7. bedhūş: delü bedīd: aşikāre bedendīş: yaramaz **Faṣlü'z-ẕel:**
8. pezer: ata pezer-ender: üvey ata pezīre: istiḳbāle gitmek **Faṣlü'r-rā':**
9. pervā: ferāġat ve meyl nāpervā dirler. pervā: ḳolay berġast:
10. ṭavara virdükleri ot berḫafc: aġırlıḳdur ki uyḳuda ādem üzerine
11. düşer tāzide aña kābus dirler perend: yufḳa harīr berd: ırāḳ
12. ol ma'nisine dirler berkend: öñi berāzed: yaraşur zībed: **m**
13. berḫūr: ortaḳ berter: tac ve ṭavḳdur ki fürsüñ melikleri boyunlarına takar.
14. perev: ülker ve dirler ay aydınıdür berkem: men'itmek perendāver:
15. gevherlü ḳılıç berāz: güzlik perāz: ḳayış bercās: nişāne

13a

1. dür ki oḳıçün iderler pervās: oḳ perdaḫt itmek ve el
2. urmaḳdur bir nesneye bilmekiçün iri midür ya yumşaḳ midür berḫāş: azm
3. perīzüft: uçuḳ ṭutmış perkest: ma 'āzāllah perḫāş:
4. çenk perniyān: menḳuş ḥarīr berberdşān: ümmet perhūn:
5. dāire-i perkār bermiḫten: bir kimseye edeb itmek bernāyūn:
6. Feridunuñ öküzidür. berzīn: İbrahim Peygamberin imamlarından
7. birisidür ve ateşgede ki ol düzdi aña āzer-i berzīn dirler.
8. berzen: soḳaḳ ucı ve maḥalle perçīn: **f** peren: ülker perestū:
9. ḳarlaġcı berū: ḳaş perev: ülker berāh: güzelik perendūn:
10. öteki gice pervāz: sacaḳ pervend: selledür ki bezzāzlar ḳumaşı
11. anda ḳorlar. ber maḫīde: aḳ oġlan ya'ni ata ana buyruġın
12. ṭutmayan perje: cavḳa ḫavi perkāle. pāre ki ḳaftana bıraḳurlar.
13. pervāne: kelebek pertev: şu'le perīr: dün degül öteki gün
14. perīrīne: dün degül öteki günki perendūş: israḳı gice perḫū:
15. kiler perbere: dīnar permān: şādılıḳ berḫ: biraz

13b

1. berḫī: ba'żı berede: tuḫme per: ḳanat beren: sürgü
2. per-i āsiyāb: degirmen peri ber-i āsiyā : **m** ber-bend: kümüldürük
3. bersām: bir marażdur berāzde: zivle berk: yapraḳ ve baraḳ saz ma'nāsına
4. perek: bā'il fārisiyyeti çalındu berre ve bere: ḳuzı ber: üzre
5. ve göġüs ve yimiş berter: yücerekber-īşan: añlara berṭale:
6. ḳabalaḳ perpehen: taḥmekān perāstek: karlaġıc bervā ve bernā: yiğit
7. birāzer: ḳardeş berküstüvān: at ṭonı perre: kenar ve kilid dişi
8. berz: tuḫme berzker: ikinci perverdkār: tañrı berf:

9. ḳar peryūn: demregü perverde: bislenmiş perdedār: perde
10. ṭutucı perhīz: ṣaḳınmaḳ berteş: baġarsuḳ aġrısı perhīzkār:
11. ṣaḳınıcı perveriş: bisleyiş perestār: ḳul ve ḳaravaş
12. perīşān: melül ve ṭaġuḳ perişānkār: melül ve ṭaġuḳ işlü
13. perākende: ṭaġılmış berbuṭ: ḳopuz berbuṭzen: ḳopuzcu berāz:
14. ḳayış ve öğendire perāj **m** berde: ḳul ve ḳaravaş berḳ: yıldırım
15. pervāz: ḳuşlar uçması perek: çalındu perkīẖ: aḳ ḫalva perek:

Derkenār: Çatıldu ya'ni ṣavt ki barmaḳlardan veya avāıclardan ẓāhir ola. Lüġat-ı Ḥalīmī

14a

1. ırmaḳ adı perḳandān: şek günleri **Faṣlü'z-zā':** pezfend:
2. muḥal söz ve zevḳ ile söz pejāvend: dirẖus bezd: aġacdur pej:
3. ṣarp yol ve eğri pejend: yaban ḫıyarı pejvāk: yanḳu pejmān:
4. ġuṣṣalu pezm: ṭuman ve ḳıraġu pejmāverd: ḳāżī loḳması ve nevāle
5. bezm: ṣohbet pejmürde: ṣolmış beze: günah bezekār: yazuḳlu
6. bezemend: **m**bezaġ: ḳurbaġa pejaġ ve pejġāb: ṣu bendi pejġa:
7. budama degek pejvīn: neces pejāj: tereduġ otı pejaj:
8. ḳayış pezpere: ṭaḥin pejire: ṭaḥin otı pezenger ve pejenkār:
9. debbāġ pejyūn: yufḳa kemha pejgand: bir aġacdur. **Faṣlü's-sīn:**
10. pest: düz yir ve alçaḳ ya'ni ḳıṣa beste: baġlu besyiḥ: yaraḳ
11. besāk: bir tacdur gül-ü reyḥandan 'ışret güninde pādişāhlar başları
12. üzre ḳor bes: yiter ve nicebesā:iy nice besī **m** besī: çok
13. besāvend: şi'run ḳāfiyesi best: dülbend besaġ: ṣırçadan ev
14. pes: ṣon ve art pesīn: ṣonraḳi ve yaz ayı pes āhenk:
15. ökçe demüri pestū: küçecük bessed: incü bessedker: incüci

14b

1. peskūme-i zīn: eyerüñ ard ḳayışı **Faṣlü'ş-şīn:** beşār: niṡār
2. beşter: mikāildür (a.m). peşiz: pul peşize: balıḳ puli peşterem:
3. bir marażdur peşenc: hirk peş: demürden baġdır muḥkemliğiçün ṣanduḳ
4. ḳapusına ḳorlar ve şikence peşīẖ: çıft peşence: öġüt peşimān
5. peşşe: sivri siñek peşum: yüñ peşmine: yünden ṭon ve nesne
6. peşmīne-i pūş: yünden nesne giyici peşmākend: ayrım peşgūl:
7. cellāt kişi peşten: kurdeşeni peş: şikence peşen: nūn-i
8. sākin ile burġu peşek: fetẖıle peşẖūn: baḳıyye-i ab derān **ṭı:**
9. beṭ: ḳaz beṭ-ābī: ḳara ḳaz **ayn:** ba'lī: giraz **ġayn**: baġyaẖ: baġ
10. yılanıdür ki żarar itmez baġal: ḳoltuḳ baġa: rusbi **fe**: befce:

11. tükrük befteri: küçi befc: kef dehān şütürk **kef:** bekmāz: süci
12. bekūl: nişānedür ki oḳıçün iderler pek: bāi’l fārisi ra‘nālıḳ
13. ve hünersizlik ve bilmek ve dirler lek ve bek elfāz-ı müterādifedendür.
14. tek u pūy ma‘nāsına daḫi dimişler ve ba‘żılar ālet-i ḫānedür dimişler.
15. bek: ḳurbaġa **lam:** belle: nerdübān pelle: terāzü kefesi pelīne ve perīne:

15a

1. fetile pelsek: süġli pelişet: çepel peleştī: çepellik
2. belek: yapraḳ pelmürde: sülpük pelenk: ḳaplan pelīdīn:
3. ḳapu yöresi belāze: fāsidkār pelik-çeşm: göz ḳapaġı belḫam:
4. ṣapan pelārek: ḳılıc belmerīş: ḳaba ṣaḳallu belken: mancılıḳ
5. **mim:**bem: yuḳaru **nun:** penḫal: ḳuş boḳı penānc: iki avretlü er
6. pend: öğütbendküşāt: boġan bend: ḥīledür güreşte
7. benpiz: herkiz bend: bāġ bendgīr: ḳatil aġacı ve bend baġlayıcı bendūz: çuvalduz bende:
8. kul bendegī: ḳulluḳpenhān: gizlü benc ü benk: eṣrār bengī: **f**
9. penç: beş pençīk: beşte bir pencāh: elli pençeh: **m** pençṣad:
10. biş yüz penç hezar: biş bin pençāh hezār: elli bin pençegīr:
11. pençe ṭutucı pence: ṣarmaşıḳ penāh: ṣıġıncaḳ penāhgāh: ṣıġınacaḳ yir
12. penbe: pamuḳ penbefurūş: pamuḳ ṣatıcı penbekan: ḥallac penbedān:
13. pamuḳ ḳoyacaḳ penbezen: nedāf pengūr: yırtıcılar minḳarı ve
14. burnı penyīr: peynir penyirek: ebe gümeci benāder: çıban
15. penāġ: iplik ucu **he:** behrām: Meriḫ yılduzıdur ve bir pādişāh adıdur.

15b

1. ve bir gün adıdır pārsīlerün günlerinden behremān: ḳızıl yāḳut
2. ve naḳışlu yufḳa ḥarir behre: naṣib ve önde behrever: naṣiblü
3. behr: içün ya‘ni dirler fülāniçün behri: birez bahar: bir çiçekdür
4. aña āzeryun dirler ve ḥuceste dirler ve yaz ve putḫane ve put pehtāne:
5. aġ itmek külçesi ve yarpuz behmen: māhın ikinci günine dirler ve fürs
6. melikleri ol güne ‘aẓīm i‘tibar iderler behmen: orta ḳış ayı
7. ve bir pādişāh adıdır pehen: yaṣṣı pehne: ḳaṭı inlü pehnāver:**m**
8. beh: bayḳuş pehūş: uṣlu bahā: ḳıymet pehlūyān,pehlū:
9. şīr-i mert ve bahādır behādür: erliklü behāne: **fye:** beygāre: la‘net
10. bayāstū: ḳoḳmış aġızlu peyleḳūş: süsen peyker: ṣuret
11. her nesneniñ ḳalıbına dirler. peykel: oḳpeyken: pehlevice elekdür
12. ve fārisīde güzer dirler.peyġāmber ve peyġamber:ḫaberci peyember:**m** peymān:

13. ḳavl peymāne: ölçek peyġūle ve peyġule: bucaḳ peyū: güve peydā:

14. ayān ve açıl ma ʽnasınada gelür pey: siñir ve iz peyrev: ardca varıcı peyk ve peykān:

15. demrenpeyḫaste: bī-çāre ve dermānde **Bābü'l- bāi'l- meksūreti:**

16a

1. **te**: bitik: çeküç bityān: düşman **cim:** bicsik: ötüci bicşik: **m**

2. **ıı**: bircīş: müşteri yılduzī birīş: bir nesnei birbirinden ayırmaḳ

3. deşilemek ve perişān ma ʽnāsına da gelür birişek: yaylaḳ birinc:**f**

4. biryān: **f** biryānī: biryancı birsām: bir maraẓdur **ze**: bizist: el ḳarışı

5. bizişk: ötüci bije: eğer otı bijend: ṣaḫra ḫıyarı **sin:** bismil:

6. depelenmiş pisendere: ata bir ḳardaş pist: kavut pister:

7. döşek pister āhenk: çarşu püser: oġul püserender: üvey

8. oġul püser-ikaḫ: irkek oğlan pistān: iki ma'niye gelür birisi

9. çalaḳ ḳoyun birisi emcekdür **şın:** bişkilīz: nişān itmek ve gedük

10. itmek barmaḳ ucıyle ya ṭırnaġılepişek: ḳıvırcuḳ ṣac ve ḳıġ pişkil:

11. daḫi ḳıġ pīşcīr: yay aġacı peşīc: seyis **lam:** bil: ḳo pil:

12. ayaḳ ökçesi **nun:** binākūş: ḳulaḳ dibipinkān: ṭaşpindū:

13. gerdeme pindūz: çuvalduz bind: devlingec pingen: evsecek

14. ṭabaḳ ve küseġü ve çölmekpindār: ṣanu pinc: burġu **he:** bih: eyu ve eyvah

15. bihī: eyülik bihter: eyürek bihterīn: **m** bihil: ko bihişt:

16b

1. iki ma'niye gelür. birisi hiştenden emirdür ya'ni ḳo birisi isimdür ya'ni

2. uçmaḳ fetḥile daḫi cayizdür isim olıcaḳ **ye:**pīḫ: ġalīẓ yaş ki kirpük üzre

3. ḳurumuş ola. bīnend: ṣāġışdur mechul bīnende: görüci bīver:

4. on bin bīve: ṭul avrat piyū: niñe ve gelin bīcāde ve bīcāz:

5. kehrubā bīhūz: ḳaftandür ki od öninde ṣararmış ola ve daḫi bir nesne

6. dür ki yanmaġa yaḳın ola bī-ḫūde: baṭıl nesne ve herze bīr: cāme

7. ḫʷābdür bīrenk: her nesnenüñ heyūlāsına dirler ve naḳḳaşlarçün

8. bir ṣūret çekerler evvel bīrenk çekerler ba'd ezan naḳş iderler.

9. pīnū: köşk piyāle: suci ḳadeḥi piyāde: yaya biyābān: yabān

10. bīst: yigirmi bīsit: bi-kesri yaṭurbīstikānī: mancınıḳ

11. bīmār: ṣayru bīmār-ı jun: ṣayrucaġı bīmār-terīn: ṣayruraḳ

12. bīmārī: ṣayrulıḳ bimārḫāne: **f** bīd: söġüt bīd müşk:

13. ḳoḫulu söġüt bīd encīr: kendir aġacı bīdere: çulha çuḳurı biyū:

14. güve bīdād: ẓulm pīh: yaġbīdār: uyanıḳ bīḫ: kök pīḫ

15. āver: köklü bīḫken: kök ḳazıcı pīç: büklüm ve ṭolaşıḳ pīç-a-pīç:

17a

1. büklüm büklüm pīcan: ṭolaşuḳ bī-cān: cansuz pīç: burġu pīl:

2. bil bī-çāre:**f**pīçe: ṣarmaşıḳ ve burġubīşe: mişe pīşe:

3. ṣan'at pīşekār: **f** bīş: artuḳ bīşīn. artuḳluḳ bīşter:

4. artuġuraḳ pīş: öñ pīşīn: öndeki pīşrev: ön verici

5. pīşvā: **m** öñce pīş-kūme-i zīn: eyerün öñ ḳayışı pīşbāre:

6. ġayet ḳızıl ḫalva pīşe: iç yaġı pīşnamaz: imam pīşḫord:

7. ve pīşḫ^w^are: ütmepīşiyāre ve pīşkāre: avurde pīşānī.

8. alın pīl f bīḫ^w^ay: dadsuz pīşrār: ḳayış pīrzen,bīrzen:

9. ḳarı pīr: ḳoca pīrāmūn: çevre pīrāmen m pīrāhen

10. ve pīrehen: gönlek ve etek pīrāye: bezek pīrār: yılışı yıl pīrjed:

11. dene çadır pīrūze **f**pīrūz: nuṣretlü pīrūzī: nuṣretlulıḳ

12. pīrjey-fürūş: ḫurda ṣatıcı pīrzey: ṣaḳat ṣatıcı pīle: pehlevide

13. iki ma'niye gelür birisi ebrişim ve birisi bir oḳdur ki demreni bīl ucı gibi

14. ola ve pārsīde daḫi iki ma'niye gelür biri göz ḳapaġı biri çartdür.

15. pīlever: çerçi pīse ve pīs: āla nesne bī-gāh: īr ya 'ni vaḳitsüz

17b

1. bī-o: ansuz bī-ān:**m** bī-tū: sensüz bī-men: bensüz bī-hūş:

2. aḳılsuz bīnī: burun bīgāne: yād bī-rāh: yolsuz bī-reh:**m**

3. bīm: buñ ve ḳorḫu bīrūn: ṭaşra bīnā: ġörer bīnāyī: gözcilik

4. bī-kār: işsüz ve cenk bī-nevā **f**bī-ḫ^w^āb: uyḳusuz

5. bī-ḫ^w^āy: dadsuz ve ṭuzsuz. **Bābü'l- bāi'l- mażmūmet-i te:** putkūb: reçel

6. pütek: çeküç büt m putperest: puta ṭapıcı putḫāne: büt evi

7. **s̱e:** püs̱ük: baḳḳallar ṭablası **cim:** puççītec: ḳatılıḳ daḫi laṭīfedür ki

8. çobanlar keçilerin ānuñile oḫşarlar **ḫı:** baḫşūde: baḫş olmış

9. buḫsüb: ḫoruldamaḳ buḫberi: buḫāri ocaġı püde: bir ḳatı aġaç

10. dur ki yimiş getürmez püdūs: ümīd bud: izī **z̠el:** püz̠rām:

11. murād ve eyü**rı:** bürz: yücelik ve daḫi ḳuvvet olmaḳ bürāz: üġendire

12. bürd: bir dürlü alacadur. bürdbār: yük çekici bürrān: keseken

13. bürrende: kesici bürnīş: baġarsuḳ aġrısı bürd: iletdi pürrāz:

14. bi-bā-i fārisi taşma burc-ı gevz: Cevza burcı pürtük: yorḳa pür:

15. ṭolu pürd: lüġaz pürze: ṣaçaḳ bürke: ṣuluḳ ve ṣulu bürūt:

18a

1. bıyıḳ bürūn: ṭaşra bürnā: yiğit bürūmend: ḳuvvetlü burs: yular

2. burunnuġī bürnīs: ḫırḳalıḳ püjgand: payraḳdur saḫtiyan boyarlar

3. püzer: ağız yöresi **ze:**püjūl: ṭopuḳ püjülbāz: tebşeli oyuni
4. püjġūl: oldur ki yarım döġülmiş buğdaydan aş pişirürler püjūh
5. ve cāşt: bir nesne istemek püjter: ḳıraġū püjüm **m** püjhān: güni
6. ve arzu büz: keçi büzbāz: keçici büzruk: ulu büzġāle: oġlaḳ
7. püj: ṭabaḳ püjġand: tetri yabraḳı buzruḳī: ululuḳ**sin**: püst:
8. ḳavut püste: fıstıḳ püstüḳ m püst: değirmen sibeği ve degirmen iñi
9. püsġude: rast olmış iş ve düzelmiş ve tamam ve ṭartılmış **şın:**
10. peşenek: bennālar demüridür ki anuñile divār deliğin delerler. püşgūl:
11. yük çekici erdür ve daḫi ḥarīs ere dirler. püşkül: koyun kıġı puştībān
12. ve püştīvān: ḳapu bağı ve arḳacı ya'ni arḳa ṭayayacaḳ püşt:
13. arḳa püştī: arḳa yaṣduğı püştuvāre: arḳa yüki püşmāre:
14. seğirden püştühre: oñurġa püştürġ: yaş diken püşterem:
15. ḳurdeşeni püşte: depe püş: at yelisi ve ḳapu mıḫı püşk:

18b

1. domurcuḳ ve fal aġacı ve ḳoyun ḳıġı ve ḳıvırcuḳ ṣac **ġayn:** buġāz:
2. çividür ki dülgerler aġaç ortasına ḳorlar buġunc: çörek otı
3**. kef**: pük: çekük **lam:** pülle:terāzü keffesi bülendīn: ev çevresi ve ḳapu
4. yöresi bülend: yüce bülen-ter: yücerek bülūs ve cābülūs:
5. cerb söz ile ādem aldayub yoldan çıḳarmaḳ bülūç: bir ḳavmdür ki Türkmen
6. lerden, ġāyet aḳılsuz olurlar. pül: köpri ve yol pülk: böġrek
7. pülpül: fülfül bülbül: **f** bülbüle: gilindir bülfūne: avratlar ḳızılı
8. bulḳūr**: f nun**: pünḫaşit: bir nesnedür ki bir kezden kökinden ḳopmuş ola
9. bünd: çaylaḳ pündüz: çuvalduz pünḫuste: dermānde ve āciz pünç:
10. yañaḳ ṭaşrası bündār: ol ki ḫanbere oturur pünce: alın bünyāre:
11. divār ve çirkin ṣuret püncişik: serçe bün: dikme bünk:
12. aṣıl ve aġū bünāver: çıban bünkār:eyü ev büne: yükyeb **vav:**
13. püpek: hüdhüd pup: yir düşegi pūpe: arzu eylemek ve hüdhüd
14. püz: od ḳavı bük: bi ma'na la'l ve asi ve çaḳmaḳ ḳavı ve daḫi buġday
15. dur ki gömerler püzbend: bügel būm: bayḳuş ve vilāyet ve bir otdur.

19a

1. püj: baldır ve avurd ve pūc pūzīne: maymunpūẕine: yarpuz
2. pud: arḳac pūt: deyr būşā: fikirbuġrāk ve buġrā:
3. salmā aşı pūb: aġız yöresi būş: çabuk būy: ḳoḫu
4. būynāk: ḳoḫulu būbū: hüdhüd būbdān: ḳabarcıḳbūpā: ḳoḫulu
5. pūbā: bilegen kimse būpānek: eyve dene ve maīde-nūş būḫale: endüz

6. ve ḳarḳahen bū ki: ol ki būġ: **f** būlkencek: mesḫare būġnic: çörek
7. otı būtīmār: balıḳcıl buḳalemūn: bir canavardür pürnaḳş ve bir cāme
8. dür ki Rumda ṭoḳurlar her naẓarda bir renkte görinür ve bir kimseye daḫi dirler ki
9. her zamanda bir dürlü ola būs ve būse: eleğimṣağmal būse: öpmek būsitān ve būstān **f**
10. būsitān-ı efrūz: çiçek post: deri positīn: kürk positīndūz:
11. kürkci pūsīş: giyecek pūziş: özrpür: oġul pürzāde:
12. oġul oğlipūte: yilmek pūte: nişān buḳ: böripūlad:**f** pūyende: yileyici
13. būnise: sikekbühtān**: fBābü't-tā-i faṣlü'l-elif:** tāb:
14. şu'le ve ayuñ günüñ tābisi ve isilik ve renc ve büklüm ve güc ve ḳuvvet
15. tābdih: yañıcı tābe: tava tābnāk: nurlu tābān**m**tābende: yıldırayıcı

19b

1. tābāl: özdek tābūt: **f** tācek: ḫoros ibiği tābistān:
2. yay güni tāġ: odın tāḫ: bir odun aġacı tāk: üzüm tava-
3. ġı tār: güci ve depe ve ḳarañu ve örümcek ipi ve eriş tārmīġ: ṭumān
4. tārser: eñse tārek: baş depesi tāsa: **f** duncūġ
5. tārīk: ḳarañu tārī ve tārīkī: ḳarañūlıḳ tāzī: arab
6. tāze**: f** tāziyāne: ḳamçı tārāk: yaġma tāvel: genc öküz
7. tā: dek ma'nāsınadur -kemā ḳālū tā fülan şehr-ya'ni fülan şehre dek tāvān:
8. ödek ve virim tācīk: acem tāş: çıfıtdür ki yüzde olur.
9. tāşān,tābşān: ṭaylasan tālānek: şeftalü tāv: ḳızġun
10. tāve: aşu tākçe: özdek **Faṣlü'l-bā':** tebkūb: reçeldür ki
11. ḳoz içinden ve sarımsaḳdan düzerler terşi olur. tebset: helāk,bozuḳ ve fāsid
12. tebġūz: ḳuşlar minḳārudur vesair ḥayvanātun aġzı ṭaşrasıdur.
13. tebūl: ṭabla tebūrāk: def tebiş: isilik teb: sıtma
14. tebḫāle: uçuḳdur ki sıtmadan ḥāṣıl olur. tebbāde: lerze-
15. dür ki ṭalaḳ depredür. tebānçe,ṭābānçe,tebāh: helāk,azġun tebāme: ḳalye ve boranı

Derkenār: ve hem iki taḥtadır ki ānıñla ḳuş avına giderler.

20a

1. ki iki ṣoġan bir et tebār: ḳavm ve ḳabīle teber: balta teberzīn:
2. bīl nacaġı ve çomaḳ tebāşīr **f** tebyīre: ṭavul tebūk: ṭabaḳdur
3. **te:** tetüm ve tetrī: sümaḳ **ḫı**: taḫt **f** teḫt: kerivet teḫaş:
4. aşaġa sürtünmek **ẕel:** teẕrū: bir ḳuşdur ki aña süñlün dirler.
5. **rı:**terā: muḥkem ve yüce bir divārdır ki bir nesnenün önine çekerler terz:
6. bir ḳuşdur hoş āvāz ki gülistānda olur terbān: çit ḳalbur
7. terāb: ṣu ṣızındusı ve daḫi ābidār ve rūşentert ü mert:

8. perākende ve ziyān verilmiş nesne terb: şikence tertenc: ince ve

9. düşvār yol terzude: kāżı binisi ter-keş: oḳ ḳoyacaḳ

10. terk: barmaḳ gürtüldüsi ve tolḳa ışıḳı ve giru ṭutmaḳ ve oḳ ḳoyacaḳ

11. ters: ḳorẖu tersān ve tersnāk: ḳorẖulu tersā:ḳāfir tersānī,

12. tersāter: Naṣrāni tersā-peççe: ḳāfir oğlanı terfend: mekr ve ḥile

13. ve zerk ve riyāterāşe: yunfa ve tirşe terāş **m** teredūġ: tāze ayran

14. terencīre: ḳatīṭār olmaḳ terẖīne ve terẖāne ve terīne: tarẖana terkez:

15. evlek ve tarla ter: yaş terīn: keş terīnvā: keşlü aş

20b

1. terf: ḳurt terfvā ve terfbā ve tervbā: ḳurtlu aş tere,terre:

2. ma'rūfterezār: tere bitecek yir terfenc: yol ternükbīn: Başra

3. balı terāne ve terān: īr terāzū **f** terje: çaḳıldaḳ **ze:** tez:

4. bir küçük ḳuştur serçe renginde amma serçeden kiçidür ve İṣfīhānīler dilince

5. aña tejend dirler tezde ve tejde: değirmen çaḳıldaḳı ve değirmen müzdī

6. tezed: taẖıl çekirgesi teje: direk tezdeh-āşiyā: onluḳ **sin:**

7. tesenber: kāmil ve çoḳ yeyici tesū: buçuḳ rub' **şın:** teş: keser

8. ve bıcġu teşvīş **f** teşvīr: uşanmak teşet: sini ve leġen

9. ve legençe teşne: ṣuṣuz teşnegī: ṣuṣuzluḳ teşlīẖ:

10. seccade**ayn:** te'vīd: **f** lüġati müşterekedir. **fe:** tefne ve teft: issi nesne

11. tef: alev ve issiliktefdīk: aş buğı tefeş: küpek

12. tefşī: tebsi tefū: tükrük ve tükrük atmak yüze ve süğmek tefūrī:

13. saḳsı tefşīre: baḳlava **kef:** tekes ve tekej: üzüm çekirdegi tekevek:

14. ṭulū tekāver: yorḳa at tek-ā-būy: bilip bopurmaḳ tek: ḥamle

15. ve dib ve yilmek ve ḳuşburnı **lam:** telātüf: yaramazlıḳdan ṣaḳınmaz kimse

21a

1. telātūf: **m** telfek ve teltek: ḳuyumcular ḳalıbı tele: nerdübān ayağı

2. ve tuvber ve üti demüri telleh: ẖaḳ telālek: ıldırım telbeste:

3. ẖālī telẖ: acı telāc: āvāz **tel:** depe telāc: ürkü **mim:** tem:

4. göz perdesi temūz: yay **nun:** tenīne: örümcek perdesi tenende:

5. örümcek tenc: dolaşmaḳ ve ṣaçmaḳ tencire:**f** tenū: tükrügi bir kimsenüñ

6. yüzüne atmaḳ tenebkū: ṣanduḳ ve çörçöp ḳoyacaḳ tenek: ṭar

7. ve dere aġzı ve ḳulak ve ṭaġ yolı tenūmend: tendürüst ve dil-ẖoş ya'ni ḳayġusuz

8. tenk-dest: yoẖsul tenvend: perākende tennūr **f** tenūristān:

9. tennur evi tennūr āşūb: küsegū tenç: birbirine ṣarılmaḳ ve ṣıḳılmaḳ

10. tend ve ẖavend: el-fāzı müterādifedendür nitekim tār u mār ten **f** ten cāme:

11. ḳaftan tenāver: gövdelü tendürüst: sağ tenha: yalıñuz
12 . tendīse: ayuḳ tenbīse: külçe tene: özdek tenük: yufḳa tenge: altun
13. teng-ā-teng: ḳısu **vav:** tever: balta teviş: ḳızġun tevāme: biryān
14. tevbel: ṣadıç **he:** tehem: pehlevān ve bī-hemtātahamtan: bir şāh
15. adıdur **ye:** teyyār: mevc **Bābü't-tei'l- meksūreti:**

21b

1. **rı:** tiryān: ulu seped tirḫāk: ḳuş boḳı tir tir: sifre tirāşe:
2. yonḳa tirāş **m** tiryāk **m** tirnek: kiriş āvāzı tirşit:
3. ḳazma **ze:** tij: yoḳuş ve ekin oğulduruġı tīje: ḳılıç ve soya ve mīzan
4. **fe:** tiftik: **fkef:** tigil: saḳalı gelmemiş kimse tikit: ḳara sıġır **lam:** tilek:ṭaġ eriği
5. **mim:** timāç: saḫtiyān **vav:** tivyān: güreşciler tümmānı. **he:** tehi: boş
6. tehīkāh,tehikeh: böğür **ye:** tīr: oḳ ve bulanuḳ ve uṭarid ve gemi oḳı
7. ve bir ay adıdur Pārsīlerün aylarından ve daḫi naṣip ve faṣlı
8. ḥazāndur ve ḳabīle daḫi dimişler tīrdān: aḳluḳ ve bilik tīr-i ḫadenk:
9. bir türlü oḳdur. tīrnān: oḳlaḳu tīr-i ḳımār: ḳımar oḳı tīre: bulanuḳ
10. ve rize rize tīv: ḳuvvet tīr-emāh: ḳış ayı tīz: iti tīz:
11. uṣuruk tīje: mīzan tīrjed: çam ṣaḳızıtīrāje: inegümṣağmal
12. tīġ: ḳılıç ve aydınlıḳ ve ayun günün şu'ā'ī ve ṭaġ başı tizligi ve diken
13. tīmās: mişe tīm: kervānsaray tīmār **f** tīşe: keser
14. tīşeker: keserci tīhū: çil **Bābü'l-mażmūmet-i te:** tutum ve tetri:
15. sumaḳ tutmāc **f** tutuk: ṭūtuḳ ve ṭuraḳ **ḫı:** tuḫmeyāne: tuḫmegen tuḫt:

22a

1. ünegu tüḫm-ü murg: yumurda tuḫm f **rı:** turb: ḥile ve turabtüraf: fert
2. turşe ve turşi: ekşi türūşe: ḳuzu ḳulağı turş-rū: ekşi yüzlü
3. terkez: sırık türk: ḥarāmi ve maḥbūb tura: ayin **ze:** tüz: bir ṣaru gökcek
4. ḳuşdur. **fe:** tüfāġ: ḳadeḥdür ki şarabtan ṣonra içerler **kef:**tükme: düğme
5. tük: ḳuşburnı **lam**: tulūsen: çiçek ḳabcıġı tülüngi: dilenci **nun:** tündür: ra'd
6. tündūr **m** tünbül: mekr ve ḥīletündūv: örümcek tünd: ṣarb ve bulanuḳ
7. tünbān: tümān tündüḫted: tār-ı mār tündiy-i kūh: dağ burnı **vav**: tūz:
8. ḳazanmaḳ ve bāy-i tūzī tūġ ve tāġ: odun ağacı tūl: çamur
9. tūle: güneylidür Irāḳīler dilincetūn: külḫan tūnī: külḫancı tüvān:
10. güc yitmek ve māl tüvānā: güclü tūleme: ṭuman tūş: ṭāḳat
11. tūf: yanḳu tūpāl: demür boḳi tūvbere: türve tüvānger: bāy
12. tū: sen tū: ḳat ve ḳaymaḳtūy: daḫi ḳatdur tūde: ḳumdan
13. depecük tüvāre: bir eve dirler ki boḳ ve murdārlıḳ ola tūdeh:

14. ṭul avrat tūzī: ḳısmet ve tefrīḳ tūse: eleġimṣaġmal

15. tūr **f**tūşī: es̱er-i cāntūşe: azıḳ tūşedān: azıḳ koyacaḳ

22b

1. tuşmāl: ḳuvvetlü başarıcı tūşt: ḳazma tuḫce ve tüḫçe:

2. terk ve terkü tū ber tū: ḳat ḳat tūrān: vilāyet tūc: **f**

3. **ye:** tuyur: bir ḳuşdur. **Bābü'l-cīmü'l-meftūhat-i elif:** cāf cāf:

4. rusbi avrat cāf: müteġayir ādem cāvcāv: serçe çāk:

5. bir ḳuşdur ki ḳarḳa miḳtarınca eti ḳaz eti ṭadı bigidir. çālāk:

6. yırtılmış cān **f** cāndār: cellad cānsitān: can alıcı

7. cāy: yir cā: **m** cāy-i kirīz: ḳaçacaḳ yir cāy-i penāh: sığınacak yir

8. cān-keş: Azrāil çābuk: çüst cāy-i gāh ve cāy-i geh:

9. maḳām ya'ni ṭuracaḳ yir cāh: manṣıb çāh: ḳuyu çāhyūz:

10. ḳuġa çıḳrıḳı çāhvīz: ḳuyı arıdacaḳ cāmeḫʷāb: döşek

11. cāmebādūz: iç ṭonı cām: piyāle cāme: ḳaftan

12. cāmegī: ḳaftanlıḳ cāmedān: ṭon ḳoyacaḳ cāmekān: **f**

13. çāme: şi'r cāmīn: südük çālış: cenk cāmūs:

14. ṣu ṣıġırı cānavar: **f** cāverd: aḳ diken cāvers:

15. ṭaru cāsus çesut: çadır-ı çar çār: dört çārmīn:

23a

1. dördünci çāmīn: işemek çārdeh: ondört

2. çār ṣad: dörtyüz çār hezār: dört bin

3. çār sad hezār: dörtyüz bin çārīk,çerek

4. çārūḳ:**f** cārūb ve cārū: süpürke cārūbzen:

5. süpürüci cājū: neciscāz: çiç çāvüle: gül

6. çāçile: babuc çāçenk: serçe çābulūsī: dilükü

7. çeklik, çāşt: ḳuşluḳ çāştgāh: ḳuşluḳ vaḳti

8. çāştgeh: **m** çāşnī: **m** çāker: ḳul çāne: çeñe

9. çāş: çiç cāvīd ve cāvedān ve cādīdan: ebed

10. cānbāz: **fbe**: çeb: sol çepe: solaḳ çepçele:

11. zılıḳ **te:** çetur: sera perde çeteneren: bāġ evi

12. **ḫı:** çeḫ: dürüşmek çeḫ: ṣuçımaḳ caḫş: renc bādılcān

13. bigi bir nesnedür Gīlan ve Ferġāna ḫalḳınun boynunda çıḳar

14. depe gibi olur ammā zaḥmet virmez ve līkin eğer keseler helāk

15. olur çaḫcīr: çaġşur ceder: dört yıllıḳ deveye dirler.

23b

1. rı: çarḫ: gök ve ḳatı yay ve ḳaftan yaḳasına dirler ve çıḳrıḳ
2. dolab çerḫa: çıḳrıḳ çerḫatīr: çekre oḳı
3. çerḫale: ḳaluġan çerḫışt: mengene çerāmīn,çerāmen
4. otlaḳ ḥayvanlar otlaḳı çerām: otlaḳ çerāgāh: otlaḳ yiri
5. çerāgeh:**m** çerende: otlayıcı çerendū:gīyrek çerīde: defter
6. çerāst: çırlamak çerb: özlü çerbiş: öz çerbū: **m**
7. çerb dest: öz kişi cerez: çekük çerm: gön
8.çerez: **f** çerezdān: **f** çeraġ: çaḳır ṭoġan **ze:** çezdere:
9. ḳaḳırdaḳ ve gīrek çezd: ötlügen çekirke cezā: **fşın**: çeşm-i menām:
10. heykel çeşm-i āġīl: göz ucıyla baḳmaḳdur ḳaḳımaḳ vaḳtinde çeşm:
11. göz çeşmezün: çeşmek çeşme: bıñar çeşm-i bend:
12. göz bağlayıcı ve bīçe çeşzid: ince āvaz ve şıḳlıḳ çeşiş:
13. ṭāviş çeşmesār: bıñarlu yir ceş: bayram çeşmegeh:
14. gözlük çeşmek:**mġayn:** çeġāle: ḳuşlar çavḳıdur ki uçarlar
15. çeġāne: iḳlıḳ çeġāme: kaṣīde çegane: yapalaḳ çaġ: boyunduruḳ

Derkenār: çerḫa iki ma‘niye gelür evvel ḳalḳan ikinci çıḳruḳ

Derkenār: çeres: çekik ya‘ni serçe ḳuşı

24a

1. çeġū: bayḳuş çeġane-i rez: baġ evi çaġz: ḳurbaġa çaġzvāre
2. ve çaġzābe: ḳurbaġa yosunı çeḳander: çükündür **fe**: çefte ve
3. çeft: aṣma ve bükülmüş nesne cef: bizden ḳav cefne: çanaḳ
4. cefreste: mesūre **ḳaf:** çeḳrābe: kurbaġa yosunı **kef:** çekād: ṭaġ başı
5. ve baş örtüsi ve bir kimseye daḫi derler ki başı ortasında saçı olmaya.
6. çekül: bir ḳuştur serçe mislinde yavşan ortasında olur aña tāzīde ḳabbare
7. dirler ve İsfihānīler mūje dirler çekik: serçe çekād ve
8. çekāvük: çekük çek: ḳāżī binisi çekre: ṭamlaçek **m** çekāle:
9. dirhūş çekçāk: uyumaḳdan ḥāṣıl olan āvāz **lam:** çelīpā: hac
10. çelākez,çelāgez: çandarcı çalġūze: ḳozaḳ calāb: ṣalḳım küpe celep:
11. faḥişe avrat celed: çaltılıḳlu **mim:** çemst: alçaḳ bahālu bir güherdür
12. gök renklü ḳızıla māyil çemest: düzülmiş çemş: serkeş at cem: şāh adıdur.
13. cemre **f** çemen **f** çemān: ṣalınıcı çem: muḳnī çemlūl: ṣalıncaḳ
14. çemāne: münaḳḳaş süci ḳabaġı **nun:** çenāsük: bir kimsedür ki ḫastalıḳdan
15. elini dizi üzerine kor[126]. Cenk **f** çenk: çalḳu ve mınḳār ya‘ni ḳıynaḳ çengī:

[126] ya‘ni ḥastalıḳdan eli ayaġı eğri olur.

24b

1. ve çeng-zen: çenk çalıcı çengül: ṭoġān ve şāhin minḳāridür çeng-i murg: **m**

2. çenkāl: ḳaynaḳ çenkālḫʷast: ovmac aşı çengāl: kullāb

3. çenkel: **m** çenber **f** çendel,cendel: ṣandal cenībet: yidek atı çend:

4. niçe çendān: ol ḳadar çendīn: bu ḳadar cenābebend: alın bagı **vav:**

5. cevābe: bir ṣudur ki ırmaḳdan taşra aḳar cevāb:**f** cev: arpa cevīn:

6. arpalu cevşen: cebe cevm **f** cevreb **f** çevkān **f** çevsit:

7. çeldiremek ve çirildemek cev-āb: arpa ṣuyı **he:** çeh: ḥarfi teşġīrdür

8. şöyle ki dirler ġulamçeh ya'ni ḳulcaġaz çehar: dört çeh: ḳuyı çehre:

9. yüz çehār deh: ondört çehār ṣad: dört yüz çehārhezār:

10. dört bin çehār sad hezār: dört yüz bin çehār pāy ve çehār pā

11. ve çehār vā: dört ayaklu **ye:** çayḳūb: yastuḳ ve döşek örtüsündeġi

12. ṭıkındıdür ceyb: yaḳa **Bābü'l-cīmü'l-meksūre: rı:** çirāġ **f** çirāġbā **f**

13. çirakbe **m** çirāgīn **m** çirāġvāre: kelebek cirçe: ḳaluġan çirre: karlaḳuc cırcır:**f**

14. çira: neyiçün çirāġbere: kemerdür ki çirāġ ḳorlar **kef:**çiger **f** cigerkende:

15. yaġ baġrı çikūne: nite çikūnegī: nitelik çigūnenī: nitesin cigerbend **f**

25a

1. cigerī: rīvās ma'nāsına gelür.**lam:** çilvīz: müfsid ve ġammāz çil: ḳırḳ

2. çil hezār: ḳırḳ bin çilāger: çilingir **nun:** çinik: ḳurumış gevde

3. ve edük demüri cinān:**fvav:** civāz: sarımsaḳ döġecek havān **he:** çih:

4. ḥarf-i istifhām çih: ne çihil: ḳırḳ çihre: yüzdür. **ye:** cīlān: ġāb-ı

5. gürkānı cīlān: ḳurtlar olduġı mişe cīlān: çuluḳ cistan:

6. meṣel çīgūt: yaṣduḳ içi çīn: büklüm ve bir şehir adı çīne:

7. ḳuş yimi çīre: yiğit çīregī: yiğitlik çīz: nesne çīzū: giri

8. çīde: dirilmiş cīb: **f Bābü'l-cīmü'l-maẓmūmet-i be:**ḫubā:

9. yikşenbe **zel:** cüẕā: ayru cüẕākāne: ayru ayru **rı:** curcura: nesne ḳabı

10. çuval gibi cürre: emzük cur'a:**fze:** cüzd: ütülgen cüz: ayru

11. cüzdere: ḳaḳırdaḳ**sin:** cüst: tīz **ġayn:** çuġrād: yoġurt çüġdān:

12. ve cüġd: bayḳuşçüġ: boyunduruḳ çüġbūd: kirevle çüġundür: çükündür.

13. **lam:** çul **f**culnār: nar çiçeġi cullāb **f** culbān **m** çullah: çulha

14. **nun:** çünīn: bunculeyin çünān: ancıleyin çünīnest: böyledür çünānest:

15. eyledür çünanki: şöyleki çünāḳ ve çünāġ: depünki ve öküz eyeri çünk: ḳara dul

25b

1. cünbüş: ḥareket **vav:** cūy: ırmaḳ ve iste- cūyende: isteyici

2. çūb: aġac çūbnān: oḳlaġu çūpsāy: dörpi çūpīne:

3. bir ḳuşdur aġac delegen çūp-i siyār: ṣapanaġacı çūbekzen:
4. pāsbān çūpe: oḳlaġu cūş ve cūşīş: ḳaynamaḳ cūşbere:
5. börek tutmac çūze: yavru çūzedūk: aġırşaḳ çūn:
6. nite çūnī: nitesin çūn: bigi teşbih içindür çūn: ʻıllet içündür.
7. çūlāh: çulha cūm: aluç cūyibār: uvacuḳ ırmaḳçūġ ve cūġ:
8. boyunduruḳ cüvāz: havan deste cüvān: yiğit cüvānmerd: yiğit
9. ve cömert çūġ: ṣu arḳı çūnest: nitedür. **he:** cühūd: inkār
10. cühūdāneküşt: kav ve noḫut ve zaʻferān bol **Bābü'l-ḫāi'l-meksūreti**
11. **meal ye':** ḫīz: muḫanneṡ maʻnāsınadur ḫīre: ḳafa ḫībere: erler cemʻ
12. olmaġa dirler bir maṣlaḥat içün.**Bābü'l-ḫāi'l-meftūhati me 'al elif:** ḫārā:
13. ḳatı ṭaş ve bir cins cāmedür. ḫāre:**m** ḫāz: çaylaḳ ḫāver: gün
14. ṭoġduġı yir ḫāyik: çekiç ḫām: çiğ ve ṭabbāk göni ve kemend ḫāme:
15. ḳalem ve beyt-i şiʻr ve ṣüraḫi şarap ḫāme: ḳum tebesi ḫāmedān:

26a

1. ḳalem ḳoyacaḳ ḫāmṡūz: bazlamac ḫāmūş ve ḫāmuş: ebsem ḫāl: beñ
2. ḫālī:[127]boş ḫāle: deyze ḫālū: ṭayı ḫānedān: ehli beyt hān:
3. şāh ve kāruvānsaray ḫākşū: dānedür siyah ki kāfūr ile ezerler göze
4. ḳoyarlar ḫāḳ: ṭopraḳ ḫākbīz: ṭopraḳ eleyici ḫākşūr: balçıḳçı
5. ḫāy: lezzet ḫād: bişmiş nesne ḫāye: ṭaşaḳ ve yumurda ḫāye murg:
6. daḫi yumurda ḫāyerīz ve ḫāyegīne: ḳayġana ḫār: diken ḫār-keş:
7. diken çekici ḫār-gen: diken ḳoparıcı ḫāris: kiciyik ḫān ū mān: ṭavar
8. ve uruz ve memleket ve mālḫārpuşt: kirbi[128]ḫār ve ḫāşāk:
9. çör ve çöp ḫāşe: çöp ḫāşāk: çörçöp ḫākister: kül
10. ḫᵂāb: uyḳu ḫᵂāb: düş ḫᵂābgāh: uyḳu yiri ḫᵂābgeh: **m**
11. ḫāyik: çeküç ḫāḳān ve ḫānī: bir şāir adıdır ve çin pādişāhı
12. ḫāne: ev **be:**ḫabāk: üstü açık dört divārdır ki çobanlar anda
13. ḳoyunların ḳoyarlar. ḫabbāş: ebsem ol ḫabezdūk: ṭoñuzlen
14. ḳurdı ḫabergīr: cāsus ḫabezrū: alb ve nesne issi **te:**ḫatenber:
15. bir kimsedür ki malım var dir ammā nesnesi yoḳ.ḫatene: sünnet itmek **dal:**

26b

1. ḫadīv: ḫüzāvend ve yigāne ḫadūk: bir kimse ki belenūḳ ola dirler ḫadükdür.
2. ḫadenk: oḳ **rı:** ḫard: balçık ḫar: balçıḳ ve eşek ḫar-enbār: bir işte

---

Derkenār: ḫāmuşe: sergile dedikleri ot

[127] Derkenār: Ve hem ṭabiye daḫi dirler ve eyü ḳaleme daḫi dirler. eger noḳṭasız olacaḳ olursa ve daḫi eyü ulu kişiye dirler ve hem eyü nişanda dirler ve hem ḳara ṭaġa da dirler. (Lüġat-ı Ḥalīmi)

[128] kirpi

3. cem‘ olmaḳ ḫarpūvāz: yarasa ḫarās ve ḫarāse: dört ayaḳlu sür-
4. düği degirmendür ḫarçenk: lengeç ve gökde bir burcdur ki ay aña biner ḫarbüze:
5. ḳavun ḫarbüzezār: ḳavunluḳḫarnūb: keçi boynuzi ḫargūr: ḳolan
6. ve ṣuḳmān ḫar: eşek ḫar-gürre: eşek ḳoduğı ḫar-mekes: işek sineği
7. ḫarīş: ṭanzile gülmek ḫarāş: nişan eylemek ḫarāş: ṭırnaġıle
8. ṭırmalamaḳ ḫarzemre: ışırġan dikeni ve eşek turpı ve ḳarġa ḳavunı ḫarz:
9. boncuḳ ve çoġan bigi bir ottur. ḫarnek: yaġrıḳ ḫarnāyik: ḳatı yir ḫarvār:
10. eşek yüki ḫarçāl: tüy ḫarbaḳ: bir ottur ḫarkeş: soḳman ḫarkez:
11. üvez ḫargeh ve ḫargāh: ḳara ev ḫargūş: ṭavşan ḫarpeşe:
12. eşek sineği ḫarşüt: üzüm ṣıḳacaḳ ḫartut: ḳızıl tut
13. ḫarpūje: yarasa **ze:**ḫazend: bir ottur siñü mānendi **sin:**ḫas:
14. çörçöp ve marul ve gedāy kişiḫaste: sayru ḫaster: uşaḳ
15. ḳurdcuġazlar ḫastū: iḳrār ve añlayıcı ḫastüvāne: yüñden eski ḳaftān

27a

1. ḫasū:avrat ateşi ḫasrānger: ḳayın ḫasr: ḳayın ata **şın:**ḫaşem: bi’l fetḥateyn ḳolluḳçılar
2. ḫaşūd: aġaç budaḳıdur çürümüş ki ānı keserler ve bir yire dirler ki ḳaşırlar
3. ṭırnaḳıle yara olur.ḫaşkāmār: istiġfar ve istemek ḫāşkānç: iri
4. gevde ḫaşenşār: bir ḳuşdur gövdesi ḳara ve başı aġ ṣuda olur.
5. ḫaşīn: gökçe doġandür ki göke māyil olur ġāyet bahālu olur ve bulanuḳ renk
6. ḫaşītār ve ḫāşensār: özdek ḫaşīş: bulanuḳ renk ḫaşin: yoġun
7. ḫaşīne: **m** ḫaşkār: iri etmek ḫaşt: gün ḫaşū: avret
8. ateşi haşūr: peyġamber **tı:** ḫaṭkeş: mıṣṭar **fe:**ḫafe: boġmaḳ ḫafek: boġmaḳ
9. eylemek ḫafçe: çöp ve bir aġacdur ki āñunile dögerler ḫafc:ḳara çulbān ya‘ni otdur.
10. ḫafezdūk ve ḫafezdū: ṭoñuzlan ḳurdı ḫaftān: çoḳal ve ḳaftan
11.ḫafneç: çulbandan bir nev‘ıdür ammā andan ṣarudur**. lam:**ḫalle: herze, gemi direği
12. meni suyu ḫalīte: kīse ḫalāb: balçıḳ ḫalīş: ılıcaḳ ṣu ḫalender:
13. zeytūn ḫalīç: girih ḫalālūş: ḳatı ġavġa ḫalīz: eserdür ki dürtilen yirde
14. ḳalur. ḫalīş: ḳara ṭopraḳ **mim:**ḫamāmin: ḳara boncuḳdur ḳızıla māyil aña ceza‘
15. daḫi dirler ḫam: saray kemeri ve büklüm ve ḳurum ḫamenderḫam: büklüm büklüm ḫamçāḫ: ḳavluḳ

27b

1. **nun:**ḫanc: ni‘met ve ṭarab ve fāyide ḫancek: ḳatı ḳurumış diken ḫanev: aldanmış
2. ve ġarra olmuş ḫanūr: ev aleti ḫande: gülmek ḫandān: gülegen ḫandestān:
3. gülünç ḫandeḫırış: bir kimseye istihzāyla gülmek **vav:** ḫāvīd: yaş arpa ḫaver:
4. dest-i āvīz ḫavī: der ḫav: bir aġacdur bennālar anıñla iş işlerler

5. ẖavāye: ekinci[129]ẖaveş: avret ateşi ẖavenk: ḳayḳı aġac ẖavalīker:

6. ẖunsalar ẖavel: karāvaş ẖavāh: yoẖsul ve gedā ẖavyūz: yarasa

7. ẖavāze: baġırdaḳ ẖavlī’l-āb: peçe ẖavsal: keb kısacaḳdır arabī ẓafāṭa

8. **he:** hāh ẖah: zihi zihi **ye:**ẖayū: tükrük ẖayli: çok ẖayl: gürūh ẖayme:

9. çadır ẖayşūm: dimāġ **Bābü’l-ẖāi’l-meksūret-i te:**ẖıt: yıldıramaḳ **dal:**

10. ẖıdīv: nesne issi ve yigāne ẖadiş: ulu ẖatun **rı:**ẖırāş: ṭırmalamaḳ ve

11. saḳaṭ ve nesne atmaḳ ẖırāse: at kefesi ẖırām: hūb avratlar ve ṣalınmaḳ

12. nāz ile ẖırmen **f**ẖırmenkūb: düğen ẖırāş: dāyim eşkin ẖıred: aḳıl

13. ẖıredmend: aḳıllu ẖırs: ayu ẖırīdār: müşteri ẖırt: bildürmek

14. ẖırgāh ve ẖırgeh: ḳara ev **şın:**ẖışāveh: ekin yiri ẖışm **f**ẖışım-gīn:

15. ḳaḳımış kişi ẖışt: kerpüç ẖıştger ve ẖışt-zen: kerpüçci ẖıştek:

28a

1. ve ẖışter ve ẖıştere: peyik **lam:**ẖılle ve ẖılm: sümük ẖılāb: balçıḳ **mim:**ẖım:

2. sümük **nun:**ẖıncīr: çerb nesnenüñ tütüni,ḳoẖusı ẖınk: boz at **vav:** hīş:

3. ev avratı ve ḳavim ve gendü ẖīşten: dahi kendü ẖıven: baġrıḳ ẖıvīd:

4. menāre **ye:**ẖīşāvend: ḳavm ve ḳabīle ẖıyāyed: çiynemek ẖīm: sümük ve ciraḥat

5. ẖıyk ve ẖıy: tülüm ẖıyrū: gül-ü ẖıṭmi ẖīrī: revaḳẖane ya‘ni ev kemeri ve gül ẖīre: ulu

6. ve ünegū ve ḥayran ve yūş ẖīr-gīr: ṭur ṭut oyunı ẖīrāb: ṭalḳa ẖıyār **f**

7. ẖıyārzār: ẖıyarlıḳ ẖīrende: zılıḳdür yüz üzre ve ṣu ki yol üzre

8. dökerler ve üstine ṭopraḳ dökerler tā adem başıcaḳ düşe **Bābü’l-ẖāi’l-mażmūmet-i**

9. **me ‛al te’:**ẖutenber: baẖīl **dal**: ẖudūk: ḳaḳımaḳlıḳ **zel:**ẖuzā ve ẖuzāy: tañrı

10. ẖuẕāvend: nesnenüñ issi ẖüzāyigān: pādişāh ẖüẕāy ẖān: şehādet barmaḳ

11. ve bu lüġatlar ẖudükden ġayri dāl ile ve ẕel ile cāyizdür.**rı:**ẖurūş: na‘ra ve aġlamaḳlıḳ-

12. dur āvāzile ẖurş: ḥamleẖurşīd: güneş ẖurūh, ẖurūs: çiçek ẖurūme:

13. avcı ḳuyusı ẖurmā **f** hurūs hurūse: ṭılaḳ ẖurḳa: perpehen tohmī

14. ẖurcīn: heğbe ẖurdād: ṣoñ yaz ayıẖurd: uşaḳ ẖursend: ḳāni‘ ẖurrem:

15. şad ẖurdī: küçüklük **sin:**ẖusür: avret ateşi ẖusū: ḳayın ata

28b

1. ẖusrev: şāh adı **şın:**ẖuşūk: şarab ḳabıdür ki gümişden ya saḳsıdan

2. ya tucdan aṣlan ya öküz ṣuretinde düzülmüş olaẖuşkemāl: ḳuru etmek

3. huşk: ḳurı ẖuşkī. ḳuruluḳ ẖuşnūd, uşkmāze: ḳuru budaḳ **fe:**ẖufte:

4. uyur **kef:**ẖukşük: bir bardaḳdur ki ẖam balçıḳdan ḳızlar düzerler ve naḳışlar

[129] Derkenār: Bir ulu ekincidür. cem‘ı esbabı ola. saḥ

5. iderler. **lam:**ḫul: gül ve bir ḳuşdur ki ağaçdelegen ḫulb: sırım ḫulḳān:

6. eski ṭon **mim:**ḫum ve ḫumb: küp ḫumber: ḫoş ḳuzī **nun:**ḫunyāger: çalıcı ve ahenk

7. ḫunyā: çalduḳları cenk,saz ve ahenk ḫunt: küp ḫunük: gökcek ḫunbe: büyük

8. kübdür uzun ve balçıḳdan düzerler aña taḫıl ḳoyarlar ḫunb: küb ḫunbara:

9. ḳunbara ve küpcük ḫunīze: meşhur vaṭas āvazı ḫuncid: güz otı

10. ḫuncīde: etzurut ḫund: öksürük ḫunūz: zernīḫḫuncük: bi-żammi

11. yavşan ve bilfetḥı ḳuru diken ḫunuk: sovuḳlıcaḳ ḫunbek: ṣūret virmek

12. ve ṣıtlıḳ ḫunūd: tenbelīd ḫunīde: beğenilmiş ḫunūr: ḳab ḳacāḳ **vav:**

13. ḫoy: ışıḳdur ki cenkiçün başa giyerler ve ḫodür ve der ḫod: gendü

14. ve ışıḳ ḫodbīn ve ḫodrāy ve ḫodnūmā: gendüyi görüci ḫub: güzel

15. hod: ağaç delegen ḳuş ḫūn: ḳan ḫūnāb ve ḫūnābe: ḳanlu ṣu

Derkenār: ḫullūḫ: Bir şehr adıdur ki güzelleri müstesna olmaḳla meşhurdur.
Beyt: ḳad efrāz-ı şehri servān ḫullum / cemāl-i efrūz ra'nāyān gülrūḫ
Derkenār: ḫunbeyā: mis̱lü ḫunyā

29a

1. ḫ^{w}ān: yiyesi ve oḳı ḫuriş: **m**ḫun-dest: ṣofra ḫūb:

2. eyü ḫūb-rū: **f**ḫūy-i çīn: araḳçīn ve yüne ḫurud: beyni

3. h^{w}omel: ḳaval ḫode: ḳubadurḫordenī: yimek ḫorbār: ṣatılıḳ

4. yiyecek ḫod- ḫuruh: çiçek ḫūk: ḫıyāraḳ ḫūk: doñuz ḫ^{w}or **f**

5. ḫ^{w}or: yiyici ḫore: **m** ve bir tür zaḥmet ḫoste: mal ḫost:

6. ve ḫostār: dilekḫusterān: ḳurd ḳuş ḫūn-i siyād şān:

7. iki ḳardeş ḳanı ḫūmeş: dilek ve şefā'at hūş **f** ḫūşter:

8. ḫūşuraḳ ḫūş: gönül ḫuş meyş: ḫoş dilḫūr ve ḫurşīd:

9. güneş ḫūtüre: ḫūy **m**ḫ^{w}āce **f**ḫūçe: ḳuş ibiği ḫ^{w}āre:

10. cüzām ḫūher: ḳız ḳardeş ḫ^{w}āher-ender: iki ḳız ḳardeş ḫ^{w}āherzāde:

11. yiġen ve bir kimsenün adıdır ḫūpūz: yarasa ḫūgīje: çoluḳ ḫ^{w}ārende:

12. evin bekleyici avrat ḫūşāb: ḫuşev ḫuşe: ṣalḳım **Bābü'd-dālü'l-**

13. **meftūḥati me 'al elif:** dāḫ: bir gümandür ki tīz-i yaḳīne dāşād: aṭā

14. dādār: tanrı dās: oraḳ ve ḳındıra dās ve düyūs: uvaḳ devek

15. el-fāẓ-ı ittibā'dandür ki şöyleki ḫarāb yebāb ve tār ü mār ve türt ü mürt

Derkenār:ḫ^{w}ānçe: sofra yimek yiyecek

29b

1. dāġ: nişān ve daḫi şol dağdür ki ādeme vesāyir ḥayvanāta yaḳarlar.

2. dāhūl ve dāhül ve dāhū: evden ötüri kovuḳları ṭuturuḳ alāmet

3. dāh: ḳul ve ḳarāvaş ve on ya'ni bi-ma'ni deh dāskāle: tere biçecek oraḳ dārbūy:

4. ud dārḫāl: dikmekiçün çıḳarılan ağaç dād ū sited: almaḳ virmek

5. dād-adil, dād-ger: ādil dād-dih: **m**dānīş: bilmek

6. dārī: anbarcı dāş: furun dārā: pādişāh adıdur.

7. dānişmend: bilici dār: saray dāver: każı dām-ü ġūl:

8. ur dām: ṭuzaḳ dān: **m** dāverī: ḳāżılıḳ dālīn: çölmekçi

9. ḳuşı dān: ṭaş furun dānir: ḳılçıḳ dārāz: yeyüci

10. dāse: daḫi ḳılçıḳ dān: bil dārū: ot dārūdān:

11. ot ḳoyacaḳ dāder: ḳardaş dāl ve dāle: ḳartal

12. dālpere: serçedür dürlü renkte dāl: semüz ve ḥarf

13. dālḫurmā: ḫurma oġulduruḳı dālüje: ṭurḳay dānije:

14. mercimek dānīje: **m** dāne: dene dānek: direm dāye

15. **f** dāne: bililü dānende**:** **m** dāīm **f** dāmād: güyegū

30a

1. dāmān ve dāmen: etek dāsitān: **fbe:** debbe: gön bardaḳ debbeger: gön

2. bardaḳçı **cim:** dece: ḫırman mühri **ḫı:** daḫl: taḥıl taḫme: ḳabr **dal:** ded: ḳurt

3. dede: yırtıcı canavar dedegān: cem'ıdür. dedūdām: ḳurt ḳuş **rı:** dervāy:

4. aṣılmış dervā: **m** dervāḫ: bir kimsedür ki ṣayrulıḳdan ḳalḳmış ola derāy

5. ve derā: çañ derīvās: ünegūdur ki divara ḳorlar. derḫīm: yaramaz ṭab'

6.ve nāḫoş derīçe: terece derya: denizderyūze,dervāze,dervāze: şehir

7. ḳapusı dergāh ve dergeh: ḳapu derzāde: savacak tahtası derġāle: dağdaġi

8. uşacuḳ yol der: ḳapu ve de derbān: ḳapucı derve: yama derz: yiv derzī **f**

9. derviş **f** der hʷāst: dilek dermānde: āciz: derd: ağrıdertnāk:

10. dertlü derdimend: **m** derd-i ser: baş ağrısı derūn: içeru der-ān: anda derbend **f**

11. derġāle: **m** ve devrend derre: dere dere: ḳarın derd-i çeşm: göz ağrısı **ze:** dezek:

12. destārçe deje: ḫırman mühridejāhenk: yaramaz ḫulu dejūne: ḥallāç yayı

13. dejīne: bez dejem: burtarmaḳ **sin:** destiyār: muāvin destīne: tevkī'-i

14. pādişāh ve ḳol bağı dest: el dest-i ebrincin: bilezik dest-i res:

15. el irüşür nesne dest-āvīz: reyḥāni ya'ni armağān dest-namāz: abdest

30b

1. dest-gīr: ṭutsaḳ dest be dest: elden ele dest efrāz: ālet

2. ve engez destās: el değirmeni destenbūye: yıylayacaḳ destī: ṭaġar ve küpecük

3. deste:ṭutaḳ ve ṣab destān: ḥīle ve ḥikāyet destār: dülbend destegāh:

4. baylıḳ ve yaraḳ destārçe: dülbend destevāne: ellik desmer: dağ başı ve ṣaru

5. dānedür māş gibi dese: erḫūd **şın:** deşne: ḫançer deşt: ova ve bir

6. vilāyetdür deştevān: ḳorucı **ġayn:** dağ: keldaġar: ṭazdeġā,daġal: zaġal daġal-

7. zen: ḳalb kişi **fe:** def **f** defter **f** defender: ana ayruḳ ḳız ḳardaş

8. **lam:** delv: ḳuġā delvāsiyā: deniz oluġı ve deġirmen sepedi dellāle: pezevenk
9. dele: sañsar dellāl : **fmim:**deme: dipī demā: sulımaḳ ve ödek dem: nefes
10. ve körük demāme: deblek demdeme: gürüldü demsāz: munīs dembeste: **f**
11. demār: küllüsi **nun:** dend: ebleh ve ḳayġusuz denk: ḥayrān deng-a-denk: berāber
12. dengāle: borı āvāzı denklāle: buzdur ki şu oluḳdan ve ġayriden ṭamariken ṭoñar.
13. dendān: diş dendāne: kilit dişi dendān: çöp diş ḳurdayacaḳ den:
14. ḳarḳalmaḳ **vav:** devzek: ḳaba nesne devāc: yorḳan **he:**dehre: na'l bend oraġı
15. dehle: ḳındıra deh: on dehen ve dehān: aġız dehāz: çaġırmaḳ deh hezār:

31a

1. on bindehne-i likām: oban aġızlıġı**ye:** dey: ḳış deymāh:
2. ḳış ayı deyr: kilise deyūçe: güve ve örümcek deylemek: bu
3. deycūr: ḳarañu deyden: ẖu ve türe **Bābü'd-dālü'l-meksūret-i be:**
4. dibīr: yazıcı dibīristan: mekteb **rı:** dirẖaş: yıldıramaḳ ve yıldırtıcı
5. dirahşan: yıldırayıcı dirfeş: alem ve alem bizi ve demür bīl direv:
6. biçmek direm: aḳçe diremzen: aḳce kesici diremne: yavşan diraẖt:
7. aġaç diraẖtẖāne: direk ve mertek diraẖtārāk: misvāk aġacı
8. diraẖtistān: aġaçlıḳ dirnek: eğlenmek dirvāẖ: iri nesne
9. dirre: töre dirāz: uzun dirāzbālā: uzun boylu dirāzene:
10. uzunca dirāz-ı od: māverāinnehr dirīġ: ḳıymamaḳ ve ḥasret
11. ve ḥayf ve men' itmek**ze:** dijem: ḳayġulu ve ḳayġu ve ürpermiş
12. nesne ve ḳatı nesne dijẖīm: söğmek ve bed ṭab'diz: ḳal'a dizdār: **f**
13. **kef:** diger: daẖi **lam**: dil: yürek dilāver: yüreklü dilīr: bahādur dilgīr:
14. ürkek**mim:** dimne: dilkü **nun:** dingil: ebleh ve bī-endām **he:** dihiş: aṭā
15. dih: köy ve vir dimekdür. dihḳān: köylü,ekinci dihdār: köy issi dihişt:

31b

1. yigānegī **ye:** dīvlāẖ: ıssuz yir,ābādanlıḳdan ıraḳ yir dīvpāy:
2. örümcek div-fersāy: uçuḳ ṭutmuş kimse dīs: ṣūret dīvsuput:
3. ḳara yonca ve buturaḳ dīv-i kendüm: çavdar ve buġday biti dīdār: yüz
4. dīde: göz dīdever: görür dīdebān: gözci dīje: mor renkdīr:
5. giç dīrīne: ḳadīmī dīhīm ve dāhīm: tāc-ı muraṣṣa' dīh: köy dīhdār:
6. köylü issidiy ve dīk: dündīne: dünki dīgīne: m dīhmed: ayun
7. on beşinci güni dīk: çölmek dīkdān ve dīkpāye: ṣacayaḳ dīkgīr:
8. ṭutacaḳ dīger: daẖi dībā: harīr dīḳ: ögsüt ottur yilim gibi
9. **Bābü'd-dālü'l-maẕmūmeti ma'al bā':** dübīr: vezir **ẖı:** düẖ: ḥaşır ḳuġası
10. düẖt ve duẖter ve duẖterine: ḳız duẖter ender: üvey ḳız **rı:** dürūġ:

11. yalan dürūġ zen: yalancı dürūger: dürger dürüşt: iri dürüştī:
12. irilik dürīşe: dürdāne dür ve dürdāne: incü dürc: ṣanduḳca
13. ve ḳabarcuḳ dürūd: esenlik **ze:** düzd: uġrı düzd efşār: ġāyet
14. uġrı düzd efşer: uġrı ortaġı düzdī: uġurlıḳ düj: bez
15. düjībe ve düzdīne: uġurluḳ nesne düjūne: ḥallaç yayı **sin:** düstūr:

32a

1. vezir ve bir kitab adıdur. **şın:** düşẖ[w]ār ve düşvār: düşvār düşnām:
2. söġmek düşnāmdih: söġüci düşmen **f** düşmenī: düşmenlik **lam:** dülām:
3. aldamaḳlıḳ **mim:** dümmel: çıbandüm: ḳuyruḳ dümdār: ḳuyruḳlu **nun:**
4. dünbāl: at ḳuyruġı dünbel: çıban dünbe: ḳuyruḳ dünb: canavar
5. ḳuyruġı **vav:** dūẖ: ẖaṣır ḳuġası düpeyker: gökte bir burcdur ana cevzā
6. dirler. düstekān:[130]ma‘şuḳa düstekāni: şarab baḳıyesidür ki
7. içtikten ṣonra ḳalur bir kimseye virürler dūn: alçaḳ himmetlü dūġ:
8. ayran dūġ: ẖaṣır ḳuġāsı düġbā: bozca aşı dūga ve dügū: süzme
9. yoġurt dūle: ḳasurġa dūlāb **f** dūl: ḳuġa düvāl: ṣırım[131] dūde:
10. mürekkeb ve tütün ve oba dūd: tütün ve ḥuy dūdmān: oba dūş:
11. omuz ve dün gice dūşīne: dün gicelikdūşāb: bekmez dūşā
12. ve dūş: ṣaġın dūşīde: ṣaġılmış dūşīze: bikri ḳız dūk:
13. in dūktirāş: inci dükdān: ikilik dū. iki düvāzdeh: on iki
14. dūvīst: iki yüz dūsad: **m** düvüm: ikinci dūhezār: iki bin
15. dūbīsthezār: ikiyüz bin dūrbāş: boz ṭaġān dūkārd: ṣındu

32b

1. dükriye: aġırşaḳdūmūy: ḳızġıldūr: ırak dürbīn: eyü fikirlü
2. ve ıraḳdan görüci dūdāhenk: tüfek dūzaẖ: ṭamu düzaẖī: ṭamulu
3. ve bir şā‘ir adıdur bu yā'ye ye-i nisbi dirler. dūdele: çelik oyunı dūje:
4. buturaḳ **he:** dühel: ṭavul dühelbān: ṭavulcı **Bābü'z-zālü'l-meftūḥat-i nun:**
5. zen: bir kimsedür ki neşāṭıla olur. **Bābü'r-rā-i'l-meftūḥati me 'al elif:** rākşite:
6. muḥkem baġlanmış rāfe: bir ot rāy: fikir ve hind pādişāhı rā: fikir
7. rāġ: ṭaġ eteġi ve ṭaġ baġı rām: yavaş rāmil: żuafā relv: cevmerd rāved ve rāvid:
8. bir yere dirler ki yeşil olarā: āña ve āñı ve āñunçündür. rāh-bān: yol gözedici
9. rāverā: kirpi rāh ve reh ve rā: yol rāhvār: yorḳa rāhber: ḳulavuz
10. rāsüẖt: rastuḳ rāhzen: ḥarāmi rāhāvert: armaġan rāh-ı kehkeşān:
11. ka‘be yolı rāhver: yol varıcı rānīn: şalvar rān: uyluḳ rāz:

---

[130] ma‘şuḳıle içilen şarab
[131] Derkenār: ya‘ni ḳayış sırımı ki ḳayışı ince ince keserler anuñla saraçlar ḳırba ve ġayri nesne dikerler.

12. sır rāzvāş: sırdaş rābiẖ: Hindustan kozı rābiẖ: sürmek
13. rāj-i ẖırmen: dögülmiş buġdaydur ki henüz daẖi ṣamanda ola rāẖ: tīz yaḳīne
14. dönen gümān rāj: ḳıble-i ġılle rāsen: endūz rāsū: gelincik rāst:
15. ṭoġru rātiyānc: çam saḳızı **be:** rebāb: ıḳlıḳ rebābī: ıḳlıḳcı **te:**

33a

1. ret: yalıncaḳ **cim:** racle: ṭumalān **ẖı:** raẖşā ve raẖşān: yıldırayıcı raẖc:
2. ditsin ve çirkin raẖt: yükyep raẖş: Rüstem atı ve bir nesnenüñ
3. aksi ve çerī yaraḳı raẖ: inan raẖne: gedük raẖ-bīn: çökelik
4. raẖnīn: **mdal:** rede: dizilmiş red **f** redīf: lüġat-i müştereke **ẕel:** reẕ:
5. dānā ve zeyrek reẕe: dizilmiş **ze:** rez: üzüm çıbıġı rej: ḳapu küreġi
6. rezbān: baġuban rejev: yiyegen kişi **sin:** rest ve reste: ṣıra ya'ni ṣaf
7. reste: ḳurtulmuş resen: ip resentāb: ip bükücü resenbāz:
8. ipde oynayan**şın:** reşk: güni ve ġayret ve ḥaset reş: şazi güni
9. ve arşın ve yıldırım reş-püste: püşteyir reşin: ayun on sekizinci güni
10. **ayn:** ra'nā: ḳayġusuz ra'd-endāz: ṭapucu **ġayın:** raġve: yund ḳuşı raġnīn:
11. şalvār regand: pars āvāzı **fe:** reftār: yürüyüş refū: gözemek
12. ve yamamaḳ refūger: gözeyici ref: ḳavī at **ḳaf:** raḳ: deri kāġıd
13. **kef:** rek: ṭamar rek-zen: ḳan alıcı rekec: yaramaz ve nāz **mim:** reme: sürī
14. remvān: çoban remgān: ḳasuḳ ḳılı ramaḳ: bāḳi can **nun:** rencen:
15. yumşamış ḳarın ve ishāl renk: ḥile ve geyik,ṭaġ keçisi ve boya renkzen,renkzer: boyacı

33b

1. renkzerān: cem'uhü.rengān: geyikler rend: ḳartal renc : **fvav:** revān:
2. can ve ba'zılar vaż'ı candur dir ve yürigen revende: yürüyüci: revād
3. yazı yirdeki tepecükler revzen: terece revzene ve revşen: bece aġacı
4. revīş: yürüyüş revāş: geçer revş: bi-sukūn-i vāv ādet revāḳ:
5. çardaḳ revbahşā: der-āyil **he:** reh: yol rehī: ḳul rehvār:
6. yorḳa rehber: ḳulavuz reh-rev: yol varıcırehnūmāy ve rehnümā: yol
7. gösterici rehgüzer: yolcı rehgüzerī: yolcılık reh-āverd:
8. armaġān rehbīn: yol görüci **Bābü'r-rā-i'l- meksūreti me 'al bā':**
9. ribāṭ: kerubānserā ẖı: rıẖīz: ögendere rihyīn:**m** dal:rid: zeyrek
10. ze: rizḳīn: sürme kilid sin: riste: dizin şın: rişte: iplik
11. rişte:**f**rişk: sirke ve çapaḳ rişt: ḳaġşaḳ riş: arşun
12. kef: rikāb: üzengü ye: rīġ: ẖaşır ḳoġāsından ṭoḳunmuş döşek rīmen:
13. mekkār ve ḥīleger rīze: uvaḳ ve ḳapu rezesi rīẖte **f** rīznān:

14. sürme kilid rīsmān: ip rīş: baş bart ve yara rīj:

15. arzu rīğ: ḳumrīv: sihir rīş: ṣaḳal rīşe: ṣaçaḳ

34a

1. rīm: irin rīme: çapaḳrīçel: turşı rīḫtım: ṭam örtüsirīzān:

2. dökülücirīvāc: ayrıḳ rībāc: ḳavun çiçeġi rīvās ve rībāc:

3. ḥammāż aşırīvāḫ**m** rīçār: reçel rīvinçū: aġac ḳurdı rīḫyiz:

4. ögendüre rīḳ: aç ḳarın ve ötürük **Bābü'r-rā-i'l-maẓmūmet-i be:** rubūn:

5. aṣı rubus: yīğen rubāh: dilkü **te:** rut: boş nesne ve ṭutsaḳ

6. **ḫı:** ruḫ: yanaġ ve şaṭranc ruḫi ruḫsār: daḫī yanaġ ruḫş: biẕẕammi şavḳ

7. **ze:** ruje: şeritdür ki ḳaftan aṣarlar. **sin:** res: boġaz bendi ruste:

8. bitmiş rusteḫīz: ḳıyāmetrüsvā ve rüsvāy: **fkef:** rüküy ve rükū:

9. eski bir süzgec **nun:** runde: ottur. **vav:** rūzbānān: çavuşlardur.

10. rūzikār: gün rūz: **m** rūz ve rūzī: rızḳrūze: orucdur.

11. rūzedār: oruc ṭutucı rūzdīn: māh-i ferverdīn: rūşen: yüz

12.ve ḳatı ṭabīatlü nesne rūle: kertekele rūhīnā: gevherlü ḳılıc rūşen

13. ve rūşna: aydın rūstā: köy rūsitāyī: köylü rūd: çay

14. ve maḥbūb ve çalġu rūde: baġarsıḳ rudāver: silindür rūġan:

15. muṭlaḳ yaġ rūġandān: yaġ ḳabı rūġan-cūş: bişi rūġanīn: yaġlu

34b

1. rūy ve rū: yüz rūbend: niḳāb rū-be- rū: yüzeyüz rūy:

2. tūc rūyīnten: tūc tenlü rūyen: ḳızıl boya rūmāl: destemāl

3. rūy-i fitāsān: ulular ketḫüẕāsı. **Bābü'z-zā-i'l-meftūḥati me 'al elif:**

4. jāġar: ḳuş ḳursaġı zāġ: yay köşesi ve ḳarġadür ki kendü ḳara ḳanadı

5. ḳızıl zāl: Rüstem atası ve ḳocadur bunamış olazāk: zāc zāc:

6. loḫusa ve ḳara boya zār ve zārī: inildü zāre: **m** jāj: herze ve necis

7. ve bir ottur dikeni çok ṣaḥrada olur deve alaġıdür ve daḫi andan teredūġ

8. düzerler ve çoḳ yirlerde aña kinger dirler jāje: necis zāre: zārılıḳ

9. zācsū: oġlan ṭoġıcaḳ bişen yimek zārdişt ve zerdişt ve zerdihişt

10. ve berzīn: İbrahim Peyġamberiñ (a.m)milletinin imāmlarıdur. zāster: bir kimseye

11. aşaġa otur dimek zārḫoş: az yeyici avret jale: ṭolu ve çi

12. ve tulumdur ki için yil iderler daḫi anuñla ṣuda yüzerlerzāveş: müşteri

13. yılduzı zeld: azıḳ ve yaş ya'ni ömür ve döl zāver: od zāvülāne,

14. jevulāne: buḳaġū zāvel: iḳlim zānū: diz zānūbend: diz baġı zānūgāh:

15. ṣaman boġunı jālū: siġil zān: andan zān-rū: andan ötürü **be:**

35a

1. zebker ve zebgūr: oldur ki bir kimse aġzını yil ile ṭoldurur bir kimse daẖi eliyle
2. anuñ aġzına urur tā yil ṭaşra çıḳa. zebyer: ṭopraḳ ṭaşıyacaḳ zebūn:
3. esir zeber: yuḳaru deġiren . zeberīn: yuḳaruḳi zeberdest:
4. eli üsdün zebān: dilzebāne: yeliñ ve yelmen zebūn: müşteri zebkāne:
5. tüfek **ẖı:** jeẖ: zār ve hazin jeẖ: zaẖme-i ṭanbur zaẖme: yara zaẖmevār: yaralu
6. zeẖş: eleğimṣaġmal **dal:** zede: ṣaf **rı:** zerdişt ve zerdihişt:
7. İbrāhim Nebīnin milleti imāmlarıdur. zerāġank: ḳumlu yir zerāġan: ḳatı yir zerd:
8. ṣaru zerde: bir aşdur ma'rūfdur ve yumurda ṣarusı zerd-āb: ṣaru ṣu
9. zerde-çup: ṣaru aġac zerdālū: **f** zerde-zemīn: keşür zer-peft:
10. altunlu ṭon zerīr: ṣaru ot ve ṣaru aġac zer: eski ḳoca ve zāl
11. ātası ve altun zerrīn: altunlu zerfīn: altun ḳuflüñ ḳufli anıñla
12. baġlanmış ola ve ḳapu ḥalḳasıdür ki kilid anā giçer jerf: deriñ zerḳīn:
13. ṭıraḳus zerdūz: **f** zernek: ṭamu zersād: şol nesnedür altundan
14. ki sikkesi olmaya eger sikkesi olursa dīnar dirler zersā: **m** zerger: ḳuyumcı
15. zernīẖ: lüġat-i müşterekedir **f** zerf: zernīẖ zernī: **m** zerūġ: geğirmek

35b

1. **ayn:** za'īre: kettān za'īr: **m** ze'ferān: lüġat-i müşterekedür **f** **ġayn:** jeġāre:
2. ṭaru etmegi jeġār: āvāz ve na'ra zaġnek: inçḳuruḳ zaġan: çaylaḳ
3. zeġand: yırtıcı canavar āvāzī ve tündi-yi o zeġār: yaş yir zeġīr:
4. kitāb **fe:** jefk: çapaḳ jefġīn: çapaḳlu jefkār: çapaḳ ṣuyı
5. jeflec: işzefr: çeñe zeft: yoġun[132]**kef:** jekes: bi ma'na ma 'āẕallāh
6. jekān: hastalıḳdan samırdayan jekāb: tükrükjekāl: murdar yiyici
7. ḳuş zekāb: mürekkeb jekūr: baẖīl zekve: keçkil **lam:** zelīḳan:
8. ḳorḳutmak ve ḳatılıḳ zelc: yilve zelū: sülük**mim:** jeme: şab jem:
9. avurde jemgūşt: dehen-i avurdzemīn: yir **nun:** zengule: paḳanaḳ ve çıkraḳu
10. ve pas ve güneş ışıḳı jeng: vilāyet zengī: **f**zenkbār: **f** zengistan: **f**
11. jenk: is ve pas jengār: pas zenkār: **m** zendbāf: bülbül zendvāf: **m**
12. zenkdef: dumrı puli zen: avrat ve urzenbūr: aru zenbur:
13. tekne zenber: bā'nün fetḥīyle dikren ve avratcı zenīr: ṭopraḳ çekdükleri
14. kilim zenaẖ: enek zenaẖdān: **m** zendepīl: dişi fil zend: büzürük
15. ya'ni ulu jend: esgi zend: tefsir-i pāzenddür. pāzend nedür dirsen bir kitābdür.

36a

1. İbrāhim Peyġamberin ṣuḥfından zenc: memleket zenberek: çarẖ yayı **vav:** zevīẖ:

---

[132] beġāyet semize dirler.

2. ḳoyun baġarsıġının aşabine dirler ki kendüye ṭolaşdururlar İṣfehānīler aña

3. mebār dirler. zeverdīn: nevrūz ayı zever: üst zeverīn:

4. üstteki zevāh: maḥpuslariçün pişen ṭaām zevār: maḥpuslar hızmetin

5. iden zevraḳ: kiçi gemi jevāġār: bir keşiş adıdur **he:** zehāb: çişmeden

6. su gelecek yir zehār: ḳasuḳ zehre: öd zehr: aġu **ye:** jey:

7. su çeşmesi jeyān: ḳaḳımış ve añraġan jey: göl ve ḳavuḳ **Bābü'z-zāi'l-**

8. **meksūret-i be':** zibil: kemre zibilgāh: kemrelik **rı:** zirişk:

9. ḳaṭun ṭuzluġı zirih: cebe zirihger: cebeci **şın:** zişt: çirkin**fe:**

10. zift: ḳara saḳız **kef:** jik: ol kimseye dirler ki yola gider kendü kendüye

11. bulanur ve dirler ki ḳaḳıdıġundan çatlar. **lam** zilıḫ: yüz urmaḳ **mim:** zimistān:

12. ḳış zimīn: kötürüm zimen: **mnun:** zinhār: ḫarāc-güzār zinde: diri

13. zinde-rod: büyük ırmaḳdur ki gemi ile geçerler ve daḫī İsfehānda bir ırmaḳ adıdur.

14. zindigānī: dirlik zinde: dirilik zindān**f** zindānbān: zindancı zinc:

15. çalḳu jinde: yamalu ṭon **vav:** zivence: yazın ẓāhir olur bir ḳurddur aġac yir.

Derkenār: Ve gad yeciü zehre bima'nel mecaz nizāmī goft:
Beyt: Zehre nedārem ki be-būsem lebet/Tīr-u kemān dāred ebrūy-ı tū

36b

1. **he:** zihiş: çeşmeden ṣu ṣıçraduġı yir ya'ni lüle zihāb: sızındu

2. zih: kiriş zih: ḳıyı zih ve zeld: döl döş zihī**f** zihdān:

3. raḥmi māzer **ye:** zīf: bī-edeb ve bī-edebīzībān ve zībā ve zīb:

4. güzel zībāyī: nam-ı merd jīr: ḫub ve eyü zīr: aşaġa zīrā:

5. ānuñiçün zīrbā: izvā zīver: bezek zīve: **m** zībed: yaraşur

6. zīr-dest: ra'ıyyet zīn: elifin ḥazfıyla bundan zīn: eyer zīn

7. kūme: küpecük zīrīn: aşaġāḳı zīġ: ḫaṣır zīlū: **m** zīrek:**f**

8. ziyān: dirlik ziyān: **f** ziyānkār: **f** ziyānmend: ziyānlu zīnkūpe:

9. küpecük zīre: çemen zinhār: meded zinhārī: harac güzar jīvār:

10. kūye yolı zīvelḫū: aġac ḳurdı **Bābü'z-zā-i'l-maẕmūmet-i be:** zübān: dil

11.bā'nın yirine fā daḫi cāyizdür zübāne: yelik **dal:** züdūde: pāk olmuş **rı:**

12. zured: ḳuş ve ṣaru zurūġ: geġirmek **ġayın:** zuġnek: ol ḳadar sā'at

13. ola ki merdüm gözi birbirine urur ve aña laḥẓa dirler. züġal: ḳızılcıḳ

14. züġāl: kömür **fe:** züft: baḫīl **kef:** zükāb: mürekkebdür ki devātde olur.

15.zükāl: kömür zükām: ṭumaġū zükāfe: çalıcılaruñ zaḥmesi aġacıdur.

Derkenār: Zih,yay kirişi ve sincefdür ki ḳaftana dikerler ve kelime-i taḥsindir zihī ma'nāsına.
Beyt: Çünāneş keşem çū-neşkerdem bezih / Ki büpendi ve kūy-i ez-dil ki zih.

37a

1. **lam:** zülüf: lüġat-i müşterekedür **f** zülū: sülük **mim:** zümcek: sülük

2. zümnüç: ḳaz ḳuşı kepelek **nun:** zünnāc: za'ferānlu semse jünde: eski ḳaftan

3. zünbe: ḳasuḳ ḳılı **vav:** zūrdīn: nevrūzun ikinci ayıdur aña ḳarver

4. dīn dirler ve ḳurdīn daẖi dirler. zūr: ḳuvvet zūrmend:

5. ḳuvvetlü zūrger: **m** zūr-āver,zūrpīn: ṣıbḳun zūd: tiz

6. zū: da'lın ḥazfıyle: **m** zūd-ter: tizrek zū: elifün ḥazfıyle andan dimekdür.

7. zūnüc: şiyāz jūl: çoluḳ he: zühāb: sirindu **Bābü's-sīni'l-**

8. **meftūḥati fī faṣli'l-elif:** sāsā: ẖarac doḳunucı sāy ve sā: **m** sāz:

9. ṣaye nesne sāze: **m** sār: ṣığırcuḳ sār: mildür yolda sārī: **m**

10. sāz: çalḳu sāzende: çalıcı sāz: yaraḳ sāzkār: düzenliklü

11. sāzaḳ: çam ağacı sāzāk: buẖāri ardı sālār: şaḥne

12. sāẕḳār: kāf-i arabīyle ālet ma'nāsınadur. sāẖat: ḳor sāẖatker:

13. ḳorlayıcı sāy: ilancı sārek: bülbül bigi bir ḳuşdur. sām:

14. eleğimṣağmal sān: resm ve düzen sān: ṣağışsāmān:

15. endāze-i kār ve būn sāvsāv: ẖarāc ve bāc ve uvaḳ altun sāye: gölge

37b

1. sāyebān: gölgelik sārubān: deveci sārūc: alçu sārınc:

2. bir küçük ḳuşdur. sāzāk: dihliz sāzvār: muvāfıḳ sāzḳār: **m**

3. sāvīn: seped sās: ḳabīlesāḳ: baldır lügat-i müşterekedir.

4. sāzḥak: üvez siñegi sāyende: iñleyici ve ezici sāvrīn: ṣavrun

5. sāv-āhen: demür büredesi sāzaḳ: çerāsāl: yıl sāğar: ṣağraḳ

6. sārā: ẖaliş **be:** sepār: mi'ṣaradur ki üzümi anda sıḳdırurlar

7. ve ṣābān demüri sepedçīn: bir ẓarfdür ki baḳḳallar yemişi anda ḳorlar

8. ve bağda ağac üzre ḳalmış yimiş sepūs: kepeksepūsvā:

9. kepek aşı sepūsā: herre bu lügāti mezkūre pāy-i fārisiyledür. sebze:

10. çemen sebzezār: çemenlik sebzistān: **m** sebz: yeşil sebzī:

11. ṣavzi sebük: yeyni sebükter: yeynirek sebükser: yeyni başlu

12. sebū: desti seblet: bıyıḳ **te:** seternek ve esternek: vaḳ vaḳ ağacı-

13. dur yemişi ādem ṣuretinde olur her kim ānı dibinden ḳoparsa derḥal ölür

14. ve istiāreyle ṭoğurmayan avrata daẖī dirler ve arabīde ānā nisbet iderler.

15. ve yebrūḥ daẖi dirler. setī: avrat seterūn: ḳışır **ẖı:** seẖaş: ḳuş

Derkenār: sācūr: İt boynuna bağladıkları ağaç pāresi ki türkīce kesmük dirler. Lüġat-ı Ḥalīmi.
Derkenār: sārā: Anber-i ẖās ve ẖāliş ki anberler mağşūş olmamış ola ẓāhir budur ki ummān sahillerinde bir yerin adıdur. anberin iyisi anda bulunur.(Lüġat-ı Ḥalīmi.)

38a

1. seẖaş: eski nesnedür ḳaftan ve kürek bigi saẖt: ḳatı saẖtī: ḳatılıḳ

2. seẖun: söz seẖunsāz: söz düzüci **dal:** sedre: bir oyundur **rı:** servā: sāz

3. söz ve ḥikāyet serāb: ṭozlu yirdür ki gündüz ıraḳdan ṣu bigi görinür.

4. servīs: ḳavs-i ḳuzaḫ serşāḫ: ev örttükleri aġaçlar servāz:

5. sifir ya'ni nāme serpās: cenk aleti ve çomaḳser pāyan: dülbend

6. serbülend: güceymen serm: ḳıcī [133] serḫāre: altun iğne ve ṭaraḳ serbend:

7. baş baġı serd-ābe: ṣu evi serdāb: **m** servār: baş kişi

8. serdār: **m** servāz: başı açuḳ kimse ser efrār: ulu ser-āvāz:

9. āvāz eylemek ser-aġāz: **m** sermenek: çeri başı ve ḳapucı serdsīr:

10. sovuḳ yir sergüdeşt: ḳıṣṣa ser-āb: bıñar başı sersām: seme

11. serāsīme: denk ve ḥayrān serīn: öründü serpūş: baş örtüsi

12. sernikūn: başı aşaġa serīr: lüġat-i müşterekedir. taḫt sergīn: teres

13. sergīn-gerdān: ṭoñuzlan ḳurdı sergerdān: avāre ser-keş: baş çekici

14. serkeşte: ḥayrān ser: baş servād: şi'r servāz: sergüzeşt

15. serd: ṣovuḳ serdter: ṣovuġıraḳ sermāye**f** ser-āġūş: terkeb

38b

1. serāy **f** serā: **m** serāçe:teşġīr **m** sermā: ṣovuḳ sermest:

2. sarḫoş serḫoş**f** sermert: yarar er serv **f**serīn:

3. uca serereftār: yorḳa serāçe-i āfütāb: güneş āġılı

4. ser-i pehlū: iyegü ucı serḫuje: ḳızamuḳ **ze:** sezā: lāyıḳ sezāvār: **m**

5. **ayın:** sa'ter: güyegi otı sa'terī: avrat seven avrat zibüḳcī

6. **fe:** sefc: yetişmemiş ḳavun sefçe: kelek sefte: armaġān

7. seft: ṭam üsti seft: muḥkem sefirlāt: ç^{w}uḫa **kef:**

8. sekāle: ādem necisi seg: it seg engūr: it üzümi sekāb:

9. ḳunduz sekl-ābī: su itisekbīḫ: kasnı segve: **m**segbān:

10. it bisleyici segsār **f**segbā: böreklü aş segāver:

11. gömec çöregi **lam:** selvā: yilve **mim:** semūr **f** semer: ḥikāyet ve pālān

12. seme: zivle semīze: uṣsuz kimse semen: zanbaḳ semān: bānek ve girye

13. semāne: bıldırcın semtū: un aşı erişte semendūr: semender semender:

14. bir kuşdur ki od içinde olur semc: buṭurum semend: ṣaru at ve ḳule

15. semārūġ: ṭomālan **nun:** senkisār: recm itmek senkek: ṭoludur yaġar.

39a

1. senkece: ṭolıcaḳ seng: ṭaş sengḫāre: ḳaya senglāḫ:

2. taşlıḳ sengdān: ḳursaḳ sengīn: aġır sengüm: bir böcekdür sendel:

3. başmaḳ sengpuşt: ḳablubaġa sencāb: kürek sancaḳ**f** senb:

4. zeyr-u zemin senīr: ḥarāmzāde senderūs: edviyeden bir nesnedür

---

[133]Derkenār: ya'ni bir otdur ki ānı yoğurda ve tarḥānaya koyarlar.

5. ṭutḳal bigi setār: çevlük **vav:** sevel: deve ṭabanı sevġā: aġıl sevġāt:

6. armaġān sevdā: ışḳ sevdāyī: uçuḳlu **he:** sehm: lüġati müşterek naṣīb

7. sehmnāk: ḳorḫulu ye: seylāb: sil ṣuyı seysem: zivle seym: **m**

8. **Bābü's-sīni'l-meksūreti fī faṣli'l- bā':** sipenc: ziyān ve āriyet

9. sipend: yüzerlik sipendān: ḫardal sipehbed: çeri başısipās:

10. şükür ve minnet sibrīġ: üzüm ṣalḳımı siperī: işin tamamısiper:

11. ḳalḳansiperum: reyhānsiperis: meydān sipāsdār: minnet edici

12. siperek: bir aġacdür ki aña zerdeçöp dirler ya'ni ṣāru aġaç siperī: dükenmiş olmaḳ

13. sipāh: çeri sipeh: **m** sipāhsalār: çeribaşı sipehsalār: **m**

14. siperīs: buruncuk sipīdāb,isfīdāc,ispīdāc: aḳ mürekkeb sipīd:

15. ve sifīd: aḳ sipīdgendüme: ottur yabraġı ekin yabraḳı bigi sipīdedem:

Derkenār: Sevkend, and ya'ni yemin
Derkenār:ya'ni iki aġacdur ṭavḳ bigi öküz boynına ṭaḳarlar.
Derkenar: Sipenc: az ārām idecek yir sipehr: gök sibil: bıyıḳ ve siġil

39b

1. ṭan yiri aġarduġı vaḳit sipīddār: ḳavuḳ siperġam: reyḥān sipāri:

2. añız sipīdpost: aḳ beñizlü sipendān: ehibbān bu lüġāt-i mezkūre

3. dükeli bā-yi fārisīledür **te:** sitīḫ: rāst nesne direk bigi ve ādem boyı

4. bigi sitāġ: eyersüz at sitīġ: rāst nesne sitā: üç ḳat

5. sitāk: taze budaḳdur aġacun kökinden çıḳar ve şitāk daḫi şın ile cāyizdür.

6. sitāvend: yüce sofadur direk üstine alınmış sitīm: başı cem'

7. olmuş yara sitān: çalaḳ ḳavun yenmiş sitān: alıcı sitāne:

8. digek gözi sitarçe: ḳoġ sitāyiş: ögiş sitāh: **m**

9. sitebr: yoġun sitīze: ünegūlük sitīz: ünegūsitāġ: ḳışır

10. sitīzekār: ünegūlük edici sitem: güc sitemkār: güc edici

11. sitenbe: ünegū şeyṭan sitāre: yılduz sitāmī: eyer altı sitām:

12. bezek ve at mıḫı **rı:** sirkīs: elegimṣaġmal sirişk: göz yaşı

13. ve yaġmur ḳaṭresi ve daḫi bir agacdür aḳ çiçeġi olur ḳızıllıġa māyil

14. ve aña āzād-ı diraḫt dirler sirāy: ırlamaḳ sirāy: tīz fehm sirīr:

15. eleġimṣaġmal sirīş: çiriş sirīşim: yilim ya'ni ṭutḳal sirīḫ: sülügen

40a

1. sirnāy: sirāmānesirind: ṣarmaşıḳ ve güreşte ayaḳ almaḳ sirdāb:

2. zīr-i zemīn sirişt: yuġrum ṭabī'at sīsenber: ṭavşan ḳuyruḳı **tı:**

3. siṭabr: yoġun **fe:** sifāl: saḳsı ve cevz ve bādem ve ḳoz ḳabı sifīd: aḳ

4. sifīdāb: aḳ mürekkeb sifīdāc: **m** sifir: lüġat-i müştereke kāġıtnāme

5. sifsīr: biz dellālı **kef:** sigāl: ġaybet ve ṣanu sigāvür: kāf-i fārisiyle

6. gömec sikke **f** sikender: bir pādişāhdur sikerfend: sürçek eşek
7. sikene: ey sikbā: ekşi aş **lam:** silk: incü dizilmiş iğlige dirler. **mim:**
8. simāk: bekcülü yol **nun:** sinc: oyluḳ sinc: urundu sincid: iğde
9. sind: iki ma'niye gelür biri vilāyet birisi ḥarāmzāde sine:
10. ḳarış ve la'net sinār: bir şu ki gemi anda ṭurur. sināb: suda yüzmek
11. sinnī: **m** sindān: örs singūr: şerbetçiler sellesidür ki fuḳā'ı anda
12. ḳorlar sincifire: ḳızıl mürekkeb sinīje: çulha ṭaraḳı ṭutaḳı **he:** si:
13. üç si sad: üç yüz si hezār: üç binsi tā: üç ḳat
14. sihī: ṭoğru **ye:** sīmāb: jıva sīr: hareketi mechūl ile altı direm senk
15. ve nīm sīr: ṭok sīr: ṣarımsaḳ sīrkūb: ṣarımsaḳ dögeci

40b

1. sīrīn: ṣarımsaḳlu sīver ve sīv: Pehlevi dilinde on biñe dirler
2. sīẖ: şiş sīẖ: ziyān siyām: Māverāinnehirde bir ṭağdur ki
3. muḳanna' saḥrada ay andan gösterür sīrnek: simurġ sīfe: boş yilek
4. sīle: süri siyeh: ḳara siyāh: **m** siyāhī: mürekkeb siyahgūş:
5. ḳaraḳulaḳ siyehfām: ḳarabağır siyehçel: çelik oyunı siyah dil:
6. ḳara gönüllü sīrim: sırımsī: otuz sī hezār: otuz bin
7. siyek: üçte bir sīrim: depüngü sīsek: yund ḳuşı siyenber:
8. varṣama sīgi: sücī sīne: göğüs sīb: elma sīb-ü- sīb:
9. serkeşte ve medhūş simurg **f** sīyimber: kāşnı sīrāb: taze
10. **Bābü's-sīnü'l- mażmūmeti me'al be:** süpār: ṣaban demüri süpārī:
11. añız süpūh: ṭoḳuc ve düzetmek süpüst: yonca sübrük: ṣaru ağac
12. bu lüġāti mezkūre bā-i fārisiyledir. sübāġ: nāyib ādemi ve etmek ḳatığı meṡala
13. peynir bigi sübyūş: baġa yapraḳı toẖmi sübşe: bit sübş: **m**
14. süpürz: ṭalaḳ **te:** sütūvān: kāfirler şileleri sütūde: öğülmiş
15. sütūh: heybet sütve: **m**sütürük: büyük sütürre: gedāy sütūr: ṭavar

41a

1. ılḳı sütür-āb: ṭavar ṭabaḳ olduğı sütürvān: ṭavar güdüci
2. sütürbān: **m** sütürven: ḳısır avrat sütūrbānek: yund ḳuşısütül:
3. ütme sütūn: direk sütūh: ünegülik sütūce: alaca geçegen **rı:** sür:
4. selbür ya'ni ipten ve ḳıldan başmaḳ sürūş: melek ve Cebrail sürūn:
5. uyluḳ sürūd: ır dur ki ırlarlar. sürme **f** sürū: boynuz sürt: añız
6. sürẖāb: süci va akit ve bir yir adı ve bir pādişāh sürẖ: ḳızıl sürẖak:
7. ḳızılca sürẖsār: ḳaya ḳuşı sürẖçenk: uşaḳ serçe sürẖçenk:
8. işek sineği sürbānek: ḳız ḳuşı sürb: ḳurşun sürfe: öksürük

9. sürmedān **f** sürḫaje: ḳızamuḳ sürḫak: **m** sürje: m **sin:** süst

10. geğşek süst endām: puluç **ayın:**su'd: ṭopalaḳ**ġayn:** suġ: demregū

11. süġ: sıġır boynuzı süġdān: **mfe:**süfle: baḫīl süfāl: saḳsı

12. süft: sıḳ nesne süfār: ekin ṣapı **kef:** sükūre: üsgüre sükre: **m**

13. süger: bal sükāver: çörek sükārhenc: ḳısac demüri sük: ḳorḫulu

14. nesne sükāçe: ḳare ḳure başmaḳ ya'ni aġır başmaḳ sükündür: göz aġartma

15. **lam:** sül: öyken sülḳur: çöplük sült: yuvalaḳ **mim:** süm: yer altında

Derkenār: Ahmet paşa:
Can dādekān ḫançeret pābendi ömri cāvidān / Ger āb-ı ḥayvān dāde-yi āb-ı māk şimşiri rā

41b

1. ḳazılmış evlerdür süm: ṭoynaḳ sümtirāş: ṭoynaḳ yonacaḳ sümtū: [134]herre

2. aşı sümçe**: m** sümç: çuḳur yir sümāne: bıldırcın **nun:** sünb: ṭıynaḳ

3. ve delük süne: sügū demüri ve oraḳ demüri sünbe: delük delecek demür

4. **vav:** süveydā: bir nesnedür ki rūşen ve ẓāhir ola sūsemār[135]gelincük tāzide

5. ḫab sūr: düġün ya'ni cem'ıyyet sūr: bārū sūz: göynük sūzen: iġne

6. sūzenger: iġneci sūznāk: göynüklü sūsen: taḫıl biti sūfal:

7. oḳ gezi süfār: iġne yurdusi sūtām: azacuḳ nesne sūhān: iğe

8. sūy ve sū: yaña ya'ni cānib sū: aydınlıḳ sūk: yas sūkvār:

9. yaslu sūl: deve ṭabanı süvār: atlu süvāre: ḳındıra sūnīş:

10. iğe oḳı sūhīş: **m** sūhe: **m** sūje: ḫıştek ya 'ni sıġze

11. sūrāḫ: delük sūlāḫ: **m** süḫte: ḳav ve göynük sūd: aṣṣı sūde:

12. ezilmiş ve ṭayıncaḳ sūsen:**f** sūmsād: ṣarmaşıḳlıḳ

13. **Bābü'ş-şīnü'l-meftūḥati fī faṣlü'l-elif:**şāf: lüġati müştereke **f**şāẕāb:

14. ter ü tāze şākār: ücretsüz nesne şavġar: kāfirde bir vilāyetdür.

15. şāl: aḳ palās şāh: pādişāha dirler şāhinşāh: **f**şāre: dülbend

42a

1. şādgūne: çalıcı avratlar şāmbūy: anber şām: aḫşam

2. şām: şehir şāyigān: aylaḳ şāyigān: çok mal ve bir nev'ı ḳāfiyedür.

3. şāhrān: ulu yol şāh terec: bir otdur şāhūl: yapıcı terāzüsi

4. şāhīn: bir ḳuşdur. şāhīn: terāzū keffesi şāhyūzed: ay aġılı

5. şāhyūred: **m** ay ve güneş aġılı şārek: bir ḫoş avāzlu ḳuşdur şāşek: rebāb

6. şān: bal gümeci ve çörek şāyān: ḫalel şāyigīne: süci ṣuraḫisi

7. şāmāk: nīm tene gönlek şāmāge: ḳara sıġır ve gelker şāvnī: ḳundaḳ

---

[134] Derkenār: Hüve ṭaāmün yetteḫızühü ehl-i şām.

[135]Derkenār: süsemār: Keler ve bir canavardur ki gelincek mislinde andan azacuk büyükrek ana tāzide ḫab dirler.

8. şādırvān: zilī ya'ni döşenen nesne şādırvān **f** şāşe: sidük
9. şāşedān: ḳavuḳ şāhsiperum: reyḥān şāhsiperġam: **m** şāh
10. isperum: **m** şāhisferum **m** şāhsiferum: **m** şākār: süḫre şābār:
11. ücretsüz iş şāhpūzed: terāzü keffesi şāne: ṭaraḳ şānedān:
12. ṭaraḳlıḳ şāneger: ṭaraḳcı şāne: yaġrın şād **f**şādān,şādümān**f**
13. şādükām **f** şāḫ: boynuz ve budaḳ şāḫsār: **m** şākīrd **f**şāk:
14. şişek **be:** şebtāb: ıldız ḳurdı şebtān: gice yatacaḳ yir şebe:
15. birinc şebek: çi şebnem: **m** şebrev: gice yürüyüci şebpere: yarasa

42b

1. şeb-i ḥangām: aḫşam vaḳti şebīḫūn: dün başḳunı şebgūr:
2. ḳaraġū şebīne: gicegi şebānerūzī: bir gün bir gice şebnīm:
3. dün bucuġı şebistān: otaġ şeb **f** şeb: gice şebtār:
4. ḳarañū gice **te:** şetrenk: şaṭranc şete: yabadur nūn nīz dīdem **ḫı:**
5. şeḫār: kāzurlar cāme yuduġı ḳalye şeḫs̱: kendü yirinden aşaġa
6. ḳalmaḳ şaḫ: ṭaġ depesi şaḫ: ḳatı yir şaḫ: çerik **rı:** şeref: şerefe
7. şerḫāk: ayuḳ āvāzī şernek: aġu ve ottur acı şerm: utanmaḳ
8. şermsār: ya'ni otluşermegīn: **m** şerīne: başdan çıḳan baş
9. şerḳabiḫ: müşkil yol şerbet **f** şerrān: diklinür nesne şerze:
10. ḳuvvetlü aṣlan şer **f** şerbīn: ḳatıran aġacı **sin:** şest: mu'ceme ve mühmele[136]
11. āġ,balıḳ āġı şest: baş barmaḳda oḳ ṭuracak yir ve kabża şest: nişter
12. şest ve şaṣt: altmışşest: alın yanları **şın:** şeş:
13. altı şeş ṣad: altı yüz şeş hezār: altı biñ şeşḫanc: ḳoz
14. oyunıdur oġlancuḳlar döndürür şeştā: çeşte **sad:** şeṣt: altmış
15. şeṣt hezār: altmış biñ **ṭı:** şeṭaṭ: yalan şaṭranc: lügat-i müştereke **f**

43a

1. **ġayın:** şeġā: tīrdān şeġa: el ḳarmaḳşeġāl: **m**şeġāl: çaḳal
2. şeġāre: porşuk **fe:** şeftāhenc: ḳuyumcular altun ve gümüş çekdükleri
3. delüklü demürdür. şefternek: şeftālü ve ṭāġ erügi İṣfehānīler tālānek
4. dirler. şefāne: bir ḳuşdur şefūr: ḥaramzāde şeftālū **f** şef:
5. degek **kef:** şekāl: bil fetḥı köstek ve ṭuşak şekā: bilik ṣadef

---

[136]Noktalı ve noktasız
Derkenār:
şirze: ġadaba gelüb diş sırıtan yırtıcı canavardır.
anṣari fermūde:
Beyt:
Zūr bīkār rūz kerden kār
Bestzī zi-şir-i şerze şikār

6. şekr: av şeker **f**şekersān: oğul balı **lam:** şelpū: ayaḳ āvāzı
7. şellīẖ: seccāde şalġam **f** şalvār: iç ṭon **mim:** şemer: göl ve arḳ ve uvacuḳ ırmaḳ
8. şemġand: çirkin ẖulū ve ḳoḳar şeme: āgūz şemīz: beyhūş şemen:
9. putperestler şemāme: yileyiyecek **nun:** şenẖ: çerik şend: ḳuşburnı
10. şenār: ṣuda yüzmek şennān: ümmet şendef: ṭabl ve ṭavul
11. şenk: şirin ḥareketlü maḥbūb şenk: mengene aġacı şenk: uğrı
12. ve ḥarāmi şene: yabadur tāzī mizrāt kūyend şenbūy: ẖatmi çiçeği
13. şen: tārāc şenbelīd: boy şenbelīle: m şenbi’: eyne irtesi
14. şenc: hirk ve el ḳarmaḳ **vav:** şeva: ṭuraḳ otı şevnīz: çörek otı
15. şevkār: aġıl şevġā: mşeveş: baġ çıbuġı şevhenkām: aẖşam vaḳti

43b

1. **he:** şehriyār: pādişāh şeh **f** şehinşāh,şehinşeh: **m** şehtūt:
2. büyük tut şehbelūṭ: kestene şehper: ḳanat şehbere: ḳarı **ye**:
3. şeyār: bā’il fetḥı ẖaste şeydā: rüsvā ve delü şeydaḳ: ṭavul
4. **Bābü’ş-şīnı’l- meksūreti me ‘al bā’:** şibit: çörek otı şipit:
5. ṭuraḳ otı **te:** şitāling: ṭopuḳ şitāb: ivmek şitābān: ivici
6. **cim:** şicām: ṣovuḳ zaḥmeti **ġayın:** şiġāre: porsuḳ **fe:** şifā **fkef:** şikībā:
7. ṣabırlu ve dinlenmiş şikīb: ṣabr şikībāyī: ṣabırluluḳşikift:
8. acep şikerf: ulu şikāl: çaḳalşikāl: kösdek şiken:
9. żıpuḳ büklüm şikene: **m** şikeste: sınuḳ şikenc: ḳıvırcuḳ ve büklüm
10. şikene: merġūl şikence: **f** şikembe: **f** şikem: ḳarın şikāf: yaruḳ
11. şikār: av şikerf: derik **lam:** şilk: ḳara balçıḳ ki ayaḳ düşvārlıġıle
12. çıḳar şilġa: yaba şilm: pos şilm-i dıraẖt: aġac posı **mim:** şimār:
13. şimşād,şimşād bir aġaçdur şimsār: **m** şimşīr: ḳılıc şimşīrzen:
14. ḳılıc eri **nun:** şināh: ṣuda yüzmek şināver: yüzgüc şinā: misli şināh
15. şinād: **m** şine: at kişnemesi şink: atlu şinvā: işidici **ye:**

44a

1. şīhe: at kişnemesi şīb ve sīb: serkeşte ve medhūş
2. şīb: ḳamçı riştesi biḥareket-i ma‘rūf şīb: iniş şīb: delmek
3. şīb: alçaḳ şīv: **m** şīz: güneş şīd: kirecşīm: rudẖāne
4. adıdur balıḳ ḳoyarlar. şīm: pullu balıḳ ve aḳ balıḳ şīr: aslan şīr
5. şerze: yavuz aṣlan şīr mest: toḳlu şīredūġ: göremez
6. şīr: süd şīrīn: ṭatlu şīrīnkār: ḥalvacı şīrīnī: ṭatluluḳ
7. şīrīne: baş bart şīr-i ruġan: şirliġūn şiyār: hirk şīven:
8. şivān şīvād: toy şīn: sibsi düdük şīne **m** şīn: melāmet

9. ve hakaret şīre: **f** ya'ni şıra şīve: ẓarīfe ve nāzük şīle: lapa birinc

10. şīfte: delü şīlānek: zerdālü şīrāne **f** şīrāz: ṭuraḳ

11. ve bir şehr adıdur ve çuval köşesidür şīşele: bizde şıçān ve kāzer

12. kesdügi yir şīrḫışt: oğlan aşı. **Bābü'ş-şīnü'l- mażmūmet-i be:**

13. şübān: çoban şüpüt: bit şüpşe: taḫıl biti şübük: içi ḳızıl mantar

14. şübānfirīb: çoban aldağucı şüb: kürk şubāṭ: bir aydur **te:**

15. şütür: deve şütürmurġ: deve ḳuşı şütürġār: yandaḳ geven şütürbān: deveci

44b

1. şütürvān: **m** şütürbülūk: deve ḳığı **ḫı:** şüḫām: ağaçlar ḳurudan

2. ṣovuḳ şüḫūde: ṭırmalamış şüḫūred: yara **dal:** şodgār: hirk olmuş

3. yir **şın:** şüş: öyken **ġayın:** şüġā: terkeş şüġ: öküz boynuzı şüġa:

4. el ḳarmaḳ **kef:** şükūh: heybet ve gökçeklik şükūmī: heybetlülik

5. şükūḫ: sürçmek şükūḫīd: sürçdi şükle: ḳavun oyundusı

6. şükle[137]: mā yenḫariḳu min'eṣ-ṣevbi izā teallaḳu bimismārin ve ġayrihi şükūfe: çiçek şüküft:

7. aceb **lam:** şülle: ām **mim:** şum: babuc ve ıraḳlıḳ şumār: ṣağış şümā: siz şümān:

8. āvāz ve ağlamak dem –ā- dem **vav:** şūḫ: kir şūḫ: ḳulaḳ çirki şūḫ: yüzsüz

9. ve nedīm şūḫī: nedīmlik şūẕ: bi ma'na şeşe şūr: ġavġā şor:

10. ṭuzlı şore: çorak ve ṭuzlışūrtāḫ: ṣaruca ağac şūrgīyāh:

11. çoraḳlu ot şūrekez: aḳ ılġun şūr-çeşm: gözi değnel

12. şūristān: çoraḳ yiri şūrīde: ḳarışmış şūşek: rebāb şūn:

13. büyük şūje: sıġza şūz: **m** şūy: çiriş şūy: er şūher: **m**

14. şūḫgīn: kirlü şūrbā **f**şūm: naḥs şūmī: şumluḳ şūşe:

15. sebüke altun ve sinirilmiş gümüşşū: er şūġ: ḳabarcuḳdur elde

45a

1. ḳatı deridür ẓāhir olur elde ayaḳda iş işlemekden **Bābü'ṣ-ṣādü'l-meftūḥati**

2. **fī faṣli'l elif:** ṣārūc: alçu ṣābūn **f**ṣābūnger: ṣabuncı

3. **ḥa:** ṣaḥn: **f** müştereke ṣaḥrā: **f** müştereke **dal:** ṣad: yüz ṣadhezār: yüz biñ ṣad tū:

4. ḳırḳ bir ṣadpāye: çayan **nun:** ṣandūḳ: müştereke **f**ṣanevber: çam ağacı

5. **Bābü'ṣ-ṣādü'l- mażmūmeti:** ṣur: bapuc ṣul: ḳahḳaha ṣulṣul: kebūter ma'nāsına.

6. **Bābü'ṭ-ṭāi'l- meftūḥati me 'al elf:** ṭāḳ: tek ve ḳat ve çardaḳ kemeri ve gök

7. üsti ṭāḳıye: kemer ṭās **f**ṭāsbāz: ṭas oynadıcı ṭārim: [138]

---

[137] Elbiseden yırtılan şey çiviye ve gayriye takıldığı zaman
Derkenār: Şūriş,karışmak ve gönli bulanmak

[138] Gök ve kara evün ağacları
Derkenār: ṭaberzed,barmaḳ şeker, ṭalḳūn: bir nev'ı bakırdur.
Derkenār: **āc**: fil kemiği, **arus-i perde**: bir nev'ı güldür. **aṭf:** şefḳat

8. ḳara ev ve çevre ṭāhiriyye: et ki birincile tennūrda bişereler gice **be:** ṭabarḫūn:
9. gīrebolı ṭabançe: **fşın:** ṭaşet: legen ve sini **nun:** ṭanbese: alta bıraḳduḳları
10. nesne ṭanāb: çadır ipi müşterekedür ṭanbūre f ṭanbūl: dümbek**ye:**
11. ṭaysaḳ: ṭabaḳ ṭaylesān: **f** müştereke **Bābü'ṭ-ṭāi'l-meksūre:** ṭırāz: alem-i cāme ṭīre:
12. ḳaḳımış kişi ṭīz: oṣuruḳ ṭılāye: karāvul **Bābü'l-mażmūmeti:** ṭurra **f** ṭuryed:
13. cevlān **fe:** ṭufeyl: oḳunmaduḳ ḳonuḳ **vav:** ṭūṭī **f**ṭūṭak **m** ṭūmār **f**
14. ṭuġrāy ve ṭuġrā: ulu beğler nişānı **Bābü'l- ayni'l-meftūḥati elif: rı** arūs: gelin arūsī:
15. düğün ar ar: serv aryūn: bilek ases: **f** aḳīḳ **f** aḳābīn

45b

1. müşterekedür. öküz siñirinden düzilür ya'ni örerler yaraḳdur. **kef:** akke: saḳsıġan
2. **lam:** alem **f** alef **f** alefdān: ḳursaḳ **nun:** ande: kertekele ank: önce
3. giden yorḳa eşek **vav:** avsec: üc bacaḳlu diken **Bābü'- ayni'l- meksūre: ye:** īd:
4. bayram müşterekedir īdī: bayramlıḳ **Bābü'l-mażmūmet-ivav:** ūd:**f** müştereke ūdsūz:
5. ūd ağacı yaḳacak **Bābü'l-ġaynü'l-meftūḥati fi faṣlü'l-elf:** ġāb: bāṭıl söz
6. ġāb: çanaḳ dibinde ḳalan aş ġāric: ṣabaḥ şarabı ġārcī: sabah
7. içilen süci ġāj: ağzı büyük ādem ġāş: iki yüzlü ādem
8. ġāş: ġāyet dost ṭutan ādem ġāze: ḳızılcaġāliye: ġalye müşk
9. ġāvşū: büyük ḫıyārekdür ġāvşenk: ögendire ġākūl: balçıḳdan
10. kemāngere gāveş: toḫum ḫıyarı **be:** ġabġab: seḳaḳ **te:** ġat: ebleh ādem
11. **rı:** ġaran: āvāz ve ağlamaḳ ġarneb: üzüm dānesi ġarīd: ḳıza dirler ki
12. ḳızlıḳsüz çıḳar ere rişvet virür. ġarv: ḳamışġard: yaz evi ġarvāşe:
13. bir ottur ġarġance: cimā'a ṭoymaz avrat ġarġar: debe rusbī
14. ġarmec: yarmaġarnec: tennūr çengeli ġarbīl: ḳalbur ġarnek: na'ra ġarār:
15. ḫarār **ze:** ġaj: rusbi ġazġāv: deñiz öküzidür kim perçemi olur ġazīd:

46a

1. ḳızluḳsuz. **sin:**ġasr: çepel ḳarı avrat **şın:** ġaş: ḥayran ġaşşa: oğunmaḳ
2. ġaşā: ḳoḳmuş ve nāḫoş **fe:** ġafc: ābidār ḳılıc ġaf: ḳıvırcıḳ zülüf
3. ġafnec: ṣuṣaḳ **lam:** ġalfelīc: dağdaġadür ki ḳoltuḳ veya ayağın ḳaşımaḳdan olur
4. bi't-türki ḳıcıḳ ġalfec: ḳızıl aru ġalc: bir ḳutıdur ki açılurken uvanur. ġalc:
5. deñiz sülüği ġalc: tirḫūş ġalebken: mūşebaḳ ḳāpu ġalepe: aḳ aḳ ki
6. ṣıfāhānīler felājūre dirler ġalt: yuvalanmaḳ ġalṭān: yuvalanur nesne
7. ġalaṭ **f** ġalle: taḫıl **mim:** ġamze: kirpüği biri birine urmaḳ ġam **f**ġamgīn: ġamlu
8. ġamnāk: **m** ġamunde: **m** ġamkusār: üğür **nun:** ġanc: kirişme ve nāz ġand: cem' ġank:
9. uġrī āvī ġanūz: uyumuş ġancāl: ekşi yimiş ġan: aṣṣārlar tengī

10. ve bezirḫanenüñ aġır aġacı ġanīne: aru adı ġand: bulut ġank: diraḫt
11. ġancār: ḳızılca **vav:**ġavr: çuḳur ġavşeb: yabān otı ġavşe: ḥaşır ḳuġası
12. ġavġā **fBābü'l- ġayni'- meksūreti: rı:** ġırm: ṭaġ ḳoyunı ġırāş: kürk
13. ḫurdalarıdur ki kürkden giderürler ġırīv: āvāz ve feryād ve ġalebe ġırinc:
14. yarasa ġirvāşe: bir otdur ġırbāl: ḳalbur ġılīvāc: çaylaḳ ve devlegüc
15. dīdem **nun**: ġınc: uyluḳ ġınk: bezirḫāne aġacı **vav:** ġıvālink: zerdālü ḳurusı

46b

1. **ye:** ġīşe: ḫaşır ḳamışı ġıyşer: sürünmek **Bābü'l- ġaynü'l-mażmūmet-i be:** ġubār:
2. toz **dal:** ġudnak: ebleh ve nāmaṭbū' **rı:** ġurġur: debe ġurnek: yumuşaḳ āvāzdür
3. zārılıḳdan sonra boġazdan gelür. ġurmec: yarma aşı ġurş: ıñramaḳ ġurīş: **m**
4. ġurunbe: ürkü ġurunbe: çaġırmaḳ **ze:** ġujb: üzüm dānesi ġujüm: ḫışīm
5. ve kīne ġujm: üzüm ṣalḳımı **şın:** ġuşāk: ḳoḳmuş ve nāḫoş **fe:** ġufc: göl **nun:**
6. ġunūde: uyumuş ġunūd: **m** ġunde: örümcek ġonce: **f** ġonc: sāz ve çuval
7. **vav:** ġūşāy: arpa ve buġday hoşası ġūşāy: ḳurumış boḳ ġūze: pamuḳ
8. ḳodesi ġure: ḳoruḳ ġūk*:* ḳurbaġa ġūl: ḳoyunlar yataġı ġūl: dīv
9. ġūşe: çöġāne benzer ot ġūş: silaḥ ġūş: ḳayın aġacıdür çalıcılar
10. zaḫme düzerler ġūşāz: ṭavar yataġı ġūşe: çıġırmaḳ ġūye: yayuḳ
11. ġūrbā: ḳoruḳlu aş ġūşenk: öġendire ġūṭa: ṣuya ṭalmaḳ
12.ġūşet: yalıncaḳ **Bābü'l- fāü'l- meftūḥat-i me 'al elf:** fār: esnemek fāj: **m**
13. fāje: **m** fāş: bellü fām: yaġız fām: beñdeş fāne: aġaç fācām:
14. aġacda ḳalan ḫurma fānīd: bal ve şekere dirler fānıñ yerine yā daḫi cāyizdür.
15. fāḫyīz āmede: imekler felād: bīhūde fāḫte: üveyik **rı:** ferḫā: geyik

47a

1. fert: biz erişi fert: örümcek āġı fermest: cāzūluḳ fer: ḳuvvet
2. ferḫac: ġāyet çirkin ṣūret ferḫanc: **m** ferhenc: edep ferheng: **m**
3. aḳıl ve hüner ferġand: ḳoḳmış ferġand: ṣarmaşıḳ bigi bir otdur ferkend:
4. sel ḳazduġı yir ferhemend: uşlu fervār: ḳış evi ferġar:[139] ṣu geçmiş yir
5. ve ṣu yoluna dirler. ferruḫ: mübārek ferḫū: yiri ve ekini pāk eylemek ferāġ: ṣovuḳ
6. yil ve fāriġ olmaḳ ferāşā: tü ürpermesi ferāstūk: ḳarlaġıc ferāstek: **m**
7. ferāstürūġ: **m** ferġīş: kürkün eskiliġinden ṣarḳan tü ve yırtuḳ ḳaftan
8. ve murdar ḳaftan fermān: buyruḳ fermāndih: buyurucı fermānbürdār: buyruḳ
9. ṭutucı fergūl: her işte üstād ferkān: şerbetçi fūḳā'ī ferzān: ılim ḥikmet
10. ferjān: çıġırmaḳ ḳorḳıyla ferm: iş āhirifergen: yeni arḳ ferāz: cem'olmaḳ
11. ferāḫ: geyik ferāḫnāyī: geyiklik ferāḫdest: bāy ferāḫrev,ferḫū:

---

[139] Derkenār: dirler ki su geçmiş ola ve baḳıyeḳalmış ola

12. üzüm çıbığın budamaḳ ve aşılamaḳ fermaẖte: edeb kerde fermaẖte: iş bilür

13. ılḳı fersūde: aşınmış ve dökülmiş ferzāne: bilici ve ferzendāni ḥakīm ferġūy:

14. atmaca ferī: bi kesri rā-i āferīn ferverdīn: evvel bahār ayı ferāşe: ürpermek

15. ferāş: pervāne ferāşā: bir maraẓdur ferā: yuḳaru ferārūn: ılduzlar

47b

1. ferġand: yemiş fervār: bāy evi ferseb: ḳapu ḳayışı ve örti oḳı

2. ve ev oḳı ferdār: mertek ferẖāş: aşikāre ferẖār: büthāne-i Türkistan

3. fercām: āḳıbet fercām: yarar ferjām: **m** ferāzde: zevāle ferezdaḳ: **m**

4. bir şāirdür. farz **f** farzīn **f** farzīn: aḳıl fere: artuḳluḳ ferzed:

5. taze çemen fersenk **f** ferzend: oġlan fertūt: bunamış ferdā: yarın ferdānī:

6. yarınḳi fermānc: yaturması çıbıġun fermenc: **m** ferẖunde: bahtulu ferbih: semüz

7. ferẖāk: şarḳuḳ sac ferāmūş: unutmaḳ ferāmuş: **mze:** fejej: [140]ġāyet acı

8. otdur. fejāken: murdār ve çepelfejem: guṣṣa fejer: bir otdur feje: murdar

9. **sin:** fesīle: at sürüsü **şın:** feş: benzer ve ṣūret **ġayn:** feġ: put

10. ve ma'şuḳa-i ẖūb rūy feġvāre: şermsār ödlü **lam:** felāz: herze felāt:

11. besdil felāne: **m** felāẖan: şapan felāseng: **m** felaẖ: iş evveli

12. felc: kilīd felẖūz: çiğīd felẖūz: pamuḳlu ya pamuḳ ḳoyacaḳ felġand: divār perçini

13. ve bükülmüş **nun:** fend: herzefeyẖ: bi'l fetḥı ve żammi ẖātun ve debe fenk:

14. gūrek fene: **m** fendil: tirẖāṣ fencā: gerinmek **ye:** feylük: çatal demrenlü

15. oḳ **Bābü'l-fāü'l- meksūret-i dal:** fidem: göñül ṭarlığı fidām: yumşaḳ **te:** fitzāk:

48a

1. terkü fitne: āşıḳ **rı:** firāz: yoḳuş ve yapuḳ firāẖā: geñlik firsib:

2. örti oḳı firīb: ışve firih: ziyādeliḳ her işte firīz: ḳamış ḳabı

3. firīzbūyā: keklük otı firfīr: benefşe firfir: **m** firfir: pirlaġçı firfīruz:

4. benefşe yaġı firişte **f** firisk: erük firāvān: bol firāş: döşek

5. firāşe: kilid peri firāzrūẖ: yanaġuñ yumurcaġı **ze:** fizih: murdār **sin:**

6. fisān: bilegü fisām: ṭurna **şın:** fişān: saçıcı **kef:** fikāne: düşüd **lam:** file: aġur

7. **nun:** fincā: gerinmek findūḳ: **f**müştereke **he:** fihrist: kitab evveli **ye:**

8. fīs: tiz fīs: burun āvāzı fīrūze: **fBābü'l-fāi'l-maẕmūmet-i cim:**

9. fücl: ṭopuḳ **ḥa:** fuḥş: herze **rı:** fürġūl: te'ẖīr eylemekfürūçe: açuḳ furce: **m**

10. fürū: aşaġa fürūhişte: aşaġa ḳonmış fürūtenī: meskenet fürūdīn:

11. debūr yili fürūmānde: āciz fürūd: aşaġa fürūġ: şu'le fürunc: aġız

12. çevresi fürnās: bilmez vaḳti eğdüḳ . fürūhīde: āḳıl ve zeyrek fürūzīne:

13. ṭutruḳ fürāte: bir ṭaāmdürfürūz: yalıñ **ze:** füzūn: artuḳ **sin:** füsūs:

---

[140]Derkenār: Ḳarın ağrısına kefaretdür aña kebāy-i türri dirler.

14. ḥayf **ġayın:** füġ: dost **lam:**füle: aġur fülāne: besdil **nun:** fünc: debece fünūr:
15. dinlenmek **vav:** fūl: fikir fūkān: füḳā‘ **he:** fühe: gemi küregi **Bābü'l-ḳāfü'l-meftūḥat-i me 'al elf:**

48b

1. ḳār: zift ḳār: ġāyet ḳara nesne ḳāb: aşuḳ ḳāz: **f**ḳālāpesenk:
2. şapan ḳālī: **f** ḳālīçe : **f** ḳābūl: ṭamlalıḳ **be:** ḳabā: ḳaftan müşterekdür. **te:**
3. ḳattāl: ḳorḳudan debelemek **dal:** ḳadīd: ḳuri et ḳad: boy **ze:** ḳazāgend:
4. cenk ṭonı ḳazīl: tut ḳaz: gönül ḳazġān: ḳazan ḳazġānger:
5. ḳazancı **fe:** ḳafā: eñse müştereke ḳafes: **flam:** ḳalem : **f**ḳal‘ı : **f** ḳalye: kelāger
6. ḳalye süġdī: noḫutlı ḳalye ḳalābe-seng: şapan **nun:** ḳanāre **f** ḳanberīş:
7. ṭuraḳ ḳanūz: aldanmış ḳanbīl: **fhe**: ḳahr:**f** ḳahramān: **fye:** ḳayāvār
8. şuġl ve kār **Bābü'-ḳāfü'l-meksūret-i:**ḳınāre **f**ḳīr: zift ḳırım: şehr
9.**Bābü'l-ḳāfü'l-maẕmūmet-i dal:** ḳudüm: āḳıbet-i herkār: **f** ḳuful: kilid **lam**: ḳulmāş
10. ḳulzüm **f** ḳulunc **f** ḳumrı **f** ḳuş: ḳūrī **Bābü'l-kāfü'l-meftūḥat-i me 'al elf:**
11. kāt: bir şehr adıdur kāc: sille kāc: sac aġacı kāc: kāşkī kāşkī: **f**
12. kāş: **m** kāḫ: köşk ve saray kāj: şaşı kāf: yaruḳ kāf:
13. kendüyi gören kāk: ḳuri beksimet kāk: bebek kāl: ḳacmaḳ kālīd:
14. ḳaçdı kār: īş kārd: bıçaḳ kārdār: iş ṭutucı kārgüzār: işci
15. kārzār: şavaş kārgāh: iş yiri kārger: **m** kārḫāne: iş evi

49a

1. kārfermāy: iş buyurucı kārbeḫak: yaş ḫıyār gām: adım gām: dimāġ
2. kām: murad kāmurān: murād sürüci kāmgüzār: dilek virici kānāz: yaş
3. şalḳım kānā: ebleh ve aḳılsuz kāblīç: küçük barmaḳ kāşkene: ḳına zenbili
4. kālūş: ebleh kāvāk: içi boş kabūk: kümes kāf: yaruḳ kābūk:
5. ḫaramzāde kābūk: zenbil kābūk: ḳuşlar yuvası istiāreyiledür. kaçīk:
6. āġıṭa kālnik: ṭoynaḳ kesecek kāvrenk: Firudun gürzi kācāk:
7. ev aleti her nev‘ıden. kākem: eri ölüb bir ere daḫi varan avratkāġ:
8. ḳarġa āvāzı kāb: geb gāvdüm: boru kāhkeşān: ka‘be yolı kāh:
9. şaman kāhbend,kāhbün: şaman boġunı kāhdān: şamanlıḳ gāh: vaḳt
10. gāh gāh ve geh geh: **m** gāh: taḫt gāh: küyegū gāh: çuḳurdur ki erimiş gümüşi
11. anda dökerler kābūre: baş aġrısı ve serkeştelik kātūre: serkeşte
12. kārīn: ırāḳ kārkün: işci kārkünān **c** kāze: sāye-bān kāze:
13. aġaclardur ki beraber ḳorlar tā av ḳorḳa ṭuzaġa gele gāv: öküz gāvbān: cemi‘
14. gāv-çeşm: öküz gözi ve şaru gül gāv-zübān: öküz dili kālā: ḳumaş
15. kāle: **m** kāle: dölek kāşāne: tevḫane ve maḳām kāyine: göz kān **f**gān: cima‘

49b

1. kāsmūy: ṭoñuz ve ḳurd bıyıġı ḳılı kāsgīne: aru ḳuşı ya'ni üveyik

2. kālīve: serāsime[141] kāme: ḳatıḳ kārtene: būy-i şenbelīd kālīv: aḥmaḳ

3. ve bön kākil: bir acı otdur kākül: top zülüf kavīn **f**kābīn: **m**

4. kāsīne: mislü kāskīne kāgīne: alagülek dirler bir böcekdür. kālīde:

5. bozarmış kālīde mūy: bozarmış ṣaclu ve ḳıvırcıḳ ṣaclu kālebed: ḳāleb ya'ni şaḫıs

6. kābil: bir iḳlim kābilī: mensub bevey kāhel **f** gārīz: avḳun

7. kārvān **f** kārvānserāy **f** kārvānserā: **m**kārdān: iş bilici

8. kārdān: iş süren kāledān: ḳumaş ḳabı kāfūr **f**kājīre:

9. asbur kāzīre: yaġraḳ kākiyān: aṣbur ṭoḫmi kāse: çanaḳ kāsebend:

10. çanaḳcı kāsefürūş: çanaḳ ṣatıcı kāsū: ḳusḳun gāvmīş:

11. ṣu ṣıġırı gāvdūşe: yapuḳ gāvdūş **m** gāv-āhen: ṣaban

12. demüri kālyār: salyār kālnek: ṭīnaḳ kesecek kārdār: iş ṭutucı

13. kākā: kişi kāçī: bulamac kārgīr **f**kāhū: marul kāhūl: Mecūsiler

14. ölüsi yunduġı yir kārdger: bıçaḳcı kāşān: şāhnişīn kāşān:

15. bir şehr kāşānī: mensub bevey gāvres: ṭaru kārfüjūl:[142] üstād

50a

1. kāz: ṣındu gazūr **f**kāflū: göñlek[143] kāġīd: **fbe:** keb: yanaġ içi

2. kebet: bal arusı kebist: aġu ve ḳarġa düvlegī kepist: kemene ḳozī

3. kebītā: aḳ ḥalvaya dirler ki aña çaḳıcı dirler. kebeḫ: ṭaġ eteġinde ḳatı yir

4. kebūder: ṣuda bir ḳuşdur. kebūde: sürḫūn kebūter: gügercin kebūterdenā:

5. yabāni gügercin kebr: cengde geydükleri ḳaftān kepū: aru ḳuşı kepī: maymun

6. kepān: ḳapan kebāb **f** kebābe: bir otdur kebīrserāb: ılġım ṣalġım gebr:

7. mecusi keber: gebere kebek: keklik kebekḫırām: keklik ṣalınışlu kebūd:

8. gök kebş: koç kebz: evli kimse kebz: ḳuri nesne **te:** ketestū:

9. muḥalleb ve çoġān ket: Hind pādişāhı taḫtı kettān **f** ketrān: ḳaṭrān

10. **cim:** keç: şileḳa ve eġri geç: bikāf-i fārisi kirec kecāve: maḥfe keçele: ṣaḳṣıġan

11. keçāgend: geyim keçūn: **mḫı:** kaḫşe: erişte **dal:** kadīver: rūzigār ve evlü

12. kede: damaḳ kede: çöpek-i kilīddān kedbānū: kedḫüzā avrat kedīn:

---

[141] Derkenār: ya'ni nesne bilmez bön

[142] Derkenār: Hüve racülün yekünü me'al ecīr biḥaḳḳı alel ameli
Derkenār: kālūc: kici barmaḳ

[143] Gemi göñlegi
Derkenār: kebzenende: laf urucı
Derkenar: kebīkeç ve kebīke: ol otdur ki ṣaru çiçegi olur dügün çiçegi dirler. Lüġat-i Ḥalīmi
Derkenār: kebīse: küsūrdan cem idüp yıl aḫirindeġi arturduḳları gün. Lüġat-i Ḥalīmi

13. büyük toḳmaḳ ked: dilencilik gedāy: dilenci gedā: **m** gedāzād: evde ṭoġmuş
14. ḳarāvaş **rı:** gerdenā: kebab demüri kernā: eşek mantarından bir nev'
15. kerem: bifetḥateyn ḳurt kerker: ata adı kerder: ṭaġ eteġi ve düzen

50b

1. ker: güc ve ṭaḳat yitmek ker: ṣaġır kerīker: ḳatī ṣaġır keryeş: kertekele
2. kerbū: **m** Kirmānīler dilidir kerpās: **m**kerf: bulanuḳ ve ḳara gümiş
3. kerz-e mān: arş ve gök kerestūn: ḳapān kerzen: tac-ı muraṣṣa' Fürsün
4. beġleriçün taḫta otururlar altun zincirle başları üzerine aṣarlar
5. ve kāh kāh başlarına ururlar kerrenāy: ṣurnā kerḫac: gerevüz kerfes : **m**
6. kerbeḫū: aġır başmaḳ gerceġū: yilve kerv: işitmek ve içi boş diş
7. kernā: pirperüm kerevbe: yandaḳ kerye: **m** kerāşīde: delü germābe:
8. hammām germāve: **m** germābedān: hammāmcı germ: ıssıgermā: hava ısısı
9. germkāh: ısı yir geregirifte: pas ṭutmış germsīr: ıssı nesne
10. kere: küf kerk: tavuḳ gerdūn: gök gerdūn: ḳañlı ve çıḳrıḳ
11. gerdān: donucı gerdā: **m** gerdānāy: pirlaġcı gernec: ḳızılcıḳ ve üvez
12. kerkes **f** gerī: dönüm gerīb:**m** ger: eğerger: uyuz gergīn: **m**
13. germe: aġ etmek kerc: dilim yik kerc: bir dilim kerneb: gelem gerd:
14. toz gerdrenk: toz renklükerān: kenār gerdān: boyun germend:
15. ivmek **ze:** kej: eğri kejāğend: cebe ve ṭolama ḳaftan kejākend: **m**

51a

1. kejāve: mehāre kejābe: mehāre gölgesi ve çepel kejene: keçken kejçeġū:
2. yilve kejpuşt: bügri kejdum: aḳreb kej: ipek bu lüġāti mezkūre
3. zā-yi fārisīyledür. kezer: havuc keznükbīn:yabraḳ balı keznekū: **m**
4. gezbī: **m** gezāy,gezendkerden: żarar itmek gez: arşun ve çatal
5. gezāyed: eksilmek gezāy: ışırmaḳ bu lüġat-i mezkūre kāf-i fārisīyledür.
6. kejem: ḳaramuḳ zāy-i fārisiyle kez: yılḳun aġacı **sin:** kest: çirkin kes:
7. kimse kesni: kaṣnı **şın:** keşāverz: ekinciler keş: ḳoltuḳ içi keş:
8. ṭoñuzlan ḳurdı keş: şād ḫürrem ve ṣālınıcı keşkīn: arpadan
9. ve ṭarudan bişmiş etmek keşkīne: **m** ve keşlü aş keşnīz: kişniç
10. keşk: keş keşef: ḳablubaġa keşī: bir ḳucaḳ keştī: gemi keştībān: gemici
11. keştīvān: **m** keşīş **f**keşkek **f** keşkāb: bir asıl şerbetdür.
12. **fe:** kefce: kepce kefcūk: **m** kefkūl: eski börk kefeştū: bir nebātdür
13. muḫleb dirler. kefgīr: kevgür kefk: köbük kef: **m** kef: āya kefe:
14. kesmūkkefe: şehr keffe: bi-d teşdīd terāzü kefesi kefā: ḳatılıḳ ve renc
15. ve miḥnet nun der maḳām-ı fā cāyiz est kefel: ṣaġrı kefk: uce arası

51b

1. kefen: **f** müşterekedür keft: çatlamış kefte: **m** kefīz: **m** kefş: başmaḳ
2. kefşger: başmaḳcı kefşdūz: başmaḳ dikici kefşir: lihīm kefceliz: it
3. balığı geftār: sırtlan bikāf-i fārisīyle **lam:** kelāt: vīrān ḳal'a ve bir ḳal'aya dirler ki
4. depe üzerinde ola kelād: oba kelāl: elin üsti kelān: büyük
5. kelānger: büyük dirilür kimse kelāġ: ḳarġa ve ḳuzġun kelmāġ: **m** kelāb:
6. keleb kelāş: küf yani pas kelīsa **f** kelisā: renc kelīk: şāşı
7. kelīkī: **m** kelek: bifetḥateyn **m** kelābe: keleve kelāve: **m** kelāje: ṣaḳṣıġān
8. kelāçe: **m** kelāne: şehr yöresinde köy ve ṭaġ başında köy. kel **f**kelendere:
9. güclü ve çabuk ādem ve mikyāl keleflā: gara dut kelalec: bir çiçekdür kelābesnek:
10. ṣapan kelende: ṭaġılmış nesne kelc: büklüm kelenc: kir nesne ve irin ve doñuz
11. kelec: necis sepedi kelīd: cüft ḫalḳası kelle: baş gelle: süri bi kāf-i
12. fārisī gellebān: cevher gelū: boġaz gelūbend: boġmaḳ gelūgīr: boġaz ṭutucı
13. kelāḫūd: ṭapu ṣaġraḳı kelend: çapa gelūbendegī: boġazına ḳulluḳ idici
14. **mim:** kemrā:ev kemeri ve gice ḳoyun ṭuracaḳ yir kemer: ḳuşaḳ ve ḳolañ ve kemer
15. kemerzīn **m**kemersāz: toḳa kemāne: laġım kemāne: kemene kemāngürūhe **f**kemāngüre**f**

52a

1. kemān: yay kemānger: yaycı kemānkeş: yay çekici kemānçe: ıḳlıḳ kemīn:
2. pusu kemīne: eksiklü kemīre: ḳırġıl kemān-i Rüstem:eleġim ṣaġmal kemā: ma'nisi
3. ṭomalan arabī olur kaṣr ile ve hemzeyle ve eger kemā'e oḳunsa mantar kem: eksük
4. kemter: eksükrek kemterīn: eksüklü kemend: **fnun:** kendedimāġ: ḫodbīn kenā:
5. ḳatılıḳ ve renc kenzā: feylesof ve bilici kend: bilim kenūr: uzun kübdür kenīr:
6. ālet-i sīnedür o yana iderler tā muḥkem ola kenġāl: dil-firīb ve yan kesici
7. kengāle: rusbī ve muḫannes kenārenk: ases ve merzübān ken: aġac kenikenend:
8. ucı iki şaḳ olmış bīl kend: kendir kenkāc: ṭanışıḳ keneb: kendir
9. kenebdāne: enük yimişi kenev: **m** genk: ada ve bütḫanedür. Türkistānda bir şehr
10. dür anda. kenk: ḳart oġlan kenk: yaramaz sözlü kenīz: ḳarāvaş
11. kenīzek: **m** kenger **f** genger: işek dikeni kenāġ: ebrişim kendūş: ṭaşlu
12. düşvār yir gendelāş: yiyidin gende: ḳoḳmuş gend: ḳoḳar gendā: **m**
13. kendāmūye: ḳoḳar tü yani ol tü ki biter kenbūre: güft-u gūy-i dirāz uzun
14. söz,sāv kenyūre: ceng-i tamam kendeverş: ṭatlu yir gendū: ḳovan
15. gendepīr: ḳatı ḳoca gendenā **f** gencīne **f** gencūr: ḫazinedar genc: **f**

52b

1. genc-i şāyikān gendüm: buġday gendümgūn: buġday eñlü genevdāne:

2. genevür genev: kendir genedvār: pehlüvān bu lüġāt-i mezkūre kāf-i farisiyledür.

3. kende: ḳopmuş kende ẖamīr: zevāle kende mūye: tü kenefş: serv

4. **vav:** kevīr: ṭuzlu yir ve çoraḳlu yir kevber: **m** kevden: cāhil kevden:

5. yaşlu semer atı kevel: **m** kevgīr: **f** kevbāre: öküz ve eşek sürüsi

6. kevīş: yabuḳ kevzen: ṣıġın geyigi kevzer: başmaḳ astarı buzaḳı

7. derisinden gev: çuḳur gev: ulu gevz: ḳozgevz-i hindī: hindustan

8. ḳozı gevzīne: ḳozlu ḥalvā gevz-i cehr: ḳuyruḳlu yılduz gevzher: **m**

9. gevher: **f** gevred: çavdar gevr: kebr gevel: görek gevīz: şinik

10. gev-i āteş: ocaḳ gevdene: sıġın bu lüġāt-i mezkūre kāf-i fārisiyledür.

11. kevyiz: ẖizmetkār ve rūzikār. **he:** kehbez: ẖazinedār kehrīz: evḳun

12. kehdān: ṣamanlıḳ keh: ṣaman biḥazfü'l elifkehāl: yüce kehīle ve kehyile:

13. ebleh ve cāhil kehrubā: **f**biḥazfü'l elif kehkeşān: ka'be yolı kehvāre:

14. bişik geh: bi-kāfi fārisi bi-ḥazfü'l elif vaḳt ve büklüm kehf:[144]**ye:** keyā: çār unṣur

15. keyā: pādişāh keyānā: çāri unṣur keyār: kāhel keyġar: yoġurt ḳabı

53a

1. keyġar: mükāfatdür yaramazlıġa keyūs: eġri aġac key: bir ulu pādişāh

2. adıdur key: ḳaçan keyvān: Zuḥal keyvān: burc ve nām-ı şāhkeykāvūs:

3. nām-ı şāhkeyẖüsrev: nām-ı şāhkeyṭuġān: nām-ı şāhkeyhān: ikinci geyhān:

4. cihān bi'l kesri daẖi cāyizdür ve kāf-i fārisīyledür. keyāẖān: şirin sözlü

5. kimse keyġan: demregū keyk: büre ve göz bübegi kāk: **m** keykeç: kerdeme

6. **Bābü'l-kāfü'l-meksūret-i be:** gibr: bi'l kāfi'l fārisīyyeti ve sükūni'l bā-i **f** kipā:

7. kipe bi'l-bāi'l-fārisī **cim:** kiç: depmek bi'l fetḫi ve'l kesri **rı:** girdigār: teñri adı

8. giriftār: ṭutḳun girīġ: ḳacmaḳ girīz: **m** girāy ve girābīden: meyl itmek

9. gird: deġirmī girdākird: çevre girih: dügün girihgīr: giri girīzgāh:

10. ḳacacaḳ yir girdāb: çevlak girev: ṭutu girev: uç girībān: yaḳa

11. girīvān: **m** girīve: bilekgirde,girdekān: ḳoz giryān: aġlayıcı

12. girye: aġlamaḳ girdbād: ḳaşurḳa girift: günah bu lüġāt-i mezkūre cüz

13. girdgār: kāf-i fārisīyledir. kirpās: biz kirdār: iş kirpāsū: keltekele:

14. kirm: ḳurd girinc: buruşuḳ kirc: yaḳa oyundusu girān: ḳız girān:

15. aġır giranmāye: aġır bahālu girişme: ma'şuḳa āşıḳa naz ile baḳmaḳ.

53b

1. **ze:** gizīr: şaḥne kāf-i fārisiylekijm: zāy-i fārisiyledür. **şın**: kişver:

---

[144] ṣıġınacaḳ yir.

2. iḳlim kişuft: ṭaġılmış ve perişan eylemek kişufte: ṭaġılmış
3. ya'ni perişan kişt: ekin kiştzār: ekin yiri kiştkār:
4. ekinci kişt āverz: **m** kişter-āb: yaġmur ekini kişnīz: kişnīç
5. kişmiş: **f** çekirdeksüz üzüm kiş: ḳoltuḳ içi **lam:** kilik: şaşı bi-kesri'l lām
6. kilk: aṣıl lüġatte ḳamışdır istiāreyle ḳaleme dirler. kilīsā: **f** kilsiyā: **m**
7. kilāne: uçuḳ kilīd: dil gil: balçıḳ gilvey: çamur gilgeşt:
8. ikindü seyranı gilisürḫ: aşu gilīm: **f** gile: **f** gildān: **f** bu bir
9. ḳac lüġat kāf-i fārisiyle **nun:** kinek: ḳart oġlan **he:** kih: ālū kihter: ālūraḳ
10. kihyin: **m** kihbid: birimdirici kih: kim **ye:** kīmiyā: ḥīle müşterekdür. kīmiyā **f**
11. kīb: ṭolaşmaḳ kīş: din kīç: aḥmaḳ ve serkeşte kīç: ḫod
12. bīn kīġ: göz kenarında kurumuş çapaḳ kīle **f** kīse **f**
13. kīsedār **f**kīk: göz bebeġi kīḫal: her giceye dirler ki yaġ çıḳa
14. ve ṭatlu çekirdek kiyān: arab çadırı kītī: cihan kītī: ḫoş
15. ḳoḫulu çiçekdür deniz ṭarafından Başra'ya getürürler ḳaftan arasında ḳorlar.

Derkenār: kile,şikāyet

54a

1. hirgiz ḳoḫusu gitmez müşkü amber gibi ḳoḳar.kīhān: cihan kīhāl:
2. yüce gīl: eski süpürge ve iḳlim kīlān: şehir kīne: kin kīn: **m**
3. kīnever: kinlü kiyāh: ot kiyā: **m** kiyāzār: otluḳ kīpū: marul
4. gīlū: mütavażā kītīnümāy: ı'māret yirinün ṭılsımı kīv: pādişāh kīj:
5. çam aġacı kīr: zeker ya'ni sik gīrā: ṭonġun ve ṭonucı kīpā: kipe kiyā:
6. iş gücgīsū: ṣac bölügi gīsūbend: ṣac baġı kīst: kimdür.
7.**Bābü'l- kāfü'l -mażmūmet-ibe:** kübāse:ḫurma ṣalḳımı kübr:bi-sükūni'l bā-i cenkde
8. geyilen ṭon kübeytā: aḳ ḥalva küpüst: ḳarġa ḳavunı **cim:** küçūl: bi-cīm-i fārisīyeti
9. kolı depretmekdür raḳṣda kücīr: lapa pirinc kücā: ḳande kücāyī: ḳandesin
10. kücāst: ḳandedür kücin: elek **ḫı:** küḫ: bir çirkin ṣuretdür ki yazarlar
11. ve oġlancuḳları anuñile ḳorḳudurlar **dal:** küdīne: toḳmaḳ küdīn: **m** küdām: ḳanḳı
12. küdāmīn: ḳanḳısı küdeşte: geçmiş bu lüġāti mezkūre zāl'ile daḫi cāyizdür.
13. küzar: nāme-yi cevāz **rı:** kürāz: ekinciler bili gürāz:[145] issilik gürāz:
14. müsāfirler bardaḳı gürāz: ṭokuz gürāz: ṣalınmaḳ ve bāliden gürūz:
15. şāzilik ve ṭarab güryiz: zeyrek ādem gürz: amūd gürziş: ẓulümden iñilemek

54b

1. kürāg: bir ḳuşdur ḳaralu aḳlu ṣu kenarında ötüşür uzun ḳuyruġi
2. vardür ki dāim yire ḳaḳar ditrer kirmānīler dilince añā sīsālenk dirler

---
145 Derkenār: Tabdır ḥarāretden ḥāṣıl olur ekṣer doġurmaḳ vaḳtinde avratlara.

3. ve tāzide ṣa've dirler. gürte: deve yidüġi diken ve arabīde ḳurṭa dir-
4. ler ki nīm tenedür gürūh: bölük gürūme: kemāngere kürūme: yumaḳ gürbe:
5. çetük gürīz: ḳaçış kürtek: toḳmaḳ kürsī: **f**müştereke kürrāse: muṣḥaf
6. gürk: ḳurd gürde: böğrek gürdepiye: böğrek yağı gürisne: aç gürinc:
7. birinc kürd: bahādur kürd: vilāyet Kürdistan: **m** kürre: ḳoduḳ kürīce:
8. ḥücre gürgür: yarasa **ze:** küjār: pirlaġcu ve dahi imtilādür çok yimekden ve ḳuş
9. ḳursaġı küjaġ: ḫaṣbe küjüm: ḳaramuḳ bu lüġāt-i mezkūre zāy-i fārisiyledür.
10. güzāf: laf ya 'ni beyhūde söz ve beyhūde iş küzīne: toḳmak güzāyiş:
11. göbek burmaḳ güzi': ḳaçmaḳ güzend: ziyān küzīn: güzīde iḫtiyar
12. güzīde: öründülenmiş güzīd: baş ḫarāc güzār: ödeyici güzīr:
13. elbette nāçār bu lüġāt-i mezkūre kāf-i fārisīyledür. küzküre: düğme **sin:** küstāḫ**f**
14. küstāhāne **f** küs: ām **şın:** küşād: barmaḳ kirişden açmaḳ küşāde: açuḳ
15. küşā: açıcı küşt: böğür küşt: güreş küştīgīr: güreşci küştāseb:

Derkenār: gürājiden, rā'i acemiyle ḳuş pırlamaḳ

55a

1. bir pādişāh adıdur küş: irkek ayḳır küşünübüz: teke küş: güzel
2. **fe:** küfcūk: küçecük güft ve gū: söz ve sav güftār: söz bi-kāfi fārīsi
3. **lam:** külūḫ-endār: kesek atıcı külḫac: kirdür ki bedende ya cāmede olur.
4. gülūned: armaġān cevz ev incir bigi külte: ḳuyruġı kesük eşek gülnek: ṭurna
5. külūc: şırça barmaḳ külnük **f**külūte: turterkeb külāh: taḳye küleh: **m**
6. külūşe: yara külūl: burçaḳ külīçe: külçe gül **f** gülāb: gül suyı gülābdān,
7. gülevden,gülşen:**f**gülistān **f**gülzār: güllük gülbün:
8. gül dikmesi gülrenk **f**gülnār: kiras gülnār: nār çiçeġigülgūn: at
9. adıdur gülgūne: ḳızılca ve al renk ve fikr gülābī: gül ṣuyun ṣatıcı gülāle:
10. zülüf gülbe: hücre gülbe: otaḳ gülbe: çart gülūle: yumaḳ **mim:** kümās:
11.yaṣṣı bardaḳ gümīz: sidük ve boḳ kümīzdān: ḳavuḳ gümīje: otlu yonca
12. güm: bitük gümān: ẓann gümrāh: azġun gümre: **m** gümī: köpecik
13. kümā: baġarsuḳ ya mantar kümeyt: süci renginde at **nun:** künāġ: ebrişüm ḳatı
14. künām: aṣlan ve ḳurt ini ve otlaḳ künār:[146] sitre aġacı yimişi künc:
15. bucaḳ künc: göz künc: aḥmaḳ künce: mekbe künced: susām küncüde:[147]tūtiyā

55b

1. küncār: küsbe küncāre: **m** künce: aġzı altı şişmiş eşek kündiz: esgi
2. ḳal'a küniş: yaramaz er küncişk: serçe künbed **f** kündür: günlük

---

[146] ya'ni Gülnar aġacı yemişi
[147] anzurūt

3. ṣaḳızı kündrū: ṣaḳız kündüş:[148] yamuḳ künd: çönge künd: fehm söz
4. kündvāle: ḳart oğlan kündvār: bahādur künde: aġac bendi ve avıcı
5. kümelesi künk: yügrünk künk: dilsüz küngüre: deblekci küngüre: bayḳuş
6. küngüre: beden künaẖ: keş künde: kelāve ve uca kündū: ḳovan kündūle:
7. ḳovan kündūc: ḳovanlıḳ künişt: kilise künend: iki çatal bīl
8. kündepīç: kelāve küncāre: ṭolma kipe **vav:** gūnā: bir cinsdür rīvāsdan
9. küşt ahenc:[149] çengel kūşt: et kūştāvīz: malaḳ kūşt
10. kūb: et dögecek gūş: ḳulaḳ ve yayuḳ gūşsirāy: tīz fehm
11. küşvāre: küpe küşvār: **m**gūşẖīye: ḳulaġa giren böcek kürkīġ:
12. ṣudur ki göz kenarında ḳurumuş ola kūr **f** kūrdīl: künd küvārīş:
13. cevāriş gūyī: diyesin gūyiyā: **m** gūya: söyleyici güvāje: çırbır rafażān[150]
14. küvāre: ṣalma ṣıġır güvārebān: ṣıġır güdüci güvārevān: **m** gūy: ṭop
15. gū: **m** gūz: oṣruḳ gūz **f** gūzed: gözsüz sepek gūr: ḳolan

56a

1. gūr: ḳabr gūbile: ḳabarcuḳ gūne: renk gūnāgūn: rengarenk gūher[151]**f**
2. gūhertāb: dülbend gūh: boḳ biḥazfi vāv nīz cayiz. gūl: ebleh güvāh:
3. ṭanıḳ güvā: **m** bu lügāt-i mezkūre kāf-i fārisīyledür küvār: yemiş sepedi ve ġayrinün
4. küvāre: **m** küvāj: ṭa'ne küvāje: **m** kūj: aṣma kūs: omuzun yayanın
5. iki kişi biri birine urmaḳḳūs **f**kūzāb: biryan aşı kūme: eyer ḳayışı
6. kūhe: ṭalḳa ve cebe kūriş: ẓulümden iñlemek kūlānc: ḥalvā-yı lā berlā
7. ẖānegi ḥalvā kūç: bayḳuş çuġd kūriş: tesnī' kūf: bayḳuş
8. kūk: marul kūbīn: terāzü kefesi bigi ölçek kūyāre: öküz ve eşek
9. sürüsi kūre: sel ḳazduġı yir kūdere: ekinlikde olur bir ḳuşdur.
10. kūdbān: semer kūpāl: ḳabarcuḳ kūrī: neşāṭa ve ṭarabe gitmek ya'ni ṣohbete gitmek
11. kūy: maḥalle kū**: m** kūbçe: soḳaḳ kū: ḳanı kūrāb: ılġım ve ṣalġım kūzbān:
12. aġırşaḳ kūdāb: bekmez kūşāb: **m** kūsfend: ḳoyun kūspend**: m**
13. kūsāle: buzaġū kūmān: deve hörküci kūh: ṭaġ bi-ẖazfi vav cāyiz kūhsār:
14. ṭaġlu kūhistān: **m** kūhenc: aluc ve it burnı kūzūre: boynu uzun bardaḳ
15. kūtelān: deveci iñi kūtālān: **m** kūre: ocaḳ künger: ḳartal kūkürd **f**

56b

1. kūdyān: toḳmaḳ kūdīne: **m** kūc: güc kūẖak: üzüm çengeli ve ilik
2. kūke: murdar kūt: çec kūzük: oğlan kūzkāne: saẖtiyān kūşek: **f**

---

[148] Derkenār: Ve hüve mā yecalül merāetübeyne esābiahe ve te'zilü minhe.
[149] Derkenār: Hüve'l ḥadidetülleti tünşeddü bihe ellaḥmü min'el kadri
[150] bi ma'na çılbır bişmiş yumurda
[151] bi-ḥazfi vav nīz cayiz-est

3. kūm: at kūpāl: çomaḳ kūtvāl: iş eri kūtvāl: dizdār
4. kūşiş: dürişmek kūçe: ṣoḳaḳ kūpāl: yapıcı kūbīn: ölçek
5. kūtāh: ḳıṣa kūteh: **m** güzpuşt: arḳası güz gūrmūs:
6. gözsüz sepek gūrgen: ḳabr ḳazıcı gūrşikāf: kefen ṣoyucı
7. kūniste: ḳalik at **he:** küh: boḳkühdān: mütevaża güher **f** küh: ṭaġ
8. kühec: āluc kühinc: **mḫ**odbīn künhe: eski kühen: **mye:** küyār: kāmallıḳ
9. **Bābü'l-lāmü'l-meftūḥat-i meal elif:** lāz: yumşaḳ yufḳa ḥarir lāk: āşū lām:
10. bezek lāġ: herze lāk: balçıḳ teknesi lāy: balçıḳ lāy: bir bizdür lāyī: **m**
11. lāl: dilsüz lāġar: aruḳ lāzen: ma'cun lāden: ḥarīr nesne lāned:
12. depretdi lāne: kār ü bār lāne: yuva lābe: yalvarmaḳ lāve: **m** lāberlād:
13. ḫānegi ḥalvā lāciverd **f**lājiverd **m** lāzverd: **m** lāş: levāşa
14. lās: līḳa lākşe: tutmac lākce: **m** lāle **f** lālezār: lale bitecek yir
15. lālesitān: **m** lālenk: bişi lāşe: leş **be:** lepān: güzel ve yıldırur nesne

57a

1. lepāçe: ḳalenderi bā-i fārisiyledür leblāb: ṣarmaşıḳ leb: ṭuṭak leb-ā-leb:
2. ṭolu **te:** let: çomaḳ let: kettān pāresi let let: pāre pāre let: ḳanad
3. let-i dar: ḳapu ḳanadı let: dökmek **cim:** lec: tepmek lec: aġız içi leces:
4. balçıḳ **ḫı:** laḫc: zāc dür ki mürekkeb düzerler laḫc: ḫırman süpürgesi laḫt: pāre
5. laḫt lāḫt: pāre pāre laḫt: pine laḫt: çomaḳ laḫşān: eritici
6. **rı:** lerze: ditremek **ze:** lejen: ḳara balçıḳ lezc: ṭapıncaḳ nesne **şın:** leşker **f**
7. **ġayın:** laġam: uyan **fe:** lefc: deve ṭudaġı lefc: ḳalın ṭudakdur ki burun tarafına gider.
8. **ḳaf:** laḳlaḳ: leglek **kef:** leglek **f** lek: leke lek: bir otdur ki bıçaḳ
9. ṣapın anıñla berkidirler ve aña der jehr dirler bek ü lek: ra'nālıḳ ve hünersizlik
10. leküpek: yilmek ve yopurmaḳ ve aleti ḫane leken: şam'dan leken: demür ocaḳ
11. lakāne: ev avratı lekā: çarıḳ ve posti yufḳa ve nerm ve pīrāste lektār: bulamac
12. lağām: suluḳ legend: şileḳa legez: şeyle **nun:** lend: ālet-i tenāsül lenk:
13. aḳsaḳ lenkāl: yaramaz söz lendāver: bahÂdur lenc: ligām ya'ni uyan
14. lencā: **m** lenter: tenbel **vav:** lavāş: yuḳa levīşe: ziyār levīd: ḳazan ve haranı
15. levzīne: bādemī ḥalvā levend: ḳullar **he:** lehbele: ebleh ve cāhil **Bābü'l-lāmü'l-meksūret-i me 'al kef**

57b

1. lik: aḥmaḳ ligām: uyan likā: deri çaruḳ link: baldur kesr-i lām ile
2. **ye:** līf: ḫurma ḳabuġından düzülen urḳan līmon: **f** līpā: şirden
3. līme: ḳulak deligi līm: ṭoġri **Bābü'l-lāmü'l-mażmūmet-i be:** lüpūt: avrat
4. **rı:** lürs: ṭabanca**sin:** lüs: ovmak**ayın:** lü'āb: aġız yārī **ġayın:** lüġaz **f** lüġām: uyan

5. **kef:** lük: bir renkdür lük: ra'nā**nun:** lonce: ṣalınmaḳ ve eğri yürümek ve çirkin
6. lünbe: semüz er **vav:** lūç: şaşı lūş: ḳara çamur lūş: eğri ağızlu
7. lüġ: ṣaġmaḳ ve içmek lūk: ur ve öz lūs: yalvarmaḳ lūs:
8. aldamaḳ lūs: āciz lūszen: çaşnīgīr lūbiyā: bökrülce
9. lūpiya: baẖş lūle **f** lūle: bedruk lūtu ve pūt: **f** yimeklūlū:
10. maḥbūb lūre: semüz er lūr: **f** tāzīde kerīṣ dirler lūs: çaşnı sīlī
11. **Bābü'l-mīmü'l-meftūḥat-i meal elif:**mānā: benzer māẖ: gecmez altun ve gümüş
12. māh: iki yüzlü er ve himmetsüz māc: ḳancıḳ it ve nişān māġ: su yüzünde
13. yürür bir hayvandür māġ: aḳ ḳuşdur māġ: çemen māz: divār yaruḳı
14. māz: şikenc ber şikenc mānīz: nerd ve şaṭranc oynarlar dirler māl-e-māl:
15. ṭopṭolu mākūl: boġaz bendi şöyleki ip mākiyān: tavuḳ mābūn:

58a

1. hīz mārkerze: bir nev'ı yılan mār: yılan mār-i māhī: yılan balığı
2. mār-efsāy: yılancı mā-rā: bize dimekdür māle: çulha süzgüsi haşiliçün
3. mām: māmi māş: mürdümük burcaḳ mānde: āciz māşā: meşe mātem:
4. yas māsūre: mesremāy: cāzūlar yiri māẕe: dişi māẕekāv:
5. inek māset: yoġurt māstīne: yoġurtlu aş māşū: elek
6. māse: görük māsū: çivi māye: aṣıl māh ve meh: ay māhtāb: ay aydını
7. māhtābān,mehitābān: ışıḳlu ay māhe: matḳab māhī: balıḳ māhān:
8. ḳardaş māhān: nām-ı merd māmūl: ṭuzaḳ māzer: ana māzerender:
9. üveyana māẖ: gümiş māẖçī: pālān atı māze: ḳuru budaḳ mazū:**f**
10. mākūb: mekük mākūl: **m** māzyān: ḳısraḳ mālūs: yeşil keler
11. māzyāne: taze ḥalva māliş: ovmaḳ mālişger: dellāk mālīz: sülük
12. **cim:** mecācenk: gönden sikdür avratlar düzerler mec: ağız içi **ẖı:** maẖīz:
13. debreniş meẖ: yavuz at oyanı dal: mednek: kilid dendānesi medhūş:
14. uṣṣı gitmiş müşterekedür. med: tel medkeş: tel çekici **rı:** mervā: eyü fal
15. merġuvā: yaramaz fal merz: serḥad merz: güz çemeni ve dekek mers: degek

58b

1. mers: bir keşiş adıdur merk: ölüm merv: iḳlim merzbūm: vilāyet
2. merzbān: pādişāhdur ki serḥaddi ṣaḳlar merġazan: güristan merzeġan: **m**
3. merġ: çayır merẖ: ḳabcuḳ yaprağı merẖ: çam ḳozağı merāġa: ṭopraġa
4. bulanmaḳ merẖaş: işler evvelimerzencūş: şatır kişi ve şimşad
5. merzenkūş: **m** çiğdem ve canavardan ḳorkup ḳacmaḳ mer: ḥisab
6. mer: def-i pārsī mā-rā: bize ve baña ve bini merk: ölüm merd: er merdāne:
7. erāne merd-āsā: er gibi merdüm: ādem merdūm-ī çeşm: göz bebegi

8. merdümek-i dīde: **m** merūrtāb: sırtmac merken: aġac çanaḳ **ze:** mezezengūş:
9. çiġdem mejīde: mane-mene oyunı ya'ni ṣıramāne meze: lezzet **sin:** mestek:
10. laf mest: sarḫoş mestī: sarḫoşluk masḫara: **fşın:** meşġale:
11. örgü[152] meşv: burçaḳ meşk **f**meşenk: uġrı adı **ṭı:** maṭrī:
12. çendere maṭrīger: çendereci maṭmaḥ: manẓar müşterekedür **ġayın:** maġz: zūd
13. süpūḫten maġāk: çuḳur maġlāk: derviş ve faḳir maġz-ı ser: dimaġ
14. ve beyni maġz: ilik maġand: uyuz **kef:** mekīb: döndürme ve ṣarma
15. ve ṣarılma mekīb: eġri yola giden mekil: ādem boġazına giden sülük

59a

1. **lam:** melāje: dimaġ melġam: melḥam **nun:** mendūr: baḫīl ve ġamlu menāver: ḫuten
2. yanında bir şehrdür. meniş: himmet ve ululuḳ mendel: ḫaṭṭı azāimdür ki oḳuyıcaḳ
3. içine otururlar mencīr: müşābaḳ menveb: muḫannes men: ben menne:
4. batman mencūr: mercimek mancınīḳ: mancılıḳ mencalāb: murdar mencek:
5. hoḳḳabaz oyunı menk: ḳımar menş: ma'de ve gönül **vav:** mevkib: ḥaşem
6. mevīze: bir maraẓdur mevīje: kiyāhist aşaḳa mevīz: ḳuru üzüm
7. mevīzāb: şerbet mevz: bir yemişdür mevz: dükenlü aġac **he:** meh: ay
8. mehtāb: ay aydını meh-i tābān: ışıḳlu ay mehār: yular mehr: kābīz
9. mehvel: ṭuzaḳ ye: meydān **f** meydān: süci ḳabaḳı mey **f** meyḫāne **f**
10. **Bābü'l-mīmü'l-meksūret-i sin:** mis: baḳır misīn: baḳır āvadanlıġı mismār: mıḫ
11. **şın:** mişmiş: zerdalü **lam:** milaṭ: melik milaḳa: ḳaşuḳ **he**: mihr: güneş mihr:
12. sevgü mihter: uluraḳ mih: ulu mihrubān: sevici mihr-i kān: ḫazan vaḳti
13. mihmān: ḳonuḳ mihmānī: ḳonuḳluḳ mihān: ulular **ye:** mīz: ḳonuḳ
14. mīzbān: ḳonuḳcı mīzed: düġün meclisi ve 'ışret ve meclis-i mey mīġār: şākirdāne
15. mīġ: bulut mīġnāk: bulutlu gün mītū: cennet mītū: mīnā mīnā: gök sırça

59b

1. mīnārenk: mīnārenklü mīnāḫām: **m** mīnā: cennet mītīn: külünk mīşīn:
2. ḳoyun derisi mīş: dişi ḳoyun mīhen: diñlenecek yir mīhen: ḫānumān
3. mīnū: uçmaḳ mīdaḫ: yavuz at mīlāve: şākirdāne mīv: degek mīzer **f**
4. mīve: yemiş mīr: bi-ḥazfi elif beğ mīzān: terāzü miyān: bil(bel) miyānbend:
5. ḳuşaḳ miyāne: bil ve ortalıḳ mīl: **f** lüġat-i müşterekedür. mīḫak: şa'bede
6. **Bābü'l-mīmü'l-maẓmūmet-i ḫı:** muḫ: ilik muḫande: ḳarın üzre giden canavārdür
7. **dal:** müdām: süci **rı:** mürde: ölü murdād: orta yay ayı mürdeşūy:
8. ölü yuyucı mürcān: oġul mürdārīd: incü müraz: delük murġ: ḳuş
9. murġ-i ābī: ördek mürġızār: çemen murdār:[153]**f** murār: kendir ipi murād**f**

---

[152] ya'ni kelb ve ġayri nesne ürmek

10. **ze:** müzd: kirī müzdver: kirici ve ırḳat müjde: muştuluḳ müjdekānī: **m**

11. müjdedih: muştuluḳ virici **sin:** müstemend: iñlü müske: kereyağı müst:

12. şikāyet **şın:** müşk **f** müşkū: büthane müşkū: ḫalvet, saray-ı Ḫusrev-i Şirīn

13. müşkūy: **m** müşkīn: müşklü müşkekīn: müşk ṭolmış müştek:

14. yumruḳ müşt: **m** müştīḫāk: bir avuc ṭopraḳ müştī: bir avuc müşker:

15. gūyende müşkene: bulġārī müşkil**f ṭı:** muṭarā: çendere **ġayın:** muġ: keşiş

Derkenār: Şöyleki bir nice pāre demüri yarım çanaġa ḳorlar ve aña su daḫi koyarlar ve şa‘bedeyle ol demir pāreleri anda sıçraşırlar.

60a

1. muġān: keşişler muġlāk: faḳir ve derviş muġpeççe: keşiş oġlı muġpeçe: **m**

2. muġande: bez muġ: yumruḳ moġol: tatār moġol: oda ṭapanlar keşişi

3. müġūşek: **mfe:** müft: rāyegān **lam:** mül: süci mülk: burçaḳ **mim**: memvül

4. eğlenme **nun:** münc: aru münde: bardaḳ ve ṣınmış desti müncūḳ: ṣancaḳ başı

5. **vav:** mūḫ: alem mūbez: ālim mūbez: ol ki andan rivāyet iderler.mūr: ḳarınca

6. mūrçe: **f**ḫurdum mūl: oynaş mūl: eġlenmek mūrid: mersin

7. mūrī: künk mūjen: eyü göz mūy ve mū: ṣac mūy-i çīne: manḳaş

8. mūye: aġlamaḳ mūtāb: mütev mūtād: **m** mūtā ve mūtār: mazman**f m**

9. mūriş: boncuḳmusīçe: bir ḳuşdur ḳumri bigi ve mis̱ḳal mūsīḳī:**f**

10. mūsīḳār: misḳal mūrçe: ḫurd mūlis: eġlenmek bir iş üzre

11. mūnis: iş **he:**mühre: boncuḳ mühr **f** mührepuşt: oñurḳa

12. **Bābü’n-nūnü’l- meftūḥat-i me’al elif:** nāb: ṣāfi nāb: fil dişi

13. nā: harfi nāfiye nācuḫ: başı iki çatal süñü mis̱ali zūpīn nāverd: cenk

14. nāhīd: Zühre nāhār: aç ve bilişsüz nāşna: **m** nāhārī: çaşnigir

15. nāz: hoş dirlik nāj ve nūj: çam aġacı nāk:[154] -lu nā‘vüş: başı suya ṭaldurmaḳ

60b

1. nāle: iñü nākām: nāçar nāçār: **f** nābīnā: görmez nātüvān: gücsüz

2. nām: ad nāmever: adlu nāmudār: **m**nāmerd: tevkürlü nāmerd: yaramaz

3. kimse nāgevāred: tuḫme nār **f** nārenk: narince nāl: ince ḳamış

4. ve ḳalem içi nāme: biti nāve: balçıḳ ḫandegi nāve: ululuḳ nāvdān: **m**

5. nāḫute: it dirsegi nāḫun: ṭırnaḳ nāḫune-i çeşm: gözde biten et

6. nāy: düdük nāy-gelū: boġaz düdügi nāyzen: düdükçi nārenc **f**

7. nāreven:**f**nāz: şīve nāzenīn: güzel ve nazük nārīn: terce nāliş:

8. inildü nāfercām: yaramaz ve herze nāferzām: **m** nārd: saḳurḳa nāküzīr:

---

[153] ve hem it yalaġına da dirler

[154] ālet-i lafẓ-est. mes̱ela ġamnāk bigi ya‘ni ġamlu.

Derkenār: müknet: mansıb ve kudret

9. elbette nāvek: oḳ nāvek: tekne nārpust: nar ḳabı nārḫū: nar

10. çiçegi nārbā: narlu aş nārvā: **m** nārdān **f** nārdenk **f** nān:

11. etmek nānvā: etmekci nānpez: etmek bişürüci nān-ḫāh: enīsün nān

12.ḫūriş: etmek ḳatıġı nāhemtā: bedelsüz nāyije: başaḳ ṣapı nāfe: müşk

13. nāf: göbek nāristān: nar emceklü nā-gāh: ansuz nāşī: yad nāṭıf:

14. aḳ ḥalva müşterekedür nāṭıf: yüklü nesne nākes: baḫīl nāj: sürḫūn

15. nā-sere: giçmez nā-hemvār: düz olmayan nā-ümīd: ümidsüz nā-sezā: layıḳsuz

Derkenār: Nesās: Esedī rivāyet ider hindustanda serendip katında bir dağ vardır. zātı hevām dirler. nesās ol dağda çok olur. bir nev'ı mahluḳtur. boyları yüce ve gövdeleri ḳıllu olur. renkleri gök ḳılları ḳızıl ve başlarının iki yanında gözi vardır. birisi hem erkek hem dişidir. her birisi doğurur. ikisi bir pili ṭutarlar yerler henüz ṭoymazlar. beġāyet büyükrek olurlar. (Ḥalimi)

Derkenār: Nesr: alacuḳ ve simurġ ḳuşuna daḫi dirler. ve uḳāba daḫi nesr-i tahir dirler. nesrem ol yer ki ḳuz ola güneş az doḳına veya hergiz doḳınmaya.

61a

1. nāc: çam nāsūr: bir rencdür nāsire: ekinlik nāznek: nazlu nādān: bilmez

2. nāşikībā: ṣabursuz nāyije: lüle **be:** neblāz: bünyad nebehre: geçmez neberd:

3. cenk nebīre: oġuloġlı **cim:** necīz: keyine **ḫı:** naḫc: yir yüzüne yapılmış

4. naḫc: süpürge otı naḫ: rūmī zīlū nāḫ: iplik pāresinaḫs: ṣolmış

5. naḫcel: çimdik naḫle: na'linnaḫkelū: çatık ḳuz naḫcīr: av **rı:** nerd: bir oyun

6. nerkes: **f** nermūre: ṣalıncaḳ nerdübān: **f** nerdüvān: **m** nersek: mercimek

7. nerm: yumşaḳ nere: mevc nerre-şīr: irkek aṣlan nermrev: dölek

8. nerrekāv: öküz **ze:** neje: av oḳı nejm: bulut nejend: ġamlu

9. nezd: ḳat nezle: **f**nezdīk: yaḳīn **sin:** nestūh: ünegūlenmiş nesā ve nesū:

10. ṭapıncaḳ nesrīn: bir çiçek nesteren **m f** nesterden **m fşın:** neşk: ḳatı aġacdur

11. haṣılsuz neşk: ḳatil aġacı neşel: aḥmaḳ neşkerde: çevük kimse neşkürde:

12. bıçġı neşter: **f** neşḫuvār: geviş neşḫūd: aḫur ṣonı **ayın:** na'ra: çaġırmaḳ

13.na'l **f** na'lbend **f**na'leçe **f**na'lin **f** na'nā' **f** na'mān: lāle **ġayın:** naġz

14.gökçek naġnaġ: ölçek naġşīle: ḳalye ḳuş etiyle ve yumurdayile naġām: heva

15. yüzün ṭutan bulut **fe:** nefc: tükrüġi aġzından ṭaşra çıkan kimse söz vaḳtinde

61b

1. nefām: bulanuḳ ve çirkin ve karañū nefrīn: ḳarış virmek nefneḫūyen:

2. enīsūn nefāġ: ṭahin çanaġı nefīr: çıġlıḳ **mim:** nem: yaş nemgīn: yaşlu

3. nemec: yaşlu nemek: ṭuz nemekgīn: ṭuzlunemeksār: ṭuzluḳ nemekdān: **m**

4. nemekdār: **m** nemed: kiçe nemedzīn: tegelti namāz: **f** namāz-ı pīşin: öyle

5. namāz-ı dīger: ikindü namāz-ı sepīn,namāz-ı şām: aḥşam namāz-ı ḫuften: yatsu

6. namāz-ı subḥ: sabaḥ namaz-ı bāmüdād: **m**nemeksūd: ḳuri et nemşek: gökce dene

7. **nun:**neng: ār**vav:** nevā: ḳuş āvāzı ve perdedür musıḳi perdelerinden nevā:

8. baylıḳ ve revnaḳ-ı ḥāl ve yaraḳlulıḳ nevā: leşker nevā: saz ve maḳam nevā: ṭutu
9. nevā: azıḳ nevend: peyk ve ḫaber sorucı nevende: tīz fehm neverd: selmīn
10. neverd: lāyıḳ der ḫord nevāyīn: yeñi ve bedi‘ nevīd: muştuluḳ ve güc yitmek
11. nevyid: azıḳ nevīş: **m** nevāle: **m** nevk: ḳalem ucı ve süñü ucı tizligi
12. nevk: evüñ burnına örülen demür nevān: ol ki oḳurken deprenür ya fikirden
13. ya guṣṣadan nevbāde: turvandanev: yeñi nevrūz: **f** nevāste: kiremüd fers
14. nevmīz: **f** nehre: yayuḳ nehār: aruḳluḳ nehmār: ulu ve düşvār ve ḫadsüz
15. **he:**nehcīz: ṣarmaşıḳ ṭolaşmaḳ nehālī: cāy-i maḳ‘ad nehāle: kümele nehāl: oġulduruḳ

62a

1. nehyib: heybet nehr: ṣıġır bölüği nehrevān: ṣıġırtmac nehārī: ṣafralıḳ yiyesi
2. neheng: ṣu ejderhāsı nehārīz: ḳorkdı **ye:** ney: ḳamış ve düdük neyistān:
3. ḳamışlıḳ neysān: meyis neyzen: düdükci **Bābü'l-nūni'l-meksūret-i me‘al zā':**
4. nijend: ġamlu ve ṣolmış nijād: aṣl ve neseb nijīm: ṭufan ya ṭuman
5. nizār: aruḳ **sin:** nisk: mercimek nisk: cüzdür kebrānun kitabından bilā teşbih
6. sūre sūredür ḳur‘ān bigi niserem: ḳuzu yiridür **şın:** niṣān **f** nişāne **f**
7. nişīmen: oturacaḳ yir nişist: oturmaḳ nişyib: iniş **kef:** nigār:
8. nakş nigārger: naḳḳāş nigār: renk nikārīn: **f** nigāh: baḳmaḳ nigeh: **m**
9. nigehbān ve nigāhbān: gözedici nigāhdār: ṣaḳlayıcı nigehdār: **m** nigīn:
10. yüzük ḳaşı **lam**: nilenk: ṭaġ erügi **he:** nihān: gizlü nihāngere: ol nesnedür ki
11. issi bile ayruḳ kimse bilmeye nihal: dikme nih: yoḳ nih: ḳo nihād: aṣl
12. **ye:** nīrū: ḳuvvet nīrūmend: ḳuvvetlü nīzek: sihr ve ḥile nīze: süñü nījedār:
13. süñülü nīz: daḫinī: yoḳ nīst: **m** niyāḳ: ḥuküm nīş: diken ve acı
14. nīşez: **f** nīfe: ṭon yaḳası nīk: eyü nīkū: **m** nīkbaḫt: baḫtulu
15. nīl: çivid nīm: yarım nīme: **m** nīmbirişt: cırbır nīmlenk: yay

62b

1. nīmtene: **f** nīlūfer: **f** nīmsūḫte: eñsi nīmsūḫt: **m** nīmcüvān: orta
2. yaşlu niyāz: tażarru‘ nīv: ḳuvvetnīmşeb: dün buçuġı nīşe:
3. sibsi niyām: ḳın niyāmger: ḳıncı niyā: dede nīste: yok
4. **Bābü'l-nūni'l-mażmūmet-i be:** nübī: ḳur‘annübū: bahādur **ḫı:** nüḫust: evvel
5. nüḫustīn: evvelki **ze:** nuzūl: ni‘met **sin:** nüsū: ṭapıncaḳ nüsrum: **mşın:** neşkenc:
6. çimdik**ġayın:** nügl: deriñ nugūle: **mfe:** nüfāġ: baş çanaġı **ḳaf:** nüḳre: gümiş
7. **kef:** nügūn: başı aşaġa nügūsār: **m** nükūhiş: ḫorlıḳ **mim:** numūne: nā-bekār
8. ve zişt nümūne: çaşnī ve örnek nümūdār: **m** ve çaşnigīr **vav:** nūz: henüz
9. nūş: içmek ve bal nūsidārū: **f** ma‘cun nūl: aġız ṭaşrası nūf:
10. ṭaġ avāzı nūn: şimdi iknūndan muraḫḫamdür. nūc: çam nüv: yiñi

11. nūpe: özdeñ nūk: yalman nūj: çam aġacınüvāde: ḳız oġlı nüvāzdeh:
12. on ṭokuz nūzdeh: **m**nūzdeh hezār: on ṭoḳuz bin nūred: selmīn
13. nüvīz: va'de nüvāẖt: oẖşamaḳ nüvāziş: **m** nūjāre: ḳorḳunc
14. nūzāde: oġul oġlı nüvā: çengi avāzı nüvā: 'ılmi mu'şıḳıden bir 'ılimdür.
15. nüvā: baylıḳ ve ni'met ve sipāhi nūşādır: **f** nüvar: örken ya'ni urġan nūdire:

63a

1. aziz oġlan **he:** nühünben: tennur ḳapaġı nühār: eksilmek ve irmek nüh hezār:
2. ṭokuz biñ nüh ṣad hezār: ṭokuz yüz bin nüh ṣad: ṭoḳuz yüz nüh: ṭoḳuz nühüft:
3. gizlü **ye:** neyūk: gelin arusi rā nüyūkān: ẖānendnüyūşe: ḳulaḳ urmaḳ
4. ve aġlamaḳ **Bābü'l-vāvü'l-meftūḥati me 'al elif:** vāẖ: kemāne vārīẖ: mertek
5. vājic: üzüm ṣapı vājic: üzüm biten yir vālā: ulu vālā: yüce
6. himmetlü vātger: kürk dikici vārūn: şom ve naẖs vām: borc
7. vāmdār: borclu vāmdih: borc virici vārān: dirsek vār: gibi
8. vā: girū vāpesīn: arddaḳi vālād: mühre vārdīn: urva
9. vādīn: dirsekvārnīç: belalı vārū: evsecek vāh: veh vāy:
10. vey vāşe: atmaca ve ḳarġa vāşāme: dülbend vāzuġ: ẖurma ipi
11. vād: edāt-ı teşbihdür. vāzbār: açuḳ nesne vāz: açuḳ vāmānde:
12. āciz valād: bünyād **te:** veten: büt müşterekedür **cim:** vec: eġri vecenīn:
13. rūġ-ı şüturest **ẖı:** vaẖşūr: peyġamber ve ilçü **rı:** verīb: eğrilik vertāc:
14. güneyik[155] vertāc: ebem gümeci ve evlü versīç: ev örtisi vertīc:
15. bıldırcın ver: eger vernā: yiğit vernā: gökçe güvercin verde: güvercin burcı

63b

1. verdāne: oḳlaġu vervāre: çardaḳ vergān: ḳarḳı verend: örümcek
2. verşen: ḳumrı varġast: ḳanbil verhemīn: ḳatı etmek verdene:
3. oḳlaġu verestād: vaẓıfe oldur ki ṭa'āmdan her gün virirler
4. verkūş: küpe verziş: ḳazanc vernī: eger nī verā: aña verfān:
5. şefi' **ze:** vezaġ: ṣu bendi vezġāb: **m** vezeġ: ḳurbaġa vezek: destimāl
6. vejenek: yama vejāẖ: ḳarış vezec: eġri vej: ḳaḳımaḳ vej: ḳatı ẖulu
7. ve zān esici **sin:** vesnī: ḳuma vesme: rastuḳ vesternek: ebrū-yı ṣanem
8. vesterek: yaban ẖaṭmisi vestā: tefsir-i zend ve zend kitab-ı kebrānda dir-
9. ler zend suḥuf-i İbrāhim Peyġamber (a.m) vestāẕ: çoḳ **şın:** veşrenk: yaban
10. çiçekleri veş: benzer veşe: bir otveşe: canavar vaşaḳ:

---

[155] Derkenār: ya'ni ol bir büyük yeşil otdur ki döner her tarafa ki güneş döner ve Iraklılar āna tule dirler ve arabīde ḥubāri dirler.

11. uşek vaşāẕ: çoḳ **ġayın:** vaġşek: menevş veġīş: çoḳ ve bol
12. veġīş: ḳayġu **fe:** vefre: küçī **nun:** vende: gerdene vend: şınamaḳ ve zaḥmet çekmek
13. venend: züḥal venīje: günlük saḳızı venk: yoḫsul **he:** vehenek: ḥalḳa
14. **ye:** veydā: eksük veyd: **mBābü'l-vāvü'l-meksūret-i ze:** vije: el ḳarışı**sin**:
15. visni: ḳuma **ye:** vīje: pāk ve çıḳ vīl: ẕaġar vīj: ṣāfī vīd: eksük vīrāne:

64a

1. yıḳuḳ vīrān: **m**vīş: benzer vīçīz: yoḫsul kişi vī-asl:
2. aṣılsuz vī-hūş: aḳılsuz vīk: bilfetḥı ve'l kesri vāy vīse:
3. ḳızılca ṣarmaşıḳ vīşe: **mBābü'l-mażmūmet-i şın:** vüşkürde: çabuk ve yiti göñüllü
4. kişi **Bābü'l hā'ül- meftūḥat-i me ʿal elif:** hār: incü dizini hāj: müteḥayyir
5. ve ḥaḳir hā: ḥażır ol hān: āgāh ol ve tīz hāven: **f** hāvenkūb:
6. havan dögüci hāyil: ādem aldayıcı şeyṭan hāmūn: yazı hāl: ārām **be:**
7. hebāk: baş depesi **rı:** herc: serḥad herīse **f**herş: aġur herze: **f**
8. herkāre: helkecük her: **f** her āñ ki: her ol ki her-heft: nevker heruk:
9. ḳarmaḳ herjendek: ḳunduz ṭaşaġı herāyine: elbette hervāne: tımarḫāne
10. **ze:** hezāk:dile aldanmış hezāk: bilmez ve zebun hezīne: nafaḳa hezārdestān:
11. bülbül hezārāvā: **m** hezār: **m** hezārḫāne: şirden hezārçeşme: çoḳ
12. delüklü çıban hezārbār: biñ kerre hezīne: ḫarc **sin:** heser: buzdur ki ṣudan
13. ṭoñar. **şın**: heşbār: ḳārūredür ki ṭabībe gösterürler. heşt: sekiz heştmīn:
14. sekizinci heştum: **m** heştād: seksen heştṣad: sekizyüz heşthezār:
15. sekiz bin heştād hezār: seksen biñ **fe:** heftūrenk: yidiger heft: yidi

64b

1. heftūm: yedinci heftumīn: **m** heftād: yetmiş heftdāne: āşur aşı
2. **mim:** hemāre: hemīşehemvāre: **m** hemvār: düzhemīşe: yindek hemīdūn:**m**
3. ve dükeli hemānā: mislü mānādır ve bunların ortasında farḳ oldur ki hemāne teḫfīfe
4. yaḳınıraḳdür mānādan māna ʿāmdür. hemān **f** hemāndem **f** heme: dükeli hemegān:
5. dükeliler. hemçūnān: ancileyin hemsāye: koñşı hemlaḫt: gün hemzübān:
6. dildeş hemīn: ancaḳ hem-sāl: yıldaşhem-zād: yaşdaşhem-rāh:
7. yoldaş hem-reh: **m**hem-şikem: ekiz ḳardaşhem-dem: iş hem-nām: adaş
8. hem: bile heme: hep hem-nefes: iş hemʿūd: giren iğdesi hem-renk: bir renkde
9. olmaḳ hem-dūş: ṣaġduc hem-sūd:[156]it burnı **nun:** hendām: uṣul
10. hencār: yol henc: baylıḳ henk: aḳl hengām: vakt hengāme: dirnek
11. hengüft: sıḳ biz bilkāf'il fārisiyeti ve yumurda **vav:** hevā: arzu lüġat-i müşterekedür. hevīd:

[156]ḳızılcuġa daḫi dirler.

12. deve havudı hevīdā: bi fetḥi ha ve bilkesri vav velī meşhur bi żammı ha ve fetḥı vavdır bellü
13. dimekdür. hevdec: meḥāfe hevl: ḳorḫu hevje: çelik hevşāzdeh: iki
14. ma‘niye gelür biri ṣuṣalıḳ biri keklik azmaḳ hevāḳ: renk hevder:
15. baş bārt hev: evet hev: ḳabarcuḳ ḳanlu ve ṣulu hevāzī: nāgāh **ye**:

65a

1. heydüḫ: çengi at ve tünd at heykel: büthane heycār: bennā ipi heyerbez:
2. cuhudlar ḳadısı heyūn: yorḳa deve ve yüğrük şeyṭan **Bābü'l-hāi'l-meksūreti-**
3. **cim:** hic: silaḥ düzmek**rı:** hirās: ḳorḫu ve bükhirāsān: ḳorḫulu hirāse:
4. oyuḳhirāş: ḳuşmaḳ hir: ṭuman **nun:** hincār: yoldur kim canavārlar giderler
5. **ye:** hīn: ivmek ve silhīş: şaban oḳı hīd: yaba[157] hīṭ: ḫafaḳa hīzum:
6. odun hīme: **m** hīz: ḥammam ṭası hīre: ḳafa **Bābü'l-hāi'l-mażmūmet-i me‘al rā':**
7. hür: ṭuman hürmüz: müşteri**ze:** hüjīr:ḫūb ve eyü hüzīne: vaẓıfe **şın:**
8. huş: biḥazfi vāv us huşyār: biḥazfi vav ayuḳ **lam:** hülbe: boy**mim:** hümāy: **f**
9. hümā: **m** hümām: nām-ı merd hemām: **f** hümāl: benzer hümāyūn: ḫuceste ya‘ni mübārek
10. **nun**: hüner **f** hünermend: hünerlü hünerver **m** hünerperver **vav:** hūr: güneş hūş: uş
11. hūşmend: uşlu hūşyār: ayıḳ hūş: can hūş: helāk hūşāzde:
12. göñli dönmüş hūr: ḳolı boğundan ṭuncuḳmaḳ **Bābü'l-yāi'l- meftūḥati**: yār: **f**
13. ve iş yārān: c yāver: yardımcıyā: iy yāfe: yaramaz söz yāḳūt:lüġat-i müşterekedür.
14. yākend: **m** yāsemīn: **f** yāsemen: **f** yāre: rişvet yāre: bilezük yiri yāre: **f**
15. yārī: yarlıḳ yāl: boyun yāve: yavı varmaḳ yād: añmaḳ yālūnīk: cihan pehlevānı

65b

1. yarā: od yārvey: ṭoġri yar **ḫı:**yaḫ: buz yaḫc: **m** yaḫdān: buzluk yaḫçe:
2. ṭolu **rı:** yerbū‘: gözsüz sepek yervez: ḳaftan saçağı yarandaḳ: sırım **ze:**
3. yezdān: teñri yezek: nevbetci yezġand: tenri **sin:** yesār: gümiş döküci **şın:**
4. yeşm: yeşil ṭaş **ġayın:** yaġma: **f** yaġmacı : yaġmacı **kef:** yik: bir yik-a-yik: birbir
5. yikī: birisi ve birlik **lam:** yele: ṣalma yel: pehlevān yelbe: çevşen **nun:** yenk: ādet
6. **Bābü'l-yāi'l-meksūret-i kef:** yik: bir yiksān: berāber yiksūn: **m** yigāne: yaluñuz
7. yikān yikān: birbir yik yik: **m** yiksū: bir yaña yikçendī: bir nice yik renk:
8. bir renklü yikbāre: bir kezden yikbesī: **m** yiksān: bir kezden yiksūn: **m**
9. yikrān: ṣaru at **Bābü'l-yāi'l-mażmūmet-i vav:**
10. yūz: istemek yūz: pars yūz: ṣalma ṣıġır

---

[157] ya‘ni taḫıl savurduḳları barmaḳlı kürek

Derkenār: **hindūvāne: ḳ**arpuz

11. yūz: cesten yūn: çöp yūn: iyer

12. kiçesi yūn: renk yūġ: boyunduruḳ

13. yūhe: delüce ṭoġan

14. temmet bi‘avni’

15. llāhi t‘

Derkenār: yārā ve yārāy: tāḳat ve mecāl yārī: ilti: yani iki karındaşın avratları ki birbirine ilti dirler. Rudeki: Çi nīkū süḫan goft yārī be-yārī / Ki nākī keşem ez zenān dil-i ḫūrī

66a

1. **Faṣl-ı der beyān-ı ḳā‘ıde’i cem‘ īn esmā‘i mezḳūre:** bilgil ki esmā yā

2. zī-ruḥdur yā ġayri zi-ruḥdur. emmā evvelki esma ki zī-ruḥdur eğer ḥarf-i

3. āḫir sākin ola cem‘ınde bir elif ve nun-ı sakine ilḥāḳ idesin mes̱ela diyesin

4. merd-i mān ve ādemiyān ve ḥūrān ve cānverān bāḳīsin daḫı ḳıyās eyle. ve eğer

5. āḫıri müteḥarrik olsa bir kāf-i fārisiyle elif ve nūn ilḥaḳ idesin mes̱ela diyesin

6. feriştegān ve ḫacegān. ve ol ki ġayri zi-ruḥdur āḫirine bir ha-i müteḥarrikle

7. bir elif-i sākin ilṣāḳ idesin.mes̱ala diyesin küllühā ve serhā ve gülhā.bāḳı esmāyı

8. daḫı ḳıyās eyle. **Faṣl-ı der beyān-ı teṣġīr-i esma’:** eğer şol esmā ki āḫırinde

9. hā-i ġayri melfūẓ ola bir yā ve bir kāf ilṣaḳ idesin. mes̱ala ḫʷace-yek ve zende yek

10. az olur ol ha-i kāfe ḳalb itmekle olur. mes̱ala diyesin zindekek ve jendekek.

11. bāḳīsin daḫı buña ḳıyas eyle. emmā şol esmānın ki evāḫıri sakin ola

12. bir kāf ziyāde idesin pes mes̱ala diyesin püserek ve duḫterek ve māderek ve

13. pezerek. bāḳīsin daḫı bunuñ üzerine ḳıyās eyle[158].**Der beyān-ı ism-i tefżīl:** ḳā‘ıde

14. budur ki māba‘dine kelimenin bir te ve bir rā getüresin. mes̱ala diyesin Bihter aṣıldaki

15. bih dir ve şirinter aṣılda ki şīr dir. tenbīh: bilgil el-fāẓı fārisi üç nev‘ıdür.

66b

1. biri esmā ve biri ef‘āl ve biri ḥurufdur. ve esmā daḫı iki nev‘ıdür. biri maẓhar

2. mimçündür. dıraḫt ve senk ve esb ve ester. ve biri mużmar mimçün men ve mā.emmā

3. esmādan evvelki māẓhardır vech-i aḥsanla tamam oldı inşāallah mużmer dahi tamam

4. ola. **Der beyān-ı mużmerāt:** bilgil ki lafẓ-ı mużmerat altıdur. evvelkisi müfret

5. mütekellim içündür. ikincisi āñın cem‘ıdür. üçüncüsü müfred ġāyibdür. dördüncüsi

6. āñın cem‘ıdür. beşincisi müfred muḫaṭabdür. altıncısı āñın cem‘ıdür. cümle mużmerāt

7. bunlardur. ve bu mużmerāt esmā-i cāmidde ve esmā-i ef‘ālde mużāf-ı ileyh

8. olur. mes̱ela esmā-i cāmidde men ki żamīr-i mütekellimdür. yerine iḫtisa bir mim

[158] der beyān cemi‘ve cem‘ınde bir elif ve bir nūn ziyāde idersin meşelā dersin püserkān ve duḫterkān ve mürġkān bāḳıyesin deḫı bunun üzerine ḳıyās eyle.

9. getirirsin mes̱elā destārem dersin bima‘nā dester-men ya‘ni benim dülbendim ve cem‘ınde
10. destār-mā dirsin ya‘ni bizim dülbendimiz. ve ol ki żamīr-i ġāyibdir iḫtiṣār içün
11. yerine bir şın getirirsin mes̱ela destāreş dersin ya‘ni destār-o ya‘ni añın
12. dülbendi ve cem‘ınde destārşān dersin ya‘ni añlarun dülbendi ve tū: ki żamir-i
13. muḫaṭabdur. yerine muḫtasar bir tā getirürsin mes̱ela dirsin destāret bima‘na destār-ı
14. tū senin dülbendin ve cem‘ınde destārtān dirsin bima‘na destārşümā
15. ya‘ni siziñ dülbendiñüz. mużaf-ı ileyh olmaḳ mużmerāt esmā-i cāmidde budur.

67a

1. **ve mużmerāt:** esmā-i ef‘ālde mużāf-ı ileyh olmaḳ oldur ki mes̱elā dersin dānistenim
2. bima‘na dānisten men ya‘ni benim bilmegim ve cem‘ınde dānistenīm dersin bima‘na dānisten-i mā
3. ya‘ni bizim bilmekliğimüz.ve dānistenet dirsin bi-ma‘na dānisten tū ya‘ni seniñ bilmeñ
4. ve cem‘ınde dānistenān dersin bi-ma‘na dānisten şümā ya‘ni sizün bilmeñüz
5. dānisteneş bi-mā‘na dānisten –o ya‘ni añın bilmegi ve cem‘ınde dersin dānistenşān
6. bi-ma‘na dānistenīşān ya‘ni añlarun bilmegi.ve ġayrisin daḫı buñun üzerine ḳıyÀs eyle.
7. vāv-ı āḫir-i fārisi elbette sākin olur ve i‘rab-ı ġayri fāriside rast gelmez
8. nitekim fāriside mużāf meksur olur. iżafedde ve mużāf-ı ileyh arabīde meksur
9. ve mecrūr olur ve pārisīde mużāf-un ileyh sākin olur. mes̱elā destār-i men dersin
10. destār mużāfdür meksur ve men mużāf-un ileyhdür sakin. ve mużmārında mes̱ela destārem dersin.
11. destār maḥalli cerde düşmüşdür ve mütekellim mużāf-un ileyhdir sakin. ve buiżāfet-i
12. esmādan iżāfet-i esmā-i ef‘āliyeyi daḫi ḳıyās itmek gerek. mes̱elā dānistenem
13. ve dānisten-i men dānisten mużāfdür meksur. ve mīm ve men mużaf-un ileyhdir.
14. sākin ve bāḳīsin bunuñ üzerine ḳıyās eyle. **Faṣl-ı der beyān-ı ḥurūf:** bil gil ki
15. ḥurūfdur kim be ve bā ve bī ve ber ve rā ve zī ve ez ve nezd ve ba‘d ve ġayr ve cüz’dür. cümle ḥurūf bunlardur.

67b

1. emmā ba‘d ve ġayr lafẓ-ı arabī ve līkin acemler isti‘māl iderler ve ḥurūf-i mezkūre
2. cümle esmāya dāḫıl olur. ya‘ni maẓharında ve mużmerınde gelür mes̱elā mużmerinde
3. dirsin be-men ve bī-men ve bā-men ve ber-men ve merā ve mārā ve zi-men ve ez-men ve nezd-men
4. emmā maẓharında dersin be-destār ve bī-destār ve ber-destār ve destār-rā
5. ve ez destār. vaḳt olur ki elif ḥazf idüp dirsin zi-destār. emmā ba‘d
6. ve ġayr ve cüz ezle muttaṣıl olur cümle esmāda. mes̱ela mużmerde ba‘d ez-men ve

7. ġayr-i ez-men ve cüz ez-men ve maẓharda dirsin ba'd destār ve ġayr-i ez-destār

8. cüz ez-destār. ve rā āḫir kelimede gelür. meṡelā dirsin destār-rā ḥammām-ra

9. mā-rā ve tūrā ve bākī ḥurūf evvel kelimede gelür. ve her ḥarf ki evvel kelimeye dāḫil

10. olur. her ayine taġyir ma'ni ider. zirāki be ve bā ilṣāḳıçündür ya'ni vaṣl.

11. ve bī nefyiçündür. ve ber ilzāmiçündür. ve rā taḫṣīṣiçündür. zī ve ez

12. teb'īydçündür. ve nezd ẓarfiçündür ve taḳrīb içündür. ve ba'd tevḳīt

13. içündür. ve ġayr ve cüz ḥarf-i istisnādır. lafẓ bā: isbāṭ-ı muḳīt ider. ve bī:

14. ānī nefīy ider. meṡela iṡbātda dirsin mużmarda bā-men ya'ni benimle

15. ve bā-o ānıñla ve nefyinde dirsin bī-men ya'ni bensüz ve bī-o

68a

1. ya'ni, onsuz. ve maẓharda dirsin iṡbatda bādestār ya'ni destārla ve nefyinde

2. dirsin bīdestār ya'ni dülbendsüz ve bāḳīsin daḫı buña ḳıyās it. ve be

3. iki, nev'dür. biri mebnidir fetḥa üzre. ve bu be esmāda gelür meṡelā dersin

4. bezīd ve becāy ve beḥammām ve becami' ve bemen ve be-o. ve emmā bu be dört ma'naya gelür.

5. evvel ol ki ānı ta'bīr iderler Türkīde fetḥa-i mücerredeyle ki andan soñra ha yazarlar.

6. meṡela dirler ışḳa didüm ya'ni be-güftem be-aşḳ. ikinci ol ki ānı ta'bīr iderler.

7. lām-ı meftūḥayla ki āñdan soñrakine daḫī ha yazarlar. meṡela Türkīde derler ışḳla

8. Fāriside be-ışḳ dirler. üçüncü oldur ki der ma'nasına gelür mecāzen meṡelā dirler

9. be-ışḳ bi-ma'na der aşḳ ya'ni ışḳda. ve dördüncü oldur ki ber na'nasına gelür.

10. meṡela dirler ber ve be-çeşm dilek vaḳtindeki ḳabul ola ya'ni ber serv ber çeşm. ve daḫi

11. dirler ki bu be ḳısm ma'nasına daḫi gelür meṡela dirler beḫāk-ı payeş ya'ni ānıñ

12. ānuñ ayaġı topraġı ḥaḳḳıçün. ve bu be bu ma'nadan ġayri bir ma'naya daḫi gelmez

13. ne ḥaḳıḳat ve ne mecaz. ve be nün ikinci nev' meṣādırda gelür. eğer ol maṣdaruñ

14. evveli mażmum ola. meṡela şoden ve ḫanden ve ḫorden bigi. ol be ki bu nev'

15. maṣādıruñ evveline dāḫıl olur evveli mażmūm okınur. meṡela büşden ve büḫunden

68b

1. ve büḫurden ve ġayrinde buña ḳıyās it.ve eğer maṣdar ki evveli meksur

2. ola meṡelā rīḫten ve girīḫten ve dīden ve nişisten bigi. ve ol be

3. ki bu nev' maṣādıruñ evveline daḫil olur evveli meksur okunur meṡelā dirsin

4. birīḫten ve bigirīḫten ve bidīden ve binişisten baḳīsin daḫi buña ḳıyās

5. eyle. ve emma ol maṣādıruñ evveli meftūḥ ola meṡelā reften ve resten

6. ve kerden bigi. ol be ki bu nev'ı maṣādıruñ evveline dāḫıl ola mażmūm ve

7. meksur olmaḳ cāyizdür. meṡelā mażmūmda dirsin büreften ve büresten ve bükerden

8.ve meksurda dirsin bireften ve biristen ve bikirden bāḳīsin dāhī buña ḳıyās

9. eyle. emmā ol maṣādır ki ber le mebnīdür. ber-temīden ve ber-mecīden bigi ve dāḫī
10. buñun ġayri bigi. Ve ol be bu nev'ı maṣādırda gelmez. ve ba'żı acemler ol
11. ber-i ver oḳurlar meṡelā vertemīden ver mecīden bigi. bāḳīsin dāḫi buña
12. ḳıyās eyle. ve daḫi iki lafẓ vardır maṣādırda dāḫil olurlar ver delālet
13. iderler. ol iki lafẓuñ biri vā dür biri fā dür. meṡelā fādāştenve vādāşten
14. ve gāh olur ki ikisin bir maṣdarda bile getürürler meṡelā fāvāberden bigi.
15. ve bāḳīsin daḫi buña kıyas eyle. ve emmā rā daḫi iki ma'naya gelür meṡelā goftem

69a

1. goftem ışḳ-ra dirler ve Türkīde fetḥa-i müceredeyle mu'teberdir ki andan soñra hā
2. yazarlar. meṡelā dirler ki ışḳa dedim. ve ikinci oldur ki fāriside dirler didüm
3. ışḳı-rā. ve Türkīde mu'teberdir kesre-i mücerredeyle ki andan soñra yazarlar
4. dirler gördüm ışḳī. Ve mer dāhi ḥarfdür ki evveli esmāda gelür. ma'na taḫṣīṣ-ı
5. ziyade ider. meṡelā mer ışḳ dirsin. ve gāh olur ki bu mer ve rā ikisi bile bir esmāda
6. vaḳı'olur meṡelā mer ışk-rā. mużmerde de me-rā ve rā ya'ni aña. eğer bu mer-i
7. terk idesin ma'na bozulmaz. ve bir ḥarf dāḫi ki der dür. esmāya ve ef'ale dāḫil
8. olur. Esmāda fī ma'nāsına gelür ya'ni, ẓarfiçün olur . meṡelā der ḥammam
9. dirsin ya'ni ḥamamda. ve der bāzār dersin ya'ni bazarda ve mużmerdedir
10. dersin. der men dersin ya'ni bende demekdir
11. ve der mā dersin ya'ni bizde dimekdür.
12.ve bāḳīsin daḫı buña ḳıyās eyle
13. ve emmā ef'ālde
14. zā'idçün gelür
15. inşā'allah te'ala
16. olana
17. temmet.

Bu bölümde yer alan notlar eserin baş kısmında 1b ve 2a sayfalarında sonradan eklenen hikâye,mektup ve beytlerdir.

Ḥikāye: 1

Bir gün bir adam bir yere misāfir olup misāfir olan kimesneye demişler ki saña ḳonuḳ ṣaḥÀbını kendiye öldürüp malına alacaktır diyemerḳūm fuḳarāya ḳorkudub misāfir daḫi pençereden çıḳub firār idüb giderek bir ‘abūsu’l-vech ve ṭavīlü’l-ḳadd bādi’

l-beşer bir ādem mülaḳī olub mezkūrnāhiyede adam dedi ki ne ṭarafa tevcih iddüñ deyüsu‘al idüp misāfir adam ahvāli naḳl idüb adam dedi ki dön gidelim deyüb varub mal alan kimesneyi darb idüb malını aḫz idivermiştir.

Ḥikāye:2

Bu ḥālet-i ġarībe avrat gürūhına i‘timād olmadığına delālettir ġaflet olınmaya

Bir adam istifra etmek içün nıṣfü’l-leylde hānesinin evi önüne çıkub istifraiderken önünde bir çukur peydā ve naẓar eyledikde mezkūr çuḳurda üç küp altunmāl e māl dolu o halde fikr-ü mülāḥaẓa idüb ben bunu çıḳarsam ‘avratım görürhalḳa ifşā ider evvelā ‘avratımı tecrübe içün baḳalum bir ġarip iş peydāidelüm.bu ḥınde ṭāvuḳ kümesinden üç beyżā alup yaṭağa girüpbir miḳdār uyur şekli ḥareketinden ṣoñra mezkūr adam ḳāḳ ḳāḳ diyerekḳalḳınca bir yumurta düşürüb s̱āniyen kez̠ālik s̱ālis̱en yine böyle tā üç yumurṭatamām oluncaya ḳadar .şimdi ‘avratı buna bu ḥalde görünce tenbih idüb ṣāḳınbu ḥāli āḫire ifşā itme deyü yalvardı.‘avrat daḫibeğ eyü böyle ġarībḥāl ikimiz miyānesinde vāḳı ola nice ifşā olur deyü söyledi.irtesi ḥarīfçarşuya ‘avrat komşuluġa varınca bu sırrı ṣabr idemeyüb benim ḳocam bu gece üçyumurta ṭoġurdu deyü söylemiş.tevātur tevātur üzerine yedi yumurta doğurması zamānepādişāhın kulaġına ve ḥarīfi iḥżār bu ḥālinden istifsār eyledikde belī şusebeble işledüm deyü iḳrār ve küpün biri kendüye in‘am ikisi ḫazineye alınmıştır.

Mektup:1

Rūz-ı leyl devam

Ruz (u) leyl du'ā-yı devām eyyāmı 'ömr ü ikbāllerine

ve müdāvimi ve‘īdi şerī‘ati veliyün ni‘ami gelüp aṭıullāhe ve aṭıu’r-rasūle ve ulu’l-emr-i minkümmu‘cebince amel ide ḳullar ‘ahd idüp nesye mensiye maḳāmında ḳonulub bir hüsni ādetiḳadīm-i naẓar ve ‘ulüvv-i himmetlerinden mutażarrā‘dur ki mektūb-ı şerīfinizde olan ẖitābı ām olarak…..

Mektup:2

ma‘ıyyetinizde ve eṭrāfınızda mevcūd olan muma ileyh Ḳarpuzlu ḳaimmaḳamı

ve Aydın Vālisi Musṭafa Ağa berāber geçüp emri muhāfazaya muḳīmve emr-i ailşana

iṭā‘at üzere olun deyū cevāb buyurmuşlar…

Beyt:1

Aldım aġzuñ ölçüsini zerre deñlü yok vefā

Bī-vefāsın bī-güneş yüzlü

Beyt:2

Yā rab iş bu ẖane dāim ‘ızzle ma‘mūr ola

Ġamlu diller gelse içinde bunun mesrūr ola.

FARSÇA-TÜRKÇE SÖZLÜK

Bu dizin yazarın sözlükte Farsça kelimeler ve onlara verdiği Türkçe kelimelere göre düzenlenmiştir. Farsça kelimeler arasında nadir de olsa Arapça kelimeler de bulunmaktadır. Bu kelimeler metindeki sayfa ve satır numaralarıyla yazılmıştır.

A

āb	ṣu	3b-4
ābān	yaz ayı	3b-7
ābaz	āferīn	3b-11
ābdelez	ḳavuḳ	3b-5
ābdelez	ṣūluḳ	3b-5
ābgend	sel ḳazduġı yir	3b-10
ābgīne	şırça	3b-9
ābgīr	göl	3b-4
ābḫ^{w}ār	bıñār	3b-4
ābḫāne	ṣu evi	3b-8
āb-ı poşt	şehvet	3b-13
āb-ı rūġan	öz	3b-7
ābī	ayvâ	3b-9
ābidār	sulu	3b-12
ābile	tendeki ḳabarcuḳ	3b-8
ābisten	yüklü ‘avret	3b-6
ābistenkāh	müteveża	3b-12
ābitābe	ibrīḳ	3b-7
ābkāme	ḳalye	3b-5
ābkeş	saḳā	3b-13
āblūc	nebāt-ı şeker	3b-11
ābrīz	ṣūrīz	3b-6
ābrū	yüz suyu	3b-6
ābsiḫ^{w}ār	göl	3b-4
ābsitān	ibriḳ	3b-5
ābüdeh	beyhūde sözlü	3b-12
āc	fil kemiği	45a-14
ādrenk	helāk	4a-9
ādrenk	renc	4a-9
ādrenk	öç almaḳ	4a-9
āferīde	yaradılmış	6a-11
āferīd-kār	tañrı	6a-10
āferīnende	yaradıcı	6a-10
āferīneş	yaradılış	6a-11
āfernek	güzellik	6a-6
āfernek	ululuḳ	6a-7
āfitāb	güneş	6a-9
āfitābe	ibrik	6a-8
āfitāb-kāh	günī yir	6a-9
āftāde	ibriḳ	6a-8
āfütāb	aḳ yabraḳlu bir otdur	6b-4
āgāh	ṭuyulu	6b-8
āġālīş	ḳındıruş	6a-3
āġāriş	eyü yoġrulmuş nesne	6a-1
āġārīş	aşaġa yire giçmek	6a-1
āġāş	ḥarīş itmek	5b-15
āġāze	çuval çivisi	6a-4
āġāzkār	iş evveli	5b-14
agenc	dolmuş baġarsuḳ	6b-6
āgende	at ahırı	6b-6
āġışte	buġurılmış	5b-14
āġīl	göz ucıyla baḳmaḳ	6a-3
aġra	çıban	6a-2
āġūş	ḳucaḳ	6a-2
āḫāl	bıraḳmaḳ	4a-4
āḫāl	saḳaṭ nesne	4a-4
āhār	haşıldur [159]	8a-9
āḫaş	bahā	4a-4
āhceste	altın işik	4a-8
āhek	alçu ya‘ni kirec	8a-13
āhen	demür	8a-15
āhenc	çekmek	8a-9
āhence	çenber demüri	8a-12
āhenger	demürci	8b-1
āhenīn	demürden	8b-1
āhenk	ḳaṣıd	8a-11
āhenrubā	mıḳnaṭıs	8b-1
āheste	arḳun	8a-14
āheste-ter	arḳunıraḳ	8a-14
āhiḫt	çekdi	8a-9
āhiḫte	çekilmiş	8a-11
āḫīne	at ṭavīlesī	4a-5
āḫir bāb	ḳumaş	4a-7
āḫirbān	metā‘	4a-7
āḫir-i germāye	ḳurna	4a-7
āḫir-i rūz	ikindi	4a-6
āhiyāne	eñse	8a-12
āḫīz	bünyād	4a-5
āḫīzger	yeyici	4a-6
aḫkel	ḳasnaḳ	4a-6
aḫker	od gözi	4a-3
āḫkūjene	ḳaftan düġmesi	4a-7
aḫte	īnenmiş ata	4a-4
aḫter	ṭāli‘ ve yıldız	4a-3
aḫter	fal	4a-3

[159] ki cāmeye bir çirişi sürerler.

aḫter-şinas	müneccim	4a-8
āhū	keyik	8a-10
āhū	ayıb	8a-11
āhūbere	keyik buzaġusı	8a-14
āhūl	laġm	8b-2
āhūpeçce	keyik yavrisi	8a-15
ahven	yikşenbe	8a-13
āhven	gedük	8a-10
āhven	neḳab	8a-10
ājend	peşīmānlıḳ	5a-1
ājīḫ	demregū	5a-1
ājīne	ṭoḳmaḳ	5a-9
ajnek	büklümdür [160]	5a-13
ājuḫ	sigil	4b-15
aḳābīn	yaraḳ	45a-15
āker	erişte	6b-8
ākīn	ataḫurı 6b-6	
ākīn	ṭolma	6b-7
akke	saḳsıġan	45b-1
akrā	erişte	6b-8
aḳşe	keler	6b-4
āküc	demür ḳullab	6b-5
āküc	demürlü asā	6b-5
āl	ārām	6b-11
ālā	ṭavşancıl	6b-12
ālāne	yuva	6b-14
ālāyiş	bulaşuḳ	6b-13
ālāyiş	bulaşmaḳ	6b-13
alefdān	ḳursaḳ	45b-2
ālefte	delü	6b-13
alnī	bıcġu	6b-14
ālūbālū	kiras	6b-11
ālūc	ṭaġ erügi	6b-12
ālūçe	ḳaramuḳ	6b-12
ālūvālū	erük	6b-11
āmāc	nişandur	6b-15
āmāc	oḳ	6b-15
āmāde	düzülmiş	7a-1
āmāde	yaraḳlanmış	7a-1
āmār	istiġfār	6b-15
amās	şaş	7a-1
āmīġ	ḳarışmaḳ	7a-3
āmīġ	ḳarışdurmaḳ	7a-3
āmīġ	yüce	7a-5
āmīze	ḳarışmış	7a-2
āmīziş	ḳarışmaḳ	7a-5
āmruġ	yüce	7a-4

āmruġ	ḳadr	7a-4
āmūy	bir şehir	7a-2
ān	ol	7b-2
ān cihān	ahiret	7b-2
ān ki	ol ki	7b-1
ān zamān	ol zaman	7b-2
ānān	onlar	7b-2
āncā est	andadur	7b-5
āncāende	san	7b-5
ancaḥt	tama‘	7b-11
āncāy	anda	7b-5
ānçe	ol nesne	7b-4
ānçünān	ancileyn	7b-4
ande	kertekele	45b-2
ān-dem	ol dem	7b-14
āngāh	andan sonra	7b-3
āngāh	ol vaḳt	7b-4
angiştene	yüzük	7a-14
anguşteri	yüzük	7a-15
anguştuvān	yüzük	7a-14
anguştuvāne	yüzük	7a-15
ān-ı menest	benimdür	7b-3
an-ı tust	seniñdür	7b-3
ank	yorḳa eşek	45b-2
ān-rā	aña	7b-12
ar ar	serv	45a-15
ārām	dinlenmek	4b-8
ārāmgāh	dinlenecek yir	4b-8
ārāsete	bezenmiş	4b-5
ārāyiş	bezek	4b-13
ārd	un	4b-6
ārdbīz	elek	4b-6
ārdfürūş	un ṣatıcı	4b-6
ardīne	un aşı	4b-7
ārduġ	geñirmek	4b-2
ārenc	bilek	4b-1
ārhāle	bulamac	4b-7
ārī	evet	4b-13
ārīn	dirsek	4b-8
ariş	bilek	4b-9
arnebīz	tarḫun	4b-9
arūs	gelin	45a-15
arūsī	düğün	45a-14
ārvend	tecrübe	4b-3
ārvend	ṭaġ	4b-3
ārvend	zaḥmet	4b-3
aryūn	bilek	45a-15
ārz	ḳıymet	4b-2
ās	değirmen	5b-4
āsā	bigi	5a-14

[160] ḳaḳımaḳdan ya ḳaşda ya elinde ya yüzde olur.

āsān	geñez	5b-8
āsāyiş	diñlenmek	5b-7
āseme	ḥayrān	5b-8
āsīb	bük ve ḳuvvet	5b-1
āsitān	eşk	5b-7
āsitīn	yiñ	5b-8
āsiyā	değirmen	5b-4
āsiyāb	değirmen	5b-4
āsiyābān	değirmenci	5b-5
āsiyāger	değirmenci	5b-5
āsmān	gök	5b-5
āsumāne	saḳıf	5b-6
āşī	ṣulḥ	5b-13
āşinā	yüzgüç	5b-9
āşinābiliş	yüzgüç	5b-9
āşiyān	yuva	5b-10
āşiyāne	yuva	5b-10
aşḳan	at	5b-13
aşḳar	at	5b-13
āşkū	ṭabaḳa	5b-11
āşpez	yimek bişürüci	5b-12
āşūb	ürkü ve ṣavaş	5b-11
āşufte	delü	5b-12
āteş	od	3b-14
āteşdān	ocaḳ	3b-14
āteşengīz	küsegū	3b-15
āteşgād	küsegū	3b-15
āteşīn	od bigi	3b-15
āteştāb	külhancı	4a-1
āteşzene	çaḳmaḳ	3b-14
aṭf	şefḳat	45a-15
āv	ṣu	8a-7
āvā	āvazedür	7b-15
āvār	güç ya‘ni ẓulm	8a-2
avāre	divān-ı ḥükm	8a-4
āvāre	işsüz	8a-4
āvāre	kaftan yüzi	8a-4
āveh	vāy	8a-5
āveh	veh	8a-5
āvend	dicle	4b-1
āver	yakīn	8a-2
āverd	cenk	8a-1
āvile	ten ḳabarcuġı	8a-7
āvīn	ālet	8a-3
āvīsen	kuyegü otı	8a-6
āvnek	hevenk	8a-8
avrend	‵ıyşdür	8a-8
avrenk	taht ve taç	8a-3
avres	ardıc	8a-6

avsec	üc bacaḳlu diken	45b-3
avus	yas	8a-7
āy	gel	8b-3
āyīn	tura	8b-2
āyīn	resm	8b-3
āyīne	güzegū	8b-4
āzād	aluc	5a-8
āzeḫ	baġ budandısı	5a-1
āẕenc-i çivāk	son güz ayı	4a-14
āzer	incinmek	5a-8
āzer	pezeri ibrahim	5a-14
āẕer	od	4a-14
āẕerem	iyer	4a-11
āzerḥaş	yıldırım şaḳımaḳ	4a-10
āẕerḥaş	gök gürlemek	4a-10
āzerm	ḥurmet	5a-10
āẕeryūn	ṣaru bir çiçek	4a-12
azīḫ	nāle-i nerm	5a-13
āẕīn	şehri bezemek	4a-14
āẕīne	ayna	4a-11
āzīr	zeyrek	5a-10
āzīr	perhizkār	5a-10
azmān	ḥasret	5a-9
azmāyiş	sınayış	5a-11
āzuġ	baş budaḳ	5a-9

B

bā	eş	10a-12
ba‘lī	kiraz	14b-9
bab	baba	11b-2
bābā	baba	11b-2
bābūne	pençe	11b-2
bābzen	kebab demüri	10b-15
bācenk	kücük terece	10a-11
bād	olsun	10b-2
bād	yil	10b-2
bād-ayuñ yigirmi yedinci güni		10b-3
bād kend	debe	10b-7
bādām	payam	10b-12
bādāş	‘ıvaż	10b-13
bādbān	yilken	10b-13
bādefrāh	‘uḳūbet	10b-3
bādefrāh	‘ıvaż	10b-3
bāder	ayuñ ṭoḳuzuncı güni	11a-2
bādfere	pırlanḳıc	10b-9
bādġar	yay evi [161]	10a-3
bādġard	yay evi	10a-4
bādḫaye	debe	10b-11

[161] yani çardaḳ badgīr daḫi dirler.

bādḫūn	yaz evi	10b-1
bād-ı berīn	ṣabā yili	10b-3
bād-ı zehr	sam yili	10b-7
bādirīse	ağırşak	10b-6
bādiyāne	razıyane	10b-10
bādper	yonḳa	10b-9
bādpere	pırlankıc	10b-9
bādrān	yilpūze	10b-10
bādrenbūy	bir otdur	11b-10
bādrenk	turunc	10a-10
bādrenk	şın ḫıyar	10a-10
bādrīse	ağırşaḳ	11b-4
badrizem	bir marażdur	10b-9
bādrū	ot [162]	10b-5
bādrū	türe	10b-6
bādrū	berpuz	10b-6
bādrūze	her gün giyilen ḳaftan	10b-7
baġa	rusbi	14b-10
bāgāh	ayaḳ ṭaşı	11b-12
baġal	ḳoltuḳ	14b-10
baġyaḫ	bağ yılanı	14b-9
bāh	cima'	11b-11
bāh	aş	11b-11
bāḫ	ṣādlıḳ	11b-11
bahā	ḳıymet	15b-8
bāhā	aşlar	11b-11
bāḫāl	beñlü	11a-6
bahar	bir çiçekdür [163]	15b-3
baḫc	zac	12a-12
baḫc	yir üzerine yazılmış	12a-13
bāhem	bile	10a-10
bahsān	eriyici	12b-1
baḫşūde	baḫş olmış	17b-8
baḫtāver	baḫtulu	12a-15
baḫte	büyük ḳuzı	12a-14
bāḫtergūn	ṭulunduğı yir	10a-13
baḫtūr	baḫtulu	12a-15
baḫye	nigende	12a-15
baḫyedūz	nigende dikici	12b-1
baj	ḫarac	10a-4
baj	bac	10a-4
baj	raṣad	10a-4
bāk	ḳorḳu	10a-5
bāk	buñ	10a-5
bāḳdüm	iş āḫiri	11a-15

[162] şah-ı sipergam bigi bir otdur.ṭabibler aña bādrūye ve bādirencūye dirler.
[163] aña āzeryun dirler ve ḫuceste dirler.

bāḳdüm	āḫirkār	12a-1
bāl	bazu ve ḳanat	10a-14
bālā	boy	12a-1
bālā	yuḳaru	12a-2
bālān	yağma	10a-13
bālān	ḳapu öni	10a-13
bālār	ev örtüsi	10a-1
bālāy	eşkün at	10a-1
bālāy	yidek atı	10a-2
bālāy	yidek atı	11a-9
bāle	şüyleki dirsin	10a-12
bālekāne	terece	11a-5
bālīn	yaṣduḳ	12a-3
bāliṣ-i çermīn	gönden yasduḳ	12a-6
bāltek	eyer yastuğı	11b-1
bālū	sigil	11a-1
bālū	sigil	11b-3
bālūne	süzgü	11b-3
bālūş	kafir-i menḳuş	10a-6
bāluvāne	ebābil ḳuşıdur	11a-4
bāluvāye	bir ḳuşdur [164]	10b-11
bālūye	ḳarlağıc	11a-1
bālvāne	süzgü	11b-3
bālzen	pervaz urucı	10a-14
bām	ṭam	12a-5
bām	ṣabaḥ	12a-5
bāmdād	ṣabaḥ	12a4
bāmū	deġnek	12a-4
bāmus	denek	10a-1
bāmus	avāre	10a-1
bān	ılġun	11b-13
bāne	ḳasuḳ ḳılı	11b-12
bānek	āvāze	12a-5
bāneñ keş	uvaḳ çığırıcı	12a-6
bānevā	bay	10b-15
bānfeş	gökce dene	11b-9
bānū	ḫātun	10a-4
bāpās	ḳorḫulu	10a-10
bār	yük	11a-10
bār	yol	11a-10
bār	ağaç hasılı	11a-10
bārān	yağmur	11a-14
bārāngirīz	alacuḳ	11a-5
bārāni	yağmurluḳ	11a-14
bārbürdār	ḥammal	11a-15
bārdān	ḳab ḳacaḳ	11a-13
bāre	rüşvet	11a-4
bāregī	at	11a-3

[164] bir ḳuşdur ki serçe bigi zülzül daḫi dirler.

bārgeh	yük yiri	11b-3
bārī	teñri	11a-12
bārigāh	yük yiri	11b-2
bārīk	ince	11a-13
bārīne	yūkyeb	11a-13
bāriş	yaġmur	11a-14
bār-keş	ḥammal	11a-15
bārkīr	at	11a-4
bārşek	ġayretlü	12a-6
bāstan	pādişahlar	10b-1
bāş	ṣabr it	11a-6
bāşāme	dirincek	11b-6
bāşe	atmaca	12a-2
bāşenk	üzüm salḳumı	10a-11
bāşgūne	başı aşaġa	11a-6
bāştürük	ṣıġırcuḳ	11b-4
bāşü	deġnek	10b-15
bātinkān	badlıcan	12a-4
bā-tū	senüñile	10a-13
bāver	inanmaḳ	12a-5
bayāstū	ḳoḳmış aġızlu	15b-10
bāz	açuḳ	11a-7
bāz	bazu	11a-7
bāz	ḳulac	11a-7
bāz	doġān	11a-8
bāzār	eve örtilen mertek	11a-3
bāzdāngerbazbend eyleyici		10b-12
bāzdār	doġancı	11a-8
bāzdār	dogancı	12a-3
bāzdem	bīhude	10a-15
bāzdem	hedeyan	10a-15
bāzger	doġancı	11a-8
bāzī	oyun	11a-8
bāzīger	oyuncu	11a-9
bāzīḫ	sibek	11b-12
bāzrum	herze	10a-10
bāzū	ḳol	11a-9
bebr	ḳaplan	12a-7
bebr-i biyān	ḳaftan [165]	12a-7
beçe	yavri	12a-12
beçekem	yay adı	12a-11
bed	yaramaz	12b-3
bed-dil	ḳorkaḳ	12b-3
bedendīş	yaramaz	12b-7
bedḫū	yaramaz ḫulu	12b-3
bedhūş	delü	12b-7
bedī	yaramazlıḳ	12b-2
bedīd	aşikāre	12b-7
bedkem	giru	12b-2
bed-kīş	yaramaz dinlü	12b-4
bedraḳaḳulaġuz ṭutmaḳ		12b-3
bedrām düzelmiş ṣoḥbet		12b-5
bedrām	bezenmiş baġ	12b-5
bed-rāy yaramaz tedbirlü		12b-4
bedre	kise	12b-4
bedre	ḳul ve ḳaravaş	13b-14
befce	tükrük	14b-10
befteri	küçi	14b-11
beh	bayḳuş	15b-8
behādür	erliklü	15b-9
behmen	orta ḳış ayı	15b-6
behmen bir padişah adıdır		15b-6
behmenmahın ikinci güni		15b-5
beḫnū	yıldırım	12a-13
behr	içün	15b-3
behrām	meriḫ yılduzı	15a-15
behrāmbir padişah adıdur		15a-15
behrām	bir gün adıdır	15a-15
behre	naṣib ve önde	15b-2
behremān	ḳızıl yaḳut	15b-1
behremān-naḳışlu yufḳa ḥarir		15b-1
behrever	naṣiblü	15b-2
behri	birez	15b-3
bek	ḳurbaġa	14b-15
bek ü lek	ra‘nālıḳ	57a-9
bek ü lek	hünersizlik	57a-9
bekmāz	süci	14b-11
bekūl	nişanedür	14b-12
belāze	fāsidkār	15a-3
belek	yapraḳ	15a-2
belḫam	ṣapan	15a-3
belken	mancılıḳ	15a-4
belle	nerdüban	14b-15
belmerīş	ḳaba ṣaḳallu	15a-4
bem	yuḳaru	15a-5
benāder	çıban	15a-14
benc ü benk	eṣrar	15a-8
bend	ḥīledür güreşte	15a-6
bend	bāġ	15a-7
bende	kul	15a-7
bendegī	ḳulluḳ	15a-8
bendgīr	ḳatil aġacı	15a-7
bendgīr	bend baġlayıcı	15a-7
bendküşāt	boġan	15a-6

[165] bir ḳaftandur ki ḳaplan derisinden. Rüstem-i Zāl ānı cenkde geyeridi ve dirler ki ānı cennetten getürmişlerdür

bendūz	çuvalduz	15a-7
benpiz	herkiz	15a-7
ber	üzre	13b-4
ber	göġüs	13b-4
ber	yimiş	13b-4
ber maḫīde	aḳ oğlan	13a-11
berāh	güzelik	13a-9
berāz	güzlik	12b-15
berāz	ḳayış	13b-14
berāz	öğendire	13b-14
berāzde	zivle	13b-3
berāzed	yaraşur	12b-12
ber-bend	kümüldürük	13b-2
berberdşān	ümmet	13a-4
berbuṭ	ḳopuz	13b-13
berbuṭzen	ḳopuzcu	13b-13
bercās	nişāne	12b-15
berd	ıraḳ ol	12b-11
bere	ḳuzı	13b-4
bere	ḳuzı	13b-4
berede	tuḫme	13b-1
beren	sürgü	13b-1
berf	ḳar	13b-8
berġast	ṭavara virdükleri ot	12b-10
berḫ	biraz	13a-15
berḫafc	aġırlıḳdur[166]	12b-10
berḫāş	azm	13a-2
berḫī	ba'żı	13b-1
berḫūr	ortaḳ	12b-13
ber-īşan	añlara	13b-5
berk	yapraḳ ve baraḳ	13b-3
berḳ	yıldırım	13b-14
berkem	men itmek	12b-14
berkend	öñi	12b-12
berküstüvān	at ṭonı	13b-7
ber maḫīde	aḳ oġlan[167]	13a-11
bermiḫten	bir kimseye edeb itmek	13a-5
bernā	yiğit	13b-6
bernāyūn-feridunuñ öküzidür		13a-5
bersām	bir maraẓdur[168]	13b-3
berte	bart baş	12a-10
berter	ṭavḳ	12b-13
berter	tac	12b-13

[166] aġırlıḳdur ki uyḳuda adem üzerine düşer. Tāzide aña kābus dirler.

[167] ya'ni ata ana buyruġın tutmayan.

[168] Çatıldu yani ṣavt ki barmaḳlardan veya avāıclardan ẓāhir ola.(Ḥalīmī)

berter	yücerek	13b-5
berteş	baġarsuḳ aġrısı	13b-10
berṭale	ḳabalaḳ	13b-5
berū	ḳaş	13a-9
bervā	yiğit	13b-6
berz	tuḫme	13b-8
berzen	soḳaḳ ucı	13a-8
berzen	maḥalle	13a-8
berzīn	imamlar	34b-10
berzker	ikinci	13b-8
bes	yiter	14a-12
bes	nice	14a-12
besā	iy nice	14a-12
besaġ	şırçadan ev	14a-13
besāk	bir tacdur[169]	14a-11
besāvend	şi'run ḳafiyesi	14a-13
besī	çok	14a-12
bessed	incü	14a-15
bessedker	incüci	14a-15
best	dülbend	14a-13
beste	baġlu	14a-10
besyiḥ	yaraḳ	14a-10
beşār	niṣār	14b-1
beşter	mikāildür	14b-2
bet	ḥaşil	12a-9
betā	ḳo	12a-9
beter	yavuzraḳ	12a-10
betiyāre	bela	12a-11
be-tū	senüñile	12a-10
beṭ	ḳaz	14b-9
beṭ-ābī	ḳara ḳaz	14b-9
beygāre	la'net	15b-9
bezaġ	ḳurbaġa	14a-6
bezd	aġacdur	14a-2
beze	günah	14a-5
bezekār	yazuḳlu	14a-5
bezm	ṣohbet	14a-5
bī-ān	ansuz	17b-1
bīcāde	kehrubā	16b-4
bīcān	cansuz	17a-1
bīcāz	kehrubā	16b-4
bicsik	ötüci	16a-1
bīd	söğüt	16b-12
bīd encīr	kendir aġacı	16b-13
bīd müşk	ḳoḫulu söğüt	16b-12
bīdād	ẓulm	16b-14

[169] bir tacdur gül-ü reyḥandan 'ışret güninde pādişahlar başları üzre ḳor.

bīdār	uyanıḳ	16b-14
bīdere	çulha çuḳurı	16b-13
bīgāh	īr yani vakitsüz	17a-15
bīgāne	yad	17b-2
bih	eyu	16a-14
bih	eyvah	16a-14
bīḫ	kök	16b-14
bīḫʷāb	uyḳusuz	17b-4
bīḫʷay	dadsuz	17a-8
bīḫʷāy	dadsuz	17b-5
bīḫʷāy	ṭuzsuz	17b-5
bihi	eyülik	16a-15
bihil	ko	16a-15
bihişt	ko	16a-15
bihişt	uçmak	16a-15
bīḫken	kök ḳazıcı	16b-14
bihter	eyürek	16a-15
bīḫūde	baṭıl nesne	16b-6
bīḫūde	herze	16b-6
bīhūş	aḳılsuz	17b-1
bīhūz[170]	ḳaftandür	16b-5
bije	eğer otı	16a-5
bijend	ṣaḥra ḫıyarı	16a-5
bīkār	işsüz	17b-4
bil	ḳo	16a-11
bīm	buñ	17b-3
bīm	ḳorḫu	17b-3
bīmār	ṣayru	16b-11
bīmār-ı jun	ṣayrucaġı	16b-11
bīmārī	ṣayrulıḳ	16b-12
bīmār-terīn	ṣayruraḳ	16b-11
bī-men	bensüz	17b-1
bīnā	ġörer	17b-3
bināküş	ḳulaḳ dibi	16a-12
bīnāyī	gözcilik	17b-3
bind	devlingec	16a-13
bīnend	ṣāġıṣdur	16b-3
bīnende	görüci	16b-3
bīnī	burun	17b-2
bī-o	ansuz	17b-1
bīr	cāme hʷābdür	16b-6
bīrāh	yolsuz	17b-2
birāzer	ḳardeş	13b-7
bircīş	müşteri yılduzī	16a-2
bīreh	yolsuz	17b-2
bīrenk	heyūlā	16b-7
birīş	perīşān	16a-2
birişek	yaylaḳ	16a-3

[170]ḳaftandür ki od öninde ṣararmış ola ve daḫi bir nesnedür ki yanmaġa yaḳın ola.

birsām	bir maraẓdur	16a-4
bīrūn	ṭaşra	17b-3
biryānī	biryancı	16a-4
bīrzen	ḳarı	17a-8
bīsit	yaṭur	16b-10
bismil	depelenmiş	16a-5
bīst	yigirmi	16b-10
bīstikānī	mancınıḳ	16b-10
bīş	artuḳ	17a-3
bīşe	mişe	17a-2
bīşīn	artuḳluḳ	17a-3
bişkilīz	nişan itmek	16a-9
bişkilīz	gedük itmek	16a-9
bīşter	artuġuraḳ	17a-3
bitik	çeküç	16a-1
bī-tū	sensüz	17b-1
bityan	düşman	16a-1
bīve	ṭul avrat	16b-4
bīver	on bin	16b-3
biyābān	yaban	16b-9
biyū	güve	16b-13
bizist	el ḳarışı	16a-4
bizişk	ötüci	16a-5
bū ki	ol ki	19a-6
būbdān	ḳabarcıḳ	19a-4
būbū	hüdhüd	19a-4
bud	izī	17b-10
buġāz	çivi [171]	18b-1
būġnic	çörek otı	19a-6
buġrā	salma aşı	19a-2
buġrāk	salma aşı	19a-2
buġunc	çörek otı	18b-2
būḫale	endüz	19a-5
būḫale	ḳarḳahen	19a-5
buḫberi	buḫari ocaġı	17b-9
buḫsüb	ḫoruldamaḳ	17b-9
buḳ	böri	19a-12
buḳalemūn	bir canavar	19a-7
būlkencek	meshare	19a-6
būm	bayḳuş	18b-15
būm	vilayet	18b-15
būm	bir otdur	18b-15
būnise	sikek	19a-13
būpā	ḳoḫulu	19a-4
būpā	bilegen kimse	19a-5
būpānek	maʿīde-nūş	19a-5
burc-ı gevz	cevza burcı	17b-14
burs	yular burunnuġī	18a-1

[171]çividür ki dülgerler aġaç ortasına ḳorlar.

būs	eleğimsaġma	19a-9
būse	eleğimsaġmal	19a-9
būse	öpmek	19a-9
būsitān-ı efrūz	çiçek	19a-10
būş	çabuk	19a-3
būşā	fikir	19a-2
būtīmār	balıḳcıl	19a-7
būy	ḳoḫu	19a-3
būy-nāk	koḫulu	19a-4
buzruḳī	ululuḳ	18a-7
bük	la'l	18b-14
bük	asi	18b-14
bük	çaḳmaḳ ḳavı	18b-14
bük	buġday	18b-14
bülend	yüce	18b-4
bülendīn	ev çevresi	18b-3
bülendīn	ḳapu yöresi	18b-3
bülen-ter	yücerek	18b-4
bülfūne	avratlar ḳızılı	18b-7
bülūç	bir ḳavmdür[172]	18b-5
bülūs	cerb söz	18b-4
bün	dikme	18b-11
bünāver	çıban	18b-12
bünd	çaylaḳ	18b-9
büne	yükyab	18b-12
bünk	aşıl ve aġū	18b-11
bünkār	eyü ev	18b-12
bünyāre	divar	18b-10
bünyāre	çirkin ṣuret	18b-10
bürāz	üğendire	17b-11
bürd	bir dürlü alacadur	17b-12
bürd	iletdi	17b-13
bürdbār	yük çekici	17b-12
bürke	ṣuluḳ	17b-15
bürnā	yiğit	18a-1
bürnīs	ḫırḳalıḳ	18a-2
bürrān	keseken	17b-12
bürrende	kesici	17b-13
bürūmend	ḳuvvetlü	18a-1
bürūn	ṭaşra	18a-1
bürūt	bıyıḳ	17b-15
bürz	yücelik	17b-11
büz	keçi	18a-6
büzbāz	keçici	18a-6
büzġāle	oğlaḳ	18a-6
büzruk	ulu	18a-6

C

[172]bir ḳavmdür ki Türkmenlerden ġāyet aḳılsuz olurlar.

cādīdan	ebed	23a-9
cāf	müteġayir ādem	22b-4
cāf cāf	rusbi avrat	22b-3
cāh	manṣıb	22b-9
caḫş	bir nesne[173]	23a-12
cājū	necis	23a-5
calāb	ṣalḳım küpe	24a-10
cām	piyale	22b-11
cāme	ḳaftan	22b-11
cāmebādūz	iç ṭonı	22b-11
cāmedān	ṭon ḳoyacaḳ	22b-12
cāmeḫʷāb	döşek	22b-10
cāmekī	ḳaftanlıḳ	22b-12
cāmīn	südük	22b-13
cāmūs	ṣu ṣıġırı	22b-13
cāndār	cellad	22b-6
cān-keş	azrāil	22b-8
cānsitān	can alıcı	22b-6
cārū	süpürke	23a-4
cārūb	süpürke	23a-4
cārūbzen	süpürüci	23a-4
cāvcāv	serçe	22b-4
cāvedān	ebed	23a-9
cāverd	aḳ diken	22b-14
cāvers	ṭaru cāsus	22b-14
cāvīd	ebed	23a-9
cāy	yir	22b-7
cāy-i kāh	maḳam	22b-8
cāy-i kirīz	ḳaçacaḳ yir	22b-7
cāy-i penāh	sıġınacak yir	22b-7
cāz	çiç	23a-5
ceder	dört yıllıḳ deve	23a-15
cef	bizden ḳav	24a-3
cefne	çanaḳ	24a-3
cefreste	mesure	24a-4
celed	çaltılıḳlu	24a-11
celep	faḥişe avrat	24a-10
cem	şah adıdur	24a-12
cemst	güher[174]	24a-11
cenābebend	alın baġı	24b-4
cendel	ṣandal	24b-3
cenībet	yidek atı	24b-3
cerez	çekük	23b-7

[173]renc badılcan bigi bir nesnedür Kīlan ve Fergāna ḫalḳınun boynunda çıḳar depe gibi olur amma zaḫmet virmez ve līkin eğer keseler helāk olur.

[174]alçaḳ bahalu bir güherdür gök renklü ḳızıla māyil.

ceş	bayram	23b-13
cev	arpa	24b-5
cev-āb	arpa ṣuyı	24b-7
cevīn	arpalu	24b-5
cevşen	cebe	24b-6
ceyb	yaḳa	24b-12
cigerekende	yaġ bağrı	24b-14
cigerī	rīvās	25a-1
cīlān	ġāb-ı gürkanı	25a-4
cīlān	ḳurtlu mişe	25a-5
cīlān	çuluḳ	25a-5
cirçe	ḳaluġan	24b-13
cistan	mes̱el	25a-5
civāz	havan [175]	25a-3
culnār	nar çiçeği	25a-13
cūm	aluç	25b-7
curcura	nesne ḳabı	25a-9
cūş	ḳaynamaḳ	25b-4
cūşbere	börek tutmac	25b-4
cūşīş	ḳaynamaḳ	25b-4
cūy	ırmaḳ	25b-1
cūy	istemek	25b-1
cūyende	isteyici	25b-1
cūyibār	uvacuḳ ırmaḳ	25b-7
cüġd	bayḳuş	25a-12
cühud	inkar	25b-9
cühūdānekūşt	kav	25b-10
cühūdānekūşt	noḫut	25b-10
cünbüş	ḥareket	25b-1
cürre	emzük	25a-10
cüst	tīz	25a-11
cüvān	yiğit	25b-8
cüvanmerd	cömert	25b-8
cüvānmerd	yiğit	25b-8
cüvāz	havan deste	25b-8
cüz	ayru	25a-10
cüẕā	ayru	25a-9
cüẕākāne	ayru ayru	25a-9
cüzd	ütülgen	25a-10
cüzdere	ḳaḳırdaḳ	25a-11

Ç

çābuk	çüst	22b-8
çāçenk	serçe	23a-6
çāçile	babuc	23a-6
çaġ	boyunduruḳ	23b-15
çaġz	ḳurbaġa	24a-1
çaġzābe	ḳurbaġa yosunı	24a-1
çaġzvāre	ḳurbaġa yosunı	24a-1
çāh	ḳuyu	22b-9
çaḫcīr	çaġşur	23a-15
çāhvīz	ḳuyı arıdacaḳ	22b-10
çāhyūz	ḳuġa çıḳrıḳı	22b-9
çāk	bir kuşdur[176]	22b-4
çāker	ḳul	23a-8
çālāk	yırtılmış	22b-5
çalġūze	ḳozaḳ	24a-10
çālış	cenk	22b-13
çāme	şi'r	22b-13
çāmīn	işemek	23a-1
çāne	çeñe	23a-8
çār	dört	22b-15
çār-deh	ondört	23a-1
çarḫ	gök	23b-1
çarḫ	ḳatı yay	23b-1
çarḫ	ḳaftan yaḳası	23b-1
çarḫ	çıḳrıḳ dolab	23b-1
çār-hezār	dört bin	23a-2
çārmīn	dördüncü	22b-15
çār-ṣad	dörtyüz	23a-2
çār-sad hezār	dörtyüz bin	23a-3
çāş	çiç	23a-9
çāşt	ḳuşluḳ	23a7
çāştkāh	ḳuşluḳ vaḳti	23a-7
çāvüle	gül	23a-5
çeb	sol	23a-10
çeft	bükülmüş nesne	24a-3
çefte	asma	24a-2
çeġāle	ḳuşlar çavḳı	23b-14
çeġāme	kaṣīde	23b-15
çegane	yapalaḳ	23b-15
çeġāne	iḳlıḳ	23b-15
çeġane-i rez	bag evi	24a-1
çeġū	bayḳuş	24a-1
çegūnenī	nitesin	24b-15
çeh	ḥarfi teşġīrdür	24b-7
çeh	ḳuyı	24b-8
çeḫ	dürüşmek	23a-12
çeḫ	şuçımaḳ	23a-12
çehar	dört	24b-8
çehār pāy	dört ayaklu	24b-10
çehār-deh	ondört	24b-9
çehār-hezār	dört bin	24b-9
çehār-ṣad	dört yüz	24b-9
çehār-sad hezār-	dört yüz bin	24b-10

[175] sarımsaḳ döğecek havan

[176] bir ḳuşdur ki ḳarḳa miḳtarınca eti ḳaz eti ṭadı bigidir.

çehre	yüz	24b-8
çek	ḳażı binisi	24a-8
çekād	ṭaġ başı	24a-4
çekād	baş örtüsi	24a-4
çekād	saçı olmayan	24a-4
çekād	çekük	24a-7
çekāle	dirhūş	24a-8
çeḳander	çükündür	24a-2
çekāvük	çekük	24a-8
çekik	serçe	24a-7
çeḳrābe	kurbaġa yosunı	24a-4
çekre	ṭamla	24a-8
çekūnegī	nitelik	24b-15
çekül	bir ḳuştur[177]	24a-6
çelāgez	çandarcı	24a-10
çelākez	çandarcı	24a-10
çelīpā	hac	24a-9
çem	muḳni	24a-13
çemān	ṣalınıcı	24a-13
çemāne	süci ḳabaġı	24a-14
çemest	düzülmiş	24a-12
çemlūl	ṣalıncaḳ	24a-13
çemş	serkeş at	24a-12
çend	niçe	24b-3
çendān	ol ḳadar	24b-4
çendel	ṣandal	24b-3
çendīn	bu ḳadar	24b-4
çengāl	kullāb	24b-2
çengī	çenk çalıcı	24a-15
çengül	ṭoġan	24b-1
çengül	şahin minḳari	24b-1
çeng-zen	çeng çalıcı	24b-1
çenk	çalḳu	24a-15
çenk	mınḳār	24a-15
çenkāl	ḳaynaḳ	24b-2
çenkālḫʷast	ovmac aşı	24b-2
çepçele	zılıḳ	23a-10
çepe	solaḳ	23a-10
çeraġ	çaḳır ṭoġan	23b-8
çerāgāh	otlaḳ yiri	23b-4
çerāgeh	otlaḳyiri	23b-5
çerām	otlaḳ	23b-4
çerāmen	otlaḳ	23b-3
çerāmīn	otlaḳ	23b-3
çerāst	çırlamak	23b-6

çerb	özlü	23b-6
çerb dest	öz kişi	23b-7
çerbiş	öz	23b-6
çerbū	öz	23b-6
çerende	otlayıcı	23b-5
çeres	serçe ḳuşı	23b-8
çerḫa	çıḳrıḳ	23b-2
çerḫa	ḳalḳan	23b-3
çerḫale	ḳaluġan	23b-3
çerḫatīr	çekre oḳı	23b-2
çerḫışt	mengene	23b-3
çerīde	defter	23b-5
çerm	gön	23b-7
çesut	çadır-ı çar	22b-15
çeşm	göz	23b-10
çeşiş	ṭāviş	23b-12
çeşme	bıñar	23b-11
çeşmekeh	gözlük	23b-13
çeşmesār	bıñarlu yir	23b-13
çeşmezün	çeşmek	23b-11
çeşm-i āġīl-göz ucıyla baḳmaḳ		23b-10
çeşm-i bend	göz baġlayıcı	23b-11
çeşm-i menām	heykel	23b-9
çeşzid	ince āvaz	23b-12
çeteneren	baġ evi	23a-11
çetur	sera perde	23a-11
çevsit	çeldiremek	24b-6
çevsit	çirildemek	24b-6
çezd	ötlügen çekirge	23b-9
çezdere	ḳaḳırdaḳ	23b-8
çezdere	gīrek	23b-8
çīde	dirilmiş	25a-8
çiger	yaġ baġrı	24b-14
çīgūt	yaşduḳ içi	25a-6
çih	ḥarf-i istifham	25a-3
çih	ne	25a-4
çihil	ḳırḳ	25a-4
çihre	yüzdür	25a-4
çi-kūne	nite	24b-15
çil	ḳırḳ	25a-1
çil hezār	ḳırḳ bin	25a-2
çilāger	çilingir	25a-2
çilvīz	müfsid	25a-1
çilvīz	ġammaz	25a-1
çīn	büklüm	25a-6
çīn	bir şehir adı	25a-6
çīne	ḳuş yimi	25a-6
çinik	ḳurumış gevde	25a-2
çinik	edük demüri	25a-2
çi-ra	neyiçün	24b-14

[177] bir ḳuştur serçe mislinde yavşan ortasında olur aña tazide ḳubbara dirler ve İsfehānīlermüje dirler.

çirāġvāre	kelebek	24b-13
çīre	yiğit	25a-7
çīregī	yiğitlik	25a-7
çirre	karlaḳuc	24b-13
çīz	nesne	25a-7
çīzū	giri	25a-7
çūb	aġac	25b-2
çūbekzen	pāsbān	25b-3
çūbnān	oḳlaġu	25b-2
çūġ	boyunduruḳ	25b-7
çūġ	ṣu arḳı	25b-9
çuġrād	yoġurt	25a-11
çūlāh	çulha	25b-7
çullah	çulha	25a-13
çūn	nite	25b-5
çūn	bigi teşbih	25b-6
çūn	ʿıllet içündür	25b-6
çūnest	nitedür	25b-9
çūnī	nitesin	25b-6
çūpe	oḳlaġu	25b-4
çūp-i siyār	ṣapanaġacı	25b-3
çūpīne	aġac delegen kuşu	25b-2
çūpsāy	dörpi	25b-2
çūze	yavru	25b-5
çūzedūk	aġırşaḳ	25b-5
çüġ	boyunduruḳ	25a-12
çüġbūd	kirevle	25a-12
çüġdān	bayḳuş	25a-11
çüġundür	çükündür	25a-12
çünāġ	öküz eyeri	25a-15
çünāḳ	depünki	25a-15
çünān	ancıleyin	25a-14
çünānest	eyledür	25a-14
çünanki	şöyleki	25a-15
çünīn	bunculeyin	25a-14
çünīnest	böyledür	25a-14
çünk	ḳara dul	25a-15

D

dād ū sited	almaḳ virmek	29b-4
dād-adil	ādil	29b-5
dādār	tanrı	29a-14
dāddih	ādil	29b-5
dāder	ḳardaş	29b-11
dād-ü ger	ādil	29b-5
daġ	kel	30b-6
dāġ	nişan[178]	29b-1
daġal	zaġal	30b-6

[178]şol daġdür ki ādeme vesāyir ḥayvanāta yaḳarlar

daġalzen	ḳalb kişi	30b-6
daġar	ṭaz	30b-6
dāh	ḳul	29b-3
dāh	ḳaravaş	29b-3
dāh	on	29b-3
dāḫ	bir gümandür	29a-13
daḥl	taḥıl	30a-2
dāl	ḳartal	29b-11
dāl	semüz	29b-12
dāl	ḥarf	29b-12
dāle	ḳartal	29b-11
dālḫurmā-ḫurma oġulduruḳı		29b-13
dālīn	çömlekçi ḳuşı	29b-8
dālpere	serçedür	29b-12
dālüje	ṭurḳay	29b-13
dām	ṭuzaḳ	29b-8
dāmād	güyegü	29b-15
dāmān	etek	30a-1
dāmen	etek	30a-1
dām-ü ġūl	ur	29b-7
dān	ṭaş furun	29b-9
dān	bil	29b-10
dān	ḳarḳalmaḳ	30b-13
dāne	dene	29b-14
dāne	bililü	29b-15
dānek	direm	29b-14
dānije	mercimek	29b-13
dānir	ḳılçıḳ	29b-9
dānīş	bilmek	29b-5
dānişmend	bilici	29b-7
dār	saray	29b-7
dārā	pādişāh adıdur	29b-6
dārāz	yeyüci	29b-9
dārbūy	ud	29b-3
dārī	anbarcı	29b-6
dārū	ot	29b-10
dārūdān	ot ḳoyacaḳ	29b-10
dās	oraḳ	29a-14
dās	ḳındıra	29a-14
dāse	ḳılçıḳ	29b-10
dāskāletere biçecek oraḳ		29b-3
dāş	furun	29b-6
dāşād	aṭā	29a-13
dāver	każī	29b-7
dāverī	ḳażılıḳ	29b-8
debbe	gön bardaḳ	30a-1
debbeger	gön bardaḳçı	30a-1
dece	ḫırman mühri	30a-2
ded	ḳurt	30a-2
dede	yırtıcı canavar	30a-3

dedūdām	ḳurt ḳuş	30a-3
defender-ana	ayruḳ ḳız ḳardaş	30b-7
deh	on	30b-15
deh hezār	on bin	30b-15
dehān	ağız	30b-15
dehāz	çağırmaḳ	30b-15
dehen	ağız	30b-15
dehle	ḳındıra	30b-15
dehne-i likām	oban ağızlığı	31a-1
dehre	na'lbend orağı	30b-14
dejāhenk	yaramaz ḫulu	30a-12
deje	ḫırman mühri	30a-12
dejem	burtarmaḳ	30a-13
dejīne	bez	30a-13
dejūne	ḥallaç yayı	30a-12
dele	sañsar	30b-9
dellāle	pezevenk	30b-8
delv	ḳuġā	30b-8
delvāsiyā	deniz oluġı	30b-8
delvāsiyā	değirmen sepedi-	30b-8
dem	nefes	30b-9
dem	körük	30b-9
demā	ṣulımaḳ	30b-9
demāme	deblek	30b-10
demdeme	gürüldü	30b-10
deme	dipī	30b-9
demsāz	munīs	30b-10
dend	ebleh	30b-11
dend	ḳayġusuz	30b-11
dendān	diş	30b-13
dendān çöp	diş ḳurdayacaḳ	30b-13
dendāne	kilit dişi	30b-13
deng a denk	beraber	30b-11
dengāle	borı āvāzı	30b-12
denk	ḥayran	30b-11
denklāle	buz	30b-12
der	kapu	30a-8
der	-de	30a-8
der hʷāst	dilek	30a-9
derā	çañ	30a-5
der-ān	anda	30a-10
derāy	çañ	30a-4
derbān	ḳapucı	30a-8
derd	ağrı	30a-9
derd-i çeşm	göz ağrısı	30a-11
derd-i ser	baş ağrısı	30a-10
derdimend	dertlü	30a-10
dere	dere	30a-11
dere	ḳarın	30a-11
dergāh	ḳapu	30a-7

derġāle-dağdaği	uşacuḳ yol	30a-7
derḫīm	yaramaz ṭab'	30a-5
derḫīm	nāḫoş	30a-5
derīçe	terece	30a-6
derīvā	sünekū	30a-5
dermānde	āciz	30a-9
dertnāk	dertlü	30a-9
derūn	içeru	30a-10
dervāy	aşılmış	30a-3
dervāze	şehir ḳapusı	30a-6
derya	deniz	30a-6
deryūze	şehir ḳapusı	30a-6
derz	yiv	30a-8
derzāde	savacaḳ taḫtası	30a-7
desmer	daġ başı	30b-4
desmer	ṣaru dane	30b-4
dest	el	30a-14
dest be dest	elden ele	30b-1
dest efrāz	alet	30b-1
destān	ḥile	30b-3
destān	ḥikāyet	30b-3
destār	dülbend	30b-3
destārçe	dülbend	30b-4
destās	el değirmeni	30b-2
destāvīz	armaġān	30a-15
deste	ṭutaḳ	30b-3
deste	ṣab	30b-3
destegāh	baylıḳ	30b-3
destenbūye	yıylayacak	30b-2
destevāne	ellik	30b-4
dest-gir	ṭutsaḳ	30b-1
destī	ṭaġar	30b-2
destī	küpecük	30b-2
dest-i erbincin	bilezik	30a-14
dest-i res	el irüşür nesne	30a-14
destīne	ḳol bağı	30a-13
destiyār	muāvin	30a-13
destnamāz	abdest	30a-15
deşne	ḫançer	30b-5
deşt	ova	30b-5
deştevān	ḳorucı	30b-6
devāc	yorḳan	30b-14
devre	yama	30a-8
devzek	ḳaba nesne	30b-14
dey	ḳış	31a-1
deycūr	ḳarañu	31a-3
deyden	ḫu	31a-3
deylemek	bu	31a-2
deymāh	ḳış ayı	31a-1
deyr	kilise	31a-2

deyūçe	güve	31a-2
deyūçe	örümcek	31a-2
dezek	destarçe	30a-11
dībā	harīr	31b-8
dibīr	yazıcı	31a-4
dibīristan	mekteb	31a-4
dīdār	yüz	31b-3
dīde	göz	31b-4
dīdebān	gözci	31b-4
dīdever	görür	31b-4
diger	daḫi	31a-13
dīger	daḫi	31b-8
dih	köy	31a-15
dih	vir	31a-15
dīh	köy	31b-5
dihdār	köy issi	31a-15
dīhdār	köylü issi	31b-5
dīhīm	tāc-ı muraṣṣa‘	31b-5
dihiş	aṭā	31a-14
dihişt	yigānegī	31a-15
dihḳān	köylü,ekinci	31a-15
dīhmed-ayun	on beşinci güni	31b-6
dīje	mor renk	31b-4
dijem	ḳayġulu	31a-11
dijem	ḳayġu	31a-11
dijem	ürpermiş nesne	31a-11
dijem	ḳatı nesne	31a-11
dijḫīm	söğmek	31a-12
dijḫīm	bed ṭab‘	31a-12
dīk	dün	31b-6
dīk	çömlek	31b-7
dīkdān	ṣacayaḳ	31b-7
dīkgīr	ṭutacaḳ	31b-8
dīkpāye	ṣacayaḳ	31b-7
dil	yürek	31a-13
dilāver	yüreklü	31a-13
dilgīr	ürkek	31a-13
dilīr	bahādur	31a-13
dīne	dünki	31b-6
dingil	ebleh	31a-14
dingil	bī-endam	31a-14
dinme	dilkü	31a-14
dīr	giç	31b-4
diraḫşan	yıldırayıcı	31a-5
diraḫt	ağaç	31a-6
diraḫtārāk	misvak ağacı	31a-7
diraḫtḫane	mertek	31a-7
diraḫtḫāne	direk	31a-7
diraḫtistān	ağaçlıḳ	31a-8
dirāz	uzun	31a-9
dirāzbālā	uzun boylu	31a-9
dirāzene	uzunca	31a-9
dirāz-ı od	maverāinnehr	31a-10
direm	aḳçe	31a-6
diremzen	aḳce kesici	31a-6
direnme	yavşan	31a-6
direv	biçmek	31a-5
dirfeş	alem	31a-5
dirḫaş	yıldıramaḳ	31a-4
diriġ	ḥasret	31a-10
diriġ	ḥayf	31a-10
diriġ	men‘ itmek	31a-10
dirīġ	ḳıymamaḳ	31a-10
dīrīne	ḳadīmī	31b-5
dirnek	eğlenmek	31a-8
dirre	töre	31a-9
dirrfeş	demür bīl	31a-5
dirvāḫ	iri nesne	31a-8
dīs	ṣūret	31b-2
div-fersāy-uçuḳ	ṭutmuş kimse	31b-2
dīv-i kendüm	çavdar	31b-3
dīv-i kendüm	buġday biti	31b-3
dīvlāḫ	ıssuz yir	31b-1
dīvpāy	örümcek	31b-1
dīvsuput	ḳara yonca	31b-2
dīvsuput	buturaḳ	31b-2
diy	dün	31b-6
diz	ḳal‘a	31a-12
dū	iki	32a-13
dūbīsthezār	İki yüz bin	32a-15
dūd	tütün	32a-10
dūd	ḥuy	32a-10
dūdāhenk	tüfek	32b-2
dūde	mürekkeb	32a-9
dūde	tütün	32a-9
dūde	oba	32a-9
dūdele	çelik oyunı	32b-3
dūdmān	oba	32a-10
dūġ	ayran	32a-7
dūġ	ḥaṣır ḳuġāsı	32a-8
dūġa	süzme yoġurt	32a-8
dūḫ	ḥaṣır ḳuġası	32a-5
dūhezār	iki bin	32a-14
duḫter	ḳız	31b-10
duḫter ender	üvey ḳız	31b-10
duḫterine	ḳız	31b-10
dūje	buturaḳ	32b-3
dūk	in	32a-12
dūkārd	ṣındu	32a-15
dūktirāş	inci	32a-13

dūl	ḳuġa	32a-9
dūle	ḳasurġa	32a-9
dūmūy	ḳızġıl	32b-1
dūn	alçaḳ himmetlü	32a-7
dūr	ıraḳ	32b-1
dūrbāş	boz ṭaġān	32a-15
dūş	omuz	32a-10
dūş	dün gice	32a-10
dūş	ṣaġın	32a-12
dūşā	ṣaġın	32a-11
dūşāb	bekmez	32a-11
dūşīde	ṣaġılmış	32a-12
dūşīne	dün gicelik	32a-11
dūşīze	bikr-i ḳız	32a-12
dūvīst	iki yüz	32a-14
dūzaḫ	ṭamu	32b-2
dübīr	vezir	31b-9
düġbā	bozca aşı	32a-8
dügū	süzme yoġurt	32a-8
düḫ	ḫaṣır ḳuġası	31b-9
dühel	ṭavul	32b-4
dühelbān	ṭavulcı	32b-4
düḫt	ḳız	31b-9
düj	bez	31b-14
düjībe	uġurluḳ nesne	31b-15
düjūne	ḥallaç yayı	31b-15
dükdān	ikilik	32a-13
dükriye	aġırşaḳ	32b-1
dülām	aldamaḳlıḳ	32a-2
düm	ḳuyruḳ	32a-3
dümdār	ḳuyruḳlu	32a-3
dümmel	çıban	32a-3
dünb	canavar ḳuyruġı	32a-4
dünbāl	at ḳuyruġı	32a-4
dünbe	ḳuyruḳ	32a-4
dünbel	çıban	32a-4
düpeyker	bir burcdur	32a-5
dür	incü	31b-12
dürbīn	eyü fikirlü	32b-1
dürbīn	ıraḳdan görüci	32b-1
dürc	ṣanduḳca	31b-12
dürc	ḳabarcuḳ	31b-12
dürdāne	incü	31b-12
dürīşe	dürdāne	31b-11
dürūd	esenlik	31b-13
dürūġ	yalan	31b-10
dürūġ-zen	yalancı	31b-11
dürūger	dürger	31b-11
dürüşt	iri	31b-11
dürüştī	irilik	31b-11
düstekān	ma‘şuḳa	32a-6
düstekāni	şarab baḳıyesi	32a-6
düstūr	vezir	31b-15
düşḫʷār	düşvār	32a-1
düşmenī	düşmenlik	32a-2
düşnām	söġmek	32a-1
düşnāmdih	söġüci	32a-2
düşvār	düşvār	32a-1
düvāl	şırım	32a-9
düvāzdeh	on iki	32a-13
düvüm	ikinci	32a-14
düyūs	uvaḳ devek	29a-15
düzaḫī	ṭamulu	32b-2
düzaḫī	bir şā‘ir adı	32b-2
düzd	uġrı	31b-13
düzd efşār	ġāyet uġrı	31b-13
düzd efşer	uġrı ortaġı	31b-14
düzdī	uġurlıḳ	31b-14
düzdīne	uġurluḳ nesne	31b-15

E

eble	burun keñizî	3b-9
ebr	bulut	3b-9
ebrek	çivid	3b-7
ebrincin	bilezük	3b-8
ebrū	ḳaş	3b-10
ecderhā	ejderhā	4a-1
edīm	emedik	4a-10
efder	er ḳardeş oġlı	6a-7
efder	ḳız ḳardeş oġlı	6a-7
efdestā	öġmek	6a-5
efġān	zārī	6a-15
efgār	mecruḥ	6b-3
efgār	kötürüm	6b-3
efkendū	çomak	6a-7
efla	canavar	8a-5
efrāşte	yüce	6a-15
efrāz	ālet	6a-15
efrāz	yañaḳ yumrısı	6a-15
efrāz	alt	6b-1
efrāzruḫ	yüzi nurli	6b-1
efrūşe	ḫanegi ḥalva	6b-3
efrūz	pas açmak	6b-1
efrūzende	ṣayḳal idici	6b-2
efrūzger	pas açıcı	6b-2
efsān	bilegü	6a-12
efsāne	mesel	6a-12
efsāne kūy	ḳıṣṣa ḫūn	6a-13
efsār	yular	6a-11
efser	tac	6a-6

efserger	anka	6a-6
efsūn	siḥir	6a-12
efsūnger	siḥr idici	6a-12
efsūs	ḥayf	6a-13
efsūskonend	ḥayf idici	6a-14
efşerker	anḳā	6a-6
efzūn	artuḳ	6b-4
ehremen	peri	8a-13
ehrīmen	peri	8a-13
eẖşīç	żıdda dirler	4a-2
ejdehā -çoḳ yaşamış yılan		4b-15
ejder	çoḳ yaşamış yılan4b-15	
ejderhā	çoḳ yaşamış yılan4b15	
ejkehen	kāmil ve bāṭıl	4b-15
ejper	zeyrek	5a-10
eknān	maġāra	6b-7
eknūn	şimdi	6b-7
el-ceçet	ṭama‘	6b-9
el-faẖt	ḳazanmaḳ	6b-9
el-faẖte	ḳazanılmış	6b-9
el-faḳde	ḳazanılmış	6b-9
el-ḳabẖ	ḳazanmaḳ	6b-10
el-ḳast	örümcek perdesi6b-10	
elvā	sabr	6b-12
elvāc	yalāley	6b-14
elvend	ṭaġ	6b-13
emīr	beġ	7a-5
emred	yalıñ yüzli	7a-6
emrūd	armud	7a-5
enār	nar	7b-12
enbāẖūn	ḥiṣār	7a-9
enbān	ṭaġarcuḳ	7a-14
enbār	ortak	7b-11
enbāz	ortaḳ	7b-11
enbere	ḳıṣac	7b-6
enbīs	çac	7b-14
enbūh	bol	7a-12
enbūhī	ḳalabalıḳ	7a-13
enbūhnāk	boluraḳ	7a-12
enbur	ḳıṣac	7b-6
enbure	ḳıṣac	7b-6
enbūy ḳoḳu ṭutmuş nesne		7a-12
encām	aẖir	7a-7
encīre	göt delügi	7a-11
encuġ	uçuḳ	7b-7
encūẖ	uçuḳ	7b-7
encūst	cezire	7a-9
encümen	dirnek	7b-12
end	ümīz ṭutmaḳ	7a-6
endām	rāst	7a-8

endām	gövde	7b-9
endāze	ölçī	7b-11
endek	az	7b-12
ender	ḳardeş oğlı er kardeş	7a-7
ender	içeru	7b-13
enderez	taşım	7b-9
enderūn	içeru	7b-13
endīşe	fikir	7b-13
endūh	ḳayġū	7b-9
endūhger	şıvayıcı	7b-14
enduhgīn	ḳayġulu	7b-10
endūhnāk	ḳayġulu	7b-10
enek	aru	7a-15
enġade	beyhude söyleyici7b-7	
engişt	kömür	7b-8
engule	ḳaftan iliği	7a-11
engūr	üzüm	7b-9
engüdān	ḳaşnı	7a-13
engüşt	barmaḳ	7b-8
engüşt-ü süturuk-ulu barmaḳ		7b-8
enīsān	yalan	7a-8
enīsān	beyhude söz	7a-8
enīş	hācı	7b-6
enkār	san	7b-5
enkībūn	bir ḳaftandür [179]	7a-10
enük	üşde	7a-15
erc	ḳadr	4a-15
erc	ḳıymet	4a-15
ercend	bir şehr adıdur	4b-10
ercümend	ḥurmetlü	4b-11
erdāle	bulamac	4b-7
erdelhāle	bulamaç	4b-14
erd-i behişt	orta yaz ayı	4b-13
erġanūn	bir sāzdur	4b-12
erġavān	ḳızıl çiçek	4b-12
erġūne avratlar ḳız bilicisi		6b-10
erjenk	mānī kitabı	4b-4
erjenk	nām-ı naḳḳāş	4b-5
ermān	ḥasret	4b-14
ernenk düstūrmānī	naḳḳāş	4b-4
erre	bıçġu	4b-5
erūġ	geñirmek	4b-2
erzān	ucuz ve layıḳ	4b-1
erziş	baha, değmek	4b-10
erzīz	ḳalay	4b-10
erzīzger	ḳalaycı	4b-11
esb	at	5b-8

[179] ki yedi renkten ṭoḳunmuş ola ve yedi renk anda görine.

esb-i ferāḫ-kām-yüriyen at		5b-4
estā	zenduñ tefsiridür[180]	5a-15
este	çekirdek	5b-6
ester	ḳatır	5b-8
esternek	bir ağacdur [181]	5b-2
esterūn,	ḳısır avrat	5b-6
eşk	göz yaşı	5b-9
eşm	çaḫşur	5b-13
eşteve	aşū	5b-12
eşteve	acū ağac	5b-12
evbār	yutmaḳ	9b-7
evc	yücelik	7b-15
evc	ʿīyş	7b-15
evkār	kötürüm	8a-6
evla	canavar	8a-5
evmüzd	müşteri yılduzı	8a-7
evred	dürüşmek	8a-4
evrend	yaz	8a-1
evrend	güzlik	8a-1
evrend	heybetlü	8a-1
evrisperīs	meydan	8a-6
eymud	cüft	8b-3
eyvā	heyva	8b-3
eyvāh	eyvaḫ	8b-3
eyvān	yüce kemer	8b-2
eyvān	saray	8b-2
ez-amden	andan	5a-2
ez-an est	andandur	5a-8
ez-ān rūy	o yüzden	5a-3
ez-an vaḳt-i bāz-ol	vaḳidden beru	5a-3
ez-ān-ı fülān	fülanuñdur	5a-5
ez-ān-ı men	benüm	5a-6
ez-ān-ı o	onuñ	5a-6
ez-ān-ı tū	senüñ	5a-6
ez-ān-ı u est	anuñdur	5a-6
ez-ān-i īn	bunuñ	5a-7
ez-an-i īnest	bunuñdur	5a-7
ez-ān-i kīst	kimindür	5a-5
ez-ān-i menest	benümdür	5a-4
ez-ān-i tust	senüñdür	5a-5
ez-berā-yi ān	ānıñçün	5a-12
ez-berā-yi fülān-fülançün		5a-11
ez-berāyi īn	bunuñçün	5a-12
ezden	ḫırş	5a-2
ezdüf	aluc	5a-9

[180]zend ve pĀzend iki kitabdur. İbrahim Peygamberiñ (a.m) ṣafḫından.

[181]aña yebrūḥ dirler, yemişi ādem ṣuretinde olur her kim ānı dibinden ḳoparur derhal ölür ve Çinde biter dirler.

ezīġ	nefret itmek	5a-12
ez-īn	bundan	5a-7
ez-īn rūy	bu yüzden	5a-4
ez-īnest	bundandur	5a-8
ezkīl	döngel	5a-2
ez-o	andan	5a-7

F

fācām	ağacda ḳalan ḫurma	46b-13
fāḫte	üveyik	46b-15
fām	yağız	46b-13
fām	beñdeş	46b-13
fāne	ağaç	46b-13
fānīd	bal ve şeker	46b-14
fār	esnemek	46b-12
fāş	bellü	46b-13
feġ	put	47b-9
feġvāre	şermsar ödlü	47b-10
fejāken	murdār	47b-7
fejāken	çepel	47b-8
feje	murdar	47b-8
fejej	acı otdur[182]	47b-7
fejem	guṣṣa	47b-8
fejer	bir otdur	47b-8
felād	bīhūde	46b-15
felaḫ	iş evveli	47b-11
felāḫan	ṣapan	47b-11
felāt	besdil	47b-11
felāz	herze	47b-10
felc	kilīd	47b-12
felġanddivār	perçini	47b-12
felḫūz	çiğīd	47b-12
felḫūz	pamuḳlu	47b-12
fencā	gerinmek	47b-14
fend	herze	47b-13
fendil	tirḫāṣ	47b-14
fenk	gūrek	47b-13
fer	ḳuvvet	47a-1
ferā	yuḳaru	47a-15
ferāġ	ṣovuḳ yil	47a-5
ferāġ	fāriġ olmaḳ	47a-5
ferāḫ	geyik	47a-11
ferāḫdest	bāy	47a-11
ferāḫnāyī	geyiklik	47a-11
ferāḫrev	üzüm budamaḳ	47a-12
ferāmūş	unutmaḳ	47b-7
ferārūn	ılduzlar	47a-15

[182]ḳarın ağrısına kefāretdür āña kebāy-i türri dirler.

ferāstūk	ḳarlaġıc	47a-6
ferāş	pervāne	47a-15
ferāşā	tü ürpermesi	47a-6
ferāşā	bir maraẓdur	47a-15
ferāşe	ürpermek	47a-14
ferāz	cem‘olmaḳ	47a-10
ferāzde	zevāle	47b-3
ferbih	semüz	47b-6
fercām	āḳıbet	47b-3
fercām	yarar	47b-3
ferdā	yarın	47b-5
ferdānī	yarınḳi	47b-5
ferdār	mertek	47b-2
fere	artuḳluḳ	47b-4
ferezdaḳ	bir şāirdür	47b-3
ferġand	ḳoḳmış	47a-3
ferġand	ṣarmaşıḳ bigi ot	47a-3
ferġand	yemiş	47b-1
ferġar	ṣu yolu	47a-4
ferġar	ṣu geçmiş yir	47a-4
fergen	yeni arḳ	47a-10
ferġīş	yırtuḳ ḳaftan	47a-7
ferġīş	murdar ḳaftan	47a-7
fergūl	her işte üstād	47a-9
ferġūy	atmaca	47a-13
ferḫā	geyik	46b-15
ferḫac	ġāyet çirkin ṣūret	47a-2
ferḫāk	ṣarḳuḳ sac	47b-7
ferḫār	būtḫāne-i türkistan	47b-2
ferḫāş	aşikāre	47b-2
ferhemend	uṣlu	47a-4
ferhenc	edep	47a-2
ferheng	edep	47a-2
ferheng	aḳıl ve hüner	47a-2
ferḫū	ekini pāk eylemek	47a-5
ferḫū	üzüm aşılamaḳa	47a-12
ferḫunde	bahtulu	47b-6
ferī	āferīn	47a-14
ferjān	çıġırmaḳ	47a-10
ferkān	şerbetçi fūḳā‘ī	47a-9
ferkend	sel ḳazduġı yir	47a-3
ferm	iş āhiri	47a-10
fermaḫte	edeb kerde	47a-12
fermaḫte	iş bilür ılḳı	47a-12
fermān	buyruḳ	47a-8
fermānbürdār	buyruḳ ṭutucı	47a-8
fermāndih	buyurucı	47a-8
fermest:	azūluḳ	47a-1
ferruḫ	mübārek	47a-5
ferseb	ḳapu ḳayışı	47b-1

ferseb	örti oḳı	47b-1
ferseb	ev oḳı	47b-1
fersūde	aşınmış	47a-13
fersūde	dökülmiş	47a-13
fert	biz erişi	47a-1
fert	örümcek āġı	47a-1
fertūt	bunamış	47b-5
fervār	ḳış evi	47a-4
fervār	bāy evi	47b-1
ferverdīn	evvel bahar ayı	47a-14
ferzān	ılim ḥikmet	47a-9
ferzāne	bilici	47a-13
ferzed	taze çemen	47b-4
ferzend	oġlan	47b-5
ferzīn	aḳıl	47b-4
fesāne	mes̱el	6a-12
fesīle	at sürüsü	47b-9
feş	benzer	47b-9
feş	ṣūret	47b-9
feyḫ	ḫātun	47b-13
feyḫ	debe	47b-13
feylük	çatal demrenlü oḳ	47b-14
fidām	yumşaḳ	47b-15
fidem	göñül ṭarlıġı	47b-15
fihrist	kitab evveli	48a-7
fikāne	düşüd	48a-6
file	aġur	48a-6
fincā	gerinmek	48a-7
firāḫā	geñlik	48a-1
firāş	döşek	48a-4
firāşe	kilid peri	48a-5
firāvān	bol	48a-4
firāz	yoḳuş	48a-1
firāz	yapuḳ	48a-1
firāzrūḫ	yanaġuñ yumurcaġı	48a-5
firfir	pirlaġçı	48a-3
firfīr	benefşe	48a-3
firfīruz	benefşe yaġı	48a-4
firīb	‘ışve	48a-2
firih	ziyādeliḳ	48a-2
firisk	erük	48a-4
firīz	ḳamış ḳabı	48a-2
firīzbūyā	keklük otı	48a-3
firsib	örti oḳı	48a-1
fīs	tiz	48a-8
fīs	burun āvāzı	48a-8
fisām	ṭurna	48a-6
fisān	bilegü	48a-6
fişān	saçıcı	48a-6
fitne	āşıḳ	48a-1

fitzāk	terkü	47b-15
fizih	murdār	48a-5
fuḥş	herze	48a-9
fūkān	fūḳā‘	48a-15
fūl	fikir	48a-15
furce	açuk	48a-9
fūrūz	yalıñ	48a-13
fücl	ṭopuḳ	48a-9
füġ	dost	48a-14
fühe	gemi küregi	48a-15
fülāne	besdil	48a-14
füle	aġur	48a-14
fünc	debece	48a-14
fünūr	dinlenmek	48a-14
fürāte	bir ṭaāmdür	48a-13
fürġūl	te’ḫīr eylemek	48a-9
fürū	aşaġa	48a-10
fürūçe	açuḳ	48a-9
fürūd	aşaġa	48a-11
fürūdīndebūr	yili	48a-10
fürūġ	şu‘le	48a-11
fürūhīde	āḳıl	48a-12
fürūhīde	zeyrek	48a-12
fürūhişte	aşaġa ḳonmış	48a-10
fürūmānde	āciz	48a-11
fürunc	aġız çevresi	48a-11
fürūtenī	meskenet	48a-10
fürūzīne	ṭutruḳ	48a-12
füsūs	ḥayf	48a-13
füzūn	artuḳ	48a-13

G

gebr	mecūsi	50a-6
gedā	dilenci	50a-13
gedāy	dilenci	50a-13
gedāzād-evde	ṭoġmuş ḳarāvaş	50a-13
geftār	sırtlan	51b-3
geh	vaḳt	52b-14
geh	büklüm	52b-14
gele	süri	51b-11
gellebān	cevher	51b-12
gelū	boġaz	51b-12
gelūbend	boġmaḳ	51b-12
gelūgīr	boġaz ṭutucı	51b-12
genc	ḫazine	52a-15
gencūr	ḫazinedar	52a-15
gend	ḳoḳar	52a-12
gendā	ḳoḳar	52a-12
gende	ḳoḳmuş	52a-12
gendelāş	yiyidin	52a-12
gendepīr	ḳatı ḳoca	52a-15
gendū	ḳovan	52a-14
gendüm	buġday	52b-1
gendümgūn	buġday eñlü	52b-1
genedvār	pehlüvan	52b-2
genev	kendir	52b-2
genevdāne	genevür	52b-1
genger	işek dikeni	52a-11
ger	eğer	50b-12
ger	uyuz	50b-12
gerceġū	yivle	50b-6
gerd	toz	50b-13
gerdā	donucı	50b-11
gerdān	boyun	50b-14
gerdānāy	pirlaġcı	50b-11
gerdenā	kebab demüri	50a-14
gerdrenk	toz renklü	50b-14
gerdūn	ḳañlı	50b-10
gerdūn	çıḳrıḳ	50b-10
geregirifte	pas ṭutmış	50b-9
gerī	dönüm	50b-12
gerīb	dönüm	50b-12
germ	ıssı	50b-8
germā	hava ısısı	50b-8
germābe	hammām	50b-7
germābedān	hammāmcı	50b-8
germāve	hammām	50b-8
germe	aġ etmek	50b-13
germend	ivmek	50b-14
germkāh	ısı yir	50b-9
germsīr	ıssı nesne	50b-9
gernec	ḳızılcıḳ	50b-11
gernec	üvez	52b-7
gev	ulu	52b-7
gevdene	sıġın	52b-10
gevel	görek	52b-9
gev-i āteş	ocaḳ	52b-10
gevīz	şinik	52b-9
gevr	kebr	52b-9
gevred	çavdar	52b-9
gevz	ḳoz	52b-7
gevz-i cehr-	ḳuyruḳlu yılduz	52b-8
gevz-i hindī	hindustan ḳozı	52b-7
gevzīne	ḳozlu ḥalvā	52b-7
geyhān	cihan	53a-3
gez	arşun	51a-4
gez	çatal	51a-4
gezāy	żarar itmek	51a-4
gezāy	ışırmaḳ	51a-5
gezāyed	eksilmek	51a-5

gezend kerden	-żarar itmek	51a-4
ġılīvāc	çaylaḳ	46a-14
ġınc	uyluḳ	46a-15
ġınk	bezirḫane aġacı	46a-15
ġırāş	kürk ḫurdası	46a-12
ġırbāl	ḳalbur	46a-14
ġırinc	yarasa	46a-13
ġırīv	āvāz	46a-13
ġırīv	feryād	46a-13
ġırīv	ġalebe	46a-13
ġırm	ṭaġ ḳoyunı	46a-12
ġıvālink	zerdālü ḳurusı	46a-15
ġıyşer	sürünmek	46b-1
gil	balçıḳ	53b-7
gīl	eski süpürge	54a-2
gīl	iḳlim	54a-2
gilisürḫ	aşu	53b-8
gīlū	mütavażā	54a-4
gilvey	çamur	53b-7
gīra	ṭonucı	54a-5
gīrā	ṭonġun	54a-5
girābīden	meyl itmek	53a-8
girān	ḳız	53a-14
girān	aġır	53a-14
giranmāye	aġır bahalu	53a-15
gird	deġirmī	53a-9
girdāb	çevlak	53a-10
girdākird	çevre	53a-9
girdbād	ḳaşurḳa	53a-12
girde	ḳoz	53a-11
girdekān	ḳoz	53a-11
girdigār	teñri adı	53a-7
girev	ṭutu	53a-10
girev	uç	53a-10
girībān	yaḳa	53a-10
girift	günah	53a-12
giriftār	ṭutḳun	53a-8
girīġ	ḳacmaḳ	53a-8
girih	dügün	53a-9
girihgīr	giri	53a-9
girinc	buruşuḳ	53a-14
girīvān	yaḳa	53a-11
girīve	bilek	53a-11
girīzkāh	ḳacacaḳ yir	53a-9
ġirvāşe	bir otdur	46a-14
giryān	aġlayıcı	53a-11
girye	aġlamaḳ	53a-12
gīsū	ṣac bölügi	54a-6
gīsūbend	ṣac baġı	54a-6
ġīşe	ḫaṣır ḳamışı	46b-1

gizīr	şaḥne	53b-1
ġonc	saz ve çuval	46b-6
gū	söz	55a-2
ġubār	toz	46b-1
gūbile	ḳabarcuḳ	56a-1
ġudnak	ebleh	46b-2
ġudnak	nāmaṭbū‘	46b-2
ġufc	göl	46b-5
gūh	boḳ	56a-2
gūhertāb	dülbend	56a-2
ġujb	üzüm danesi	46b-4
ġujm	üzüm ṣalḳımı	46b-5
ġujüm	ḫışīm	46b-4
ġujüm	kīne	46b-4
ġūk	ḳurbaġa	46b-8
gūl	ebleh	56a-2
ġūl	ḳoyunlar yataġı	46b-8
ġūl	dīv	46b-8
gūnāgūn	renkarenk	56a-1
ġunde	örümcek	46b-6
gūne	renk	56a-1
ġunūd	uyumuş	46b-6
ġunūde	uyumuş	46b-6
gūr	ḳolan	55b-15
gūr	ḳabr	56a-1
ġūrbā	ḳoruḳlu aş	46b-11
ġure	ḳoruḳ	46b-8
gūrgen	ḳabr ḳazıcı	56b-6
ġurġur	debe	46b-2
ġurīş	ıñramaḳ	46b-3
ġurmec	yarma aşı	46b-3
gūrmūs	gözsüz sepek	56b-5
ġurnek	yumuşaḳ āvāz	46b-2
ġurş	ıñramaḳ	46b-3
gūrşikāf	kefen ṣoyucı	56b-6
ġurunbe	ürkü	46b-4
ġurunbe	çaġırmaḳ	46b-4
gūş	ḳulaḳ	55b-10
gūş	yayuḳ	55b-10
ġūş	silaḥ	46b-9
ġūş	ḳayın aġacı	46b-9
ġuşaḳ	nāḫoş	46b-5
ġuşāk	ḳoḳmuş	46b-5
ġūşāy	arpa ḫoşası	46b-7
ġūşāy	buġday ḫoşası	46b-7
ġūşāy	ḳurumış boḳ	46b-7
ġūşāz	ṭavar yataġı	46b-10
ġūşe	çöġāne benzer ot	46b-9
ġūşe	çıġırmaḳ	46b-10
ġūşenk	öġendire	46b-11

ġūşet	yalıncaḳ	46b-12
gūşsirāy	tīz fehm	55b-10
ġūṭa	ṣuya ṭalmaḳ	46b-11
gūy	ṭop	55b-14
gūya	söyleyici	55b-13
ġūye	yayuḳ	46b-10
gūyī	diyesin	55b-13
gūyiyā	diyesin	55b-13
gūz	oṣruḳ	55b-15
ġūze	pamuḳ ḳodesi	46b-7
gūzed	gözsüz sepek	55b-15
gübre	çetük	54b-4
güft	söz	55a-2
güftār	söz	55a-2
gülāb	gül suyı	55a-6
gülābī	gül ṣuyun ṣatıcı	55a-9
gülāle	zülüf	55a-9
gülbe	hücre	55a-10
gülbe	otaḳ	55a-10
gülbe	çart	55a-10
gülbün	gül dikmesi	55a-7
gülgūn	at adı	55a-8
gülgūne	ḳızılca	55a-9
gülgūne	al renk	55a-9
gülnār	kiras	55a-8
gülnār	nar çiçeği	55a-8
gülnek	ṭurna	55a-4
gülşen	gülistan	55a-7
gülūle	yumaḳ	55a-10
gülūned	armaġan	55a-4
gülzār	güllük	55a-7
güm	bitük	55a-12
gümān	ẓann	55a-12
gümī	köpecik	55a-12
gümīje	otlu yonca	55a-11
gümīz	sidük ve boḳ	55a-11
gümrāh	azġun	55a-12
gürāz	ṭokuz	54a-14
gürāz	ṣalınmaḳ	54a-14
gürāz	isilik[183]	54a-13
gürde	böğrek	54b-6
gürdepiye	böğrek yağı	54b-6
gürgür	yarasa	54b-8
gürinc	birinc	54b-6
gürisne	aç	54b-6
gürīz	ḳaçış	54b-5
gürk	ḳurd	54b-6

gürte	diken	54b-3
gürūh	bölük	54b-4
gürūme	kemankere	54b-4
gürūz	şāziliḳ	54a-14
gürūz	ṭarab	54a-14
güryiz	zeyrek ādem	54a-15
gürz	amūd	54a-15
gürziş	ẓulümden iñilemek	54a-15
güvā	ṭanıḳ	56a-3
güvāh	ṭanıḳ	56a-2
güvāje	çılbır	55b-13
güvārebān	ṣığır güdüci	55b-14
güzāf	beyhūde söz	54b-10
güzār	ödeyici	54b-12
güzāyiş	göbek burmaḳ	54b-10
güzend	ziyan	54b-11
güzi‘	ḳaçmaḳ	54b-11
güzīd	baş ḫarāc	54b-12
güzīde	öründülenmiş	54b-12
güzīr	nāçār	54b-12
güzpuşt	arḳası güz	56b-5

Ġ

ġāb	bāṭıl söz	45b-5
ġāb	aş[184]	45b-6
ġabġab	seḳaḳ	45b-10
ġaf	ḳıvırcıḳ zülüf	46a-2
ġafc	ābidār ḳılıc	46a-2
ġafnec	ṣuṣaḳ	46a-3
gāh	vaḳt	49a-9
gāh	taḫt	49a-10
gāh	küyegū	49a-10
ġaj	rusbi	45b-15
ġāj	ağzı büyük ādem	45b-7
ġākūl	balçıḳdan kemāngere	45b-9
ġalc	deñiz sülüği	46a-4
ġalc	tirḫūş	46a-5
ġalebken	müşebaḳ ḳāpu	46a-5
ġalfec	ḳızıl aru	46a-4
ġalfelīc	dağdağa[185]	46a-3
ġāliye	ġalye müşk	45b-8
ġalle	taḫıl	46a-7
ġalt	yuvalanmaḳ	46a-6
ġalṭān	yuvalanur nesne	46a-6
gām	adım	49a-1
gām	dimāġ	49a-1
ġamgīn	ġamlu	46a-7

[183] tabdır ḥarāretden ḥāṣıl olur ekṣer doġurmaḳ vaḳtinde avratlara.

[184] çanaḳ dibinde ḳalan aş.

[185] dağdağadür ki ḳoltuḳ veya ayağın ḳaşımaḳdan olur bi’t-türki ḳıcıḳ

ġamküsār	üğür	46a-8
ġamnāk	ġamlu	46a-8
ġamze	kirpüği urmaḳ	46a-7
gān	cima‘	49a-15
ġan	assarlar tengī	46a-9
ġanc	kirişme ve naz	46a-8
ġancāl	ekşi yimiş	46a-9
ġancār	ḳızılca	46a-11
ġand	bulut	46a-10
ġanīne	aru adı	46a-10
ġank	uġrī āvī	46a-8
ġank	diraḫt	46a-10
ġanūz	uyumuş	46a-9
ġaran	āvāz	45b-11
ġaran	aġlamaḳ	45b-11
ġarār	ḫarar	45b-14
ġarbīl	ḳalbur	45b-14
ġārcī	ṣabah içilen süci	45b-6
ġard	yaz evi	45b-12
ġarġance-cimā‘a ṭoymaz avrat-		45b-13
ġarġar	debe rusbī	45b-13
ġāric:	ṣabaḥ şarabı	45b-6
ġarīd [186]	ḳızlıḳsūz	45b-11
ġārīz	avḳun	49b-6
ġarmec	yarma	45b-14
ġarneb	üzüm danesi	45b-11
ġarnec	tennūr çengeli	45b-14
ġarnek	na‘ra	45b-14
ġarv	ḳamış	45b-12
ġarvāşe	bir ottur	45b-12
ġasr	çepel ḳarı	46a-1
ġaş	ḥayran	46a-1
ġāş	iki yüzlü ādem	45b-7
ġaşā	ḳoḳmuş	46a-2
ġaşā	nāḫoş	46a-2
ġaşşa	oġunmaḳ	46a-1
ġat	ebleh ādem	45b-10
gāv	öküz	49a-13
gāv-āhen	ṣaban demüri	49b-11
gāvbān	öküzler	49a-13
gāv-çeşm	öküz gözi	49a-14
gāv-çeşm	ṣaru gül	49a-14
gāvdūşe	yapuḳ	49b-11
gāvdüm	boru	49a-8
gāveş	toḫum ḫıyarı	45b-10
gāvmīş	ṣu ṣıġırı	49b-10
ġavr	çuḳur	46a-11

[186]ḳıza dirler ki ḳızlıḳsūz çıḳar ere rişvetvirür.

gāvres	ṭaru	49b-15
ġavşe	ḥaṣır ḳuġası	46a-11
ġavşeb	yaban otı	46a-11
ġāvşenk	öğendire	45b-9
ġāvşū	büyük ḫıyārek	45b-9
gāv-zübān	öküz dili	49a-14
ġāze	ḳızılca	45b-8
ġazġāv	deñiz öküzi	45b-15
ġazīd	ḳızluḳsuz	45b-15

H

ḫʷāb	uyḳu	26a-10
ḫʷāb	düş	26a-10
ḫʷābgāh	uyḳu yiri	26a-10
ḫʷāher-ender	iki ḳız ḳardeş	29a-10
ḫʷāherzāde	yiġen	29a-10
ḫʷān	yiyesi	29a-1
ḫʷānçe	sofra	29a-12
ḫʷāre	cüzām	29a-9
ḫʷārende ev bekleyici avrat		29a-11
hʷomel	ḳaval	29a-3
ḫʷor	yiyici	29a-5
hā	ḥāżır ol	64a-5
ḫabbāş	ebsem ol	26a-13
ḫabergīr	cāsus	26a-14
ḫabezdūk	ṭoñuzlen ḳurdı	26a-13
ḫabezrū	nesne issi	26a-14
ḫād	bişmiş nesne	26a-5
ḫadenk	oḳ	26b-2
ḫadiş	ulu ḫatun	27b-10
ḫadīv	ḫüzāvend	26b-1
ḫadīv	yigāne	26b-1
ḫafc	ḳara çulban	27a-9
ḫafçe	çöp	27a-9
ḫafe	boġmaḳ	27a-8
ḫafek	boġmaḳ	27a-8
ḫafezdūk	ṭoñuzlan ḳurdı	27a-10
ḫaftān	çoḳal	27a-10
ḫaftān	ḳaftan	27a-10
hāh ḫah	zihi zihi	27b-8
hāj	müteḥayyir	64a-4
hāj	ḥaḳir	64a-4
ḫāḳ	ṭopraḳ	26a-4
ḫāḳān	çin pişahı	26a-11
ḫākbīz	ṭopraḳ eleyici	26a-4
ḫākister	kül	26a-9
ḫākşū	dānedür[187]	26a-3

[187]siyahdānedür ki kāfūr ile ezerler göze ḳoyarlar.

ḫākşūr	balçıḳçı	26a-4
hāl	ārām	64a-6
ḫāl	beñ	26a-1
ḫalāb	balçıḳ	27a-12
ḫalālūş ḳatı	ġavġa	27a-13
ḫāle	deyze	26a-2
ḫalender	zeytūn	27a-12
ḫālī	boş	26a-2
ḫalīç	girih	27a-13
ḫalīş	ılıcaḳ ṣu	27a-12
ḫalīş	ḳara ṭopraḳ	27a-14
ḫalīte	kīse	27a-12
ḫalle	herze	27a-11
ḫalle	gemi direği	27a-11
ḫalle	meni suyu	27a-11
ḫālū	ṭayı	26a-2
ḫam	saray kemeri	27a-15
ḫam	büklüm	27a-15
ḫam	ḳurum	27a-15
ḫām	çiğ	25b-14
ḫām	ṭabbāk göni	25b-14
ḫām	kemend	25b-14
ḫamāmin	ḳara boncuḳ	27a-14
ḫamçāḫ	ḳavluḳ	27a-15
ḫāme	ḳalem	25b-14
ḫāme	beyt-i şi‘r	25b-14
ḫāme	ṣūraḫi şarap	25b-14
ḫāme	ḳum tebesi	25b-15
ḫāmedān	ḳalem ḳoyacak	25b-15
ḫāmşūz	bazlamac	26a-1
hāmūn	yazı	64a-6
ḫāmūş	ebsem	26a-1
ḫāmuşe	sergile otı	26a-1
hān	şah	26a-2
hān	kāruvānsaray	26a-2
hān	āgāh ol	64a-5
hān	tīz	64a-5
ḫanc	ni‘met	27b-1
ḫanc	ṭarab	27b-1
ḫanc	fāyide	27b-1
ḫancek	ḳurumış diken	27b-1
ḫandān	gülegen	27b-2
ḫande	gülmek	27b-2
ḫandeḫıriş-istihzayla gülmek		27b-3
ḫandestān	gülünç	27b-2
ḫāne	ev	26a-12
ḫānedān	ehli beyt	26a-2
ḫanev	aldanmış	27b-1
ḫanev	ġarra olmuş	27b-1
ḫānī	bir şair adı	26a-11

ḫān-ū mān	ṭavar	26a-7
ḫān-ū mān	memleket	26a-7
ḫān-ū mān	mal	26a-7
ḫanūr	ev aleti	27b-2
hār	incü dizini	64a-4
ḫar	eşek	26b-2
ḫar	eşek	26b-6
ḫār	diken	26a-6
ḫar mekes	işek sineği	26b-6
ḫārā	ḳatı ṭaş	25b-12
ḫārā	cāmedür	25b-13
ḫarāş	nişan eylemek	26b-7
ḫarāş	ṭırmalamaḳ	26b-7
ḫarbaḳ	bir ottur	26b-10
ḫarbüze	ḳavun	26b-4
ḫarbüzezār	ḳavunluḳ	26b-5
ḫarçāl	tüy	26b-10
ḫarçenk	lengeç	26b-4
ḫarçenk	gökde bir burc	26b-4
ḫard	balçıḳ	26b-2
ḫargūr	ḳolan	26b-6
ḫargūş	ṭavşan	26b-11
ḫāris	kiciyik	26a-7
ḫarīş	ṭanzile gülmek	26b-7
ḫarkāh	ḳara ev	26b-11
ḫarkeh	ḳara ev	26b-11
ḫār-ken	diken ḳoparıcı	26a-7
ḫarkeş	soḳman	26b-10
ḫār-keş	diken çekici	26a-6
ḫarkez	üvez	26b-10
ḫar-kürre	eşek ḳoduğı	26b-6
ḫarnāyik	ḳatı yir	26b-9
ḫarnek	yağrıḳ	26b-9
ḫarnūb	keçi boynuzi	26b-5
ḫarpeşe	eşek sineği	26b-11
ḫarpūje	yarasa	26b-13
ḫārpuşt	kirbi	26a-8
ḫarpūvāz	yarasa	26b-3
ḫarşūt	üzüm ṣıḳacaḳ	26b-12
ḫartut	ḳızıl tut	26b-12
ḫarvār	eşek yüki	26b-9
ḫarz	boncuḳ	26b-8
ḫarzemre	ışırġan dikeni	26b-8
ḫarzemre	eşek turpı	26b-8
ḫarzemre	ḳarġa ḳavunı	26b-8
ḫas	çörçöp	26b-13
ḫas	marul	26b-13
ḫas	gedāy kişi	26b-13
ḫasr	ḳayın ata	27a-1
ḫasrānger	ḳayın	27a-1

ḫaste	ṣayru	26b-14
ḫastū	iḳrār	26b-15
ḫastüvāne-yüñden	eski ḳaftan	26b-15
ḫasū	avrat ateşi	27a-1
ḫāşāk	çörçöp	26a-9
ḫāşe	çöp	26a-9
ḫaşem	ḳolluḳçılar	27a-1
ḫāşensār	özdek	27a-6
ḫaşenşār [188]	bir ḳuştur	27a-4
ḫaşin	yoġun	27a-6
ḫaşīn	gökçe doğan	27a-5
ḫaşīn	bulanuḳ renk	27a-5
ḫaşīş	bulanuḳ renk	27a-6
ḫaşītār	özdek	27a-6
ḫaşkāmār	istiġfar	27a-3
ḫāşkānç	iri gevde	27a-3
ḫaşkār	iri etmek	27a-7
ḫaşt	gün	27a-7
ḫaşū	avret ateşi	27a-7
ḫaşūd	ağaç budaḳı	27a-2
haşūr	peyġamber	27a-8
ḫatenber [189]	bir kimsedür	26a-14
ḫatene	sünnet itmek	26a-15
ḫaṭkeş	mıṣṭar	27a-8
ḫavāh	yoḫsul	27b-6
ḫavāh	gedā	27b-6
ḫavalīker	ḫunsalar	27b-5
ḫavāye	ekinci	27b-5
ḫavāze	bağırdaḳ	27b-7
ḫavel	karavaş	27b-6
hāven	havan	64a-5
ḫavenk	ḳayḳı ağac	27b-5
ḫaver	dest-i āvīz	27b-3
ḫāver	gün ṭoğduğı yir	25b-13
ḫaveş	avret ateşi	27b-5
ḫavī	der	27b-4
hāvīd	yaş arpa	27b-3
ḫavlīlāb	peçe	27b-7
ḫavyūz	yarasa	27b-6
ḫāy	lezzet	26a-5
ḫāye	ṭaşaḳ	26a-5
ḫāye	yumurda	26a-5
ḫāye murg	yumurda	26a-6
ḫāyegīne	ḳayġana	26a-6
ḫāyerīz	ḳayġana	26a-6
ḫāyik	çekiç	25b-14
ḫāyik	çeküç	26a-11
ḫayl	gürūh	27b-8
ḫayli	çok	27b-8
ḫayme	çadır	27b-8
ḫayşūm	dimāġ	27b-9
ḫayū	tükrük	27b-8
ḫāz	çaylaḳ	25b-14
ḫazend	bir ottur	26b-13
hebāk	baş depesi	64a-7
heft	yidi	64a-15
heft ū renk	yidiger	64a-15
heftād	yetmiş	64b-1
heftdāne	āşur aşı	64b-1
heftūm	yedinci	64b-1
hem	bile	64b-8
hem'ūd	giren iğdesi	64b-8
hemāre	hemīşe	64b-2
hemçūnān	ancileyin	64b-5
hemdem	iş	64b-7
hemdūş	ṣağduc	64b-9
heme	dükeli	64b-4
heme	hep	64b-8
hemegān	dükeliler	64b-4
hemīdūn	dükeli	64b-2
hemīn	ancaḳ	64b-6
hemīşe	yindek	64b-2
hemlaḫt	gün	64b-5
hemnam	adaş	64b-7
hemnefes	iş	64b-8
hemrāh	yoldaş	64b-6
hemrenk	aynı renk	64b-8
hemsāl	yıldaş	64b-6
hemsāye	koñşı	64b-5
hemsūd	it burnı	64b-9
hemşikem	ekiz ḳardaş	64b-7
hemvār	düz	64b-2
hemvāre	hemīşe	64b-2
hemzād	yaşdaş	64b-6
hemzübān	dildeş	64b-5
henc	baylıḳ	64b-10
hencār	yol	64b-10
hendām	uṣul	64b-9
hengām	vakt	64b-10
hengāme	dirnek	64b-10
hengüft	sıḳ bez	64b-11
hengüft	yumurda	64b-11
henk	aḳıl	64b-10
herāyine	elbette	64a-9
herc	serḥad	64a-7
her-heft	nevker	64a-8

[188] bir kuşdur gövdesi ḳara ve başı aḳ ṣuda olur.
[189] bir kimsedür ki malım var dir amma nesnesi yoḳ.

herjendek	ḳunduz ṭaşağı	64a-8
herkāre	helkecük	64a-8
herş	ağur	64a-7
heruk	ḳarmaḳ	64a8
hervāne	tımarḫāne	64a-9
heser	buz	64a-12
heşbār	ḳārūre	64a-13
heşt	sekiz	64a-13
heştād	seksen	64a-14
heştād-hezār	seksen biñ	64a-15
heşthezār	sekiz bin	64a-14
heştmīn	sekizinci	64a-13
heştṣad	sekizyüz	64a-14
hev	evet	64b-15
hev	ḳabarcuḳ	64b-15
hev	ṣulu	64b-15
hevā	arzu	64b-11
hevāḳ	renk	64b-14
hevāzī	nāgāh	64b-15
hevdec	meḥāfe	64b-13
hevder	baş bārt	64b-14
hevīd	deve havudı	64b-11
hevīdā	bellü	64b-12
hevje	çelik	64b-13
hevl	ḳorḫu	64b-13
hevşāzdeh	ṣuṣalıḳ	64b-13
hevşāzdeh	keklik azmaḳ	64b-13
heycār	bennā ipi	65a-1
heydüḫ	çengi at	65a-1
heydüḫ	tünd at	65a-1
heyerbez	cuhudlar ḳażısı	64a-1
heykel	büthane	65a-1
heyūn	yorḳa deve	65a-2
heyūn	yüğrük şeyṭan	65a-2
hezāk	dile aldanmış	64a-10
hezāk	bilmez	64a-10
hezāk	zebun	64a-10
hezārbār	biñ kere	64a-12
hezārdestān	bülbül	64a-10
hezārḫāne	şirden	64a-11
hezīne	nafaḳa	64a-10
hezīne	ḫarc	64a-12
ḫıdīv	nesne issi	27b-10
ḫıdīv	yigāne	27b-10
ḫılāb	balçıḳ	28a-1
ḫılle	sümük	28a-1
ḫım	sümük	28a-1
ḫınk	boz at	28a-2
ḫırām	hūb avratlar	27b-11
ḫırām	ṣalınmaḳ	27b-11
ḫırāse	at kefesi	27b-11
ḫırāş	ṭırmalamaḳ	27b-10
ḫırāş	saḳaṭ	27b-10
ḫırāş	dāyim eşkin	27b-12
ḫıred	aḳıl	27b-12
ḫıredmend	aḳıllu	27b-13
ḫırīdār	müşteri	27b-13
ḫırmenkūb	düğen	27b-12
ḫırs	ayu	27b-13
ḫırt	bildürmek	27b-13
ḫışāveh	ekin yiri	27b-14
ḫışım-gīn	ḳaḳımış kişi	27b-14
ḫışt	kerpüç	27b-15
ḫışt zen	kerpüççi	27b-15
ḫıştek	peyik	27b-15
ḫışter	peyik	28a-1
ḫışt-ger	kerpüççi	27b-15
ḫıt	yıldıramaḳ	27b-9
ḫıven	bağrıḳ	28a-3
ḫıvīd	menāre	28a-3
ḫıy	tülüm	28a-5
ḫıyārzār	ḫıyarlıḳ	28a-7
ḫıyāyed	çiynemek	28a-4
ḫıyk	tülüm	28a-5
ḫıyrū	gül-ü ḫıṭmi	28a-5
ḥībere	erler cem‘	25b-11
hic	silaḥ düzmek	65a-3
hīd	yaba	65a-5
ḫīm	sümük	28a-4
ḫīm	ciraḥat	28a-4
hīme	odun	65a-6
hīn	ivmek	65a-5
hīn	sil	65a-5
hincār[190]	yoldur	65a-4
hindūvāne	ḳarpuz	65a-4
hir	ṭuman	65a-4
ḫīrāb	ṭalḳa	28a-6
hirās	ḳorḫu ve bük	65a-3
hirāsān	ḳorḫulu	65a-3
hirāse	oyuḳ	65a-3
hirāş	ḳuṣmaḳ	65a-4
hīre	ḳafa	65a-6
ḥīre	ḳafa	25b-11
ḫīre	ulu	28a-5
ḫīre	ünegü	28a-5
ḫīre	ḥayran	28a-5
ḫīrende	zılıḳdür	28a-7
ḫīr-gīr	ṭur ṭut oyunı	28a-6

[190] yoldur kim canavarlar giderler.

ḫīrī	revaḳḫane	28a-5
hīş	şaban oḳı	65a-5
ḫīş	ev avratı	28a-2
ḫīş	ḳavim	28a-2
ḫīş	gendü	28a-2
ḫīşāvend	ḳavm	28a-4
ḫīşāvend	ḳabīle	28a-4
ḫīşten	kendü	28a-3
hīṭ	ḥafaḳa	65a-5
hīz	ḥammam ṭası	65a-6
hīzum	odun	65a-5
ḫod	gendü	28b-13
ḫod	ağaç delegen	28b-15
ḫod- ḫuruh	çiçek	29a-4
ḫodbīn	gendüyi görüci	28b-14
ḫode	ḳubadur	29a-3
ḫorbār	ṣatılıḳ yiyecek	29a-3
ḫordenī	yimek	29a-3
ḫost	dilek	29a-5
ḫostār	dilek	29a-6
ḫoste	mal	29a-5
ḫoy	ışıḳdür	28b-13
ḫub	güzel	28b-14
ḫūb	eyü	29a-1
ḫubā	yikşenbe	25a-8
ḫūçe	ḳuş ibiği	29a-9
ḫudūk	ḳaḳımaḳlıḳ	28a-9
ḫufte	uyur	28b-3
ḫūgīje	çoluḳ	29a-11
ḫūher	ḳız ḳardeş	29a-10
ḫūk	ḫıyāraḳ	29a-4
ḫūk	doñuz	29a-4
ḫukşük [191]	bir bardaḳdur	28b-4
ḫul	gül	28b-5
ḫul	ağaçdelegen	28b-5
ḫulb	sırım	28b-5
ḫulḳān	eski ṭon	28b-5
ḫum	küp	28b-6
ḫumb	küp	28b-6
ḫumber	ḫoş ḳuzī	28b-6
ḫūmeş	dilek	29a-7
ḫūmeş	şefā'at	29a-7
ḫūn	ḳan	28b-15
ḫūnāb	ḳanlu su	28b-15
ḫūnābe	ḳanlu ṣu	28b-15
ḫunb	küb	28b-8
ḫunbara	ḳunbara	28b-8

[191]bir bardaḳdur ki ḫam balçıḳdan ḳızlar düzerler ve naḳışlar iderler.

ḫunbara	küpcük	28b-8
ḫunbe	büyük küb	28b-7
ḫunbek	suret virmek	28b-11
ḫunbek	ṣıtlıḳ	28b-11
ḫuncid	güz otı	28b-9
ḫuncīde	etzurut	28b-10
ḫuncük	yavşan	28b-10
ḫund	öksürük	28b-10
ḫun-dest	ṣofra	29a-1
ḫūn-i siyād şāniki ḳardeş ḳanı		29a-6
ḫunīde	beğenilmiş	28b-12
ḫunt	küp	28b-7
ḫunūd	tenbelīd	28b-12
ḫunuk	sovuḳlıcaḳ	28b-11
ḫunūr	ḳab ḳacaḳ	28b-12
ḫunūz	zernīḫ	28b-10
ḫunük	gökcek	28b-7
ḫunyā	saz	28b-7
ḫunyāger	saz çalıcı	28b-6
ḫūpūz	yarasa	29a-11
hūr	güneş	65a-10
ḫūr	güneş	29a-8
ḫurcīn	heğbe	28a-14
ḫurd	uşaḳ	28a-14
ḫurdād	ṣon yaz ayı	28a-14
ḫurdī	küçüklük	28a-15
ḫurḳa	perpehen toḫmī	28a-13
ḫurrem	şad	28a-14
ḫursend	ḳāni'	28a-14
ḫurş	ḥamle	28a-12
ḫurşīd	güneş	28a-12
ḫurşīd	güneş	29a-8
ḫurud	beyni	29a-2
ḫurūh	çiçek	28a-12
ḫurūme	avcı ḳuyusı	28a-12
hurūs	ṭılaḳ	28a-13
ḫurūs	çiçek	28a-12
ḫurūş	na'ra	28a-11
ḫurūş	āvāzile ağlamaḳ	28a-11
ḫusrev	şah adı	28b-1
ḫusterān	ḳurd ḳuş	29a-6
ḫusū	ḳayın ata	28a-15
ḫusür	avret ateşi	28a-15
huş	us	65a-8
hūş	uṣ	65a-10
hūş	can	65a-11
hūş	helāk	65a-11
ḫūş	gönül	29a-8
ḫuş meyş	ḫoş dil	29a-8
ḫūşāb	ḫuşev	29a-12

hūşāzde	göñli dönmüş	65a-11
ḫuşe	ṣalḳım	29a-12
ḫuşk	ḳurı	28b-3
ḫuşkemāl	ḳuru etmek	28b-2
ḫuşkī	ḳuruluḳ	28b-3
ḫuşkmāze	ḳuru budaḳ	28b-3
hūşmend	uṣlu	65a-11
ḫuşnūd	ḳuru budaḳ	28b-3
ḫūşter	ḫūşuraḳ	29a-7
ḫuşūk [192]	şarab ḳabıdür	28b-1
huşyār	ayuḳ	65a-8
hūşyār	ayıḳ	65a-11
ḫutenber	baḫīl	28a-9
ḫūtüre	ḫūy	29a-9
ḫūy-i çīn	araḳçīn	29a-2
ḫuzā	tañrı	28a-9
ḫuẕāvend	nesnenüñ issi	28a-10
ḫuzāy	tañrı	28a-9
hüjīr	ḫūb ve eyü	65a-7
hülbe	boy	65a-8
hümāl	benzer	65a-9
hümām	nām -ı merd	65a-9
hümāyūn	mübarek	65a-9
hünermend	hünerlü	65a-10
hünerperver	hünerlü	65a-10
hünerver	hünerlü	65a-10
hür	ṭuman	65a-7
hürmüz	müşteri	65a-7
ḫüẕāy ḫān	şehadet barmaḳ	28a-10
ḫüzāyigān	pādişah	28a-10
hüzīne	vaẓıfe	65a-7
İ		
īç	hiç	9a-7
īçī	ṭama'cı	9a-5
īd	bayram	45b-3
īdī	bayramlıḳ	45b-4
iksūn	ḥarir ḳaftan	9a-2
imrūz	bugün	9a-2
imrūzīne	bugünlük	9a-2
imrūzīne	bugünki	9a-3
imsal	bu yıl	9a-3
imsālīne	bu yıllıḳ	9a-3
imsālīne	bu yılḳı	9a-3
imşeb	bu gice	9a-4
īn	bu	9a-5
īn bāzīne	bu keretlik	9a-6
īn çunīn	iş böyle	9a-7
īnān	bunlar	9a-5
īnbār	bu keret	9a-6
īncā	bunda	9a-8
īncihān	dünya	9a-7
incūġ	büklüm	9a-4
īndūn	buncalayın	9a-8
īnek	uşda	9a-8
īnest	budur	9a-5
īnhā	bunlar	9a-5
īrā	andan ötürü	9a-10
isfendār-i müz	yaz atı	8b-11
isfend-mend	ayun iki güni	8b-13
isfīd	aḳ	8b-11
isfīdbā	etlü aş	8b-11
isfīdī	aḳlıḳ	8b-12
isġırūd	boġurtlaḳ	8b-10
isib	göt eti	8b-7
iskece	inçruḳ	8b-7
iskūme	inçruḳ	8b-6
isküdār	peyk	8b-13
ispend	yüzerlik	8b-12
isper	ḳalḳan	8b-14
isperīs	meydan	8b-6
ispīd	ak	8b-12
ispīdān	ispīdāc	8b-13
ispīdba	etlü aş	8b-11
ispiġūl baġa	yabraġı toḫmi	8b-9
ispiyūs baġa	yabraġī toḫmi	8b-8
isrāfīl	bir feriştedür	8b-14
ist	göt	8b-7
istā	çalaḳ ḳoyun	8b-9
istāġ	çalaḳ ḳoyun	8b-9
istāḫ	delü	8b-9
istāre	yılduz	8b-14
istenye	ünegū şeytan	8b-8
isteyr	yoġun	8b-10
istīr	altı buçuḳ dirhem	8b-7
isṭayr	yoġun	8b-10
īşān	anlar	9a-6
işḫūn	taze irtmek	9a-1
işkem	ḳarın	8b-15
işkembe	ḳarın	8b-15
işkene	ay	8b-15
işnād-	ayuñ yigirmi altıncı güni	9a-1
iştālink	baldır	8b-15
itmīd	şaban	8b-5
īybesa	iyniçe	9a-9
īzān	ayun dokuzuncı güni	9a-10
izār	iç ṭonı	8b-5

[192] şarab ḳabıdür ki gümişden ya saḳsıdan ya tucdan aṣlan ya öküz ṣuretinde düzülmüş ola

īzar	daimi	9a-9
īzek	cebe	9a-9
īzid	tanrı	9a-8
izkīl	döngel	8b-5

J

jāġar	ḳuş ḳursağı	34b-4
jāj	herze	34b-6
jāj	necis	34b-6
jāj [193]	bir ot	34b-6
jāje	necis	34b-8
jale	ṭolu	34b-11
jale	çi	34b-11
jale	tulum	34b-11
jālū	siğil	34b-15
jefġīn	çapaḳlu	35b-4
jefk	çapaḳ	35b-4
jefkār	çapaḳ ṣuyı	35b-4
jeflec	iş	35b-5
jeġār	āvāz	35b-2
jeġār	na‘ra	35b-2
jeġāre	ṭaru etmegi	35b-1
jeẖ	zār	35a-5
jeẖ	hazin	35a-5
jeẖ	zaẖme-i ṭanbur	35a-5
jekāb	tükrük	35b-6
jekāl	murdar yiyici ḳuş	35b-6
jekān	hastalıḳdan samırdayan	35b-6
jekes	maā‘ẕallāh	35b-5
jekūr	baẖīl	35b-7
jem	avurde	35b-8
jeme	şab	35b-8
jemgūşt	dehen-i avurd	35b-9
jend	esgi	35b-15
jengār	pas	35b-11
jenk	vilāyet	35b-10
jenk	is	35b-11
jerf	deriñ	35a-12
jevāġār	bir keşiş adı	36a-5
jevulāne	buḳaġū	34b-14
jey	su çeşmesi	36a-6
jey	göl	36a-7
jey	ḳavuḳ	36a-7
jeyān	ḳaḳımış	36a-7
jeyān	añraġan	36a-7
jinde	yamalu ṭon	36a-15
jīr	ẖub	36b-4

[193] bir ottur dikeni çok ṣaḥrada olur deve alağıdür ve daẖi andan teredūġ düzerler ve çoḳ yirlerde aña kinger dirler.

jīr	eyü	36b-4
jīvār	kūye yolı	36b-9
jūl	çoluḳ	37a-7
jünde	eski ḳaftan	37a-2

K

kāb	geb	49a-8
ḳāb	aşuḳ	48b-1
ḳabā	ḳaftan	48b-2
kābil	bir iḳlim	49b-6
kābilī	mensub bevey	49b-6
kāblīç	küçük barmaḳ	49a-3
kabūk	kümes	49a-4
kābūk	ḥaramzāde	49a-4
kābūk	zenbil	49a-5
kābūk	ḳuşlar yuvası	49a-5
ḳābūl	baş ağrısı	49a-11
kābūre	serkeştelik	49a-11
kāc	sille	48b-11
kāc	sac aġacı	48b-11
kāc	kāşkī	48b-11
kācāk	ev aleti	49a-6
kāçī	bulamac	49b-13
kaçīk	āġıṭa	49a-5
ḳad	boy	48b-3
ḳadīd	ḳuri et	48b-3
kadīver	rūzigār	50a-11
kadīver	evlü	50a-11
kāf	yaruḳ	48b-12
kāf	kendüyi gören	48b-12
kāf	yaruḳ	49a-4
ḳafā	eñse	48b-5
kāflū	göñlek	50a-1
kāġ	ḳarġa āvāzı	49a-7
kāgīne	alagülek	49b-4
kāh	şaman	49a-8
kāẖ	köşk ve saray	48b-12
kāhbend	şaman boġunı	49a-9
kāhdān	şamanlıḳ	49a-9
kāhkeşān	ka‘be yolı	49a-8
kaẖşe	erişte	50a-11
kāhū	marul	49b-13
kāj	şaşı	48b-12
kājīre	asbur	49b-8
kāk	ḳuri beksimet	48b-13
kāk	bebek	48b-13
kākā	kişi	49b-13
kākil	bir acı otdur	49b-3
kākiyān	aşbur ṭoẖmi	49b-9
kākül	top zülüf	49b-3

kāl	ḳacmaḳ	48b-13
kālā	ḳumaş	49a-14
ḳalābeseng	şapan	48b-6
ḳālāpesenk	şapan	48b-1
kāle	dölek	49a-15
kālebed	ḳāleb	49b-5
kāledān	ḳumaş ḳabı	49b-8
kālīd	ḳaçdı	48b-13
kālīde	bozarmış	49b-4
kālīde mūy	bozarmış şaclu	49b-5
kālīde mūy	ḳıvırcıḳ şaclu	49b-5
kālīv	aḥmaḳ ve bön	49b-2
kālīve	serāsime [194]	49b-2
kālnek	ṭīnaḳ kesecek	49b-12
kālnik	ṭoynaḳ kesecek	49a-6
kālūc	kici barmaḳ	49b-6
kālūş	ebleh	49a-4
kālyār	salyār	49b-12
ḳalye	kelāker	48b-6
ḳalye süġdī	noẖutlı ḳalye	48b-6
kām	murād	49a-2
kāme	ḳatıḳ	49b-2
kāmgüzār	dilek virici	49a-2
kāmurān	murād sürüci	49a-2
kānā	ebleh	49a-3
kānā	aḳılsuz	49a-3
kānāz	yaş şalḳım	49a-2
ḳanberīş	ṭuraḳ	48b-6
ḳanūz	aldanmış	48b-6
kār	īş	48b-14
ḳār	zift	48b-1
kārbeẖak	yaş ẖıyār	49a-1
kārd	bıçaḳ	48b-14
kārdān	iş bilici	49b-7
kārdān	iş süren	49b-8
kārdār	iş ṭutucı	48b-14
kārdār	iş ṭutucı	49b-12
kārdger	bıçaḳcı	49b-14
kārfermāy	iş buyurucı	49a-1
kārfüjūl	üstad	49b-15
kārgüzār	işci	48b-14
kārẖāne	iş evi	48b-18
kārīn	ırāḳ	49a-12
kārkāh	iş yiri	48b-15
kārker	iş yiri	48b-15
kārkün	işci	49a-12
kārtene	buy-i şenbelīd	49b-2
kārzār	şavaş	48b-15

[194] ya‘ni nesne bilmez bön.

kāse	çanaḳ	49b-9
kāsebend	çanaḳcı	49b-9
kāsefürūş	çanaḳ şatıcı	49b-10
kāsīne	aru ḳuşı	49b-4
kāskīne	aru ḳuşı	49b-1
kāsmūy	ṭoñuz	49b-1
kāsmūy	ḳurd bıyıġı ḳılı	49b-1
kāsū	ḳusḳun	49b-10
kāşān	şāhnişīn	49b-14
kāşān	bir şehr	49b-14
kāşāne	tevẖane	49a-15
kāşāne	maḳām	49a-15
kāşānī	mensub bevey	49b-15
kāşkene	ḳına zenbili	49a-3
kāt	bir şehr	48b-11
kātūre	serkeşte	49a-11
kāvāk	içi boş	49a-4
kāvrenk	firudun gürzi	49a-6
ḳayāvār	şuġl ve kār	48b-7
kāyine	göz	49a-15
kāz	şındu	50a-1
ḳaz	gönül	48b-4
ḳazāken	cenk ṭonı	48b-3
kāze	sāye-bān	49a-12
kāze	aġaclar	49a-12
ḳazġān	ḳazan	48b-4
ḳazġānger	ḳazancı	48b-4
ḳazīl	tut	48b-4
kāzīre	yaġraḳ	49b-9
keb	yanaġ içi	50a-1
kebābe	bir otdur	50a-6
kebeẖ	ṭaġ eteġinde ḳatı yir	50a-3
kebek	keklik	50a-7
kebekẖırām	keklik şalınışlu	50a-7
keber	gebere	50a-7
kebet	bal arusı	50a-2
kebīkeç	bir ot[195]	50a-2
kebīrserāb	ılġım şalġım	50a-6
kebist	aġu	50a-2
kebist	ḳarġa düvlegī	50a-2
kebītā	aḳ ẖalva	50a-3
kebr	ceng ḳaftānı	50a-5
kebş	koç	50a-8
kebūd	gök	50a-7
kebūde	sürẖūn	50a-4
kebūder	şuda bir ḳuş	50a-4
kebūter	gügercin	50a-5
kebūterdenā	yabani gügercin	50a-5

[195] ol otdür ki şaru çiçegi olurdügün çiçegi dirler.

kebz	evli kimse	50a-8
kebz	ḳuri nesne	50a-8
kebzenende	laf urucı	50a-1
kecāve	maḥfe	50a-10
keç	şileḳa	50a-10
keç	eğri	50a-10
keçāgend	geyim	50a-11
keçele	ṣakṣıġan	50a-10
ked	dilencilik	50a-13
kedbānū	kedḫüzā avrat	50a-12
kede	damaḳ	50a-12
kedīn	büyük toḳmaḳ	50a-12
kef	āya	51a13
kefā	ḳatılıḳ ve renc	51a-14
kefā	miḥnet	51a14
kefce	kepce	51a-12
kefceliz	it balıġı	51b-2
kefcūk	kepçe	51a-12
kefe	kesmūk	51a-13
kefe	şehr	51a-14
kefe	terāzü kefesi	51a-14
kefel	ṣaġrı	51a-15
kefeştū bir	nebātdür	51a-12
kefgīr	kevgür	51a-13
kefk	köbük	51a-13
kefk	uce arası	51a-15
kefkūl	eski börk	51a-12
kefş	başmaḳ	51b-1
kefşdūz	başmaḳ dikici	51b-2
kefşger	başmaḳcı	51b-2
kefşir	lihīm	51b-2
keft	çatlamış	51b-1
keh	ṣaman	52b-12
kehāl	yüce	52b-12
kehbez	ḫazinedār	52b-11
kehdān	ṣamanlıḳ	52b-12
kehf	ṣıġınacaḳ yir	52b-14
kehīle	ebleh ve cahil	52b-12
kehkeşān	ka‘be yolı	52b-13
kehrīz	evḳun	52b-11
kehvāre	bişik	52b-13
kej	eğri	50b-15
kej	ipek	51a-2
kejābe	mehāre gölgesi	51a-1
kejābe	çepel	51a-1
kejāğend	cebe	50b-15
kejāğend	ṭolama ḳaftan	50b-15
kejāve	mehāre	51a-1
kejçeğū	yivle	51a-1
kejdum	aḳreb	51a-2
kejem	ḳaramuḳ	51a-6
kejene	keçken	51a-1
kejpuşt	bügri	51a-2
kelāb	keleb	51b-6
kelābe	keleve	51b-7
kelābesnek	ṣapan	51b-9
kelāçe	ṣaḳṣıġān	51b-7
kelād	oba	51b-4
kelāġ	ḳarġa	51b-5
kelāġ	ḳuzġun	51b-5
kelāḫūd	ṭapu ṣaġraḳı	51b-13
kelāje	ṣaḳṣıġān	51b-7
kelāl	elin üsti	51b-4
kelālec	bir çiçekdür	51b-9
kelān	büyük	51b-4
kelāş	küf yani pas	51b-6
kelāt	vīrān ḳal‘a	51b-3
kelāve	keleve	51b-7
kelc	büklüm	51b-10
kelec	necis sepedi	51b-11
keleflā	gara dut	51b-9
kelenc	kir nesne	51b-10
kelenc	irin	51b-10
kelenc	doñuz	51b-10
kelend	çapa	51b-13
kelende	ṭaġılmış nesne	51b-10
kelendere	güclü ādem	51b-8
kelendere	mikyāl	51b-8
kelīd	cüft ḫalḳası	51b-11
kelīk	şāşı	51b-6
kelīkī	şāşı	51b-6
kelisā	renc	51b-6
kelle	baş	51b-11
kelmāġ	ḳuzġun	51b-5
kem	eksük	52a-3
kemā	ṭomalan	52a-2
kemā	mantar	52a-2
kemān	yay	52a-1
kemānçe	ıḳlıḳ	52a-1
kemāne	laġım	51b-15
kemāne	kemene	51b-15
kemānger	yaycı	52a-1
kemān-i rüstem-eleğim ṣaġmal		52a-2
kemānkeş	yay çekici	52a-1
kemer	ḳuşaḳ	51b-14
kemer	ḳolañ	51b-14
kemer	kemer	51b-14
kemersāz	toḳa	51b-15
kemīn	pusu	52a-1
kemīne	eksiklü	52a-2

kemīre	ḳırġıl	52a-2
kemrā	ev kemeri	51b-14
kemter	eksükrek	52a-4
kemterīn	eksüklü	52a-4
ken	aġac keni	52a-7
kenā	ḳatılıḳ ve renc	52a4
kenāġ	ebrişim	52a-11
kenārenk	ases	52a-7
kenārenk	merzübān	52a-7
kenbūre--güft-u gūy-i dirāz		52a-13
kenbūre	uzun söz,sāv	52a-13
kend	bilim	52a-5
kend	kendir	52a8
kende	ḳopmuş	52b-3
kende ḫamīr	zevāle	52b-3
kende mūye	tü	52b-3
kendedimāġ	ḫodbīn	52a-4
kendeverş	ṭatlu yir	52a-14
kendūş ṭaşlu-- düşvār yir		52a-11
keneb	kendir	52a-8
kenebdāne	enük yimişi	52a-9
kenefş	serv	52b-3
kenend ucı --iki şaḳolmış bīl		52a-7
kenġāl	dil-firīb	52a-6
kenġāl	yan kesici	52a-6
kengāle	rusbī	52a-7
kengāle	muḫannes	52a-7
kenīr	ālet-i sīne	52a-5
kenīz	ḳarāvaş	52a-10
kenīzek	ḳarāvaş	52a-11
kenk	ada	52a-9
kenk	büthane	52a-9
kenk	ḳart oġlan	52a-10
kenk	yaramaz sözlü	52a-10
kenkāc	ṭanışıḳ	52a-8
kenūr	uzun küb	52a-5
kenyūre	ceng-i tamam	52a-14
kenzā	feylesof	52a-5
kenzā	bilici	52a-5
kepān	ḳapan	50a-6
kepī	maymun	50a-5
kepist	kemene ḳozī	50a-2
kepū	aru ḳuşı	50a-5
ker	ṣaġır	50b-1
kerān	kenar	50b-14
kerāşīde	delü	50b-7
kerbeḫū	aġır başmaḳ	50b-6
kerc	dilim	50b-13
kerdān	donucı	50b-11
kerder	ṭaġ eteġi	50a-15

kerder	düzen	50a-15
kerdūn	gök	50b-10
kere	küf	50b-10
kerestūn	ḳapān	50b-3
kerevbe	yandaḳ	50b-7
kerf	bulanuḳ	50b-2
kerf	ḳara gümiş	50b-2
kerḫac	gerevüz	50b-5
kerīker ḳatī	ṣaġır	50b-1
kerk	tavuḳ	50b-10
kerker	ata adı	50a-15
kernā	eşek mantarı	50a-14
kernā	pirperüm	50b-7
kerneb	gelem	50b-13
kerrenāy	şurnā	50b-5
kerv	işitmek	50b-6
kerv	içi boş diş	50b-6
keryeş	kertekele	50b-1
kerz-e mān	arş ve gök	50b-3
kerzen	tac-ı muraṣṣa‘[196]	50b-3
kes	kimse	51a-6
kesni	kaṣnı	51a-7
kest	çirkin	51a-6
keş	ḳoltuḳ içi	51a-7
keş	ṭoñuzlan ḳurdı	51a-7
keş	şād ḫürrem	51a-8
keş	şālınıcı	51a-8
keşāverz	ekinciler	51a-7
keşef	ḳablubaġa	51a-10
keşī	bir ḳucaḳ	51a-10
keşk	keş	51a-10
keşkīne	keşlü aş	51a-9
keşnīz	kişniç	51a-9
keştī	gemi	51a-10
keştībān	gemici	51a-10
keştīvān	gemici	51a-11
ket	hind padişahı taḫtı	50a-9
ketestū	muḫalleb	50a-8
ketestū	çoġān	50a-8
ketrān	ḳaṭrān	50a-9
kevbāre	öküz sürüsi	52b-5
kevbāre	eşek sürüsi	52b-5
kevden	cāhil	52b-4
kevden	yaşlu semer atı	52b-5
kever	başmaḳ astarı	52b-6
kevīr	ṭuzlu yir	52b-4
kevīr	çoraḳlu yir	52b-4

---

[196] tāc-ı muraṣṣa‘Fürsün beġleriçün taḫta otururlar altun zincirle başları üzerine aṣarlar ve kāh kāh başlarına ururlar.

kevīş	yabuḳ	52b-6
kevyiz	ḫizmetkār	52b-11
kevyiz	rūzikār	52b-11
kevzen ṣığın	geyigi	52b-6
key	ḳaçan	53a-2
keyā	çar unṣur	52b-14
keyā	pādişah	52b-15
keyāḫān	şirin sözlü kimse	53a-4
keyānā	çari unṣur	52b-15
keyār	kāhel	52b-15
keyġan	demregū	53a-5
keyġar	yoġurt ḳabı	52b-15
keyhān	ikinci	53a-3
keyḫüsrev	nām-ı şāh	53a-3
keyk	büre	53a-5
keyk	göz bübegi	53a-5
keykāvūs	nām-ı şāh	53a-2
keykeç	kerdeme	53a-5
keyṭuġān	nām-ı şāh	53a-3
keyūs	eğri aġac	53a-1
keyvān	zuḥal	53a-2
keyvān	burc	53a-2
kez	yılḳun aġacı	51a-6
kezer	havuc	51a-3
keznükbīn	yabraḳ balı	51a-3
ḳırım	şehr	48b-8
kīb	ṭolaşmaḳ	53b-11
kiç	depmek	53a-7
kīç	aḥmaḳ	53b-11
kīç	serkeşte	53b-11
kīç	ḫodbīn	53b-11
kī-est	kimdür	54a-6
kīġ	ḳurumuş çapaḳ	53b-12
kih	ālū	53b-9
kih	kim	53b-10
kīhāl	yüce	54a-1
kīḫal	ṭatlu çekirdek	53b-13
kīhān	cihan	54a-1
kihbid	birimdirici	53b-10
kihter	ālūraḳ	53b-9
kīj	çam aġacı	54a-4
kīk	göz bebeġi	53b-13
kīlān	şehir	54a-2
kilāne	uçuḳ	53b-7
kile	şikayet	53b-9
kilgeşt	ikindü seyranı	53b-7
kilīd	dil	53b-7
kilik	şaşı	53b-5
kilk	ḳamış	53b-6
kīmiyā	hile	53b-10

kīne	kin	54a-2
kinek	ḳart oğlan	53b-9
kīnever	kinlü	54a-3
kipā	kipe	53a-6
kīpā	kipe	54a-5
kīpū	marul	54a-3
kīr	zeker	54a-5
ḳīr	zift	48b-8
kirc	yaḳa oyundusu	53a-14
kirdār	iş	53a-13
kirm	ḳurd	53a-14
kirpās	biz	53a-13
kirpāsū	keltekele	53a-13
kiş	ḳoltuḳ içi	53b-5
kīş	din	53b-11
kişmiş	çekirdeksüz üzüm	53b-5
kişnīz	kişnīç	53b-4
kişt	ekin	53b-3
kişter-āb	yaġmur ekini	53b-4
kiştkār	ekinci	53b-3
kiştzār	ekin yiri	53b-3
kişuft	ṭaġılmış	53b-2
kişufte	perişan	53b-2
kişver	iḳlim	53b-1
kītī	cihan	53b-14
kītī	ḳoḫulu çiçek	53b-14
kīv	pādişah	54a-4
kiyā	ot	54a-3
kiyā	iş güc	54a-5
kiyāh	ot	54a-3
kiyān	arab çadırı	53b-13
kiyāzār	otluḳ	54a-3
kū	ḳanı	56a-11
kūbçe	soḳaḳ	56a-11
kūbīn	ölçek	56b-4
kūc	güc	56b-1
kūç	bayḳuş çuġd	56a-7
kūçe	ṣoḳaḳ	56b-4
kūdāb	bekmez	56a-12
kūdbān	semer	56a-10
ḳudüm	āḳıbet-i herkār	48b-9
kūdyān	toḳmaḳ	56b-1
kūf	bayḳuş	56a-7
ḳuful	kilid	48b-9
kūh	ṭaġ	56a-13
kūḫak	üzüm çengeli	56b-1
kūḫāk	ilik	56b-1
kūhe	ṭalḳa ve cebe	56a-6
kūhenc	aluc	56a-14
kūhenc	it burnı	56a-14

kūhsār	ṭağlu	56a-13
kūj	aṣma	56a-4
kūk	marul	56a-8
kūke	murdar	56b-2
kūlānc	ḥalva-yı lā berlā	56a-6
kūm	at	56b-3
kūmān	deve hörküci	56a-13
kūme	eyer ḳayışı	56a-5
kūniste	ḳalik at	56b-7
kūpāl	ḳabarcuḳ	56a-10
kūpāl	çomaḳ	56b-3
kūpāl	yapıcı	56b-4
kūrāb	ılġım	56a-11
kūrāb	ṣalġım	56a-11
kūrdīl	künd	55b-12
kūre	sel ḳazduġı yir	56a-9
kūre	ocaḳ	56a-15
kūrī	ṣohbete gitmek	56a-10
kūriş	ẓulümden iñlemek	56a-6
kūriş	tesnī'	56a-7
kūsāle	buzaġū	56a-13
kūsfend	ḳoyun	56a-12
kūspend	ḳoyun	56a-12
ḳuş	ḳūrī	48b-10
kūşiş	dürişmek	56b-4
kūşt	et	55b-9
kūştāvīz	malaḳ	55b-9
kūştkūb	et dögecek	55b-9
kūt	çec	56b-2
kūtāh	ḳıṣa	56b-5
kūtelān	deveci iñi	56a-15
kūtvāl	iş eri	56b-3
kūtvāl	dizdār	56b-3
kūy	maḥalle	56a-11
kūyāre	öküz sürüsi	56a-8
kūyāre	eşek sürüsi	56a-8
kūzāb	biryan aşı	56a-5
kūzbān	aġırşaḳ	56a-11
kūzkāne	saḫtiyān	56b-2
kūzūre	uzun bardaḳ	56a-14
kūzük	oġlan	56b-2
kübāse	ḫurma ṣalḳımı	54a-7
kübeyta	aḳ ḥalva	54a-8
kücā	ḳande	54a-9
kücāst	ḳandedür	54a-10
kücāyī	ḳandesin	54a-9
kücin	elek	54a-10
kücīr	lapa pirinc	54a-9
küdām	ḳanḳı	54a-11
küdāmīn	ḳanḳısı	54a-12

küdeşte	geçmiş	54a-12
küdīn	toḳmaḳ	54a-11
küdīne	toḳmaḳ	54a-11
küfcūk	küçecük	55a-2
küh	boḳ	56b-7
küh	ṭaġ	56b-7
küḫ	çirkin ṣuret	54a-10
kühdān	mütevaża	56b-7
kühec	āluc	56b-8
kühinc	ḫodbīn	56b-8
küjaġ	ḫaṣbe	54b-9
küjār	pirlaġcu	54b-8
küjār	ḳuş ḳursaġı	54b-8
küjüm	ḳaramuḳ	54b-9
külāh	taḳye	55a-5
külḫac	kir	55a-3
külīçe	külçe	55a-6
külte	ḳuyruġı kesük eşek	55a-4
külūc	sırça barmaḳ	55a-5
külūḫ-endār	kesek atıcı	55a-3
külūl	burçaḳ	55a-6
külūşe	yara	55a-6
külūte	torterkeb	55a-5
kümā	baġarsuḳ	55a-13
kümā	mantar	55a-13
kümās	yaṣṣı bardaḳ	55a-10
kümeyt	süci renginde at	55a-13
kümīzdān	ḳavuḳ	55a-11
künāġ	ebrişüm ḳatı	55a-13
künaḫ	keş	55b-6
künām	aṣlan ini	55a-14
künām	otlaḳ	55a-14
künār	sitre aġacı	55a-14
künc	bucaḳ	55a-14
künc	göz	55a-15
künc	aḥmaḳ	55a-15
küncār	küsbe	55b-1
küncāre	ṭolma kipe	55b-8
künce	mekbe	55a-15
künced	susam	55a-15
küncişk	serçe	55b-2
küncüde:	tūtiyā	55a-15
künd	çönge	55b-3
künd	fehm söz	55b-3
künde	aġac bendi	55b-4
künde	avıcı kümelesi	55b-4
künde	kelāve ve uca	55b-6
kündepīç	kelāve	55b-8
kündiz	esgi ḳal'a	55b-1
kündrū	ṣaḳız	55b-3

kündū	ḳovan	55b-6
kündūc	ḳovanlıḳ	55b-7
kündūle	ḳovan	55b-6
kündür	günlük şaḳızı	55b-2
kündüş	yamuḳ	55b-3
kündvāle	ḳart oğlan	55b-4
kündvār	bahādur	55b-4
künendiki	çatal bīl	55b-7
künger	ḳartal	56a-15
küngüre	deblekci	55b-5
küngüre	bayḳuş	55b-5
küngüre	beden	55b-6
künhe	eski	56b-8
küniş	yaramaz er	55b-2
künişt	kilise	55b-7
künk	yügrünk	55b-5
künk	dilsüz	55b-5
küpüst	ḳarġa ḳavunı	54a-8
kürāg	bir ḳuşdur	54b-1
kürāz	ekinciler bili	54a-13
kürd	bahādur	54b-7
kürd	vilāyet	54b-7
kürdistan	vilāyet	54b-7
kürīce	ḥücre	54b-7
kürrāse	muṣḥaf	54b-5
kürre	ḳoduḳ	54b-7
kürtek	toḳmaḳ	54b-5
kürūme	yumaḳ	54b-4
küs	ām	54b-14
küş	güzel	55a-1
küşā	açıcı	54b-15
küşāde	açuḳ	54b-14
küşt	böğür	54b-15
küşt	güreş	54b-15
küşt ahenc	çengel	55b-9
küştīkīr	güreşci	54b-15
küşünübüz	teke	55a-1
küşvār	küpe	55b-11
küşvāre	küpe	55b-11
küvāj	ṭa'ne	56a-4
küvār	yemiş sepedi	56a-3
küvāre	ṣalma ṣıġır	55b-14
küvārīş	cevāriş	55b-12
küyār	kāmallıḳ	56b-8
küzar	nāmey-i cevāz	54a-13
küzīn	güzīde iḫtiyar	54b-11
küzīne	toḳmak	54b-10
küzküre	düġme	54b-13

L

lābe	yalvarmaḳ	56b-12
lāberlād	ḫanegi ḥalva	56b-12
lāden	ḥarīr nesne	56b-11
lāġ	herze	56b-10
lagām	suluḳ	57a-12
laġam	uyan	57a-7
lāġar	aruḳ	56b-11
laḫc	zāc	57a-4
laḫc	ḫırman süpürkesi	57a-4
laḫşān	eritici	57a-5
laḫt	pāre	57a-4
laḫt	pine	57a-5
laḫt	çomaḳ	57a-5
laḫt lāḫt	pāre pāre	57a-5
lāk	āşū	56b-9
lāk	balçıḳ teknesi	56b-10
lakāne	ev avratı	57a-11
lākce	tutmac	56b-14
laḳlaḳ	leglek	57a-8
lākşe	tutmac	56b-14
lāl	dilsüz	56b-11
lālenk	bişi	56b-15
lām	bezek	56b-9
lāne	yuva	6b-14
lāne	kār ü bār	56b-12
lāne	yuva	56b-12
lāned	depretdi	56b-11
lās	līḳa	56b-14
lāş	levāşa	56b-13
lāşe	leş	56b-15
lavāş	yuḳa	57a-14
lāy	balçıḳ	56b-10
lāy	bir bizdür	56b-10
lāz	yufḳa ḥarir	56b-9
lāzen	ma'cun	56b-11
leb	ṭuṭak	57a-1
lebāleb	ṭolu	57a-1
leblāb	ṣarmaşıḳ	57a-1
lec	tepmek	57a-3
lec	aġız içi	57a-3
leces	balçıḳ	57a-3
lefc	deve ṭudaġı	57a-7
legend	şileḳa	57a-12
lehbele	ebleh	57a-15
lejen	ḳara balçıḳ	57a-6
lek	leke	57a-8
lek[197]	bir ottur	57a-8

[197] bir otdur ki bıçaḳ ṣapın anıñla berkidirler ve aña der jehr dirler.

lek ü pek	yilmek	57a-10
lek ü pek	aleti ḫane	57a-10
lekā	çarıḳ	57a-11
lekā	posti yufḳa	57a-11
lekā	nerm	57a-11
lekā	pīrāste	57a-11
leken	şam‘dan	57a-10
leken	demür ocaḳ	57a-10
lektār	bulamac	57a-11
lenc	uyan	57a-13
lencā	uyan	57a-14
lend	alet-i tenāsül	57a-12
lendāver	bahādur	57a-13
lenk	aḳsaḳ	57a-12
lenkāl	yaramaz söz	57a-13
lenter	tenbel	57a-14
lepāçe	ḳalenderi	57a-1
lepān	güzel nesne	56b-15
lerze	ditremek	57a-6
let	çomaḳ	57a-2
let	kettān pāresi	57a-2
let	ḳanad	57a-2
let	dökmek	57a-3
let let	pāre pāre	57a-2
let-i dar	ḳapu ḳanadı	57a-3
levend	ḳullar	57a-15
levīd	haranı	57a-14
levīşe	ziyār	57a-14
levzīne	bādemī ḥalva	57a-15
lezc	ṭapıncaḳ nesne	57a-6
līf	urḳan	57b-2
ligām	uyan	57b-1
lik	aḥmaḳ	57b-1
likā	deri çaruḳ	57b-1
līm	ṭoġri	57b-3
līme	ḳulak deligi	57b-3
link	bal	57b-1
lipā	şirden	57b-2
lonce	şalınmaḳ	57b-5
lūbiyā	bökrülce	57b-8
lūç	şaşı	57b-6
lūk	ur	57b-7
lūk	öz	57b-7
lūle	bedruk	57b-9
lūlū	maḥbūb	57b-9
lūpiya	baḫş	57b-9
lūre	semüz er	57b-10
lūs	yalvarmaḳ	57b-7
lūs	aldamaḳ	57b-7
lūs	āciz	57b-8
lūs	çaşnı sīlī	57b-10
lūszen	çaşnīgīr	57b-8
lūş	ḳara çamur	57b-6
lūş	eğri ağızlu	57b-6
lü‘āb	ağız yārī	57b-4
lüġ	şaġmaḳ	57b-7
lüġ	içmek	57b-7
lüġām	uyan	57b-4
lük	bir renkdür	57b-5
lük	ra‘nā	57b-5
lünbe	semüz er	57b-6
lüpūt	avrat	57b-3
lürs	ṭabanca	57b-4
lüs	ovmak	57b-4

M

mābūn	hīz	57b-15
māc	ḳancıḳ it	57b-12
māc	nişan	57b-12
māġ	aḳ ḳuşdur	57b-13
māġ	çemen	57b-13
maġāk	çuḳur	58b-13
maġand	uyuz	58b-14
maġlāk	derviş	58b-13
maġz	ilik	58b-14
maġz-ı ser	dimāġ	58b-13
maġz-ı ser	beyni	58b-13
maġlāk	faḳir	58b-13
māh	ay	58a-6
māḫ	gecmez altun	57b-11
māḫ	iki yüzlü er	57b-12
māḫ	himmetsüz	57b-12
māḫ	gümiş	58a-9
māhān	ḳardaş	58a-7
māhān	nāmı merd	58a-8
māḫçī	pālān atı	58a-9
māhe	matḳab	58a-7
māhī	balıḳ	58a-7
maḫīz	debreniş	58a-12
māhtāb	ayaydını	58a-6
māhtābān	ışıḳlu ay	58a-7
mākiyān	tavuḳ	57b-15
mākūb	mekük	58a-10
mākūl	boğaz bendi	57b-15
māle	çulha süzgüsi	58a-2
mālemāl	ṭopṭolu	57b-14
māliş	ovmaḳ	58a-11
mālişger	dellāk	58a-11
mālīz	sülük	58a-11
mālūs	yeşil keler	58a-10

māmü	māmi	58a-3
māmūl	ṭuzaḳ	58a-8
mānā	benzer	57b-11
mancınīḳ	mancılıḳ	59a-4
mānde	āciz	58a-3
mār	yılan	58a-1
mā-rā	bize	58a-2
mār-efsāy	yılancı	58a-2
mār-i māhī	yılan balığı	58a-1
mārkerze	yılan	58a-1
māse	görük	58a-6
māset	yoġurt	58a-5
māstīne	yoġurtlu aş	58a-5
māsū	çivi	58a-6
māsūre	mesre	58a-4
māş	mürdümük burcaḳ	58a-3
māşā	meşe	58a-3
māşū	elek	58a-5
mātem	yas	58a-3
maṭmaḥ	manẓar	58b-12
maṭrī	çendere	58b-11
maṭrīger	çendereci	58b-12
māy	cāzūlar yiri	58a-4
māye	aṣıl	58a-6
māz	divar yaruḳı	57b-13
māz	şikenc ber şikenc	57b-14
māze	ḳuru budaḳ	58a-9
māẕe	dişi	58a-4
māẕekāv	inek	58a-4
māzer	ana	58a-8
māzerender	üveyana	58a-8
māzyān	ḳısraḳ	58a-10
māzyāne	taze ḥalva	58a-11
mec	aġız içi	58a-12
med	tel	58a-14
medhūş	uṣṣı gitmiş	58a-13
medkeş	tel çekici	58a-14
mednek	kilid dendānesi	58a-13
meh	ay	59a-7
meḫ	at oyanı	58a-13
mehār	yular	59a-8
meh-i tābān	ışıḳlu ay	59a-8
mehr	kābīz	59a-8
mehtāb	ay aydını	59a-8
mehvel	ṭuzaḳ	59a-8
mejīde	ṣıramāne	58b-9
mekīb	döndürme	58b-14
mekīb	ṣarma	58b-14
mekīb	eğri yola giden	58b-15
mekil	sülük	58b-15

melāje	dimaġ	59a-1
melġam	melḥam	59a-1
memvül	eğlenme	60a-3
men	ben	59a-3
menāver	bir şehir	59a-1
mencalāb	murdār	59a-4
mencek	hoḳḳabazoyunı	59a-4
mencīr	müşābaḳ	59a-3
mencūr	mercimek	59a-4
mendūr	baḫīl	59a-1
mendūr	ġamlu	59a-1
mene	batman	59a-3
meniş	himmet	59a-2
meniş	ululuḳ	59a-2
menk	ḳımar	59a-5
menş	gönül	59a-5
menveb	muḫannes	59a-3
mer	ḥisab	58b-5
me-rā	bize ve baña	58b-6
merāġa	ṭopraġa bulanmaḳ	58b-3
merd	er	58b-6
merdāne	erane	58b-6
merd-āsā	er gibi	58b-7
merdūmī çeşm	göz bebegi	58b-7
merdüm	ādem	58b-7
merdümek-i dīde-	göz bebegi	58b-7
merġ	çayır	58b-3
merġazan	göristan	58b-2
merġuvā	yaramaz fal	58a-15
merḫ	ḳabcuḳ yapraġı	58b-3
merḫ	çam ḳozaġı	58b-3
merḫaş	işler evveli	58b-4
merk	ölüm	58b-1
merk	ölüm	58b-6
merken	aġac çanaḳ	58b-8
mers	degek	58a-15
mers	bir keşiş adı	58b-1
merūrtāb	sırtmac	58b-8
merv	iḳlim	58b-1
mervā	eyü fal	58a-14
merz	serḥad	58a-15
merz	güz çemeni	58a-15
merz	degek	58a-15
merzbān	pādişah	58b-2
merzbūm	vilāyet	58b-1
merzeġan	göristan	58b-2
merzencūş	şatır kişi	58b-4
merzencūş	şimşad	58b-4
merzenkūş	çiġdem	58b-5
mest	sarḫoş	58b-10

mestī	sarḫoşluk	58b-10
meşenk	uğrı adı	58b-11
meşġale	ürkü [198]	58b-10
meşv	burçaḳ	58b-11
metsek	laf	58b-9
mevīz	ḳuru üzüm	59a-6
mevīzāb	şerbet	59a-7
mevīze	bir maraż	59a-6
mevkib	ḥaşem	59a-5
mevz	bir yemiş	59a-7
mevz	dükenlü ağac	59a-7
meydān	süci ḳabaḳı	59a-9
meze	lezzet	58b-9
mezezengūş	çiğdem	58b-8
mīdaḫ	yavuz at	59b-3
mīġ	bulut	59a-15
mīġār	şākirdāne	59a-14
mīġnāk	bulutlu gün	59a-15
mih	ulu	59a-12
mihān	ulular	59a-13
mīhen	diñlenecek yir	59b-2
mīhen	ḫānumān	59b-2
mihmān	ḳonuḳ	59a-13
mihmānī	ḳonuḳluḳ	59a-13
mihr	güneş	59a-11
mihr	sevgü	59a-11
mihr-i kān	ḫazan vaḳti	59a-12
mihrubān	sevici	59a-12
mihter	uluraḳ	59a-12
milaḳa	ḳaşuḳ	59a-11
milaṭ	melik	59a-11
mīlāve	şākirdāne	59b-3
mīnā	gök sırça	59a-15
mīnā	cennet	59b-1
mīnū	uçmaḳ	59b-3
mīr	beğ	59b-4
mis	baḳır	59a-10
mismār	mıḫ	59a-10
mīş	dişi ḳoyun	59b-2
mīşīn	ḳoyun derisi	59b-1
mişmiş	zerdalü	59a-11
mītīn	külünk	59b-1
mītū	cennet	59a-15
mītū	mīnā	59a-15
mīv	degek	59b-3
mīve	yemiş	59b-4
miyān	bil (bel)	59b-4
miyānbend	ḳuşaḳ	59b-4
miyāne	bil	59b-5
miyāne	ortalıḳ	59b-5
mīz	ḳonuḳ	59a-13
mīzān	terāzü	59b-4
mīzbān	ḳonuḳcı	59a-14
mīzed	düğün meclisi	59a-14
mīzed	‘ışret	59a-14
mīzed	meclis-i mey	59a-14
moġol	tatar	60a-2
mūbez	ālim	60a-5
muġ	keşiş	59b-15
muġ	yumruḳ	60a-2
muġān	keşişler	60a-1
muġande	bez	60a-2
muġlāk	faḳir	60a-1
muġpeççe	keşiş oğlı	60a-1
muğlāk	derviş	60a-1
muḫ	ilik	59b-6
mūḫ	alem	60a-5
muḫande	canavardür	59b-6
mūjen	eyü göz	60a-7
mūl	oynaş	60a-6
mūl	eğlenmek	60a-6
mūlis	eğlenmek	60a-10
mūnis	iş	60a-11
mūr	ḳarınca	60a-5
murār	kendir ipi	59b-9
mūrçe	ḫurd	60a-10
murdād	orta yay ayı	59b-7
murġ	ḳuş	59b-8
murġ-i ābī	ördek	59b-9
mūrī	künk	60a-7
mūrid	mersin	60a-6
mūriş	boncuḳ	60a-9
musīçe	mişḳal	60a-9
mūsīḳār	misḳal	60a-10
mūtā	mazman	60a-8
mūtāb	mütev	60a-8
mūtār	mazman	60a-8
muṭarā	çendere	59b-15
mūy	şac	60a-7
mūye	ağlamaḳ	60a-8
mūy-i çīne	manḳaş	60a-7
müdām	süci	59b-7
müft	rāyegān	60a-3
mühre	boncuḳ	60a-11
mührepuşt	oñurḳa	60a-11
müjde	muştuluḳ	59b-10
müjdedih	muştuluḳ virici	59b-11
mül	süci	60a-3

[198] ya‘ni kelb ve ġayri nesne ürmek.

mülk	burçaḳ	60a-3
münc	aru	60a-4
müncūḳ	ṣancaḳ başı	60a-4
münde	bardaḳ	60a-4
münde	ṣınmış desti	60a-4
müraz	delük	59b-8
mürcān	oġul	59b-8
mürdārīd	incü	59b-8
mürde	ölü	59b-7
mürdeşūy	ölü yuyucı	59b-7
mürġızār	çemen	59b-9
müske	kereyağı	59b-11
müst	şikāyet	59b-11
müstemend	iñlü	59b-11
müşkekīn	müşk ṭolmış	59b-13
müşkene	bulġārī	59b-15
müşker	gūyende	59b-14
müşkīn	müşklü	59b-13
müşkū	büt̲h̲ane	59b-12
müştek	yumruḳ	59b-13
müştī	bir avuc	59b-14
müştīh̲āk	bir avuc ṭopraḳ	59b-14
müzd	kirī	59b-10
müzdever	ırḳat	59b-10
müzdver	kirici	59b-10

N

nā	harfi nāfiye	60a-13
na'mān	lale	61a-13
na'ra	çağırmaḳ	61a-12
nāb	ṣāfi	60a-12
nāb	fil dişi	60a-12
nābīnā	görmez	60b-1
nāc	çam	61a-1
nādān	bilmez	61a-1
nāf	göbek	60b-13
nāfe	müşk	60b-12
nāfercām	yaramaz	60b-8
nāfercām	herze	60b-8
nāgāh	ansuz	60b-13
naġām	bulut	61a-14
nagevārd	tuh̲me	60b-3
naġnaġ	ölçek	61a-14
naġşīle	ḳalye	61a-14
naġz	gökçek	61a-13
nah̲	rūmī zīlū	61a-4
nāh̲	iplik pāresi	61a-4
nāhār	aç	60a-14
nāhār	bilişsüz	60a-14
nāhārī	çaşnigir	60a-14
nah̲c	süpürge otı	61a-4
nah̲cel	çimdik	61a-5
nah̲cīr	av	61a-5
nāhemtā	bedelsüz	60b-12
nā-hemvār	düz olmayan	60b-15
nāhīd	zühre	60a-14
nah̲kelū	çatık ḳuz	61a-5
nah̲le	na'lin	61a-5
nah̲s	ṣolmış	61a-4
nāh̲un	ṭırnaḳ	60b-5
nāh̲ute	it dirsegi	60b-5
nāj	çam ağacı	60a-15
nāj	sürh̲ūn	60b-14
nāk	-lu-lü eki	60a-15
nākām	nāçar	60b-1
nākes	bah̲īl	60b-14
nāküzīr	elbette	60b-8
nāl	ince ḳamış	60b-3
nāl	ḳalem içi	60b-3
nāle	iñü	60b-1
nāliş	inildü	60b-7
nām	ad	60b-2
namaz-ı bāmüdād-sabah̲		61b-6
namāz-ı dīger	ikindü	61b-5
namāz-ı h̲uften-yatsu		61b-5
namāz-ı pīşin	öyle	61b-4
namāz-ı sepīn	ah̲şam	61b-5
namāz-ı subḥ	sabaḥ	61b-6
namāz-ı şām	aḥşam	61b-5
nāme	biti	60b-4
nāmerd	tevkürlü	60b-2
nāmerd	yaramaz kimse	60b-2
nāmever	adlu	60b-2
nāmudār	adlu	60b-2
nān	etmek	60b-10
nān-h̲āh	enīsün	60b-11
nānh̲ūriş	etmek ḳatığı	60b-11
nānpez etmek bişürüci		60b-11
nānvā	etmekci	60b-11
nārbā	narlu aş	60b-9
nārd	saḳurḳa	60b-8
nārenk	narince	60b-3
nārh̲ū	nar çiçegi	60b-9
nārīn	terce	60b-7
nāristān	nar emceklü	60b-13
nārpust	nar ḳabı	60b-9
nā-sere	giçmez	60b-15
nā-sezā	layıḳsuz	60b-15
nāsire	ekinlik	61a-1
nāsūr	bir rencdür	61a-1

nāşī	yād	60b-13
nāşikībā	ṣabursuz	61a-2
nātüvān	gücsüz	60b-1
nāṭıf	aḳ ḫalva	60b-13
nāṭıf	yüklü nesne	60b-14
nā-ümīd	ümidsüz	60b-15
nāvdān	ululuḳ	60b-4
nāve	balçıḳ ḫandegi	60b-4
nāve	ululuḳ	60b-4
nāvek	oḳ	60b-9
nāvek	tekne	60b-9
nāverd	mübārezet	8a-1
nāverd	cenk	60a-13
nāy	düdük	60b-6
nāy-gelū	boġaz düdügi	60b-6
nāyije	başaḳ ṣapı	60b-12
nāyije	lüle	61a-2
nāyzen	düdükçi	60b-6
nāz	hoş dirlik	60a-15
nāz	şīve	60b-7
nāzenīn	güzel	60b-7
nāzenīn	nāzük	60b-7
nāznek	nazlu	61a-1
nebehre	geçmez	61a-2
neberd	cenk	61a-2
nebīre	oġuloġlı	61a-3
neblāz	bünyād	61a-2
necīz	keyine	61a-3
nefāġ	ṭahin çanaġı	61b-2
nefām	bulanuḳ	61b-1
nefām	çirkin	61b-1
nefām	karañū	61b-1
nefīr	çıġlıḳ	61b-2
nefneḫūyen	enīsūn	61b-1
nefrīn	ḳarış virmek	61b-1
nehāl	oġulduruḳ	61b-15
nehāle	kümele	61b-15
nehālī	cāy-i maḳ'ad	61b-15
nehār	aruḳluḳ	61b-14
nehārī	ṣafralıḳ yiyesi	62a-1
nehārīz	ḳorkdı	62a-2
nehcīz	ṣarmaşıḳ ṭolaşmaḳ	61b-15
Neheng	ṣu ejderhası	62a-2
nehmār	ulu	61b-14
nehmā	düşvār	61b-14
nehmār	ḫadsüz	61b-14
nehr	ṣıġır bölüği	62a-1
nehre	yayuḳ	61b-14
nehrevān	ṣıġırtmac	62a-1
nehyib	heybet	62a-1
neje	av oḳı	61a-8
nejend	ġamlu	61a-8
nejm	bulut	61a-8
nem	yaş	61b-2
nemec	yaşlu	61b-3
nemed	kiçe	61b-4
nemedzīn	tegelti	61b-4
nemek	ṭuz	61b-3
nemekdān	ṭuzluḳ	61b-3
nemekdār	ṭuzluḳ	61b-4
nemekgīn	ṭuzlu	61b-3
nemeksār	ṭuzluḳ	61b-3
nemeksūd	ḳuri et	61b-6
nemgīn	yaşlu	61b-2
nemşek	gökce dene	61b-6
neng	ār	61b-7
nerd	bir oyun	61a-5
nere	mevc	61a-7
nerm	yumşaḳ	61a-7
nermrev	dölek	61a-7
nermūre	ṣalıncaḳ	61a-6
nerrekāv	öküz	61a-8
nerre-şīr	irkek aṣlan	61a-7
nersek	mercimek	61a-6
nesā	ṭapıncaḳ	61a-9
nesrīn	bir çiçek	61a-10
nestūh	ünegūlenmiş	61a-9
nesū	ṭapıncaḳ	61a-9
neşel	aḥmaḳ	61a-11
neşḫūd	aḫur ṣonı	61a-12
neşḫuvār	geviş	61a-12
neşk	ḳatı aġacdur	61a-10
neşk	ḳatil aġacı	61a-11
neşkenc	çimdik	62b-5
neşkerde	çevük kimse	61a-11
neşkürde	bıçġı	61a-11
nev	yeñi	61b-13
nevā	ḳuş āvāzı	61b-7
nevā	baylıḳ	61b-7
nevā	revnāḳ-ı ḥāl	61b-7
nevā	yaraḳlulıḳ	61b-7
nevā	leşker	61b-8
nevā	saz ve maḳam	61b-8
nevā	ṭutu	61b-8
nevā	azıḳ	61b-9
nevāle	azıḳ	61b-11
nevāste	kiremüd fers	61b-13
nevāyīn	yeñi	61b-10
nevāyīn	bedi'	61b-10
nevbāde	turvanda	61b-13

nevend	peyk	61b-9
nevend	ḫaber sorucı	61b-9
nevende	tīz fehm	61b-9
neverd	selmīn	61b-9
nevīd	muştuluḳ	61b-10
nevīd	güc yitmek	61b-10
nevīş	azıḳ	61b-11
nevk	ḳalem ucı	61b-11
nevk	demür	61b-12
nevyid	azıḳ	61b-11
ney	ḳamış	62a-2
ney	düdük	62a-2
neyistan	ḳamışlıḳ	62a-2
neysān	meyis	62a-3
neyūk	gelin arusi rā	63a-3
neyzen	düdükci	62a-3
nezd	ḳat	61a-9
nezdīk	yaḳın	61a-9
nī	yoḳ	62a-13
nīfe	ṭon yaḳası	62a-14
nigāh	baḳmaḳ	62a-8
nigāhbān	gözedici	62a-9
nigāhdār	ṣaḳlayıcı	62a-9
nigār	naḳş	62a-7
nigār	renk	62a-8
nigārger	naḳḳāş	62a-8
nigīn	yüzük ḳaşı	62a-9
nih	yoḳ	62a-11
nih	ḳo	62a-11
nihād	aṣl	62a-11
nihal	dikme	62a-11
nihān	gizlü	62a-10
nijād	aṣl ve neseb	62a-4
nījedār	süñülü	62a-12
nijend	ġamlu	62a-4
nijend	ṣolmış	62a-4
nijīm	ṭufan	62a-4
nijīm	ṭuman	62a-4
nīk	eyü	62a-14
nīkbaḫt	baḫtulu	62a-14
nīkū	eyü	62a-14
nīl	çivid	62a-15
nilenk	ṭaġ erügi	62a-10
nīm	yarım	62a-15
nīmbirişt	cırbır	62a-15
nīmcüvān	orta yaşlu	62b-1
nīme	yarım	62a-15
nīmlenk	yay	62a-15
nīmsūḫt	eñsi[199]	62b-1
nīmsūḫte	eñsi	62b-1
nīmşeb	dün buçuġı	62b-2
nīrū	ḳuvvet	62a-12
nīrūmend	ḳuvvetlü	62a-12
niserem	ḳuzu yiridür	62a-5
nisk	mercimek	62a-5
nisk	cüz[200]	62a-5
nīst	yoḳ	62a-13
nīste	yok	62b-3
nīş	diken	62a-13
nīş	acı	62a-13
nīşe	sibsi	62b-2
nişīmen	oturacaḳ yir	62a-7
nişist	oturmaḳ	62a-7
nişyib	iniş	62a-7
nīv	ḳuvvet	62b-2
niyā	dede	62b-3
niyāḳ	ḥuküm	62a-13
niyām	ḳın	62b-3
niyāmger	ḳıncı	62b-3
niyāz	tażarru‘	62b-2
nīz	daḫi	62a-13
nizār	aruḳ	62a-5
nīze	süñü	62a-12
nīzek	sihr ve ḥile	62a-12
nūc	çam	62b-10
nūdire	aziz oğlan	62b-15
nūf	ṭaġ avāzı	62b-9
nugūle	deriñ	62b-6
nūj	çam aġacı	60a-15
nūj	çam aġacı	62b-11
nūjāre	ḳorḳunc	62b-13
nūk	yalman	62b-11
nūl	aġız ṭaşrası	62b-9
numūne	nābekār	62b-7
numūne	zişt	62b-7
nūn	şimdi	62b-10
nūpe	özdeñ	62b-11
nūred	semlīn	62b-12
nūsidārū	ma‘cun	62b-9
nūş	içmek	62b-9
nūş	bal	62b-9
nūz	henüz	62b-8
nūzāde	oġul oġlı	62b-14
nūzdeh	on ṭokuz	62b-12
nūzdeh hezār	on ṭoḳuz bin	62b-12

[199] ḫafif yanık, tam yanmamış.
[200] cüzdür kebrānun kitabından bilā teşbih sure suredür ḳur‘ān bigi.

nuzūl	ni‘met	62b-5
nübī	ḳur‘ān	62b-4
nübū	bahādur	62b-4
nüfāġ	baş çanağı	62b-6
nügl	deriñ	62b-6
nügūn	başı aşağa	62b-7
nügūsār	başı aşağa	62b-7
nüh	ṭoḳuz	63a-2
nüh ṣad hezār	ṭokuz yüz bin	63a-2
nühār	eksilmek	63a-1
nühār	irmek	63a-1
nüh-hezār	ṭokuz biñ	63a-1
nüh-ṣad	ṭoḳuz yüz	63a-2
nüḫust	evvel	62b-4
nüḫustīn	evvelki	62b-5
nühüft	gizlü	63a-2
nühünben	tennur ḳapağı	63a-1
nüḳre	gümiş	62b-6
nükūhiş	ḫorlıḳ	62b-7
nümūdār	çaşnigīr	62b-8
nümūne	çaşnī	62b-8
nümūne	örnek	62b-8
nüsū	ṭapıncaḳ	62b-5
nüv	yiñi	62b-10
nüvā	çengi avāzı	62b-14
nüvā	baylıḳ	62b-15
nüvā	ni‘met	62b-15
nüvā	sipahi	62b-15
nüvāde	ḳız oğlı	62b-11
nüvāḫt	oḫşamaḳ	62b-13
nüvar	urġan	62b-15
nüvāzdeh	on ṭokuz	62b-11
nüvāziş	oḫşamaḳ	62b-13
nüvīz	va‘de	62b-13
nüyūkān	ḫānend	63a-3
nüyūşe	ḳulaḳ urmaḳ	63a-3
nüyūşe	ağlamaḳ	63a3

O

o	ol	9b-6
obā	gīç	9b-8
odāġ	otaġ	9b-9
odraġ	ḳıraġū	9b-8
ost	oldur	9b-6

P

pā	ayaḳ	10a-9
pāce	peçe	10a-9
pāçāl	cullah çuḳuri	11b-14
pādīr	ḳatil ağacı	10a-3
pādişahī	pādişahlıḳ	10b-14
pādpīc	ip	9b-13
pāġunde	pamuḳ	9b-15
paḫs	dil ṭarlığı	12b-1
pājīre	saat	11b-7
pāk	arı	11b-5
pākbāz nīk	nazar	11a-2
pākend	yaḳut	9b-14
pālād	yidek atı	9b-15
pālan	palan	11b-6
pālānī	türk atı	11b-13
palhenk	çılbur	10a-14
pālīz	būsitān	10a-4
pālnek	çılbır	11b-15
pālū	sigil	11a-1
pālūde	pāk olmış nesne	11a-3
pālūş	put	11b-8
panḥust	ayağıla dögülmiş	9b-12
pānyid	şeker ya bal	11b-5
pār	bıldır	11b-1
parbed	muṭrıb[201]	10a-2
pārd	saḳurḳa	11a-6
pārdüm	ḳusḳun	10a-15
pārīne	bıldırḳı	11b-1
pārsā	zāhid	11b-11
pārū	kürek	12a-1
pās	şaḳlamaḳ	10a-5
pās	pasubāne	10a-5
pāsāmān	sālih kimse	11b-13
pās-i şeb	gicenüñ birezi	11b-8
pāskūne	ḳorḫu	11b-9
pāsüḫ	cevap	11b-2
pāşā	atmaca	10b-15
pāşām	çüzyağı	11b-6
pāşne	öñçe aḳmaḳ	10b-8
patāve	peteve	11b-15
pātile	ḥalvacı tavası	12a-1a
pāybend	beñ[202]	10b-8
pāya	ayak	10a-7
pāyāb	pıñar	9b-11
pāyāb	su dibi	9b-12
pāyāb	ayaḳ kirisi	9b-12
pāyāb	ḥavz	9b-12
pāyān	aḫir	10b-1
pāybāf	cullah	10a-6
pāye	mertebe	10a-7
pāy-i būş	ayakkabı	10a-8

[201] Ḫüsrev-i Pervizün muṭrıbına dirler.

[202] beñdür ki av içün ya ġayriçün ḳorlar.

pāy-i kūb	rakkas	12a-6
pāy-i müjd	ayaḳ kirisi	11b-14
pāy-i tāb	ayaḳ ṣaruḳı	10a-7
pāyiçe	peçe	10a-9
pāyidār	bāḳi	11b-15
pāyiz	güz	11b-4
pāyize	paça	10a-9
pāyizene	güzlük	11b-5
pāymūçe	ḳuduz ḳurdī	10a-9
pāzem	ağu taşı	11b-13
pāzīre	bir otdur	11b-7
peççe	yavri	12a-12
pede	ḳav	12b-4
pedide	istiḳbāle gitmek	12b-6
pedvāz	ārām yiri	12b-6
pehen	yaṣṣı	15b-7
pehlū	şīr-i mert	15b-8
pehlūyān	bahādır	15b-8
pehne	ḳaṭı inlü	15b-7
pehtāne	yarpuz	15b-4
pehūş	uṣlu	15b-8
pej	ṣarp yol ve eğri	14a-2
pejaġ	ṣu bendi	14a-6
pejaj	ḳayış	14a-7
pejāj	tereduġ otı	14a-7
pejavend	dirḫus	14a-2
pejend	yaban ḫıyarı	14a-3
pejġa	budama degek	14a-6
pejġāb	ṣu bendi	14a-6
pejgand	bir aġacdur	14a-9
pejire	ṭaḥin otı	14a-8
pejmān	ġuṣṣalu	14a-3
pejmāverd	ḳażı loḳması	14a-4
pejmürde	ṣolmış	14a-5
pejvāk	yanḳu	14a-3
pejvīn	neces	14a-7
pejyūn	yufka kemha	14a-9
pek	ra'nālıḳ	14b-12
pek	hünersizlik	14b-12
pelarek	ḳılıc	15a-4
pelenk	ḳaplan	15a-2
peleştī	çepellik	15a-1
pelīdīn	ḳapu yöresi	15a-2
pelik çeşm	göz ḳapağı	15a-3
pelīne	fetile	14b-15
pelişet	çepel	15a-1
pelle	terāzü kefesi	14b-15
pelmürde	sülpük	15a-2
pelsek	sügli	15a-1
penāġ	iplik ucu	15a-15

penāh	ṣığıncaḳ	15a-11
penāhkāh	ṣığınacaḳ yir	15a-11
penānc	iki avretlü er	15a-5
penbe	pamuḳ	15a-12
penbedān	pamuḳ ḳoyacaḳ	15a-12
penbefurūş	pamuḳ ṣatıcı	15a-12
penbekan	hallāc	15a-12
penbezen	nedaf	15a-13
pencāh	elli	15a-9
pence	ṣarmaşıḳ	15a-11
penç	beş	15a-9
penç hezar	biş bin	15a-10
pençah hezar	elli bin	15a10
pençegīr	pençe ṭutucı	15a-10
pençīk	beşte bir	15a-9
pençi-ṣad	bişyüz	15a-9
pend	öğüt	15a-6
pengūr	yırtıcılar minḳarı	15a-13
penḥal	ḳuş boḳı	15a-5
penhān	gizlü	15a-8
penyīr	peynir	15a-14
penyirek	ebe gümeci	15a-14
per	ḳanat	13b-1
perākende	ṭağılmış	13b-13
perāstek	karlağıc	13b-6
perāz	ḳayış	12b-15
perbere	dīnar	13a-15
perdedār	perde ṭutucı	13b-9
pere	kenar	13b-7
pere	kilid dişi	13b-7
perek	çalındu	13b-4
perek	çalındu	13b-15
perek	ırmaḳ adı	13b-15
peren	Ülker	13a-8
perend	yufḳa ḥarir	12b-11
perendāver	gevherlü ḳılıç	12b-14
perendūn	öteki gice	13a-9
perendūş	israḳı gice	13a-14
perestār	ḳul ve ḳaravaş	13b-11
perestū	ḳarlağcı	13a-8
perev	Ülker	12b-14
perev	ay aydınıdür	12b-14
perev	ülker	13a-9
perḫāş	çenk	13a-3
perhīz	ṣaḳınmaḳ	13b-10
perhīzkār	ṣaḳınıcı	13b-10
perḫū	kiler	13a-14
perhūn	daire-i perkar	13a-4
per-i āsiyāb	degirmen peri	13b-2
perīne	fetile	14b-15

perīr dün degül öteki gün 13a-13
perīrīnedün degül öteki günki13a-14
perīşān melül ve ṭaġuḳ 13b-12
perizüft uçuḳ ṭutmış 13a-3
perje cavḳa ḫavi 13a-12
perkāle pāre 13a-12
perḳandān şek günleri 14a-1
perkest ma'āẕāllah 13a-3
perkīḫ aḳ ḫalva 13b-15
permān şadılıḳ 13a-15
perniyān menḳuş ḥarir 13a-4
perpehen tahmekān 13b-6
pertev şu'le 13a-13
pervā ferāġat 12b-9
pervā ḳolay 112b-9
pervāne kelebek 13a-13
pervās el urmaḳdur 13a-1
pervāz sacaḳ 13a-10
pervāz ḳuşlar uçması 13b-15
pervend selle [203] 13a-10
perverde bislenmiş 13b-9
perverdkār tañrı 13b-8
perveriş bisleyiş 13b-11
peryūn demregü 13b-9
pes ṣon ve art 14a-14
pes ahenk ökçe demüri 14a-14
pesīn ṣonraḳi 14a-14
pesīn yaz ayı 14a-14
peskūme-i zīn eyerüñ ard ḳayışı14b-1
pest düz yir 14a-10
pest alçaḳ ya'ni ḳısa 14a-10
pestu küçecük 14a-15
peş[204] demürden baġ 14b-3
peş şikence 14b-7
peşen burġu 14b-7
peşenc hirek 14b-3
peşgūl cellāt kişi 14b-6
peşīc seyis 16a-11
peşīḫ çıft 14b-4
peşiz pul 14b-2
peşize balıḳ puli 14b-2
peşmākend ayrım 14b-6
peşmine yünden ṭon 14b-5
peşmīne-i pūş yünden nesne giyici 14b-6

peşşe sivri siñek 14b-5
peşten ḳurdeşeni 14b-7
peşterem bir marażdur 14b-2
peşum yüñ 14b-5
petḫal ḳuş boḳı 12a-9
pey siñir ve iz 15b-14
peydā ayān ve açıl 15b-13
peygamber ḫaberci 15b-12
peygāmber haberci 15b-12
peyġūle bucaḳ 15b-13
peyḫaste bī-çāre 15b-15
peyḫaste dermānde 15b-15
peyk dermen 15b-14
peykān dermen 15b-14
peykel oḳ 15b-11
peyken elekdür 15b-11
peyker ṣuret 15b-10
peyleḳūş sūsen 15b-10
peymān ḳavl 15b-12
peymāne ölçek 15b-13
peyrev ardca varıcı 15b-14
peyū güve 15b-13
pezenger debbāġ 14a-8
pezer ata 12b-8
pezerender üvey ata 12b-8
pezfend muḥal söz 14a-2
pezīre istiḳbāle gitmek 12b-8
pezm ṭuman ve ḳıraġu14a-4
pezpere ṭaḥin 14a-8
pīcan ṭolaşuḳ 17a-1
pīç büklüm 16b-15
pīç ṭolaşıḳ 16b-15
pīç burġu 17a-1
pīç a pīç büklüm büklüm16b-15
pīçe ṣarmaşıḳ 17a-2
pīçe burġu 17a-2
pīh yaġ 16b-14
pīḫ ġalīẓ yaş 16b-2
pīḫāver köklü 16b-14
pil ayaḳ ökçesi 16a-12
pīl bil 17a-1
pīle ebrişim 17a-12
pīle oḳdur 17a-12
pīle göz ḳapaġı 17a-12
pīlever çerçi 17a-15
pinc burġu 16a-14
pindār ṣanu 16a-14
pindū gerdeme 16a-12
pindūz çuvalduz 16a-13
pingen evsecek ṭabaḳ 16a-13

---

[203] selledür ki bezzazlar ḳumaşı anda ḳorlar.
[204] demürden baġdır.muhkemlikiçün ṣanduḳ ḳapusına ḳorlar.

pingen	küseġü	16a-13
pingen	çömlek	16a-13
pinkān	ṭaş	16a-12
pīnū	köşk	16b-9
pīr	ḳoca	17a-9
pīrāhen	gönlek	17a-9
pīrāmen	çevre	17a-9
pīrāmūn	çevre	17a-9
pīrār	yılışı yıl	17a-10
pīrāye	bezek	17a-10
pīrehen	etek	17a-10
pīrjed	dene çadır	17a-10
pīrjeyfürūş	ḫurda ṣatıcı	17a-12
pīrūz	nuṣretlü	17a-11
pīrūzī	nuṣretlulıḳ	17a-11
pīrzen	ḳarı	17a-8
pīrzey	ṣaḳat ṣatıcı	17a-12
pīs	ala nesne	17a-15
pīse	ala nesne	17a-15
pisender	ata bir ḳardaş	16a-6
piser	oġul	16a-7
piserender	üvey oġul	16a-7
piserikaḫ	irkek oġlan	16a-8
pist	ḳavut	16a-6
pistan	çalaḳ ḳoyun	16a-8
pistan	emcekdür	16a-8
pister	döşek	16a-6
pister ahenk	çarşu	16a-7
pīş	öñ	17a-4
pīşānī	alın	17a-7
pīşbāre	ġayet ḳızıl ḥalva	17a-5
pīşcīr	yay aġacı	16a-11
pīşe	ṣan'at	17a-2
pīşe	iç yaġı	17a-6
pişek	ḳıvırcuḳ ṣac	16a-10
pişek	ḳıġ	16a-10
pīşhʷare	ütme	17a-6
pīşḫord	ütme	17a-6
pīşīn	öndeki	17a-4
pīşiyāre	avurde	17a-7
pīşkāre	avurde	17a-7
pişkil	ḳıġ	16a-10
pīş-kūme-i zīn	eyerün öñ ḳayışı	17a-5
pīşnamaz	imam	17a-6
pīşrār	ḳayış	17a-8
pīşrev	ön verici	17a-4
pīşvā	öñce	17a-5
piyāde	yaya	16b-9
piyāle	suci ḳadeḥi	16b-9
piyū	niñe	16b-4

piyū	gelin	16b-4
positīn	kürk	19a-10
positīndūz	kürkci	19a-10
post	deri	19a-10
pūb	aġız yöresi	19a-3
puççītec	ḳatılıḳ	17b-7
pud	arḳac	19a-2
pude	bir ḳatı aġaç	17b-9
pup	yir düşegi	18b-13
pūpe	arzu eylemek	18b-13
pūpe	hüdhüd	18b-13
pūsīş	giyecek	19a-11
puştībān	kapu baġı	18a-11
pūt	deyr	19a-2
pūte	yilmek	19a-12
pūte	nişān	19a-12
putḫāne	büt evi	17b-6
putkūb	reçel	17b-5
putperest	puta ṭapıcı	17b-6
pūyende	yileyici	19a-12
pūzīne	maymun	19a-1
pūẕīne	yarpuz	19a-1
pūziş	özr	19a-11
püdūs	ümīd	17b-10
püj	ṭabaḳ	18a-7
püj	baldır	19a-1
püj	avurd	19a-1
püjġand	payraḳdur	18a-2
püjġand	tetri yabraḳı	18a-7
püjhan	arzu	18a-5b
püjhān	güni	18a-5
püjter	ḳıraġū	18a-5
püjūl	ṭopuḳ	18a-3
püjülbāz	tebşeli oyuni	18a-3
püjüm	ḳıraġū	18a-5
pük	çekük	18b-3
pül	köpri ve yol	18b-6
pülk	böġrek	18b-6
pülle	terāzü kefesi	18b-3
pülpül	fülfül	18b-7
pünce	alın	18b-10
püncişik	serçe	18b-11
pünç	yañaḳ ṭaşrası	18b-9
pündüz	çuvalduz	18b-9
pünḫuste	dermānde	18b-9
pünḫuste	āciz	18b-9
püpek	hüdhüd	18b-13
pür	ṭolu	17b-14
pür	oġul	19a-11
pürd	lüġaz	17b-15

pürrāz	taşma	17b-13
pürtük	yorḳa	17b-14
pürzāde	oğul oğli	19a-11
pürze	şaçaḳ	17b-15
püsġude	rast olmış iş	18a-9
püst	ḳavut	18a-7
püste	fıstıḳ	18a-8
püstüḳ	fıstıḳ	18a-8
püs̱ūk	baḳḳallar ṭablası	17b-7
püş	at yelisi	18a-15
püş	ḳapu mıh̲ı	18a-15
püşgūl	yük çekici erdür	18a-10
püşk	domurcuḳ	18a-15
püşk	fal ağacı	18a-15
püşk	ḳoyun ḳığı	18a-15
püşk	ḳıvırcuḳ ṣac	18a-15
püşkül	ḳoyun ḳığı	18a-11
püşmāre	seğirden	18a-13
püşt	arḳa	18a-12
püşte	depe	18a-15
püşterem	ḳurdeşeni	18a-14
püştī	arḳa yaşduğı	18a-13
püştīvān	kapu arḳacı	18a-12
püştuvāre	arḳa yüki	18a-13
püştühre	oñurġa	18a-14
püştürġ	yaş diken	18a-14
pütek	çeküç	17b-6
püz	od ḳavı	18b-14
püzbend	bügel	18b-15
püzer	ağız yöresi	18a-3
püzrām	eyü	17b-10
püẕrām	murad	17b-10

R

rā	fikir	32b-6
rā	āña	32b-8
rā	āñı	32b-8
rā	āñunçündür	32b-8
ra'd-endāz	ṭapucu	33a-10
ra'nā	ḳayġusuz	33a-10
rābih̲	hindustan kozı	32b-12
rābih̲	sürmek	32b-12
racle	ṭumalan	33a-1
rāfe	bir ot	32b-6
rāġ	ṭağ eteği	32b-7
rāġ	ṭağ bağı	32b-7
raġnīn	şalvar	33a-10
raġve	yund ḳuşı	33a-10
rah̲	inan	33a-3
rāh	yol	32b-9

rāhāvert	armaġan	32b-10
rāh-bān	yol gözedici	32b-8
rāhber	ḳulavuz	32b-9
rah̲-bīn	çökelik	33a-3
rah̲c	çirkin	33a-1
rāh-ı kehkeşān	ka'be yolı	32b-10
rah̲ne	gedük	33a-3
rah̲nīn	çökelik	33a-4
rah̲ş	rüstem atı	33a-2
rah̲ş	çeri yaraḳı	33a-2
rah̲şā	yıldıratıcı	33a-1
rah̲şān	yıldıratıcı	33a1
rah̲t	yükyep	33a-2
rāhvār	yorḳa	32b-9
rāhver	yol varıcı	32b-11
rāhzen	ḥarāmi	32b-10
rāj	ḳıble-i ġılle	32b-14
rāj-i h̲ırmen	dögülmiş buġday	32b-13
raḳ	deri kāġıd	33a-12
rākşite	muḥkem bağlanmış	32b-5
rām	yavaş	32b-7
ramaḳ	bāḳi can	33a14
rāmil	żuafā	32b-7
rān	uyluḳ	32b-11
rānīn	şalvar	32b-11
rāsen	endūz	32b-14
rāst	ṭoġru	32b-14
rāsū	gelincik	32b-14
rāsüh̲t	rastuḳ	32b-10
rātiyānc	çam saḳızı	32b-15
rāved	yeşillik yer	32b-7
rāvid	yeşillik yer	32b-7
rāy	fikir	32b-6
rāy	hind pādişahı	32b-6
rāz	sır	32b-11
rāzvāş	sırdaş	32b-12
rebāb	ıḳlıḳ	32b-15
rebābī	ıḳlıḳcı	32b-15
rede	dizilmiş	33a-4
ref	ḳavi at	33a-12
reftār	yürüyüş	33a-11
refū	gözemek	33a-11
refū	yamamaḳ	33a-11
refūger	gözeyici	33a-12
regand	pars āvāzı	33a-11
reh	yol	32b-9
reh	yol	33b-5
reh-āverd	armaġān	33b-7
rehber	ḳulavuz	33b-6
rehbīn	yol görüci	33b-8

rehgüzer	yolcı	33b-7
rehgüzerī	yolcılık	33b-7
rehī	ḳul	33b-5
rehnūmāy	yol gösterici	33b-6
rehnümā	yol gösterici	33b-6
reh-rev	yol varıcı	33b-6
rehvār	yorḳa	33b-5
rej	ḳapu küreġi	33a-5
rejev	yiyegen kişi	33a-6
rek	ṭamar	33a-13
rekec	yaramaz	33a-13
rekec	naz	33a-13
rek-zen	ḳan alıcı	33a-13
relv	cevmerd	32b-7
reme	sürī	33a-13
remgān	ḳasuḳ ḳılı	33a-14
remvān	çoban	33a-14
rencen	yumşamış ḳarın	33a-14
rencen	ishal	33a-14
rend	ḳartal	33b-1
renk	ḥile	33a-15
renk	geyik	33a-15
renk	ṭaġ keçisi	33a-15
renk	boya	33a-15
renkān	geyikler	33b-1
renkzen	boya	33a-15
renkzer	boyacı	33a-15
res	boġaz bendi	34a-7
resen	ip	33a-7
resenbāz	ipde oynayan	33a-7
resentāb	ip bükücü	33a-7
rest	ṣıra	33a-6
reste	ṣaf	33a-6
reste	ḳurtulmuş	33a-7
reş	ṣāzi güni	33a-8
reş	arşın	33a-8
reş	yıldırım	33a-8
reşin	ayun on sekizinci güni	33a-9
reşk	ġayret	33a-8
reşk	ḥaset	33a-8
reş-püste	püşteyir	33a-9
ret	yalıncaḳ	33a-1
revāḳ	çardaḳ	33b-4
revān	can	33b-1
revān	yürigen	33b-1
revāş	geçer	33b-4
revbahşā	der-āyil	33b-5
revende	yürüyüci	33b-2
revīş	yürüyüş	33b-4
revş	ādet	33b-4
revşen	bece aġacı	33b-3
revzen	terece	33b-3
revzene	terece	33b-3
rez	üzüm çıbıġı	33a-5
reẕ	dānā	33a-4
reẕ	zeyrek	33a-4
rezbān	bāġubān	33a-6
reẕe	dizilmiş	33a-5
rıḫīz	ögendere	33b-9
rībāc	ḳavun çiçeġi	34a-2
rībāc	ḥammāż aşı	34a-2
ribāṭ	kerubānserā	33b-9
rīçār	reçel	34a-3
rīçel	turşı	34a-1
rid	zeyrek	33b-9
rīġ	ḥaşırdan döşek	33b-12
rīğ	ḳum	33b-15
rīḫtım	ṭam örtüsi	34a-1
rīḫyiz	ögendüre	34a-3
rīj	yara	33b-14
rīj	arzu	33b-14
rīḳ	aç ḳarın	34a-4
rīḳ	ötürük	34a-4
rikāb	üzengü	33b-12
rīm	irin	34a-1
rīme	çapaḳ	34a-1
rīmen	mekkār	33b-12
rīmen	ḥīleger	33b-12
rīsmān	ip	33b-10
riş	arşun	33b-11
rīş	baş bart	33b-14
rīş	ṣaḳal	33b-15
rīşe	ṣaçaḳ	33b-15
rişk	sirke	33b-11
rişk	çapaḳ	33b-11
rişt	ḳaġşaḳ	33b-11
rişte	iplik	33b-10
rīv	sihir	33b-15
rīvāc	ayrıḳ	34a-2
rīvās	ḥammād aşı	34a-2
rīvinçū	aġac ḳurdı	34a-3
rīzān	dökülüci	34a-1
rīze	uvaḳ	33b-13
rīze	ḳapu rezesi	33b-13
rizḳīn	sürme kilid	33b-10
rīznān	sürme kilid	33b-13
rū	yüz	34b-1
rū be rū	yüzeyüz	34b-1
rubāh	dilkü	34a-5
rūbend	niḳāb	34b-1

rubūn	aṣı	34a-4
rubus	yīğen	34a-5
rūd	çay	34a-13
rūd	maḥbūb	34a-13
rūd	çalġu	34a-13
rūdāve	silindür	34a-14
rūde	baġarsıḳ	34a-14
rūġan	mutlaḳ yaġ	34a-14
rūġan-cūş	bişi	34a-15
rūġandān	yaġ ḳabı	34a-15
rūġanīn	yaġlu	34a-15
ruḫ	yanaġ	34a-6
ruḫ	şaṭranc ruḫi	34a-6
rūhīnā	gevherlü ḳılıc	34a-12
ruḫsār	yanaġ	34a-6
ruḫş	şavḳ	34a-6
ruje	şerit	34a-7
rükūy	eski bir süzgec	34a-8
rūle	kertekele	34a-12
rūmāl	destemāl	34b-2
runde	ottur	34a-9
rūsitāyī	köylü	34a-13
rūstā	köy	34a-13
ruste	bitmiş	34a-7
rusteḫīz	ḳıyamet	34a-8
rūşen	yüz	34a-11
rūşen	ḳatı nesne	34a-11
rūşen	aydın	34a-12
rūşna	aydın	34a-13
rut	boş nesne	34a-5
rut	ṭutsaḳ	34a-5
rūy	yüz	34b-1
rūy	tuc	34b-1
rūyen	ḳızıl boya	34b-2
rūy-i fitāsān	ulular ketḫüẕāsı	34b-3
rūyīnten	tuc tenlü	34b-2
rūz	rızḳ	34a-10
rūzbānān	çavuşlar	34a-9
rūzdīn	māh-i ferverdīn	34a-11
rūze	oruc	34a-10
rūzedār	oruc ṭutucı	34a-11
rūzī	rızḳ	34a-10
rūzikār	gün	34a-10
rükū	eski bir süzgec	34a-8

S

sa'ter	güyegi otı	38b-5
sa'terī	avrat seven	38b-5
ṣābūn	ṣabun	45a-2
ṣābūnger	ṣabuncı	45a-2
sācur	kesmük [205]	37b-1
ṣad	yüz	45a-3
ṣad tū	ḳırḳ bir	45a-4
ṣadhezār	yüz biñ	45a-3
ṣadpāye	çayan	45a-4
sāġar	ṣaġraḳ	37b-5
sāḫ	budaḳ	42a-13
sāḫat	ḳor	37a-12
sāḫatker	ḳorlayıcı	37a-12
saḫt	ḳatı	38a-1
saḫtī	ḳatılıḳ	38a-1
sāḳ	baldır	37b-3
sāl	yıl	37b-5
sālār	şaḥne	37a-11
sām	eleġimṣaġmal	37a-13
sāmān	endāze-i kār	37a-14
sāmān	būn	37a-14
sān	resm	37a-14
sān	düzen	37a-14
sān	şaġış	37a-14
ṣanevber	çam aġacı	45a-4
sār	şıġırcuḳ	37a-9
sār	mildür yolda	37a-9
sārā	ḫaliş	37b-6
sārek	bülbül bigi bir ḳuş	37a-13
sārınc	bir küçük ḳuş	37b-1
sārubān	deveci	37b-1
sārūc	alçu	37b-1
ṣārūc	alçu	45a-1
sās	ḳabīle	37b-3
sāsā	ḫarac doḳunucı	37a-8
sāv-āhen	demür büredesi	37b-5
sāvīn	seped	37b-3
sāvrīn	ṣavrun	37b-4
sāvsāv	harāc	37a-15
sāvsāv	bac	37a-15
sāvsāv	uvaḳ altun	37a-15
sāy	ilancı	37a-13
sāye	gölge	37a-15
sāyebān	gölgelik	37b-1
sāyende	iñleyici	37b-4
sāyende	ezici	37b-4
sāz	çalḳu	37a-10
sāz	yaraḳ	37a-10
sāzaḳ	çam aġacı	37a-11
sāzaḳ	çerā	37b-5
sāzāk	buḫāri ardı	37a-11

[205] it boynuna baġladıkları aġaç pāresi ki türkīce kesmük dirler. (Ḥalīmi)

sāzāk	dihliz	37b-2
sāzende	çalıcı	37a-10
sāzḫak	üvez siñegi	37b-4
sāzkār	düzenliklü	37a-10
sāzḳār	muvāfıḳ	37b-2
sāẓḳār	ālet	37a-12
sāzvār	muvāfıḳ	37b-2
seblet	bıyıḳ	37b-12
sebū	desti	37b-12
sebük	yeyni	37b-11
sebükser	yeyni başlu	37b-11
sebükter	yeynirek	37b-11
sebz	yeşil	37b-10
sebze	çemen	37b-9
sebzezār	çemenlik	37b-10
sebzī	ṣavzi	37b-10
sebzistān	çemenlik	37b-10
sefc	yetişmemiş ḳavun	38b-6
sefçe	kelek	38b-6
sefirlāt	çʷuḫa	38b-7
seft	ṭam üsti	38b-7
seft	muḥkem	38b-7
sefte	armaġān	38b-6
seg	it	38b-8
seg engūr	it üzümi	38b-8
segāver	gömec çöregi	38b-10
segbā	böreklü aş	38b-10
segbān	it bisleyici	38b-9
seḫaş	ḳuş	37b-15
seḫaş	eski nesne	38a-1
sehm	naṣīb	39a-6
sehmnāk	ḳorḫulu	39a-7
seḫun	söz	38a-2
seḫunsāz	söz düzüci	38a-2
sekāb	ḳunduz	38b-8
sekāle	ādem necisi	38b-8
sekbīḫ	ḳaṣnı	38b-9
sekl-ābī	ṣu iti	38b-9
selva	yivle	38b-11
semān	bānek	38b-12
semān	girye	38b-12
semāne	bıldırcın	38b-13
semārūġ	ṭomalan	38b-15
semc	buṭurum	38b-14
seme	zivle	38b-12
semen	zanbaḳ	38b-12
semend	ṣaru at	38b-14
semend	ḳule	38b-14
semender [206]	bir kuş	38b-13
semendūr	semender	38b-13
semer	ḥikāyet	38b-11
semer	pālān	38b-11
semīze	uṣsuz kimse	38b-12
semtū	un aşı	38b-13
senb	zeyr-u zemin	39a-3
sencāb	kürek	39a-3
sendel	başmaḳ	39a-2
seng	ṭaş	39a-1
sengdān	ḳursaḳ	39a-2
sengḫāre	ḳaya	39a-1
sengīn	aġır	39a-2
sengpuşt	ḳablubaġa	39a-3
sengüm	bir böcekdür	39a-2
senir	ḥaramzāde	39a-4
senkece	ṭolıcaḳ	39a-1
senkek	ṭoludur yaġar	38b-15
senkisār	recm itmek	38b-15
senklāḫ	taşlıḳ	39a-1
sepār	ṣābān demüri	37b-7
sepedçīn [207]	bir ẓarf	37b-7
sepūs	kepek	37b-8
sepūsā	herre	37b-9
sepūsvā	kepek aşı	37b-8
ser	baş	38a-14
ser efrar	ulu	38a-8
ser pāyan	dülbend	38a-5
ser-āb	bıñar başı	38a-10
serāçe-i āfütāb	güneş āġılı	38b-3
ser-āġūş	terkeb	38a-15
serāsīme	denk	38a-11
serāsīme	ḥayran	38a-11
ser-āvāz	āvāz eylemek	38a-8
serbend	baş baġı	38a-6
serbülend	güceymen	38a-6
serd	ṣovuḳ	38a-15
serdāb	ṣu evi	38a-7
serd-ābe	ṣu evi	38a-7
serdār	baş kişi	38a-8
serde	bir oyundur	38a-2
serdsīr	sovuḳ yir	38a-9
serdter	ṣovuġıraḳ	38a-15
Sereftār	yorḳa	38b-3
sergerdān	avāre	38a-13
sergīn	teres	38a-12

[206] bir ḳuşdur ki od içinde olur.

[207] bir żarfdür ki baḳḳallar yemişi anda ḳorlar.

sergīn-gerdān	ṭoñuzlan ḳurdı	38a-13
sergüdeşt	ḳıṣṣa	38a-10
serḫāre	altun iğne	38a-6
serḫāre	ṭaraḳ	38a-6
serḫuje	ḳızamuḳ	38b-4
ser-i pehlū	iyegü ucı	38b-4
serīn	öründü	38a-11
serīn	uca	38b-2
serīr	taḫt	38a-12
serkeş	baş çekici	38a-13
serkeşte	ḥayran	38a-14
serm	ḳıcī[208]	38a-6
sermā	ṣovuḳ	38b-1
sermenek	çeri başı	38a-9
sermenek	ḳapucı	38a-9
sermert	yarar er	38b-2
sermest	sarḫoş	38b-1
sernikūn	başı aşaġa	38a-12
serpās	cenk aleti	38a-5
serpās	çomaḳ	38a-5
serpūş	baş örtüsi	38a-11
sersām	seme	38a-10
servā	söz ve ḥikāyet	38a-2
servād	şi‘r	38a-14
servār	baş kişi	38a-7
servāz	başı açuḳ kimse	38a-8
servāz	sergüdeşt	38a-14
servīs	ḳavs-i ḳuzaḥ	38a-4
setār	çevlük	39a-5
seternek	vaḳ vaḳ aġacı	37b-12
seterūn	ḳışır	37b-15
setī	avrat	37b-15
sevdā	ışḳ	39a-6
sevdāyī	uçuḳlu	39a-6
sevel	deve ṭabanı	39a-5
sevġā	aġıl	39a-5
sevġāt	armaġān	39a-5
sevkend	yemin	39a-6
seylāb	sil ṣuyı	39a-7
seysem	zivle	39a-7
sezā	lāyıḳ	38b-4
si	üç	40a-12
sī	otuz	40b-6
sī hezār	otuz bin	40b-6
si tā	üç ḳat	40a-13
sīb	elma	40b-8
sibrīġ	üzüm ṣalḳımı	39a-10
sīb-ü sīb	serkeşte	40b-8

[208]ya‘ni bir otdur ki ānı yoğurda ve tarḥānaya koyarlar.

sifāl	saḳsı	40a-3
sifāl	cevz	40a-3
sifāl	badem	40a-3
sifāl	ḳoz ḳabı	40a-3
sīfe	boş yilek	40b-3
sifīd	aḳ	39a-15
sifīd	aḳ	40a-3
sifīdāb	aḳ mürekkeb	40a-4
sifīdāc	aḳ mürekkeb	40a-4
sifir	kaġıtnāme	40a-4
sifsīr	biz dellālı	40a-5
sigal	ṣanu	40a-5
sigāl	ġaybet	40a-5
sigāvür	gömec	40a-5
sīgi	sücī	40b-8
sīḥ	ziyān	40b-2
sīḫ	şiş	40a-2
si-hezār	üç bin	40a-13
sihī	ṭoġru	40a-14
sikbā	ekşi aş	40a-7
sikender	bir pādişāh	40a-6
sikene	ey	40a-7
sikerfend	sürçek eşek	40a-6
sīle	süri	40b-4
silk	incü dizilmiş iġlik	40a-7
sīmāb	jıva	40a-14
simāk	bekcülü yol	40a-8
sināb	ṣuda yüzmek	40a-10
sinc	oyluḳ	40a-8
sinc	urundu	40a-8
sincid	iğde	40a-8
sincifire	ḳızıl mürekkeb	40a-12
sind	vilāyet	40a-9
sind	ḥaramzāde	40a-9
sindān	örs	40a-11
sine	ḳarış	40a-9
sine	la‘net	40a-9
sīne	göğüs	40b-8
singūr	şerbetçi selesi	40a-11
sinīje	çulha ṭaraḳı ṭutaḳı	40a-12
sipāh	çeri	39a-13
sipāhsalār	çeribaşı	39a-13
sipāri	añız	39b-1
sipās	şükür	39a-9
sipās	minnet	39a-9
sipāsdār	minnet edici	39a-11
sipehbed	çeri başı	39a-9
sipenc	ziyān	39a-8
sipenc	āriyet	39a-8
sipend	yüzerlik	39a-9

sipendān	ḫardal	39a-9
sipendān	ehibbān	39b-2
siper	ḳalḳan	8b-14
siper	ḳalḳan	39a-10
Siperek	ṣaru aġaç	39a-12
siperġam	reyḥān	39b-1
siperī	işin tamamı	39a-10
siperī	dükenmiş olmaḳ	39a-12
siperis	meydan	39a-11
siperīs	buruncuḳ	39a-14
siperum	reyhān	39a-11
sipīd	aḳ	39a-14
sipīdāb aḳ	mürekkeb	39a-14
sipīddār	ḳavuḳ	39b-1
sipīdgendüme	ottur	39a-15
sipīdpost	aḳ beñizlü	39b-2
sīr	altı direm senk	40a-14
sīr	nīm	40a-14
sīr	ṭok	40a-15
sīr	ṣarımsaḳ	40a-15
sīrāb	taze	40b-9
sirāy	ırlamaḳ	39b-14
sirāy	tīz fehm	39b-14
sirdāb	zīr-i zemīn	40a-1
sirīḫ	sülüken	39b-15
sīrim	şırım	40b-6
sīrim	depüngü	40b-7
sīrīn	ṣarımsaḳlu	40b-1
sirind	ṣarmaşıḳ	40a-1
sirīr	eleġim ṣaġmal	39b-14
sirīş	çiriş	39b-15
sirīşim	ṭutḳal	39b-15
sirişk	göz yaşı	39b-12
sirişk	yaġmur ḳaṭresi	39b-12
sirişt	yuġrum ṭabi'at	40a-2
sirkīs	elegimṣaġmal	39b-11
sīrkūb	ṣarımsaḳ dögeci	40a-15
sirnāy	sirāmāne	40a-1
sīrnek	simurġ	40b-3
si-ṣad	üç yüz	40a-13
sīsek	yund ḳuşı	40b-7
sīsenber	ṭavşan ḳuyruḳı	40a-2
sitā	üç ḳat	39b-4
sitāġ	eyersüz at	39b-4
sitāġ	ḳışır	39b-9
sitāk	taze budaḳ	39b-5
sitām	bezek	39b-11
sitām	at mıḫı	39b-11
sitāmī	eyer altı	39b-11
sitān	çalaḳ ḳavun	39b-7

sitān	alıcı	39b-7
sitāne	digek gözi	39b-7
sitarçe	ḳoġ	39b-8
sitāre	yılduz	39b-11
sitāvend	yüce sofadür	39b-6
sitāyiş	ögiş	39b-8
sitebr	yoġun	39b-9
sitem	güc	39b-10
sitemkār	güc edici	39b-10
sitenbe	ünegū şeyṭan	39b-11
sitīġ	rāst nesne[209]	39b-4
sitīḫ	rāst nesne	39b-3
sitīm	yara	39b-6
sitīz	ünegü	39b-9
sitīze	ünegülük	39b-9
sitīzekār	ünegūlük edici	39b-10
siṭabr	yoġun	40a-3
sīv	on biñ	40b-1
sīver	on bin	40b-1
siyah dil	ḳara gönüllü	40b-5
siyahgūş	ḳaraḳulaḳ	40b-4
siyāhī	mürekkeb	40b-4
siyeh	ḳara	40b-4
siyehçel	çelik oyunı	40b-5
siyehfām	ḳarabaġır	40b-5
siyek	üçte bir	40b-7
siyenber	varṣama	40b-7
sīyimber	ḳaṣnı	40b-9
sū	cānib	41b-8
sū	aydınlıḳ	41b-8
su'd	ṭopalaḳ	41a-10
sūd	aṣṣı	41b-11
sūde	ezilmiş	41b-12
sūde	ṭayıncaḳ	41b-12
sūfal	oḳ gezi	41b-6
sūhān	iğe	41b-7
sūje	ḫıştek	41b-10
sūk	yas	41b-8
sūkvār	yaslu	41b-8
sūl	deve ṭabanı	41b-9
ṣul	ḳahḳaha	45a-5
ṣulṣul	kebūter	45a-5
sūmsād	ṣarmaşıḳlıḳ	41b-12
sūnīş	iğe oḳı	41b-9
sūr	düğün	41b-5
sūr	bārū	41b-5

[209] rāst nesne direk bigi ve ādem boyı bigi.

şur	bapuc	45a-5
sūrāẖ	delük	41b-11
sūsen	taẖıl biti	41b-6
sūsümār	gelincük	41b-4
sūtām	azacuḳ nesne	41b-7
sūy	cānib	41b-8
sūz	göynük	41b-5
sūzen	iġne	41b-5
sūzenger	iġneci	41b-6
sūznāk	göynüklü	41b-6
sübāġ	etmek ḳatıġı	40b-12
sübrük	ṣaru aġac	40b-11
sübş	bit	40b-13
sübşe	bit	40b-13
sübyūş	baġa yapraḳı toẖmi	40b12
süfāl	saḳsı	41a-11
süfār	ekin ṣapı	41a-12
süfār	iġne yurdusi	41b-7
süft	sıḳ nesne	41a-12
süġ	demregü	41a-10
süġ	sıġır boynuzı	41a-11
süger	bal	41a-13
süẖte	ḳav	41b-11
süẖte	göynük	41b-11
sük	ḳorẖulu nesne	41a-13
sükāçe	aġır başmaḳ	41a-14
sükārhenc	ḳısac demüri	41a-13
sükāver	çörek	41a-13
sükūre	üsgüre	41a-12
sükündür	göz aġartma	41a-14
sül	öyken	41a-15
sülfe	baẖīl	41a-11
sülḳur	çöplük	41a-15
sült	yuvalaḳ	41a-15
süm	ṭoynaḳ	41b-1
sümāne	bıldırcın	41b-2
sümç	çuḳur yir	41b-1
sümtirāş	ṭoynaḳ yonacaḳ	41b-1
sümtū	herre aşı	41b-1
sünb	ṭıynaḳ	41b-2
sünb	delük	41b-2
sünbe	delük delecek demür	41b-3
süne	sügū demüri	41b-3
süne	oraḳ demüri	41b-3
süpār	ṣaban demüri	40b-10
süpārī	añız	40b-10
süpūh	ṭoḳuc	40b-11
süpürz	ṭalaḳ	40b-14
süpüst	yonca	40b-11
sür	başmaḳ	41a-3
sürb	ḳurşun	41a-8
sürbānek	ḳız ḳuşı	41a-8
sürfe	öksürük	41a-8
sürẖ	ḳızıl	41a-6
sürẖāb	süci	41a-6
sürẖāb	akit	41a-6
sürẖāb	bir yir adı	41a-6
sürẖāb	bir pādişah	41a-6
sürẖaje	ḳızamuḳ	41a-9
sürẖak	ḳızılca	41a-6
sürẖçenk	uşaḳ serçe	41a-7
sürẖçenk	işek sineği	41a-7
sürẖsār	ḳaya ḳuşı	41a-7
sürt	añız	41a-5
sürū	boynuz	41a-5
sürūn	uyluḳ	41a-4
sürūş	melek	41a-4
sürūş	cebrāil	41a-4
süst	geğşek	41a-9
süst endām	puluç	41a-10
sütūce	alaca geçegen	41a-3
sütūde	öğülmiş	40b-14
sütūh	heybet	40b-15
sütūh	ünegülik	41a-3
sütūn	direk	41a-3
sütūr	ṭavar ılḳı	40b-15
sütūrbānek	yund ḳuşı	41a-2
sütūvān	kāfirler şileleri	40b-14
sütül	ütme	41a-2
sütür-āb	ṭavar ṭabaḳ olduġı	41a-1
sütürbān	ṭavar güdüci	41a-2
sütürre	gedāy	40b-15
sütürük	büyük	40b-15
sütürvān	ṭavar güdüci	41a-1
sütürven	ḳısır avrat	41a-2
sütve	heybet	40b-15
süvār	atlu	41b-9
süvāre	ḳındıra	41b-9

Ş

şābār	ücretsüz iş	42a-10
şādgūne	çalıcı avratlar	42a-1
şaẖ	ṭaġ depesi	42b-6
şaẖ	ḳatı yir	42b-6
şaẖ	çerik	42b-6
şāh	pādişah	41b-15
şāẖ	boynuz	42a-13
şāh terec	bir otdur	42a-3
şāhīn	bir ḳuş	42a-4
şāhīn	terazü kefesi	42a-4

şāhpūzed	terāzü kefesi	42a-11
şāhrān	ulu yol	42a-3
şāhsiperum	reyḥān	42a-9
şāhūl	yapıcı terazüsi	42a-3
şāhyūzed	ay ağılı	42a-4
şāk	şişek	42a-13
şākār	ücretsüz nesne	41b-14
şākār	süḫre	42a-10
şāl	aḳ palas	41b-15
şalvār	iç ṭon	43a-7
şām	aḫşam	42a-1
şām	şehir	42a-2
şāmāge	ḳara sığır	42a-7
şāmāge	gelker	42a-7
şāmāk	nīm tene gönlek	42a-7
şāmbūy	anber	42a-1
şān	bal gümeci	42a-6
şān	çörek	42a-6
şāne	ṭaraḳ	42a-11
şāne	yağrın	42a-12
şānedān	ṭaraḳlıḳ	42a-11
şāneger	ṭaraḳcı	42a-12
şāre	dülbend	41b-15
şārek	ḫoş avāzlu ḳuş	42a-5
şaṣt	altmış	42b-12
şāşe	sidük	42a-8
şāşedān	ḳavuḳ	42a-9
şāşek	rebāb	42a-5
şavġar	bir vilāyet	41b-14
şāvnī	ḳundaḳ	42a-7
şāyān	ḫalel	42a-6
şāyigān	aylaḳ	42a-2
şāyigān	çok mal	42a-2
şāyigīne	süci ṣuraḫisi	42a-6
şāẕāb	ter ü tāze	41b-13
şeb	gice	42b-3
şebānerūzī	bir gün bir gice	42b-2
şebe	birinc	42a-14
şebek	çi	42a-15
şebgūr	ḳarağū	42b-1
şeb-i ḫangām	aḫşam vaḳti	42b-1
şebīḫūn	dün başḳunı	42b-1
şebīne	gicegi	42b-2
şebistān	otaġ	42b-3
şebnem	çi	42a-15
şebnīm	dün bucuğı	42b-2
şebpere	yarasa	42a-15
şebrev	gice yürüyüci	42a-15
şebtāb	ıldız ḳurdı	42a-14
şebtān	gice yatacaḳ yir	42a-14

şebtār	ḳarañū gice	42b-3
şef	degek	43a-4
şefāne	bir ḳuşdur	43a-4
şeftāhenc[210]	delüklü demür	43a-2
şefternek	şeftalü	43a-3
şefternek	ṭaġ erüği	43a-3
şefūr	ḥaramzāde	43a-4
şeġa	el ḳarmaḳ	43a-1
şeġā	tīrdān	43a-1
şeġāl	çaḳal	43a-1
şeġāre	porṣuk	43a-2
şeḫār	ḳalye [211]	42b-5
şehbelūṭ	kestene	43b-2
şehbere	ḳarı	43b-2
şehinşāh	pādişah	43b-1
şehper	ḳanat	43b-2
şehriyār	pādişāh	43b-1
şehtūt	büyük tut	43b-1
şekā	bilik ṣadef	43a-5
şekāl	köstek	43a-5
şekāl	ṭuşak	43a-5
şekersān	oğul balı	43a-6
şekr	av	43a-6
şellīḫ	seccāde	43a-7
şelpū	ayaḳ āvāzı	43a-6
şemāme	yileyiyecek	43a-9
şeme	putperestler	43a-8
şemer	göl	43a-7
şemer	arḳ	43a-7
şemer	uvacuḳ ırmaḳ	43a-7
şemġand	çirkin ḫulū	43a-8
şemīz	beyhūş	43a-8
şen	tārāc	43a-13
şenār	ṣuda yüzmek	43a-10
şenbelīd	boy	43a-13
şenbi'	eyne irtesi	43a-13
şenbūy	ḫatmi çiçeği	43a-12
şenc	el ḳarmaḳ	43a-14
şend	ḳuşburnı	43a-9
şendef	ṭabl	43a-10
şendef	ṭavul	43a-10
şene	yaba	43a-12
şenḫ	çerik	43a-9
şenk	şirin maḫbūb	43a-11
şenk	mengene ağacı	43a-11
şenk	uğrı	43a-11

[210] ḳuyumcular altun ve gümüş çekdükleri delüklü demürdür.
[211] kāzurlar cāme yuduğı ḳalye.

şenk	ḥārāmi	43a-11
şennān	ümmet	43a-10
şerbīn	ḳatıran aġacı	42b-10
şeref	şerefe	42b-6
şerḫāk	ayuḳ āvāzī	42b-7
şerīne	başdan çıḳan baş	42b-8
şerḳabiḫ	müşkil yol	42b-9
şerm	utanmaḳ	42b-7
şernek	aġu	42b-7
şerrān	diklinür nesne	42b-9
şerze:	ḳuvvetlü aṣlan	42b-9
şest	balıḳ āġı	42b-10
şest	kabża	42b-11
şest	nişter	42b-11
şest	altmış	42b-12
şest	alın yanları	42b-12
şeṣt	altmış	42b-14
şeṣt hezār	altmış biñ	42b-15
şeş	altı	42b-12
şeş hezar	altı biñ	42b-13
şeş ṣad	altı yüz	42b-13
şeşḫanc	ḳoz oyunı	42b-13
şeştā	çeşte	42b-14
şete	yabadur	42b-4
şetrenk	şaṭranc	42b-4
şeṭaṭ	yalan	42b-15
şeva	ṭuraḳ otı	43a-14
şeveş	baġ çıbuġı	43a-15
şevhenkām	aḫşam vaḳti	43a-15
şevkār	aġıl	43a-15
şevnīz	çörek otı	43a-14
şeyār	ḫaste	43b-3
şeydā	rüsvā	43b-3
şeydā	delü	43b-3
şeydaḳ	ṭavul	43b-3
şib	medhūş	44a-1
şīb	serkeşte	44a-1
şīb	ḳamçı riştesi	44a-2
şīb	iniş	44a-2
şīb	delmek	44a-2
şīb	alçaḳ	44a-3
şibit	çörek otı	43b-4
şicām	ṣovuḳ zaḥmeti	43b-6
şīd	kirec	44a-3
şīfte	delü	44a-10
şiġāre	porsuḳ	43b-6
şīhe	at kişnemesi	44a-1
şikāf	yaruḳ	43b-10
şikāl	çaḳal	43b-8
şikāl	kösdek	43b-8
şikār	av	43b-11
şikem	ḳarın	43b-10
şiken	żıpuḳ büklüm	43b-8
şikenc	ḳıvırcuḳ	43b-9
şikenc	büklüm	43b-9
şikene	merġūl	43b-10
şikerf	ulu	43b-8
şikerf	derik	43b-11
şikeste	sınuḳ	43b-9
şikīb	ṣabr	43b-7
şikībā	ṣabırlu	43b-6
şikībā	dinlenmiş	43b-6
şikībāyī	ṣabırluluk	43b-7
şikift	acep	43b-7
şīlānek	zerdalü	44a-10
şīle	lapa birinc	44a-9
şilġa	yaba	43b-12
şilk	ḳara balçıḳ	43b-11
şilm	pos	43b-12
şilm-i dıraḫt	aġac posı	43b-12
şīm	pullu balıḳ	44a-4
şīm	aḳ balıḳ	44a-4
şimār	şimşād	43b-12
şimşīr	ḳılıc	43b-13
şimşīrzen	ḳılıc eri	43b-13
şīn	sibsi düdük	44a-8
şīn	melamet	44a8
şīn	haḳaret	44a-8
şināh	ṣuda yüzmek	43b-14
şināver	yüzgüc	43b-14
şine	at kişnemesi	43b-15
şink	atlu	43b-15
şinvā	işidici	43b-15
şipit	ṭuraḳ otı	43b-4
şīr	aslan	44a-4
şīr	süd	44a-6
şīr mest	toḳlu	44a-5
şīrāz	ṭuraḳ	44a-10
şīrāz	bir şehr adı	44a-10
şīrāz	çuval köşesi	44a-10
şīre	şıra	44a-9
şīredūġ	göremez	44a-5
şīrḫışt	oġlan aşı	44a-12
şīr-i ruġan	şirliġūn	44a-7
şīrīn	ṭatlu	44a-6
şīrīne	baş bart	44a-7
şīrīnī	ṭatluluḳ	44a-6
şīrīnkār	ḥalvacı	44a-6
şīrşerze	yavuz aṣlan	44a-4
şīşele	ṣıçān	44a-11

şitāb	ivmek	43b-5
şitābān	ivici	43b-5
şitāk	taze budaḳ	39b-5
şitāling	ṭopuḳ	43b-5
şīvād	toy	44a-8
şīve	ẓarif	44a-9
şīve	nāzük	44a-9
şīven	şivān	44a-7
şīẕ	güneş	44a-3
şodkār	hirkolmuş yir	44b-2
şor	tuzlı	44b-9
şore	çorak	44b-10
şore	tuzlı	44b-10
şū	er	44b-15
şubāṭ	bir ay	44a-14
şūġ[212]	ḳabarcuḳ	44b-15
şūḫ	kir	44b-8
şūḫ	ḳulaḳ çirki	44b-8
şūḫ	yüzsüz	44b-8
şūḫ	nedīm	44b-8
şūḫgīn	kirlü	44b-14
şūḫī	nedīmlik	44b-9
şūje	sıġza	44b-13
şum	babuc	44b-7
şum	ıraḳlıḳ	44b-7
şūm	naḥs	44b-14
şumār	saġış	44b-7
şūmī	şumluḳ	44b-14
şūn	büyük	44b-12
şūr	ġavġā	44b-9
şūrçeşm	gözi deġnel	44b-11
şūrekez	aḳ ılġun	44b-11
şūrgīyāh	çoraḳlu ot	44b-10
şūrīde	ḳarışmış	44b-12
şūristān	çoraḳ yiri	44b-12
şūrtāḫ	ṣaruca aġac	44b-10
şūşe	sebüke altun	44b-14
şūşe	sinirilmiş gümüş	44b-14
şūşek	rebāb	44b-12
şūy	çiriş	44b-13
şūy	er	44b-13
şūẕ	şeşe	44b-9
şüb	kürk	44a-14
şübān	çoban	44a-13
şübük	içi ḳızıl manta	44a-13
şüġ	öküz boynuzı	44b-3
şüġa	el ḳarmak	44b-3
şüġā	terkeş	44b-3
şüḫām	ṣovuḳ	44b-1
şüḫūde	ṭırmalamış	44b-2
şüḫūred	yara	44b-2
şükle	ḳavun oyundusı	44b-5
şükūfe	çiçek	44b-6
şükūh	heybet	44b-4
şükūh	gökçeklik	44b-4
şükūḫ	sürçmek	44b-5
şükūḫīd	sürçdi	44b-5
şükūmī	heybetlülik	44b-4
şüküft	aceb	44b-6
şülle	ām	44b-7
şümā	siz	44b-7
şümān	āvāz	44b-7
şümān	aġlamak	44b-7
şüpşe	taḫıl biti	44a-13
şüpüt	bit	44a-13
şüş	öyken	44b-3
şütür	deve	44a-15
şütürbān	deveci	44a-15
şütürbülūk	deve ḳıġı	44b-1
şütürġār	yandaḳ geven	44a-15
şütürmurġ	deve ḳuşı	44a-15

T

tā[213]	dek maʿnāsına	19b-7
tāb	şuʿle	19a-13
tāb	isilik	19a-14
tāb	renc	19a-14
tāb	büklüm	19a-14
tāb	güc ve ḳuvvet	19a-14
tābāl	özdek	19b-1
tābdih	yañıcı	19a-15
tābe	tava	19a-15
tābende	yıldırayıcı	19a-15
tābistān	yay güni	19b-1
tābnāk	nurlu	19a-15
tābşān	ṭaylasan	19b-9
tācek	ḫoros ibiği	19b-1
tācīk	acem	19b-8
tāġ	odın	19b-2
tāġ	odun aġacı	22a-8
tāḫ	bir odun aġacı	19b-2
tahamtan	bir şāh adıdur	21a-14
taḫme	ḳabr	30a-2
tāk	üzüm teveği	19b-2

[212] ḳabarcuḳdur elde ḳatı deridür ẓāhir olur elde ayaḳda iş işlemekden.

[213] dek maʿnasınadur. kemā ḳālū tā fülan şehr yaʿni fülan şehre dek.

tākçe	özdek	19b-10
tālānek	şeftālü	19b-9
tār	güci	19b-2
tār	depe	19b-2
tār	ḳarañu	19b-2
tār	örümcek ipi	19b-2
tār	eriş	19b-3
tārāk	yağma	19b-6
tarek	baş depesi	19b-4
tārī	ḳarañulıḳ	19b-5
tārīk	ḳarañu	19b-5
tārīkī	ḳarañūlıḳ	19b-5
tārmīġ	ṭuman	19b-3
tārser	eñse	19b-4
tāş	çıfıtdür	19b-8
tāşān	ṭaylasan	19b-9
tāv	ḳızġun	19b-9
tāvān	ödek ve virim	19b-7
tāve	aşu	19b-10
tāvel	genc öküz	19b-6
tāzī	arab	19b-5
taziyāne	ḳamçı	19b-6
teb	sıtma	19b-13
tebāh	helāk	19b-15
tebāh	azġun	19b-15
tebāme	ḳalye	19b-15
tebār	ḳavm	20a-1
tebār	ḳabīle	20a-1
teb-bāde	lerze	19b-14
teber	balta	20a-1
teberzīn	bīl nacağı	20a-1
teberzīn	çomaḳ	20a-1
tebġūz	ḳuşlar minḳāru	19b-12
teb-ḫāle	uçuḳ	19b-14
tebiş	isilik	19b-13
tebkūb	reçel	19b-10
tebset	helāk	19b-11
tebset	bozuḳ ve fāsid	19b-11
tebūk	ṭabaḳdur	20a-2
tebūl	ṭabla	19b-13
tebūrāk	def	19b-13
tebyīre	ṭavul	20a-2
tef	alev	20b-11
tef	isilik	20b-11
tefdīk	aş buğı	20b-11
tefeş	küpek	20b-11
tefşī	tebsi	20b-12
tefşīre	baḳlava	20b-13
tefū	tükrük	20b-12
tefūrī	saḳsı	20b-12

tefü	süğmek	20b-12
teḫaş	aşağa sürtünmek	20a-3
tehem	pehlevān	21a-14
tehi	boş	21b-5
tehīkāh	böğür	21b-6
tehikeh	böğür	21b-6
teḫt	kerivet	20a-3
teje	direk	20b-6
tek	ḥamle	20b-14
tek	dib	20b-14
tek	yilmek	20b-14
tek	ḳuşburnı	20b-14
tek-ā-būy	bilip bopurmaḳ	20b-14
tekāver	yorḳa at	20b-14
tekej	üzüm çekirdeği	20b-13
tekes	üzüm çekirdeği	20b-13
tekevek	ṭulu	20b-13
tel	depe	21a-3
telāc	āvāz	21a-3
telāc	ürkü	21a-3
telālek	ıldırım	21a-2
telātüf	yaramaz kimse	20b-15
telbeste	ḫālī	21a-2
tele	nerdüban ayağı	21a-1
tele	tuvber	21a-1
tele	üti demüri	21a-1
telfek	ḳuyumcular ḳalıbı	21a-1
telḫ	acı	21a-3
telleh	ḫaḳ	21a-2
teltek	ḳuyumcular ḳalıbı	21a-1
tem	göz perdesi	21a-3
temūz	yay	21a-4
ten cāme	ḳaftan	21a-10
tenāver	gövdelü	21a-11
tenbīse	külçe	21a-12
tenc	dolaşmaḳ	21a-5
tenc	ṣaçmaḳ	21a-5
tenç	birbirine ṣarılmaḳ	21a-9
tenç	ṣıḳılmaḳ	21a-9
tendīse	ayuḳ	21a-12
tendürüst	saġ	21a-11
tenebkū	ṣanduḳ	21a-6
tenebkū	çörçöp ḳoyacaḳ	21a-6
tenek	ṭar	21a-6
tenek	dere ağzı	21a-6
tenek	ḳulak	21a-6
tenek	ṭaġ yolı	21a-6
tenende	örümcek	21a-4
tengā-tenk	ḳısu	21a-13
tenge	altun	21a-12

tenha	yalıñuz	21a-11
tenīne	örümcek perdesi	21a-4
tenk-dest	yoḫsul	21a-8
tennūr āşūb	küsegü	21a-9
tenūmend	tendürüst	21a-7
tenūmend	dil-ḫoş	21a-7
tenük	yufḳa	21a-12
tenvend	perākende	21a-8
ter	yaş	20a-15
terā	muḥkem divār	20a-5
terāb	şu şızındusı	20a-7
terāb	ābidār	20a-7
terāb	rūşen	20a-7
terān	īr	20b-3
terāne	īr	20b-3
terāşe	yunfa	20a-13
terāşe	tirşe	20a-13
terb	şikence	20a-8
terbān	çit ḳalbur	20a-6
tereduġ	taze ayran	20a-13
terencīre	ḳatıṭar olmaḳ	20a-14
terezār	tere bitecek yir	20b-1
terf	ḳurt	20b-1
terfbā	ḳurtlu aş	20b-1
terfenc	yol	20b-2
terfend	mekr ve ḥile	20a-12
terfend	zerk ve riya	20a-12
terfvā	ḳurtlu aş	20b-1
terḫāne	tarḫana	20a-14
terḫīne	tarḫana	20a-14
terīn	keş	20a-15
terīne	tarḫana	20a-14
terīnvā	keşlü aş	20a-15
terje	çaḳıldaḳ	20b-3
terk	barmaḳ gürtüldüsi	20a-10
terk	tolḳa ışıḳı	20a-10
terk	giru ṭutmaḳ	20a-10
terk	oḳ ḳoyacaḳ	20a-10
ter-keş	oḳ ḳoyacaḳ	20a-9
terkez	evlek ve tarla	20a-14
terkez	sırık	22a-3
ternükbīn	basra balı	20b-2
ters	ḳorḫu	20a-11
tersā	ḳāfir	20a-11
tersān	ḳorḫulu	20a-11
tersānī	naṣrāni	20a-12
tersā-peççe	ḳafir oğlanı	20a-12
tersāter	naṣrāni	20a-12
tersnāk	ḳorḫulu	20a-11
tertenc	ince yol	20a-8

tertenc	düşvār yol	20a-8
tert-ü mert	perākende	20a-7
tervbā	ḳurtlu aş	20b-1
terz	bir ḳuşdur	20a-5
terzude	kaẓı binisi	20a-9
tesenber	kamil	20b-7
tesenber	çoḳ yeyici	20b-7
tesū	buçuḳ rub‘	20b-7
teş	keser	20b-7
teş	bıcġu	20b-7
teşet	sini ve leġen	20b-8
teşlīḫ	seccāde	20b-9
teşne	şuşuz	20b-9
teşneki	şuşuzluḳ	20b-9
teşvīr	uşanmaḳ	20b-8
tetri	sumaḳ	21b-14
tetrī	sümaḳ	20a-2
tetüm	sümaḳ	20a-2
tevāme	biryan	21a-13
tevbel	şadıç	21a-14
tever	balta	21a-13
teviş	ḳızġun	21a-13
teyyār	mevc	21a-15
tez[214]	küçük kuş	20b-3
tezde	deġirmen çaḳıldaḳı	20b-5
tezdeh āşiyā	onluḳ	20b-6
tezed	taḫıl çekirgesi	20b-6
tezrū	sülün ḳuşu	20a-4
tīġ	ḳılıç	21b-12
tīġ	aydınlıḳ	21b-12
tīġ	ayun günün şu‘ā‘ī	21b-12
tīġ	ṭaġ başı tizligi	21b-12
tīġ	diken	21b-12
tigil	saḳalsız kimse	21b-4
tīhū	çil	21b-14
tij	yoḳuş	21b-3
tij	ekin oġulduruġı	21b-3
tīje	ḳılıç	21b-3
tīje	soya	21b-3
tīje	mīzan	21b-3
tīje	mīzan	21b-11
tikit	ḳara sıġır	21b-4
tilek	ṭaġ eriği	21b-4
tīm	kervansaray	21b-13
timāç	saḫtiyan	21b-5
tīmas	mişe	21b-13

[214] bir küçük ḳuştur serçe renginde amma serçeden kiçidür ve İsfihaniler dilince aña tejend dirler.

tīr	oḳ	21b-6
tir tir	sifre	21b-1
tīrāje	inegümşaġmal	21b-11
tirāşe	yonḳa	21b-1
tīrdān	aḳluḳ	21b-8
tīre	bulanuḳ	21b-9
tīre	rize rize	21b-9
tīremāh	ḳış ayı	21b-10
tirḫāk	ḳuş boḳı	21b-1
tīr-i ḳımār	ḳımar oḳı	21b-9
tīrjed	çam şaḳızı	21b-11
tīrnān	oḳlaḳu	21b-9
tirnek	kiriş āvāzı	21b-2
tirşit	ḳazma	21b-2
tiryan	ulu seped	21b-1
tīşe	keser	21b-13
tīşeker	keserci	21b-14
tīv	ḳuvvet	21b-10
tivyān	güreşciler tümmānı	21b-5
tīz	iti	21b-10
tīz	uşuruḳ	21b-10
tū	sen	22a-12
tū	ḳat ve ḳaymaḳ	22a-12
tū ber tū	ḳat ḳat	22b-2
tūde	ḳumdan depecük	22a-12
tūdeh	ṭul avrat	22a-13
tūf	yanḳu	22a-11
tūġ	odun aġacı	22a-8
tuḫce	terk ve terkü	22b-1
tuḫmeyāne	tuḫmegen	21b-15
tuḫt	ünegu	21b-15
tūl	çamur	22a-8
tūle	güneylidür	22a-9
tūleme	ṭuman	22a-10
tulūsen	çiçek ḳabcıġı	22a-5
tūn	külḫan	22a-9
tūnī	külḫancı	22a-9
tūpāl	demür boḳi	22a-11
tura	ayin	22a-3
tūrān	vilāyet	22b-2
turb	ḥile ve turab	22a-1
turşe	ekşi	22a-2
turşi	ekşi	22a-2
turş-rū	ekşi yüzlü	22a-2
tūse	eleġimşaġmal	22a-14
tūş	ṭāḳat	22a-10
tūşe	azıḳ	22a-15
tūşedān	azıḳ koyacaḳ	22a-15
tūşī	es̱er-i can	22a-15
tuşmāl	ḳuvvetlü başarıcı	22b-1
tūşt	ḳazma	22b-1
tutuk	ṭutuḳ	21b-15
tutuk	ṭuraḳ	21b-15
tutum	sumaḳ	21b-14
tūvbere	türve	22a-11
tūy	ḳat	22a-12
tuyur	bir ḳuşdur	22b-3
tūz	ḳazanmaḳ	22a-7
tūzī	ḳısmet	22a-14
tūzī	tefrīḳ	22a-14
tüfāġ	ḳadeh	22a-4
tüḫçe	terk ve terkü	22b-1
tüḫm-ü murg	yumurda	22a-1
tük	ḳuşburnı	22a-5
tükme	düġme	22a-4
tülüngi	dilenci	22a-5
tünbān	tüman	22a-7
tünbül	mekr ve ḥile	22a-6
tünd	şarb	22a-6
tünd	bulanuḳ	22a-6
tündiy-i kūh	dağ burnı	22a-7
tündūr	ra'd	22a-6
tündūv	örümcek	22a-6
tündüḫted	tar-ı mar	22a-7
tündür	ra'd	22a-5
türaf	fert	22a-1
türk	ḥarāmi	22a-3
türk	maḥbub	22a-3
türūşe	ḳuzu ḳulaġı	22a-2
tüvān	güc yitmek	22a-9
tüvān	māl	22a-9
tüvānā	güclü	22a-10
tüvānger	bāy	22a-11
tüvāre [215]	bir ev	22a-13
tüz	saru gökcek kuş	22a-3
ṭabarḫūn	gīrebolı	45a-8
ṭaberzed	barmaḳ şeker	45a-9
ṭāhiriyye	et	45a-8
ṭāḳ	tek	45a-6
ṭāḳ	ḳat	45a-6
ṭāḳ	çardaḳ kemeri	45a-6
ṭāḳ	gök üsti	45a-6
ṭāḳıye	kemer	45a-7
ṭalḳūn	baḳır	45a-9
ṭanāb	çadır ipi	45a-10
ṭanbūl	dümbek	45a-10
ṭārim	aġac	45a-7
ṭāsbāz	ṭas oynadıcı	45a-7

[215] bir eve dirler ki boḳ ve murdarlıḳ ola

ṭaşet	legen	45a-9
ṭaşet	sini	45a-9
ṭaysaḳ	ṭabaḳ	45a-10
ṭılāye	ḳaravul	45a-12
ṭırāz	alem-i cāme	45a-11
ṭīre	ḳaḳımış kişi	45a-11
ṭīz	oṣuruḳ	45a-12
ṭufeyl	oḳunmaduḳ ḳonuḳ	45a-13
ṭuġrā	ulu beğler nişanı	45a-14
ṭuryed	cevlan	45a-12

U

ūbān	ṭaġ	9b-10
ulanç	üzüm çöpi	9b-9
ulanç	üzüm çekirdeği	9b-9
ūmāc	nişān	9b-8
uncūġ	raḥmet	9b-10
urmān	raḥmet	9b-10
us	ḳartlanmış	9b-9
us	buruşmuş	9b-10
ūstām	mu‘temed kimesne	9b-7
ūşek	inçiruḳ	9b-8

Ü

übāġ	daġ	9a-11
übān	dīdem	9a-11
üġaze	bez [216]	9b-5
üḫkūjene	düġme iligi	9a-12
üḫkūk	ḳapcuḳ	9a-11
üḫkūl	ḳapcuḳ	9a-11
üjdüf	servi aġacı	9a-13
ükdār	erişte	9b-5
ünfūc	raḥmet	9b-10
ürkūş	çeng-i çeleb	9a-12
ürmüzd	müşteri yıldızı	9a-13
ürs	ardıc	9a-12
üsfude	yanmış odun	9b-2
üsküdār-ululuḳ	ṭutucı ḳāṣıd	9a-14
üsrub	ḳurşun	9b-1
üst	ūce	9b-2
üstād	berk	9b-1
üsteḫān	süñük	9a-14
üstūn	ṭam diregi	9a-15
üstüḫʷān	zendlūrī	9a-15
üstüre	ūce	9b-1
üstüvār	berk	9b-1
üşġūr	porsuḳ	9b-4

[216]ki ḳulaḳ altında olur.

üşkūfe	çiçek	9b-4
üşnān	çoġan	9b-2
üştülüm	arbede	9b-4
üştülüm	cenk	9b-4
üştülüm	ġavġa	9b-4
üştür	deve	9b-3
üştür u mürġ	deve ḳuşu	9b-4
üştürbān	deveci	9b-3
üştürġāz	yandaḳ otı	9b-3
üştürvān	deveci	9b-3
üzdef	servi aġacı	9a-13

V

vā	girū	63a-8
vād	edāt-ı teşbih	63a-11
vādīn	dirsek	63a-9
vaġşek	menevş	63b-11
vāh	veh	63a-9
vāḫ	kemāne	63a-4
vaḫşūr	peygamber	63a-13
vaḫşūr	ilçü	63a-13
vājic	üzüm şapı	63a-5
vājic	üzüm biten yir	63a-5
vālā	ulu	63a-5
vālā	yüce himmetlü	63a-5
vālād	bünyād	63a-12
vālād	mühre	63a-8
vām	borc	63a-6
vāmānde	aciz	63a-11
vāmdār	borclu	63a-7
vāmdih	borc virici	63a-7
vāpesīn	ardaḳi	63a-8
vār	gibi	63a-7
vārān	dirsek	63a-7
vārdīn	urva	63a-8
varġast	ḳanbil	63b-2
vārīḫ	mertek	63a-4
vārnīç	belālı	63a-9
vārū	evsecek	63a-9
vārūn	şom ve naḫs	63a-6
vaşaḳ	uşek	63b-10
vāşāme	dülbend	63a-10
vaşāẕ	çoḳ	63b-11
vāşe	atmaca	63a-10
vātger	kürk dikici	63a6
vāy	vey	63a-9
vāz	açuḳ	63a-11
vāzbār	açuḳ nesne	63a-11
vāzuġ	ḫurma ipi	63a-10
vec	eġri	63a-12

vefre	küçī	63b-12
veġīş	çoḳ ve bol	63b-11
veġīş	ḳayġu	63b-12
vehenek	ḥalḳa	63b-13
vej	ḳaḳımaḳ	63b-6
vej	ḳatı ḫulu	63b-6
vej	zān esici	63b-6
vejāḫ	ḳarış	63b-6
vejenek	yama	63b-6
vend	ṣınamaḳ	63b-12
vend	zaḥmet çekmek	63b-12
vende	gerdene	63b-12
venend	züḥal	63b-13
venīje	günlük saḳızı	63b-13
venk	yoḫsul	63b-13
ver	eger	63a-15
verā	aña	63b-4
verdāne	oḳlaġu	63b-1
verde	güvercin burcı	63a-15
verdene	oḳlaġu	63b-2
verend	örümcek	63b-1
verfān	şefi‘	63b-4
vergān	ḳarḳı	63b-1
verhemīn	ḳatı etmek	63b-2
verīb	eğrilik	63a-13
verkūş	küpe	63b-4
vernā	yiğit	63a-15
vernā	gökçe güvercin	63a-15
vernī	eger nī	63b-4
versīç	ev örtisi	63a-14
verşen	ḳumrı	63b-2
vertāc	ebem gümeci	63a-14
vertīc	bıldırcın	63a-14
vervāre	çardaḳ	63b-1
verziş	ḳazanc	63b-4
vesme	rastuḳ	63b-7
vesnī	ḳuma	63b-7
vestā	tefsir-i zend	63b-8
vestāẕ	çoḳ	63b-9
vesterek	yaban ḫaṭmisi	63b-8
vesternek	ebrūy-ı ṣanem	63b-7
veş	benzer	63b-10
veşe	bir ot	63b-10
veşe	canavar	63b-10
veşrenk	yaban çiçekleri	63b-9
veten	püt	63a-12
veyd	eksük	63b-14
veydā	eksük	63b-14
vezaġ	ṣu bendi	63b-5
vezec	eğri	63b-6

vezeġ	ḳurbaġa	63b-5
vezek	destimāl	63b-5
vezġāb	ṣu bendi	63b-5
vīasl	aṣılsuz	64a-1
vīçīz	yoḫsul kişi	64a-1
vīd	eksük	63b-15
vīhūş	aḳılsuz	64a-2
vīj	ṣāfī	63b-15
vije	el ḳarışı	63b-14
vīje	pāk	63b-15
vīje	vāy	64a-2
vīl	ẓaġar	63b-15
vīrān	yıḳuḳ	64a-1
vīrāne	yıḳuḳ	63b-15
vīse	ḳızılca ṣarmaşıḳ	64a-2
visni	ḳuma	63b-15
vīş	benzer	64a-1
vüşkürde	çabuk	64a-3

Y

yā	iy	65a-13
yād	añmaḳ	65a-15
yāfe	yaramaz söz	65a-13
yaḫ	buz	65b-1
yaḫçe	ṭolu	65b-1
yaḫdān	buzluk	65b-1
yāl	boyun	65a-15
yālūnīk	cihan pehlevānı	65a-15
yār	iş	65a-12
yarā	od	65b-1
yāra	ṭāḳat ve mecāl	65b-1
yarandaḳ	sırım	65b-2
yārāy	ṭāḳat ve mecāl	65b-1
yāre	rişvet	65a-14
yāre	bilezük yiri	65a-14
yārī	yarlıḳ	65a-15
yārvey	ṭoġri yar	65b-1
yāve	yāvı varmaḳ	65a-15
yāver	yardımcı	65a-13
yel	pehlevān	65b-5
yelbe	çevşen	65b-5
yele	ṣalma	65b-5
yenk	ādet	65b-5
yerbū‘	gözsüz sepek	65b-2
yervez	ḳaftan saçaġı	65b-2
yesār	gümiş döküci	65b-3
yeşm	yeşil taş	65b-4
yezdān	teñri	65b-3
yezek	nevbetci	65b-3
yezġand	teñri	65b-3

yigāne	yaluñuz	65b-6
yik	bir	65b-4
yik a yik	birbir	65b-4
yik kerc	bir dilim	50b-13
yik renk	bir renklü	65b-7
yik yik	bir bir	65b-7
yikān yikān	bir bir	65b-7
yikbāre	bir kezden	65b-8
yikbesī bir	kezden	65b-8
yikçendī	bir nice	65b-7
yikī	birisi	65b-5
yikrān	ṣaru at	65b-9
yiksān	beraber	65b-6
yiksān	bir kezden	65b-8
yiksū	bir yaña	65b-7
yiksūn	bir kezden	65b-8
yilim	ṭutḳal	39b-15
yūġ	boyunduruḳ	65b-12
yūhe	delüce ṭoġan	65b-13
yūn	çöp	65b-11
yūn	iyer kiçesi	65b-11
yūn	renk	65b-12
yūz	istemek	65b-10
yūz	pars	65b-10
yūz	ṣalma ṣıġır	65b-10
yūz	cetsen	65b-11

Z

za'īre	kettān	35b-1
zāc	loḫusa	34b-5
zāc	ḳara boya	34b-5
zācsū	yimek [217]	34b-9
zāġ	yay köşesi	34b-4
zāġ	ḳarġa	34b-4
zaġan	çaylaḳ	35b-2
zaġnek	inçḳuruḳ	35b-2
zaḫme	yara	35a-5
zaḫmevār	yaralu	35a-5
zāk	zāc	34b-5
zāl	rüstem atası	34b-5
zāl	ḳoca	34b-5
zānū	diz	34b-14
zānūbend	diz bağı	34b-14
zānūgāh	ṣaman boğunı	34b-14
zār	loḫusa	34b-5
zāre	zārılıḳ	34b-8
zārḫoş	az yeyici avret	34b-11
zārī	inildü	34b-6

zāvel	iḳlim	34b-14
zāver	od	34b-13
zāveş	müşteri yılduzı	34b-12
zāvülāne	buḳaġū	34b-13
zān	andan	34b-15
zānrū	andan ötürü	34b-15
zebān	dil	35a-4
zebāne	yeliñ	35a-4
zebāne	yelmen	35a-4
zeber	yuḳaru değiren	35a-2
zeberdest	eli üsdün	35a-3
zeberīn	yuḳaruḳi	35a-3
zebkāne	tüfek	35a-4
zebūn	esir	35a-2
zebūn	müşteri	35a-4
zebyer	ṭopraḳ ṭaşıyacaḳ	35a-2
zede	ṣaf	35a-6
zefr	çeñe	35b-5
zeft	yoġun	35b-5
zeġand	canavar āvāzī	35b-3
zeġār	yaş yir	35b-3
zeġīr	kitāb	35b-3
zehār	ḳasuḳ	36a-6
zehr	aġu	36a-6
zehre	öd	36a-6
zeḫş	eleğimsağmal	35a-6
zekāb	mürekkeb	35b-7
zelc	yivle	35b-8
zeld	azıḳ	34b-13
zeld	yaş	34b-13
zeld	ömür	34b-13
zeld	döl	34b-13
zeld	döl döş	36b-2
zelīḳan	ḳorḳutmak	35b-7
zelīḳan	ḳatılıḳ	35b-7
zelū	sülük	35b-8
zemīn	yir	35b-9
zen	avrat	35b-12
zen	ur	35b-12
zenaḫ	enek	35b-14
zenber	dikren	35b-13
zenber	avratcı	35b-13
zenberek	çarḫ yayı	36a-1
zenbūr	tekne	35b-12
zenbūr	aru	35b-12
zenc	memleket	36a-1
zend	ulu	35b-14
zend	tefsir-i pāzend	35b-15
zendbāf	bülbül	35b-11
zendepīl	dişi fil	35b-14

[217] oğlan ṭoġıcaḳ bişen yimek.

zendvāf	bülbül	35b-11
zengule	paḳanaḳ	35b-9
zengule	çıkraḳu	35b-9
zengule	pas	35b-9
zengule	güneş ışıḳı	35b-9
zenīr	kilim	35b-13
zenkdef	dumrı puli	35b-12
zer	altun	35a-10
zerāġan	ḳatı yir	35a-7
zerāġank	ḳumlu yir	35a-7
zerd	ṣaru	35a-7
zerd-āb	ṣaru ṣu	35a-8
zerde	bir aş	35a-8
zerde	yumurta ṣarusı	35a-8
zerde-çup	ṣaru aġac	35a-9
zerdezemīn	keşür	35a-9
zerdişt	imamlar	34b-9
zerf	zernīḫ	35a-15
zerfīn	ḳapu ḥalḳası	35a-11
zerger	ḳuyumcı	35a-14
zerīr	ṣaru ot	35a-10
zerīr	ṣaru aġac	35a-10
zerḳīn	ṭıraḳus	35a-12
zernek	ṭamu	35a-13
zer-peft	altunlu ṭon	35a-9
zerīn	altunlu	35a-11
zersād	altundan nesne	35a-13
zerūġ	geğirmek	35a-15
zever	üst	36a-3
zeverdīn	nevrūz ayı	36a-3
zeverīn	üstteki	36a-3
zevīḫ	mebār [218]	36a-1
zevke	keçkil	35b-7
zevraḳ	kiçi gemi	36a-5
zīb	güzel	36b-3
zībā	güzel	36b-3
zībān	güzel	36b-3
zībāyī	nām-ı merd	36b-4
zībed	yaraşur	36b-5
zibil	kemre	36a-8
zibilgāh	kemrelik	36a-8
zīf	bī-edeb	36b-3
zift	ḳara saḳız	36a-10
zīġ	ḥaṣır	36b-7
zih	kiriş	36b-2
zih	ḳıyı	36b-2
zih	döl döş	36b-2
zihāb	sızındu	36b-1

[218]ḳoyun baġarsıġının aṣabine dirler.

zihdān	raḥm-i māzer	36b-2
zihī	raḥm-i māzer	36b-2
zihiş	lüle	36b-1
zilıḫ	yüz urmaḳ	36a-11
zīlū	ḥaṣır	36b-7
zimīn	kötürüm	36a-12
zimistān	ḳış	36a-11
zīn	bundan	36b-6
zīn	eyer	36b-6
zīn kūme	küpecük	36b-6
zinc	çalḳu	36a-14
zindānbān	zindancı	36a-14
zinde	diri	36a-12
zinde	dirilik	36a-14
zinde-rod	büyük ırmaḳ	36a-13
zindigānī	dirlik	36a-14
zinhār	ḫarāc güzār	36a-12
zinhār	meded	36b-9
zinhārī	harāc güzār	36b-9
zīnkūpe	küpecük	36b-8
zīr	aşaġa	36b-4
zīrā	ānuñiçün	36b-4
zīrbā	izvā	36b-5
zīr-dest	ra'ıyyet	36b-6
zīre	çemen	36b-9
zirih	cebe	36a-9
zirihker	cebeci	36a-9
zīrīn	aşaġāḳı	36b-7
zirişk	ḳaṭun ṭuzluġı	36a-8
zişt	çirkin	36a-9
zīvelḫū	aġac ḳurdı	36b-10
zivence	bir ḳurd[219]	36a-15
zīver	bezek	36b-5
ziyān	dirlik	36b-8
ziyānmend	ziyanlu	36b-8
zūd	tiz	37a-6
zūd-ter	tizrek	37a-6
zūnüc	şiyāz	37a-7
zūr	ḳuvvet	37a-4
zūrdīn	nevruzun ikinci ayı	37a-3
zured	ḳuş	36b-12
zured	ṣaru	36b-12
zūrger	ḳuvvetlü	37a-5
zūrmend	ḳuvvetlü	37a-4
zūrpīn	şıbḳun	37a-5
zurūġ	geġirmek	36b-12
zübān	dil	36b-10
zübān	eyelik	36b-11

[219]yazın ẓāhir olan bir ḳurddur aġac yir.

züdūde	pāk olmuş	36b-11
züft	baḫīl	36b-14
züġal	ḳızılcıḳ	36b-13
züġāl	kömür	36b-14
zühāb	sirindu	37a-7
zükāb	mürekkeb	36b-14
zükāfe	çalıcılaruñ zaḥmesi aġacı	36b-15
zükāl	kömür	36b-15
zükām	ṭumaġū	36b-15
zülū	sülük	37a-1
zümcek	sülük	37a-1
zümnüç	ḳaz ḳuşı kepelek	37a-2
zünbe	ḳasuḳ ḳılı	37a-3
zünnāc	za‘feranlu semse	37a-2

TÜRKÇE-FARSÇA SÖZLÜK

Bu dizin yazarın sözlükte Farsça kelimelere verdiği Türkçe kelimelere göre düzenlenmiştir. Bunlar arasında yazarın Farsça kelimelere karşılık olarak verdiği Arapça kelimeler de bulunmaktadır. Bu kelimeler metindeki sayfa ve satır numaralarıyla yazılmıştır.

A

abdest	destnamāz	30a-15
ābidār	terāb	20a-7
ābidār ḳılıc	ġafc	46a-2
aceb	şüküft	44b-6
acem	tācīk	19b-8
acep	şikift	43b-7
acı	nīş	62a-13
acı	telḫ	21a-3
acı otdur	fejej:[220]	47b-7
aciz	vāmānde	63a-11
āciz	dermānde	30a-9
āciz	fürūmānde	48a-11
āciz	lūs	57b-8
āciz	mānde	58a-3
āciz	pünḫuste	18b-9
acū aġac	eşteve	5b-12
aç	gürisne	54b-6
aç	nāhār	60a-14
aç ḳarın	rīḳ	34a-4
açıcı	küşā	54b-15
açuk	furce	48a-9
açuḳ	bāz	11a-7
açuḳ	fürūçe	48a-9
açuḳ	küşāde	54b-14
açuḳ	vāz	63a-11
açuḳ nesne	vāzbār	63a-11
ad	nām	60b-2
ada	kenk	52a-9
adaş	hemnām	64b-7
ādem	merdüm	58b-7
ādem necisi	sekāle	38b-8
ādet	revş	33b-4
ādet	yenk	65b-5
adım	gām	49a-1
ādil	dād-adil	29b-5
ādil	dāddih	29b-5
ādil	dād-ü ger	29b-5
adlu	nāmever	60b-2
adlu	nāmudār	60b-2

[220]ḳarın ağrısına kefaretdür aña kebāy-i türri dirler.

āferīn	ābaz	3b-11
āferīn	ferī	47a-14
aġ etmek	germe	50b-13
aġac	çūb	25b-02
aġac	ṭārim:[221]	45a-07
aġac bendi	künde	55b-04
aġac çanaḳ	merken	58b-08
aġac delegen kuşu	çūpīne	25b-02
aġac keni	ken	52a-07
aġac ḳurdı	rīvinçū	34a-03
aġac ḳurdı	zīvelḫū	36b-10
aġac posı	şilm-i dıraḫt	43b-12
aġacda ḳalan ḫurma	fācām	46b-13
aġacdur	bezd	14a-02
aġaclar	kāze[222]	49a-12
aġaç	diraḫt	31a-06
aġaç	fāne	46b-13
aġaç budaḳı	ḫaşūd[223]	27a-2
aġaç delegen	ḫod	28b-15
aġaç hasılı	bār	11a-10
aġaçdelegen	ḫul	28b-5
aġaçlıḳ	diraḫtistān	31a-8
āgāh ol	hān	64a-5
aġıl	sevġā	39a-5
aġıl	şevkār	43a-15
aġır	girān	53a-14
aġır	sengīn	39a-2
aġır bahālu	giranmāye	53a-15
aġır başmaḳ	kerbeḫū	50b-6
aġır başmaḳ	sükāçe	41a-14
aġırlıḳdur	berḫafc[224]	12b-10
aġırşak	bādirīse	10b-6
aġırşaḳ	bādrīse	11b-4
aġırşaḳ	çūzedūk	25b-5

[221]gök ve ḳara evün aġacları.

[222]aġaclardür ki beraber ḳorlar tā av ḳorḳa ṭuzaġa gele.

[223]aġaç budaġıdür çürümüş ki anı keserler ve bir yire dirler ki ḳaşırlar ṭırnaġıle yara olur.

[224]aġırlıḳdur ki uyḳuda adem üzerine düşer.Tāzide aña kābus dirler.

ağırşaḳ	dükriye	32b-1
ağırşaḳ	kūzbān	56a-11
āġıṭa	kaçīk	49a-5
ağız	dehān	30b-15
ağız	dehen	30b-15
ağız çevresi	fürunc	48a-11
ağız içi	lec	57a-3
ağız içi	mec	58a-12
ağız ṭaşrası	nūl	62b-9
ağız yārī	lü'āb	57b-4
ağız yöresi	pūb	19a-3
ağız yöresi	püzer	18a-3
ağlamak	şümān	44b-7
ağlamaḳ	ġaran	45b-11
ağlamaḳ	girye	53a-12
ağlamaḳ	mūye	60a-8
ağlamaḳ	nüyūşe	63a3
ağlayıcı	giryān	53a-11
ağrı	derd	30a-9
ağu	kebist	50a-2
ağu	şernek	42b-7
ağu	zehr	36a-6
ağu taşı	pāzem	11b-13
ağur	file	48a-6
ağur	füle	48a-14
ağur	herş	64a-7
āġūz	şeme	43a-8
ağzı büyük ādem	ġāj	45b-7
aḫir	encām	7a-7
aḫir	pāyān	10b-1
ahiret	ān cihān	7b-2
āḫirkār	bāḳdüm	12a-1
aḫmaḳ	kīç	53b-11
ahmak	künc	55a-15
aḫmaḳ	lik	57b-1
ahmak	neşel	61a-11
aḫmaḳ ve bön	kālīv	49b-2
aḫşam	namāz-ı şām	1b-5
aḫşam	namāz-ı sepin	61b-5
aḫşam	şām	42a-1
aḫşam vaḳti	şeb-i ḫangām	42b-1
aḫşam vaḳti	şevhenkām	43a-15
aḫur ṣonı	neşḫūd	61a-12
ak	ispīd	8b-12
aḳ	isfīd	8b-11
aḳ	sifīd	39a-15
aḳ	sifīd	40a-3
aḳ	sipīd	39a-14
aḳ balıḳ	şīm	44a-4
aḳ beñizlü	sipīdpost	39b-2
aḳ diken	cāverd	22b-14
aḳ ḫalva	kebītā	50a-3
aḳ ḫalva	kübeyta	54a-8
aḳ ḫalva	nāṭıf	60b-13
aḳ ḫalva	perkīḫ	13b-15
aḳ ılġun	şūrekez	44b-11
aḳ ḳuşdur	māġ	57b-13
aḳ mürekkeb	sifīdāb	40a-4
aḳ mürekkeb	sifīdāc	40a-4
aḳ mürekkeb	sipīdāb	39a-14
aḳ oğlan [225]	ber maḫīde	13a-11
aḳ palas	şāl	41b-15
aḳ yabraḳlu bir otdur/āfütāb		6b-4
aḳce kesici	diremzen	31a-6
aḳçe	direm	31a-6
āḳıbet	fercām	47b-3
āḳıbet-i	herkār ḳudüm	48b-9
aḳıl	ferzīn	47b-4
aḳıl	henk	64b-10
aḳıl	ḫıred	27b-12
āḳıl	fürūhīde	48a-12
aḳıl ve hüner	ferheng	47a-2
aḳıllu	ḫıredmend	27b-13
aḳılsuz	bīhūş	17b-1
aḳılsuz	kānā	49a-3
aḳılsuz	vīhūş	64a-2
akit	sürḫāb	41a-6
aḳlıḳ	isfīdī	8b-12
aḳluḳ	tīrdān	21b-8
aḳreb	kejdum	51a-2
aḳsaḳ	lenk	57a-12
al renk	gülgūne	55a-9
ala nesne	pīs	17a-15
ala nesne	pīse	17a-15
alaca geçegen	sütūce	41a-3
alacuḳ	bārāngirīz	11a-5
alagülek	kāgīne	49b-4
alçaḳ	şīb	44a-3
alçaḳ himmetlüdūn		32a-7
alçaḳ ya'ni ḳısa pest		14a-10
alçu	sārūc	37b-1
alçu	ṣārūc	45a-1
alçu ya'ni kireç āhek		8a-13
aldamaḳ	lūs	57b-7
aldamaḳlıḳ	dülām	32a-2
aldanmış	ḫanev	27b-1
aldanmış	ḳanūz	48b-6

---

[225] ya'ni ata ana buyruğın tutmayan.

alem	dirfeş	31a-5
alem	mūḫ	60a-5
alem-i cāme	ṭırāz	45a-11
alet	dest efrāz	30b-1
ālet	āvīn	8a-3
ālet	efrāz	6a-15
ālet	sāẕḳār	37a-12
aleti ḫane	lek ü pek	57a-10
ālet-i sīne	kenīr	52a-5
ālet-i tenāsül	lend	57a-12
alev	tef	20b-11
alıcı	sitān	39b-7
alın	pīşānī	17a-7
alın	pünce	18b-10
alın bağı	cenābebend	24b-4
alın yanları	şest	42b-12
ālim	mūbez	60a-5
almaḳ virmek-	dād ū sited	29b-4
alt	efrāz	6b-1
altı	şeş	42b-12
altı biñ	şeş hezar	42b-13
altı buçuḳ dirhem-istīr		8b-7
altı direm	senk sīr	40a-14
altı yüz	şeş ṣad	42b-13
altın işik	āhceste	4a-8
altmış	şaṣt	42b-12
altmış	şest	42b-12
altmış	şeṣt	42b-14
altmış biñ	şeṣt hezār	42b-15
altun	tenge	21a-12
altun	zer	35a-10
altun iğne	serḫāre	38a-6
altundan nesnezersād 35a-13		
altunlu	zerrīn	35a-11
altunlu ṭon	zer-peft	35a-9
ālū	kih	53b-9
aluc	āzād	5a-8
aluc	ezdüf	5a-9
aluc	kūhenc	56a-14
āluc	kühec	56b-8
aluç	cūm	25b-7
ālūraḳ	kihter	53b-9
ām	küs	54b-14
ām	şülle	44b-7
amūd	gürz	54a-15
ana	māzer	58a-8
aña	ān-rā	7b-12
aña	verā	63b-4
āña	rā	32b-8
ana ayruḳ ḳız ḳardaş-defender 30b-7		
anbarcı	dārī	29b-6
anber	şāmbūy	42a-1
ancaḳ	hemīn	64b-6
ancıleyin	çūnān	25a-14
ancileyin	hemçūnān	64b-5
ancileyn	ānçūnān	7b-4
anda	āncāy	7b-5
anda	der-ān	30a-10
andadur	āncā est	7b-5
andan	ez-amden	5a-2
andan	ez-o	5a-7
andan	zān	34b-15
andan ötürü	īrā	9a-10
andan ötürü	zānrū	34b-15
andan sonra	āngāh	7b-3
andandur	ez-an est	5a-8
āñı	rā	32b-8
ānıñçün	ez-berā-yi ān	5a-12
añız	sipāri	39b-1
añız	süpārī	40b-10
añız	sürt	41a-5
anka	efserger	6a-6
anḳā	efşerker	6a-6
anlar	īşān	9a-6
añlara	ber-īşan	13b-5
añmaḳ	yād	65a-15
añraġan	jeyān	36a-7
ansuz	bī-ān	17b-1
ansuz	bī-o	17b-1
ansuz	nā-gāh	60b-13
āñunçündür	rā	32b-8
anuñdur	ez ān-ı est	5a-6
ānuñiçün	zīrā	36b-4
ār	neng	61b-7
arab	tāzī	19b-5
arab çadırı	kiyān	53b-13
araḳçīn	ḫūy-i çīn	29a-2
ārām	āl	6b-11
ārām	hāl	64a-6
ārām yiri	pedvāz	12b-6
arbede	üştülüm	9b-4
ardca varıcı	peyrev	15b-14
arddaḳi	vāpesīn	63a-8
ardıc	avres	8a-6
ardıc	ürs	9a-12
arı	pāk	11b-5
āriyet	sipenc	39a-8
arḳ	şemer	43a-7
arḳa	püşt	18a-12
arḳa yaşduğı	püştī	18a-13

arḳa yüki	püştuvāre	18a-13
arḳac	pud	19a-2
arḳası güz	güzpuşt	56b-5
arḳun	āheste	8a-14
arḳunıraḳ	āheste-ter	8a-14
armaġan	gülūned	55a-4
armaġan	rāhāvert	32b-10
armaġān	destāvīz	30a-15
armaġān	reh-āverd	33b-7
armaġān	sefte	38b-6
armaġān	sevġāt	39a-5
armud	emrūd	7a-5
arpa	cev	24b-5
arpa ḫoşası	ġūşāy	46b-7
arpa ṣuyı	cev-āb	24b-7
arpalu	cevīn	24b-5
arş ve gök	kerz-e mān	50b-3
arşın	reş	33a-8
arşun	gez	51a-4
arşun	riş	33b-11
artuġuraḳ	bīşter	17a-3
artuḳ	bīş	17a-3
artuḳ	efzūn	6b-4
artuḳ	füzūn	48a-13
artuḳluḳ	bīşīn	17a-3
artuḳluḳ	fere	47b-4
aru	enek	7a-15
aru	münc	60a-4
aru	zenbūr	35b-12
aru adı	ġanīne	46a-10
aru ḳuşı	kāsīne	49b-4
aru ḳuşı	kāskīne	49b-1
aru ḳuşı	kepū	50a-5
aruḳ	lāġar	56b-11
aruḳ	nizār	62a-5
aruḳluḳ	nehār	61b-14
arzu	hevā	64b-11
arzu	püjhan	18a-5b
arzu	rīj	33b-14
arzu eylemek	pūpe	18b-13
asbur	kājīre	49b-8
aṣbur ṭoḫmi	kākiyān	49b-9
ases	kenārenk	52a-7
aṣı	rubun	34a-4
aṣıl	māye	58a-6
aṣıl ve aġū	bünk	18b-11
aṣılmış	dervāy	30a-3
aṣılsuz	vīasl	64a-1
asi	bük	18b-14
aṣl	nihād	62a-11

aṣl ve neseb	nijād	62a-4
aslan	şīr	44a-4
aṣlan ini	künām	55a-14
asma	çefte	24a-2
aṣma	kūj	56a-4
assarlar tengī	ġan	46a-9
aṣṣı	sūd	41b-11
aş	bāh	11b-11
aş	ġāb[226]	45b-6
aş buġı	tefdīk	20b-11
aşaġa	fürū	48a-10
aşaġa	fürūd	48a-11
aşaġa	zīr	36b-4
aşaġa ḳonmış	fürūhişte	48a-10
aşaġa sürtünmek	teḫaş	20a-3
aşaġa yire giçmek	āġārīş	6a-1
aşaġāḳı	zīrīn	36b-7
āşıḳ	fitne	48a-1
aşınmış	fersude	47a-13
aşikāre	bedīd	12b-7
aşikâre	ferḫāş	47b-2
aşlar	bāhā	11b-11
aşu	gilisürḫ	53b-8
aşu	tāve	19b-10
aşū	eşteve	5b-12
āşū	lāk	56b-9
aşuḳ	ḳāb	48b-1
āşur aşı	heftdāne	64b-
at	aşḳan	5b-13
at	aşḳar	5b-13
at	bāregī	11a-3
at	bārkīr	11a-4
at	esb	5b-8
at	kūm	56b-3
at adı	gülgūn	55a-8
at ahırı	āgende	6b-6
at aḫurı	ākīn	6b-6
at kefesi	ḫırāse	27b-11
at kişnemesi	şīhe	44a-1
at kişnemesi	şine	43b-15
at ḳuyruġı	dünbāl	32a-4
at mıḫı	sitām	39b-11
at oyanı	meḫ	58a-13
at sürüsü	fesīle	47b-9
at ṭavīlesī	āḫīne	4a-5
at ṭonı	berküstüvān	13b-7
at yelisi	püş	18a-15
ata	pezer	12b-8

226 çanaḳ dibinde ḳalan aş.

ata adı	kerker	50a-15
ata bir ḳardaş	pisender	16a-6
ateşgede	berzīn[227]	13a-6
atlu	süvār	41b-9
atlu	şink	43b-15
atmaca	bāşe	12a-2
atmaca	ferġūy	47a-13
atmaca	pāşā	10b-15
atmaca	vāşe	63a-10
aṭā	dāşād	29a-13
aṭā	dihiş	31a-14
av	naḫcīr	61a-5
av	şekr	43a-6
av	şikār	43b-11
av oḳı	neje	61a-8
avare	bāmus	10a-1
avāre	sergerdān	38a-13
āvāz	ġaran	45b-11
āvāz	ġırīv	46a-13
āvāz	jeġār	35b-2
āvāz	şümān	44b-7
āvāz	telāc	21a-3
āvāz eylemek	ser-āvāz	38a-8
avaze	bānek	12a-5
āvazedür	āvā	7b-15
āvāzile aġlamaḳ-ḫurūş		28a-11
avcı ḳuyusı	ḫurūme	28a-12
avıcı kümelesi-künde		55b-4
avḳun	gārīz	49b-6
avrat	lüpūt	57b-3
avrat	setī	37b-15
avrat	zen	35b-12
avrat ateşi	ḫasū	27a-1
avrat seven	sa'terī	38b-5
avratcı	zenber	35b-13
avratlar ḳız bilicisierġūne		6b-10
avratlar ḳızılı	bülfūne	18b-7
avret ateşi	ḫaşū	27a-7
avret ateşi	ḫaveş	27b-5
avret ateşi	ḫusür	28a-15
avurd	püj	19a-1
avurde	jem	35b-8
avurde	pīşiyāre	17a-7
avurde	pīşkāre	17a-7
ay	işkene	8b-15
ay	māh	58a-6
ay	meh	59a-7
ay aġılı	şāhyūzed	42a-4

[227] İbrahim Peygamberin imamlarından birisidür ve ateşgede ki ol düzdi aña Āzer-i berzin dirler.

ay aydını	māhtāb	58a-6
ay aydını	mehtāb	59a-8
ay aydınıdür	perev	12b-14
āya	kef	51a13
ayaġıla dögülmiş panḫust		9b-12
ayak	paya	10a-7
ayaḳ	pā	10a-9
ayaḳ āvāzı	şelpū	43a-6
ayaḳ kirisi	pāyāb	9b-12
ayaḳ kirisi	pāy-i müjd	11b-14
ayaḳ ökçesi	pil	16a-12
ayaḳ ṣaruḳı	pāy-i tāb	10a-7
ayaḳ ṭaşı	bāgāh	11b-12
ayakkabı	pāy-i būş	10a-8
ayan ve açıl	peyda	15b-13
ayb	āhū	8a-11
aydın	rūşen	34a-12
aydın	rūşna	34a-13
aydınlıḳ	sū	41b-8
aydınlıḳ	tīġ	21b-12
ayıḳ	hūşyār	65a-11
ayin	tura	22a-3
aylak	şāyigān	42a-2
ayna	āẕīne	4a-11
aynı renk	hemrenk	64b-8
ayran	dūġ	32a-7
ayrıḳ	rīvāc	34a-2
ayrım	peşmākend	14b-6
ayru	cüz	25a-10
ayru	cüẕā	25a-9
ayru ayru	cüẕākāne	25a-9
ayu	ḫırs	27b-13
ayuḳ	huşyār	65a-8
ayuḳ	tendīse	21a-12
ayuḳ āvāzī	şerḫāk	42b-7
ayun dokuzuncı güni-īzān		9a-10
ayun günün şu'ā'ī-tīġ		21b-12
ayun iki güni-isfend-mend		8b-13
ayun on beşinci güni-dīhmed		31b-6
ayun on sekizinci güni - reşin		33a-9
ayuñ ṭoḳuzuncı güni-bāder		11a-2
ayuñ yigirmi altıncı güni-işnād-9a-1		
ayuñ yigirmi yedinci güni-bād-10b-3		
ayvâ	ābī	3b-9
az	endek	7b-12
az yeyici	avret zārḫoş	34b-11
azacuḳ nesne	sūtām	41b-7
azġun	gümrāh	55a-12
azġun	tebāh	19b-15
azıḳ	nevā	61b-9

azık	nevale	61b-11
azık	nevīş	61b-11
azık	nevyid	61b-11
azık	tūşe	22a-15
azıḳ	zeld	34b-13
azıḳ koyacaḳ	tūşedān	22a-15
aziz oġlan	nūdire	62b-15
azm	berḫāş	13a-2
azrāil	cān-keş	22b-8
azūluḳ	fermest	47a-1

B

ba‘żı	berḫī	13b-1
baba	bab	11b-2
baba	bābā	11b-2
babuc	çāçile	23a-6
babuc	şum	44b-7
bac	baj	10a-4
bac	sāvsāv	37a-15
badem	sifāl	40a-3
bādemī ḫalva	levzīne	57a-15
badlıcan	bātinkān	12a-4
bāġ	bend	15a-7
baġ budandısı	āzeḫ	5a-1
baġ çıbuġı	şeveş	43a-15
baġ evi	çeġane-i rez	24a-1
baġ-evi	çeteneren	23a-11
baġ yılanı	baġyaḫ	14b-9
baġa yabraġı toḫmi	ispiġūl	8b-9
baġa yabraġī toḫmi	ispiyūs	8b-8
baġa yapraḳı toḫmi	sübyūş	40b-12
baġarsıḳ	rūde	34a-14
baġarsuḳ	kümā	55a-13
baġarsuḳ ağrısı	–berteş	13b-10
baġırdaḳ	ḫavāze	27b-7
baġlu	beste	14a-10
baġrıḳ	ḫıven	28a-3
bāġubān	rezbān	33a-6
bahā	āḫaş	4a-4
baha, deġmek	erziş	4b-10
bahādır	pehlūyān	15b-8
bahādur	dilīr	31a-13
bahādur	kündvār	55b-4
bahādur	kürd	54b-7
bahādur	lendāver	57a-13
bahādur	nübū	62b-4
baḫīl	ḫutenber	28a-9
baḫīl	jekūr	35b-7
baḫīl	mendūr	59a-1
baḫīl	nākes	60b-14
baḫīl	sülfe	41a-11
baḫīl	züft	36b-14
baḫş	lūpiya	57b-9
baḫş olmış	baḫşūde	17b-8
bahtulu	ferḫunde	47b-6
baḫtulu	baḫtāver	12a-15
baḫtulu	baḫtūr	12a-15
baḫtulu	nīkbaḫt	62a-14
baḳır	mis	59a-10
baḳır	ṭalḳūn	45a-9
bāḳi	pāyidār	11b-15
bāḳi can	ramaḳ	33a14
baḳḳallar ṭablası	-püşūk	17b-7
baḳlava	tefşīre	20b-13
baḳmaḳ	nigāh	62a-8
bal	link	57b-1
bal	nūş	62b-9
bal	süger	41a-13
bal arusı	kebet	50a-2
bal gümeci	şān	42a-6
bal ve şeker	fānīd	46b-14
balçıḳ	gil	53b-7
balçıḳ	ḫalāb	27a-12
balçıḳ	ḫard	26b-2
balçıḳ	ḫılāb	28a-1
balçıḳ	lāy	56b-10
balçıḳ	leces	57a-3
baçlıḳ ḫandegi	-nāve	60b-4
balçıḳ teknesi	-lāk	56b-10
balçıḳçı	ḫākşūr	26a-4
balçıḳdan kemāngere	ġākūl	45b-9
baldır	iştālink	8b-15
baldır	püj	19a-1
baldır	sāḳ	37b-3
balıḳ	māhī	58a-7
balıḳ āġı	şest	42b-10
balıḳ puli	peşize	14b-2
balıḳcıl	būtīmār	19a-7
balta	teber	20a-1
balta	tever	21a-13
bānek	seman	38b-12
bapuc	şur	45a-5
bardak	münde	60a-4
barmaḳ	engüşt	7b-8
barmaḳ gürtüldüsi	terk	20a-10
barmaḳ şeker	ṭaberzed	45a-9
bart baş	berte	12a-10
bārū	sūr	41b-5
basra balı	ternükbīn	20b-2
baş	kelle	51b-11

baş	ser	38a-14
baş aġrısı	derd-i ser	30a-10
baş aġrısı	kābūre	49a-11
baş bagı	serbend	38a-6
baş bart	rīş	33b-14
baş bart	şīrīne	44a-7
baş bārt	hevder	64b-14
baş budaḳ	āzuġ	5a-9
baş çanagı	nüfāġ	62b-6
baş çekici	serkeş	38a-13
baş depesi	hebāk	64a-7
baş depesi	tarek	19b-4
baş ḫarāc	güzīd	54b-12
baş kişi	serdar	38a-8
baş kişi	servār	38a-7
baş örtüsi	çekād	24a-4
baş örtüsi	serpuş	38a-11
başaḳ şapı	nāyije	60b-12
başdan çıḳan baş	şerīne	42b-8
başı açuḳ kimse	servāz	38a-8
başı aşaġa	bāşgūne	11a-6
başı aşaġa	nügūn	62b-7
başı aşaġa	nügūsār	62b-7
başı aşaġa	sernikūn	38a-12
başmaḳ	kefş	51b-1
başmaḳ	sendel	39a-2
başmaḳ	sür	41a-3
başmaḳ astarı-kever		52b-6
başmaḳ dikici-kefşdūz		51b-2
başmaḳcı	kefşger	51b-2
batman	mene	59a-3
baṭıl nesne	bīḫūde	16b-6
bāṭıl söz	ġab	45b-5
bay	bānevā	10b-15
bāy	ferāḫdest	47a-11
bāy	tüvānger	22a-11
bāy evi	fervār	47b-1
bayḳuş	beh	15b-8
baykuş	būm	18b-15
baykuş	cüġd	25a-12
bayḳuş	çeġū	24a-1
bayḳuş	çüġdān	25a-11
baykuş	kūf	56a-7
baykuş	küngüre	55b-5
bayḳuş çuġd	küç	56a-7
baylık	destegāh	30b-3
baylık	henc	64b-10
baylıḳ	nevā	61b-7
baylık	nüvā	62b-15
bayram	ceş	23b-13
bayram	īd	45b-3
bayramlıḳ	īdī	45b-4
bazbend eyleyici-bāzdānger		10b-12
bazlamac	ḫāmsūz	26a-1
bazu	bāz	11a-7
bazu ve ḳanat	bāl	10a-14
bebek	kāk	48b-13
bece aġacı	revşen	33b-3
bed ṭab‘	dijḫīm	31a-12
bedelsüz	nāhemtā	60b-12
beden	küngüre	55b-6
bedi‘	nevāyīn	61b-10
bedruk	lūle	57b-9
beġ	emīr	7a-5
beğ	mīr	59b-4
beğenilmiş	ḫunīde	28b-12
bekcülü yol	simāk	40a-8
bekmez	dūşāb	32a-11
bekmez	kūdāb	56a-12
bela	betiyāre	12a-11
belalı	vārnīç	63a-9
bellü	fāş	46b-13
bellü	hevīdā	64b-12
ben	men	59a-3
beñ	ḫāl	26a-1
bend bağlayıcı-bendgīr		15a-7
beñdeş	fām	46b-13
beñdür	pay bend[228]	10b-8
benefşe	firfīr	48a-3
benefşe yagı	firfīruz	48a-4
benimdür	ān-ı menest	7b-3
beñlü	bāḫāl	11a-6
bennā ipi	heycār	65a-1
bensüz	bī-men	17b-1
benüm	ez-ān-ı men	5a-6
benümdürez-ān-i menest		5a-4
benzer	feş	47b-9
benzer	hümāl	65a-9
benzer	mānā	57b-11
benzer	veş	63b-10
benzer	vīş	64a-1
beraber	deng a denk	30b-11
beraber	yiksān	65b-6
berk	üstād	9b-1
berk	üstüvār	9b-1
berpuz	bādrū	10b-6
besdil	felāt	47b-11
besdil	fülāne	48a-14

[228] beñdür ki av içün ya ġayriçün ḳorlar.

beş	penç	15a-9
beşte bir	pençīk	15a-9
beyhude söyleyici	enġade	7b-7
beyhude söz	enīsān	7a-8
beyhūde söz	güzāf	54b-10
beyhūde sözlü	ābüdeh	3b-12
beyhūş	şemiz	43a-8
beyni	ḫurud	29a-2
beyni	maġz-ı ser	58b-13
beyt-i şi'r	ḫāme	25b-14
bez	dejīne	30a-13
bez	düj	31b-14
bez	muġande	60a-2
bez[229]	üġaze	9b-5
bezek	ārāyiş	4b-13
bezek	lām	56b-9
bezek	pīrāye	17a-10
bezek	sitām	39b-11
bezek	zīver	36b-5
bezenmiş	ārāsete	4b-5
bezenmiş baġ	bedrām	12b-5
bezirḫane aġacı	-ġınk	46a-15
bıcġu	alnī	6b-14
bıcġu	teş	20b-7
bıçak	kārd	48b-14
bıçaḳcı	kārdger	49b-14
bıçġı	neşkürde	61a-11
bıçġu	erre	4b-5
bıldır	pār	11b-1
bıldırcın	semāne	38b-13
bıldırcın	sümāne	41b-2
bıldırcın	vertīc	63a-14
bıldırḳı	pārīne	11b-1
bıñar	çeşme	23b-11
bıñār	ābḫwār	3b-4
bıñar başı	ser-āb	38a-10
bıñarlu yir	çeşmesār	23b-13
bıraḳmaḳ	āḫāl	4a-4
bıyıḳ	bürūt	17b-15
bıyıḳ	seblet	37b-12
bī-çare	peyḫaste	15b-15
biçmek	direv	31a-5
bī-edeb	zīf	36b-3
bī-endam	dingil	31a-14
bigi	āsā	5a-14
bigi teşbih	çūn	25b-6
bīhude	bāzdem	10a-15
bīhūde	felād	46b-15

[229]ḳulaḳ altında olur.

bikr-i ḳız	dūşīze	32a-12
bil	dān	29b-10
bil	miyane	59b-5
bil	pīl	17a-1
bīl nacaġı	teberzīn	20a-1
bil(bel)	miyān	59b-4
bildürmek	ḫırt	27b-13
bile	bāhem	10a-10
bile	hem	64b-8
bilegen kimse	būpā	19a-5
bilegü	efsān	6a-12
bilegü	fisān	48a-6
bilek	ārenc	4b-1
bilek	ariş	4b-9
bilek	aryūn	45a-15
bilek	girīve	53a-11
bilezik	dest-i erbincin	30a-14
bilezü	kebrincin	3b-8
bilezük yiri	yāre	65a-14
bilici	dānişmend	29b-7
bilici	ferzāne	47a-13
bilici	kenzā	52a-5
bilik ṣadef	şekā	43a-5
bililü	dāne	29b-15
bilim	kend	52a-5
bilip bopurmaḳ	-tek-ā-būy	20b-14
bilişsüz	nāhār	60a-14
bilmek	dānīş	29b-5
bilmez	hezāk	64a-10
bilmez	nādān	61a-1
biñ kere	hezārbār	64a-12
bir	yik	65b-4
bir acı otdur	kākil	49b-3
bir aġacdur	pejgand	14a-9
bir aġacdur	esternek[230]	5b-2
bir aş	zerde	35a-8
bir avuc	müştī	59b-14
bir avuc ṭopraḳ	-müştīḫāk	59b-14
bir ay	şubāṭ	44a-14
bir bardaḳdur	ḫukşük[231]	28b-4
bir bir	yik yik	65b-7
bir bir	yikān yikān	65b-7
bir bizdür	lāy	56b-10
bir böcekdür	sengüm	39a-2
bir burcdur	düpeyker	32a-5

[230]aña yebrūḥ dirler, yemişi Ādem ṣuretinde olur her kim ānı dibinden ḳoparur derhal ölür ve Çinde biter dirler.

[231]bir bardaḳdur ki ḫam balçıḳdan ḳızlar düzerler ve naḳışlar iderler.

bir canavar	buḳalemūn	19a-7
bir çiçek	nesrīn	61a-10
bir çiçekdir	āẕeryūn[232]	4a-12
bir çiçekdür	kelalec	51b-9
bir çiçekdür	bahar	15b-3
bir dilim	yik kerc	50b-13
bir dürlü alacadur-bürd		17b-12
bir ev	tüvāre [233]	22a-13
bir feriştedür	isrāfīl	8b-14
bir gümandür	dāḫ	29a-13
bir gün adıdır	behrām	15a-15
bir gün bir gice –şebānerūzī		42b-2
bir iḳlim	kābil	49b-6
bir ḳaftandür	enkībūn[234]	7a-10
bir ḳatı ağaç	pude	17b-9
bir ḳavmdür	bülūç [235]	18b-5
bir keşiş adı	jevāġār	36a-5
bir keşiş adı	mers	58b-1
bir kezden	yikbāre	65b-8
bir kezden	yikbesī	65b-8
bir kezden	yiksān	65b-8
bir kezden	yiksūn	65b-8
bir kimsedür	ḫatenber [236]	26a-14
bir ḳucaḳ	keşī	51a-10
bir ḳurddur	zivence [237]	36a-15
bir kuş	semender	38b-13
bir ḳuş	şāhīn	42a-4
bir kuşdur	çāk [238]	22b-4
bir ḳuşdur	kürāg [239]	54b-1
bir ḳuşdur	şefāne	43a-4
bir ḳuşdur	terz	20a-5
bir ḳuşdur	tuyur	22b-3
bir ḳuşdur	bāluvāye[240]	10b-11
bir ḳuştur	çekül [241]	24a-6

[232]aña ḫuceste dirler ve ḫaṭmi çiçeġine de dirler ve ṣaru güle de dirler.
[233]bir eve dirler ki boḳ ve murdarlıḳ ola.
[234] ki yedi renkten ṭoḳunmuş ola ve yedi renk anda görine.
[235] bir ḳavmdür ki Türkmenlerden ġāyet aḳılsuz olurlar.
[236]bir kimsedür ki malım var dir ammā nesnesi yoḳ.
[237]yazın ẓāhir olan bir ḳurddur aġac yir.
[238]bir ḳuşdur ki ḳarḳa miḳtarınca eti ḳaz eti ṭadı bigidir.
[239]ḳaralu aḳlu su kenarında ötüşür uzun ḳuyruġi vardür ki daim yire ḳaḳar ditrer kirmānīler dilince āña sīsālenk dirler ve tāzide ṣa've dirler.
[240]bir ḳuşdur ki serçe bigi zülzül daḫi dirler.

bir ḳuştur	ḫaşenşār [242]	27a-4
bir küçük ḳuş	sārınc	37b-1
bir maraż	mevize	59a-6
bir marażdur	badrizem	10b-9
bir marażdur	birsām [243]	16a-4
bir marażdur	ferāşā	47a-15
bir marażdur	peşterem	14b-2
bir marażdur	bersām	13b-3
bir nebātdür	kefeştū	51a-12
bir nesne	caḫş [244]	23a-12
bir nice	yikçendī	65b-7
bir odun aġacı	tāḫ	19b-2
bir ot	jāj [245]	34b-6
bir ot	kebīkeç [246]	50a-2
bir ot	rāfe	32b-6
bir ot	veşe	63b-10
bir otdur	bādrenbūy	11b-10
bir otdur	būm	18b-15
bir otdur	fejer	47b-8
bir otdur	ġirvāşe	46a-14
bir otdur	kebābe	50a-6
bir otdur	pāzīre	11b-7
bir otdur	şāh terec	42a-3
bir ottur	ġarvāşe	45b-12
bir ottur	ḫarbaḳ	26b-10
bir ottur	ḫazend	26b-13
bir ottur	lek[247]	57a-8
bir oyun	nerd	61a-5
bir oyundur	serde	38a-2
bir pādişah	sikender	40a-6
bir pādişah	sürḫāb	41a-6
bir padişah adıdır-behmen		15b-6
bir padişah adıdur-behrām		15a-15
bir rencdür	nāsūr	61a-1
bir renkdür	lük	57b-5

[241]bir ḳuştur serçe mislinde yavşan ortasında olur aña tazide ḳubbara dirler ve İsfehānīler müje dirler.
[242]bir kuşdur gövdesi ḳara ve başı aḳ ṣuda olur.
[243]çatıldu yani ṣavt ki barmaḳlardan veya avāıclardan ẓāhir ola. (Ḥalīmī)
[244]renc badılcan bigi bir nesnedür Kīlan ve Ferġāna ḫalḳınun boynunda çıḳar depe gibi olur amma zaḫmet virmez ve līkin eğer keseler helāk olur.
[245]bir ottur dikeni çok ṣaḥrada olur deve alaġıdür ve daḫi andan teredūġ düzerler ve çoḳ yirlerde aña kinger dirler.
[246]ol otdür ki ṣaru çiçegi olur dügün çiçegi dirler.
[247]bir otdur ki bıçaḳ ṣapın anıñla berkidirler ve aña der jehr dirler.

bir renklü	yik renk	65b-7
bir sāzdur	erġanūn	4b-12
bir şā'ir adı	düzaḫī	32b-2
bir şah adıdur	tahamtan	21a-14
bir şair adı	ḫānī	26a-11
bir şāirdür	ferezdaḳ	47b-3
bir şehir	āmūy	7a-2
bir şehir	menāver	59a-1
bir şehir adı	çīn	25a-6
bir şehir	kāşān	49b-14
bir şehir	kāt	48b-11
bir şehir adı	şīrāz	44a-10
bir şehir adıdur	ercend	4b-10
bir tacdur	besāk[248]	14a-11
bir ṭaāmdür	fürāte	48a-13
bir vilāyet	şavġar	41b-14
bir yaña	yiksū	65b-7
bir yemiş	mevz	59a-7
bir yir adı	sürḫāb	41a-6
bir ẓarfdür	sepedçīn [249]	37b-7
biraz	berḫ	13a-15
birbir	yik a yik	65b-4
birbirine şarılmaḳ	tenç	21a-9
birez	behri	15b-3
birimdirici	kihbid	53b-10
birinc	gürinc	54b-6
birinc	şebe	42a-14
birisi	yikī	65b-5
biryan	tevāme	21a-13
biryan aşı	kūzāb	56a-5
biryancı	biryānī	16a-4
bislenmiş	perverde	13b-9
bisleyiş	perveriş	13b-11
biş bin	penç hezar	15a-10
bişi	lālenk	56b-15
bişi	rūġan-cūş	34a-15
bişik	kehvāre	52b-13
bişmiş nesne	ḫād	26a-5
bişyüz	pençi-ṣad	15a-9
bit	sübş	40b-13
bit	sübşe	40b-13
bit	şüpüt	44a-13
biti	nāme	60b-4
bitmiş	rüşte	34a-7

[248] bir tacdur gül-ü reyḥandan 'ışret güninde padişahlar başları üzre ḳor.

[249] bir żarfdür ki baḳḳallar yemişi anda ḳorlar ve bağda ağac üzre ḳalmış yimiş.

bitük	güm	55a-12
biz	kirpās	53a-13
biz dellālı	sifsīr	40a-5
biz erişi	fert	47a-1
bizden ḳav	cef	24a-3
bize	mā-rā	58a-2
bize ve baña	me-rā	58b-6
boğan	bendküşāt	15a-6
boğaz	gelū	51b-12
boğaz bendi	mākūl	57b-15
boğaz bendi	res	34a-7
boğaz düdügi	nāy-gelū	60b-6
boğaz ṭutucı	gelūgīr	51b-12
boğmaḳ	gelūbend	51b-12
boğmaḳ	ḫafe	27a-8
boğmaḳ	ḫafek	27a-8
boğurtlaḳ	isġırūd	8b-10
boḳ	gūh	56a-2
boḳ	küh	56b-7
bol	enbūh	7a-12
bol	firāvān	48a-4
boluraḳ	enbūhnāk	7a-12
boncuk	ḫarz	26b-8
boncuk	mūriş	60a-9
boncuk	mühre	60a-11
borc	vām	63a-6
borc virici	vāmdih	63a-7
borclu	vāmdār	63a-7
borı āvāzı	dengāle	30b-12
boru	gāvdüm	49a-8
boş	ḫālī	26a-2
boş	tehi	21b-5
boş nesne	rut	34a-5
boş yilek	sīfe	40b-3
boy	bālā	12a-1
boy	hülbe	65a-8
boy	ḳad	48b-3
boy	şenbelīd	43a-13
boya	renk	33a-15
boya	renkzen	33a-15
boyacı	renkzer	33a-15
boynuz	sürū	41a-5
boynuz	şāḫ	42a-13
boyun	gerdān	50b-14
boyun	yāl	65a-15
boyunduruḳ	çaġ	23b-15
boyunduruḳ	çūġ	25b-7
boyunduruḳ	çüġ	25a-12
boyunduruḳ	yūġ	65b-12
boz at	ḫınk	28a-2

boz ṭaġān	dūrbāş	32a-15
bozarmış	kālīde	49b-4
bozarmış ṣaclu-	kālīde mūy	49b-5
bozca aşı	düġbā	32a-8
bozuḳ ve fāsid-	tebset	19b-11
böġrek	gürde	54b-6
böġrek	pülk	18b-6
böġrek yaġı	gürdepiye	54b-6
böġür	küşt	54b-15
böġür	tehīkāh	21b-6
böġür	tehikeh	21b-6
bökrülce	lūbiyā	57b-8
bölük	gürūh	54b-4
börek tutmac	cūşbere	25b-4
böreklü aş	segbā	38b-10
böri	buḳ	19a-12
böyledür	çünīnest	25a-14
bu	deylemek	31a-2
bu	īn	9a-5
bu gice	imşeb	9a-4
bu ḳadar	çendīn	24b-4
bu keret	īnbār	9a-6
bu keretlik	īn bāzīne	9a-6
bu yıl	imsal	9a-3
bu yılḳı	imsālīne	9a-3
bu yıllıḳ	imsālīne	9a-3
bu yüzden	ez-īn rūy	5a-4
bucak	künc	55a-14
bucak	peyġūle	15b-13
buçuḳ rub‘	tesū	20b-7
budaḳ	sāḫ	42a-13
budama	degek pejġa	14a-6
budur	īnest	9a-5
buġday	bük	18b-14
buġday	gendüm	52b-1
buġday biti	dīv-i kendüm	31b-3
buġday eñlü	gendümgūn	52b-1
buġday ḫoşası	ġūşāy	46b-7
buġurılmış	āġışte	5b-14
bugün	imrūz	9a-2
bugünki	imrūzīne	9a-3
bugünlük	imrūzīne	9a-2
buḫāri ardı	sāzāk	37a-11
buḫari ocaġı	buḫberi	17b-9
buḳaġū	jevulāne	34b-14
buḳaġū	zāvülāne	34b-13
bulamac	ārhāle	4b-7
bulamac	erdāle	4b-7
bulamac	kāçī	49b-13
bulamac	lektār	57a-11
bulamaç	erdelhāle	4b-14
bulanuḳ	kerf	50b-2
bulanuḳ	nefām	61b-1
bulanuḳ	tīre	21b-9
bulanuḳ	tünd	22a-6
bulanuḳ renk	ḫaşīn	27a-5
bulanuḳ renk	ḫaşīş	27a-6
bulaşmaḳ	ālāyiş	6b-13
bulaşuḳ	ālāyiş	6b-13
bulġārī	müşkene	59b-15
bulut	ebr	3b-9
bulut	ġand	46a-10
bulut	mīġ	59a-15
bulut	naġām	61a-14
bulut	nejm	61a-8
bulutlu gün	mīġnāk	59a-15
buñ	bāk	10a-5
buñ	bīm	17b-3
būn	sāmān	37a-14
bunamış	fertūt	47b-5
buncalayın	īndūn	9a-8
bunculeyin	çünīn	25a-14
bunda	īncā	9a-8
bunda	nez-īn	5a-7
bundan	zīn	36b-6
bundandur	ez-īnest	5a-8
bunlar	īnān	9a-5
bunlar	īnhā	9a-5
bunun	ez-ān-i īn	5a-7
bunuñçün	ez-berāyi īn	5a-12
bunuñdur	ez-an-i īnest	5a-7
burc	keyvān	53a-2
burçak	külūl	55a-6
burçaḳ	meşv	58b-11
burçak	mülk	60a-3
burġu	peşen	14b-7
burgu	pīç	17a-1
burgu	pīçe	17a-2
burġu	pinc	16a-14
burtarmaḳ	dejem	30a-13
burun	bīnī	17b-2
burun āvāzı	fīs	48a-8
burun keñizî	eble	3b-9
buruncuḳ	siperīs	39a-14
buruşmuş	us	9b-10
buruşuḳ	girinc	53a-14
būsitān	pālīz	10a-4
buturaḳ	dīvsuput	31b-2
buturaḳ	dūje	32b-3
buṭurum	semc	38b-14

buy-i şenbelīd	kārtene	49b-2
buyruḳ	ferman	47a-8
buyruḳ ṭutucı	fermānbürdār	47a-8
buyurucı	fermāndih	47a-8
buz	denklāle	30b-12
buz	heser	64a-12
buz	yaḫ	65b-1
buzaġū	kūsāle	56a-13
buzluk	yaḫdān	65b-1
bügel	püzbend	18b-15
bügri	kejpuşt	51a-2
bük ve ḳuvvet	āsīb	5b-1
büklüm	çīn	25a-6
büklüm	geh	52b-14
büklüm	ḫam	27a-15
büklüm	kelc	51b-10
büklüm	pīç	16b-15
büklüm	şikenc	43b-9
büklüm	tāb	19a-14
büklüm	incūġ[250]	9a-4
büklüm büklüm-pīç a pīç		16b-15
büklümdür	ajnek[251]	5a-13
bükülmüş nesne-çeft		24a-3
bülbül	hezārdestān	64a-10
bülbül	zendbāf	35b-11
bülbül	zendvāf	35b-11
bülbül bigi bir ḳuş-sārek		37a-13
bünyad	neblāz	61a-2
bünyād	āḫīz	4a-5
bünyād	valād	63a-12
büre	keyk	53a-5
büt evi	putḫāne	17b-6
büthane	heykel	65a-1
büthane	kenk	52a-9
büthane	müşkū	59b-12
büthāne-i türkistan	ferḫār	47b-2
büyük	kelān	51b-4
büyük	sütürük	40b-15
büyük	şūn	44b-12
büyük ḫıyārek-ġāvşū		45b-9
büyük ırmaḳ	zinde-rod	36a-13
büyük ḳuzı	baḫte	12a-14
büyük küb	ḫunbe	28b-7
büyük toḳmaḳ-kedīn		50a-12
büyük tut	şehtūt	43b-1

[250]büklüm büklüm olmış yüz ve ten.

[251]ḳaḳımaḳdan ya ḳaşda ya elinde ya yüzde olur

C

cahil	kevden	52b-4
cāme	hwāb	16b-6
cāme	ḫārā	25b-13
can	hūş	65a-11
can	revan	33b-1
can alıcı	cānsitān	22b-6
canavar	efla	8a-5
canavar	evla	8a-5
canavar	veşe	63b-10
canavar āvāzī	zeġand	35b-3
canavar ḳuyruġı-dünb		32a-4
canavardür	muḫande	59b-6
cānib	sū	41b-8
cānib	sūy	41b-8
cansuz	bīcān	17a-1
cāsus	ḫabergīr	26a-14
cavḳa ḫavi	perje	13a-12
cāy-i maḳ'ad	nehālī	61b-15
cāzūlar yiri	māy	58a-4
cebe	cevşen	24b-6
cebe	īzek	9a-9
cebe	kejāğend	50b-15
cebe	zirih	36a-9
cebeci	zirihker	36a-9
cebrail	sürüş	41a-4
cellad	cāndār	22b-6
cellat kişi	peşgūl	14b-6
cem'olmaḳ	ferāz	47a-10
ceng ḳaftānı	kebr	50a-5
ceng-i tamam	kenyūre	52a-14
cenk	āverd	8a-1
cenk	çalış	22b-13
cenk	nāverd	60a-13
cenk	neberd	61a-2
cenk	üştülüm	9b-4
cenk aleti	serpās	38a-5
cenk ṭonı	ḳazāken	48b-3
cennet	mīnā	59b-1
cennet	mītū	59a-15
cerb söz	bülūs[252]	18b-4
cetsen	yūz	65b-11
cevap	pāsüḫ	11b-2
cevāriş	küvārīş	55b-12
cevher	gellebān	51b-12
cevlan	ṭuryed	45a-12
cevmerd	relv	32b-7
cevz	sifāl	40a-3

[252]cerb söz ile ādem aldayub yoldan çıkarma

cevza burcı	burc-ı gevz	17b-14
cezire	encūst	7a-9
cırbır	nīmbirişt	62a-15
cihan	geyhān	53a-3
cihan	kīhān	54a-1
cihan	kītī	53b-14
cihan pehlevānı-yālūnīk		65a-15
cima‘	bāh	11b-11
cima‘	gān	49a-15
cimā‘a ṭoymaz avrat-ġarġance		45b-13
ciraḫat	ḫīm	28a-4
cömert	cüvanmerd	25b-8
cuhudlar ḳażısı –heyerbez		64a-1
cullah	pāybāf	10a-6
cullah çuḳuri	pāçāl	11b-14
cüft	eymud	8b-3
cüft ḫalḳası	kelīd	51b-11
cüzām	ḫʷāre	29a-9
cüzdür	nisk[253]	62a-5

Ç

çʷuḫa	sefirlāt	38b-7
çabuk	būş	19a-3
çabuk	vüşkürde	64a-3
çac	enbīs	7b-14
çadır	ḫayme	27b-8
çadır ipi	ṭanāb	45a-10
çadır-ı çar	çesut	22b-15
çaġırmaḳ	dehāz	30b-15
çaġırmaḳ	ġurunbe	46b-4
çaġırmaḳ	na‘ra	61a-12
çaġşur	çaḫcīr	23a-15
çaḫşur	eşm	5b-13
çaḳal	şeġāl	43a-1
çaḳal	şikāl	43b-8
çaḳıldaḳ	terje	20b-3
çaḳır ṭoġan	çeraġ	23b-8
çaḳmaḳ	āteşzene	3b-14
çaḳmaḳ ḳavı	bük	18b-14
çalaḳ ḳavun	sitān	39b-7
çalaḳ ḳoyun	istā	8b-9
çalaḳ ḳoyun	istāġ	8b-9
çalaḳ ḳoyun	pistan	16a-8
çalġu	rūd	34a-13
çalıcı	sāzende	37a-10
çalıcı avratlar	şādgūne	42a-1
çalıcılaruñ zaḫmesi aġacı	zükāfe	36b-15
çalındu	perek	13b-4
çalındu	perek	13b-15
çalḳu	çenk	24a-15
çalḳu	sāz	37a-10
çalḳu	zinc	36a-14
çaltılıḳlu	celed	24a-11
çam	nāc	61a-1
çam	nūc	62b-10
çam aġacı	kīj	54a-4
çam aġacı	nāj	60a-15
çam aġacı	nūj	60a-15
çam aġacı	nūj	62b-11
çam aġacı	ṣanevber	45a-4
çam aġacı	sāzaḳ	37a-11
çam ḳozaġı	merḫ	58b-3
çam saḳızı	rātiyānc	32b-15
çam ṣaḳızı	tīrjed	21b-11
çamur	gilvey	53b-7
çamur	tūl	22a-8
çañ	derā	30a-5
çañ	derāy	30a-4
çanaḳ	cefne	24a-3
çanaḳ	kāse	49b-9
çanaḳ ṣatıcı	kāsefürūş	49b-10
çanaḳcı	kāsebend	49b-9
çandarcı	çelāgez	24a-10
çandarcı	çelākez	24a-10
çapa	kelend	51b-13
çapaḳ	jefk	35b-4
çapak	rīme	34a-1
çapaḳ	rişk	33b-11
çapaḳ ṣuyı	jefkār	35b-4
çapaḳlu	jefġīn	35b-4
çar unṣur	keyā	52b-14
çardak	revāḳ	33b-4
çardak	vervāre	63b-1
çardak kemeri	ṭāḳ	45a-6
çarḫ yayı	zenberek	36a-1
çarıḳ	lekā	57a-11
çari unṣur	keyānā	52b-15
çarşu	pister ahenk	16a-7
çart	gülbe	55a-10
çaşnı sīlī	lūs	57b-10
çaşnī	nümūne	62b-8
çaşnigir	nāhārī	60a-14
çaşnigīr	nümūdār	62b-8
çaşnīgīr	lūszen	57b-8
çatal	gez	51a-4
çatal demrenlü oḳ-feylük		47b-14

[253]cüzdür kebranun kitabından bilā teşbih sūre sūredür ḳur‘ān bigi.

çatık ḳuz	naḫkelū	61a-5
çatlamış	keft	51b-1
çavdar	dīv-i kendüm	31b-3
çavdar	gevred	52b-9
çavuşlar	rūzbānān	34a-9
çay	rūd	34a-13
çayan	ṣadpāye	45a-4
çayır	merġ	58b-3
çaylak	bünd	18b-9
çaylaḳ	ġılīvāc	46a-14
çaylak	ḫāz	25b-14
çaylaḳ	zaġan	35b-2
çec	kūt	56b-2
çekdi	āhiḫt	8a-9
çekiç	ḫāyik	25b-14
çekilmiş	āhiḫte	8a-11
çekirdek	este	5b-6
çekirdeksüz üzüm-kişmiş		53b-5
çekmek	āhenc	8a-9
çekre oḳı	çerḫatīr	23b-2
çeküç	bitik	16a-1
çeküç	ḫāyik	26a-11
çeküç	pütek	17b-6
çekük	cerez	23b-7
çekük	çekād	24a-7
çekük	çekāvük	24a-8
çekük	pük	18b-3
çeldiremek	çevsit	24b-6
çelik	hevje	64b-13
çelik oyunı	dūdele	32b-3
çelik oyunı	siyehçel	40b-5
çemen	māġ	57b-13
çemen	mürġızār	59b-9
çemen	sebze	37b-9
çemen	zīre	36b-9
çemenlik	sebzezār	37b-10
çemenlik	sebzistān	37b-10
çenber demüri	āhence	8a-12
çendere	maṭrī	58b-11
çendere	muṭarā	59b-15
çendereci	maṭrīger	58b-12
çeñe	çāne	23a-8
çeñe	zefr	35b-5
çeng çalıcı	çeng-zen	24b-1
çengel	küşt ahenc	55b-9
çengi at	heydüḫ	65a-1
çengi avāzı	nüvā	62b-14
çeng-i çeleb	ürküş	9a-12
çenk	perḫāş	13a-3
çenk çalıcı	çengī	24a-15
çepel	fejāken	47b-8
çepel	kejābe	51a-1
çepel	pelişet	15a-1
çepel ḳarı	ġasr	46a-1
çepellik	peleştī	15a-1
çerā	sāzaḳ	37b-5
çerçi	pīlever	17a-15
çeri	sipāh	39a-13
çeri başı	sermenek	38a-9
çeri başı	sipehbed	39a-9
çeri yaraḳı	raḫş	33a-2
çeribaşı	sipāhsalār	39a-13
çerik	şaḫ	42b-6
çerik	şenḫ	43a-9
çeşmek	çeşmezün	23b-11
çeşte	şeştā	42b-14
çetük	gübre	54b-4
çevlak	girdāb	53a-10
çevlük	setār	39a-5
çevre	girdākird	53a-9
çevre	pīrāmen	17a-9
çevre	pīrāmūn	17a-9
çevşen	yelbe	65b-5
çevük kimse	neşkerde	61a-11
çıban	aġra	6a-2
çıban	benāder	15a-14
çıban	bünāver	18b-12
çıban	dümmel	32a-3
çıban	dünbel	32a-4
çıfıt	dürtāş	19b-8
çıft	peşīḫ	14b-4
çıġırmaḳ	ferjān	47a-10
çıġırmaḳ	ġūşe	46b-10
çıġlıḳ	nefir	61b-2
çıḳ	vīje	63b-15
çıkraḳu	zengule	35b-9
çıḳrıḳ	çerḫa	23b-2
çıḳrıḳ	gerdūn	50b-10
çıḳrıḳ dolab	çarḫ	23b-1
çılbır	güvāje	55b-13
çılbır	pālnek	11b-15
çılbur	palhenk	10a-14
çırlamak	çerāst	23b-6
çi	jale	34b-11
çi	şebek	42a-15
çi	şebnem	42a-15
çiç	cāz	23a-5
çiç	çāş	23a-9
çiçek	būsitān-ı efrūz	19a-10
çiçek	ḫod- ḫuruh	29a-4

çiçek	ḫurūh	28a-12
çiçek	ḫurūs	28a-12
çiçek	şükūfe	44b-6
çiçek	üşkūfe	9b-4
çiçek ḳabcıġı	tulūsen	22a-5
çiġdem	merzenkūş	58b-5
çiğdem	mezezengūş	58b-8
çiğ	ḫām	25b-14
çiğīd	felḫūz	47b-12
çil	tīhū	21b-14
çilingir	çilāger	25a-2
çimdik	naḫcel	61a-5
çimdik	neşkenc	62b-5
çin pişahı	ḫāḳān	26a-11
çirildemek	çevsit	24b-6
çiriş	sirīş	39b-15
çiriş	şūy	44b-13
çirkin	kest	51a-6
çirkin	nefām	61b-1
çirkin	raḫc	33a-1
çirkin	zişt	36a-9
çirkin ḫulū	şemġand	43a-8
çirkin ṣuret	bünyāre	18b-10
çirkin ṣuret	küḫ	54a-10
çit ḳalbur	terbān	20a-6
çivi	māsū	58a-6
çivi	buġāz[254]	18b-1
çivid	ebrek	3b-7
çivid	nīl	62a-15
çiynemek	ḫıyāyed	28a-4
çoban	remvān	33a-14
çoban	şübān	44a-13
çoġan	üşnān	9b-2
çoġān	ketestū	50a-8
çok	besī	14a-12
çok	ḫayli	27b-8
çoḳ	vaşāẕ	63b-11
çoḳ	vestāẕ	63b-9
çok mal	şāyigān	42a-2
çoḳ ve bol	veġīş	63b-11
çoḳ yaşamış yılan	ejdehā	4b-15
çoḳ yaşamış yılan	ejder	4b-15
çoḳ yaşamış yılan	ejderhā	4b-15
çoḳ yeyici	tesenber	20b-7
çoḳal	ḫaftān	27a-10
çoluk	ḫūgīje	29a-11
çoluk	jūl	37a-7
çomak	kūpāl	56b-3

çomak	laḫt	57a-5
çomak	let	57a-2
çomak	serpās	38a-5
çomak	teberzīn	20a-1
çomak	efkendū	6a-7
çorak	şore	44b-10
çoraḳ yiri	şūristān	44b-12
çoraḳlu ot	şūrgīyāh	44b-10
çoraḳlu yir	kevīr	52b-4
çöġāne benzer	ot-ġūşe	46b-9
çökelik	raḫ-bīn	33a-3
çökelik	raḫnīn	33a-4
çömlek	dīk	31b-7
çömlek	pingen	16a-13
çömlekçi ḳuşı	dālīn	29b-8
çönge	künd	55b-3
çöp	ḫafçe	27a-9
çöp	ḫāşe	26a-9
çöp	yūn	65b-11
çöp diş ḳurdayacaḳ	dendān	30b-13
çöplük	sülḳur	41a-15
çörçöp	ḫas	26b-13
çörçöp	ḫāşāk	26a-9
çörçöp ḳoyacaḳ-	tenebkū	21a-6
çörek	sükāver	41a-13
çörek	şān	42a-6
çörek otı	būġnic	19a-6
çörek otı	buġunc	18b-2
çörek otı	şevnīz	43a-14
çörek otı	şibit	43b-4
çuḳur	ġavr	46a-11
çuḳur	gev	52b-7
çuḳur	maġāk	58b-13
çuḳur yir	sümç	41b-1
çulha	çūlāh	25b-7
çulha	çullah	25a-13
çulha çuḳurı	bīdere	16b-13
çulha süzgüsi	māle	58a-2
çulha ṭaraḳı	sinīje	40a-12
çulha ṭutaḳı	sinīje	40a-12
çuluḳ	cīlān	25a-5
çuval çivisir	āġāze	6a-4
çuval köşesi	şīrāz	44a-10
çuvalduz	bendūz	15a-7
çuvalduz	pindūz	16a-13
çuvalduz	pündüz	18b-9
çükündür	çeḳander	24a-2
çükündür	çüġundür	25a-12
çüst	çābuk	22b-8
çüzyağı	pāşām	11b-6

[254] çividür ki dülgerler aġaç ortasına ḳorlar.

D

dadsuz	bīẖway	17a-8
dadsuz	bīẖwāy	17b-5
dağ	übāğ	9a-11
dağ başı	desmer	30b-4
dağ burnı	tündiy-i kūh	22a-7
dağdağa	ġalfelīc[255]	46a-3
dağdaği uşacuḳ yol	dergāle	30a-7
daẖi	diger	31a-13
daẖi	dīger	31b-8
daẖi	nīz	62a-13
daimi	īzar	9a-9
dāire-i perkār	perhūn	13a-4
damaḳ	kede	50a-12
dānā	reẕ	33a-4
dānedür	ẖākşū [256]	26a-3
dāyim eşkin	ẖırāş	27b-12
-de	der	30a-8
debbāğ	pezenger	14a-8
debe	bād kend	10b-7
debe	bādẖaye	10b-11
debe	feyẖ	47b-13
debe	ġurġur	46b-2
debe rusbī	ġarġar	45b-13
debece	fünc	48a-14
deblek	demāme	30b-10
deblekci	küngüre	55b-5
debreniş	maẖīz	58a-12
debūr yili	fürūdīn	48a-10
dede	niyā	62b-3
def	tebūrāk	19b-13
defter	çeride	23b-5
degek	mers	58a-15
degek	merz	58a-15
degek	mīv	59b-3
degek	şef	43a-4
değirmen	āsiyāb	5b-4
değirmen çaḳıldaḳı	tezde	20b-5
degirmen peri	per-i āsiyāb	13b-2
değirmen sepedi	–delvāsiyā	30b-8
değirmenci	āsiyābān	5b-5
değirmī	gird	53a-9
değnek	bāmū	12a-4
değnek	bāşü	10b-15
dehen-i avurd	jemgūşt	35b-9

dek	tā ma'nasına[257]	19b-7
dellak	mālişger	58a-11
delmek	şīb	44a-2
delü	ālefte	6b-13
delü	āşufte	5b-12
delü	bedhūş	12b-7
delü	istāẖ	8b-9
delü	kerāşīde	50b-7
delü	şeydā	43b-3
delü	şifte	44a-10
delüce ṭoğan	yūhe	65b-13
delük	müraz	59b-8
delük	sūrāẖ	41b-11
delük	sünb	41b-2
delük delecek demür	sünbe	41b-3
delüklü demür	–şeftāhenc	43a-2
demregū	ājīẖ	5a-1
demregū	keyġan	53a-5
demregü	peryūn	13b-9
demregü	süġ	41a-10
demür	āhen	8a-15
demür	nevk	61b-12
demür bīl	dirrfeş	31a-5
demür boḳi	tūpāl	22a-11
demür büredesi	-sāv-āhen	37b-5
demür ḳullab	āküc	6b-5
demür ocaḳ	leken	57a-10
demürci	āhenger	8b-1
demürden	āhenīn	8b-1
demürden bağdır [258]	peş	14b-3
demürlü asā	āküc	6b-5
dene	dāne	29b-14
dene çadır	pīrjed	17a-10
denek	bāmus	10a-1
deniz	derya	30a-6
deniz oluğı	delvāsiyā	30b-8
deñiz öküzi	ġazġāv	45b-15
deñiz sülüği	ġalc	46a-4
denk	serāsīme	38a-11
depe	püşte	18a-15
depe	tār	19b-2
depe	tel	21a-3
depelenmiş	bismil	16a-5
depmek	kiç	53a-7
depretdi	lāned	56b-11
depüngü	sīrim	40b-7

[255] dağdağadür ki ḳoltuḳ veya ayağın ḳaşımaḳdan olur bi't-türki ḳıcıḳ

[256] dānedür siyah ki kāfūr ile ezerler göze ḳoyarlar.

[257] dek ma'nasınadur.kemā ḳālū tā fülan şehr ya'ni fülan şehre dek.

[258] muhkemlikiçün ṣanduḳ ḳapusına ḳorlar.

depünki	çünāḳ	25a-15
der	ḫavī	27b-4
der-āyil	revbahşā	33b-5
dere	dere	30a-11
dere aġzı	tenek	21a-6
deri	post	19a-10
deri çaruḳ	likā	57b-1
deri kāġıd	raḳ	33a-12
derik	şikerf	43b-11
deriñ	jerf	35a-12
deriñ	nugūle	62b-6
deriñ	nügl	62b-6
dermande	pünḫuste	18b-9
dermānde	peyḫaste	15b-15
dermen	peyk	15b-14
dermen	peykān	15b-14
dertlü	derdimend	30a-10
dertlü	dertnāk	30a-9
derviş	maġlāk	58b-13
derviş	muğlāk	60a-1
destarçe	dezek	30a-11
destemāl	rūmāl	34b-2
desti	sebū	37b-12
dest-i āvīz	ḫaver	27b-3
destimāl	vezek	63b-5
deve	şütür	44a-15
deve	üştür	9b-3
deve havudı	hevīd	64b-11
deve hörküci	kūmān	56a-13
deve ḳıġı	şütürbülūk	44b-1
deve ḳuşı	şütürmurġ	44a-15
deve ḳuşu	üştür u mürġ	9b-4
deve ṭabanı	sevel	39a-5
deve ṭabanı	sūl	41b-9
deve ṭudaġı	lefc	57a-7
deveci	sārubān	37b-1
deveci	şütürbān	44a-15
deveci	üştürbān	9b-3
deveci	üştürvān	9b-3
deveci iñi	kūtelān	56a-15
devlingec	bind	16a-13
deyr	pūt	19a-2
deyze	ḫāle	26a-2
dib	tek	20b-14
dicle	āvend	4b-1
didem	übān	9a-11
digek gözi	sitāne	39b-7
dihliz	sāzāk	37b-2

diken	gürte [259]	54b-3
diken	ḫār	26a-6
diken	nīş	62a-13
diken	tīġ	21b-12
diken çekici	ḫār-keş	26a-6
diken ḳoparıcı-	ḫār-ken	26a-7
diklinür nesne	şerrān	42b-9
dikme	bün	18b-11
dikme	nihal	62a-11
dikren	zenber	35b-13
dil	kilīd	53b-7
dil	zebān	35a-4
dil	zübān	36b-10
dil ṭarlıġı	paḫs	12b-1
dildeş	hemzübān	64b-5
dile aldanmış	hezāk	64a-10
dilek	der hwāst	30a-9
dilek	ḫost	29a-5
dilek	ḫostār	29a-6
dilek	ḫūmeş	29a-7
dilek virici	kāmgüzār	49a-2
dilenci	gedā	50a-13
dilenci	gedāy	50a-13
dilenci	tülüngi	22a-5
dilencilik	ked	50a-13
dil-firīb	kenġāl	52a-6
dil-ḫoş	tenūmend	21a-7
dilim	kerc	50b-13
dilkü	dinme	31a-14
dilkü	rubāh	34a-5
dilsüz	künk	55b-5
dilsüz	lāl	56b-11
dimaġ	maġz-ı ser	58b-13
dimaġ	melāje	59a-1
dimāġ	gām	49a-1
dimāġ	ḫayşūm	27b-9
din	kīş	53b-11
dīnar	perbere	13a-15
dinlenecek yir	ārāmgāh	4b-8
diñlenecek yir	mīhen	59b-2
dinlenmek	ārām	4b-8
dinlenmek	fünūr	48a-14
diñlenmek	āsāyiş	5b-7
dinlenmiş	şikībā	43b-6
dipī	deme	30b-9
diraḫt	ġank	46a-10

[259] deve yidüği diken ve arabide ḳurṭa dirler ki nīm tenedür.

direk	diraḫtḫāne	31a-7
direk	sütūn	41a-3
direk	teje	20b-6
direm	dānek	29b-14
dirḫus	pejavend	14a-2
dirhūş	çekāle	24a-8
diri	zinde	36a-12
dirilik	zinde	36a-14
dirilmiş	çīde	25a-8
dirincek	bāşāme	11b-6
dirlik	zindigānī	36a-14
dirlik	ziyan	36b-8
dirnek	encümen	7b-12
dirnek	hengāme	64b-10
dirsek	ārīn	4b-8
dirsek	vādīn	63a-9
dirsek	vārān	63a-7
diş	dendān	30b-13
dişi	māẕe	58a-4
dişi fil	zendepīl	35b-14
dişi ḳoyun	mīş	59b-2
ditremek	lerze	57a-6
dīv	ġūl	46b-8
divān-ı ḥükm	avāre	8a-4
divar	bünyāre	18b-10
divar	terā	20a-5
divār perçini	felġand	47b-12
divar yaruḳı	māz	57b-13
diyesin	gūyī	55b-13
diyesin	gūyiyā	55b-13
diz	zānū	34b-14
diz bağı	zānūbend	34b-14
dizdar	kūtvāl	56b-3
dizilmiş	rede	33a-4
dizilmiş	reẕe	33a-5
dizin	riste	33b-10
doġān	bāz	11a-8
dogancı	bāzdār	12a-3
doġancı	bāzdār	11a-8
doġancı	bāzger	11a-8
dolaşmak	tenc	21a-5
dolmuş baġarsuḳ-agenc		6b-6
domurcuḳ	püşk	18a-15
donucı	gerdā	50b-11
donucı	kerdān	50b-11
doñuz	ḫūk	29a-4
doñuz	kelenc	51b-10
dost	füġ	48a-14
dögülmiş buğday-rāj-i ḫırmen		32b-13
dökmek	let	57a-3
dökülmiş	fersude	47a-13
dökülüci	rīzān	34a-1
döl	zeld	34b-13
döl	döşzeld	36b-2
döl	döşzih	36b-2
dölek	kāle	49a-15
dölek	nermrev	61a-7
döndürme	mekīb	58b-14
döngel	ezkīl	5a-2
döngel	izkīl	8b-5
dönüm	gerī	50b-12
dönüm	gerīb	50b-12
dördüncü	çārmīn	22b-15
dörpi	çūpsāy	25b-2
dört	çār	22b-15
dört	çehar	24b-8
dört ayaklu	çehār pāy	24b-10
dört bin	çār-hezār	23a-2
dört bin	çehār-hezār	24b-9
dört yıllıḳ deve-ceder		23a-15
dört yüz	çehār-ṣad	24b-9
dört yüz bin-çehār-sad hezār		24b-10
dörtyüz	çār-ṣad	23a-2
dörtyüz bin	çār-sad hezār	23a-3
döşek	cāmeḫwāb	22b-10
döşek	firāş	48a-4
döşek	pister	16a-6
dumrı puli	zenkdef	35b-12
düdük	nāy	60b-6
düdük	ney	62a-2
düdükci	neyzen	62a-3
düdükçi	nāyzen	60b-6
düğme	küzküre	54b-13
düğme	tükme	22a-4
düğme iligi	üḫkūjene	9a-12
düğün	girih	53a-9
düğün meclisi	mīzed	59a-14
düğen	ḫırmenkūb	27b-12
düğün	arūsī	45a-14
düğün	sūr	41b-5
dükeli	heme	64b-4
dükeli	hemīdūn	64b-2
dükeliler	hemegān	64b-4
dükenlü aġac	mevz	59a-7
dükenmiş olmaḳ-siperī		39a-12
dülbend	best	14a-13
dülbend	destār	30b-3
dülbend	destārçe	30b-4
dülbend	gūhertāb	56a-2
dülbend	ser pāyan	38a-5

dülbend	şāre	41b-15
dülbend	vāşāme	63a-10
dümbek	ṭanbūl	45a-10
dün	dīk	31b-6
dün	diy	31b-6
dün başḳunı	şebīḫūn	42b-1
dün bucuġı	şebnīm	42b-2
dün buçuġı	nīmşeb	62b-2
dün degül öteki gün	perīr	13a-13
dün degül öteki günki	perīrīne	13a-14
dün gice	dūş	32a-10
dün gicelik	dūşīne	32a-11
dünki	dīne	31b-6
dünya	īncihān	9a-7
dürdāne	dürīşe	31b-11
dürger	dürūger	31b-11
dürişmek	kūşiş	56b-4
dürüşmek	çeḫ	23a-12
dürüşmek	evred	8a-4
düş	ḫʷāb	26a-10
düşman	bityan	16a-1
düşmenlik	düşmenī	32a-2
düşüd	fikāne	48a-6
düşvar	nehmār	61b-14
düşvār	düşvār	32a-1
düşvār	düşḫʷār	32a-1
düşvar yol	tertenc	20a-8
düz	hemvār	64b-2
düz olmayan	nā-hemvār	60b-15
düz	yirpest	14a-10
düzelmiş ṣoḫbet-	bedrām	12b-5
düzen	kerder	50a-15
düzen	sān	37a-14
düzenliklü	sāzkār	37a-10
düzülmiş	āmāde	7a-1
düzülmiş	çemest	24a-12

E

ebābil ḳuşıdur	bāluvāne	11a-4
ebe gümeci	penyirek	15a-14
ebed	cādīdan	23a-9
ebed	cāvedān	23a-9
ebed	cāvīd	23a-9
ebem gümeci	vertāc	63a-14
ebleh	dend	30b-11
ebleh	dingil	31a-14
ebleh	ġudnak	46b-2
ebleh	gūl	56a-2
ebleh	kālūş	49a-4
ebleh	kānā	49a-3
ebleh	lehbele	57a-15
ebleh ādem	ġat	45b-10
ebleh ve cahil	kehīle	52b-12
ebrişim	kenāġ	52a-11
ebrişim	pīle	17a-12
ebrişüm ḳatı	künāġ	55a-13
ebrūy-ı ṣanem	vesternek	63b-7
ebsem	ḫāmūş	26a-1
ebsem ol	ḫabbāş	26a-13
edāt-ı teşbih	vād	63a-11
edeb kerde	fermaḫte	47a-12
edep	ferhenc	47a-2
edep	ferheng	47a-2
edük demüri	çinik	25a-2
eger	ver	63a-15
eger nī	vernī	63b-4
eğlenmek	mūl	60a-6
eğri	keç	50a-10
eğri	vec	63a-12
eğri	vezec	63b-6
eğri aġac	keyūs	53a-1
eğri aġızlu	lūş	57b-6
eğri yola giden-	mekīb	58b-15
eğer	ger	50b-12
eğer otı	bije	16a-5
eğlenme	memvül	60a-3
eğlenmek	dirnek	31a-8
eğlenmek	mūlis	60a-10
eğri	kej	50b-15
eğrilik	verīb	63a-13
ehibbān	sipendān	39b-2
ehli beyt	ḫānedān	26a-2
ejderha	ecderḫā	4a-1
ekin	kişt	53b-3
ekin baldırı	aḫkel	4a-6
ekin oġulduruġı-	tij	21b-3
ekin şapı	süfār	41a-12
ekin yiri	ḫışāveh	27b-14
ekin yiri	kiştzār	53b-3
ekinci	ḫavāye	27b-5
ekinci	kiştkār	53b-3
ekinciler	keşāverz	51a-7
ekinciler bili	kürāz	54a-13
ekini pāk eylemek	ferḫū	47a-5
ekinlik	nāsire	61a-1
ekiz ḳardaş	hemşikem	64b-7
eksik	lükemīne	52a-2
eksilmek	gezāyed	51a-5
eksilmek	nühār	63a-1
eksük	kem	52a-3

eksük	veyd	63b-14
eksük	veydā	63b-14
eksük	vīd	63b-15
eksüklü	kemterīn	52a-4
eksükrek	kemter	52a-4
ekşi	turşe	22a-2
ekşi	turşi	22a-2
ekşi aş	sikbā	40a-7
ekşi yimiş	ġancāl	46a-9
ekşi yüzlü	turş-rū	22a-2
el	dest	30a-14
el değirmeni	destās	30b-2
el irüşür nesne	dest-i res	30a-14
el ḳarışı	bizist	16a-4
el ḳarışı	vije	63b-14
el karmak	şüġa	44b-3
el ḳarmaḳ	şeġa	43a-1
el ḳarmaḳ	şenc	43a-14
el urmaḳdur	pervās	13a-1
elbette	herāyine	64a-9
elbette	nāküzīr	60b-8
elden ele	dest be dest	30b-1
eleġim ṣaġmal	kemān-i rüstem	52a-2
eleġimṣaġmal	sirīr	39b-14
elegimṣaġmal	sirkīs	39b-11
eleġimṣaġmal	sām	37a-13
eleġimṣaġmal	tūse	22a-14
eleğimsaġma	būs	19a-9
eleğimsaġmal	būse	19a-9
eleġimsaġmal	zeḫş	35a-6
elek	ārdbīz	4b-6
elek	kücin	54a-10
elek	māşū	58a-5
elekdür	peyken	15b-11
eli üsdün	zeberdest	35a-3
elin üsti	kelāl	51b-4
elli	pencāh	15a-9
elli bin pençah	hezar	15a10
ellik	destevāne	30b-4
elma	sīb	40b-8
emcekdür	pistan	16a-8
emedik	edim	4a-10
emzük	cürre	25a-10
endāze-i kār	sāmān	37a-14
endūz	rāsen	32b-14
endüz	būḫale	19a-5
enek	zenaḫ	35b-14
enīsūn	nefneḫūyen	61b-1
enīsün	nān-ḫāh	60b-11
ense	āhiyāne	8a-12

eñse	ḳafā	48b-5
eñse	tārser	19b-4
eñsi	nīmsūḫt[260]	62b-1
eñsi	nīmsūḫte	62b-1
enük yimişi	kenebdāne	52a-9
er	merd	58b-6
er	şū	44b-15
er	şūy	44b-13
er gibi	merd-āsā	58b-7
er ḳardeş oġlı	efder	6a-7
erane	merdāne	58b-6
eriş	tār	19b-3
erişte	āker	6b-8
erişte	akrā	6b-8
erişte	kaḫşe	50a-11
erişte	ükdār	9b-5
eritici	laḫşān	57a-5
eriyici	baḫsān	12b-1
erler cem‘	ḫībere	25b-11
erliklü	behādür	15b-9
erük	ālūvālū	6b-11
erük	firisk	48a-4
esenlik	dürūd	31b-13
eṣeri can	tūşī	22a-15
esgi	jend	35b-15
esgi ḳal‘a	kündiz	55b-1
esir	zebun	35a-2
eski	künhe	56b-8
eski bir süzgec-rükūy		34a-8
eski bir süzgec-rükū		34a-8
eski börk	kefkūl	51a-12
eski ḳaftan	jünde	37a-2
eski nesne	seḫaş	38a-1
eski süpürge	gīl	54a-2
eski ṭon	ḫulḳān	28b-5
esnemek	fār	46b-12
eṣrar	benc ü benk	15a-8
eş	bā	10a-12
eşek	ḫar	26b-2
eşek	ḫar	26b-6
eşek ḳoduġı	ḫar-kürre	26b-6
eşek mantarı	kernā	50a-14
eşek sineği	ḫarpeşe	26b-11
eşek sürüsi	kevbāre	52b-5
eşek sürüsi	kūyāre	56a-8
eşek turpı	ḫarzemre	26b-8
eşek yüki	ḫarvār	26b-9
eşk	āsitān	5b-7

[260] ḫafif yanık,tam yanmamış.

eşkün at	bālāy	10a-1
et	küşt	55b-9
et	ṭāhiriyye [261]	45a-8
et dögecek	küştkūb	55b-9
etek	dāmān	30a-1
etek	dāmen	30a-1
etek	pīrehen	17a-10
etlü aş	isfīdbā	8b-11
etlü aş	ispīdba	8b-11
etmek	nān	60b-10
etmek bişürüci	nānpez	60b-11
etmek ḳatıġı	nānḫūriş	60b-11
etmek ḳatıġı	sübāġ	40b-12
etmekci	nānvā	60b-11
etzurut	ḫuncīde	28b-10
ev	ḫāne	26a-12
ev aleti	ḫanūr	27b-2
ev aleti	kācāk	49a-6
ev avratı	ḫīş	28a-2
ev avratı	lakāne	57a-11
ev bekleyici avrat	ḫwārende	29a-11
ev çevresi	bülendīn	18b-3
ev kemeri	kemrā	51b-14
ev oḳı	ferseb	47b-1
ev örtisi	versīç	63a-14
ev örtüsi	bālār	10-1
evde ṭoġmuş ḳarāvaş	gedāzād	50a-13
eve örtilen mertek	bāzār	11a-3
evet	ārī	4b-13
evet	hev	64b-15
evḳun	kehrīz	52b-11
evlek ve tarla	terkez	20a-14
evli kimse	kebz	50a-8
evlü	kadīver	50a-11
evsecek	vārū	63a-9
evsecek ṭabaḳ	pingen	16a-13
evvel	nüḫust	62b-4
evvel bahar ayı	ferverdīn	47a-14
evvelki	nüḫustīn	62b-5
ey	sikene	40a-7
eyer	zīn	36b-6
eyer altı	sitāmī	39b-11
eyer ḳayışı	kūme	56a-5
eyer yastuġı	bāltek	11b-1
eyersüz at	sitāġ	39b-4
eyerüñ ard ḳayışı	peskūme-i zīn	14b-1
eyerün öñ ḳayışı	pīş-kūme-i zīn	17a-5
eyledür	çünānest	25a-14

eyne irtesi	şenbi'	43a-13
eyu	bih	16a-14
eyü	ḫūb	29a-1
eyü	jīr	36b-4
eyü	nīk	62a-14
eyü	nīkū	62a-14
eyü	püzrām	17b-10
eyü ev	bünkār	18b-12
eyü fal	mervā	58a-14
eyü fikirlü	dürbīn	32b-1
eyü göz	mūjen	60a-7
eyü yoġrulmuş nesne	āġāriş	6a-1
eyülik	bihi	16a-15
eyürek	bihter	16a-15
eyvah	bih	16a-14
eyvaḥ	eyvah	8b-3
ezici	sāyende	37b-4
ezilmiş	sūde	41b-12

F

fāḥişe avrat	celep	24a-10
faḳir	maġlāk	58b-13
faḳir	muġlāk	60a-1
fal	aḫter	4a-3
fal aġacı	püşk	18a-15
fāriġ olmaḳ	ferāġ	47a-5
fāsidkār	belāze	15a-3
fāyide	ḫanc	27b-1
fehm söz	künd	55b-3
feragat	pervā	12b-9
feridunuñ öküzi	bernāyūn	13a-5
fert	türaf	22a-1
feryād	ġırīv	46a-13
fetile	peline	14b-15
fetile	perīne	14b-15
feylesof	kenzā	52a-5
fıstıḳ	püste	18a-8
fıstıḳ	püstüḳ	18a-8
fikir	būşā	19a-2
fikir	endīşe	7b-13
fikir	fūl	48a-15
fikir	rā	32b-6
fikir	rāy	32b-6
fil dişi	nāb	60a-12
fil kemiġi	āc	45a-14
firudun gürzi	kāvrenk	49a-6
furun	dāş	29b-6
füḳā'	fūkān	48a-15
fülançün	ez-berā-yi fülān	5a-11
fülanuñ	ez-ān-ı fülān	5a-5

[261]et ki birincile tennurda bişereler gice.

fülfül	pülpül	18b-7

G

ġāb-ı gürkanı	cīlān	25a-4
ġalebe	ġırīv	46a-13
ġalīẓ yaş	pīḫ[262]	16b-2
ġalye müşk	ġāliye	45b-8
ġamlu	ġamgīn	46a-7
ġamlu	ġamnāk	46a-8
ġamlu	mendūr	59a-1
ġamlu	nejend	61a-8
ġamlu	nijend	62a-4
ġammaz	çilvīz	25a-1
gara dut	keleflā	51b-9
ġarra olmuş	ḫanev	27b-1
ġavġa	üştülüm	9b-4
ġavġā	şūr	44b-9
ġaybet	sigāl	40a-5
ġāyet çirkin ṣūret	ferḫac	47a-2
ġayet ḳızıl ḫalva	pīşbāre	17a-5
ġāyet uġrı	düzd efşār	31b-13
ġayret	reşk	33a-8
ġayretlü	bārşek	12a-6
geb	kāb	49a-8
gebere	keber	50a-7
gecmez altun	māḫ	57b-11
geçer	revāş	33b-4
geçmez	nebehre	61a-2
geçmiş	küdeşte	54a-12
gedā	ḫavāh	27b-6
gedāy	sütürre	40b-15
gedāy kişi	ḫas	26b-13
gedük	āhven	8a-10
gedük	raḫne	33a-3
gedük itmek	bişkilīz	16a-9
geġirmek	zurūġ	36b-12
geğirmek	zerūġ	35a-15
geğşek	süst	41a-9
gel	āy	8b-3
gelem	kerneb	50b-13
gelin	arūs	45a-15
gelin	piyū	16b-4
gelin arusi rā	neyūk	63a-3
gelincik	rāsū	32b-14
gelincük	sūsümār	41b-4
gelker	şāmāge	42a-7
gemi	keştī	51a-10
gemi direği	ḫalle	27a-11

[262] ġalīẓ yaş ki kirpük üzre ḳurumuş ola.

gemi küregi	fühe	48a-15
gemici	keştībān	51a-10
gemici	keştīvān	51a-11
genc öküz	tāvel	19b-6
gendü	ḫīş	28a-2
gendü	ḫod	28b-13
gendüyi görüci	-ḫodbīn	28b-14
genevür	genevdāne	52b-1
geñez	āsān	5b-8
geñirmek	ārduġ	4b-2
geñirmek	erūġ	4b-2
genlik	firāḫā	48a-1
gerdeme	pindū	16a-12
gerdene	vende	63b-12
gerevüz	kerḫac	50b-5
gerinmek	fencā	47b-14
gerinmek	fincā	48a-7
gevherlü ḳılıc	rūhīnā	34a-12
gevherlü ḳılıç	perendāver	12b-14
geviş	neşḫuvār	61a-12
geyik	ferāḫ	47a-11
geyik	ferḫā	46b-15
geyik	renk	33a-15
geyikler	renkān	33b-1
geyiklik	ferāḫnāyī	47a-11
geyim	keçāgend	50a-11
gibi	vār	63a-7
gice	şeb	42b-3
gice yatacaḳ yir	-şebtān	42a-14
gice yürüyüci	şebrev	42a-15
gicegi	şebīne	42b-2
giç	dīr	31b-4
gīç	obā	9b-8
giçmez nā-	sere	60b-15
gīrebolı	ṭabarḫūn	45a-8
gīrek	çezdere	23b-8
giren iğdesi	hem'ūd	64b-8
giri	çīzū	25a-7
giri	girihgīr	53a-9
girih	ḫalīç	27a-13
giru	bedkem	12b-2
girū	vā	63a-8
giru ṭutmaḳ	terk	20a-10
girye	semān	38b-12
giyecek	pūsīş	19a-11
gizlü	nihan	62a-10
gizlü	nühüft	63a-2
gizlü	penhān	15a-8
göbek	nāf	60b-13
göbek burmaḳ	güzāyiş	54b-10

göġüs	ber	13b-4
göğüs	sīne	40b-8
gök	āsumān	5b-5
gök	çarḫ	23b-1
gök	kebūd	50a-7
gök	kerdūn	50b-10
gök gürlemek	āẕerḫaş	4a-10
gök sırça	mīnā	59a-15
gök üsti	ṭāḳ	45a-6
gökce dene	bānfeş	11b-9
gökce dene	nemşek	61b-6
gökçek	ḫunük	28b-7
gökçe doġan	ḫaşīn	27a-5
gökçe güvercin	-vernā	63a-15
gökçek	naġz	61a-13
gökçeklik	şükūh	44b-4
gökde bir burc	-ḫarçenk	26b-4
göl	ābgīr	3b-4
göl	ābsiḫwār	3b-4
göl	ġufc	46b-5
göl	jey	36a-7
göl	şemer	43a-7
gölge	sāye	37a-15
gölgelik	sāyebān	37b-1
gömeç	sigāvür	40a-5
gömec çöregi	segāver	38b-10
gön	çerm	23b-7
gön bardaḳ	debbe	30a-1
gön bardaḳçı	debbeger	30a-1
gönden yasduḳ	-bāliṡ-i çermīn	12a-6
gönlek	pīrāhen	17a-9
göñlek	kāflū[263]	50a-1
göñli dönmüş	hūşāzde	65a-11
gönül	ḫūş	29a-8
gönül	ḳaz	48b-4
gönül	menş	59a-5
göñül ṭarlıġı	fidem	47b-15
görek	gevel	52b-9
göremez	şīredūġ	44a-5
ġörer	bīnā	17b-3
göristan	merġazan	58b-2
göristan	merzeġan	58b-2
görmez	nābīnā	60b-1
görüci	bīnende	16b-3
görük	māse	58a-6
görür	dīdever	31b-4
göt	ist	8b-7
göt delügi	encīre	7a-11

[263]ġalīẓ yaş ki kirpük üzre ḳurumuş ola.

göt eti	isib	8b-7
gövde	endām	7b-9
gövdelü	tenāver	21a-11
göynük	sūz	41b-5
göynük	süḫte	41b-11
göynüklü	sūznāk	41b-6
göz	çeşim	23b-10
göz	dīde	31b-4
göz	kāyine	49a-15
göz	künc	55a-15
göz aġartma	sükündür	41a-14
göz aġrısı	derd-i çeşm	30a-11
göz baġlayıcı	çeşm-i bend	23b-11
göz bebegi	merdūmī çeşm	58b-7
göz bebegi	merdümek-i dīde	58b-7
göz bebeġi	kīk	53b-13
göz bübegi	keyk	53a-5
göz ḳapaġı	pelik çeşm	15a-3
göz ḳapaġı	pīle	17a-12
göz perdesi	tem	21a-3
göz ucıyla baḳmaḳ	āġīl	6a-3
göz ucıyla baḳmaḳ	çeşm-i āġīl	23b-10
göz yaşı	eşk	5b-9
göz yaşı	sirişk	39b-12
gözci	dīdebān	31b-4
gözcilik	bīnāyī	17b-3
gözedici	nigāhbān	62a-9
gözemek	refū	33a-11
gözeyici	refūger	33a-12
gözi deġnel	şūrçeşm	44b-11
gözlük	çeşmekeh	23b-13
gözsüz sepek	gūrmūs	56b-5
gözsüz sepek	gūzed	55b-15
gözsüz sepek	yerbū‘	65b-2
gūrek	fenk	47b-13
guṣṣa	fejem	47b-8
ġuṣṣalu	pejmān	14a-3
gūyende	müşker	59b-14
güc	kūc	56b-1
güc	sitem	39b-10
güc edici	sitemkār	39b-10
güc ve ḳuvvet	tāb	19a-14
güc yitmek	nevīd	61b-10
güc yitmek	tüvān	22a-9
güceymen	serbülend	38a-6
güci	tār	19b-2
güclü	tüvānā	22a-10
güclü ādem	kelendere	51b-8
gücsüz	nātüvān	60b-1

güç ya'ni ẓulm-āvār		8a-2
güft-u gūy-i dirāz-kenbūre		52a-13
gügercin	kebūter	50a-5
güher	cemst [264]	24a-11
gül	çāvüle	23a-5
gül	ḫul	28b-5
gül dikmesi	gülbün	55a-7
gül suyı	gülāb	55a-6
gül ṣuyun ṣatıcıgülābī 55a-9		
gülegen	ḫandān	27b-2
gülistan	gülşen	55a-7
güllük	gülzār	55a-7
gülmek	ḫande	27b-2
gül-ü ḫıṭmi	ḫıyrū	28a-5
gülünç	ḫandestān	27b-2
gümiş	māḫ	58a-9
gümiş	nüḳre	62b-6
gümiş döküci	yesār	65b-3
gün	ḫaşt	27a-7
gün	hemlaḫt	64b-5
gün	rūzikār	34a-10
gün ṭoğduğı yir-ḫāver		25b-13
günah	beze	14a-5
günah	girift	53a-12
güneş	āfitāb	6a-9
güneş	hūr	65a-10
güneş	ḫūr	29a-8
güneş	ḫurşīd	28a-12
güneş	ḫurşīd	29a-8
güneş	mihr	59a-11
güneş	şīẕ	44a-3
güneş āğılı	serāçe-i āfütāb	38b-3
güneş ışıḳı	zengule	35b-9
güneylidür	tūle	22a-9
güni	püjhān	18a-5
günī yir	āfitāb-kāh	6a-9
günlük saḳızı	venīje	63b-13
günlük ṣaḳızı	kündür	55b-2
güreş	küşt	54b-15
güreşci	küştīkīr	54b-15
güreşciler tümmanı	tivyān	21b-5
gürūh	ḫayl	27b-8
gürüldü	demdeme	30b-10
güve	biyū	16b-13
güve	deyūçe	31a-2
güve	peyū	15b-13

[264] alçaḳ bahalu bir güherdür gök renklü ḳızıla māyil.

güvercin	burcıverde	63a-15
güyegi otı	sa'ter	38b-5
güyegü	dāmād	29b-15
güz	pāyiz	11b-4
güz çemeni	merz	58a-15
güz otı	ḫuncid	28b-9
güzegü	āyīne	8b-4
güzel	ḫub	28b-14
güzel	küş	55a-1
güzel	nāzenīn	60b-7
güzel	zīb	36b-3
güzel	zībā	36b-3
güzel	zībān	36b-3
güzel nesne	lepān	56b-15
güzelik	berāh	13a-9
güzellik	āfernek	6a-6
güzīde iḫtiyar	küzīn	54b-11
güzlik	berāz	12b-15
güzlik	evrend	8a-1
güzlük	pāyizene	11b-5

H

ḫaber sorucı	nevend	61b-9
haberci	peygāmber	15b-12
ḫaberci	peygamber	15b-12
hac	çelīpā	24a-9
hācı	enīş	7b-6
ḫadsüz	nehmār	61b-14
ḫafaḳa	hīṭ	65a-5
ḫaḳ	telleh	21a-2
hakaret	şīn	44a-8
ḫaḳir	hāj	64a-4
ḫalel	şāyān	42a-6
ḫālī	telbeste	21a-2
ḫaliṣ	sārā	37b-6
ḫalḳa	vehenek	63b-13
hallac	penbekan	15a-12
ḫallaç yayı	dejūne	30a-12
ḫallaç yayı	düjūne	31b-15
ḫalvacı	şīrīnkār	44a-6
ḫalvacı tavası	pātile	12a-1a
ḫalva-yı lā berlā-kūlānc		56a-6
ḫamle	ḫurş	28a-12
ḫamle	tek	20b-14
ḫammād aşı	rīvās	34a-2
ḫammal	bārbürdār	11a-15
ḫammal	bār-keş	11a-15
hammām	germābe	50b-7
hammām	germāve	50b-8
ḫammam ṭası	hīz	65a-6

hammāmcı	germābedān	50b-8
ḫammāż aşı	rībāc	34a-2
ḫançer	deşne	30b-5
ḫanegi ḫalva	efrūşe	6b-3
ḫanegi ḫalva	lāberlād	56b-12
ḫānend	nüyūkān	63a-3
ḫānumān	mīhen	59b-2
harāc	sāvsāv	37a-15
ḫarac	baj	10a-4
ḫarac doḳunucı-sāsā		37a-8
harāc güzār	zinhārī	36b-9
ḫarāc güzār	zinhār	36a-12
ḫarami	rāhzen	32b-10
ḫarami	türk	22a-3
ḫārāmi	şenk	43a-11
ḫaramzade	sind	40a-9
ḫaramzāde	kābūk	49a-4
ḫaramzāde	senir	39a-4
ḫaramzāde	şefūr	43a-4
haranı	levīd	57a-14
ḫarar	ġarār	45b-14
ḫarc	hezīne	64a-12
ḫardal	sipendān	39a-9
ḫareket	cünbüş	25b-1
ḫarf	dāl	29b-12
ḫarf-i istifham	çih	25a-3
harfi nāfiye	nā	60a-13
ḫarfi teşġīrdür	çeh	24b-7
harīr	dībā	31b-8
ḫarir ḳaftan	iksūn	9a-2
ḫarīr nesne	lāden	56b-11
ḫarīş itmek	āġāş	5b-15
ḫaşbe	küjaġ	54b-9
haset	reşk	33a-8
ḫaşır	zīġ	36b-7
ḫaşır	zīlū	36b-7
ḫaşır ḳamışı	ġīşe	46b-1
ḫaşır ḳuġası	ġavşe	46a-11
ḫaşır ḳuġası	dūḫ	32a-5
ḫaşır ḳuġası	düḫ	31b-9
ḫaşır ḳuġāsı	dūġ	32a-8
ḫaşırdan döşek-rīġ		33b-12
ḫasret	azman	5a-9
ḫasret	diriğ	31a-10
ḫasret	ermān	4b-14
hastalıḳdan samırdayan-jekān		35b-6
ḫaste	şeyār	43b-3
ḫaşem	mevkib	59a-5

haşıldur [265]	āhār	8a-9
ḫaşil	bet	12a-9
ḫatmi çiçeġi	şenbūy	43a-12
ḫātun	bānū	10a-4
ḫātun	feyḫ	47b-13
hava ısısı	germā	50b-8
havan	hāven	64a-5
havan	civāz[266]	25a-3
havan deste	cüvāz	25b-8
havuc	kezer	51a-3
ḫavz	pāyāb	9b-12
ḫayf	diriġ	31a-10
ḫayf	efsūs	6a-13
ḫayf	füsūs	48a-13
ḫayf idici	efsūskonend	6a-14
ḫayran	denk	30b-11
ḫayran	ġaş	46a-1
ḫayran	ḫīre	28a-5
ḫayran	serāsīme	38a-11
ḫayran	serkeşte	38a-14
ḫayrān	āseme	5b-8
ḫazan vaḳti	mihr-i kān	59a-12
ḫażır ol	hā	64a-5
hazin	jeḫ	35a-5
ḫazine	genç	52a-15
ḫazinedar	gencūr	52a-15
ḫazinedār	kehbez	52b-11
hedeyan	bāzdem	10a-15
heğbe	ḫurcīn	28a-14
helak	tebāh	19b-15
helak	tebset	19b-11
helak	ādrenk	4a-9
helāk	hūş	65a-11
helkecük	herkāre	64a-8
hemīşe	hemāre	64b-2
hemīşe	hemvāre	64b-2
henüz	nūz	62b-8
hep	heme	64b-8
her gün giyilen ḳaftan bādrūze		10b-7
her işte üstād	fergūl	47a-9
herkiz	benpiz	15a-7
herre	sepūsā	37b-9
herre aşı	sümtū	41b-1
herze	bāzrum	10a-10
herze	bīḫūde	16b-6
herze	felāz	47b-10
herze	fend	47b-13

[265] ki cāmeye bir çirişi sürerler.
[266] sarımsaḳ döğecek havan.

herze	fuḫş	48a-9
herze	ḫalle	27a-11
herze	jāj	34b-6
herze	lāġ	56b-10
herze	nāfercām	60b-8
hevenk	āvnek	8a-8
heybet	nehyib	62a-1
heybet	sütūh	40b-15
heybet	sütve	40b-15
heybet	şükūh	44b-4
heybetlü	evrend	8a-1
heybetlülik	şükūmī	44b-4
heykel	çeşm-i menām	23b-9
heyūlā	bīrenk	16b-7
heyva	eyvā	8b-3
ḫırḳalıḳ	bürnīs	18a-2
ḫırman mühri	dece	30a-2
ḫırman mühri	deje	30a-12
ḫırman süpürkesi-laḫc		57a-4
ḫırṣ	ezden	5a-2
ḫışīm	ġujüm	46b-4
ḫıştek	sūje	41b-10
ḫıyāraḳ	ḫūk	29a-4
ḫıyarlıḳ	ḫıyārzār	28a-7
hiç	īç	9a-7
ḫikāyet	destān	30b-3
ḫikāyet	semer	38b-11
hile	kīmiyā	53b-10
ḫile	destān	30b-3
ḫile	renk	33a-15
ḫile ve turab	turb	22a-1
ḫīledür güreşte-bend		15a-6
ḫīleger	rīmen	33b-12
himmet	meniş	59a-2
himmetsüz	māḫ	57b-12
hind pādişahı	rāy	32b-6
hind padişahı taḫtı	ket	50a-9
hindustan	kozırābiḫ	32b-12
hindustan ḳozı	gevz-i hindī	52b-7
hirek	peşenc	14b-3
hirk olmuş yir	şodkār	44b-2
ḫisab	mer	58b-5
ḫiṣār	enbāḫūn	7a-9
hīz	mābūn	57b-15
ḫizmetkār	kevyiz	52b-11
ḫodbīn	kendedimāġ	52a-4
ḫodbīn	kīç	53b-11
ḫodbīn	kühinc	56b-8
hoḳḳabazoyunı-mencek		59a-4
ḫorlıḳ	nükūhiş	62b-7
ḫoros ibiği	tācek	19b-1
ḫoruldamaḳ	buḫsüb	17b-9
ḫoş avāzluḳuşşārek		42a-5
ḫoş dil	ḫuş meyş	29a-8
hoş dirlik	nāz	60a-15
ḫoş ḳuzī	ḫumber	28b-6
ḫu	deyden	31a-3
ḫub	jīr	36b-4
hūb avratlar	ḫırām	27b-11
ḫūb ve eyü	hüjīr	65a-7
ḫuküm	niyāḳ	62a-13
ḫunsalar	ḫavalīker	27b-5
ḫurd	mūrçe	60a-10
ḫurda ṣatıcı	pīrjeyfürūş	17a-12
ḫurma ipi	vāzuġ	63a-10
ḫurma oġulduruḳı-dālḫurmā		29b-13
ḫurma ṣalḳımı	kübāse	54a-7
ḫurmet	āzerm	5a-10
ḫurmetlü	ercümend	4b-11
ḫuşev	ḫūşāb	29a-12
ḫūşuraḳ	ḫūşter	29a-7
ḫuy	dūd	32a-10
ḫūy	ḫūtüre	29a-9
hücre	gülbe	55a-10
ḫücre	kürīce	54b-7
hüdhüd	būbū	19a-4
hüdhüd	pūpe	18b-13
hüdhüd	püpek	18b-13
hünerlü	hünermend	65a-10
hünerlü	hünerperver	65a-10
hünerlü	hünerver	65a-10
hünersizlik	bek ü lek	57a-9
hünersizlik	pek	14b-12
ḫüzāvend	ḫadīv	26b-1

I

ıḳlıḳ	kemānçe	52a-1
ıḳlıḳ	rebāb	32b-15
ıḳlıḳcı	rebābī	32b-15
ıldırım	telālek	21a-2
ıldız ḳurdı	şebtāb	42a-14
ılduzlar	ferārūn	47a-15
ılgım	kūrāb	56a-11
ılġım ṣalġım	kebīrserāb	50a-6
ılġun	bān	11b-13
ılıcaḳ ṣu	ḫalīṣ	27a-12
ılim ḫikmet	ferzān	47a-9
‘ıllet içündür	çūn	25b-6
ıñramaḳ	ġurīş	46b-3
ıñramaḳ	ġurş	46b-3

Iraḳ	dūr	32b-1
ırāḳ	kārīn	49a-12
ıraḳ ol	berd	12b-11
ıraḳdan görüci	dürbīn	32b-1
ıraḳlıḳ	şum	44b-7
ırḳat	müzdever	59b-10
ırlamaḳ	sirāy	39b-14
ırmaḳ	cūy	25b-1
ırmaḳ adı	perek	13b-15
ısı yir	germkāh	50b-9
ışırġan dikeni	ḫarzemre	26b-8
ışırmaḳ	gezāy	51a-5
ıssı	germ	50b-8
ıssı nesne	germsīr	50b-9
ıssuz yir	dīvlāḫ	31b-1
ışıḳdür	ḫoy	28b-13
ışıḳlu ay	māhtābān	58a-7
ışıḳlu ay	meh-i tābān	59a-8
‘ışḳ	sevda	39a-6
‘ışret	mīzed	59a-14
‘ışve	firīb	48a-2
‘ıvaż	bādāş	10b-13
‘ıvaż	bādefrāh	10b-3
‘ıyşdür	avrend	8a-8

İ

ibrik	āfitābe	6a-8
ibrik	ābsitān	3b-5
ibriḳ	āftāde	6a-8
ibrīḳ	ābitābe	3b-7
iç ṭon	şalvār	43a-7
iç ṭonı	cāmebādūz	22b-11
iç ṭonı	izār	8b-5
iç yaġı	pīşe	17a-6
içeru	derun	30a-10
içeru	ender	7b-13
içeru	enderūn	7b-13
içi boş	kāvāk	49a-4
içi boş diş	kerv	50b-6
içi ḳızıl manta	şübük	44a-13
içmek	lüġ	57b-7
içmek	nūş	62b-9
içün	behr	15b-3
iğde	sincid	40a-8
iğne	sūzen	41b-5
iğne yurdusi	süfār	41b-7
iğneci	sūzenger	41b-6
iğe	sūhān	41b-7
iğe oḳı	sūnīş	41b-9
iki	dū	32a-13
iki avretlü er	penānc	15a-5
iki bin	dūhezār	32a-14
iki çatal bīl	künend	55b-7
iki ḳardeş ḳanı	ḫūn-i siyād şān	29a-6
iki ḳız ḳardeş	ḫ^{w}āher-ender	29a-10
iki yüz	dūvīst	32a-14
İki yüz bin	dūbīsthezār	32a-15
iki yüzlü ādem	ġāş	45b-7
iki yüzlü er	māḫ	57b-12
ikilik	dükdān	32a-13
ikinci	berzker	13b-8
ikinci	düvüm	32a-14
ikinci	keyhān	53a-3
ikindi	āḫir-i rūz	4a-6
ikindü	namāz-ı dīger	61b-5
ikindü seyranı	kilgeşt	53b-7
iḳlıḳ	çeġāne	23b-15
iklim	gīl	54a-2
iḳlim	kişver	53b-1
iklim	merv	58b-1
iḳlim	zāvel	34b-14
iḳrār	ḫastū	26b-15
ilancı	sāy	37a-13
ilçü	vaḫşūr	63a-13
iletdi	bürd	17b-13
ilik	kūḫāk	56b-1
ilik	maġz	58b-14
ilik	muḫ	59b-6
imam	pīşnamaz	17a-6
imamlar	berzīn[267]	34b-10
imamlar	zerdişt [268]	34b-9
in	dūk	32a-12
inan	raḫ	33a-3
inanmaḳ	bāver	12a-5
ince	bārīk	11a-13
ince āvaz	çeşzid	23b-12
ince ḳamış	nāl	60b-3
ince yol	tertenc	20a-8
inci	dūktirāş	32a-13
incinmek	āzer	5a-8
incü	bessed	14a-15
incü	dür	31b-12
incü	dürdāne	31b-12
incü	mürdārīd	59b-8
incü dizilmiş iplik	silk	40a-7
incü dizini	hār	64a-4
incüci	bessedker	14a-15
inçiruḳ	ūşek	9b-8

---

[267] İbrahim Peyġamberiñ milletinin imamlarıdur.
[268] İbrahim Peyġamberiñ milletinin imamlarıdur.

inçḳuruḳ	zaġnek	35b-2
inçruḳ	iskece	8b-7
inçruḳ	iskūme	8b-6
inegümṣaġmal	tīrāje	21b-11
inek	māẕekāv	58a-4
īnenmiş ata	aḫte	4a-4
inildü	nāliş	60b-7
inildü	zārī	34b-6
iniş	nişyib	62a-7
iniş	şīb	44a-2
inkar	cühud	25b-9
iñleyici	sāyende	37b-4
iñlü	müstemend	59b-11
iñü	nāle	60b-1
ip	resen	33a-7
ip	rīsmān	33b-14
ip	pādpīc [269]	9b-13
ip bükücü	resentāb	33a-7
ipde oynayan	resenbāz	33a-7
ipek	kej	51a-2
iplik	rişte	33b-10
iplik pāresi	nāḫ	61a-4
iplik ucu	penāġ	15a-15
īr	terān	20b-3
īr	terāne	20b-3
īr yani vakitsüz-bīgāh		17a-15
iri	dürüşt	31b-11
iri etmek	ḫaşkār	27a-7
iri gevde	hāşkānç	27a-3
iri nesne	dirvāḫ	31a-8
irilik	dürüştī	31b-11
irin	kelenc	51b-10
irin	rīm	34a-1
irkek aṣlan	nerre-şīr	61a-7
irkek oğlan	piserikaḫ	16a-8
irmek	nühār	63a-1
is	jenk	35b-11
ishal	rencen	33a-14
isilik	gürāz [270]	54a-13
isilik	tāb	19a-14
isilik	tebiş	19b-13
isilik	tef	20b-11
ispīdāc	ispīdān	8b-13
israḳı gice	perendūş	13a-14

istemek	cūy	25b-1
istemek	yūz	65b-10
isteyici	cūyende	25b-1
istiġfar	ḫaşkāmār	27a-3
istiġfār	āmār	6b-15
istihzayla gülmek-ḫandeḫıriş		27b-3
istiḳbale gitmek	pedide	12b-6
istiḳbale gitmek	pezīre	12b-8
iş	hemdem	64b-7
iş	hemnefes	64b-8
iş	jeflec	35b-5
iş	kirdār	53a-13
iş	munis	60a-11
iş	yār	65a-12
īş	kār	48b-14
iş āhiri	ferm	47a-10
iş āḫiri	bāḳdüm	11a-15
iş bilici	kārdān	49b-7
iş bilür ılḳı	fermaḫte	47a-12
iş böyle	īn çunīn	9a-7
iş buyurucı	kārfermāy	49a-1
iş eri	kūtvāl	56b-3
iş evi	kārḫāne	48b-18
iş evveli	āġāzkār	5b-14
iş evveli	felaḫ	47b-11
iş güc	kiyā	54a-5
iş süren	kārdān	49b-8
iş ṭutucı	kārdār	48b-14
iş ṭutucı	kārdār	49b-12
iş yiri	kārkāh	48b-15
iş yiri	kārker	48b-15
işci	kārgüzār	48b-14
işci	kārkün	49a-12
işek dikeni	genger	52a-11
işek sineği	ḫar mekes	26b-6
işek sineği	sürḫçenk	41a-7
işemek	çāmīn	23a-1
işidici	şinvā	43b-15
işin tamamı	siperī	39a-10
işitmek	kerv	50b-6
işler evveli	merḫaş	58b-4
işsüz	āvāre	8a-4
işsüz	bīkār	17b-4
it	seg	38b-8
it balığı	kefceliz	51b-2
it bisleyici	segbān	38b-9
itburnı	hemsūd	64b-9
it burnı	kūhenc	56a-14
it dirsegi	nāḫute	60b-5
it üzümi	seg engūr	38b-8

[269] nevruzda ṣalınduḳları ipdür ya'ni ṣalıncaḳ Kirmanda aña kevā dirler İsfehanda fütcübil dirler.

[270] tabdır ḥarāretden ḥāṣıl olur ekṣer doġurmaḳ vaḳtinde avratlara.

iti	tīz	21b-10
ivici	şitābān	43b-5
ivmek	germend	50b-14
ivmek	hīn	65a-5
ivmek	şitāb	43b-5
iy	yā	65a-13
iy nice	besā	14a-12
iyegü ucı	ser-i pehlū	38b-4
iyer	āẕerem	4a-11
iyer kiçesi	yūn	65b-11
iyniçe	īybesa	9a-9
īyş	evc	7b-15
izī	bud	17b-10
izvā	zīrbā	36b-5

K

ka'be yolı	kāhkeşān	49a-8
ka'be yolı	kehkeşān	52b-13
ka'be yolı	rāh-ı kehkeşān	32b-10
ḳab ḳacaḳ	bārdān	11a-13
ḳab ḳacaḳ	ḫunūr	28b-12
ḳaba nesne	devzek	30b-14
ḳaba ṣaḳallu	belmerīş	15a-4
ḳabalaḳ	berṭale	13b-5
ḳabarcıḳ	būbdān	19a-4
ḳabarcuḳ	dürc	31b-12
ḳabarcuḳ	gūbile	56a-1
ḳabarcuḳ	hev	64b-15
ḳabarcuḳ	kūpāl	56a-10
ḳabarcuḳ	şūġ[271]	44b-15
ḳabcuḳ yapraġı-merḫ		58b-3
ḳabīle	ḫīşāvend	28a-4
ḳabīle	sās	37b-3
ḳabīle	tebār	20a-1
kābīz	mehr	59a-8
ḳablubaġa	keşef	51a-10
ḳablubaġa	sengpuşt	39a-3
ḳabr	gūr	56a-1
ḳabr	taḫme	30a-2
ḳabr ḳazıcı	gūrgen	56b-6
kabża	şest	42b-11
ḳacacaḳ yir	girīzkāh	53a-9
ḳacmaḳ	girīġ	53a-8
ḳacmaḳ	kāl	48b-13
ḳaçacaḳ yir	cāy-i kirīz	22b-7
ḳaçan	key	53a-2
ḳaçdı	kālīd	48b-13

[271]ḳabarcuḳdur elde ḳatı deridür ẓāhir olur elde ayaḳda iş işlemekden.

ḳaçış	gürīz	54b-5
ḳaçmaḳ	güzi'	54b-11
ḳadeh	tüfāġ	22a-4
ḳadīmī	dīrīne	31b-5
ḳadr	āmruġ	7a-4
ḳadr	erc	4a-15
ḳafa	hīre	65a-6
ḳafa	ḫīre	25b-11
ḳāfir	tersā	20a-11
ḳafir oğlanı	tersā-peççe	20a-12
kafir-i menḳuş	bālūş	10a-6
kāfirler şileleri	sütūvān	40b-14
ḳaftan	cāme	22b-11
ḳaftan	ḫaftān	27a-10
ḳaftan	ḳabā	48b-2
ḳaftan	ten cāme	21a-10
ḳaftan [272]	bebr-i biyān	12a-7
ḳaftan düğmesi	āḫkūjene	4a-7
ḳaftan iliği	engule	7a-11
ḳaftan saçağı	yervez	65b-2
ḳaftan yaḳası	çarḫ	23b-1
kaftan yüzi	āvāre	8a-4
ḳaftandür	bīhūz[273]	16b-5
ḳaftanlıḳ	cāmekī	22b-12
kaġıtnāme	sifir	40a-4
ḳaġşaḳ	rişt	33b-11
kāhel	keyār	52b-15
ḳahḳaha	şul	45a-5
ḳaḳımaḳ	vej	63b-6
ḳaḳımaḳlıḳ	ḫudūk	28a-9
ḳaḳımış	jeyān	36a-7
ḳaḳımış kişi	ḫışım-gīn	27b-14
ḳaḳımış kişi	ṭīre	45a-11
ḳaḳırdaḳ	cüzdere	25a-11
ḳaḳırdaḳ	çezdere	23b-8
ḳal'a	diz	31a-12
ḳalabalıḳ	enbūhī	7a-13
ḳalay	erzīz	4b-10
ḳalaycı	erzīzger	4b-11
ḳalb kişi	daġalzen	30b-6
ḳalbur	ġarbīl	45b-14
ḳalbur	ġırbāl	46a-14
ḳāleb	kālebed	49b-5
ḳalem	ḫāme	25b-14

[272]bir ḳaftandur ki ḳaplan derisinden.Rüstem-i Zāl ānı cenkde geyer idi ve dirler ki ānı cennetten getürmişlerdür.

[273]ḳaftandür ki od öninde ṣararmış ola ve daḫi bir nesnedür ki yanmaġa yaḳın ola.

ḳalem içi	nāl	60b-3
ḳalem ḳoyacak	ḫāmedān	25b-15
ḳalem ucı	nevk	61b-11
ḳalenderi	lepāçe	57a-1
ḳalik at	kūniste	56b-7
ḳalḳan	çerḫa	23b-3
ḳalḳan	isper	8b-14
ḳalḳan	siper	8b-14
ḳalḳan	siper	39a-10
ḳaluġan	circe	24b-13
ḳaluġan	çerḫale	23b-3
ḳalye	ābkāme	3b-5
ḳalye	naġşīle	61a-14
ḳalye	tebāme	19b-15
ḳalye	şeḫār[274]	42b-5
kāmallıḳ	küyār	56b-8
ḳamçı	taziyāne	19b-6
ḳamçı riştesi	şīb	44a-2
ḳamış	ġarv	45b-12
ḳamış	kilk	53b-6
ḳamış	ney	62a-2
ḳamış ḳabı	firīz	48a-2
ḳamışlıḳ	neyistan	62a-2
kamil	tesenber	20b-7
kāmil ve bāṭıl	ejkehen	4b-15
ḳan	ḫūn	28b-15
ḳan alıcı	rek-zen	33a-13
ḳanad	let	57a-2
ḳanat	per	13b-1
ḳanat	şehper	43b-2
ḳanbil	varġast	63b-2
ḳancıḳ it	māc	57b-12
ḳande	kücā	54a-9
ḳandedür	kücāst	54a-10
ḳandesin	kücāyī	54a-9
ḳanı	kū	56a-11
ḳāni‘	ḫursend	28a-14
ḳanḳı	küdām	54a-11
ḳanḳısı	küdāmīn	54a-12
ḳañlı	gerdūn	50b-10
ḳanlu su	ḫūnāb	28b-15
ḳanlu ṣu	ḫūnābe	28b-15
ḳapan	kepān	50a-6
ḳapān	kerestūn	50b-3
kapcuk	üḫkūk	9a-11
kapcuk	üḫkūl	9a-11
ḳaplan	bebr	12a-7
ḳaplan	pelenk	15a-2

274 kāzurlar cāme yuduġı ḳalye.

kapu	der	30a-8
ḳapu	dergāh	30a-7
kapu arḳacı	püştīvān	18a-12
kapu baġı	puştībān	18a-11
ḳapu ḫalḫası	zerfīn	35a-11
ḳapu ḳanadı	let-i dar	57a-3
ḳapu ḳayışı	ferseb	47b-1
ḳapu küreġi	rej	33a-5
ḳapu mıḫı	püş	18a-15
ḳapu öni	bālān	10a-13
ḳapu rezesi	rīze	33b-13
ḳapu yöresi	bülendīn	18b-3
ḳapu yöresi	pelīdīn	15a-2
ḳapucı	derbān	30a-8
ḳapucı	sermenek	38a-9
ḳar	berf	13b-8
kār ü bār	lāne	56b-12
ḳara	siyeh	40b-4
ḳara balçıḳ	lejen	57a-6
ḳara balçıḳ	şilk	43b-11
ḳara boncuḳ	ḫamāmin	27a-14
ḳara boya	zāc	34b-5
ḳara çamur	lūş	57b-6
ḳara çulban	ḫafc	27a-9
ḳara dul	çünk	25a-15
ḳara ev	ḫarkāh	26b-11
ḳara ev	ḫarkeh	26b-11
ḳara gönüllü	siyah dil	40b-5
ḳara gümiş	kerf	50b-2
ḳara ḳaz	beṭ-ābī	14b-9
ḳara saḳız	zift	36a-10
ḳara sıġır	şāmāge	42a-7
ḳara sıġır	tikit	21b-4
ḳara ṭopraḳ	ḫalīş	27a-14
ḳara yonca	dīvsuput	31b-2
ḳarabaġır	siyehfām	40b-5
ḳaraġū	şebgūr	42b-1
ḳaraḳulaḳ	siyahgūş	40b-4
ḳaramuḳ	ālūçe	6b-12
ḳaramuḳ	kejem	51a-6
ḳaramuḳ	küjüm	54b-9
karañū	nefām	61b-1
ḳarañu	deycūr	31a-3
ḳarañu	tār	19b-2
ḳarañu	tārīk	19b-5
ḳarañū gice	şebtār	42b-3
ḳarañulıḳ	tārī	19b-5
ḳarañūlıḳ	tārīkī	19b-5
karavaş	ḫavel	27b-6
ḳaravaş	dāh	29b-3

ḳarāvaş	kenīz	52a-10
ḳarāvaş	kenīzek	52a-11
ḳaravul	ṭılāye	45a-12
ḳardaş	dāder	29b-11
ḳardaş	māhān	58a-7
ḳardeş	birāzer	13b-7
ḳardeş oğlı er ḳardeş	ender	7a-7
ḳarġa	kelāġ	51b-5
ḳarġa	zāġ	34b-4
ḳarġa āvāzı	kāġ	49a-7
ḳarġa düvlegī	kebist	50a-2
ḳarġa ḳavunı	ḫarzemre	26b-8
ḳarġa ḳavunı	küpüst	54a-8
ḳarı	bīrzen	17a-8
ḳarı	pīrzen	17a-8
ḳarı	şehbere	43b-2
ḳarın	dere	30a-11
ḳarın	işkem	8b-15
ḳarın	işkembe	8b-15
ḳarın	şikem	43b-10
ḳarınca	mūr	60a-5
ḳarış	sine	40a-9
ḳarış	vejāḫ	63b-6
ḳarış virmek	nefrīn	61b-1
ḳarışdurmaḳ	āmīġ	7a-3
ḳarışmaḳ	āmīġ	7a-3
ḳarışmaḳ	āmīziş	7a-5
ḳarışmış	āmīze	7a-2
ḳarışmış	şūrīde[275]	44b-12
ḳarḳahen	būḫale	19a-5
ḳarḳalmaḳ	dān	30b-13
ḳarḳı	vergān	63b-1
ḳarlaġcı	perestū	13a-8
karlaġıc	perāstek	13b-6
ḳarlaġıc	bālūye	11a-1
ḳarlaġıc	ferāstūk	47a-6
karlaḳuc	çirre	24b-13
ḳarmaḳ	heruk	64a8
ḳarpuz	hindūvāne	65a-4
ḳart oġlan	kenk	52a-10
ḳart oġlan	kinek	53b-9
ḳart oġlan	kündvāle	55b-4
ḳartal	dāl	29b-11
ḳartal	dāle	29b-11
ḳartal	künger	56a-15
ḳartal	rend	33b-1
ḳartlanmış	us	9b-9
ḳārūre	heşbār	64a-13

[275]karışmak ve gönli bulanmaḳ

kāruvānsaray	hān	26a-2
ḳaṣıd	āhenk	8a-11
kaṣīde	çeġāme	23b-15
ḳasnaḳ	āḫkem	4a-6
kaṣnı	kesni	51a-7
ḳaṣnı	engüdān	7a-13
ḳaṣnı	sekbīḫ	38b-9
ḳaṣnı	sīyimber	40b-9
ḳasuḳ	zehār	36a-6
ḳasuḳ ḳılı	bāne	11b-12
ḳasuḳ ḳılı	remgān	33a-14
ḳasuḳ ḳılı	zünbe	37a-3
ḳasurġa	dūle	32a-9
ḳaṣurḳa	girdbād	53a-12
ḳaş	berū	13a-9
ḳaş	ebrū	3b-10
kāşkī	kāc	48b-11
ḳaşuḳ	milaḳa	59a-11
ḳat	nezd	61a-9
ḳat	tūy	22a-12
ḳat	ṭāḳ	45a-6
ḳat ḳat tū	ber tū	22b-2
ḳat ve ḳaymaḳ	tū	22a-12
ḳatı	saḫt	38a-1
ḳatı aġacdur	neşk	61a-10
ḳatı etmek	verhemīn	63b-2
ḳatı ġavġa	ḫalālūş	27a-13
ḳatı ḫulu	vej	63b-6
ḳatı ḳoca	gendepīr	52a-15
ḳatı nesne	dijem	31a-11
ḳatı nesne	rūşen	34a-11
ḳatı ṭaş	ḫārā	25b-12
ḳatı yay	çarḫ	23b-1
ḳatı yir	ḫarnāyik	26b-9
ḳatı yir	şaḫ	42b-6
ḳatı yir	zerāġan	35a-7
ḳatıḳ	kāme	49b-2
ḳatılıḳ	saḫtī	38a-1
ḳatılıḳ	zelīḳan	35b-7
ḳatılıḳ	puççītec[276]	17b-7
ḳatılıḳ ve renc	-kefā	51a-14
ḳatılıḳ ve renc	-kenā	52a4
ḳatır	ester	5b-8
ḳatıran aġacı	şerbīn	42b-10
ḳatıṭar olmaḳ	terencīre	20a-14
ḳatī ṣaġır	kerīker	50b-1

[276]ḳatılıḳ daḫi laṭifedür ki çobanlar keçilerin anuñile oḫşarlar.

ḳatil aġacı	bendgīr	15a-7
ḳatil aġacı	neşk	61a-11
ḳatil aġacı	pādīr	10a-3
ḳaṭı inlü	pehne	15b-7
ḳaṭrān	ketrān	50a-9
ḳaṭun ṭuzluġı	zirişk	36a-8
kav	cühūdāneküşt	25b-10
ḳav	pede	12b-4
ḳav	süḫte	41b-11
ḳaval	hʷomel	29a-3
ḳavi at	ref	33a-12
ḳavim	ḫīş	28a-2
ḳavl	peymān	15b-12
ḳavluḳ	ḫamçāḫ	27a-15
ḳavm	ḫīşāvend	28a-4
ḳavm	tebār	20a-1
ḳavs-i ḳuzaḫ	servīs	38a-4
ḳavuḳ	ābdelez	3b-5
ḳavuḳ	jey	36a-7
ḳavuḳ	kümīzdān	55a-11
ḳavuḳ	sipīddār	39b-1
ḳavuḳ	şāşedān	42a-9
ḳavun	ḫarbüze	26b-4
ḳavun çiçeġi	rībāc	34a-2
ḳavun oyundusı-şükle		44b-5
ḳavunluḳ	ḫarbüzezār	26b-5
kavut	pist	16a-6
ḳavut	püst	18a-7
ḳaya	sengḫāre	39a-1
ḳaya ḳuşı	sürḫsār	41a-7
ḳayġana	ḫāyegīne	26a-6
ḳayġana	ḫāyerīz	26a-6
ḳayġu	dijem	31a-11
ḳayġu	veġīş	63b-12
ḳayġū	endūh	7b-9
ḳayġulu	dijem	31a-11
ḳayġulu	enduhgīn	7b-10
ḳayġulu	endūhnāk	7b-10
ḳayġusuz	dend	30b-11
ḳayġusuz	ra‘nā	33a-10
ḳayın	ḫasrānger	27a-1
ḳayın aġacı	ġūş	46b-9
ḳayın ata	ḫasr	27a-1
ḳayın ata	ḫusū	28a-15
ḳayış	berāz	13b-14
ḳayış	pejaj	14a-7
ḳayış	perāz	12b-15
ḳayış	pīşrār	17a-8
ḳayḳı aġac	ḫavenk	27b-5
ḳaynaḳ	çenkāl	24b-2

ḳaynamaḳ	cūş	25b-4
ḳaynamaḳ	cūşīş	25b-4
ḳaz	beṭ	14b-9
ḳaz ḳuşı kepelek-zümnüç		37a-2
ḳazan	ḳazġān	48b-4
ḳazan	levīd	57a-14
ḳazanc	verziş	63b-4
ḳazancı	ḳazġānger	48b-4
ḳazanılmış	el-faḫte	6b-9
ḳazanılmış	el-faḳde	6b-9
ḳazanmaḳ	el-faḫt	6b-9
ḳazanmaḳ	el-ḳabḫ	6b-10
ḳazanmaḳ	tūz	22a-7
każı binisi	terzude	20a-9
ḳażı binisi	çek	24a-8
ḳażı loḳması	pejmāverd	14a-4
ḳażılıḳ	dāverī	29b-8
każī	dāver	29b-7
ḳazma	tirşit	21b-2
ḳazma	tūşt	22b-1
kebab demüri	bābzen	10b-15
kebab demüri	gerdenā	50a-14
kebr	gevr	52b-9
kebūter	ṣulṣul	45a-5
keçi	büz	18a-6
keçi boynuzi	ḫarnūb	26b-5
keçici	büzbāz	18a-6
keçken	kejene	51a-1
keçkil	zevke	35b-7
kedḫüzā avrat	kedbānū	50a-12
kefen ṣoyucı	gūrşikāf	56b-6
kehrubā	bīcāde	16b-4
kehrubā	bīcāz	16b-4
keklik	kebek	50a-7
keklik azmaḳ	hevşāzdeh	64b-13
keklik ṣalınışlu-kebekḫırām		50a-7
keklük otı	firīzbūyā	48a-3
kel	daġ	30b-6
kelāker	ḳalye	48b-6
kelāve	kündepīç	55b-8
kelāve ve uca	künde	55b-6
keleb	kelāb	51b-6
kelebek	çirāġvāre	24b-13
kelebek	pervāne	13a-13
kelek	sefçe	38b-6
keler	akşe	6b-4
keleve	kelābe	51b-7
keleve	kelāve	51b-7
keltekele	kirpāsū	53a-13
kemāne	vāḫ	63a-4

kemankere	gürūme	54b-4
kemend	ḫām	25b-14
kemene	kemāne	51b-15
kemene ḳozī	kepist	50a-2
kemer	kemer	51b-14
kemer	ṭāḳıye	45a-7
kemre	zibil	36a-8
kemrelik	zibilgāh	36a-8
kenar	kerān	50b-14
kenar	pere	13b-7
kendir	genev	52b-2
kendir	kend	52a8
kendir	keneb	52a-8
kendir ağacı	bīd encīr	16b-13
kendir ipi	murār	59b-9
kendü	ḫīşten	28a-3
kendüyi	gören kāf	48b-12
kepçe	kefce	51a-12
kepçe	kefcūk	51a-12
kepek	sepūs	37b-8
kepek aşı	sepūsvā	37b-8
kerdeme	keykeç	53a-5
kereyağı	müske	59b-11
kerivet	teḫt	20a-3
kerpüç	ḫışt	27b-15
kerpüçci	ḫışt zen	27b-15
kerpüçci	ḫışt-ger	27b-15
kertekele	ande	45b-2
kertekele	keryeş	50b-1
kertekele	rūle	34a-12
kerubānserā	ribāṭ	33b-9
kervansaray	tīm	21b-13
kesek atıcı	külūḫ-endār	55a-3
keseken	bürrān	17b-12
keser	teş	20b-7
keser	tīşe	21b-13
keserci	tīşeker	21b-14
kesici	bürrende	17b-13
kesmūk	kefe	51a-13
kesmük	sācur[277]	37b-1
kestene	şehbelūṭ	43b-2
keş	keşk	51a-10
keş	künaḫ	55b-6
keş	terīn	20a-15
keşiş	muġ	59b-15
keşiş oğlı	muġpeççe	60a-1
keşişler	muġān	60a-1
keşlü aş	keşkīne	51a-9

[277]it boynuna bağladıkları ağaç pāresi ki türkīce kesmük dirler. (Ḥalīmi)

keşlü aş	terīnvā	20a-15
keşür	zerdezemīn	35a-9
kettān	za'īre	35b-1
kettān pāresi	let	57a-2
kevgür	kefgīr	51a-13
keyik	āhū	8a-10
keyik buzağusı	āhūbere	8a-14
keyik yavrisi	āhūpeççe	8a-15
keyine	necīz	61a-3
ḳıble-i ġılle	rāj	32b-14
ḳıcī	serm[278]	38a-6
ḳıġ	pişek	16a-10
ḳıġ	pişkil	16a-10
ḳılçıḳ	dānir	29b-9
ḳılçıḳ	dāse	29b-10
ḳılıc	pelarek	15a-4
ḳılıc	şimşir	43b-13
ḳılıc eri	şimşīrzen	43b-13
ḳılıç	tīġ	21b-12
ḳılıç	tīje	21b-3
ḳımar	menk	59a-5
ḳımar oḳı	tīr-i ḳımār	21b-9
ḳın	niyām	62b-3
ḳına zenbili	kāşkene	49a-3
ḳıncı	niyāmger	62b-3
ḳındıra	dās	29a-14
ḳındıra	dehle	30b-15
ḳındıra	süvāre	41b-9
ḳındıruş	āġālīş	6a-3
ḳıraġū	odraġ	9b-8
ḳıraġū	püjter	18a-5
ḳıraġū	püjüm	18a-5
ḳırġıl	kemīre	52a-2
ḳırḳ	çihil	25a-4
ḳırḳ	çil	25a-1
ḳırḳ bin	çil hezār	25a-2
ḳırḳ bir	ṣad tū	45a-4
ḳısa	kūtāh	56b-5
ḳısac	enbere	7b-6
ḳısac	enbur	7b-6
ḳısac	enbure	7b-6
ḳısac demüri	sükārhenc	41a-13
ḳısır	seterūn	37b-15
ḳısır	sitāġ	39b-9
ḳısır avrat	esterūn,	5b-6
ḳısır avrat	sütürven	41a-2
ḳısmet	tūzī	22a-14

[278]ya'ni bir otdur ki ānı yoğurda ve tarḫānaya koyarlar.

ḳısraḳ	māzyān	58a-10
ḳıṣṣa	sergüdeşt	38a-10
ḳıṣṣa ḫūn	efsāne kūy	6a-13
ḳısu	tengā-tenk	21a-13
ḳış	dey	31a-1
ḳış	zimistan	36a-11
ḳış ayı	deymāh	31a-1
ḳış ayı	tīr-i māh	21b-10
ḳış evi	fervār	47a-4
ḳıvırcıḳ ṣaclu	kālīde mūy	49b-5
ḳıvırcıḳ zülüf	ġaf	46a-2
ḳıvırcuḳ	şikenc	43b-9
ḳıvırcuḳ ṣac	pişek	16a-10
ḳıvırcuḳ ṣac	püşk	18a-15
ḳıyamet	rusteḫīz	34a-8
ḳıyı	zih	36b-2
ḳıymamaḳ	dirīġ	31a-10
ḳıymet	ārz	4b-2
ḳıymet	bahā	15b-8
ḳıymet	erc	4a-15
ḳız	duḫter	31b-10
ḳız	duḫterine	31b-10
ḳız	düḫt	31b-9
ḳız	girān	53a-14
ḳız ḳardeş	ḫūher	29a-10
ḳız ḳardeş oġlı	efder	6a-7
ḳız ḳuşı	sürbānek	41a-8
ḳız oġlı	nüvāde	62b-11
ḳızamuḳ	serḫuje	38b-4
ḳızamuḳ	sürḫaje	41a-9
ḳızġıl	dūmūy	32b-1
ḳızġun	tāv	19b-9
ḳızġun	teviş	21a-13
ḳızıl	sürḫ	41a-6
ḳızıl aru	ġalfec	46a-4
ḳızıl boya	rūyen	34b-2
ḳızıl çiçek	erġavān	4b-12
ḳızıl mürekkeb	sincifire	40a-12
ḳızıl tut	ḫartut	26b-12
ḳızıl yaḳut	behremān	15b-1
ḳızılca	ġancār	46a-11
ḳızılca	ġāze	45b-8
ḳızılca	gülgūne	55a-9
ḳızılca	sürḫak	41a-6
ḳızılca ṣarmaşıḳ	-vīse	64a-2
ḳızılcıḳ	gernec	50b-11
ḳızılcıḳ	züġal	36b-13
ḳızlıḳsüz	ġarīd [279]	45b-11

[279] ḳıza dirler ki ḳızlıḳsüz çıḳar ere rişvet virür.

ḳızluḳsuz	ġazīd	45b-15
kibri	ḫārpuşt	26a-8
kici barmaḳ	kālūc	49b-6
kiciyik	ḫāris	26a-7
kiçe	nemed	61b-4
kiçi gemi	zevraḳ	36a-5
kiler	perḫū	13a-14
kilid	ḳuful	48b-9
kilīd	felc	47b-12
kilid dendānesi	-mednek	58a-13
kilid dişi	pere	13b-7
kilid peri	firāşe	48a-5
kilim	zenīr	35b-13
kilise	deyr	31a-2
kilise	künişt	55b-7
kilit dişi	dendāne	30b-13
kim	kih	53b-10
kimdür kī	-est	54a-6
kimindür	ez-ān-i kīst	5a-5
kimse	kes	51a-6
kin	kīne	54a-2
kīne	ġujüm	46b-4
kinlü	kīnever	54a-3
kipe	kipā	53a-6
kipe	kīpā	54a-5
kir	külḫac	55a-3
kir	şūḫ	44b-8
kir nesne	kelenc	51b-10
kiras	ālūbālū	6b-11
kiras	gülnār	55a-8
kiraz	ba'lī	14b-9
kirec	şīd	44a-3
kiremüd fers	nevāste	61b-13
kirevle	çüġbūd	25a-12
kirī	müzd	59b-10
kirici	müzdver	59b-10
kiriş	zih	36b-2
kiriş āvāzı	tirnek	21b-2
kirişme ve naz	ġanc	46a-8
kirlü	şūḫgīn	44b-14
kirpüği urmaḳ	-ġamze	46a-7
kise	bedre	12b-4
kīse	ḫalīte	27a-12
kişi	kākā	49b-13
kişniç	keşnīz	51a-9
kişnīç	kişnīz	53b-4
kitab	zeġīr	35b-3
kitab evveli	fihrist	48a-7
ko	bihil	16a-15
ko	bihişt	16a-15

ḳo	betā	12a-9
ḳo	bil	16a-11
ḳo	nih	62a-11
ḳoca	pīr	17a-9
ḳoca	zāl	34b-5
koç	kebş	50a-8
ḳoduḳ	kürre	54b-7
ḳoġ	sitarçe	39b-8
ḳoḫu	būy	19a-3
koḫulu	būy-nāk	19a-4
ḳoḫulu	būpā	19a-4
ḳoḫulu çiçek	kītī[280]	53b-14
ḳoḫulu söġüt	bīd müşk	16b-12
ḳoḳar	gend	52a-12
ḳoḳar	gendā	52a-12
ḳoḳmış	ferġand	47a-3
ḳoḳmış aġızlu	bayāstū	15b-10
ḳoḳmuş	ġaşā	46a-2
ḳoḳmuş	gende	52a-12
ḳoḳmuş	ġuşāk	46b-5
ḳoḳu ṭutmuş nesne	enbūy	7a-12
ḳol	bāzū	11a-9
ḳol bagı	destīne	30a-13
ḳolan	gūr	55b-15
ḳolan	ḫargūr	26b-6
ḳolañ	kemer	51b-14
ḳolay	pervā	112b-9
ḳolluḳçılar	ḫaşem	27a-1
ḳoltuḳ	bagal	14b-10
ḳoltuḳ içi	keş	51a-7
ḳoltuḳ içi	kiş	53b-5
ḳoñşı	hemsāye	64b-5
ḳonuḳ	mihmān	59a-13
ḳonuḳ	mīz	59a-13
ḳonuḳcı	mīzbān	59a-14
ḳonuḳluḳ	mihmānī	59a-13
ḳopmuş	kende	52b-3
ḳopuz	berbuṭ	13b-13
ḳopuzcu	berbuṭzen	13b-13
ḳor	sāḫat	37a-12
ḳorḫu	bīm	17b-3
ḳorḫu	hevl	64b-13
ḳorḫu	pāskūne	11b-9
ḳorḫu	ters	20a-11
ḳorḫu ve bük	hirās	65a-3

[280]ḫoş ḳoḫulu çiçekdür deniz ṭarafından Başra'ya getürürler ḳaftan arasında ḳorlar. hirgiz ḳoḫusu gitmez müşkü amber gibi úoúar.

ḳorḫulu	hirāsān	65a-3
ḳorḫulu	bāpās	10a-10
ḳorḫulu	sehmnāk	39a-7
ḳorḫulu	tersān	20a-11
ḳorḫulu	tersnāk	20a-11
ḳorḫulu nesne	sük	41a-13
ḳorkaḳ bed-	dil	12b-3
ḳorkdı	nehārīz	62a-2
ḳorḳu	bāk	10a-5
ḳorḳunc	nūjāre	62b-13
ḳorḳutmak	zelīḳan	35b-7
ḳorlayıcı	sāḫatker	37a-12
ḳorucı	deştevān	30b-6
ḳoruḳ	ġure	46b-8
ḳoruḳlu aş	ġūrbā	46b-11
ḳovan	gendū	52a-14
ḳovan	kündū	55b-6
ḳovan	kündūle	55b-6
ḳovanlıḳ	kündūc	55b-7
ḳoyun	kūsfend	56a-12
ḳoyun	kūspend	56a-12
ḳoyun derisi	mīşīn	59b-1
ḳoyun ḳıġı	püşk	18a-15
ḳoyun ḳıġı	püşkül	18a-11
ḳoyunlar yataġı-ġūl		46b-8
ḳoz	gevz	52b-7
ḳoz	girde	53a-11
ḳoz	girdekān	53a-11
ḳoz ḳabı	sifāl	40a-3
ḳoz oyunı	şeşḫanc	42b-13
ḳozaḳ	çalġūze	24a-10
ḳozlu ḫalvā	gevzīne	52b-7
köbük	kefk	51a-13
kök	bīḫ	16b-14
kök ḳazıcı	bīḫken	16b-14
köklü	pīḫāver	16b-14
kömür	engişt	7b-8
kömür	züġāl	36b-14
kömür	zükāl	36b-15
köpecik	gümī	55a-12
köpri ve yol	pül	18b-6
körük	dem	30b-9
kösdek	şikāl	43b-8
köstek	şekāl	43a-5
köşk	pīnū	16b-9
köşk ve saray	kāḫ	48b-12
kötürüm	efgār	6b-3
kötürüm	evkār	8a-6
kötürüm	zimīn	36a-12
köy	dih	31a-15

köy	dīh	31b-5
köy	rūstā	34a-13
köy issi	dihdār	31a-15
köylü	rūsitāyī	34a-13
köylü issi	dīhdār	31b-5
köylü,ekinci	dihḳān	31a-15
ḳubadur	ḫode	29a-3
ḳucaḳ	āġūş	6a-2
ḳuduz ḳurdī	pāymūçe	10a-9
ḳuġa	dūl	32a-9
ḳuġā	delv	30b-8
ḳuġa çıḳrıḳı	çāhyūz	22b-9
kul	bende	15a-7
ḳul	çaker	23a-8
ḳul	dāh	29b-3
ḳul	rehī	33b-5
ḳul ve ḳaravaş	bedre	13b-14
ḳul ve ḳaravaş	perestār	13b-11
ḳulac	bāz	11a-7
ḳulaġuz ṭutmaḳ	bedraḳa	12b-3
ḳulak	tenek	21a-6
ḳulaḳ	gūş	55b-10
ḳulaḳ çirki	şūḫ	44b-8
ḳulak deligi	līme	57b-3
ḳulaḳ dibi	binākūş	16a-12
ḳulaḳ urmaḳ	nüyūşe	63a-3
ḳulavuz	rāhber	32b-9
ḳulavuz	rehber	33b-6
ḳule	semend	38b-14
kullāb	çengāl	24b-2
ḳullar	levend	57a-15
ḳulluḳ	bendegī	15a-8
ḳum	rīğ	33b-15
ḳum tebesi	ḫāme	25b-15
ḳuma	vesnī	63b-7
ḳuma	visni	63b-15
ḳumaş	āḫir bāb	4a-7
ḳumaş	kālā	49a-14
ḳumaş ḳabı	kāledān	49b-8
ḳumdan depecük	tūde	22a-12
ḳumlu yir	zerāġank	35a-7
ḳumrı	verşen	63b-2
ḳunbara	ḫunbara	28b-8
ḳundaḳ	şāvnī	42a-7
ḳunduz	sekāb	38b-8
ḳunduz ṭaşaġı	herjendek	64a-8
ḳur‘an	nübī	62b-4
ḳurbaġa	bek	14b-15
ḳurbaġa	bezaġ	14a-6
ḳurbaġa	çaġz	24a-1

ḳurbaġa	ġūk	46b-8
ḳurbaġa	vezeġ	63b-5
kurbaġa yosunı-çeḳrābe		24a-4
ḳurbaġa yosunı-çaġzābe		24a-1
ḳurbaġa yosunı-çaġzvāre		24a-1
ḳurd	gürk	54b-6
ḳurd	kirm	53a-14
ḳurd bıyıġı ḳılı-kāsmūy		49b-1
ḳurd ḳuş	ḫusterān	29a-6
ḳurdeşeni	peşten	14b-7
ḳurdeşeni	püşterem	18a-14
ḳurı	ḫuşk	28b-3
ḳūrī	ḳuş	48b-10
ḳuri beksimet	kāk	48b-13
ḳuri et	ḳadīd	48b-3
ḳuri et	nemeksūd	61b-6
ḳuri nesne	kebz	50a-8
ḳurna āḫir-i	germāye	4a-7
ḳursaḳ	alefdān	45b-2
ḳursaḳ	sengdān	39a-2
ḳurşun	sürb	41a-8
ḳurşun	üsrub	9b-1
ḳurt	ded	30a-2
ḳurt	terf	20b-1
ḳurt ḳuş	dedūdām	30a-3
ḳurtlu aş	terfbā	20b-1
ḳurtlu aş	terfvā	20b-1
ḳurtlu aş	tervbā	20b-1
ḳurtlu mişe	cīlān	25a-5
ḳurtulmuş	reste	33a-7
ḳuru budaḳ	ḫuşkmāze	28b-3
ḳuru budaḳ	ḫuşnūd	28b-3
ḳuru budaḳ	māze	58a-9
ḳuru etmek	ḫuşkemāl	28b-2
ḳuru üzüm	mevīz	59a-6
ḳuruluḳ	ḫuşkī	28b-3
ḳurum	ḫam	27a-15
ḳurumıṣ boḳ	ġūşāy	46b-7
ḳurumış diken	ḫancek	27b-1
ḳurumış gevde-çinik		25a-2
ḳurumuş çapaḳ-kīġ		53b-12
ḳusḳun	kāsū	49b-10
ḳusḳun	pārdüm	10a-15
ḳuşmaḳ	hirāş	65a-4
ḳuş	murġ	59b-8
ḳuş	seḫaş	37b-15
ḳuş	zured	36b-12
ḳuş āvāzı	nevā	61b-7
ḳuş boḳı	penḫal	15a-5
ḳuş boḳı	petḫal	12a-9

ḳuş boḳı	tirḫāk	21b-1
ḳuş ibiği	ḫūçe	29a-9
ḳuş ḳursaġı	jāġar	34b-4
ḳuş ḳursaġı	kūjār	54b-8
ḳuş yimi	çīne	25a-6
ḳuşaḳ	kemer	51b-14
ḳuşaḳ	miyānbend	59b-4
ḳuşburnı	şend	43a-9
ḳuşburnı	tek	20b-14
ḳuşburnı	tük	22a-5
ḳuşlar çavḳı	çeġāle	23b-14
ḳuşlar minḳāru-tebġūz		19b-12
ḳuşlar uçması	pervāz	13b-15
ḳuşlar yuvası	kabuk	49a-5
ḳuşluḳ	çāşt	23a7
ḳuşluḳ vaḳti	çāştkāh	23a-7
ḳuvvet	fer	47a-1
ḳuvvet	nīrū	62a-12
ḳuvvet	nīv	62b-2
ḳuvvet	tīv	21b-10
ḳuvvet	zūr	37a-4
ḳuvvetlü	bürūmend	18a-1
ḳuvvetlü	nīrūmend	62a-12
ḳuvvetlü	zūrger	37a-5
ḳuvvetlü	zūrmend	37a-4
ḳuvvetlü aṣlan şerze[281]		42b-9
ḳuvvetlü başarıcıtuşmāl		22b-1
kūye yolı	jīvār	36b-9
kūyegū	gāh	49a-10
kuyegü otı	āvīsen	8a-6
ḳuyı	çeh	24b-8
ḳuyı arıdacaḳ	çāhvīz	22b-10
ḳuyruġı kesük eşek	külte	55a-4
ḳuyruḳ	düm	32a-3
ḳuyruḳ	dünbe	32a-4
ḳuyruḳlu	dümdār	32a-3
ḳuyruḳlu yıldız-gevz-i cehr		52b-8
ḳuyu	çāh	22b-9
ḳuyumcı	zerger	35a-14
ḳuyumcular ḳalıbı	telfek	21a-1
ḳuyumcular ḳalıbı	teltek	21a-1
ḳuzġun	kelāġ	51b-5
ḳuzġun	kelmāġ	51b-5
ḳuzı	bere	13b-4
ḳuzı	bere	13b-4
ḳuzu ḳulaġı	türūşe	22a-2
ḳuzu yiridür	niserem	62a-5
küb	ḫunb	28b-8

[281] ġadaba gelüb diş sırıtan yırtıcı canavardır.

kücük terece	bācenk	10a-11
küçecük	küfcūk	55a-2
küçecük	pestu	14a-15
küçi	befteri	14b-11
küçī	vefre	63b-12
küçük barmaḳ	kāblīç	49a-3
küçük kuş	tez[282]	20b-3
küçüklük	ḫurdī	28a-15
küf	kere	50b-10
küf yani pas	kelāş	51b-6
kül	ḫākister	26a-9
külçe	külīçe	55a-6
külçe	tenbīse	21a-12
külhan	tūn	22a-9
külhancı	āteştāb	4a-1
külḫancı	tūnī	22a-9
külünk	mītīn	59b-1
kümelen	ehāle	61b-15
kümes	kabūk	49a-4
kümüldürük	ber-bend	13b-2
künd	kūrdīl	55b-12
künk	mūrī	60a-7
küp	ḫum	28b-6
küp	ḫumb	28b-6
küp	ḫunt	28b-7
küpcük	ḫunbara	28b-8
küpe	küşvār	55b-11
küpe	küşvāre	55b-11
küpe	verkūş	63b-4
küpecük	destī	30b-2
küpecük	zīn kūme	36b-6
küpecük	zīnkūpe	36b-8
küpek	tefeş	20b-11
kürek	pārū	12a-1
kürek	sencāb	39a-3
kürk	positīn	19a-10
kürk	şüb	44a-14
kürk dikici	vātger	63a6
kürk ḫurdası	ġırāş	46a-12
kürkci	positīndūz	19a-10
küsbe	küncār	55b-1
küsegū	āteşengīz	3b-15
küsegū	āteşgād	3b-15
küsegü	tennūr āşūb	21a-9
küseġü	pingen	16a-13

[282] bir küçük ḳuştur serçe renginde amma serçeden kiçidür ve İsfihaniler dilince aña tejend dirler.

L

la‘l	bük	18b-14
la‘net	beygāre	15b-9
la‘net	sine	40a-9
laf	metsek	58b-9
laf urucı	kebzenende	50a-1
lağım	kemāne	51b-15
laġm	āhūl	8b-2
lale	na‘mān	61a-13
lapa birinc	şīle	44a-9
lapa pirinc	kücīr	54a-9
lāyıḳ	sezā	38b-4
layıḳsuz	nā-sezā	60b-15
legen	ṭaşet	45a-9
leglek	laḳlaḳ	57a-8
leke	lek	57a-8
lengeç	ẖarçenk	26b-4
lerze	teb-bāde	19b-14
leş	lāşe	56b-15
leşker	neva	61b-8
levāşa	lāş	56b-13
lezzet	ẖāy	26a-5
lezzet	meze	58b-9
lihīm	kefşir	51b-2
līḳa	lās	56b-14
loẖusa	zāc	34b-5
loẖusa	zār	34b-5
-lu-lü eki	nāk [283]	60a-15
lügaz	pürd	17b-15
lüle	nāyije	61a-2
lüle	zihiş	36b-1

M

ma‘cun	lāzen	56b-11
ma‘cun	nūsidārū	62b-9
ma‘īde-nūş	būpānek	19a-5
ma‘şuḳa	düstekān	32a-6
ma’āẕāllah	perkest	13a-3
maā‘ẕallāh	jekes	35b-5
mağara	eknān	6b-7
maẖalle	berzen	13a-8
maẖalle	kūy	56a-11
maẖbub	türk	22a-3
maẖbūb	lūlū	57b-9
maẖbūb	rūd	34a-13
mahfe	kecāve	50a-10
mahın ikinci güni-behmen[284]		15b-5

[283]ālet-i lafẓ-est.meṡela ġamnāk bigi ya‘ni ġamlu.

māh-i ferverdīn-rūzdīn		34a-11
maḳamcāy-i	kāh	22b-8
maḳām	kâşane	49a-15
mal	ẖān-ū mān	26a-7
mal	ẖoste	29a-5
māl	tüvān	22a-9
malaḳ	kūştāvīz	55b-9
māmi	mām	58a-3
mancılıḳ	belken	15a-4
mancılıḳ	mancınīḳ	59a-4
mancınıḳ	bīstikānī	16b-10
mānī kitabı	erjenk	4b-4
manḳaş	mūy-i çīne	60a-7
manṣıb	cāh	22b-9
mantar	kemā	52a-2
mantar	kümā	55a-13
manẓar	maṭmaẖ	58b-12
marul	ẖas	26b-13
marul	kāhū	49b-13
marul	kīpū	54a-3
marul	kūk	56a-8
matḳab	māhe	58a-7
maverāinnehr	dirāz-ı od	31a-10
maymun	kepī	50a-5
maymun	pūzīne	19a-1
mazman	mūtā	60a-8
mazman	mūtār	60a-8
mebār	zevīẖ[285]	36a-1
meclis-i mey	mīzed	59a-14
mecruẖ	efgār	6b-3
mecūsi	gebr	50a-6
meded	zinhār	36b-9
medhūş	şib	44a-1
meẖāfe	hevdec	64b-13
mehāre	kejāve	51a-1
mehāre gölgesi kejābe51a-1		
mekbe	künce	55a-15
mekkār	rīmen	33b-12
mekr ve ẖile	terfend	20a-12
mekr ve ẖile	tünbül	22a-6
mektebdi	bīristan	31a-4
mekük	mākūb	58a-10
melāmet	şīn	44a8
melek	sürüş	41a-4

[284]mahın ikinci günine dirler ve fürs melikleri ol güne ‘aẓīm i‘tibar iderler.

[285]ḳoyun bagarsıgınün aşabine dirler ki kendüye ṭolaşdururlar İṣfehānīler aña mebÀr dirler.

melḫam	melġam	59a-1
melik	milaṭ	59a-11
melül ve ṭaġuḳ	perīşān	13b-12
memleket	ḫān-ū mān	26a-7
memleket	zenc	36a-1
men itmek	berkem	12b-14
men‘ itmek	diriġ	31a-10
menāre	ḫıvīd	28a-3
menevş	vaġşek	63b-11
mengene	çerḫışt	23b-3
mengene aġacı-şenk		43a-11
meni suyu	ḫalle	27a-11
menḳuş ḫarir	perniyān	13a-4
mensub bevey-kābilī		49b-6
mensub bevey-kāşānī		49b-15
mercimek	dānije	29b-13
mercimek	mencūr	59a-4
mercimek	nersek	61a-6
mercimek	nisk	62a-5
merġūl	şikene	43b-10
meriḫ yılduzı	behrām	15a-15
mersin	mūrid	60a-6
mertebe	pāye	10a-7
mertek	diraḫtḫane	31a-7
mertek	ferdār	47b-2
mertek	vārīḫ	63a-4
merzübān	kenārenk	52a-7
mesel	efsane	6a-12
meṡel	cistan	25a-5
meṡel	fesāne	6a-12
meshare	būlkencek	19a-6
meskenet	fürūtenī	48a-10
mesre	māsūre	58a-4
mesure	cefreste	24a-4
meşe	māşā	58a-3
metā‘	āḫirbān	4a-7
mevc	nere	61a-7
mevc	teyyār	21a-15
meydan	evrisperīs	8a-6
meydan	isperīs	8b-6
meydan	siperis	39a-11
meyis	neysān	62a-3
meyl itmek	girābīden	53a-8
mıḫ	mismār	59a-10
mıḳnaṭıs	āhenrubā	8b-1
mınḳār	çenk	24a-15
mışṭar	ḫaṭkeş	27a-8
miḫnet	kefā	51a14
mikāildür	beşter	14b-2
mikyāl	kelendere	51b-8

mildür yolda	sār	37a-9
mīnā	mītū	59a-15
minnet	sipās	39a-9
minnet edici	sipāsdār	39a-11
miskal	mūsīḳār	60a-10
mişḳal	musīçe	60a-9
misvak aġacı	diraḫtārāk	31a-7
mişe	bīşe	17a-2
mişe	tīmas	21b-13
mizan	tīje	21b-3
mīzan	tīje	21b-11
mor renk	dīje	31b-4
mu‘temed kimesne	ūstām	9b-7
muāvin	destiyār	30a-13
muḫal söz	pezfend	14a-2
muḫalleb	ketestū	50a-8
muḫannes	kengāle	52a-7
muḫannes	menveb	59a-3
muḫkem	seft	38b-7
muḫkem baġlanmış	rākşite	32b-5
muḳni	çem	24a-13
munīs	demsāz	30b-10
murad	püẕrām	17b-10
murād	kām	49a-2
murād sürüci	kāmurān	49a-2
murdar	feje	47b-8
murdar	kūke	56b-2
murdar	mencalāb	59a-4
murdar	fejāken	47b-7
murdār	fizih	48a-5
murdar ḳaftan	ferġīş	47a-7
murdar yiyici ḳuş	jekāl	35b-6
muṣḫaf	kürrāse	54b-5
müşebaḳ ḳāpu	ġalebken	46a-5
muştuluḳ	müjde	59b-10
muştuluḳ	nevīd	61b-10
muştuluḳ virici-müjdedih		59b-11
muṭlaḳ yaġ	rūġan	34a-14
muṭrıb	parbed [286]	10a-2
muvāfıḳ	sāzḳār	37b-2
muvāfıḳ	sāzvār	37b-2
mübarek	hümāyūn	65a-9
mübārek	ferruḫ	47a-5
mübārezet	nāverd	8a-1
müfsid	çilvīz	25a-1
mühre	vālād	63a-8
müneccim	aḫter-şinas	4a-8
mürdümük burcaḳ	māş	58a-3

[286]Ḫüsrev-i Pervīzün muṭrıbına dirler.

mürekkeb	dūde	32a-9
mürekkeb	siyāhī	40b-4
mürekkeb	zekāb	35b-7
mürekkeb	zükāb	36b-14
müşābaḳ	mencīr	59a-3
müşk	nāfe	60b-12
müşk ṭolmış	müşkekīn	59b-13
müşkil yol	şerḳabiḫ	42b-9
müşklü	müşkīn	59b-13
müşteri	ḫırīdār	27b-13
müşteri	hürmüz	65a-7
müşteri	zebun	35a-4
müşteri yıldızı	ürmüzd	9a-13
müşteri yılduzı	evmüzd	8a-7
müşteri yılduzı	zāveş	34b-12
müşteri yılduzī	bircīş	16a-2
mütavażā	gīlū	54a-4
müteġayir	ādem-cāf	22b-4
müteḫayyir	hāj	64a-4
mütev	mūtāb	60a-8
mütevaża	kühdān	56b-7
müteveża	ābistenkāh	3b-12

N

na‘lbend oraġı	dehre	30b-14
na‘lin	naḫle	61a-5
na‘ra	ġarnek	45b-14
na‘ra	ḫurūş	28a-11
na‘ra	jeġār	35b-2
nābekār	numūne	62b-7
nāçar	nākām	60b-1
nāçār	güzīr	54b-12
nafaḳa	hezīne	64a-10
nāgāh	hevāzī	64b-15
nāḫoş	derḫīm	30a-5
nāḫoş	ġaşā	46a-2
nāḫoş	ġuşaḳ	46b-5
naḫs	şūm	44b-14
naḳışlu yufḳa ḫarir	-behremān	15b-1
naḳḳāş ernenk	düstūrmānī	4b-4
naḳḳāş	nigārger	62a-8
nakş	nigār	62a-7
nāle-i nerm	azīḫ	5a-13
nām -ı merd	hümām	65a-9
nāmaṭbū‘	ġudnak	46b-2
nāmey-i cevāz	küzar	54a-13
nāmı merd	māhān	58a-8
nām-ı merd	zībāyī	36b-4
nām-ı naḳḳāş	erjenk	4b-5
nām-ı şāh	keyḫüsrev	53a-3

nām-ı şāh	keykāvūs	53a-2
nām-ı şāh	keyṭuġān	53a-3
nar	enār	7b-12
nar çiçegi	nārḫū	60b-9
nar çiçeġi	culnār	25a-13
nar çiçeġi	gülnār	55a-8
nar emceklü	nāristān	60b-13
nar ḳabı	nārpust	60b-9
narince	nārenk	60b-3
narlu aş	nārbā	60b-9
naṣīb	sehm	39a-6
naṣib ve önde	behre	15b-2
naṣiblü	behrever	15b-2
naṣrāni	tersānī	20a-12
naṣrāni	tersāter	20a-12
naz	rekec	33a-13
nazlu	nāznek	61a-1
nazük	nāzenīn	60b-7
nāzük	şīve	44a-9
ne	çih	25a-4
nebāt-ı şeker	āblūc	3b-11
neces	pejvīn	14a-7
necis	cājū	23a-5
necis	jāj	34b-6
necis	jāje	34b-8
necis sepedi	kelec	51b-11
neddaf	penbezen	15a-13
nedim	şūḫ	44b-8
nedimlik	şūḫī	44b-9
nefes	dem	30b-9
nefret itmek	ezīġ	5a-12
neḳab	āhven	8a-10
nerdüban	belle	14b-15
nerdüban ayaġı	-tele	21a-1
nerm	lekā	57a-11
nesne	çīz	25a-7
nesne issi	ḫabezrū	26a-14
nesne issi	ḫıdīv	27b-10
nesne ḳabı	curcura	25a-9
nesnenüñ issi	ḫuẕāvend	28a-10
nevbetci	yezek	65b-3
nevker	her-heft	64a-8
nevruz ayı	zeverdīn	36a-3
nevruzun ikinci ayı	zūrdīn	37a-3
neyiçün	çi-ra	24b-14
ni‘met	ḫanc	27b-1
ni‘met	nuzūl	62b-5
ni‘met	nüvā	62b-15
nice	bes	14a-12
niçe	çend	24b-3

nigende	baḫye	12a-15
nigende dikici	baḫyedūz	12b-1
nīk nazar	pākbāz	11a-2
niḳāb	rūbend	34b-1
nīm	sīr	40a-14
nīm tene gönlek-şāmāk		42a-7
niñe	piyū	16b-4
nis̱ār	beşār	14b-1
nişan	dāġ [287]	29b-1
nişan	māc	57b-12
nişan	pūte	19a-12
nişan	ūmāc	9b-8
nişan eylemek-ḫarāş		26b-7
nişan itmek	bişkilīz	16a-9
nişandur	āmāc	6b-15
nişāne	bercās	12b-15
nişanedür	bekūl	14b-12
nişter	şest	42b-11
nite	çi-kūne	24b-15
nite	çūn	25b-5
nitedür	çūnest	25b-9
nitelik	çekūnegī	24b-15
nitesin	çegūnenī	24b-15
nitesin	çūnī	25b-6
noḫut	cühūdāneküşt	25b-10
noḫutlı ḳalye	ḳalye süġdī	48b-6
nurlu	tābnāk	19a-15
nuṣretlulıḳ	pīrūzī	17a-11
nuṣretlü	pīrūz	17a-11

O

o yüzden	ez-ān rūy	5a-3
oba	dūde	32a-9
oba	dūdmān	32a-10
oba	kelād	51b-4
oban ağızlığı	dehne-i likām	31a-1
ocaḳ	āteşdān	3b-14
ocaḳ	gev-i āteş	52b-10
ocaḳ	kūre	56a-15
od	āteş	3b-14
od	āẕer	4a-14
od	yara	65b-1
od	zāver	34b-13
od bigi	āteşīn	3b-15
od gözi	aḫker	4a-3
od ḳavı	püz	18b-14
odın	tāġ	19b-2
odun	hīme	65a-6
odun	hīzum	65a-5
odun aġacı	tāġ	22a-8
odun aġacı	tūġ	22a-8
oğlaḳ	büzġāle	18a-6
oğlan	ferzend	47b-5
oğlan	kūzük	56b-2
oğlan aşı	şīrḫışt	44a-12
oğul	mürcān	59b-8
oğul	pişer	16a-7
oğul	pür	19a-11
oğul balı	şekersān	43a-6
oğul oğlı	nūzāde	62b-14
oğul oğli	pürzāde	19a-11
oğulduruḳ	nehāl	61b-15
oğuloğlı	nebīre	61a-3
oğunmaḳ	ġaşşa	46a-1
oḫşamaḳ	nüvāḫt	62b-13
oḫşamaḳ	nüvāziş	62b-13
oḳ	āmāc	6b-15
oḳ	ḫadenk	26b-2
oḳ	nāvek	60b-9
oḳ	peykel	15b-11
oḳ	tīr	21b-6
oḳ gezi	sūfal	41b-6
oḳ ḳoyacaḳ	terk	20a-10
oḳ ḳoyacaḳ	ter-keş	20a-9
oḳdur	pīle	17a-12
oḳlaġu	çūbnān	25b-2
oḳlaġu	çūpe	25b-4
oḳlaġu	verdāne	63b-1
oḳlaġu	verdene	63b-2
oḳlaḳu	tīrnān	21b-9
oḳunmaduḳ ḳonuḳ	ṭufeyl	45a-13
ol	ān	7b-2
ol	o	9b-6
ol dem	ān-dem	7b-14
ol ḳadar	çendān	24b-4
ol ki	ān ki	7b-1
ol ki	bū ki	19a-6
ol kimse	nefc[288]	61a-15
ol nesne	ānçe	7b-4
ol vaḳidden beru-ez-an vaḳt-i bāz		5a-3
ol vaḳt	āngāh	7b-4
ol zaman	ān zamān	7b-2
oldur	ost	9b-6
olsun	bād	10b-2
omuz	dūş	32a-10

[287] ve daḫi şol dağdür ki ādeme vesāyir ḥayvanāta yaḳarlar.

[288] tükrüği ağzından ṭaşra çıkan kimse söz vaḳtinde.

on	dāh	29b-3
on	deh	30b-15
on bin	bīver	16b-3
on bin	deh hezār	30b-15
on bin	sīver	40b-1
on biñ	sīv	40b-1
on iki	düvāzdeh	32a-13
on ṭokuz	nūzdeh	62b-12
on ṭokuz	nüvāzdeh	62b-11
on ṭoḳuz bin	nūzdeh hezār	62b-12
ondört	çār-deh	23a-1
ondört	çehār-deh	24b-9
onlar	ānān	7b-2
onluḳ	tezdeh-āşiyā	20b-6
onuñ	ez ān-ı o	5a-6
oñurġa	püştühre	18a-14
oñurḳa	mührepuşt	60a-11
oraḳ	dās	29a-14
oraḳ demüri	süne	41b-3
orta ḳış ayı	behmen	15b-6
orta yaşlu	nīmcüvān	62b-1
orta yay ayı	murdād	59b-7
orta yaz ayı	erd-i behişt	4b-13
ortak	enbār	7b-11
ortaḳ	berḫūr	12b-13
ortaḳ	enbāz	7b-11
ortalıḳ	miyāne	59b-5
oruç	rūze	34a-10
oruc ṭutucı	rūzedār	34a-11
oṣruḳ	gūz	55b-15
oṣuruḳ	ṭīz	45a-12
ot	dārū	29b-10
ot	kiyā	54a-3
ot	kiyāh	54a-3
ot	bādrū[289]	10b-5
ot ḳoyacaḳ	dārūdān	29b-10
otaġ	odāġ	9b-9
otaġ	şebistān	42b-3
otaḳ	gülbe	55a-10
otlaḳ	çerām	23b-4
otlak	çerāmen	23b-3
otlaḳ	çerāmīn	23b-3
otlaḳ	künām	55a-14
otlaḳ yiri	çerāgāh	23b-4
otlaḳyiri	çerāgeh	23b-5
otlayıcı	çerende	23b-5
otlu yonca	gümīje	55a-11
otluḳ	kiyāzār	54a-3
ottur	runde	34a-9
ottur	sipīdgendüme	39a-15
oturacaḳ yir	nişīmen	62a-7
oturmaḳ	nişist	62a-7
otuz	sī	40b-6
otuz bin	sī hezār	40b-6
ova	deşt	30b-5
ovmac aşı	çenkālḫwast	24b-2
ovmak	lüs	57b-4
ovmak	māliş	58a-11
oyluḳ	sinc	40a-8
oynaş	mūl	60a-6
oyuḳ	hirāse	65a-3
oyun	bāzī	11a-8
oyuncu	bāzīger	11a-9

Ö

öç almaḳ	ādrenk	4a-9
öd	zehre	36a-6
ödek ve virim	tāvān	19b-7
ödeyici	güzār	54b-12
ögendere	rıḫīz	33b-9
ögendüre	rīḫyiz	34a-3
ögiş	sitāyiş	39b-8
öğendire	berāz	13b-14
öğendire	ġāvşenk	45b-9
öğendire	ġūşenk	46b-11
öğmek	efdestā	6a-5
öğülmiş	sütūde	40b-14
öğüt	pend	15a-6
ökçe demüri	pes ahenk	14a-14
öksürük	ḫund	28b-10
öksürük	sürfe	41a-8
öküz	gāv	49a-13
öküz	nerrekāv	61a-8
öküz boynuzı	şūġ	44b-3
öküz dili	gāv-zübān	49a-14
öküz eyeri	çūnāġ	25a-15
öküz gözi	gāv-çeşm	49a-14
öküz sürüsi	kevbāre	52b-5
öküz sürüsi	kūyāre	56a-8
öküzler	gāvbān	49a-13
ölçek	kūbīn	56b-4
ölçek	naġnaġ	61a-14
ölçek	peymāne	15b-13
ölçī	endaze	7b-11
ölü	mürde	59b-7
ölü yuyucı	mürdeşūy	59b-7
ölüm	merk	58b-1
ölüm	merk	58b-6

[289] şah-ı sipergam bigi bir otdur.ṭabibler aña bādrūye ve bādirencūye dirler.

ömür	zeld	34b-13
öñ	pīş	17a-4
ön verici	pīşrev	17a-4
öñce	pīşvā	17a-5
öñçe aḳmaḳ	pāşne	10b-8
öndeki	pīşīn	17a-4
öñi	berkend	12b-12
öpmek	būse	19a-9
ördek	murġ-i ābī	59b-9
örnek	nümūne	62b-8
örs	sindān	40a-11
örti oḳı	ferseb	47b-1
örti oḳı	firsib	48a-1
örümcek	deyūçe	31a-2
örümcek	dīvpāy	31b-1
örümcek	ġunde	46b-6
örümcek	tenende	21a-4
örümcek	tündūv	22a-6
örümcek	verend	63b-1
örümcek āġı	fert	47a-1
örümcek ipi	tār	19b-2
örümcek perdesi el-ḳast		6b-10
örümcek perdesitenīne		21a-4
öründü	serīn	38a-11
öründülenmiş	güzīde	54b-12
öteki gice	perendūn	13a-9
ötlügen çekirge-çezd		23b-9
ötüci	bicsik	16a-1
ötüci	bizişk	16a-5
ötürük	rīḳ	34a-4
öyken	sül	41a-15
öyken	şüş	44b-3
öyle	namāz-ı pīşin	61b-4
öz	āb-ı rūġan	3b-7
öz	çerbiş	23b-6
öz	çerbū	23b-6
öz	lūk	57b-7
öz kişi	çerb dest	23b-7
özdek	hāşensār	27a-6
özdek	ḫaşītār	27a-6
özdek	tābāl	19b-1
özdek	tākçe	19b-10
özdeñ	nūpe	62b-11
özlü	çerb	23b-6
özr	pūziş	19a-11

P

paça	pāyize	10a-9
pādişah	ḫüzāyigān	28a-10
pādişah	keyā	52b-15
pādişah	kīv	54a-4
pādişah	merzbān	58b-2
pādişah	şāh	41b-15
pādişah	şehinşāh	43b-1
pādişah	şehriyār	43b-1
padişah	adıdür dārā	29b-6
pādişahlar	bāstan	10b-1
pādişahlıḳ	pādişahī	10b-14
pāk	vīje	63b-15
pak olmış nesne pālūde		11a-3
pāk olmuş	zūdūde	36b-11
paḳanaḳ	zengule	35b-9
palan	pālan	11b-6
pālān	semer	38b-11
palan atı	māḫçī	58a-9
pamuk	penbe	15a-12
pamuḳ	pāġunde	9b-15
pamuḳ ḳodesi	ġūze	46b-7
pamuḳ ḳoyacaḳpenbedān		15a-12
pamuḳ ṣatıcı	penbefurūş	15a-12
pamuḳlu	felḫūz	47b-12
pāre	laḫt	57a-4
pāre	perkāle	13a-12
pāre pāre	laḫt lāḫt	57a-5
pāre pāre	let let	57a-2
pars	yūz	65b-10
pars āvāzı	regand	33a-11
pas	jengār	35b-11
pas	zengule	35b-9
pas açıcı	efrūzger	6b-2
pas açmak	efrūz	6b-1
pas ṭutmış	geregirifte	50b-9
pāsbān	çūbekzen	25b-3
pasubāne	pās	10a-5
payam	bādām	10b-12
payraḳdur	püjgand	18a-2
peçe	ḫavlīlāb	27b-7
peçe	pāce	10a-9
peçe	pāyiçe	10a-9
pehlevan	tehem	21a-14
pehlevān	yel	65b-5
pehlüvan	genedvār	52b-2
pençe	bābūne	11b-2
pençe ṭutucı	pençegīr	15a-10
perākende	tenvend	21a-8
perākende	tert-ü mert	20a-7
perde ṭutucı	perdedār	13b-9
perhizkār	āzīr	5a-10
peri	ehremen	8a-13
peri	ehrīmen	8a-13

perişan	birīş	16a-2
perişan	kişufte	53b-2
perpehen toḫmīḫurḳa		28a-13
pervāne	ferāş	47a-15
pervaz urucı	bālzen	10a-14
peşīmānlıḳ	ājend	5a-1
peteve	patāve	11b-15
peygamber	vaḫşūr	63a-13
peyġamber	haşūr	27a-8
peyik	ḫıştek	27b-15
peyik	ḫışter	28a-1
peyk	iskūdār	8b-13
peyk	nevend	61b-9
peynir	penyīr	15a-14
pezeri ibrahim	āzer	5a-14
pezevenk	dellāle	30b-8
pıñar	pāyāb	9b-11
pırlankıc	bādpere	10b-9
pırlanḳıc	bādfere	10b-9
pine	laḫt	57a-5
pīrāste	lekā	57a-11
pirlaġcı	gerdānāy	50b-11
pirlaġcu	küjār	54b-8
pirlaġçı	firfir	48a-3
pirperüm	kernā	50b-7
piyale	cām	22b-11
porsuḳ	şiġāre	43b-6
porsuḳ	üşġūr	9b-4
porşuk	şeġāre	43a-2
pos	şilm	43b-12
posti yufḳa	lekā	57a-11
pul	peşiz	14b-2
pullu balıḳ	şīm	44a-4
puluç	süst endām	41a-10
pusu	kemin	52a-1
put	feġ	47b-9
put	pālūş	11b-8
puta ṭapıcı	putperest	17b-6
putperestler	şemen	43a-8
püşteyir	reş-püste	33a-9
püt	veten	63a-12

R

ra'd	tündūr	22a-6
ra'd	tündür	22a-5
ra'ıyyet	zīr-dest	36b-6
ra'nā	lük	57b-5
ra'nālıḳ	bek ü lek	57a-9
ra'nālıḳ	pek	14b-12
rahmet	uncūġ	9b-10
rahmet	urman	9b-10
rahmet	ünfūc	9b-10
raḫm-i māzer	zihdān	36b-2
raḫm-i māzer	zihī	36b-2
rakkas	pāy-i kūb	12a-6
raṣad	baj	10a-4
rāst	endām	7a-8
rāst nesne	sitīġ[290]	39b-4
rāst nesne	sitīḫ	39b-3
rast olmış iş	püsġude [291]	18a-9
rastuḳ	rāsüḫt	32b-10
rastuḳ	vesme	63b-7
rāyegān	müft	60a-3
razıyane	bādiyāne	10b-10
rebāb	şāşek	42a-5
rebāb	şūşek	44b-12
recm itmek	senkisār	38b-15
reçel	putkūb	17b-5
reçel	rīçār	34a-3
reçel	tebkūb	19b-10
renc	ādrenk	4a-9
renc	kelisā	51b-6
renc	tāb	19a-14
renk	güne	56a-1
renk	hevāḳ	64b-14
renk	nigār	62a-8
renk	yūn	65b-12
renkarenk	günāgūn	56a-1
resm	āyīn	8b-3
resm	sān	37a-14
revakḫane	ḫīrī	28a-5
revnaḳ-ı ḫāl	neva	61b-7
reyhan	siperum	39a-11
reyḫān	siperġam	39b-1
reyḫān	şāhsiperum	42a-9
rızḳ	rūz	34a-10
rızḳ	rūzī	34a-10
rişvet	yāre	65a-14
rīvās	cigerī	25a-1
rize rize	tīre	21b-9
rūmī zīlū	naḫ	61a-4
rusbi	baġa	14b-10
rusbi	ġaj	45b-15
rusbī	kengāle	52a-7
rusbi avrat	cāf cāf	22b-3
rūşen	terāb	20a-7
rūzigār	kadīver	50a-11
rūzikār	kevyiz	52b-11

---

[290] rast nesne direk bigi ve ādem boyı bigi.
[291] ve düzelmiş ve tamam ve ṭartılmış.

rüstem atası	zāl	34b-5
rüstem atı	raḫş	33a-2
rüsva	şeydā	43b-3
rüşvet	bāre	11a-4

S

saat	pājīre	11b-7
ṣab	deste	30b-3
ṣabā yili	bād-ı berīn	10b-3
sabaḫ	namāz-ı subḫ	61b-6
sabaḫ	namaz-ı bāmüdād	61b-6
ṣabaḫ	bām	12a-5
ṣabaḫ	bāmdād	12a4
ṣabah içilen	ġārcī süci	45b-6
ṣabaḫ şarabı	ġāric:	45b-6
ṣaban	itmīd	8b-5
ṣaban demüri	süpār	40b-10
ṣābān demüri	sepār	37b-7
ṣaban demüri	gāv-āhen	49b-11
ṣaban oḳı	hīş	65a-5
ṣabırlu	şikībā	43b-6
ṣabırluluk	şikībāyī	43b-7
sabr	elvā	6b-12
ṣabr	şikīb	43b-7
ṣabr it	bāş	11a-6
ṣabun	ṣābūn	45a-2
ṣabuncı	ṣābūnger	45a-2
ṣabursuz	nāşikībā	61a-2
ṣac	mūy	60a-7
sac aġacı	kāc	48b-11
ṣac baġı	gīsūbend	54a-6
ṣac bölügi	gīsū	54a-6
sacaḳ	pervāz	13a-10
ṣacayaḳ	dīkdān	31b-7
ṣacayaḳ	dīkpāye	31b-7
ṣaçaḳ	pürze	17b-15
ṣaçaḳ	rīşe	33b-15
saçı olmayan	çekād	24a-4
saçıcı	fişān	48a-6
ṣaçmaḳ	tenc	21a-5
ṣadıç	tevbel	21a-14
ṣaf	reste	33a-6
ṣaf	zede	35a-6
ṣāfi	nāb	60a-12
ṣāfī	vīj	63b-15
ṣafralıḳ yiyesi	nehārī	62a-1
saġ	tendürüst	21a-11
ṣaġduc	hemdūş	64b-9
ṣaġılmış	dūşīde	32a-12
ṣaġın	dūş	32a-12

ṣaġın	dūşā	32a-11
ṣaġır	ker	50b-1
saġış	şumār	44b-7
ṣaġış	sān	37a-14
ṣāġışdur	bīnend	16b-3
ṣaġmaḳ	lüġ	57b-7
ṣaġraḳ	sāġar	37b-5
ṣaġrı	kefel	51a-15
ṣaḫra ḫıyarı	bijend	16a-5
saḫtiyan	timāç	21b-5
saḫtiyān	kūzkāne	56b-2
saḳā	ābkeş	3b-13
ṣaḳal	rīş	33b-15
sakalsız	kimse tigil	21b-4
ṣaḳat ṣatıcı	pīrzey	17a-12
saḳaṭ	ḫırāş	27b-10
saḳaṭ nesne	āḫāl	4a-4
saḳıf	āsumāne	5b-6
ṣaḳınıcı	perhīzkār	13b-10
ṣaḳınmaḳ	perhīz	13b-10
ṣaḳız	kündrū	55b-3
ṣaḳlamaḳ	pās	10a-5
ṣaḳlayıcı	nigāhdār	62a-9
saḳsı	sifāl	40a-3
saḳsı	süfāl	41a-11
saksı	tefūrī	20b-12
saḳsıġan	akke	45b-1
ṣaḳṣıġan	keçele	50a-10
ṣaḳṣıġān	kelāje	51b-7
ṣaḳṣıġān	kelāçe	51b-7
saḳurḳa	nārd	60b-8
saḳurḳa	pārd	11a-6
ṣalġım	kūrāb	56a-11
ṣalıncaḳ	çemlūl	24a-13
ṣalıncaḳ	nermūre	61a-6
ṣalınıcı	çemān	24a-13
ṣālınıcı	keş	51a-8
ṣalınmaḳ	gürāz	54a-14
ṣalınmaḳ	ḫırām	27b-11
ṣalınmaḳ	lonce	57b-5
salih kimse	pāsāmān	11b-13
ṣalḳım	ḫuşe	29a-12
ṣalḳım küpe	calāb	24a-10
ṣalma	yele	65b-5
salma aşı	buġrā	19a-2
salma aşı	buġrāk	19a-2
ṣalma ṣıġır	küvāre	55b-14
ṣalma ṣıġır	yūz	65b-10
salyār	kālyār	49b-12
sam yili	bād-ı zehr	10b-7

ṣaman	kāh	49a-8
ṣaman	keh	52b-12
ṣaman boġunı	kāhbend	49a-9
ṣaman boġunı	zānūgāh	34b-14
ṣamanlıḳ	kāhdān	49a-9
ṣamanlıḳ	kehdān	52b-12
san	āncāende	7b-5
san	enkār	7b-5
ṣan'at	pīşe	17a-2
ṣancaḳ başı	müncūḳ	60a-4
ṣandal	cendel	24b-3
ṣandal	çendel	24b-3
ṣanduḳ	tenebkū	21a-6
ṣanduḳca	dürc	31b-12
sañsar	dele	30b-9
ṣanu	pindār	16a-14
ṣanu	sigal	40a-5
ṣapan	belḫam	15a-3
ṣapan	felāḫan	47b-11
ṣapan	ḳalābeseng	48b-6
ṣapan	ḳālāpesenk	48b-1
ṣapan	kelābesnek	51b-9
ṣapanaġacı	çūp-i siyār	25b-3
saray	dār	29b-7
saray	eyvan	8b-2
saray kemeri	ḫam	27a-15
ṣarb	tünd	22a-6
sarḫoş	mest	58b-10
sarḫoş	sermest	38b-1
sarḫoşluk	mestī	58b-10
ṣarımsaḳ	sīr	40a-15
ṣarımsaḳ dögeci sīrkūb		40a-15
ṣarımsaḳlu	sīrīn	40b-1
ṣarḳuḳ sac	ferḫāk	47b-7
ṣarma	mekīb	58b-14
ṣarmaşıḳ	leblāb	57a-1
ṣarmaşıḳ	pence	15a-11
ṣarmaşıḳ	pīçe	17a-2
ṣarmaşıḳ	sirind	40a-1
ṣarmaşıḳ bigi ot- ferġand		47a-3
ṣarmaşıḳ ṭolaşmaḳ-nehcīz		61b-15
ṣarmaşıḳlıḳ	sūmsād	41b-12
ṣarp yol	pej	14a-2
ṣaru	zerd	35a-7
ṣaru	zured	36b-12
ṣaru aġac	sübrük	40b-11
ṣaru aġac	zerde-çup	35a-9
ṣaru aġac	zerīr	35a-10
ṣaru aġaç	Siperek	39a-12
ṣaru at	semend	38b-14

ṣaru at	yikrān	65b-9
ṣaru dane	desmer	30b-4
saru gökcek kuş-tüz		22a-3
ṣaru gül	gāv-çeşm	49a-14
ṣaru ot	zerīr	35a-10
ṣaru ṣu	zerd-āb	35a-8
ṣaruca aġac	şūrtāḫ	44b-10
ṣatılıḳ yiyecek ḫorbār		29a-3
savacaḳ taḫtası-derzāde		30a-7
ṣavaş	kārzār	48b-15
ṣavrun	sāvrīn	37b-4
ṣavzi	sebzī	37b-10
sāye-bān	kāze	49a-12
ṣayḳal idici	efrūzende	6b-2
ṣayru	bīmār	16b-11
ṣayru	ḫaste	26b-14
ṣayrucaġı	bīmār-ı jun	16b-11
ṣayrulıḳ	bīmārī	16b-12
ṣayruraḳ	bīmār-terīn	16b-11
saz	ḫunyā	28b-7
saz çalıcı	ḫunyāger	28b-6
saz ve çuval	ġonc	46b-6
saz ve maḳam	nevā	61b-8
sebüke altun	şūşe	44b-14
seccāde	şellīḫ	43a-7
seccāde	teşlīḫ	20b-9
seġirden	püşmāre	18a-13
sekaḳ	ġabġab	45b-10
sekiz	heşt	64a-13
sekiz bin	heşthezār	64a-14
sekizinci	heştmīn	64a-13
sekizyüz	heştṣad	64a-14
seksen	heştād	64a-14
seksen biñ	heştād-hezār	64a-15
sel ḳazduġıyirābgend	3b-10	
sel ḳazduġıyirferkend	47a-3	
sel ḳazduġı yir-kūre		56a-9
selledür	pervend[292]	13a-10
selmīn	neverd	61b-9
selmīn	nūred	62b-12
seme	sersām	38a-10
semender	semendūr	38b-13
semer	kūdbān	56a-10
semüz	dāl	29b-12
semüz	ferbih	47b-6
semüz er	lūre	57b-10
semüz er	lünbe	57b-6
sen	tū	22a-12

[292] selledür ki bezzāzlar ḳumaşı anda ḳorlar.

seniñdür	an-ı tust	7b-3
sensüz	bī-tū	17b-1
senüñ	ez-ān-ı tū	5a-6
senüñdür	ez-ān-i tust	5a-5
senüñile	bā-tū	10a-13
senüñile	be-tū	12a-10
seped	sāvīn	37b-3
sera perde	çetur	23a-11
serāsime	kālīve[293]	49b-2
serçe	cāvcāv	22b-4
serçe	çāçenk	23a-6
serçe	çekik	24a-7
serçe	küncişk	55b-2
serçe	püncişik	18b-11
serçe ḳuşı	çeres	23b-8
serçedür	dālpere	29b-12
sergile otı	ḫāmuşe	26a-1
sergüdeşt	servāz	38a-14
serḫad	herc	64a-7
serḫad	merz	58a-15
serkeş at	çemş	24a-12
serkeşte	kātūre	49a-11
serkeşte	kīç	53b-11
serkeşte	sīb-ü sīb	40b-8
serkeşte	şīb	44a-1
serkeştelik	kābūre	49a-11
serv	ar ar	45a-15
serv	kenefş	52b-3
servi aġacı	üjdüf	9a-13
servi aġacı	üzdef	9a-13
sevgü	mihr	59a-11
sevici	mihrubān	59a-12
seyis	peşīc	16a-11
ṣıbḳun	zūrpīn	37a-5
ṣıçān	şişele	44a-11
sıġın	gevdene	52b-10
ṣıġın geyigi	kevzen	52b-6
sıġınacak yir	cāy-i penāh	22b-7
ṣıġınacaḳ yir	kehf	52b-14
ṣıġınacaḳ yir	penāhkāh	15a-11
ṣıġıncaḳ	penāh	15a-11
sıġır boynuzı	süġ	41a-11
ṣıġır bölüği	nehr	62a-1
ṣıġır güdüci	güvārebān	55b-14
ṣıġırcuḳ	bāştürük	11b-4
ṣıġırcuḳ	sār	37a-9
ṣıġırtmac	nehrevān	62a-1
sıġza	şūje	44b-13

sıḳ bez	hengüft	64b-11
sıḳ nesne	süft	41a-12
ṣıḳılmaḳ	tenç	21a-9
ṣınamaḳ	vend	63b-12
ṣınayış	azmāyiş	5a-11
ṣındu	dūkārd	32a-15
ṣındu	kāz	50a-1
ṣınmış desti	münde	60a-4
sınuḳ	şikeste	43b-9
sır	rāz	32b-11
ṣıra	rest	33a-6
ṣıramāne	mejīde	58b-9
ṣırça	ābgīne	3b-9
sırça barmaḳ	külūc	55a-5
ṣırçadan ev	besaġ	14a-13
sırdaş	rāzvāş	32b-12
sırık	terkez	22a-3
sırım	ḫulb	28b-5
sırım	yarandaḳ	65b-2
ṣırım	düvāl	32a-9
ṣırım	sīrim	40b-6
sırtlan	geftār	51b-3
sırtmac	merūrtāb	58b-8
ṣıtlıḳ	ḫunbek	28b-11
sıtma	teb	19b-13
ṣıvayıcı	endūhger	7b-14
sızındu	zihāb	36b-1
sibek	bāzīḫ	11b-12
sibsi	nīşe	62b-2
sibsi düdük	şīn	44a-8
sidük	şāşe	42a-8
sidük ve boḳ	gümīz	55a-11
sifre	tir tir	21b-1
siğil	ājuḫ	4b-15
sigil	bālū	11a-1
sigil	bālū	11b-3
sigil	pālū	11a-1
siğil	jālū	34b-15
sihir	rīv	33b-15
siḫir	efsun	6a-12
siḫr idici	efsūnger	6a-12
sihr ve ḫile	nīzek	62a-12
sikek	būnise	19a-13
sil	hīn	65a-5
sil ṣuyı	seylāb	39a-7
silaḫ	ġūş	46b-9
silaḫ düzmek	hic	65a-3
silindür	rūdāve	34a-14
sille	kāc	48b-11
simurġ	sīrnek	40b-3

[293] nesne bilmez bön.

sini	ṭaşet	45a-9
sini ve leġen	teşet	20b-8
siñir ve iz	pey	15b-14
sinirilmiş gümüş-şūşe		44b-14
sipahi	nüvā	62b-15
sirāmāne	sirnāy	40a-1
sirindu	zühāb	37a-7
sirke	rişk	33b-11
sitre aġacı	künār	55a-14
sivri siñek	peşşe	14b-5
siz	şümā	44b-7
sofra	ḫʷānçe	29a-12
ṣofra	ḫun-dest	29a-1
ṣohbet	bezm	14a-5
ṣohbete gitmek	kūrī	56a-10
soḳaḳ	kūbçe	56a-11
ṣoḳaḳ	kūçe	56b-4
soḳaḳ ucı	berzen	13a-8
soḳman	ḫarkeş	26b-10
sol	çeb	23a-10
solaḳ	çepe	23a-10
ṣolmış	naḫs	61a-4
ṣolmış	nijend	62a-4
ṣolmış	pejmürde	14a-5
son güz ayı	āẕenc-i çivāk	4a-14
ṣon ve art	pes	14a-14
ṣon yaz ayı	ḫurdād	28a-14
ṣonraḳi	pesīn	14a-14
ṣovuġıraḳ	serdter	38a-15
ṣovuḳ	serd	38a-15
ṣovuḳ	sermā	38b-1
ṣovuḳ	şüḫām	44b-1
ṣovuḳ yil	ferāġ	47a-5
sovuḳ yir	serdsīr	38a-9
ṣovuḳ zahmeti	şicām	43b-6
sovuḳlıcaḳ	ḫunuk	28b-11
soya	tīje	21b-3
söġüt	bīd	16b-12
söğmek	dijḫīm	31a-12
söğmek	düşnām	32a-1
söğüci	düşnāmdih	32a-2
söyleyici	gūya	55b-13
söz	gū	55a-2
söz	güft	55a-2
söz	güftār	55a-2
söz	seḫun	38a-2
söz düzüci	seḫunsāz	38a-2
söz ve ḥikāyet	servā	38a-2
su	āb	3b-4
ṣu	āv	8a-7
ṣu arḳı	çūġ	25b-9
ṣu bendi	pejaġ	14a-6
ṣu bendi	pejġāb	14a-6
ṣu bendi	vezaġ	63b-5
ṣu bendi	vezġāb	63b-5
su çeşmesi	jey	36a-6
su dibi	pāyāb	9b-12
ṣu ejderhası	neheng	62a-2
ṣu evi	ābḫāne	3b-8
ṣu evi	serdāb	38a-7
ṣu evi	serd-ābe	38a-7
ṣu geçmiş yir	ferġar	47a-4
ṣu iti	sekl-ābī	38b-9
ṣu ṣıġırı	cāmūs	22b-13
ṣu ṣıġırı	gāvmīş	49b-10
ṣu ṣızındusı	terāb	20a-7
ṣu yolu	ferġar	47a-4
suci ḳadeḥi	piyāle	16b-9
ṣuçımaḳ	çeḫ	23a-12
ṣuda bir ḳuş	kebūder	50a-4
ṣuda yüzmek	sināb	40a-10
ṣuda yüzmek	şenār	43a-10
ṣuda yüzmek	şināh	43b-14
ṣulḫ	āşī	5b-13
ṣulımaḳ	demā	30b-9
sulu	ābidār	3b-12
ṣulu	hev	64b-15
suluḳ	lagām	57a-12
ṣuluḳ	bürke	17b-15
ṣūluḳ	ābdelez	3b-5
sumaḳ	tetri	21b-14
sumak	tutum	21b-14
ṣuret	peyker	15b-10
ṣūret	dīs	31b-2
ṣūret	feş	47b-9
suret virmek	ḫunbek	28b-11
ṣūrīz	ābrīz	3b-6
ṣurnā	kerrenāy	50b-5
ṣuṣaḳ	ġafnec	46a-3
ṣuṣalıḳ	hevşāzdeh	64b-13
susam	künced	55a-15
ṣuṣuz	teşne	20b-9
ṣuṣuzluḳ	teşneki	20b-9
ṣuya ṭalmaḳ	ġūṭa	46b-11
süci	bekmāz	14b-11
süci	müdām	59b-7
süci	mül	60a-3
süci	sürḫāb	41a-6
sücī	sīgi	40b-8
süci ḳabaġı	çemāne	24a-14

süci ḳabaḳı	meydān	59a-9
süci renginde	atkümeyt	55a-13
süci ṣuraḫisi	şāyigīne	42a-6
süd	şīr	44a-6
südük	cāmīn	22b-13
süġli	pelsek	15a-1
sügū demüri	süne	41b-3
süğmek	tefü	20b-12
süḫre	şākār	42a-10
sülpük	pelmürde	15a-2
sülük	mālīz	58a-11
sülük	mekil	58b-15
sülük	zelū	35b-8
sülük	zülū	37a-1
sülük	zümcek	37a-1
sülüken	sirīḫ	39b-15
sülün ḳuşu	teẕrū	20a-4
sümaḳ	tetrī	20a-2
sümaḳ	tetüm	20a-2
sümük	ḫılle	28a-1
sümük	ḫım	28a-1
sümük	ḫīm	28a-4
sünnet itmek	ḫatene	26a-15
süñü	nīze	62a-12
süñük	üsteḫān	9a-14
süñülü	nījedār	62a-12
süpürge otı	naḫc	61a-4
süpürke	cārū	23a-4
süpürke	cārūb	23a-4
süpürüci	cārūbzen	23a-4
ṣüraḫi şarap	ḫāme	25b-14
sürçdi	şükūḫīd	44b-5
sürçek eşek	sikerfend	40a-6
sürçmek	şüküḫ	44b-5
sürgü	beren	13b-1
sürḫūn	kebūde	50a-4
sürḫūn	nāj	60b-14
süri	gele	51b-11
süri	sīle	40b-4
sürī	reme	33a-13
sürme kilid	rizḳīn	33b-10
sürme kilid	rīznān	33b-13
sürmek	rābiḫ	32b-12
sürünmek	ġıyşer	46b-1
süsen	peyleḳūş	15b-10
süzgü	bālūne	11b-3
süzgü	bālvāne	11b-3
süzme yoġurt	dūga	32a-8
süzme yoġurt	dügū	32a-8

Ş

şab	jeme	35b-8
şad	ḫurrem	28a-14
şād ḫürrem	keş	51a-8
şadılıḳ	permān	13a-15
şādlıḳ	bāḫ	11b-11
şah	hān	26a-2
şah adı	ḫusrev	28b-1
şah adıdur	cem	24a-12
şahin minḳari	çengül	24b-1
şahne	gizīr	53b-1
şaḫne	sālār	37a-11
şāhnişīn	kāşān	49b-14
şākirdāne	mīġār	59a-14
şākirdāne	mīlāve	59b-3
şalvar	raġnīn	33a-10
şalvar	rānīn	32b-11
şam‘dan	leken	57a-10
şarab baḳıyesi	düstekāni	32a-6
şarab ḳabıdür	ḫuşūk [294]	28b-1
şaş	amās	7a-1
şaşı	kāj	48b-12
şaşı	kilik	53b-5
şaşı	lūç	57b-6
şāşı	kelīk	51b-6
şāşı	kelīkī	51b-6
şatır kişi	merzencūş	58b-4
şaṭranc	şetrenk	42b-4
şaṭranc ruḫi	ruḫ	34a-6
şavḳ	ruḫş	34a-6
şāzi güni	reş	33a-8
şāziliḳ	gürüz	54a-14
şefā‘at	ḫūmeş	29a-7
şefi‘	verfān	63b-4
şefḳat	aṭf	45a-15
şeftalü	şefternek	43a-3
şeftalü	tālānek	19b-9
şehadet barmaḳ	ḫüẕāy ḫān	28a-10
şehir	kīlān	54a-2
şehir	şām	42a-2
şehir ḳapusı	dervāze	30a-6
şehir ḳapusı	deryūze	30a-6
şehr	kefe	51a-14
şehr	ḳırım	48b-8
şehri bezemek	āẕīn	4a-14
şehvet	āb-ı poşt	3b-13

[294] şarab ḳabıdür ki gümişden ya saḳsıdan ya tucdan aşlan ya öküz ṣuretinde düzülmüş ola.

şek günleri	perḳandān	14a-1
şeker ya bal	pānyid	11b-5
şerbet	mevīzāb	59a-7
şerbetçi fükā‘ī	ferkān	47a-9
şerbetçi selesi	singūr	40a-11
şerefe	şeref	42b-6
şerit	ruje	34a-7
şermsar ödlü	feġvāre	47b-10
şeşe	şūẕ	44b-9
şın ḫıyar	bādrenk	10a-10
şıra	şīre	44a-9
şi‘r	çāme	22b-13
şi‘r	servād	38a-14
şi‘run ḳafiyesi	besāvend	14a-13
şikayet	kile	53b-9
şikâyet	müst	59b-11
şikenc ber şikenc-māz		57b-14
şikence	peş	14b-7
şikence	terb	20a-8
şileḳa	keç	50a-10
şileḳa	legend	57a-12
şimdi	eknūn	6b-7
şimdi	nūn	62b-10
şimşad	merzencūş	58b-4
şimşād	şimār	43b-12
şinik	gevīz	52b-9
şirden	hezārḫāne	64a-11
şirden	lipā	57b-2
şīr-i mert	pehlū	15b-8
şirin maḥbūb	şenk	43a-11
şirin sözlü kimse	keyāḫān	53a-4
şirliġūn	şīr-i ruġan	44a-7
şiş	sīḫ	40a-2
şişek	şāk	42a-13
şivān	şīven	44a-7
şive	nāz	60b-7
şiyāz	zūnüc	37a-7
şom ve naḥs	vārūn	63a-6
şöyleki	çünanki	25a-15
şu‘le	fürūġ	48a-11
şu‘le	pertev	13a-13
şu‘le	tāb	19a-13
şuġl ve kār	ḳayāvār	48b-7
şumluḳ	şūmī	44b-14
şükür	sipās	39a-9
şüyleki dirsin	bāle	10a-12

T

tac	berter	12b-13
tac	efser	6a-6
tāc-ı muraṣṣa‘[295]	dīhīm	31b-5
tac-ı muraṣṣa‘	kerzen	50b-3
taḫıl	daḫl	30a-2
taḫıl	ġalle	46a-7
taḫıl biti	süsen	41b-6
taḫıl biti	şüpşe	44a-13
taḫıl çekirgesi	tezed	20b-6
tahmekan	perpehen	13b-6
taḫt	gāh	49a-10
taḫt	serīr	38a-12
taht ve taç	avrenk	8a-3
taḳye	külāh	55a-5
tama‘	ancaḫt	7b-11
tanrı	dādār	29a-14
tanrı	īzid	9a-8
tañrı	āferīd-gār	6a-10
tanrı	ḫuzā	28a-9
tañrı	ḫuzāy	28a-9
tañrı	perverdkār	13b-8
tārāc	şen	43a-13
tarḫana	terḫāne	20a-14
tarḫana	terḫīne	20a-14
tarḫana	terīne	20a-14
tarḫun	arnebīz	4b-9
tar-ı mar	tündüḫted	22a-7
taşım	enderez	7b-9
taşma	pürrāz	17b-13
taşlıḳ	senglāḫ	39a-1
tatar	moġol	60a-2
tava	tābe	19a-15
tavuk	kerk	50b-10
tavuḳ	mākiyān	57b-15
tażarru‘	niyāz	62b-2
taze	sīrāb	40b-9
taze ayran	tereduġ	20a-13
taze budaḳ	sitāk	39b-5
taze budaḳ	şitāk	39b-5
taze çemen	ferzed	47b-4
taze ḥalva	māzyāne	58a-11
taze irtmek	işḫūn	9a-1
te’ḫīr eylemek	fürġūl	48a-9
tebsi	tefşī	20b-12
tebşeli oyuni	püjülbāz	18a-3
tecribe	ārvend	4b-3
tefrīḳ	tūzī	22a-14
tefsir-i pāzend	zend	35b-15
tefsir-i zend	vestā	63b-8

[295] tac-ı muraṣṣa‘Fürsün beġleriçün taḫta otururlar altun zincirle başları üzerine aṣarlar ve kāh kāh başlarına ururlar.

tegelti	nemedzīn	61b-4
tek	ṭāḳ	45a-6
teke	küşünübüz	55a-1
tekne	nāvek	60b-9
tekne	zenbur	35b-12
tel	med	58a-14
tel çekici	medkeş	58a-14
ten ḳabarcuġı	āvile	8a-7
tenbel	lenter	57a-14
tenbelīd	ḫunūd	28b-12
tendeki ḳabarcuḳ	ābile	3b-8
tendürüst	tenūmend	21a-7
tennūr çengeli	ġarnec	45b-14
tennur ḳapaġı	nühünben	63a-1
teñri	bārī	11a-12
teñri	yezdān	65b-3
teñri	yezġand	65b-3
teñri adı	girdigār	53a-7
tepmek	lec	57a-3
ter ü tāze	şāẕāb	41b-13
terazü	mīzān	59b-4
terazü kefesi	pelle	14b-15
terazü kefesi	pülle	18b-3
terazü kefesi	şāhīn	42a-4
terāzü kefesi	kefe	51a-14
terāzü kefesi	şāhpūzed	42a-11
terce	nārīn	60b-7
tere biçecek oraḳ-dāskāle		29b-3
tere bitecek yir terezār20b-1		
terece	bālekāne	11a-5
terece	derīçe	30a-6
terece	revzen	33b-3
terece	revzene	33b-3
tereduġ otı	pejāj	14a-7
teres	sergīn	38a-12
terk ve terkü	tuḫce	22b-1
terk ve terkü	tüḫçe	22b-1
terkeb	ser-āġūş	38a-15
terkeş	şūġā	44b-3
terkü	fitzāk	47b-15
tesnī‘	kūriş	56a-7
tetri yabraḳı	püjġand	18a-7
tevḫane	kāşāne	49a-15
tevkürlü	nāmerd	60b-2
tımarḫāne	hervāne	64a-9
tīrdān	şeġā	43a-1
tirḫāş	fendil	47b-14
tirḫūş	ġalc	46a-5
tirşe	terāşe	20a-13
tiz	fīs	48a-8

tiz	zūd	37a-6
tīz	cüst	25a-11
tīz	hān	64a-5
tīz fehm	gūşsirāy	55b-10
tīz fehm	nevende	61b-9
tīz fehm	sirāy	39b-14
tizrek	zūd-ter	37a-6
toḫum ḫıyarı	gāveş	45b-10
toḳa	kemersāz	51b-15
toḳlu	şīr mest	44a-5
toḳmak	küzīne	54b-10
toḳmaḳ	kūdyān	56b-1
toḳmaḳ	küdīn	54a-11
toḳmaḳ	küdīne	54a-11
toḳmaḳ	kürtek	54b-5
tolḳa ışıḳı	terk	20a-10
top zülüf	kākül	49b-3
torterkeb	külūte	55a-5
toy	şīvād	44a-8
toz	gerd	50b-13
toz	ġubār	46b-1
toz renklü	gerdrenk	50b-14
töre	dirre	31a-9
tuc	rūy	34b-1
tuc tenlü	rūyīnten	34b-2
tuḫme	berede	13b-1
tuḫme	berz	13b-8
tuḫme	nagevārd	60b-3
tuḫmegen	tuḫmeyāne	21b-15
tulum	jale	34b-11
tura	āyīn	8b-2
turşı	rīçel	34a-1
turunç	bādrenk	10a-10
turvanda	nevbāde	61b-13
tut	ḳazīl	48b-4
tūtiyā	küncüde:	55a-15
tutmac	lākce	56b-14
tutmaç	lākşe	56b-14
tuvber	tele	21a-1
tuzlı	şor	44b-9
tuzlı	şore	44b-10
tükende	müye	52b-3
tü ürpermesi	ferāşā	47a-6
tüfek	dūdāhenk	32b-2
tüfek	zebkāne	35a-4
tükrük	befce	14b-10
tükrük	ḫayū	27b-8
tükrük	jekāb	35b-6
tükrük	tefū	20b-12
tülüm	ḫıy	28a-5

tülüm	ḫıyk	28a-5
tüman	tünbān	22a-7
tünd at	heydüḫ	65a-1
türe	bādrū	10b-6
türk atı	pālānī	11b-13
türve	tūvbere	22a-11
tütün	dūd	32a-10
tütün	dūde	32a-9
tüy	ḫarçāl	26b-10
ṭa'ne	küvāj	56a-4
ṭabaḳ	püj	18a-7
ṭabaḳ	ṭaysaḳ	45a-10
ṭabaḳa	āşkū	5b-11
ṭabaḳdur	tebūk	20a-2
ṭabanca	lürs	57b-4
ṭabbāk göni	ḫām	25b-14
ṭabl	şendef	43a-10
ṭabla	tebūl	19b-13
ṭaġ	ārvend	4b-3
ṭaġ	elvend	6b-13
ṭaġ	kūh	56a-13
ṭaġ	küh	56b-7
ṭaġ	ūbān	9b-10
ṭaġ avāzı	nūf	62b-9
ṭaġ baġı	rāġ	32b-7
ṭaġ başı	çekād	24a-4
ṭaġ başı tizligi	tīġ	21b-12
ṭaġ depesi	şaḫ	42b-6
ṭaġ erügi	ālūc	6b-12
ṭaġ erügi	nilenk	62a-10
ṭaġ erüġi	şefternek	43a-3
ṭaġ eteġi	kerder	50a-15
ṭaġ eteġi	rāġ	32b-7
ṭaġ eteġinde ḳatı yir	kebeḫ	50a-3
ṭaġ keçisi	renk	33a-15
ṭaġ ḳoyunı	ġırm	46a-12
ṭaġ yolı	tenek	21a-6
ṭaġar	destī	30b-2
ṭaġarcuḳ	enbān	7a-14
ṭaġılmış	kişuft	53b-2
ṭaġılmış	perākende	13b-13
ṭaġılmış nesne	kelende	51b-10
ṭaġlu	kūhsār	56a-13
ṭaġ eriġi	tilek	21b-4
ṭaḫin	pezpere	14a-8
ṭahin çanaġı	nefāġ	61b-2
ṭaḫin otı	pejire	14a-8
ṭāḳat	tūş	22a-10
ṭāḳat ve mecāl	yāra	65b-1
ṭāḳat ve mecāl	yārāy	65b-1

ṭalaḳ	süpürz	40b-14
ṭāli' ve yıldız	aḫter	4a-3
ṭalḳa	ḫīrāb	28a-6
ṭalḳa ve cebe	kūhe	56a-6
ṭam	bām	12a-5
ṭam diregi	üstūn	9a-15
ṭam örtüsi	rīḫtım	34a-1
ṭam üsti	seft	38b-7
ṭama'	el-ceçet	6b-9
ṭama'cı	īçī	9a-5
ṭamar	rek	33a-13
ṭamla	çekre	24a-8
ṭamlalıḳ	ḳābūl	48b-2
ṭamu	dūzaḫ	32b-2
ṭamu	zernek	35a-13
ṭamulu	düzaḫī	32b-2
ṭanıḳ	güvā	56a-3
ṭanıḳ	güvāh	56a-2
ṭanışıḳ	kenkāc	52a-8
ṭanzile gülmek	ḫarīş	26b-7
ṭapıncaḳ	nesā	61a-9
ṭapıncaḳ	nesū	61a-9
ṭapıncaḳ	nüsū	62b-5
ṭapıncaḳ nesne	lezc	57a-6
ṭapu ṣaġraḳı	kelāḫūd	51b-13
ṭapucu	ra'd-endāz	33a-10
ṭar	tenek	21a-6
ṭarab	gürūz	54a-14
ṭarab	ḫanc	27b-1
ṭaraḳ	serḫāre	38a-6
ṭaraḳ	şāne	42a-11
ṭaraḳcı	şāneger	42a-12
ṭaraḳlıḳ	şānedān	42a-11
ṭaru	gāvres	49b-15
ṭaru cāsus	cāvers	22b-14
ṭaru etmegi	jeġāre	35b-1
ṭas oynadıcı	ṭāsbāz	45a-7
ṭaş	pinkān	16a-12
ṭaş	seng	39a-1
ṭaş furun	dān	29b-9
ṭaşaḳ	ḫāye	26a-5
ṭaşlu düşvār yir	kendūş	52a-11
ṭaşra	bīrūn	17b-3
ṭaşra	bürūn	18a-1
ṭatlu	şīrīn	44a-6
ṭatlu çekirdek	kīḫal	53b-13
ṭatlu yir	kendeverş	52a-14
ṭatluluḳ	şīrīnī	44a-6
ṭavar	ḫān-ū mān	26a-7
ṭavar güdüci	sütürbān	41a-2

ṭavar güdüci	sütürvān	41a-1
ṭavar ılḳı	sütūr	40b-15
ṭavar ṭabaḳ olduġı	sütür-āb	41a-1
ṭavar yataġı	ġūşāz	46b-10
ṭavara virdükleri	otberġast	12b-10
ṭāviş	çeşiş	23b-12
ṭavḳ	berter	12b-13
ṭavşan	ḫargūş	26b-11
ṭavşan ḳuyruḳı	sīsenber	40a-2
ṭavşancıl	ālā	6b-12
ṭavul	dühel	32b-4
ṭavul	şendef	43a-10
ṭavul	şeydaḳ	43b-3
ṭavul	tebyīre	20a-2
ṭavulcı	dühelbān	32b-4
ṭayı	ḫālū	26a-2
ṭayıncaḳ	sūde	41b-12
ṭaylasan	tābşān	19b-9
ṭaylasan	tāşān	19b-9
ṭaz	daġar	30b-6
ṭılaḳ	hurūs	28a-13
ṭıraḳus	zerḳīn	35a-12
ṭırmalamaḳ	ḫarāş	26b-7
ṭırmalamaḳ	ḫırāş	27b-10
ṭırmalamış	şūḫūde	44b-2
ṭırnaḳ	nāḫun	60b-5
ṭıynaḳ	sünb	41b-2
ṭīnaḳ kesecek	kālnek	49b-12
ṭoġan	çengül	24b-1
ṭoġri	līm	57b-3
ṭoġri yar	yārvey	65b-1
ṭoġru	rāst	32b-14
ṭoġru	sihī	40a-14
ṭok	sīr	40a-15
ṭoḳmaḳ	ājīne	5a-9
ṭoḳuc	süpūh	40b-11
ṭoḳuz	gürāz	54a-14
ṭoḳuz	nüh	63a-2
ṭokuz biñ	nüh-hezār	63a-1
ṭoḳuz yüz	nüh-ṣad	63a-2
ṭokuz yüz bin	nüh ṣad hezār	63a-2
ṭolama ḳaftan	kejāğend	50b-15
ṭolaşıḳ	pīç	16b-15
ṭolaşmaḳ	kīb	53b-11
ṭolaşuḳ	pīcan	17a-1
ṭolıcaḳ	senkece	39a-1
ṭolma	ākīn	6b-7
ṭolma kipe	küncāre	55b-8
ṭolu	jale	34b-11
ṭolu	lebāleb	57a-1

ṭolu	pür	17b-14
ṭolu	yaḫçe	65b-1
ṭoludur yaġar	senkek	38b-15
ṭomalan	kemā	52a-2
ṭomalan	semārūġ	38b-15
ṭon ḳoyacaḳ	cāmedān	22b-12
ṭon yaḳası	nīfe	62a-14
ṭonġun	gīrā	54a-5
ṭonucı	gīra	54a-5
ṭoñuz	kāsmūy	49b-1
ṭoñuzlan ḳurdı	-ḫafezdūk	27a-10
ṭoñuzlan ḳurdı	keş	51a-7
ṭoñuzlan ḳurdı	sergīn-gerdān	38a-13
ṭoñuzlen ḳurdı	ḫabezdūk	26a-13
ṭop	gūy	55b-14
ṭopalaḳ	su'd	41a-10
ṭopraġa bulanmaḳ	merāġa	58b-3
ṭopraḳ	ḫāḳ	26a-4
ṭopraḳ eleyici	ḫākbīz	26a-4
ṭopraḳ ṭaşıyacaḳ	zebyer	35a-2
ṭopṭolu	mālemāl	57b-14
ṭopuḳ	fücl	48a-9
ṭopuḳ	püjūl	18a-3
ṭopuḳ	şitāling	43b-5
ṭoynaḳ	süm	41b-1
ṭoynaḳ kesecek	kālnik	49a-6
ṭoynaḳ yonacaḳ	sümtirāş	41b-1
ṭufan	nijīm	62a-4
ṭul avrat	bīve	16b-4
ṭul avrat	tūdeh	22a-13
ṭulu	tekevek	20b-13
ṭulunduġı yir	bāḫtergūn	10a-13
ṭumaġū	zükâm	36b-15
ṭumalan	racle	33a-1
ṭuman	hir	65a-4
ṭuman	hür	65a-7
ṭuman	nijīm	62a-4
ṭuman	tārmīġ	19b-3
ṭuman	tūleme	22a-10
ṭuman ve ḳıraġu	pezm	14a-4
ṭur ṭut oyunı	ḫīr-gīr	28a-6
ṭuraḳ	ḳanberīş	48b-6
ṭuraḳ	şīrāz	44a-10
ṭuraḳ	tutuk	21b-15
ṭuraḳ otı	şeva	43a-14
ṭuraḳ otı	şipit	43b-4
ṭurḳay	dālūje	29b-13
ṭurna	fisām	48a-6
ṭurna	gülnek	55a-4
ṭuşak	şekāl	43a-5

ṭutacaḳ	dīkgīr	31b-8
ṭutaḳ	deste	30b-3
ṭutḳal	sirīşim	39b-15
ṭutḳal	yilim	39b-15
ṭutḳun	giriftar	53a-8
ṭutruḳ	fürūzīne	48a-12
ṭutsaḳ	dest-gir	30b-1
ṭutsaḳ	rut	34a-5
ṭutu	girev	53a-10
ṭutu	neva	61b-8
ṭutuḳ	tutuk	21b-15
ṭuṭak	leb	57a-1
ṭuyulu	āgāh	6b-8
ṭuz	nemek	61b-3
ṭuzaḳ	dām	29b-8
ṭuzaḳ	māmūl	58a-8
ṭuzaḳ	mehve	l59a-8
ṭuzlu	nemekgīn	61b-3
ṭuzlu yir	kevīr	52b-4
ṭuzluḳ	nemekdān	61b-3
ṭuzluḳ	nemekdār	61b-4
ṭuzluḳ	nemeksār	61b-3
ṭuzsuz	bī-ẖāy	17b-5

U

uca	serīn	38b-2
ūce	üst	9b-2
ūce	üstüre	9b-1
uce arası	kefk	51a-15
ucı iki şaḳolmış bīl-kenend		52a-7
ucuz ve layıḳ	erzān	4b-1
uç	girev	53a-10
uçmak	bihişt	16a-15
uçmak	mīnū	59b-3
uçuḳ	encuġ	7b-7
uçuḳ	encūẖ	7b-7
uçuḳ	kilāne	53b-7
uçuḳ	teb-ẖāle	19b-14
uçuḳ ṭutmış	perizüft	13a-3
uçuḳ ṭutmuş kimse div-fersāy		31b-2
uçuklu	sevdāyī	39a-6
ud	dārbūy	29b-3
uġrı	düzd	31b-13
uġrı	şenk	43a-11
uġrı adı	meşenk	58b-11
uġrı ortaġı	düzd efşer	31b-14
uġrī āvī	ġank	46a-8
uġurlıḳ	düzdī	31b-14
uġurluḳ nesne	düjībe	31b-15
uġurluḳ nesne	düzdīne	31b-15

ʻuḳūbet	bādefrāh	10b-3
ulu	büzruk	18a-6
ulu	gev	52b-7
ulu	ẖīre	28a-5
ulu	mih	59a-12
ulu	nehmār	61b-14
ulu	ser efrar	38a-8
ulu	şikerf	43b-8
ulu	vālā	63a-5
ulu	zend	35b-14
ulu barmaḳ	engüşt-ü süturuk	7b-8
ulu beğler nişanı	ṭuġrā	45a-14
ulu ẖatun	ẖadiş	27b-10
ulu seped	tiryan	21b-1
ulu yol	şāhrān	42a-3
ulular	mihān	59a-13
ulular ketẖüẕā	sırūy-i fitāsān	34b-3
ululuḳ	āfernek	6a-7
ululuḳ	buzruḳī	18a-7
ululuḳ	meniş	59a-2
ululuḳ	nāvdān	60b-4
ululuk	nāve	60b-4
ululuḳ ṭutucı kāṣıd	üsküdār	9a-14
uluraḳ	mihter	59a-12
un	ārd	4b-6
un aşı	ardīne	4b-7
un aşı	semtū	38b-13
un ṣatıcı	ārdfürūş	4b-6
unutmaḳ	ferāmūş	47b-7
ur	dām-ü ġūl	29b-7
ur	lūk	57b-7
ur	zen	35b-12
urġan	nüvar	62b-15
urḳan	līf	57b-2
urundu	sinc	40a-8
urva	vārdīn	63a-8
us	huş	65a-8
uṣ	hūş	65a-10
uṣlu	ferhemend	47a-4
uṣlu	hūşmend	65a-11
uṣlu	pehūş	15b-8
uṣṣı gitmiş	medhūş	58a-13
uṣsuz kimse	semize	38b-12
uṣul	hendām	64b-9
uşuruḳ	tīz	21b-10
uşaḳ	ẖurd	28a-14
uşaḳ serçe	sürẖçenk	41a-7
uşanmak	teşvīr	20b-8
uşda	īnek	9a-8
uşek	vaşaḳ	63b-10

utanmaķ	şerm	42b-7
uvacuķ ırmaķ	cūyibār	25b-7
uvacuķ ırmaķ	şemer	43a-7
uvaķ	rīze	33b-13
uvaķ altun	sāvsāv	37a-15
uvaķ çığırıcı	bāneñ keş	12a-6
uvaķ devek	düyūs	29a-15
uyan	laġam	57a-7
uyan	lenc	57a-13
uyan	lencā	57a-14
uyan	ligām	57b-1
uyan	lüġām	57b-4
uyanıķ	bīdār	16b-14
uyku	ḫ^{w}āb	26a-10
uyķu yiri	ḫ^{w}ābgāh	26a-10
uyķusuz	bīḫwāb	17b-4
uyluķ	ġınc	46a-15
uyluķ	rān	32b-11
uyluķ	sürün	41a-4
uyumuş	ġanūz	46a-9
uyumuş	ġunūd	46b-6
uyumuş	ġunūde	46b-6
uyur	ḫufte	28b-3
uyuz	ger	50b-12
uyuz	maġand	58b-14
uzun	dirāz	31a-9
uzun bardaķ	kūzūre	56a-14
uzun boylu	dirāzbālā	31a-9
uzun küb	kenūr	52a-5
uzun söz,sāv	kenbūre	52a-13
uzunca	dirāzene	31a-9

Ü

üc bacaķlu diken	avsec	45b-3
ücretsüz iş	şābār	42a-10
ücretsüz nesne	şākār	41b-14
üç	si	40a-12
üç bin	si-hezār	40a-13
üç ķat	si tā	40a-13
üç ķat	sitā	39b-4
üç yüz	si-sad	40a-13
üçte bir	siyek	40b-7
üğendire	bürāz	17b-11
üğür	ġamküsār	46a-8
ülker	peren	13a-8
ülker	perev	12b-14
ülker	perev	13a-9
ümīd	püdūs	17b-10
ümidsüz	nā-ümīd	60b-15
ümīz ṭutmaķ	end	7a-6
ümmet	berberdşān	13a-4
ümmet	şennān	43a-10
ünegu	tuḫt	21b-15
ünegū şeytan	istenye	8b-8
ünegū şeyṭan	sitenbe	39b-11
ünegūlenmiş	nestūh	61a-9
ünegūlük edici	sitīzekār	39b-10
ünegü	ḫīre	28a-5
ünegü	sitīz	39b-9
ünegülik	sütūh	41a-3
ünegülük	sitīze	39b-9
ünekū	derīvās	30a-5
ürgü	meşġale	58b-10
ürkek	dilgīr	31a-13
ürkü	ġurunbe	46b-4
ürkü	telāc	21a-3
ürkü ve ṣavaş	āşūb	5b-11
ürpermek	ferāşe	47a-14
ürpermiş nesne	dijem	31a-11
üsgüre	sükūre	41a-12
üst	zever	36a-3
üstad	kārfüjūl	49b-15
üstteki	zeverīn	36a-3
üşde	enük	7a-15
üti demüri	tele	21a-1
ütme	pīşh^{w}are	17a-6
ütme	pīşḫord	17a-6
ütme	sütül	41a-2
ütülgen	cüzd	25a-10
üvey ata	pezerender	12b-8
üvey ķız	duḫter ender	31b-10
üvey oğul	piserender	16a-7
üveyana	māzerender	58a-8
üveyik	fāḫte	46b-15
üvez	gernec	50b-11
üvez	ḫarkez	26b-10
üvez siñegi	sāzḫak	37b-4
üzengü	rikāb	33b-12
üzre	ber	13b-4
üzüm	engūr	7b-9
üzüm aşılamaķa	ferḫū	47a-12
üzüm biten yir	vājic	63a-5
üzüm budamak	ferāḫrev	47a-12
üzüm çekirdeği	tekej	20b-13
üzüm çekirdeği	tekes	20b-13
üzüm çekirdeği	ulanç	9b-9
üzüm çengeli	kūḫak	56b-1
üzüm çıbığı	rez	33a-5
üzüm çöpi	ulanç	9b-9
üzüm danesi	ġarneb	45b-11

üzüm danesi	ġujb	46b-4
üzüm ṣalḳımı-ġujm		46b-5
üzüm ṣalḳımı	sibrīġ	39a-10
üzüm salḳumı	bāşenk	10a-11
üzüm ṣapı	vājic	63a-5
üzüm ṣıḳacaḳ	ḫarşüt	26b-12
üzüm tavağı	tāk	19b-2

V

va'de	nüvīz	62b-13
vaḳ vaḳ ağacı	seternek[296]	37b-12
vakt	hengām	64b-10
vaḳt	gāh	49a-9
vaḳt	geh	52b-14
varṣama	siyenber	40b-7
vāy	āveh	8a-5
vāy	vīk	64a-2
vaẓıfe	hüzīne	65a-7
veh	āveh	8a-5
veh	vāh	63a-9
vey	vāy	63a-9
vezir	dübīr	31b-9
vezir	düstūr	31b-15
vilayet	būm	18b-15
vilayet	tūrān	22b-2
vilāyet	jenk	35b-10
vilayet	kürd	54b-7
vilayet	kürdistan	54b-7
vilayet	merzbūm	58b-1
vilayet	sind	40a-9
vir	dih	31a-15
vīrān ḳal'a	kelāt	51b-3

Y

yaba	hīd	65a-5
yaba	şene	43a-12
yaba	şilġa	43b-12
yabadur	şete	42b-4
yaban	biyābān	16b-9
yaban çiçekler	veşrenk	63b-9
yaban ḫaṭmisi	vesterek	63b-8
yaban ḫıyarı	pejend	14a-3
yaban otı	ġavşeb	46a-11
yabani gügercin	kebūterdenā	50a-5
yabraḳ balı	keznükbīn	51a-3
yabuḳ	kevīş	52b-6
yad	bīgāne	17b-2
yad	nāşī	60b-13
yaġ	pīh	16b-14
yaġ bağrı	cigerekende	24b-14
yaġ bağrı	çiger	24b-14
yaġ ḳabı	rūġandān	34a-15
yağız	fām	46b-13
yağlu	rūġanīn	34a-15
yağma	bālān	10a-13
yağma	tārāk	19b-6
yağmur	bārān	11a-14
yağmur	bāriş	11a-14
yağmur ekini	kişter-āb	53b-4
yağmur ḳaṭresi	sirişk	39b-12
yağmurluḳ	bārāni	11a-14
yaġraḳ	kāzīre	49b-9
yaġrıḳ	ḫarnek	26b-9
yaġrın	şāne	42a-12
yaḳa	ceyb	24b-12
yaḳa	girībān	53a-10
yaka	girīvān	53a-11
yaḳa oyundusu	kirc	53a-14
yaḳın	nezdīk	61a-9
yakīn	āver	8a-2
yaḳut	pākend	9b-14
yalāley	elvāc	6b-14
yalan	dürūġ	31b-10
yalan	enīsān	7a-8
yalan	şeṭaṭ	42b-15
yalancı	dürūġ zen	31b-11
yalıñ	fūrūz	48a-13
yalıñ yüzli	emred	7a-6
yalıncaḳ	ġūşet	46b-12
yalıncaḳ	ret	33a-1
yalıñuz	tenha	21a-11
yalman	nūk	62b-11
yaluñuz	yigāne	65b-6
yalvarmaḳ	lābe	56b-12
yalvarmaḳ	lūs	57b-7
yama	devre	30a-8
yama	vejenek	63b-6
yamalu ṭon	jinde	36a-15
yamamaḳ	refū	33a-11
yamuk	kündüş	55b-3
yan kesici	kenġāl	52a-6
yanaġ	ruḫ	34a-6
yanaġ	ruḫsār	34a-6
yanaġ içi	keb	50a-1

[296] vaḳ vaḳ ağacıdur yemişi ādem ṣuretinde olur her kim ānı dibinden ḳoparsa derḫal ölür ve istiāreyle ṭoğurmayan avrata daḫi dirler ve arabīde ānā nisbet iderler ve yebrūġ daḫi dirler.

yanaġuñ yumurcaġı	firāzrūḫ	48a-5
yañaḳ ṭaşrası	pünç	18b-9
yañaḳ yumrısı	efrāz	6a-15
yandaḳ	kerevbe	50b-7
yandaḳ geven	şütürġār	44a-15
yandaḳ otı	üştürġāz	9b-3
yanıcı	tābdih	19a-15
yanḳu	pejvāk	14a-3
yanḳu	tūf	22a-11
yanmış odun	üsfude	9b-2
yapalaḳ	çegane	23b-15
yapıcı	kūpāl	56b-4
yapıcı terazüsi	şāhūl	42a-3
yapraḳ	belek	15a-2
yapraḳ ve baraḳ	berk	13b-3
yapuḳ	firāz	48a-1
yapuḳ	gāvdūşe	49b-11
yara	külūşe	55a-6
yara	rīj	33b-14
yara	sitīm	39b-6
yara	şüḫūred	44b-2
yara	zaḫme	35a-5
yaradıcı	āferīnende	6a-10
yaradılış	āferīneş	6a-11
yaradılmış	āferīde	6a-11
yaraḳ	aḳābīn	45a-15
yaraḳ	besyiḫ	14a-10
yaraḳ	sāz	37a-10
yaraḳlanmış	āmāde	7a-1
yaraḳlulıḳ	nevā	61b-7
yaralu	zaḫmevār	35a-5
yaramaz	bed	12b-3
yaramaz	bedendīş	12b-7
yaramaz	nāfercām	60b-8
yaramaz	rekec	33a-13
yaramaz dinlü	bed-kīş	12b-4
yaramaz er	küniş	55b-2
yaramaz fal	merġuvā	58a-15
yaramaz ḫulu	bedḫū	12b-3
yaramaz ḫulu	dejāhenk	30a-12
yaramaz kimse	nāmerd	60b-2
yaramaz kimse	telātüf	20b-15
yaramaz söz	lenkāl	57a-13
yaramaz söz	yāfe	65a-13
yaramaz sözlü	kenk	52a-10
yaramaz tedbirlü	bed-rāy	12b-4
yaramaz ṭab‘	derḫīm	30a-5
yaramazlıḳ	bedī	12b-2
yarar	fercām	47b-3
yarar er	sermert	38b-2

yarasa	ġırinc	46a-13
yarasa	gürgür	54b-8
yarasa	ḫarpūje	26b-13
yarasa	ḫarpūvāz	26b-3
yarasa	ḫavyūz	27b-6
yarasa	ḫūpūz	29a-11
yarasa	şebpere	42a-15
yaraşur	berāzed	12b-12
yaraşur	zībed	36b-5
yardımcı	yāver	65a-13
yarım	nīm	62a-15
yarım	nīme	62a-15
yarın	ferdā	47b-5
yarınḳi	ferdānī	47b-5
yarlıḳ	yārī	65a-15
yarma	ġarmec	45b-14
yarma aşı	ġurmec	46b-3
yarpuz	pehtāne	15b-4
yarpuz	pūẕīne	19a-1
yaruḳ	kāf	48b-12
yaruḳ	kāf	49a-4
yaruḳ	şikāf	43b-10
yas	avus	8a-7
yas	mātem	58a-3
yas	sūk	41b-8
yaṣduḳ	bālīn	12a-3
yaṣduḳ içi	çīgūt	25a-6
yaslu	sūkvār	41b-8
yaṣṣı	pehen	15b-7
yaṣṣı bardaḳ	kümās	55a-10
yaş	nem	61b-2
yaş	ter	20a-15
yaş	zeld	34b-13
yaş arpa	hāvīd	27b-3
yaş diken	püştürġ	18a-14
yaş ḫıyār	kārbeḫak	49a-1
yaş ṣalḳım	kānāz	49a-2
yaş yir	zeġār	35b-3
yaşdaş	hemzād	64b-6
yaşlu	nemec	61b-3
yaşlu	nemgīn	61b-2
yaşlu semer atı	kevden	52b-5
yatsu	namāz-ı ḫuften	61b-5
yaṭur	bīsit	16b-10
yavaş	rām	32b-7
yavı varmaḳ	yave	65a-15
yavri	beçe	12a-12
yavri	peçe	12a-12
yavru	çūze	25b-5
yavşan	direnme	31a-6

yavşan	ḫuncük	28b-10
yavuz aṣlan	şīrşerze	44a-4
yavuz at	mīdaḫ	59b-3
yavuzraḳ	beter	12a-10
yay	keman	52a-1
yay	nīmlenk	62a-15
yay	temūz	21a-4
yay adı	beçekem	12a-11
yay aġacı	pīşcīr	16a-11
yay çekici	kemānkeş	52a-1
yay evi	bādġard[297]	10a-4
yay evi	bādġar	10a-3
yay güni	tābistān	19b-1
yay köşesi	zāġ	34b-4
yaya	piyāde	16b-9
yaycı	kemānger	52a-1
yaylak	birişek	16a-3
yayuḳ	gūş	55b-10
yayuḳ	ġūye	46b-10
yayuḳ	nehre	61b-14
yaz	evrend	8a-1
yaz atı	isfendār-i müz	8b-11
yaz ayı	ābān	3b-7
yaz ayı	pesīn	14a-14
yaz evi	bādḫūn	10b-1
yaz evi	ġard	45b-12
yazı	hāmūn	64a-6
yazıcı	dibīr	31a-4
yazuḳlu	bezekār	14a-5
yedinci	heftūm	64b-1
yelik	zübāne	36b-11
yeliñ	zebāne	35a-4
yelmen	zebāne	35a-4
yemin	sevkend	39a-6
yemiş	ferġand	47b-1
yemiş	mīve	59b-4
yemiş sepedi	küvār	56a-3
yeñi	nev	61b-13
yeñi	nevāyīn	61b-10
yeni arḳ	fergen	47a-10
yeşil	sebz	37b-10
yeşil keler	mālūs	58a-10
yeşil ṭaş	yeşm	65b-4
yeşillik yer	rāved	32b-7
yeşillik yer	rāvid	32b-7
yetişmemiş ḳavun	sefc	38b-6
yetmiş	heftād	64b-1
yeyici	āḫīzger	4a-6

[297] yani çardaḳ badgīr daḫi dirler.

yeyni	sebük	37b-11
yeyni başlu	sebükser	37b-11
yeynirek	sebükter	37b-11
yeyüci	dārāz	29b-9
yıḳuḳ	vīrān	64a-1
yıḳuḳ	virane	63b-15
yıl	sāl	37b-5
yılan	mār	58a-1
yılan	mārkerze	58a-1
yılan balığı	mār-i māhī	58a-1
yılancı	mār-efsāy	58a-2
yıldaş	hemsāl	64b-6
yıldıramaḳ	dirḫaş	31a-4
yıldıramaḳ	ḫıt	27b-9
yıldıratıcı	raḫşā	33a-1
yıldıratıcı	raḫşān	33a1
yıldırayıcı	diraḫşan	31a-5
yıldırayıcı	tābende	19a-15
yıldırım	beḫnū	12a-13
yıldırım	berḳ	13b-14
yıldırım	reş	33a-8
yıldırım şaḳımaḳ	āzerḫaş	4a-10
yılduz	istāre	8b-14
yılduz	sitāre	39b-11
yılışı yıl	pīrār	17a-10
yılḳun aġacı	kez	51a-6
yırtıcı canavar	dede	30a-3
yırtıcılar minḳarı	pengūr	15a-13
yırtılmış	çālāk	22b-5
yırtuḳ ḳaftan	ferġīş	47a-7
yıylayacak	destenbūye	30b-2
yidek atı	bālāy	10a-2
yidek atı	bālāy	11a-9
yidek atı	cenībet	24b-3
yidek atı	pālād	9b-15
yidi	heft	64a-15
yidiger	heft ū renk	64a-15
yigāne	ḫadīv	26b-1
yigāne	ḫıdīv	27b-10
yigānegī	dihişt	31a-15
yiġen	ḫᵛāherzāde	29a-10
yigirmi	bīst	16b-10
yīğen	rubus	34a-5
yiğit	bernā	13b-6
yiğit	bervā	13b-6
yiğit	bürnā	18a-1
yiğit	cüvān	25b-8
yiğit	cüvānmerd	25b-8
yiğit	çīre	25a-7
yiğit	vernā	63a-15

yiğitlik	çīregī	25a-7
yikşenbe	ahven	8a-13
yikşenbe	ḫubā	25a-8
yil	bād	10b-2
yileyici	pūyende	19a-12
yileyiyecek	şemāme	43a-9
yilken	bādbān	10b-13
yilmek	lek ü pek	57a-10
yilmek	pūte	19a-12
yilmek	tek	20b-14
yilpūze	bādrān	10b-10
yimek	ḫordenī	29a-3
yimek	zācsū [298]	34b-9
yimek bişürüciāşpez		5b-12
yimiş	ber	13b-4
yiñ	āsitīn	5b-8
yindek	hemīşe	64b-2
yiñi	nüv	62b-10
yir	cāy	22b-7
yir	zemīn	35b-9
yir düşegi	pup	18b-13
yir üzerine yazılmış	baḫc	12a-13
yiter	bes	14a-12
yiv	derz	30a-8
yivle	gerceġū	50b-6
yivle	kejçeġū	51a-1
yivle	selva	38b-11
yivle	zelc	35b-8
yiyegen kişi	rejev	33a-6
yiyesi	ḫʷān	29a-1
yiyici	ḫʷor	29a-5
yiyidin	gendelāş	52a-12
yoġun	ḫaşin	27a-6
yoġun	isteyr	8b-10
yoġun	isṭayr	8b-10
yoġun	sitebr	39b-9
yoġun	siṭabr	40a-3
yoġun	zeft	35b-5
yoġurt	çuġrād	25a-11
yoġurt	māset	58a-5
yoġurt ḳabı	keyġar	52b-15
yoġurtlu aş	māstīne	58a-5
yoḫsul	ḫavāh	27b-6
yoḫsul	tenk-dest	21a-8
yoḫsul	venk	63b-13
yoḫsul kişi	vīçīz	64a-1
yok	nīste	62b-3
yoḳ	nī	62a-13

yoḳ	nih	62a-11
yoḳ	nīst	62a-13
yoḳuş	firāz	48a-1
yoḳuş	tij	21b-3
yol	bār	11a-10
yol	hencār[299]	64b-10
yol	rāh	32b-9
yol	reh	32b-9
yol	reh	33b-5
yol	terfenc	20b-2
yol görüci	rehbīn	33b-8
yol gösterici	rehnūmāy	33b-6
yol gösterici	rehnümā	33b-6
yol gözedici	rāh-bān	32b-8
yol varıcı	rāhver	32b-11
yol varıcı	reh-rev	33b-6
yolcı	rehgüzer	33b-7
yolcılık	rehgüzerī	33b-7
yoldaş	hemrāh	64b-6
yoldur	hincār	65a-4
yolsuz	bīrāh	17b-2
yolsuz	bīreh	17b-2
yonca	süpüst	40b-11
yonḳa	bādper	10b-9
yonḳa	tirāşe	21b-1
yorḳa	pürtük	17b-14
yorḳa	rāhvār	32b-9
yorḳa	rehvār	33b-5
yorḳa	Sereftār	38b-3
yorḳa at	tekāver	20b-14
yorḳa deve	heyūn	65a-2
yorḳa eşek	ank	45b-2
yorḳan	devāc	30b-14
yufḳa	tenük	21a-12
yufḳa ḫarir	lāz	56b-9
yufḳa ḫarir	perend	12b-11
yufka kemha	pejyūn	14a-9
yuġrum ṭabiʻat-sirişt		40a-2
yuḳa	lavaş	57a-14
yuḳaru	bālā	12a-2
yuḳaru	bem	15a-5
yuḳaru	ferā	47a-15
yuḳaru değiren zeber		35a-2
yuḳaruḳi	zeberīn	35a-3
yūkyeb	bārīne	11a-13
yular	efsār	6a-11
yular	mehār	59a-8
yular burunnuġī-burs		18a-1

[298] oġlan ṭoġıcaḳ bişen yimek.

[299] yoldur ki canavarlar giderler

yumak	gülūle	55a-10
yumak	kürüme	54b-4
yumruḳ	muġ	60a-2
yumruḳ	müştek	59b-13
yumşaḳ	fidām	47b-15
yumşaḳ	nerm	61a-7
yumşamış ḳarın	rencen	33a-14
yumurda	ḫāye	26a-5
yumurda	ḫāye murg	26a-6
yumurda	hengüft	64b-11
yumurda	tüḫm-ü murg	22a-1
yumurta ṣarusı	zerde	35a-8
yumuşaḳ āvāz	ġurnek [300]	46b-2
yund ḳuşı	raġve	33a-10
yund ḳuşı	sīsek	40b-7
yund ḳuşı	sütūrbānek	41a-2
yunfa	terāşe	20a-13
yuṭmaḳ	evbār	9b-7
yuva	ālāne	6b-14
yuva	āşiyān	5b-10
yuva	lāne	6b-14
yuva	lāne	56b-12
yuvalaḳ	sült	41a-15
yuvalanmaḳ	ġalt	46a-6
yuvalanur nesne	ġalṭān	46a-6
yüce	āmīġ	7a-5
yüce	āmruġ	7a-4
yüce	bülend	18b-4
yüce	efrāşte	6a-15
yüce	kehāl	52b-12
yüce	kīhāl	54a-1
yüce himmetlü	vālā	63a-5
yüce kemer	eyvān	8b-2
yüce sofadür	sitāvend	39b-6
yücelik	bürz	17b-11
yücelik	evc	7b-15
yücerek	berter	13b-5
yücerek	bülen-ter	18b-4
yügrünk	künk	55b-5
yüğrük şeyṭan	heyūn	65a-2
yük	bār	11a-10
yük çekici	bürdbār	17b-12
yük çekici erdür	püşgūl	18a-10
yük yiri	bārgeh	11b-3
yük yiri	bārigāh	11b-2
yüklü ʻavret	ābisten	3b-6
yüklü nesne	nāṭıf	60b-14

[300] yumuşaḳ āvāzdür zārılıḳdan sonra boġazdan gelür.

yükyab	büne	18b-12
yükyep	raḫt	33a-2
yüñ	peşum	14b-5
yüñden eski ḳaftan	ḫastüvāne	26b-15
yünden ṭon	peşmine	14b-5
yürek	dil	31a-13
yüreklü	dilaver	31a-13
yürigen	revān	33b-1
yüriyen at	esb-i ferāḫ-kām	5b-4
yürüyüci	revende	33b-2
yürüyüş	reftār	33a-11
yürüyüş	reviş	33b-4
yüz	çehre	24b-8
yüz	dīdār	31b-3
yüz	rū	34b-1
yüz	rūşen	34a-11
yüz	rūy	34b-1
yüz	ṣad	45a-3
yüz biñ	ṣadhezār	45a-3
yüz suyu	ābrū	3b-6
yüz urmaḳ	zilıḫ	36a-11
yüzdür	çihre	25a-4
yüzerlik	ispend	8b-12
yüzerlik	sipend	39a-9
yüzeyüz	rū be rū	34b-1
yüzgüc	şināver	43b-14
yüzgüç	āşinā	5b-9
yüzgüç	āşinābiliş	5b-9
yüzi nurli	efrāzruḫ	6b-1
yüzsüz	şūḫ	44b-8
yüzük	angiştene	7a-14
yüzük	anguşteri	7a-15
yüzük	anguştuvān	7a-14
yüzük	anguştuvāne	7a-15
yüzük ḳaşı	nigīn	62a-9

Z

zaʻferanlu semse	zünnāc	37a-2
zac	baḫc	12a-12
zāc	laḫc	57a-4
zāc	zāk	34b-5
zaġal	daġal	30b-6
ẓaġar	vīl	63b-15
zāhid	pārsā	11b-11
zaḫme-i ṭanbur	jeḫ	35a-5
zahmet	ārvend	4b-3
zaḫmet çekmek	vend	63b-12
zan esici	vej	63b-6
zanbaḳ	semen	38b-12
ẓann	gümān	55a-12

zār	jeḫ	35a-5
żarar itmek	gezāy	51a-4
żarar itmek	gezendkerden	51a-4
zārılıḳ	zāre	34b-8
zārī	efġān	6a-15
ẓarif	şīve	44a-9
zebun	hezāk	64a-10
zeker	kīr	54a-5
zenbil	kābūk	49a-5
zendlūrī	üstüḫwān	9a-15
zenduñ tefsiri	dürestā	5a-15
zerdalü	mişmiş	59a-11
zerdalü	şīlānek	44a-10
zerdālü ḳurusı	ġıvālink	46a-15
zerk ve riya	terfend	20a-12
zernīḫ	ḫunūz	28b-10
zernīḫ	zerf	35a-15
zevale	ferāzde	47b-3
zevāle	kende ḫamīr	52b-3
zeyrek	āzīr	5a-10
zeyrek	ejper	5a-10
zeyrek	fürūhīde	48a-12
zeyrek	reẕ	33a-4
zeyrek	rid	33b-9
zeyrek ādem	güryiz	54a-15
zeyr-u zemin	senb	39a-3
zeytün	ḫalender	27a-12
żıdda dirler	eḫşīç	4a-2
zılıḳ	çepçele	23a-10
zılıḳ[301]	ḫīrende	28a-7
żıpuḳ büklüm	şiken	43b-8
zift	ḳār	48b-1
zift	ḳīr	48b-8
zihi zihi	hāh ḫah	27b-8
zindancı	zindānbān	36a-14
zīr-i zemin	sirdāb	40a-1
zişt	numūne	62b-7
zivle	berāzde	13b-3
zivle	seme	38b-12
zivle [302]	seysem	39a-7
ziyādeliḳ	firih	48a-2
ziyan	güzend	54b-11
ziyān	sīḫ	40b-2
ziyān	sipenc	39a-8
ziyanlu	ziyānmend	36b-8
ziyar	levīşe	57a-14
żuafā	rāmil	32b-7
zuḫal	keyvān	53a-2
ẓulm	bīdād	16b-14
ẓulümden iñilemek	gürziş	54a-15
ẓulümden iñlemek	kūriş	56a-6
züḫal	venend	63b-13
zühre	nāhīd	60a-14
zülüf	gülāle	55a-9

[301] zılıḳdür yüz üzre ve şu ki yol üzre dökerler ve üstine ṭopraḳ dökerler tā ādem başıcaḳ düşe.
[302] ya‘ni iki ağacdur ṭavḳ bigi öküz boynına ṭaḳarlar.

DİZİN[303]

A

ābādān: mamur, bayındır, şen, 31b-1

adviye: yardımsever, iyiliksever, 39a-4

ağırşak: iplik eğrilecek iğe takılan tahta yuvarlak, 10b-6, 11b-4

āġıṭa: üzüm şırası, 49a-6

ak ılgun: dere ve çay kenarlarında yetişen bir çeşit söğüt ağacı,44b-11

ākıbet-i herkār: her işin sonu, 48b-9

alagülek: zehirli bir buğday böcegi, 49b-4

aldamaklık: aldatmak, 32a-3

ālū: erik, 53b-9

añraġan: bağıran, çağıran, 36a-7

amūd: sütun, direk, değnek, sopa, 54a-15

anzurūt: bir bitki adı, 55a-15

araḳçīn: takke, kavuk altı takkesi, 29a-2

arkaç: dokumacılıkta bezin enine atılan iplik, atkı, 19a-2

aruḳluk: zayıflık, 61b-14

asbur: yalancı safran, 49b-9

aṣı(assı): yarar, çıkar, kazanç, kār, 34a-5, 41b-11

aṣṣārlar tengi: öz su çıkan küçük, dar yer, 46a-9

avḳun: üstü kapalı veya acık su yolu, ark , 49b-6

avurd: söz, laf, sohbet, 19a-1, 35b-9

avurde: ebe, 17a-7, 35b-9

azād-ı dıraht: yabrağı zehirli bir ağac, 39b-14

B

baḫīl: cimri, 28a-9

baġırdaḳ: beşik bağı, 27b-7

bānek: ağlamak, 38b-12

bārū: kale duvarı, sur, 41b-5

---

[303]Bu bölümde eserdeki Farsça kelimelere verilen Türkçe karşılıkların günümüzde kullanılan anlamları yer almaktadır. Burada yer alan sayılardan ilki metnin varak numarasını, ikincisi satır numarasını göstermektedir.

bart baş: yara, bere, çıban, sivilce, 12a-10

baş bārt: yara bere çıban, 64b-15/44a-7

başmak: ayakkabı, 39a-3

baş haraç: cizye , 54b-12

batman: ağırlık ölçü birimi, 59a-4

bay: zengin, 47a-11

bedruk: yün veya pamuk yumağı, 57b-9

bendeş: eş, benzer, emsal, 46b-13

bennā: yapı yapan usta, 27b-4/65a-1/18a-10

berk: sağlam, katı, sert, 6b-1

berpuz: yaban nanesi 10b-6

besdil: pestil,47b-11

bezek: süs, ziynet, 17a-10/36b-5

beyẖūş: (bīẖūş)aklı başından gitmiş,43a-8

bıldır: bu yıl, 11b-1

yigānegī(yeganegi): birlik, teklik,31b-1

bil: bel, 20a-2

bilegen: iyi bilen, 19-5

bilegü: bileyi taşı,6a-12/48a-6

bilik: ok ve yay kuburu, sadaḳ, 43a-5

bilikṣadef: sedeften yapılmış ok ve yay kuburu , sadak, 43a-5

birinc: pirinç, 42a-15

biti: buyruk, ferman, 60b-4

bişi: yağda kızartılarak hamurdan yapılan ekmek, 34a-15

bişik: beşik, 52b-14

biz: bez, 53a-13

bizdellālı: bezirgan, 40a-5

biz erişi: bez arşını, 47a-1

boġun: boğum, eklem,65a-12

boġurtlaḳ: gırtlak, boğaz, 8b-10

boy: boy otu, 43a-13

buẖāri ardı: buhur, tütsüden sonra, 37a-11

buḳaġū: hayvanın ayağına vurulan köstek, 34b-14

bulġārī: sahtiyan, 59b-15

buñ: sıkıntı, felaket, 17b-3

bun: kolay, nihayet, 37a-15

buturaḳ: üç köşeli diken, 32b-3

buṭurum: tamamen, hepsi, tümden, 38b-14

būy-i şenbelid: bir çiçek kokusu, 49b-2

bügel: bir şeyin önü engelle tutulmak, bügen, 18b-15

bügri: kambur, tümsek, eğik, 51a-2

bünyād: esas, temel-yapı, bina, 63a-12

büre: bit, pire, 53a-5

C

cāzū: cadı, sihirbaz, büyücü, 58a-4

cāy-i maḳʻat: sedir, 61b-15

cebe: zırh, silah, 9a-9/24b-6

çandarcı: koruyucu, muhafız, 24a-10

cerb: münasip, uygun, 18b-5

çeşnigir: sofracı, 57b-8

cesten: sıçramak, 65b-11

cevāriş: hazmı kolaylaştıran bir ilaç, 55b-13

cevmert: cömert, 32b-7

cevlan: Şamda bir dağ, 45a-13

cevzā burcı: ikizler burcu, 17b-14

cezire: ada, 3b-4

cullāh: çok sel, 10a-7

cuhud: yahudi, cıfıt, 65a-2

Ç

çağşur: şalvar, bol pantolon, 23a-15

çahşur:şalvar, bol pantolon, 5b-13

çalaḳ: atik, çevik, 8b-9

çaltılıklu: kıvrak, çevik, 24a-11

çeç: samanından ayrılmış tahıl yığını, 56b-2

çekre: küçük su damlası, 23b-2

çepel: kirli, bulaşık, 15a-1/9b-3

çerb: semiz, yağlı, besili, 28a-2

çerçi: köylerde ufak tefek eşya satan kişi, 17a-15

çerik:altı kiloluk bir tahıl ölçüsü, 42b-6/43a-9

çert: dört unsur, 17a-14

çeşte: altı telli bir müzik aleti, 42b-14

çevlek: burgaç, hortum, 53a-10

çevlük: saz, 39a-5

çıfit: yahudi.hileci, düzenbaz, 14b-4

çıḳraḳu: çıngırak, çan, 35b-9

çiç: çeç, 23a-5

çiğid: çekirdek,47b-12

çiriş: çiriş otı, 39b-15

çoğan: çöven, 9b-3/50a-9

çönge: gücünü yitirmiş, zayıf, 55b-3

çuġd: baykuş,56a-7

çulban: bir ottur, 27a-11

çükündür: pancar, 24a-2

D

dağdağa: gıdıklanma, 46a-4

debbağ: deri işleyen kimse, 14a-9

debe: fıtıklı, kasığı yarık, 10b-11/45b-13

debece: fıtıklı, 48a-14/58a-15

deblek: delbek, dümbelek, darbuka, 30b-10

debur yeli: batıdan esen rüzgar, 48a-11

degek: asma filizi, asma dalı, asma kütüğü, 14a-7

değirmi: yuvarlak daire, 9b-15/53a-9

demregü: bir hastalık, 5a-1

demren: okun ucundaki demir parça, 15b-15

depretmek: kımıldatmak, sarsmak,56b-12

depe: tepe, 19b-3

depüngi: hayvanın sırtına konan keçe, 25a-15

derāyil: kalabalık aile içinde olan, 33b-5

derik: birikinti, 43b-11

destarçe: mendi, l 30a-14

destemal: el bezi, mendil, 34b-2/62b-5

devāt: divitler, 36b-14

devlegüc: çaylak türünden bir alıcı kuş,46a-14

devlingec: çaylak türünden bir alıcı kuş, 16a-13/

devrend: dar geçit, bogaz, 30a-11

deyr: kilise, manastır, 19a-2

digek: asma filizi, asma dalı, asma kütüğü, 39b-8

dihliz: ev ile kapı arası, 37b-2

dikren: dirgen, 35b-13

dilfirib: gönül aldatan, 52a-6

diliku: tilki, 23a-6

dipi: tipi, 30b-9

direm: dirhem, 40a-14/29b-14

dirincek: baş örtüsü, 11b-6

ditsin: iğrenç, çirkin, 33a-2

div: dev, 46b-8

dizdār: kale muhafızı, 56b-3

ṭoñuzlan ḳurdı: ḳurtçuk 27a-10

dölek: sabit, kararlı, güvenilir, 49a-15

döngel: muşmula, 8b-5

duncūġ: havasızlıktan bunalmak, 19b-4

dumrı: tef, 35b-12

dükeli: hep, hepsi, herkes,bütün, 46a-3/64b-3

dülger: yapıların kaba ağaç işlerini yapan usta, 31b-11

dümbek: dümbelek, 45a-10

dürdāne: inci, 31b-12

dürişmek: çalışmak, çabalamak, 56b-4

düşüd (düşük): yaşayabilecek duruma gelmeden doğan çocuk, 48a-6

düşvar: güç, zor, 32a-1/43b-11

E

ebrişim: ipekböceği kozası, 17a-13/52a-11

ebsem: susma, gülümseme, tebessüm etmek, 26a-1

ebleh: ahmak, bön, budala, 45b-10

edük: çizme, ayakkabı, mes, 25a-3

egernī: yoksa,63b-4

eḥibban: dostlar, 39b-2

eleğimsağmal: gök kuşağı, 19a-9

ellik: eldiven, 30b-4

emcek: meme, 16a-9/60b-13

emedik: tabaklanmış deri, 4a-10

eñdek: aşağı, bayağı, fena, 12a-2

endūz: kazanan, toplayan, biriktiren, 32b-14

enīsün: dost, arkadaş, yar, sevgili, 61b-2

erḫūt (argut): çamaşır ipi, 30b-5

eriş: dokuma tezgahlarında uzunluğuna ip, 19b-3

erişte: ince ince kesilib kurutulmuş hamur, 9b-5

eşkūn: açık adımlarla hızlı yürüyen at, 10a-1

evsecek: tahılın taşlarını ayıklamak için az kenarı olan tepsi, 16a-13

F

fuḳā‘: hafif alkollü bir çeşit içecek, şurup, 40a-11

ferverdīn: evvel bahar ayı, 47a-14

fetile: lamba fitili, 15a-1

G

ġāb-ı gürkānī: gürgen ormanı, 25a-4

ġalye müşk: misk ve anber karıştırılmış siyah saç boyası, 45b-8

geb: söz, laf, 49a-8

gebere: turşı yapılan bir çeşit pancar/ilaç yapılan ve yenilen yuvarlak boz renkli dikenleri olan bir çeşit bitki, 50a-7

geçegen: revaçta olan, 41a-3

gerdeme: su teresi, 16a-13

gerdene: saraçların kullandığı bir çeşit toka,63b-12

gevde: gövde, vucut, 25a-2

giri: geri, 25a-7

gīrek: kapı, avlu, 23b-9

girū tutmak: uzak tutmak, yaklaştırmamak, 12b-2

girye: göz yaşı, 38b-12

gökçek: güzel sevimli, 28b-7

gömeç: bal peteği, kül ekmeği, 40a-6

gön: post, 23b-7

görek: kapıya takılan düz kilit, 52b-9/58a-6

göristan: mezarlık, 58b-2

göynük: acı, ızdırab, keder, 41b-5

gözemek: örmek, yamamak, 33a-11

ġuṣṣa: üzüntü, endişe, 47b-8

ġuṣṣalu: dertli üzüntülü, 14a-4

güceymen: baş örtüsü, 38a-6

gümān: inanç, umut, istek, heves, 29a-13

güni: kıskançlık haset, 33a-8

güzegū(güzgü): ayna, 8b-4

H

ḫafaḳa: ıstırap, sıkıntı,65a-5

ḥalel: zarar, ziyan, bozukluk, eksiklik, 42a-6

ḥalvāy-ı lāberlā: iç içe, kat kat helva, 56a-6

ḥammād aşı: bitkiden yapılan yemek, 34a-3

ḫandegī: hendek, 60b-4

ḫarāc güzār: haraç verici, 36b-9

ḫardal: bir bitkidir, 39a-9

ḥarīr: pamuk, ipek, 9a-2/13a-4/31b-8

ḫaṣba: kızamık hastalığı, 54b-9

ḫaṣır: hasır otu, saz..vb ile örülerek yapılmışyaygılara denir, 36b-7

ḫaşem: taraftarlar ve hizmetçiler, maıyyet, aile vb, 59a-5

ḫaşil: dokumacılıkta kumaşları sertleştirmede kullanılan tutkala benzer sıvı, 8a-9

ḥayf: haksızlık, zulüm/yazık ki, heyhat, vāh!,31a-11

helkecük: küçük bakraç, 64a-8

herre: sincap, 37b-9

herze: boş söz, 10a-10

ḫırman: mahrumluk, ümitsizlik,30a-2/30a-12

ḫırmen: harman, 57a-4

ḫıştek: küçük kerpiç, 41b-10

ḫıyāraḳ: hıyarcık, 29a-4

hirk(herk): nadas, 43a-14

ḥīz: kız, çocuk, cariye, 58a-1

ḫū: huy, 31a-3

ẖuceste: mübarek, 65a-9

ẖurd: ufak, küçük, 59a-10

ẖurdüm: oynaş, 60a-6

ẖuşav: hoşaf, 29a-12

I

ıḳlıḳ: müzik terimi, 23b-15

ılḳı: hayvan sürüsü, 41a-1/47a-13

ıldızkurdı: ateşböceği, 42a-14

'ınān: atın dizgini, 33a-3

ıñramak: gürlemek, öfkelenmek, köpürmek, 46b-3

İ

inçruḳ: hıçkırık, 8b-6

iḳlim: bir şehir, 34b-14/49b-6

iknūn(eknūn): şimdi, 62b-10

iletdi: ulaştırdı, götürdü, 17b-13

imekler: emekler, 46b-15

imtilā: tıka, basa yemek, mide dolgunluğu, 54b-8

inçiruḳ: hıçkırık, 9b-8

inçḳuruḳ: hıçkırık, 35b-2

iñi: inilti, ses, 18a-8

ir: erken, 20b-3

issi: sahip, malik, 20b-10

isilik: vucutta sıcaktan çıkan sivilce, 19a-14

ispīdāc: üstübeç, 8b-13

itī: sert, keskin, şiddetli, 21b-10

izvā (izve): çukur, 36b-5

K

ḳabalaḳ: serpuş, 13b-6

ḳağşaḳ: parçaları gevşeyip dağılacak hale gelmiş, 33b-11

kāhāl: tembel, yavaş, 52b-15

kāhallıḳ: tembellik, yavaşlık, 56b-8

ḳaḳımaḳ: kızmak, öfkelenmek, 5a-13

ḳaḳırdaḳ: kuyruk veiç yağının yağı, sızdırıldıktan sonra geriye kalan posası, 23b-9

ḳāleb: şahıs, 49b-5

ḳalik: eskimiş ayakkabı, 56b-7

ḳaluġan: kalkan, 23b-3

ḳalye: turşuya konulan tuz, soda, 3b-5

ḳalye: yağda kavrularak pişirilmiş sebzeli et yemeği, 19b-15/42b-5

kapu rezesi: menteşe, 33b-12

ḳaradul: örümcekgillerden bir böcek, 25a-15

ḳarañu: karanlık, 19b-3/31a-3

ḳaravāş: cariye, odalık, 13b-11

ḳarāvul: gözcü, nöbetçi, karakol, 45a-12

ḳarḳalmaḳ: bağırmak, çığırmak, 30b-14

ḳarlaġıc(karlaḳuç): kırlangıc, 11a-1/24b-13/47a-6

ḳārūre: gözbebeği, 64a-13

ḳaşnı: bitkilerden elde edilen baldırgan zamkı, 7a-13/38b-9

ḳaşurḳa: dergah, divanhane, 53a-12

ḳaṭun: kadın, hanım, 36a-9

ḳav: çakmak, 12b-5

ḳav: kumaştaki ince tüy, 24a-3

ḳavī: kuvvetli, güçlü, 33a-12

ḳavluḳ: çakmak konulan kese, 27a-15

ḳavs-ı ḳuzaḥ: gökkuşağı, 38a-4

ḳavut: kavrulmuş tahıl unu, 16a-6

ḳayḳı: dil olmayan, meyilli, sarkık, 27b-5

kāzer: temiz olmamak, 44a-11

kāzūr: temiz olmayan şeylerden sakınan kimse, 42b-5

kebr: kabir, 52b-9

keçkil (kecgül): keşkül, 35b-7

kedhüda: kahya, 34b-3

kehrübā: saman, kapan, 16b-5

gelāger: etten yapılmış sebze yemeği, 48b-5

keleb (kelep): bükülmüş iplik kangalı-çile, 51b-6

keleve (kelāve): iplik yumağı iplik çilesi, 51b-7/55b-6

kemanger: yay yapan kişi, 45b-10/54b-4

kemāne: lağım, 51b-15

kemene: kemāne, 51b-15

kemḫa: ince tüysüz kumaş, 14a-9

kemirdek: yumuşak kemik, 23b-5

kemre: gübre, 36a-8

kerdeme: kısa düşman, 53a-5

kesmük (kesmik):ağaçtan yapılmış köpek tasması, boğumlu iri saman, 51a-14

keşür (keşir): havuç, 35a-9

kendir: kenevir, 52a-8

genez: kolay, 5b-8

kepelek: kelebek, 37a-2

kereyağı: tereyağı, 59b-11

kerivet (kerevet): asma çardağı, çardak, 20a-3

kestene: kestane, 43b-2

keş (keşk): yoğurt kurusu, 20a-15

kettan: keten, 35b-1

ḳıcıḳ: gıdıklanmak, 46a-4

ḳıble-i ġille: kararsız kıble, 32b-14

ḳığ: koyun, keçi, deve gibi hayvanların kuru pisliği, 16a-10

ḳımar: kumar, 59a-5

ḳındıra: saz türünden bir ot, hasır otu, 29a-14

ḳınduruş: teşvik etmek, tahrik etmek, kışkırtma, 6a-3

ḳırġıl: saçına, sakalına ak düşmüş, 52a-2

ḳışac: kıskaç, 7b-6

ḳısū: sıkıntı, eziyet, 21a-13

ḳızġıl: kırmızımtırak, 32b-1

kiçe: keçe, 61-4

kiçi: küçük, 36a-5/49b-6

kiciyik: bekçi, 26a-7

kine: gönülde gizlenen düşmanlık, 46b-5

kiri: ücret, ödül, kira, 9b-12/53a-9/59b-10

kirişme: geç pişen et yemeği, 46a-8

kīse: kese, 12b-4

ḳo: bırak, kov, 16a-11/15

ḳo: koy, 62a-11

ḳode: koza, 46b-8

ḳoduk: sıpa, 54b-7

ḳoġ: kovmak, 39b-8

ḳoḫu: koku, 19a-3

ḳolān: yabaneşeği, 26b-5

ḳoruḳ: olgunlaşmamış ekşi üzüm, 46b-8

ḳufil: kilit, 35a-11

ḳuġā: kova, 30b-8

ḳullāb: çengel, kanca, 24b-2

ḳulmāş: aldatıcı, hileci, kalleş, 48b-9

ḳurdeşeni: kurdeşen, 18a-15

ḳurum: kuruluş, biçim, şekil, 27a-15

ḳusḳun: eyer, semer, 10a-15/49b-10

ḳuz: kambur, 61a-5

ḳūzū: kuz, 62a-6

küci: gece, karanlık/dokumacılıkta kullanılan iplik tarak, 19b-3

külünk: büyük çekiç, 59b-1

kümek: içine ot konulan kulübe, barınak, çadır, 61b-15

kümüldürük:çocuğu sarmaya yarayan kuşak, 13b-2

künk: basık burunlu, 60a-7

küsegū (kesegü): maşaya benzer bir alet, 3b-15

küsek: destek, dayak, 16b-9

L

lengec: yengeç, 26b-4

levāşe: nallanan hayvanın alt dudağını sıkmak için kullanılan bir alet, 56b-13

lihim (lehim): leğim, kalay, 51b-2

līḳa: yüz, çehre, 56b-14

lüle: çeşme, musluk gibi şeylere takılan küçük boru, 36b-1

M

maḫfe: deve üzerine konulan bir tür tahtırevalli, 50a-11

māh-i ferverdin: İran takvimine göre baharın ilk ayı, 34a-11

mami: ebe, 58a-3

manṣıb: makam, devlet hizmet, 22b-9

manẓar: çehre, yüz, görünüş, bakılan yer, 58b-12

māş: börülceye benzeyen fasulyenin bir türü, 30b-5

mazman: kıldan çuha dokuyan kimse, mutaf, 60a-8

medhūş: dehşete uğramış, şaşırmış, 40b-9

mehafe (mehāfet): korku, korkmak, 64b-13

mehāre: yular, tasma, 51a-1

mekbe: kuyruğu kesik eşek, 55a-15

mekük: mekik, 58a-10

melāmet: kınama, ayıplama, azarlama, 44a-8

melḥam: merhem, 59a-1

menāre: alamet, işaret, 28a-4

menḳaş: cımbız, 60a-7

menḳūş: nakşolunmuş, işlenmiş, süslenmiş, 10a-6/13a-4

mensūb bevey: onamensub, oaraya ait, 49b-6/15

merdūm: insan, adam, 36b-13

merdümük (merdümek): mercimek, 58a-3

merġūl: kıvırcık sac, 43b-10

merzübān: mecusiler reisi, 52a-7

mesḫare: maskara, 19a-6

meskenet: miskinlik, 48a-10

mesre: masura, 58a-4

meyis: tarlaları ayırmak için sürülmeden bırakılan yer, 62a-3

mıṣṭar: taş ustalarının kullandığı taşcı cetveli, 27a-8

mikyāl: tahıl ölçeği, 51b-9

minḳār: yırtıcı kuşların gagası, 15a-3

muḫanneṣ: kadınlaşmış erkek, alçak tabiatlı, 25b-11/52a-7

muḳanna': peçeli, 40b-3

mūnis: canayakın, uysal, sevimli, 30b-10

muraḫḫam: kolaylaştırmak, kısaltmak, 62b-10

mühre: kâğıtları cilâlamak,parlak,pürüzsüz ve kolay yazılır duruma getirmek için kullanılan,billûr veya istiridye kabuğundan yapılmış yuvarlak âlet, 63a-8

müşebaḳ (müşebbek): ağ ve kafes gibi örülmüş olan pencere, cumba, 46a-5/59a-3

mütev: uzağa gitmek, uzatmak, 60a-8

müteḥayyir: şaşmış, şaşırmış olan, 64a-4

N

nābekār: işe yaramaz, haylaz, hayırsız, 62b-7

naḫs: uğursuz, 44b-14/63a-6

neces: necis, 14a-7

neddaf: hala, pamuk atan, 15a-13

nedīm: sohbet arkadaşı, meclis arkadaşı, 44b-9

nerdübān: merdiven, 14b-15

nevbet: nöbetçi, bekçi, 65b-3

nevker: renk, yakışıklı, 64a-8

nigende: dikiş, 12a-15

nīm: yarı, 40a-15

niṡār: saçma, serpme, 14b-1

nişter: neşter, 42b-11

O

oğlan aşı: kudret helvasına benzer bir zamk, 44a-12

oġulduruḳ: bitkilerin dibinden süren filiz, 29b-13

oñurḳa: omurka, bel kemiği, 18a-14

oḳunmaduḳḳonuḳ:davetsiz misafir, 45a-13

Ö

ödek: korkak, 19b-8/30b-9

ödlügen: sığırcığa benzer bir kuş, bokluca bülbül,23b-9

ögsüt: ökse, kapan, 31b-8

öründülenmiş: seçilmek, beğenilmek, 54b-12

öyken: akciğer, 41a-15/44b-3

özdek: esas, temel, öz, gövde, kök, 19b-1

P

palas: eski kilim, keçe, 41b-15

peteve: çarık, 11b-15

peyk: haber ve mektup getiren, götüren, 8b-13

peyik: küçük kerpiç, tuğlacık, 28a-1

pırlangıç: fırıldak, topaç, 10b-9

pine: kümes /yama, 57a-5

pīraste: süslenmiş, donatılmış, 57a-11

pirperum: semiz otu, 50b-7

pūc: basık, yassı, 19a-1

puluç: erkekliği olmayan kimse, 41a-10

püt: 16 kg'lık buğday ölçeği, 63a-12

R

ra'd: gök gürültüsü, 22a-5

ra'nālıḳ: iyilik, güzellik, hoşluk, 14b-12

rast: doğru, düz, 39b-4

rastuḳ: sürme, 32b-10

rāyegān: beleş, bedava, 60a-3

rebab: müzikte bir çeşit kemençe, 42a-5

renc: keder, hüzün, sıkıntı, öfke, gadap, 40a-9/61a-1

resm: usul, 37a-14

reyḥan: feslegen, 39b-1

rişte: tel iplik, 44a-2

rīvās: rāvend, 25a-1

rīze rīze: parça parça, 21b-10

rūd: kemençe, saz teli, saz kirişi, 44a-3

rusbi: orospu, 14b-10

S

sacayak: üzerine kazan konulan üç ayaklı araç, 31-7

ṣağın: sağma, 32a-12

ṣāġış: sayı, adet, miktar, hesap, 16b-3/37a-14/44b-7

ṣaġraḳ: ağaçtan yapılmış yağ kabı, 37b-5

ṣaġrı: hayvanların belle kuyruk arası, 51a-15

saḫtiyān: tabaklanarak boyanmış ve cilalanmış deri, 21b-5

saḳf: tavan, çatı, 5b-6

ṣaḳurḳa (ṣaḳırḳa): kasırga, 11a-6

salma: başı boş, yularsız, serbest, 65b-5

salma aşı: acem yahnisi, 19a-3

salyar: salya, 49b-12

ṣamırdayan: sayıklayan , homurdayan, 35b-6

samebras: kertenkele, 50b-1

savacak (savak): oluk altına konulan tahta, 30a-7

savrun: medineye yakın bir yer ismi, 37b-4

savzi: sebze, 37b-11

ṣaye: gölge, 37a-9

ṣayebān: büyük çadır, gölgelik, 48a-12

ṣayḳal: cila yapan alet, 6b-2

ṣayru: hasta, 16b-11

seḳaḳ: gerdan, gıdı, 45b-10

selle: sele, sepet, 13a-10

selmin: dokuma tezgahında bezin sarıldığı yuvarlak ağaç, 61b-9

seme: sersem, menenjit, 38a-10/38b-12

semse: içinde ceviz ve baharat olan yufka tatlısı, 37a-2

seng: taş, 40a-14

serāperde: saray perdesi, 23a-11

ṣıbḳun: zıpkın, küçük süngü, 37a-5

ṣıġın: ala, 52b-10

sındu: makas, 32a-15

ṣınuḳ (sınık): kırılmış, 43b-9

sırtmaç: sığır otlatan kişi, 58b-8

ṣıtlıḳ: ıslık, 28b-12

sifir: name, 38a-5/40a-4

sifre: kesik ses, 21b-1

sıġza: kirpi, 44b-13

sigil: meme, 11a-1

sikek: sikke, 19a-13

simurg: anka kuşu, 40b-3

sirāmāne: zurna, 40a-1

sirim: sırım, 28b-5

sokman: mest üzerine giyilen çizme, 26b-6

sovuḳlıcaḳ: serin, 28b-11

ṣurna: zurna, 50b-5

ṣuṣaḳ: tahta su kabı, çomça, 46a-3

susalık: susama, susuzluk, 64b-14

sücī: şarap, 14b-11

südük: sidik, 22b-13

süġlī: şiş, 15a-1

süḫre: maskara, gülünç, 42a-10

sülpük: sarkık, gevşek, 15a-2

sülügen: pas önleyici kırmızı boya, 39b-15

sümāḳ: halis, safi, 20a-3

süñü: süngü, 62a-12

sürçek: sürçen, tökezleyen, 40a-6

sürḫūn (sorhun): çalıya benzer bir çeşit söğüt –sanavber, 60b-14

süsen: bir süs bitkisi, 15b-10

Ş

şa'bede: her ayın son üç gecesi, 59b-5

şahne: reis, baş, āmir, 37a-11

Şāhnişīn: cumba, 49b-14

şatır: neşeli.şen, keyifli, 58b-4

şatranç ruḫi: satranç yüzi, 34a-6

şāzi (şadi)güni: memnunluk, sevinç günü, 33a-8

şermsār: utangaç, mahcup, 47b-10

şile: mercan köşk/bulgurdan yapılan bir yimek, 40b-14

şileḳa: tekme, çifte, 50a-10/57a-12

şinik: 8 kg'lık bir tahıl ölçeği, 52b-9

şimsād: bir ağaç tütü/uzun boylu, 58b-4

şirden: geviş getiren hayvanların ikinci midesi, 57b-2/64a-11

şirliġūn: haşhaş yağı, susam yağı, 44a-7

şivān: çoban, 44a-8

şiyāz: Perşembe, 37a-7

şom: hayırsız, uğursuz kişi, 44b-14

T

ṭabaḳ: sıcaktan veya yürümekten hayvanın ayağında olan yara, 40a-1

ṭabl: davul, 43a-10

tāc-ı muraṣṣa': kıymetli taşlarla süslenmiş tac, 31b-5

ṭaġan: tava, 32a-15

ṭaġar: kap, çanak, küp, çömlek, 30b-2

ṭaġuḳ: dağınık, perişan, 13b-12

Taḫmekān: yer ismi-ravenden nahiyesi, Halep sancağı, 13b-6

ṭalḳa: koruk, 56a-6

ṭamū: cehennem, 32b-2

ṭapu saġraḳı: büyük içki kadehi, 51b-13

ṭār: karanlık, 21a-6

ṭarab: sevimç, şenlik, 27b-1

ṭarabe: eğlence, 56a-15

tārāc: talan, yağma, 43a-13

ṭās: zar, 45a-7

ṭaş (daz): kel, saçsız, 30b-6

taşım: bir ölçü birimi, 7b-9

ṭavul: davul, 20a-2

ṭayıncaḳ: kaygan, kaypak, 41b-12

taylasan: başa sarılan sarığın sırta uzanan bölümü, 19b-7

tavḫāne: tabḫāne, 49a-15

tāviş: hafif ses, ateş, sıcaklık, 23b-13

tāzī: Araplar, 43a-12

tegelti: binek hayvanların eyerininaltına konulan keç, 61b-4

tenbelīd: ufak tefek eşya, 28b-12

tennur: tandır, fırın, 45b-14

terce: eski evlerde ocağın iki yanındaki kalın duvarlar oyularak yapılan ve ufak tefek şeyler koymaya yarayan göz, 60b-7

terkeb: kadınlar tarafından saçlarının ucuna takılan kumaş parçası, 38a-15

terkeş: sadak, yay, ok mahfazası, 44b-3

terkü (terki): eyerin arka bölümü, 48a-1

tevki'ı padişāh: el yazısı, fermen, imza, kabza, kelepçe, 30a-13

tevkürlü: nişanlı, 60b-2

ṭılaḳ: bızır, dilcik.kadının avret yeri, 28a-13

tīrdān: okluk, 43a-1

tirḫūş: aklı karışık, 46a-5

tīz: çabuk, 29a-13

ṭolama (dolama): sarık, mintan, gömlek, entari, önlük, peştamal, 50b-15

ṭomalan: patetese benzeyen, yenilebilen bir çeşit mantar, 33a-1/38b-15

ṭoñuzlanḳurdı: bok böceği, 38a-13/51a-8/27a-10

ṭopalaḳ: yer miski, havlican denilen kök, 41a-10

torterkeb: ağ şeklinde yapılmış kumaş parçası, 55a-5

tū: tüy, kıl, 47a-6

tuc: tunç, 34b-2

tuḫme: mide dolgunluğu, aşırı tokluk, 13b-1/21b-15

tuḫmeğan: semiz otı, 21b-15

ṭumaġu: nezle, 36b-15

ṭuncuḳmaḳ: havasızlıktan bunalmak, 65a-12

tura: alna düşen saç, 45a-12

ṭuraḳ: yerleşilen yer, yurt, 44a-10

ṭuraḳ otı: dere otı, 43b-5

ṭurḳay: tarla kuşu, 29b-13

ṭur ṭut oyunu: bir çocuk oyunu, 28a-6

ṭutaḳ: saban okunun elle tutulan yeri, saban kulağı, 30b-3

tūtiyā: sürme, 55a-15

tutmaç: yoğurtlu erişte çorbası, 25b-5

ṭutruḳ: ateş tutuşturacak çörçöp, 48a-13

ṭutū: rehin, 53a-10

ṭuturuḳ (duturuk): ateş tutuşturacak çerçöp, 29b-2

tündī: sertlik, şidetli, haşin, 35b-3

tünd at:hızlı at, 65a-1

türe (töre): örf, ādet, gelenek, görenek, 10b-6/31a-3

türve: torba, 22a-11

türvende: turfanda, 61b-13

tüvber: türve, 21a-2

U

uca: but, kalça, kıç, 9b-2

uğrı: hırsız, 31b-13/46a-9

uḳubet: ceza, eziyet, işkence, azap, 10b-4

urunmak: giyinmek, takınmak, 40a-8

uruz: hedef, amaç, gaye, 26a-8

urva: kalın un, 63a-8

uşak: ufak, küçük çocuk, 41a-7

uşda: işte, 9a-8

uvak: ufak, 12a-7

uyan: at yuları, at gemi ve dizgini, 57a-7

uyluk: kalçadan dize kadar olanbacak bölümü, 32b-11

Ü

üğür: depo, ambar, 46a-8

ünegū: inatçı, 8b-8

ünekü (önegi): ağaç, direk, 30a-5

üsgūre: ağzı yayvan kap, toprak çanak, 41a-12

V

varsama: yaprakları nane gibi kokan bir bitki, 40b-8

vaṭās āvazī: çoban avazı, 28b-9

Y

yaba: harmanda kullanılan çatal biçimine tahtadan yapılmış tarım aracı, 43b-12

yabuḳ: kekeme, 52b-6

yağrı: üzerinde et ve odun gibi şeyler parçalanan kütük, 26b-9

yaḳanaḳ: çıñragu, 35b-9

yalıñ: parlaklık, ışık, 48a-13

yalıncaḳ: cıplak, 33a-1/46a-12

yalman: kesici aletlerin ağzı veya ucu, 62b-11

yandaḳ: deve dikeni, yabani enginar, 9b-3/44a-15/50b-7

yapalaḳ: baykuş, 23b-15

yapuḳ (yapıḳ): eyerde üzerine oturulacak yer, 49b-11

yaraḳ: silah, techizat, hazırlık, 30b-4

yarlıḳ: önlük, çocuk göğüslüğü, 65a-15

yarpuz: bir tür nane, 19a-1

yavı varmaḳ: kaybolmak, zayi olmak, yitmek, 65a-5

yavşan: acı ve kokulu bir ot, 28b-11

yazı: ova, sahra, kır, 33b-3

yebāb: yıkık, virane, harap, 29a-15

yelik: koşucu, çok koşan, 36a-11

yeyni: hafif, 37b-11

yüzerlik (üzerlik): ateşe atıldığında güzel bir koku yayan tohum, 8b-12/39a-9

yıldırayıcı: parlayıcı, 19a-15

yıldıramaḳ: parıldamak, ışıldamak, 31a-4

yılışı yıl: evvelki yıl, 17a-10

yileyici: koşucu, 19a-12

yilim: tutkal, 39b-15

yilmek: koşmak, acele yürümek, 57a-10/20b-15

yilpūze: yelpaze, 10b-10

yindek.sürekli, daima, hep, 64b-2

yiti (iti): sert, keskin, şiddetli, 63b-3

yivle (yelve): boz renkli, uzun gagalı bir kuş, 33b-8/35b-8/51a-2

yiyesi: yiyecek şey, yemek, 29a-1

yiyidin: kokmuş, kokuşmuş, 52a-12

yiylemek: koklamak, 30b-2

yuġrum: yoğrulan hamur, 40a-2

yonga: yontulan bir şeyden çıkan küçük parça, 10b-9

yorḳa: rahvan, 17b-14

yuḳa: yufka, 57a-14

yund ḳuşı: peygamber kuşu, 40b-7

yūñe: eyer altına konulan keçe, 29a-2

yopurmaḳ: acele ve telaşla bir yere gitmek, 57a-10

yūş: yeşillik/sıkışma, 28a-6

yuvalaḳ: yuvarlak, 41a-15

yükyeb: ev eşyası, kabkacak, 11a-13

yükyep: eyer, 33a-2

yüğrük: çok koşan, iyi koşan, 65a-2

Z

zāc: kara boya, 12a-12/57a-4

zaġal: huysuz, tembel, 30b-6

zaḫme: vurma, 36b-15

zaḫme: mızrab, 46b-10

zibukçı (zıbık): eskiden balmumundan yapılan dildo, vibratör, 38b-5

zernīḫ: zırnık, çok az, 35a-15

zeyrek: anlayışlı, uyanık, zeki, 33a-5

zılıḳ: kaygan zemin, 23a-11/28a-7

żıpuḳ: çok zayıf, saygısız, 43b-9

zīlū (zili): halı, kilim, 61a-4

zivle (zelve): çift süren öküzlerin boyunduruğuna geçirilen ağaç, 13b-3/38b-12

ziyār: yavşa denilen alet, 57a-14

zuafā: zayıflar, 32b-7

zühal: Satürn, 53a-2

zevāle: hamur topağı, 47b-3/52b-3

YÖK

KAYNAKÇA

AÇIKGÖZ, Namık (1986).*Riyâzî: Hayatı, Eserleri ve Edebî Kişiliği, Dîvan, Sâki-nâme ve Düstûru'l-Amel'in Tenkildi Metni*. Doktora Tezi. Fırat Üniv. Elazığ.

AKÜN, Ömer Faruk (2002). "Kâşgarlı Mahmud", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C. 25, s. 9-15.

ALPARSLAN, Ali (1947). *Manzum Lugatler ve Tuhfe-i Vehbî'nin Alfabetik Tertibi*, Mezuniyet Tezi, İstanbul.

ALTUN,Harun (2015).*İlk Farsça-Türkçe Sözlüklerden Sıhâhu'l-Acem: Karşılaştırmalıİnceleme ve Kelime Dizini*, Fatih Sultan Mehmet VakıfÜniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.

ALTUN, Kudret (2002). Kusurî, Ömer Efendi, Tuhfe-i Kusûrî Tazmîn-i Şâhidî (İnceleme,Metin, Sözlük), Laçin Yayınları, Kayseri.

ASLAN, Zeynep (2012). Tarih Boyunca Farsça-Türkçe Sözlükler, Yusuf Öz, Türk Dil Kurumu Yayınları (Tanıtma) Dil Araştırmaları Sayı: 11, s.219.

ĀŞIK ÇELEBİ, MŞ: (1971). *Meşā'irü-Şu'arā,* hzl. G. M. Meredith Owens, London.

BAYAK, Cemal (2016). *Luġat-ı Genc-i Le'âl, Kriter Yayınevi, İstanbul.*

DEMİRCİ, İlker (2012). Tuhfe-*i Vehbî: Manzum Sözlük (Transkripsiyonlu Metin,İnceleme, Sözlük)*, Nevşehir: Nevşehir Üniversitesi, Sosyal BilimlerEnstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Nevşehir.

DİLÇİN, Cem(1983) Yeni Tarama Sözlüğü, TDK Yay., Ankara.

DÜZENLİ, Mesut Bayram (2015). "Farsça-Türkçe Manzum Bir Sözlük: Tuhfetü'l-Hâfız", *Turkish Studies: International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, C., 10/12, s. 329-370.

ELİAÇIK, Muhittin (2013). "Türkçe-Arapça Manzum Bir Lügat: Müfîdü'l-Müstefîdîn ve Büyük İstinsâhî Farklar", *Turkish Studies*, vol. 8/13, s. 83.

ERKAN, Mustafa (1991). "Bahrü'l-Garâib", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C. 04, s. 513-514.

FAROE, C. E. (1991). *Lütfullah Halimi'nin Baḥrü'l-Ġarâ'ib'i*, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Ankara.

GÖZİTOK, Mehmet Akif (2016).*Çelebizade Ali İlmî ve Nazm-ı Bedî' (Farsça-Türkçe Manzum Sözlük)*, Mim Yayınları, Erzurum. .

HASSAN, Marwa(2017).*Mirkatu'l Luga, (Arapça-Türkçe-Mensur Sözlük)*,Yıldız Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, İstanbul.

İMAMOĞLU, Ahmet Hilmi (1993).*Farsça-Türkçe Manzum Sözlükler ve Şâhidî'nin Sözlüğü (İnceleme-Metin)*, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Erzurum.

KANAR, Mehmet (1998). "Farsça-Türkçe Sözlük" Say Yay., İstanbul.

KARTAL, Ahmet (2003). *Tuhfe-i Remzî,* Akçağ Yay., Ankara.

KATİP ÇELEBİ (1971). *Keşfü'z-Zünûn*, İstanbul, MEB., c.2

KAYGIN, Cem(2013). *"Ferheng-i Murtazā (metin-inceleme)",* Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, *Ankara.*

KILIÇ, Atabey (2006/1)."Klâsik Türk Edebiyatında Manzum Sözlük Yazma Geleneği ve Türkçe-Arapça Sözlüklerimizden Sübha-i Sıbyân", *Sosyal Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, sayı: 20, s. 66. Kayseri.

LEVEVND, Āgah Sırrı (1973). *Dil üstüne, TDK, Ankara, s. 212.*

LÜTFULLAH B. EBU YUSUF HALÎMÎ (2013). *Lügat-ı Halîmî,* Haz., Adem Uzun, TDK. Ankara.

MES'ÛD LUTFÎ EFENDİ (2013).*Tuhfe-yi Lutfî (Türkçe-Farsça Manzum Sözlük),*Haz., Ahmet Tanyıldız, Akademik Kitaplar, İstanbul.

MUTLU, Hüseyin Kahraman (2009). "Türkçe Öğretiminde Sözlükçülük Tekniği Açısından TematikSözlükler", *Turkish Studies***,** vol. 4/4, Summer, s. 817.

MÜTERCİM ÂSIM EFENDİ, (2000).*Burhân-ı Katı*, Haz. Mürsel Öztürk, Derya Örs, TDK, Ankara.

OSMAN ŞÂKİR BOZOKÎ, (2014). *Nazm-ı Dil-ârâ*, Haz., Necip Fazıl Duru, AbdullahEren, Altınpost Yay., Ankara.

ÖZ, Yusuf (2010). *Tarih Boyunca Farsça-Türkçe Sözlükler,* TDK., Ankara.

_____ *Tarih Boyunca Farsça-Türkçe Sözlükler,* (1996). Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Ankara.

ÖZTAHTALI, İbrahim İmran (2004). *Lâmi'î Çelebi, Lugat-ı Manzûme, (Tuhfe-i Lâmi'î),* Gaye Kitapevi, Bursa.

SELÇUK, Bahir-Mesut Algül (2015). "Çocuklar İçin Yazılan Farsça-Türkçe ManzumBir Sözlük: Dürrî'nin Güher-Rîz'i", *Littera: Journal of Turkish languageand Literature*, Volume, 1, Issue, 2, Autumn, s. 133-164.

SÜBÜL-ZÂDE VEHBÎ, *Tuhfe-i Vehbî: Metin-Dizin-Tıpkıbasım*, Haz., AhmetYenikale, (2012) Ukde Kitaplığı, Maraş.

_____ *Tuhfe (Farsça-Türkçe Manzum Sözlük)*, Haz., Turgut Karabey, NumanKülekçi, (1990). Atatürk Üniversitesi, Erzurum.

ŞİMŞEKLER, Nuri (1998). *Şâhidî İbrâhîm Dede'nin Gülşen-i Esrâr'ı (Tenkitli Metin-Tahlil),* SelçukÜniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Konya, s. 41-42.

ŞİŞMAN, Rabia Şenay (2016).*Esâmî: İkidilli Sözlük, Türkçe-Farsça Manzum Sözlük*, Dün Bugün Yarın Yayınları, İstanbul.

ŞÜKÜN, Ziya (1984).*Farsça-Türkçe Lûgat Gencinei Güftar Ferhengi Ziya*, MEB, 3 C. İstanbul.

TARAMA SÖZLÜĞÜ(1943-1977). TDK, Ankara.

TURAN, Fikret (2001). *Eski Oğuzca Satırarası Tematik Sözlük Bahşayiş Lügati, Dilbilimİncelemesi, Metin, Sözlük, Tıpkıbasım*, İstanbul, BAY Yayınları, s. 17.

TURAN, Muhittin (2012). "Hasan Rızâyî ve Kân-ı Ma'ânî İsimli Sözlüğü", *TurkishStudies: International Periodical For The Languages, Literature andHistory of Turkish or Turkic*, C. 7/4, s. 2939-2992.

Türk Dil Kurumu. (2011). *Türkçe Sözlük.*Ankara.

Türk Dil Kurumu. *Tarama Sözlüğü***. (**1963-1977). C.I-VIII, Ankara,

Türk Dil Kurumu. *Derleme Sözlüğü***.**(1963-1972). C.I-VI, Ankara.

UZUN, Adem (2005). *Lügat-ı Halîmî (İnceleme-Metin)*, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Erzurum.

ÜNVER, İsmail (1993). "Çeviriyazıda Yazım Birliği Üzerine Öneriler", *Türkoloji Dergisi*, C. XI/1, s. 51-89.

YAZICI, Tahsin (2009). "Sözlük: Farsça", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C. 37, s. 401-402.

YURTSEVEN, Necmettin (2003). *Türk Edebiyatında Arapça-Türkçe ManzumLügatlar ve Sünbülzade Vehbi'nin Nuhbe'si*, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Ankara.

İnternet Kaynakları:

http://www.turkedebiyatiisimlersozlugu.com/

http://www.kubbealtilugati.com/

http://www.tdk.gov.tr/

https://www.seslisozluk.net/

MİFTĀḤU’L-MA‘ĀNĪ

TIPKIBASIM

YK

432
432

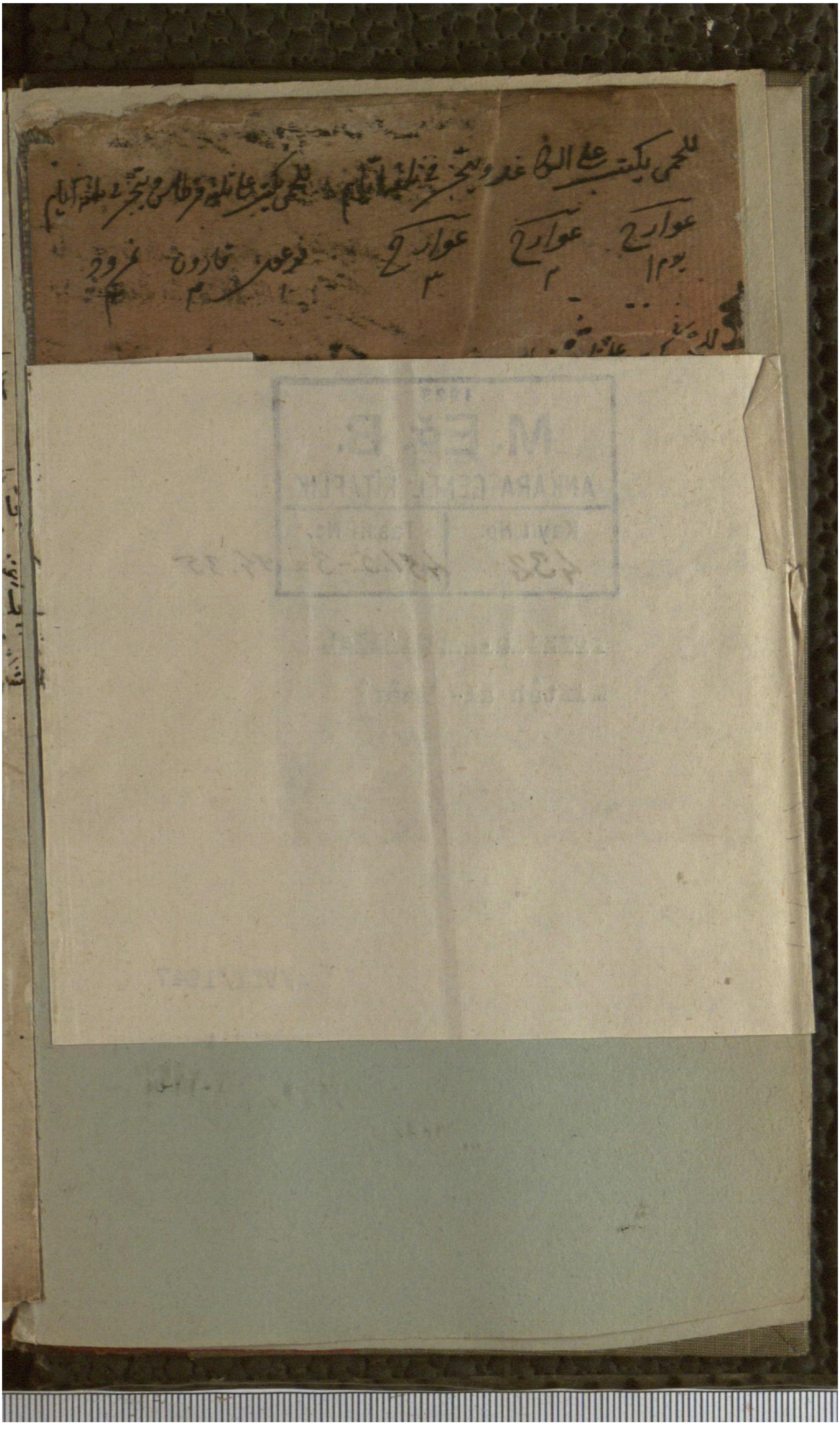
M.E.B.
ANKARA GENEL KİTAPLIK
Kayıt No.
Tasnif No.

1a

1

مفتاح المعانی شاهدی

بوت قاش

ابو ابوو اختر اختر . اروند اروند اروند اروند ارژنك ارژنك

طالع تجربه ملاز طالع

آوی آخ آخ آشنا آشنا اغاریش اغاریش

سکل باغ بدیدی بالش یوروکج انتغاریش

کوزللك اولولق

آفونك آفونك اموغ اموغ انکشت انکشت آوه آوه

بیر ینسه دن ار جیلق یعنی قیمت بوموق کمد وای

یاباب یاباب بووا بووا بواز بواز بوخاش بوغاش

فراغت قلیش کولك

بك بله بله بستر بستر بل بل

بولل بلبل فلفل پشکوله

حفظ عرب جد عجم طبع روم اولسه کسنین اولور اهل علوم

1b

حکایه

برکون بر آدم بر یره مسافر اولوب مسافر اولان کمسنه یه دیمشلر که سکا قونق
صاحبی کندیکه اولدروب مالیکه الجقدر دیه مرقوم فقرایه قورقدوب مسافر
دخی پنجره دن چقوب فرار ایدوب کیدر ایکن بر عبوس الوجه و طویل القد و بادن
البدن بر آدم ملاقی اولوب مذکور تا هیبتندن آدم دیدکه نه طرفه توجه ایدرکن دیو
سؤال ایدوب مسافر آدم احوالی نقل ایدوب آدم دیدکه دون کیدیوم دیو
واروب مال الان کمسنه خرب ایدوب مالنی اخذ ایدوب ویرشدر

بو حکایت غریبه عورتدن کروهنه عثمان اولدیغنه دلالت ایدر غفلت ایتمه

بر آدم استفرا ایتمک ایچون نصف اللیلده خانه سندن ادی اوکنه چقوب استفرا
ایدر ایکن اوکنده بر چقور پیدا و نظر ایدکده مذکور چقورده اوچ کوپ آلتون
مالامال طلو اولدیغنی فکر ایدرک حفظ ایدوب بن بونی صباح غورتم کورور
خلقه افشا ایدر ارلر عورتمی تجربه ایچون بعضه نوم نه غریب ایشی پیدا
ایدم دیو بو حینده طاوق کومسندن اوچ بیضا الوب قیطاغه کیروب
بر مقدار ادیور شکلی حرکت ایدرک صکره مذکور ادم قاق قاق دیه رکن
قلقنجه بر یمرطه دوشیروب ثانیا کذلک ثالثا بنه بویله تا اوچ یمرطه
تمام اولنجه قدر بیچاره عورتی بوکا بو حالکره کوزیجه تنبیه ایدوب صباح قبن
بو حالی آخره افشا ایتمه دیو تنبیه ایدردی عورت دخی بلکه بو بوله غریب
حال ایکمیز میانه سنده واقع اولدیغنی افشا اولورسه بیلدی ادنه نسیجه حرقیق
چارشویه عورت قومشولرنه وارنجه بو سری صبر ایده میوب بنم قوجم بو کیجه اوچ
یمرطه طوغوردی دیو سویلمش تواتر قواتر اوزرینه تا بری یمرطه طوغورمش سیاه زمانه
پادشاهنه توغیه و حرمنی احضار و بو حالی انک استفسار ایدکده بیچاره
نسبه اکلدم دیو اقرار دکوبلر بر کیدکنده واقعه ایکیسی خلقنه ی المنشر

2a

الدم اغزوك اچوسنی زن دکلی یوق وفا ۱۶۸۶

انی وفاسز هی کنش یوزلو ۲۶

تاریخ ۹۹۲

تاریخ ۹۹۳

یارب بو کتبخانه صاحبی عزتله ...

غلوه للد ... کتاب ...

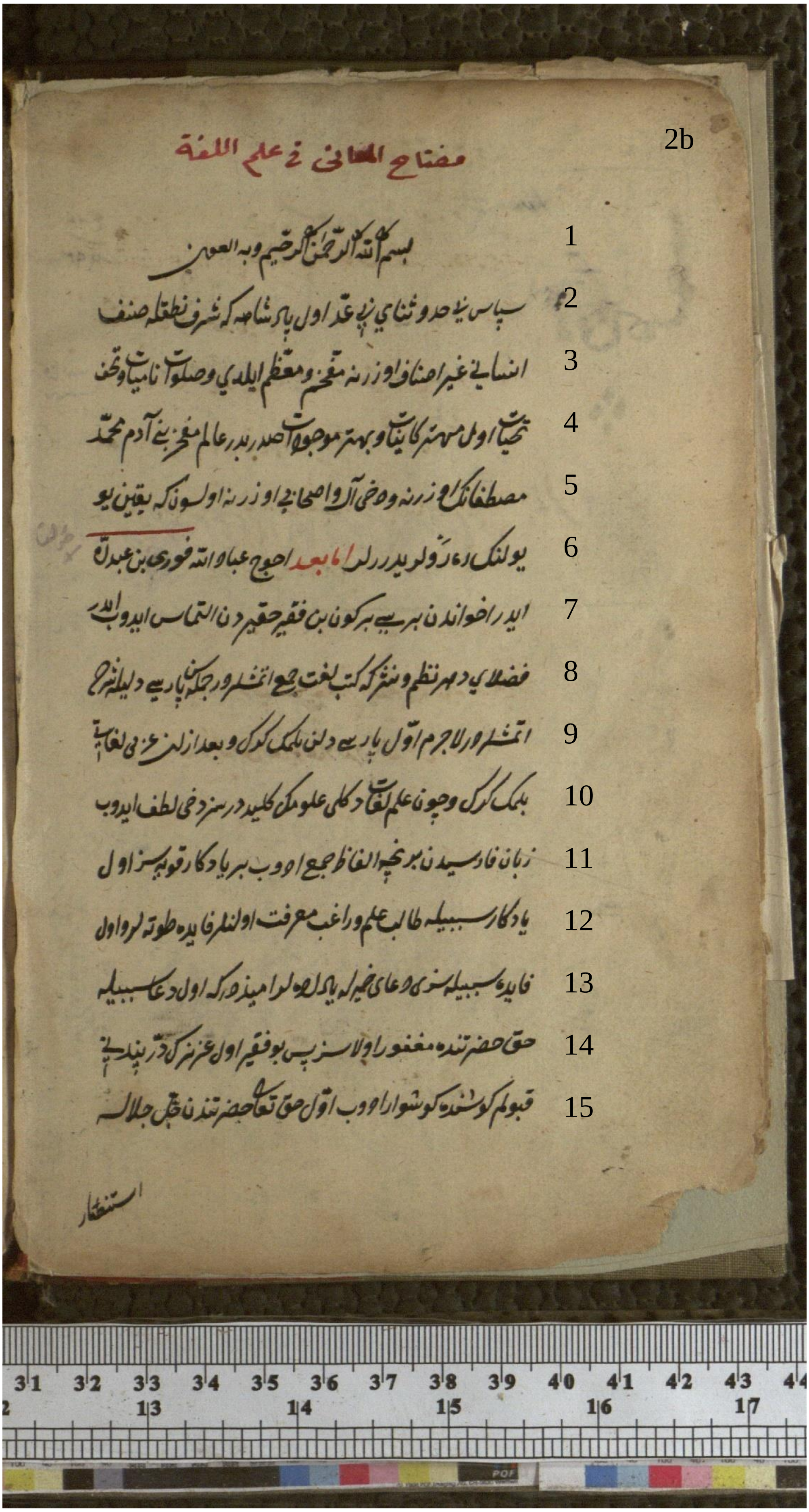

2b

مفتاح المعاني في علم اللغة

بسم الله الرحمن الرحيم وبه العون
سپاس بی حد و ثنای بی عد اول پادشاهه که شرف نطقله صنف
انسانی غیر اصنافدن زیاده مکرم و معظم ایلدی و صلوات نامیات و تحف
تحیات اول مهتر کاینات و بهتر موجودات صدر بدر عالم مفخر بنی آدم محمد
مصطفانک ع روحنه و روحی آل و اصحابنه روحنه اولسون که یقین یو
یولنک رهروللری بیدرلر اما بعد احوج عباد الله فوری بن عبد الله
ایدر خواندانی بر بی بر کوناین فقیر حقیردن التماس ایدوب الله
فضلای دهر نظم و نثرکه کتب لغت جمع ایتمشلردر جمله سن پارسی دیله ترجمه
ایتمشلردر لاجرم اول پارسی دلن بلمک گرک و بعد ازلن عربی لغاتی
بلمک گرک و چونکه علم لغات دکلی علومک کلیددر سز دخی لطف ایدوب
زبان فارسیدن بر نیچه الفاظ جمع ایدوب بر یادگار قوسیز اول
یادگار سببیله طالب علم و راغب معرفت اولنلر فایده طوتهلر و اول
فایده سببیله سزی دعای خیرله یاد ایدهلر امیددر که اول دعا سببیله
حق حضرتنده مغفور اولاسز پس بو فقیر اول عزیزلرک درخواستنی
قبوله کوشنده کوشوار ایدوب اول حق تعالی حضرتندن جل جلاله

استغفار

3a

استنصار ایدروم اکنجی عالم فخری ونبوت اسمانینه بدر وولایت
صفه سنک صدر محمدک پاک روضه سندن استمداد ایدروم وبعده
اول ولایت اقلیمنک مالکی واول طریق حقک سالکی اوبغان
حدایق دینی واول عمان جواهر یقینی اول دل وجان دردنه
طبیب مولانا حبیب الله تندن همت طلب ایدروم بو کتابه شروع ایدو م
پس حقک عونیله وانلرک همت برکاتنده از مدتده تمام ایدو م
بعض کتب لغات فرسدن ومفتاح الادبدن ووحی بلدوغم لغتلردن جمع ایدو
بو کتابه درج ایلدوم بر نچه صنایع خرج ایلدم وبو کتابه مفتاح المعانی
آد قودم امیدوارکه حق تعالی بو لغاتدن لرده متداول وکوکلده متداخل
ایلیه آمین یا رب العالمین تنبیه بو کتاب منقسم در ایکی قسم اوزره
اول اسمادر وقسم ثانی افعال در واکثرنک اورته سنده مضمرات
وحروف بله ذکر اولنشدر وهر قسم حروف هجا ترتیب اوزره منازل
قمره مناسب در بست وبه بابا اوزره رعایت اولنشدر وهر باب فرق
اوج باب اوزره مبتوبدر اول فتحه اکنجی کسره اوچنجی ضمه وحرف اول که
بابدر انک ما بعدنده غی حرفدخی رعایت اولنشدر وافعالک قانونی حرف

3b

اوزره صرف اولنشدر در تاریخ گوید مثنوی مصطفانک هجرتندن ای پسر
بل سکز یوز طقسن اکیده مکر ایرشب عون خداوندی انام
که اولدی بود در کرانمایه تمام باب الالف المفتوحة فصل الباء آبخواست
جزیره آب صو آبخوار بکار آبشخوار دم آبگیر کول آبنوس ف
آبکامه بکاف عرنه قلیه آبدلن قوق وصولق آبدستان ابریق
آب ریز متوریز آبرو یوز صوی آبروی م آبستن یکلو عورت
ابریشم ماده‌سی جایزدر
آبرنگ جیوه آب روغن اوز آبان یازای آیبا به ابر تیغ ابر نجس
ابریشم واو وجهی جایزدر
بلنزوک آبله تشوه اولان قبرجعه درلر آبادان ف ابیارم آبخانه
صواوی آبی آیوا آبگینه صرچه آبله برون گلمزی ابر بولت
ابروقش ابکند سیل قرغی یر آباذ آفریج وعایه دخی درلر
داللرة وجهی جایزدر آبلوج نبات شکر آبا آتش آبتنگاه
متوضه آبشگاه ابریشم آبخانه ابریزم آبدار صولو آبدع
بیهوده سوزلو آبکش سقا آبیشت شهوت فصل التاء
آتش اودلو آتش زنه چقمق آتشدان اوجق آتشی
کده م آتشین اودلی آتش انگیز آتش گاد گسلو آتش

تاب

4a

تاب کلخنجی آتش افروز آتش بازم ج اجدرها اژدرها

خ اخشیج ضده ورلر بو اعتبار بله چار عنصره ده ورلر اخشیجان

اختر طالع و یلدز اختر فال اخگر اوت کوزیکه منون

بلکی اوله آخش بها آخال برقمق و سقطاتنه اخته

اینکمش اته ورلر الجه آخیه ات طویله سی آخیز بنیاد و لکن

آخیزکر یبجی آخکم قنق اخکل اکن بلدری آخر روز

اکندی آخر کرنایه قرنه آخر بان متاع و قماش اخکوژنه

دگمه که قفتانه طقرلر اخجته التن اینک اختر شناس منجم

فصل الدال آدنک مهلکی ورنج و دشمندن اوج المق

ادیم امدکی فصل الذال آذرخش کوک کورلمک و یلدرم شقمق

و صوقلق ورکه آوه اندن مهلکی کورنور آذینه اینه آذرم

ابره ورلرکه انک کجه سی اکی بولکی اولسی اوله آذریون بر

چچکدر اگه خجسته ورلر و خطمی چچکنه ده ورلر و صرو کله ده ورلر

آذرشین شهر بره مکه آفنج جواک صوک کوز آیی آذر اود

و یاز آیلرندن بر آیه ده ورلر فصل الراء ارج قدر و قیمته ورلر

4b

[illegible]

[illegible]

وگوزلنگه دیرلر آرنج بلک ارزلن اوجز اروند دجله
آروغ گکرمک اروغ گکرمک ف ارز قیمت
بامد
اروند تجربه اروند طاغ ونحمت ارزنك
دستور مانی نقاش ارژنك مانی کتابی نوك آدی
ارژنك نام نقاش اره بچغو آراسته بزنمش
ارد اون ارد فروش اون صتجی اردبیز الك
اردینه اون آشی ارهاله بولیج آرداله م
ارتن درسك آرام دکلماك آرامکاه دکلنجاك یر
آرزق ف ارنبیز ترخون ارش بلك
ارجند بر شهر آدر ارزش بها دلمك ارزیز قلعی
ارزیزگر قلعیجی ارجمند حرمتلو ارزنه سلطان اولمین
و بر ایغاج آوه ژ غاتیده قیتی اوزش
طارو ییدر لر تیغی دکو ارغوان قزل جچك ارغنون بر سازدر
آری اوت آرایش بزك ارو بهشت اورته یازاتی
ارمان حسرت اره ناله بولج فصل الزاء اژدها اژدرها
اژدر چوق یتمش یلان اژگهن کاهل وباطل آزخ

بیلك

5a

(بفتح الذال)

سیکل آشیخ دمرگو آژندر بشهانلق آزخ باغ بولندیسی

(به مد الف ونیز بی مد الف نیز جایز است)

ازکیل دونکل ازده آز خرخس ازآمدن اندن

با مد

ازلن وقت باز اول وقتدا بورو ازان روی اویوزه ن

ازین زوی بویوزه ن ازان منست بنم در ازان تدست

سنکدور ازان کیست کیمکدر ازان فلان فلانکدر ازلن من

بنم ازان تو سنک ازان او اونک ازان اوست انکدر

ازو اندن ازین بندن ازان این بونک ازان اینست بونکدر

ازانست اندن در ازینست بوندندر آزاد انجتمک آزاد

با مد الف

ازوف اچ آزغ بش بدق ازمان حسرت آزینه تقمع

آزرم حرمت اژبر آزیر زیرک آزپر پرهیزکار آژ

ازمایش صناییش ازبرای فلان فلانجون ازبرای لن

انکجون ازبرای این بونکجون آزیغ نفرت اتمک آزیخ

نالهٔ نرم آژنک بکلم درکه قمقمه یا قاشمه یا البده یا

(چنانکه گویند روز آسا وشب آسا یعنی روز بکی وشب بکی)

یوزده اولر آذر پدر ابراهیم عم **فصل السین** آسا بکی

با مد

(به مد)

واشمک آستا زندگی تغییر ور زندو پازند اکی کتابدر

5b

کیم ایچ ... اییرا ایپره ... یو لنه ... جنه ... بهوژ قر
کیم ... بولنه ... بیر ... بولنه ... کرجرا

ابراهیم پیغمبر کہ ہم صحفیدن آسیب بوك و قوت اثرهر ه
آستر تنگ بیر اغچ ازکه اکه بیر وح فرلکو یبیچ آدم صورتیندا
اولر همکم آچه ده بیندن قوی بیر اوره حاکی اولر و چینده بیره ایلر
اشب فراخ کام یورکن ات آس آسیاب آسیا
دکرمن آسیاکر آسیابان دکرمنچی آسمان کوك آسمانه
سقف استرون ستروان قیسر عورت آشته چکردك
یعنی بحذف الف
آسایش دکلمك آستان آستانه اشك آستین
تیک اشب ات استر قتر آسان کگز آسمه
با حاء بحذف الف
خیران فصل الشین آشنابیش آشنا یوزکه
اشك کوز یاشی آشیان آشیانه یوا آشوب
اورکو و صوتشی آشکو طبقه آشف آشیز
یمك بیشورچی اشتوه اشو و اجو اغچ آشفته دکو
اشتر ات آشی صلح اشقن آت اشم چاخر
فصل الغین آغازکاد ایشی اوّلی آغشته بغرلمش آغاش
بیراشی اوزره حریفی اتمك آغاز فروشدن تم بزمیین آغا

آغا

6a

آغارتیش آشغایره یکجک آغارتیش ایو یغرلمیشی نسنه
و بعضلر یغرمغه دیرلر آغوشش قوجق آغره چپانا
آغالیش قینیرتیش آغیل کوز اوجیله بقمق آغازه
چواق چوبسنه دیرلر فصل الفاء افدستا بر کلمه در مرکب افد
دن و ستادن افد که شگفت یعنی عجب و ستایش یعنی اوگگادر
افسر تاج افسرگر افشرگر عنقا آفرنگ کوز للک
آفرنگ اولوق افدر ارقداشی اوغلی و قیز قرداشی اوغلی
افگنده اوغلنجقلر چاغیلر باقره نا یا اغاجدن دوزرلر آفتابه
افتاده ابریق آفتاب کنش آفتابگاه کنش یر آفریدگار
تنکری آفریننده یره دجی آفرین حم آفرین ف آفرین آلقش
یره دلیش آفریده یره لمیش افسار یولر افسان (بحذف النون نیز جایز است)
بلکو افسانه فسانه مثل افسون سحر افسونگر سحر
ایدجی افسانه کوی قصه خوان افسوس حیف و طنز
و دریغ و آوازی کوینمش افسوس کننده طناز و حیف
ایدجی افغان زاری افراشته یجه افراز آلت ویکتی

یمرتی

افرازیخ یوزی نورلی افروز یاسی اچق افراز آلت
افروزگر یاسی اچی افروزنده صیقل اوچی افروشه
کانکی حلوا افتخار مجروح وکترم آفتاب آق بیرقلو
براوتدر افزون ارتوق فصل القاف اقشه کلر اقه
دیدم فصل الکاف اکج بز چلکجک دمر قلاب و دمرلو عصا
اکنج طولمش بغرسق اکنده اکین آت اضوری اکنده اکین
بیله
طولمه شولیمه که ور منکی اکین اکنان مغاره اکنون شمدی
(یعنی منک طولمه سی)
آکاه طوبلو اکرم اکرا ارشته فصل اللام الجیت
طمع الغت قرنغو الغته قره تلکی الغلام ارغون
عورتلر قزبلجه سی القست اورمجک پرده سی الفنج قرنغو
آل آرام آلوبالو کراسی آلو والو ادک آلوچ طاغ
اروکی آلوچه قره متی آله طوشنجل الوا صبر
آلغته دلو الوند طاغ آلایی بولشم وبولشموچ
(یعنی بچقام)
النی سویه آلانه لانه یوه الواج یلالی فصل المیم
آماج نشاندرکه اوقچونادکرلر آماج اوق آمار استغفار

(بالمتفهما

اماسی

7a

(یعنی بیر عضو ورکیل طنمسی اولا)

آماس شیشمش آماه مثل او آماده درلمش ویر قلنمش
آمیزه قوشمش آموی بر شهر آدور جیحون کنارنده دور
آمیغ قرشمق و قرشدرمق هم لازم هم متعدی کلور و هم جماعه ولر
آمرغ برنرسه نی آرزه قلمق آمرغ یوجه وقدر یعنی قیمت
آمرود ارموت آمیز بک آمیزش قرشمق آمیغ یوجه
آمرو یکک بوزلی فصل النون اند امید طتمق
اندر قروشی اوغلی ارقروشی اگر قروشی انجام آخر اندام
داست و نظام له ایشه ورلر انیان یلان و بیهوده سوزدر
(بیای نوع یا نیز جایز ست)
انباخون حصار انجوست جزیره انکیبون بر
(در بعضی نسخ بفتح جیمست)
قفتاندر که یدی رنکدن طوقلمش اوله و یدی رنک اندغ کورنه
انجیره کوت دلوکی انکلم قفتان و کوملک اکلی انبوی
(یعنی علیه)
قوقوطمش نسنه انبوع بوله انبوع ناکل بولرق اسو
(بیایه وحی یای مصدر دورلو)
انبوهی قلبه لق انکدان قصنی انکره انک مثلی
انبان طغرجق انبانچه تصغیره انکشتوان انکشتنه
انکشتوانه م انکشتری یوزک انک ارو انک اوشره

7b

اندوه شوش کجه‌ده‌که بشمقجلر گون یغلرلر آنکه اولکه آن
اول آنان اونلر آن جهانا آخرت آن زمانا اول زمان
آن منت بنملر آن تنت شنکدر آنکاه اندن صکره
واول وقت آنکه تم آن چه اول نسنه آنجنان انجلین
آنجای انده آنجاشت انده ور آنجا انده انکار صان
بکاف عربی
انیش کاجی انبر قصچ انبره وانبره تم انغدع
بیهوده سیلیجی انجوغ اوجی انجوغ دخی دیرلر انکشت
بکسر الکاف
برمق انکشت کمر انکشتنرکل الوبرمق اندام
بضم الکاف
کوده اندرز نصح انکور اوزم اندوغ قیغو
بحذف واو
انده م اندوهگین اندهگین اندوهناک قیغلو اندانع
اوجی انکبین بال انجحت طمع انبارق انباز
اورتق انجمن درنک اندک از آنرا انکا انار
نار اندروغا ایجرو اندرم اندیشه فکر انبس
چاج آندم اولادم اندوهکر صوه‌یجی فصل الواو
آوا آوازه ور بوا غنبارله بلبله هزار آوا ورن اوج بجه لکا

[illegible]

وعده

8a

اوزن صفتدور کیم بارداریدا اطلاق اولنور مرد اوزن دیرلر
اوزن درن درلر مبالغه صیغه‌سی بیرله اوزنراق معناسینه اوزدولیدر
قیلدرمق اوقی لیکن معناسینه حاجی

وعیش اورند یاز وکوز لکی وخیبلو آورده وناورد
جنگ ومبارزت آوار بامد کچیغ ظلم آور جندکمان یغی
یغانی اورنگ تخت وتاج آوین آلت اوان
دیوان حکم آوان بامد اینشنسز وقنتانایوزی اوردو درشمک
اوله واقله جانور آوه وای آوه وه اورسبر پسا
میدان آورنس ارجج آدیشی گیکواونی اوکارگتم
آو صو آوله تناقبرجغی اوسی یاس اومزد مش ی
یلدزی آونک هونک اورند عیش در **فصل الهاء**
آهخت چکدی آهیخ چکمک آکار خشل دور که جامیه بر
جرشتی سزرلر آهون گدک ونقب دورکه اوغ لغوقا آهو
کیک وعیب آهیخته چکلشی آهنک قصد آهنجه
جنبر دموری اما جنبر صحیح دور آهف آهیانه اکسه آهک
الجو آهون یکشنبه اهرمن بزی اهریمن مثله
آهسته ارقونا آهسته تر ارقونرق آهو بره
کیک بزغوسی آهو بچه کیک بوریسی آهن دمور

8b

آهنگر دمورجی آهنین دُرده ن آهن ربا مقناطیس

(margin: انه جاسوسن)

آهنول تغم **فصل الیاء** ایوان یوجه گمروسرای آیین تره

ورسم اعلد جفت آی گل ایواه ایواخ ایوا هیوع

آیینه آینه کزگو **باب الالف المکسورة مع التاء** اتمید

صبانان **از** آزکیل دنگل ازار اج طوب **فصل السین**

اسبرنیس میدان اسکوهه اچرق اسکجم است

کوت اسب کوت ایچ اشتبر التی بجق درهم استیر

استنیه انگوشیطان اسپوس بغابیرغی تخمی

(الف نیز جایز است)

اسبغول تم استا جلق قاپی استاغ تم استاخ دلو

(الف نیز جایز است)

استیر یغن اسطیرتم اسغرود بغرتلق اسفندار مذ

(الف جایز) (الغه جایز) الف جایز

یاز ایی اسفیدبا اتلواشی بوزجر اشی اسپیدبام اسفید اق

اسپیدم اسفیدی اقلیچ اسپند بیرلگی اسفندمند

الف جایز

ایک الکی کوچ اسکدار بیکی اسپیدان اسپیداج ازرافیل

برفرشته دور اسپر سپه قلقان اسپاره یلدز **فصل الشین**

اشکنه ایی اشنالنگ بلدر اشکم قرن اشکمبه ف

اشخوان

9a

اشخون تازم ازتمک اشنادا ایک یکرم التنجی کونی ك
اکسون خزیر قنغاغا م امروز بکن امروزینه بکنلک
وبکنکی امسال بویل امسالینه بو یللق وبو یلقی
امشب بوکچه ن انجوغ بکلم بکلم اونکشی یوز وتنی ي
ایچی طمع جی این بو اینست بودر اینان بوتلر اینهام
ایشان انلر این بار بوکرت این بازینه بوکر تکن ها
این چنین اشبویله ایچ هیچ ایناجهان دنیا اینجا ها
بونده اینک اوشه ایدون بنجلین ایزد تکری
ایزک جبه ایذر دایمی ای بسا ای نچه ایزان ایک
طغزنجی کونمز ایرا اندنا انرو باب الالف المضمومة في فصل
الباء اباغ داغ ابان دیدم خ اخکول اخکوک قبجق
اخکوزنه دکمه اتکی د ارس براغجدر ارکوشی چنگل جلب
ازمزو مشتری یلدزی ذ ازدف سروا غاجی ازدف جم
س اسکدار اولوغ طوتجی قاصد استخوان سنگ
استخوان زندلودی استونا طام درکی استن م

اشرب قرشون استادق استوار برگ اشروف

است اوجه اشغده ینمش اون ش اشنان

چغان اشتر دوه اشتروان دوجی اشترغاز یندق

اوپ اشترمرغ دوه قوشی اشکوفه چچک اشغور

بورسق غ اغزه بزرکه قلق الیتنده اولر ک اگدار ارشنه

و اوست اولدر او اول اوبار یطمق ودخی برشنه

بغازدن اشغه اندرمک اوستام معتمد کمسنه اوماج

نشان اوبا کنج اورغ قره غو اوشک انجرق

اوواغ اوتاغ اولنج اوزم جیبی وجای دکی اوس قرنکلغی

وبرشمش اوبان طاغ اوبجوغ اورمان رحمت انغوج م

باب الباء المفتوحة فی فصل الالف یایاب بگادو

صوجی وطاقت بایاب ایغ کبی وصوجی یانخوست ایغلو

دکلمش پادپیچ نوروزده صلند قلری اپیدر یعنی صلنجق کبی

مانده اکا کواهلر اصفهانده فنججیل درلر پاکند یاقوت

باغنده اتلمش بوغ که حلاجلر دکی اورلر پالاد یدگ اتی

بغلنمش الخ

بارومی

اشتربانا دوجی نج
اشتربان دوجی نج

اشتلم عربی وضبر وعو م

10a

بامس دنگ وآوازه بالار اولوور تیپه بالای آشکن ات
وپیدک اتی باربد خسرو پرویزنک مطربنه درلر بادبر قتیل
اغجی بادغر بای اوی یعنی چرقی بادگیر دقی درلر بادغرد
بای اوی بانو خاتون بالینر بوستان باذ خراج وباج
ورصد باک قرقو وبوگی باس صتقلغ وپاسبانه بو
جهتدن پاسبانه درلر بالوشی کافر منقوش بای باف
جلاه بای ایج بایه مرتبه بای تاب ایتی صوقی بای بوش
ایتی قبی بای افراز هم بای افراز چلهلر ایتی بصیغی چقر ده
با ایتی بایزه باچه بایچه وباچه بچه بابوچه قدز قزی
بادرنگ ترنج وتنیی خیار بازرم مهره باهم بله بایکی
قرطلو باجنگ کجک ترجه باشنگ اوزوم صلقمی ورکه
توه گنده قرتشی اوله وتحملقی خیار در با اشی باله شیله که
ورشن باتو سنکله بالان یغاوقیو اوکی باختر کون
طلندوغی یر بالهنگ چلبر بال بازو وقنت بال زن یر
واز اوزجی باذرم بیهوده وهذیان یاردم قسقن

باچیم جایز ست
باچیم جایز ستم

10b

پایان آخر باد خونه بادزاوی باستان پادشاهلر که
پیغمبرجن اوکدن کچدلر باد اولسون باد یل باد برین
صبا یلی باد ایک یکرم یدنجی کونی باد افراه بادافره
عقوبت و عوض باد رو شاه سپهر غم باکی برا
اوتدر طبیبلر انکا باد رویه و باد رنجویه درلر باد رو
نزه باد رو بربز باد بسه اغرشق باد زهر سام
یلی باد کند دبه باد روزه هرکونه کیلن قفتان پاشنه
اوکچه عقب معناسنه بای بند بکدرکه اوجون یاغیرجونه
قوزلر باد فره برلنج باد بروم باد بره ینقه باد زم
برمرضدر باد ران یلبوزه باد یانه رازیانه باد یان
دخی درلر باد خایه دبه بالوایه برقشی درکه سرچه بکی
زلزله دخی درلر بازدان کم باز بند ایلیجی بادام بیم
بادبان یلکن بادنجان ق بادانش عوضی پاد شاه
پادشه و پادشاه ق پادشاهی پادشاهلق باشاق
وانجه بانوا بانی باب زن کباب مودی باشو

دکنک

11a

دگنک باتو سکل باتوم بالویه قربغ پاک باز
نیک نظر بادر ایک طقزنجی کوبی بازار اوه اورتلمن
هر تنگ بالوه پاک اولمس سنه ویلته بارگی آت
بارگیر هم باک بارو وات ورشوت بالوانه ابابیل
دریچه در که خانهٔ مشکده اولور
قوشی جر بالکانه ترجه بازان گریز الجوق باخال
بگلو پاره صقرقه باش گونه بشی اشفه باش صبر
ایت واول باز اچیغ و بازو یعنی قولاج ونشه فرق
اتمک ووخی وطغان باز دار وباز کد طغانجی بازی
اوینه بازیاکر اوتنجی بازو قعص بالای یدگل اتی
بازارف بار درت معنیمه کلور بربی یگدر که طورو
یکلدرلر اکنجیسی یوقار در اوچنجی اغر خاصل در دردنجی
بر کنز دمک در باری تنکری و برکز و عروته دخی باری در
لر بارینه یوگ یب بارداق قب قجق باریک انجه
باریکتر انجه رگ باران یغمور بارش هم باراینی
یغمورلق باقدم اتش آخری بارکشی حماک بادبر دار هم

بارپرنی لفظندن صیغهٔ امر در
وبعض ترکیب لرده صفت دخی
استعمال اولنر اشکبار مشکبار کبی
حلیمی

باری اداة التوسل یستعمل فی
مقام التخییر سلمان کفت
بیت
دل اگر بار کشد باد نکادی بادی
ور کسی کز بند چو تو باری باری

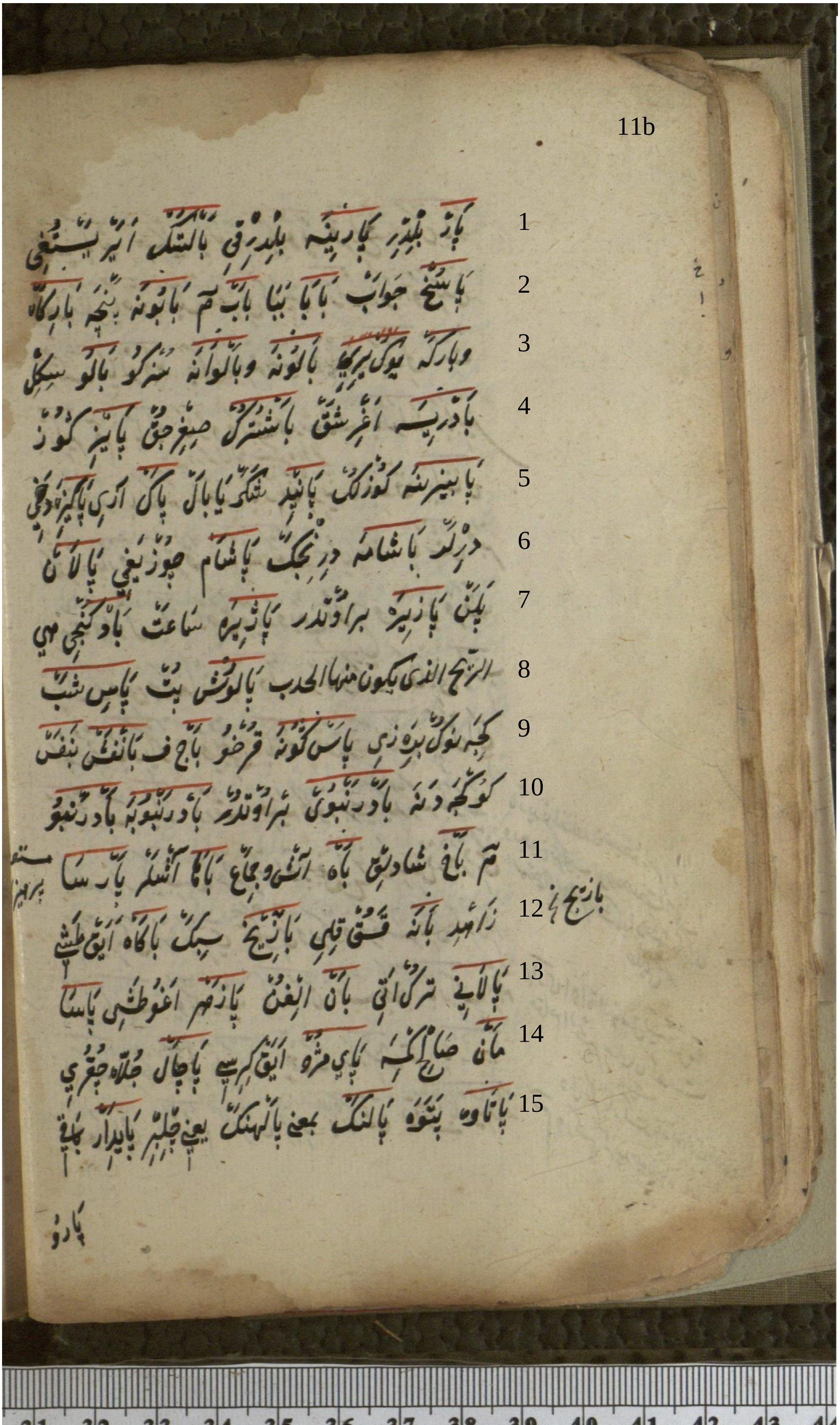

11b

یاز بلدرر یازینه بلدرقی یالتلک ایریتغی
یاشنح جواب یایا بیا یاب تم یابونه بنچه یارگاه
وبارکه بیوک بریکه یالونه وبالوانه سنکو یالو سکل
یادرنه اغرشق یاشترک صغرجق یایز کوز
یا بیزنه کوزلک یانیدر تنکه یابال یاک ازی یاکیز دجی
درلکه یاشامه درنجک یاشام چوزیغی یالان
یلن یازیره براوتلدر یاژیره ساعت یادکنجی هی
الریح الذی یکون منها الجدب یالوقش بت یاپس شب
کجه نوک بره زی یاسن کونه قرضو یاج ف یانغش بنفش
کوکجه دنه یادرنبوی براوتدر یادرنبوه یادرنبو
تم یاغ شادیح یاه اتی وجاع یاما اتسلر یارسا
زاهد یانه قتی تلی یازیح سیک یاکاه ایوم طشی
یالاتی ترک اتی یان الغن یازهر اغوطشی یاسا
مان صاح الکه یای مرو ایق کرسی یاچال جلاه جغری
یاناوه پتوه یالنک بمعنی یالهنک یعنی جلبر یایدار بلیغ

(margin: مستو پرهیز ; بازیح نخ)

یادو

12a

یارو کورک باقدم آخرکار یاتلکه حلواجی توره بیه یارلیک
اکدک بالا بوی ویقارو باقلاف باطیه ف بکثه انجه
بازه‌ار طغانجی بالین یصدق بالیشت تم بالش م
بامنو دکنک باتنکان باذلجان بامدکلو صباح بامداوان دوجی
ذرلر بام طام وصباح بانک آوازه باور انتموق بای کوب
رقاص بالش چرمین کونددن یصدق بارشک غیرتلو بانک
کش اوق چغرجی **فصل الباء** ببر قبلان ببر بیان برقفتان
ذرکه قبلان درشدن ابنی رستم زال جنکده کیره‌ی ووزلرکه‌انی
جنتدن کتر مثلر در **فصل التاء** تبا قو بت غشل پتجاک
قوش بوقجه بتر و بتتر یوزدق بتره برت باش بتو
شکله بتیاره بلا وآفت و دشمن **فصل الجیم** بجکم یای‌ادی
بجه و بجه یودی **فصل الحاء** بخ زاج درکه اندن دزرلر **فصل الخاء**
بجنو یلدرم بخشش ق بجنش ق بجاش ق بخ بیر
اوزرنه یصلشی بخیز بویه ذرکه برکه اوزرنه اجرلر بجنه
بیک قزی بخت ق بختاور بها بختلو بجنودم بخیه نکنده

12b

بخیه دوز تیکنده دیکچی بخان اربیجی بخس دل طارلیغی
فصل الدال بد یدر آنه ارینه درلر بدری یرمنولق بدگم کرو
طتنق بد یرمز بدخو یره مز خلو بدحال قورقنج بدکیشی
یره مز دونلو بدرای یره مز تدبیرلو بدنم کیه بده
قورکه اودی انک اوزرینه اولولر بدرام دزنمش صحبت

بدرقه
قلاغز

خرم وآراسته مجلس

واوویزنمش باغ بدواز آرام یری پدیده استقباله کیتمک
بدموش دکو بدید آشکاره بداندیشی یرمز فصل الذال
بذر اته بذر اندر اوکی اته پذیره استقباله کیتمک فصل الراء
نا پروا فراغت و میل ناپروا درلر پروا قلی برغنست
طوان وروکلری اوت برفخ اغرلقدر که ایتقوده آدم اوزرینه
دوشر تازیدم اکا کابوس درلر پرند یفقه حرنیه برد اراق
اول معنیسنه درلر برکند اوکی براز و یرمشر زیبندم
برخور اوزتاق برتر تاج و طوق در که فرسک ملکلری بوینیلرینه
برو الکرود رلر آتی ایدرینی دز برکم منع اتمک برندا اورزه
کوهرلو قلیچ براز کذلک پراز قیشی برجاس نشانه

13a

درکه اوقیچون اورلر پروانس اوق پرداخت اتمک وال

اور مقدر بر نسنیه بلمکیچون ارملر یا مشقدر برخاشی عزم

پری ذفت اوجنی طتمش برکست معاذانه برخاشی

چنک برنیان منقش حریر بربروشان امت برهونا

دایره بر کار برهختن برکسیه ادب اتمک برنایون

فریدونک اوکزلدر برزین اهر ابراهیم ع م پیغمبرکی اماملرندن

بر پیه درواتشی کلع که اول درزحی اکا اخر برزین درلر

برزنا سقق اوجی و محله برجین ف برن الکر برسنو

قربغ برو قش بیرو الکر براه کذلک پرندونا

اوتکی کجه پدوز سچی پروند سکه ارکه براز لرقماشی

اندع قورلر بر نخیلع عاق اوغلن یعنی اتا انا بیروغی

طتمین برتع جوقه خوی برکاله یارع که قفتانه برقودلر

پروانه کلبک پرتو شعله پرنی دوندکل اوتکی کون

پرپرینه دون دکل اوتکی کونکه پرندوشی اشراقی کجه پرخو

کلمز کلر پربره دیناز پرمان شادلق برخ برزه

13b

برخی بعضی برده تخمه بر قنت برن شرکو
بر آسیاب دگرمن یری بر آسیاام برنبد کملدرکی
برسام برمرضدر برازده ذوله برگ بیرق وبرق
برگ بالفارسیة چلندو بره وبره قوزی بر اوزر و
وکوکس وپشی برتر پوجه دگل برایشان انلر برطلم
قبلق برپهن تحمکان براستک قربغ بروا وبرنا یکت
براذر قره شی برگستوان ات طونی بره کنار وکلیددیمش
برز تخم بوزکه اکنجی برورد وکار تمکیک برف
قار بریوی دمرگو برورده بسلنمش پرده دار پرده
طتجی برهیز صقنیق برتش بغرسغ اغرب برکار هنرکار
صقنجی پرورشی بسلکش پرستار قول وقرواشی
پریشان ملول وطغق پریشانکار ملول وطغق ایشلو
پراکنده طغلمشی بربط قبوز بربطزن قبزجی براز
قیش واکندر پرازم برده قول وقرواشی برق یلدرم
برواز قنقر اچمپی پرگ چلندو بربیخ اق حلوا برکه

بیاز معنا…

چلندو یعنی صوت که
بر متعلمه نو یا او اعجل ندن
ظاهر اولا چلیمی

بیاز
تاکری

ازمو

14a

ارمق آری بز قندان شکر کونکلری **فصل الزاء** بز فند
محال سوز وخو وتکه سوز بزاوند در خوش بزد آغج در بز
ضرب یغاو واکر بزند بیابان خیاری بزواک ینغو بزمان
غصلو بزم طمان وقرغو بزناورد قاضی لقمه ونواله
بزم صحبت بزمرده صولغن بزه گناه بزه کار بزقلو
بزه مند تم بزغ قربغا بزغ وبزغاب صوبندی بزغم
بوده مه دکک بزونی ده نجس بزاز اتکو توده وغ اوتی بزاز   بزاز بیاز
قیش بیز بزه طحن بزبع لاحج اوتی بزنکی وبزنکار
دباغ بزیونا یغقم گمنه بزغند براغج در **فصل السین**
بست دزبه والجق یعنی قصه بسته بغلو بسیج یراق
بساک بر تاجدار گل وریحاندنا عشرت کوننده پادشاهلر باشلری
اوزره قور بس بتروکچه بسا ای کچه بسیم بسی جوق
بساوند شعرکا قافیه سی بست دلبند بسغ خرچه دن   او
بس صوکی وارت بسین صکرقی ویازای بس آهنک
اوکجه دموی پستو کیجک بسد انجو بسدکم انجوجی

14b

پش کوهه زین ایرکی اروقی **فصل الشین** بشتار نشتار
بشتر میکائیل درعم پشنیز پول پشیزه بلق پولی پشترم
بیز مرضدر پشنج مرکی پش دمه فنا باغ در محکم بلکچون خندق
قبوسنه قورلور وشکنجه پشنج جفت بشنجه اوگوت پشیمان
پشه سودی سکک پشم یوکی پشمینه یوکدن طون ونسنه
پشمینه پوش یکدن نسنه کیجی پشما کند ایرم بیشکول
جلت کشی پشتن قرداشی پش شکنجه پشنل نوبا
ساکنلکه برغو پشک فتحلم پشخوان بقیة اب دراپا ط
(شروانی)
بط قز بطاپی قره قنز ع بعلی کداسی غ بغیخ باغ
پلانی ذرکه صرزاتمز بغل قلتق بغه روتبی ف بغجه
تکرکی بغتری لجی بغج کف دهان شترک ک بلماز هیجی
بکوکی نشانه دره لر اقچون ادرلر پک باالغارسی دعنالغ
ومعنی بیزلک وبلمک ودرلدلک وبک الفاظ مترادفه دندر
تکه بوی معناسنه دخی دیرلر وبعضلر الکب خانه دردیمشلر
بک قربغا ل بله نردبان بله ترازو کفه سی بلینه ویرینه

بپاء فارسی

فیلم

15a

فتيله پلسك سغلى پلشت چپل پلشتى چپللك
پلك پيرق پلمرده سليك پلنك قپلان پليدين
قيو يوره سپى بلاخه فاسدكار پلك چشم كوز قپغى بلجم
صپان پلارك قلج بلمه ديش قبه صقلو پلكن منجلق
م بم بيكادو ت پنجال قوش بغى پناخ اكى عورتلوار
بند اوكوت بندكشات بوغن بند حيلهگر كرشمه
بنبر مهركن بندباغ بندكير قتل اغجى وبندبغليجى بنده
پندوزن جوالدز
قفص بنده كى قوللق پنهان كزلو پنج ونك اصرار نكى ف
پنج بش پنجك بشقابر پنجاه اللى پنجه تم پنج صد
بشيوز پنج هزار بش بيك پنجاه هزار اللى بيك پنجه كير
پنجه طوتجى پنجه صرمشق پناه صغنجق پناهگاه صغنجق ير
پنبه پموق پنبه فروش پموق صتجى پنبه كن حلاج پنبدان
پموق قيجق پنبه زن نداف پيغور يرتجلر منقاري ف
بوري پنير پينير پنيرك ابه كمجى بناه چپاك
بناغ ابلك اوجى ت بهرام مريخ يلدزى ورو بر پادشاه آدى در

وبر کونی آدینه در یا پارسیلر وگل کونکلونکنی بهرمان قزل یاقوت
ونقشلو نیغقه حریر بهره نصیب واولوندم بهره ور نصیبلو
بهر اچونی یعنی درلر فلانچونی بهری بوز بهار بزجکلر
اکه آذریونی درلر وخجسته درلر ویاز وتنجاله ویت بهتانه
آغ اتمک کلیچه بیپ وبیر توز بهمن ماهی کی انکنجی کونینه درلر وفرش
ملکلری اول کونه عظیم اعتبار ایدرلر بهمن اورته قیش آیی
وبر پادشاه آدیدر بهمن یقه بهانه قطعه انلو بهناورتم
به بیقوتشی بهوتشی اصلو بها قیمت بهلویان بهلو
شیر مرد وبهادر بها دراز الملو بهانه فی بیغاره لعنت
بیاستو ققشی اغزلو بیلغوتشی سوتکن بیکر صورت

بیلقان اسم ولایت
چنانکه شیخ سعدی کوید
بیت
در خاک بیلقان برسیدم بزاهدی
گفتم مرا بتربیت از جهل پاک کن

مهرشمه نکن قالبنه درلر بیلک اوق بیکنی بهلوچه الکی در
وفارسیده کذر درلر بیغامبر وبیغمبر خبرجی بیمبرتم بیمان
قول بیمانه اولچک بیغوله وبیغله بجقی بیوکوع بیدا
عیان بی بنکر واز بی دو اردجه ورجی بیک وبیکان

واجل معنسه ده کلور

دمرن بنجه بچاو ودرماندم باب الباء المکسورة

ت

16a

در اینه جا بیست یک بیت صیم

بجرو ی
ت تنگ چکج تیان دشمن خ تجسک اوتجی پچنک هم
د بر جیش مشتری یلدزی بر تش بر شنه بربر تندن ایرمق
وشلک وبرتنا معناسنه ده کلور بر شنگ ییلاق بر تخف
(نصیحت جانبر)
بر بانی ج
بر باناق بر باجی بر سام بر مضدر ذ بر ست ال قریشی
بر شنک اوتجی بر تو اگر اوتی بر تند صحم اخیادی س شمل
دیلنشی بیندره آته بر قولاشی بشت قوت پشتر
کی
دشک پستر آهنگ چارشو پسر اوغل بیسر اندر او
اوغل پسر کجی آرگل اوغلی پستان اکی معنیه کلور بر بر بیر
جلقی قوینی بر بیر انجک ر ش بشکلیند نشان انک وگدک
اتمک بر ماق اوجیلمه یا تنر ناغله بیشک قورجق صبح وقغ بیشکل
دیجی قنغ تنجیر یای اغاجی تیج سیش ل بل قو بل
ایج اوکجه سی بناگوش قلقی دیه بیکان طاش بند و
گردمه بندوز ح اچو الدز بند دونلنجی بینکن اوسجک
ایو ع
طبق وگوسکو وجلک بندار صنو پنج بر غو ه به ایوو
بهی ایولک بهتر ایورک بهتر نام بهل قو بهشت

16b

اکه معنیه گلور بربیت هستند نام در یعنی قو بربیت اسم در یعنی
اجماق فتحله دخی جایزدر اسم اولدقی بیخ غلیظ یاش که کوبك اوزره
قرمش اوله بپسند صاغش در مجهول بیستم کودجی بیود
اون بك بیوع طوقز عورت بیو نیکه وکلن بیجاده وبیجاذ
کهربا بیهوف قفتاندرکه اوو اوکنده صررمش اوله وه دخی بر نسنه
درلکی نیمعه یقین اوله بیهوده باطل نسنه وهرزه بیبر جامه
خواب در بیرنگ هر نسنه نوك هیولاسنه درلر ونقاشلر چون
بر صورت چکرلر اول بیرنگ چکرلر بعدزان نقش ادرلر
بیو کشك بیاله بجی قدحی بیاده یایا بیابان یبان
بیست یکرمی بیست بکیر یاطور بیستکانی منجنیق
بیمار صیرو بیمارثون صیروجغی بیمارترین صیرورق
بیماری صیرولق بیمارخانق بید سکت بیدمشك
قحلو سکت بیدانجیر کندر اغجی بیدره چلهه جقوری بیو
کوه بیدلو ظلم بیه یاغ بیدار اویانق بیخ کوك بیخ
آور کوکلو بیخ کن کوك قزجی بیبج بکلم وطلشق بیجابیخ

بیلان

17a

بگلم بگلم بیجان طلشق بی جان جانسوز بپیچ برغو بیل

بل بیجاره ق بیجه صرمشق و برغو بیشه میشه بیشه

صنعت بیشه کارق بیش ارتوق بیشین ارتقلق بیشی

ارتوغرق بیشی اوکل پیشین اولکدکی بیشرو اوگ ورجی

بیشوایم الگه بیشی کوهه زینی ایرگ اوگ قشی بیش باره

غایت قیزیل حلوا بپیه اجریغی بیش نماز امام بیش خوان

و بیش خواره اتمه بیشباره و بیشکاره آورده پیشانی

الن بیلک ق بی خواهی داد سز بیشزار قیغش بیزر زن بیزرزنانه

قری بیر قوچه بیراهون چوره بیرامن تم بیراهن وانگ نه

و بیرامن کوکلک بیرایه بزگه بیزار بلش بل بیزرد

دنه جادر بیروزه ق بیروز نفرتلو بیروزی نفرتلوق

بیزرزی خرده صاتجی بیزرزی صقت صتجی بیله بیلوده فروشام

اکه معنیه کلور بر بیت ابریشم و بر بیت براو قدر که درحرفی بیل اوچی کبی

اوله و پارسید دخی اکه معنیه کلور بری کوز قبغی بری جرت قر

بیلوز جرچی بیسه و بیس آله نشه بی گاه ایر یغ وقت سز

17b

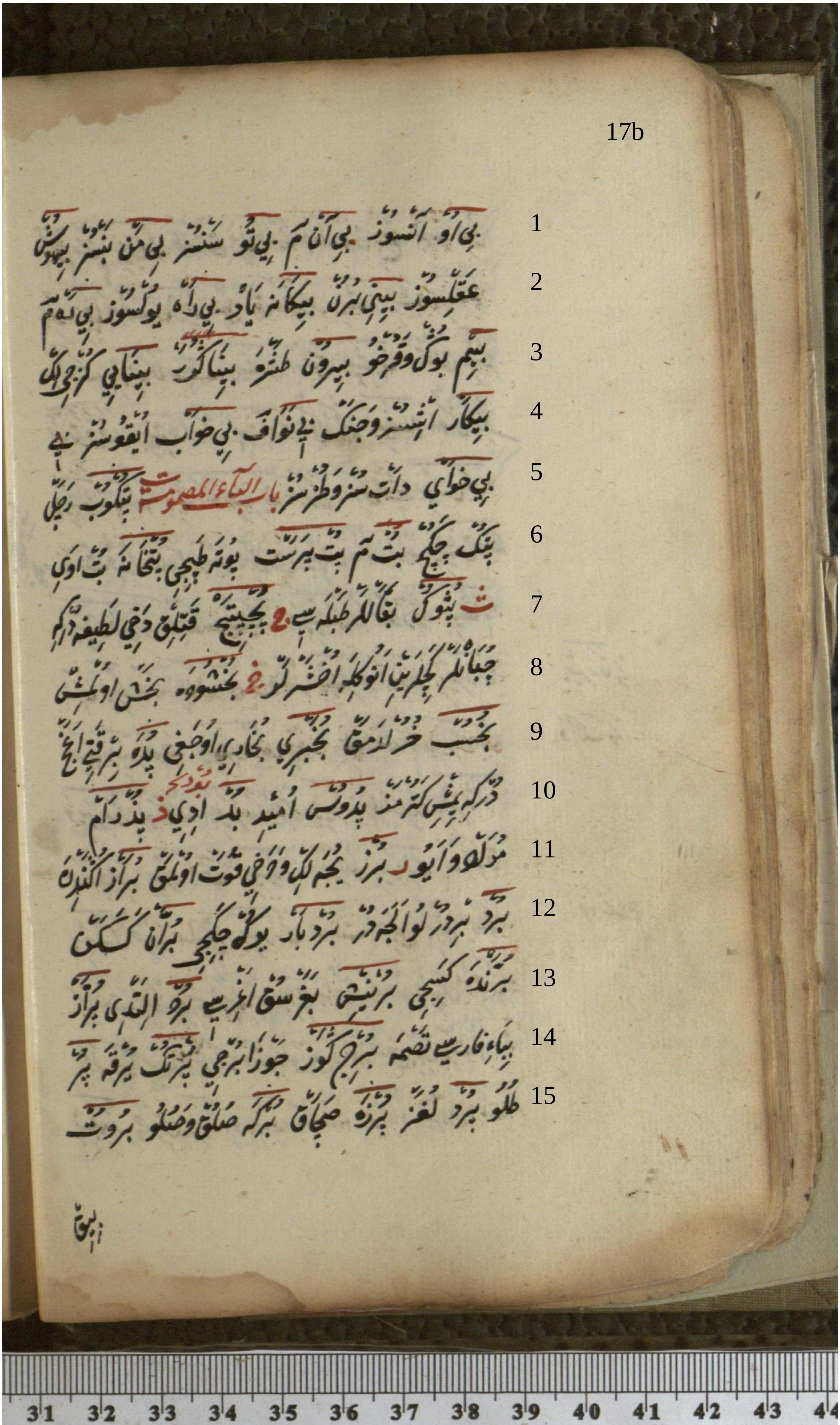

بی او انسوز بی آنام بی تو سنسز بی من بنسز بیهوش
عقلسوز بیبنی بیرن بیگانه یاد بی راه یولسوز بی لهم
بیهم بوگ وقرخو بیرون طشره بینا کور بینایی کزجی لک
بیکار اشسز وجنک نی نواف بی خواب ایقوسز بی
بی خوای داتسز وطرسز باب الباء المصوتة پیکوب رجل
پنک چکیچ پت تم پت پرست پوته طبیجی پتخانه پت اوی
ث پشوگ پقاللر طبله سی ج پجیتیچ قیتلغ دغی لطیفه دگم
چبانلر چلرین انوکله اخشر لر خ بخشوه بخش اولشی
بخسب خر لامق بخبری بخادی اوجغی بده بر قتی اخج
درکه پشی کتر منز پدوس امید بلد اودی ذ پذ دام
مولاو وایو د برز یحم لک و واجی قوت اولمق براز اکندن
برد بر در لوالجه در برد بار یوکه چلچی بران کسکن
برنده کسیجی بر نیحی بغ سغ اغزیسی برو التدی براز
بیاء فارسی تقسمه برج کوز جوزا برجی برتک برقه بر
طلو برد لغز برزه صجاق برکه صلغ وصلو بروت

زیبوم

18a

بیوغ بروتی طنغه بر نایکت برومند قوتلو برس یولر
برلانغی برنیسی خرقلوغ بزغند بیرق در سختیان بوبرلر
بزر اغز بوره پی ذ بزول طبق بزولباز تبشلی اوینی
بهلوور
بزغطر اولدرکه یرم دکلمش بعد آیدن اتش بشرلو بزوه
وجاشت برشنه اشمگ بزتر قرغو بزم هم بزمان کونی
وآرزو بز کچی بزباز بجی بزرک اولو بزغاله اوغلج
بز طبق بزغند تسری بیرقی بزدکی اولولج بس بیست
اکی قوت بسته قتیغ بتغ هم بیست دکرمن بسکی ودکرمن
بسغو دانست اوتمش اشن ودزلمش وتمام وطرتلمش بش
بشنک تبالود موره رکه انکلم دیوار دلکی دلولر بشکوفر
بان بوک جکجی اردر ووحی حریض اره درلو بشکول قیون قغی بشه
وبشتی وآن قبو بغی وارقجی بیغ ارقه طیبه جق بیست
ارقه بشتی اله ارقه یصدغی بشتو اره ارقه یکی بشمار
سکردن بشمهم اوکرغه بشترغ بش دکن بشترم
قروانغی بشته دبه بش اله ات یلسی وقبو میخی بشک

دمورچق وقال انجی وقیون قغی وقورچق صباح غ بغاز چوکه

بهلوجه ور

چوی جرکه دیکرلر آغج اورتاسنه قورلر بغنج چورک اوپی

(بیای فارسی وکاف عربی)

ک پک چکوک ل بکه ترازو کفه سی بلندین اوچوره سی قپو

یوره سی بلند بوجه بلندتر بوجه دکل بلوس وجا بلوس

جرب سوزله آدم الدایوب یولدن چقمق بلنج بر قوم درکه ترکمان

لردن غایت عقلسوز اولورلر پل کبر یوپول پلک بوکورک

بلبل قلقل بلبل ف بلبله کلندر بلغونه عورتلر قوزلی

بلقور ق ن بنخشت برشه درکه تبرکزده ن کوکندن قیمش اول

بند چپلق بندز چوالدز بنخته درمانده وعاجز بنخ

یکوک طشوسی بندار اول کم خنبره اونر بنجه آلن بنیاد و

دیوار وجز کن صورت بنجشک سرچه بن دکم بنک

اصل واغو بناور جبان بنکار ایوآو بنه یک یب و

پوپک هدهد پوپ پردشک پوپه آرزو ایلمک وهدهد

پوف اود قوی بوکن بمعنی لعل وعسی وچقمق قوی ودخی بغدای

درکه کمورلر پوز بند بکک بوم بیقوش وولایت وبر اوتدر

بعو بتیام

بوز

19a

پوتش بلدرو آوازه وپوچ پوزینه میمون پوذینه پرپوز
پوچه ارچچ پوت دبر بوت فکر بوغراق وبوناغز
سلماتشی پوب اغز پره سی بوشی چابک بوتی قحو
بوتیناک قحولو بوبو هندهند بوپدان قبرجع بویا قحولو
پویا بلگن گمه بو یانگ ایوع دنه ومعیع نوش بوخلم اندوز
وفرمن بوکه اوکله بوغ ف بولکنجک مسخره بوغنج چرک
اوبی بوتیمار بلیع جل بوقلمون بر جانور وبر نقش وبر جامه
درکه روملده طقر لر هر نظرده بر رنگده کورنور وبر کیپه دخی در — لدرکه
هر زمانده بر درلو اولا بوشی وبوشه الکم صغل بوشه ایمک — بوستانو بستانق
بوستان افروز بچگل پوست دری پوستین کرک پوستین دوز — سلیجی
کرکچی پوسش کیجک پوزنش عذر پوز اغل پور زاده — پوینده
اغل اوغلی پوته تلمک پوته نشانه بوق بودی پولادف
بوزنه سگک بهتانف **باب التاء فصل الالف** تاب
شعله وایک گونک تابشی واسک ورنج وبکلم وگوچ وقوت
تاب ده یلیجی تابه توا تابناک نورلو تابانم تابنده — یلدریجی

19b

تاباک اوزوگل تابوت ف تاجک خروس ایککی تابستان
یایکونی تاغ اوداغ تاخ براودوننگ اغچی تاکل اوزوم تیغ
کی تاب کچی ودبه وقرگو واوزمک ایپی وارشی تارمیغ طماق
تارتر اکسه تارکل بش دپه سی تاسق ودجوغ
تاریک قره کو تاری وتاریکی قره کولوق تازی عرب
تازه ف تازیانه قمچی تاراکل یغما تاول کنچ اوکز تالوک
تا دک معناسنه درکما قالو تافلان شهر یعنی فلان شهرو دک تاوان
اودکی ووزیم تاجیک عجم تاشی جغت درکه یوزده اولر
تاشان تابشان طیلسان تالانک (بفتح نون فوقا) شفتالو تاو فرعنی
تاوه آشو تاگج اوزوگل **فصل الباء** تبکوب دجل درکه — بوزقچ وقاشدنچ
قوز اچند ناوشر سغد تا دزر لوتر شیء اولر تبست هلاک
تبغوز قنلر منقار دور وسایر حیوانا تنک اغزی طرسی دور
تبوجه طبله تبوراک دف تبنچه ایسلک تب بیتم
تبخاله اوچوق درکه بیتمد تا حاصل اولور تب باده لرزه
درکه طلاق دیر در تباخچه طباچه تباه هلاک تباهیه قلیه

ازعثمانی

وبورا بیچیماتی

کم

20a

کە اکی الا صوغن ترات تبار قوم و قبیله تبتر بلغه تبرزین
تبل نجاغی و چوماق تباشیر ف تبیره طغل تبوک طبق دو
ت تتم و تتری سماق خ تخت ف تخت کروه تخشی
اشغه تیر تتمک ذ تذرو بر قوشدر که اکه سکلن درلر
ر ترا محکم و پوچه دیواددر که بر نسنه نک اوکنه چکرلر ترز
بر قوشدر خوش آوازلی گلستانده اولر ترباق چیت قلبور
تراب صو صیز تذسی و دخی آبدار ور دوشی ترت مرت
ترا گنده و زیان و ریلشی نسنه ترب شکنجه ترتبخ انجه و
دشوار یول ترزده فاضی ینسی ترکش اوق قیاجوغ
ترک برمق کر یلدسی و تولغه اشقی و کرو طتموغ و اوق قیجوغ
ترس قرخو ترسان و ترسناک قرخلو ترساف کافر ترسایی
ترسا تر نصرانی ترسا بچه کافر اوغلنی ترفند مکر و حیله
وزرق و ریا ترشه تیفه و ترشه ترانشیدم ترم دوغ تازه ایرلن
ترنجبیره ٭ قچ طار اولمق ترخینه و ترخانه و ترینه ترغنه تر کز
اولک و ترله تر یاشی ترپن کفی ترین وا کنسلواشی

20b

ترف قرت ترق وا وترق با وتروبا قرت لوآش تره تره
معروف تره زار تره بجکلیر ترفنج یوطر ترنکبین نجره
بالي ترانه وتراني اتیر ترازوق ترنه چقلدق ن تنر
بر کجک قوشدر ترچه رنکنده اما ترچدنا کچي قر واصفهانیلر دلنجه
اگه تنزندورلر تنزده وتنزده دگرمن چقلدقي ودگرمني موجیر
نزه تخل چکر کب تنزه درکی تزده آسیا اونلوغ س
تنبر کاهل وچوق یبجي تسو بجق رنج ش تش کسر
وبجغو تشویشاق تشویر اوتنموغ تنشت سینی ولگن
ولگنچه تشنه صوصنز تشنگي صوصنزلوغ تشلیخ
سجاده ع تعویذ لغت مشترکه ودر ف تغنه وتغت ایتنسنه
تف آلو واسیلک تفدیک آش بوغي تفس کیک
تغشي تبسي تغو تکره وتکوکی اتموق یوزه وسکمک تغوبکر
سقسی تغشبر باقلوغ ک تکس وتکش اوزم چکردکي تکوک
طلو تکاور یرقه آت تکاپوي پلب یوپرمق تک حمله
ودب ویلمک وقشر برني ل تلانف یرمز لغدن صقنمز لمه

تلانوفم

21a

(تشدید)

تلاتوف تم تلغك وتلنك قیمجلر قالبی تلکه نردبان ایغی
وتوبره واوتی دمری تلکه فج تلاك الدرم تلبسته
خالی تلخ اجی تلاج آواز تل دبه تلاج ازکو تم تم
کوز برده سی تموز یای ن تنپیه اوزنجك برده سی تندر
اوزنجك تنج طولشمغ وصیجمغ تنجره ق تنو تکرکی بر کمنك
یوزنه اتمق تنبکو صندق وچوبر چوب قیجیق تنك طار
ودره اغزی وقونك وطاغ یولی تنومند تندرست ودل خوش یعنی قیغوسز
تنك دست بخسور تنوند براکنده تنورق تنورستان
تنوراوی تنور آشوب کسکو تنج بری برینه صرلق وصقلمج
تند وخوند الفاظ مترادفه دندر تیتم کم تار ومار تن ق تن جانه
قفتان تناور کوده لو تندرست صاغ تنها یلکوز بله
تندیه ایق تنبیه کلیچ یعنی کوت تنه ازدك تنك یفقه تنکه ... التون م
تنکا تنك قسو و تود بلته توش قزغون تواهه برایان
توبك معوج ه تلم پهلوان وبی همتا تهمتن برشاه
آدی دری تیار موج باب الثاء المکسورة

21b

د تربان الوسبد ترخاک قوتش بوقی ترتر سفره تراشه
تنقه تراشش ص تریاک ق ترنک کرش آوازی ترشت
قزمه ز ترز یقش واکن اغلدرغی ترزه قلج وسویه وهیزن
ق تقتنک ف ک تکل صقلی کلمش کمه تکت قره صغر ل تلک ص
طاغ ادیک
م تماج سختیان و تویان کرشجلر تمای ه تهی بوش
تهیگاه تهیکه بکور ی تیر اوق وبلانق وعطارد وکمی اوقی
وتیر آی آدیدر پارسیلر وکل آیلر نیدنی ودخی نصیب وفصل
خزاندر وقبیله دخی دیشلر تیردان اقلق وبلک تیر خدنک
تیر دورلو اوق در تیرنان اقلغو تیر قمار قمار اوقی تیره بلنق
ور تیره دیزه تیو قورت تیزماه قش آیی تیز اتی تیز
اصرق تیزه هیزن تیرزد جام صقری تیراره انکم صقمل
تیغ قلج واید نلق وایک کونک شعاعی وطاغ باشی تزلکی ودکن
تیماس میشه تیم کاروان سرای تیمارق تیشه کسر تیشه
تیشه کسر کسرجی تیهو چل باب التاء المضمومة ت تتم وتتری التاء ح
سماق تماج د تنسق طوتق وطورق خ تخمیانه تخمکن تخت

اونکم

22a

یعنی صکمی اچلدن قدح

اونکه تخم مرغ بزده تخم ف ر تزب حیله وتزب تزوف فرث

تزش وتزشی آکشی تزوشه وتزو قالغی تزکش تزو آکتی یوزلو

تزکز مهرکه تزکه حرامی ومحبوب تزه ایبن ز تزهه برص وکچل

تدرف تغاغمه قدحار که شراب بدن محوکس اجلکه ک تکمه دکمه

تکه قوتشن بیری ل تلوسه جکی قبجغی ن تلکی دلنچی تندار دغله

تندور م تنبل مکره وحیله تندو ازمجکی تند صرب وبکنوع

تنبان غمان تند حند تاره مار تندی کوه طغ بزنی و توز ها

تزملق وبای تونی توغ وتاغ اودون اعجی تول جمر ها

تولم کنبکی ذرعرا قیلکه دلنچه تون کلحن تونی کلخنچی توان

کچ یتمک ومال توانا کچلو تولمه طمان تونش طاقت

توف تیفو توبال دم بوقی توبره تزوه توانکر بای

توسن تو قت وقیماق تویی دکی قت در توده تمدن

ستره

دیجک توازه براوه درلکه بوق ومرداولق اوکه توده ها

طوار عورت توزی قسمه وتعزیق توسه الکم صغمل

تورق توشی انرجانا توشه آزق توشه دان ازق قبجغ

22b

توشماك قوتلوب بارجی توشت قرما توخجه وتوخجه
ترك وترکو توبرتو قت قت تودان ولايت نوح ق
ی تیر بر قوشدر **باب الجيم المفتوحة** آ جاف جاف
روسپی عورت جاف متغیر آدم جاو جاو ترجه جاك
بر قوشدر که قرقه مقدار بچه اتی قاز اتی طدی بگدر جالاك
تیز تلمش جان ف جاندار جلاد جان ستان جان آلجی
جای یر جام جای کیر یر قچقق یر جای پناه صغنجق یر
جانکش عزرائیل چابك چست جایگاه وجایگه
مقام یعنی طرچق یر جاه منصب چاه قویی جاه یوز
قغر چقر فی جاه وتیز قوبی آیدچق جامه خواب دشك
جامه بادوز ایچ طونی جام پیاله جامه قفتان
جامکی قفتانلق جامدان طون قبچق جامکان ف
جامه شعر جامین سدک چالش جنك جاموس
صوصغری جانور ف جاورد آق دگن جاورس
طرو جاسوس چست جادر چار جار درت جارمین

بیان صغنجق یر

23a

دردنجی چامین اشمك چاردە اون درت
چارصد درت یوز چارهزار درت بیك ها
چارصدهزار درت یوز بیك چارك چرك
چاروق ف جاروب وجارو سپرك جاروب بجزنی با رن
سپرجی جازو نجس جاز بچ چاوله كل
چاچله بچ چاچنك شرحه چابلوسی دلكو
چكلك چاشت قشلق چاشتگاه قشلقوقی
چاشتكه م چاشنی م چاكر قول چانه چكه
چاش بچی جاوید وجاودان وجاویدان ابد
جانباز ف ب چب صول چپه صولق بچچله
زلق ت چتر سراپرده چتنه رن باغ اوی
خ چخ درشمك بچخ صوجق بجخش رنج بادلجان
بكی بر نسنه دركیلان وقرغانه خلقنك بكیننك چقر
دبه كبی اولور اما زحمت وزهرو لیكن اگر كسلر هلاك
اولور بچخیر چغشور جدر درت یلق دویه دركر

23b

چرخچه

ر كوك وقتي ياي و قفتان يقاسنه دره كر و جقرق

دولاب چرخه چقرق چرخه تير چكرهاوقي

چرخله قلوغان چرخشت منكنه چرامين چرامن

اوتلق ديوانلر اتلاقي چراغو النق چراگاه اتلاق يري

چراكه م چرنده اتلايجي چرندو كيرهك چرايه دفتره

چراست چرلمك چرب ازلو چربش ازه چربو م

چرب دست اوزكشي چرز چكك چرغو كون

چرزف چرزدان ف چرغ چقرطغان ز چرزده بجيم فا

قفرندق و كيرهك چرزد اوتلكن چرا ف ش چشم منام

هيكل چشم اغيل كوز اوجيله بقمقدره قمقو قتنه چشم

كوزه چشمه دن چشنك چشمه بكاره چشم بند

كوز بغلبچي و بيچه چشنزد انجه اوازه وصقلق چشش

طاوش چشمسار بكاره لويره جشن بيرام چشمك

كزلك چشمك م غ چغاله قشلوجوق دركيه اوچرلر

چغانه اقلق چغامه قصيده چغنه ييلق چغ بيندرق

چغو

24a

چغو بیغوش چغندرز باغاوی چغز قورباغا چغزواره
وچغزابه قورباغاسنی چغندر چکندر ف چغته و
چفت . اصم وبکمش ننه . جف . بزدن قو جفنه جنق
جغرسته . مالوره . چغرابه ق قورباغاسنی ک چکاد طاغ باشی
وباش اورتسی وبرکسنه دخی درلر که باشی اورتاسنده صاچی اولمیه
چکوک بر قوشدر سرچه مثلنده یوشن ارتاسنده الور کشا تازیبا قوبره
درلر واصفهانیلر موژه درلر چکک سرچه چکاو و
چکاوک چکک چک قاضی بتسی چکره طلم چک تم چکاله
درضوش چلپاک اویمقدن حاصل اولان آواز آ ل چلیپا حاج
چلاکز چندرجی چلغوزه قوزق جلاب صلقم ثنیه جلب
فاحشه عورت جلد چلتلقلو م چمست الحق بالو بر کهرور
کوک رنکلو قزله مایل چمست درلمشی چمش سرکش آت جم شاه
جمرق چمناف چمان صالنجی جم مفتی چملول صالنجق
چمانه منقشی شجی قباغی ن چنکلوک برکه درکه خسته لقدن
الینی دزی اوزرنه قور جنک ف چنک چلغوو منقار چنکی

چلاکز

آویدر

بعضی قینوق

بعضی خسته لغوره ایاغی ابانی اکری اولمق

24b

وجنگ زن چنگ چلبی چنگل طغان وشاهین منقار چنگ مرغ
چنگال قینق چنگال خواست اوچ اشی چنگال قلاب جهل
چنگل تم چنبرق چندل صندل جنیبت یدک اتی چند
نیچه چندلن اولقدر چندین بوقدر جنابه نبد آلین بغی و
جوابه بر صوحرکه اگر مقدن طنره اقر جواب تی جواز بیه جوتیا
ارپه لو جوشن جبه جوهر ف جورب ف چوگان تی چوست
چلدره مک وچرلدامک جواب ارپه صوتی ه چه حرف تصغیر قر
شبلمه کبدلر غلامچه یعنی قولجغز چهار درت چه قویی چهره
یوز چهارده اون درت چهارصد درت یوز چهار هزار
درت بیک چهار صد هزار درت یوز بیک چهار پای وچهار پا
وچهار روا درت ایاقلو ی جیقوب یتنغ ود شک اورتنده غی
طغندی در جیب یقا باب الجیم المکسوره ر چراغ ف چراغ پا سق
چراغین تم چراغ وار کلبک جرجه قلوغی جره قرلغ زرجف
چرا نیچون چراغ بره کمر درکه چراغ فورلر ک چگر ق جگر اکنده
یاغ بغر چه کونه نته چکونکی نیلک چکونه بی نته سن جگر بند ق

جندل ه

چراقبه م نخ

جگری

25a

جکری ریواس مغاسنه کلور ل چلوز مغسد وغاز جل قرق
جل هزار قرقابیک جلاکر پلنکلر ن جنک قوومی کوده
واذکی دمری جنان ف و جواز سر مشق دوکک هوان ه چه
حرف استفهام چه نه چهل قرق چهره یوز دری ی جیلان غاب
کورکانی جیلان قوره لر اولدغی میشه جیلان جولق جیستان
مثل چیغوت یصدقاجی جاین بکلم وبر شهر آوی چینه
قوشنایی چیره یکن چیره کی یکنلک چینیر نسنه چیزو کری
چیکع درلش جنب ق باب الجیم المضمومة ب خباها
یکشنبه ذ جذا ایرو جداکانه ایرو ایرو ت جرجر نسنه قبی
چولکهی جره امزکی جرعه ق ز جزو اتلکنی جز ایرو
جزدره قفردق س جست تیز غ جغراد یوغت جغدان
وجغد بیقوش جغ بیندرق جغبوه کروله جغندر چکندر
ل چلاق جلنار نار چچکی جلاب ق جلبان مر جلاه چولهه
ن چنین بنجلیق چنان انجلاین چنینست بیله در چنانست
ایله در چنانکه شیلکه چناق و چناغ دینکی واکز ایری چنک

قووول

جنبش حرکت و جوی ارمق واسته جوینده استیجی
چوب اغج چوب نان اقلغو چوب سای درپی چوبینه
تبرقوشندر اغج دلکن چوب سیار صبان اغجی چوبک زنا
پاسبان چوبه اقلغو جوشن وجوشش قینغق جوش بر
بورک تتماج چوزه یورو جوز دوک اغرشق جوت
نته جونی نته سنا جون کبی تشبیه اچوندر جون علت اچیندر
جولاه چلهه جوم اگج جوبیار اوه جق ارمق جوغ
بیندرق جواز هوان دسته جوان یکت جوانمرد یکت
وجوزه جوغ صوارقی جونست نته در ح جهوق وانکار
جهودانه گوشت گاو وتخو وزغولن بوط باب الحاء المكسورة
مع الیاء خیز مخنث مغنا سنه در خیره قغا خیره ارلر جمع
اوملغادرلر بر مصلحتیچون باب الخاء المفتوحة مع الالف خارا
قیتی طاش وبر جنس جامه در خارم خاز چیلاق خاور کون
طغدغی یر خایسک چکیچ خام چک وطباق کنی وکمند خامه
قلم وبیت شعر وصراحی شراب خامه قوم دیه بی خاندان

26a

خامشه سرکلمه دیدکلری
اوتندر حلمی

وهم طابیه و دخی در لر و ابو قلمه ده دخی در لر
اگر نقطه سز اولیجق اولرسه و دخی ابو
اولوکشیه در لر و هم ابونشانه
در لر و هم قره طاغده در لر

قلم قبیجق خام سوز بر کلمه خاموش و خامش ابسم خال بک
خالی بوش خاله دیزه خالو طیبی خاندان اهل بیت خان
شاه وکاروان سرای خاکشو دانه قره سیاه که کافور لمه ازرلرکن م
قیرلر خاک طپراق خاک بیز طپراق الیجی خاک شور بلیجقجی ط
خای لذت خاد بشتن خایه طشاق و یمرده خایه مرغ
دخی یمرده خایه زینه و خایه کینه قیغنه خاردکن خارکش
دکن چکیجی خارکن دکن قیاجی خارش کچیک خانمان طور
واور زر و مملکت و مال خاربشت کرپی خار و خاشاک

کبر پی کم

چور و چوب خاشه چوب خاشاک چور چوب خاکستر کل
خواب ایقو خواب دش خوابگاه ایقو یری خوابگه م

قام

خایک چکیج خاقان و خانی بر شاه آدی در و چین پادشاهی
خانه او ب خباک اوت ایچی درت دیوار درگه چو بانکلو انلع
قیونکوبن قیرلو خب باشی ابسم اول خبز دوک طوکزلک
فردی خبرگیر جاسوس خبز دو آلب ونشنه ایچ ت ختنبر
بر کمه ورکه مالم وار در اما نسنه یوق ختنه سنت اتمک د

خدیو خداوند و پادشاه خدوک نبرکمه که یلنق اوله دیرلر خدوک قر
خدنگ اوق دخرد بلیچق خر بلیچق و اشک خرانبار بر ایشده
جمع اولمق خرپواز پرواسه خراس و خراسه درت ایغلو تم
وکی دکرمن دور خرچنگ لنگچ و کوکدن بر برجدر که آی الکه بر خربزه
قون خربنج زار قونلق خرنوب کجی بوینیزی خرکور قلان
وصقمان خر اشک خرکه اشک قلوغی خرمگس اشک سکگی
خریش طنبرله کلمک خراشی نشان ایلمک خراش طرنغله
طرملمق خرزهره اجی غن دکنی و اشک تریی و قمقونی خرز
بوبوق و جوغن بکه بر اولتور ه خزک بغری خدایک قنی بیر خزوز
اشک یکی خرچال تقوی خرنوح براوتور خرکش صغمان خرگز
اوز خرگه و خرگاه قره او خر توش طوشن خربشه
اشک سکگی خرسنت اوزم صقجی خرتوت قزل توت
خربوزه یرسه ذ خرند بر اوتدر سکگی مانندسی خس
چور چوپ و مادول و گدای کشی خسته صیرو خستر اشوغ
قردچغ لر خستو اقرار و اگلیچی خستوانه یکدن اسیج قفتان

خو

27a

خشم بالفتحتين خوللجيلار

آرتشي

خشو عورت آتشي خشر انگر قيني خشر قيين اته شش خشوه اغخ بداق ودر جرمش كه آني كسر لر و بز بيره درلوكه فتيرلر طرنقله بيع اولر خشكامار استغفار واستمك خشكاج اري كوده خشتشار برقوشدر كوده سي قره وباشي آغ صوده اولر خشين كوكجه طغان دركه كوكه مايل اولر غايت بهالو اولر و بولنق خشينار وخشنسار اوزه گی خشيش بلنق رنگ خشين يوغن خشينه م خشكار اري اتمك خشت كوك خشو عورت آتسي خشور بيغمبر ط خشكش مضطرف خفه بغمق خفك بغق ايلمك خفچه چوب وبراغج دركه انگله دگرلر خفج قوه چلبان يعني اوندر خفزدوك وخفزدو طكز لن قره يي خفتان چوقال وقفتان ها خفنج چلبان دن نا بر نوع در اتا اندن نا صرودر ل خلم مهرزه وكمي دركي و مني صوي خلينه كيسه خلاب بلچق خليش الجق صو خلندر زيتون نا خليج كره خلالوش قيغ غوغا خليذ اتش دركه دنلن بيرده قلور خلنش قرم طبرق م خماهن قره بنجق در قزله مايل اكا جزع دخي ديرلر خم سراي كمري و بكلم و قوزم خم انذر خم بكلم بكلم خمچانه

رنگ

قولنج

ن خنج نعمت وطرب وفایده خنجک قیچه قرتشی دکن ختنو الدغشی
وغزه اولمش خنور اوآلتی خنده کلمک خندان کلکن خندستان
کلکنج خنده خرنش بر کمسیه استهزا بله کلمک وخوید یتش اربه خو
دست آوینه خوی دَر خو برانجدر تنبالدانکه ایش اشلدلر هـ
خوابه اکنجی خوش عورت آتیسی خونک قیقی اغج خوالیکر
خوناسلکر خول قراوش خواه بخشو وکدا خونیوز بیرحسه
خوازه بغردق خولیلاب بیجه خوهل کب فسنجی در عربی ظفاطه
هـ خضخض زهی زهی ی خیو تکرک خیلی جوق خیل کروه خیمه
چادر خیشوم دماغ باب الخاء المکسورة ت خت بلدرمق د
خدیو تنسه اتیسی ویکانه خدش الو خاتونی ر خراش طرملمق و
وسقط وتشنه اتمق خراشه ات کفسی خرام خوب عورتلر وصار لنمق
نازله خرمنف خرمن کوب دکن خراشی دایم انشکن خرد عقل خر
خردمند عقللو خرس ایو خریدار مشتری خرت بلدرمک
خرگاه وخرگه قره او ش خشاوه اکن بیری خشم ف خشم کین
فقغیسی خشت کرپج خشت کر وخشت زن کرپچ جی ختنگ

بر الو اکنجی در جمع
اسبابی زوله ن

وخنگ

28a

وخنزر وخنتره پیک ل خله وخلم سمک خلاب بلچیق م خرم
سمک ن خنجیر چرب نسنه نوکی تیتنی خفیت خنک بوزات و خوینش
اوغورتی وقوم وکندو خوینتی دکی کندو خونی بغرق خوید
منارت خیش اوند قوم وقبیله ی خیاید جینک خیم سمک وجراحت
بوکمرک
خیک وخی تلم خیرو کل خطمی خیری رواق خانه وکل خیره الو
وانکو وخیران ویوتش خیر کثیر طوت اوینی خراب طلقه خیاف
طورجم
خیارزار خیارلق خیرندع زلق دریوز اوزنه وصوکه یول ازره
دکرلر واوسته طبرق دکرلر تا آدم بصیح دنه باب الخاء المضمومة
مع التاء ختنبر بخیل د خدوک قیمق لق ذ خذا وخدای تکری ما
خذاوند نسنه ایکی ایتی خذایکان پادشه خذایی خوان شهادت برمق
وبولغنلر خدوک دن غیری ذا الله وذا الله جایزه ور ر خروش نعره واغلمقلق
دراواز له خرشی حمله خرشید کنش خروه خروس وچچک خروهه
اوجی قبسی خرماف خروس خروسه طلاق خرفه پرپهن تخمی
خرجین هکبه خرداد صوکی یازآیی خرد اشق خرسند قانع خرم
شاد خرمی کچک لک س خسر عورت اته سی خسو قین انه

خسرو شاه آدي ش خشوك شراب قبلر كه كمشه يا سفيددن
يا نوجدن اصلان يا اكوز صوركه تنبك دزلمش اوله خشكمال قروانك
خشك قري خشكي قورولق خشنوه خشكمازه قروبلد قاف خغنه
اونير ل خلشك بزبر دقدر كه خام بلجقدن قزلر دزرلر ونقلر
ادرلر ل خل كل وبر قوشدر كه اغج دلكن خلب سرم خلفان
آسكي طون م خم وخمب كب خمبر خوشي قوزي ن خنياكر چلچي
خنيا چلدقلري چنك خنت كوپ خنك كوكل خنبه بيك
كب در اوزومي وبلجقدن دزرلر اكا تخل قيرلر خنب كوپ خنبره
قنبره وكيچك خنيده مشهور وطاس آوازي خنجد كوز اوتي
خنجيده انزروت خند الكسرك خنوز زرنيخ خنجك باالقم
يوشن وبالفتح قورودكن خنك صوقلجي خنبك صورت ودمك
وصتلق خنوه تنبليد خنيده بكنلمش خنور قب قجاق و
خوي اشنق دركه جنكجوين باشه كيرلر وخوار ودر خوه كندو
واشق خود بين وخوه راي وخوه غا كندو بي كروجي خوب كزل
خوه اغج دلكن قوشي خون قان خوناب وخونابه قنلو صو

خنبيا مثل خنيا

خون

29a

خوان بیسی واوقی خورش آش خون دست صفره خوب
ایو خوب روف خوی چینی عرق چینی ویونه خورد بینی
خوامل قوال خوده قبه در خوروفی بمک خوربار حتیلق
بیجک خفو خروه بچک خوک چیارق خوک طگوز خوارق
خوار بیجی خوره ام ویتر زحمت خواسته مال خوست
وخوستار دیلک خوستران قدلا قوش خون سیاوشان
اکی قره ش قنی خوهش دیلک وشفاعت خوش ف خوشتر
خوشرق خوش کگلک خوش منش خوش دل خور وخورشید
کنش خوتره خوی ام خواجه ق خوچه قش ایکی خواره
جذام خوهر قز قولاش خواهر اندر اکی قز قولاش خواهرزاده
یکن وبرکمنک اوبدر خوبوز بروته خوکیزه چولق خوارزم
اونی بکلبیجی عورت خوشاب خشنو خوشه صلغم باب الدال
المفتوحة مع الالف داغ بر کمان درکه تیز یقینه داشاد عطا
دادار تکوی داس اورق وقیدم داس ودیوس اوق دوک
الفاظ اتباع عدن در گاشیلکه خراب یباب وتاد وماد وترت مرت

خواجه بچه
سوفره بلکر بولکی

داغ نشان ودخی شول داغ وکه آدمه وسائر حیوانانه یقرلر

داصو اووا امل وداصو اودن اوتری قوقلری طترق علامت

(یعنی بغدوه)
داه قصور وقراوش وا اون داس کاله تره بچك اورق دار بوی

عود دار خال ذیگیچون چقردن اغج داد وستد الق ورمك

داد عدل داد کر عادل داد ده م دانش بلمك

داری انبارجی داش فرون دارا پادشاه ادیدر

دانشمند بلجی دار سرای داور قصی دامغول

اور دام طزق دان م داوری قاضلق دالین چلمکی

قشی دان طاش فرون دانر قلجق داراز بیجی

داسه دخی قلجق دان بل دارو اوت دارو دان

اوت قیجق دادر قرداش دال ودالە قرتال

دال یره سرچه دره درلو رنکك دال سمز حرف

دال خرما خرما اوغلدروقی دالوزه طرقی دانزه

مرجمك داینشره م دانه دنه دانك درهم دایه

ف دانا بللو دانته م دایم ف داماد کیکو

30a

درخوار هم
لایق

دامان و دامن اتک داستان ق ب دبه کون برونق دبه کر کون
برد قچی ج دجه خرمن مهوری خ دخل تحل دخمه قبر د دد قد
دده برچی جانور ددکان جمع قور دد ودام قلاقوش ر درواي
آصلمش دروام درواخ برکره رکه صیر ولقدن قلقمس اولا دراي
ودرا چک دریواس انکو درکه دیواره قورلس درخیم یره من طبع
وناخوش دریچه ترجه دریا دکز دریوزه دروازه دروانه شهر
قبوسی درگاه ودره که قبو درزاده سوجق تخته سی درغاله طغدغی
اوشجق یوار در قبو ودره دربانا قبوجی دروه یما درز بو درزدی ق
درویش ف درخواست دلک درمانده عاجز درواغری دروناک
درولود درمند هم دره شر بشی اغریسی درون اچو دران انک درنیوک
درغاله م ودورند دره دره دره قن ن دره جنم کوزاغریسی ز دزک
دستارچه دژه خرمن مهری دژاهنگ برمن خلو دزونه حلاج یابی
دژینه بز دژم برترمق س دستیار معادن دستینه توقیع
بادشاه وقول بغی دست ال دست ابریجن بلزک دست رس
ال ایرشرنسنه دست آویز ریحانی یعنی ارمغان دست نماز ابدست

دست گیر طتشق دست بدست الدن اله دست افراز آلت
وانگز دستاس ال دکرمنی دستنبویه بیلیجق دستی طغو کیچک
دسته طتق وصاب دستان حیله وکلات دستار دلبند دستگاه
بایلق ویرق دستارچه دلبند دستوانه اللک دشمر طغ بشی وصارو
دانه دژمانش کبی دسه ارضوت ش دشنه خنجر دشت اووه وبر
ولایتدر دشتوان قرجی غ دغ کلی دغز طاز دغا دغل زغل دغل
زن قلب کنی ف دف ق دفتری دفتدر آنه ایروق قنز قرداش
ل دلو قغا دلوآسیا دکر الغی ودکر من سیدی دلاله بزه ونک
دله سنکسار دلال ق م دمه دبی دماصولق واودکی دم نفس
وکورک دمامه دبلک دمدمه کولدو دماز موتس دم بسته ق
دمار کلسی ن دند ابله وقیغوسز دنگ حیران دنگادنگ برابر
دنگاله بوری آوازی دنگلاله بزه‌رکه صو اولقدن وغیره‌دن طمرکن طوکر
دندان دش دندانه کلید دشی دندان چوب دش قره یجیق دن
قرملق و دوزک قبانسه دواج یرقان ه دهره نعل بندا اوغی
دهله قیدره ده اون دهن ودهان اغز دماغ چقمق ده هزار

اکزبک

31a

اوُن بیکٔ دهنهٔ لکام اوُینٔ اغزلغی ی دیٔ قٔش دی ماه
قٔش آیی دٔبیر کاتب دیوچه کوم واژمجک دیلمک بو
دیجور قره کو دیدن خوونره باب الدال المکسور مع الباء
دبیر یزجی دبیرستان مکتب ر درخش یلدرمق ویلدرمجی
درخشان یلدرمجی درفش علم وعلم بزی ودم بیل درو
بجمک درم اقچه درم تن اقچه کسی درمنه یوشن درخت
اغچ درخت خانه درک ومرتکه درخت آراک مسواک اغچی
درختستان اغچلق درنگ اکلنمک درواخ اری نسنه
دره توره دراز اوزن دراز بالا اوزن بیلو درازنه
اوزنجه دراز اود ماوراء النهر دریغ قیامق وحسرت
وصیف ومنع ایتمک ز درزم قیغلو وقیغو ولود برامش
نسنه وقتی نسنه درخیم سولمک وبدطبع دز قلعه دزدار ق
ل دکر دخی ل دل یورک دلاور یورکلو دلیر بهادر دلگیر
اوکک م دمنه دلکو ن دنکل ابله وبی اندام ه دهشه عطا
ده کوی وور دملکر دهقان کویلو دهدار کوی ایسی دهشت

اکنجی انها

31b

یگانگی ی دیولاخ اسیستر یر آباد اولغدن اراق یر دیوپای مهـ
ازمجک دیوفر سای اوچ طمتنی دینه صورت دیوسپیت
قره تنجه وبترق دیوکندم جودر وبغدای بتی دیدار یوز مهـ
دیدم کوز دیده ور کوزل دیدبان کزجی دیزه مورنک دیر
کبج دیرینه قدیمی دیهیم وداهیم تاج مرصع دیه کوی دیه دار
کوی ایچی دی ودیک دون دینه دنکی دیکینه تم دیهمد آیک
اون بشنچی کونی دیک چلمک دیکدان ودیکپایه صجیاق دیکچه
طنجق دیکی دخی دیبا حریر دیق اکسوت اوتلر یلم کبی
باب الدال المضمومه مع الباء دبر ودبیر خ دخ خفر قغاسی
دفت ودخت ودختر شه قز دختر اندر اکی قز د دروغ
یلان دروغ زن یلنجی دروکر درکر درشت اری درشتی
ایرلک درنه دردانه در ودردانه انجو درج صندقجه و
وقبرجق درود اسنلک ذ دزد اغری دزد افشار غایة
اغری دزد افشر اوغری اورتغی دزدی اوغرلق دژ بز
دزیبه دزدینه اوغرلق نسنه دژونه حلاج ییپ س دستور

وزیم

32a

وزیب وزیر کتاب آوی وارش دشخوار ودشوار دشوار دشنام
سکمک دشنام ده سکجی دشمن ف دشمنی دشمنلک ل دلام
آلدمقلق دمل چبان م دم تیرق دمدار قیرقلو وسن ن
دنباک آت قیروغی دنبل چبان دنبه قیرق دنب جانور
قیروغی و دوغ خصر قغاسی دوپیکر کوکده بر برج در اکه جوزا
درلر دوستکان معشوقه دوستکانی شراب بقیه سی درکه
اجدکدن صکره قلور بر کسیه وررلر دون آلجق هنلو دوغ
آیرن دوغ خصر قغاسی دوغبا بورجه آشی دوغه ودوغو سز
یغرت دوله قسرغه دولاب ق دول قغه دوال صیرم دوده
سمکتب وتوتن واو به دود توتن وصوی دودمان اوبه دوش
اومز ودون کچه دوشینه دون کجه لکی دوشاب بکمز دوشا
ودوشی صغن دوشین صغانشی دوشیزه بکر قیز دوک
اکی دوکدن تراشی اکجی دوکدان اکلک دواکی دوازده اون اکی
دویست اکی یوز دوصدم دوم اکنجی دوهزار اکی بیک
دویست هزار اکی یوز بیک دوربکش بوز طغان دوکارد صندو

معشوقه ایچلن شراب نح

فابیی [illegible]

32b

دوگربه آغرشق دومویی قزغل دور ارق دور بین ابوفکلو
وارقدن کورجی دود آهنگ تغک دونغ طمو دوزخی طاملو
وبر شاعر آدی قور بوبابه بابی نبی بادرکر دودله چلک اوینی دوده
بترق هـ دهل طول دهلبان طوطجی **باب الذال المفتوحة**
ذن بر که درکه نشاطلکه اولر **باب الراء المفتوحة مع الالف** راکنته
محکم بغلنغشی رافه براوت رای فکر وهند پادشاهی را فکر
راغ طاغ اتکی وطاغ بغی رام یوشی دلو جومرد راود رافو
بر بیره درلرکه بشیل اوله را اکه وآبی دانکجو نلدر راهبان یحلرکوزجی
راورا کرجی راه ورده ورا یول راه وار یورقم راهبر قلوز
راسخت رستق راه زن حرامی راه آورد ارمغان راه کهکشان
کعبه یولی راه رو یول ورجی راتین شلوار ران آیلق راز
سر رازدار سرداش راجح هندوستان قربی راخ سرمک
رازخرمن دکلشی بغدای درکه هنوز دخی صمنده اوله راخ تیز بقینه
دنن گمان باز قبله غله راسن اندوز راسو کلنجک راست
طغرو راتیانج چام سقزی **ب** رباب اقلق ربابی اقلقچی **ت**

بعضی

رامل ٧
ضعفا

ذره

رت یلنجق ج رجله طملان خ رخف ورخفان یلدرنجی رنج
درسن وجرکی رخت یکپاپ رخشی رخم آتی وبرسنه تک
عکسی وجری بیرقی رخ عنان رخنه کدك رخبین چکلك
رخنین تم د رده درلمش رذق روایف لغة مشترکدر ذ رذ
دانا وزیرك رده درلمش ز رز اوزم چبغی رز قپو کورکی
رزبان باغبان رزو بیکن کشی س رست ورسته صوبعی صیق
رسته تم وقرتلمش رسن ایپ رسن تاب ایپ بکجی رسن باز
ایپ اوینیجی ش رشك کونی وغیرت وحسد رشن شاوی کونی
وآرشی وپلیدرم رشن پسته پشته بر رشن آیك اون سکزنجی کونی
ع رعنا قبغوسز رعد انداز طبلچی غ رغوع ینداقی رغنین
شلوار رغند پارس آوازی ف رفتار یورش رفو کزمك
ویاموق رفوکر کوزیجی رف قوی آت ق رق دری کاغد
ك رك طمر رك زن قان آلجی رگ پرمن ونازم م رم سری
رموان چبان رمکان قسق قلی رموق باج جانان ن رنجن
یمشن قرنو اسهال رنك طاغ کجیسی وبوبه رنکزن رنکرر بوبجی

رنك چیلوویلکما

رنگرزان جمعه رنگان گیکلر رند قرتل ریج ف و روان
جان وبعضلر وضع جاندرر دیر ویورکن روانلغ یوریجی روکه
یازیه پیروکی دیکلر روزن ترجه روزنه و روشن یجه آغجی
روشنی یورتیشی رواشی کجر روشی بسکون واو عادة رواق
چردق روبها درایلی ه ره یول رهی قول رهوار
یرقه رهبر قلاوز ره رو یول ورجی رهنمای و رهنما یول
کستروجی رهگذر یولجی رهگذری یولجی لق رهآورد ه
ارمغان ره بین یول کورجی باب الراء المکسورة مع الباء
رباط کاروان سرای خ رخیز اوکندره رخین م د رد ذیوکه
مذ رزقین سرمه کلید س رشته دزیا ش رشته ایلک
رشته ف رشنک سرکه وچیچق رشت قغشق رشی ارشون
ک رکاب اوزنکوی ی ریغ خفر قغاشندن طقمنی دشکل ریمنی
مکار وحیله گر رینه اودق وقبور ره سی ریخته ف ریزنان
سرمه کلید ریسمان ایپ ریش باشی برت ویاره ریق
آرزو ریک قوم ریو سحر ریشی صقل ریشه صچق

ریم

34a

رنبم ارگل ریمه چنبق ریچار تنر شپ رنجتم طام اورشپ ریزان
دگلبجی ریواج آیرق ریباج قون چچگی ریواس و ریباج
حماض آشی ریواج م ریچار دجل ریونجو آغج قرو رستخیز
اوگندره رنیق آج قرن و اترگی باب الراء المضموم ب ربون
آچی ربس بیگن رباه ذلکوت ت رت بوتی تسنه وطناق
خ رخ یگاغ و شطرنج رخی رخسار رخی یکاغ رخش بالضم شوق
ز رزه نیر تدر کم قغتان آجر لر س رس بغز بندی رشته
بتمش رستخیز قیامت رسوا و رسوایی ف ک رگوی ورگو
آنسکی بزر سنر کج ن رنده اوت در و روز باتان چاوشلر در
روزگار گون روزم روز و روزی رزق روزه اورج نو
روزه دار اورج طتجی روزنی کاه فرورد ینا روشنی یوق
وقتی طبیغتلو شنه روله کونکلم روهینا کوهم توقلیم روشن
و روشنا آیدن روستا کوی روستایی کوبلو رقو چاپ
و محبوب و حلغو روده بغرسق رود آور سیلندو روغن
مطلق یاغ روغندان یاغ قابی روغن جوشی بشی روغنی یغلو

روی ودو یوز روبند نقاب روبارو یوزنه یوز روی ه
توج روبین تن توج تنلو روبین قزل بویه روماک دستمال
روی قپاسان اولوکتخداپ باب الزاء المفتوحه مع الالف
زاغر قوش قورسغی زاغ یای کوشه پ وقرغه ارکه کندو قره قندی
قزل زال رستم اتاسی وقوجه ار بوغنسی اوله زاک زاج زاج
لخوصه وقره بویه زار وزاری اکلدو زاره تم زاژ هرزه ونجس
ونبراونداردکنی چوق صحراده اولردی علفدر ودخی اندن تره دوغ
دزرلر وچوق یرلرده اکه کنکر درلر زاژه نجس زاره زارلق ها
زاجسو اوغلن طغجی بشنیمک زاردشت وزروشت وزردهشت
ونبرزینی ابرهیم پیغمبرک ع م ملتینک اتاملر بدر زاستر نرکمیه
اشغه اوترده مک زارخونش از ییجی عورت زاله طلوجه
وتلومدرکه اچنده یل اولردخی اتوکله صودده یزرلر زاوش مشتری
یلدزی زلو ازق وباشی یعنی عمر ودولت زاور اود زاولانه
بقغو زاول اقلیم زانو قرز زانوبند دزبغی زانوگاه
صمن بغنی زالو سکلک زان اندنی زان رو اندن اوترب

زاولانه

زبکه

35a

زنگ وزنگور اولدرکه برکسه اغزینه پیله طولدر زنگ وخی الیه
انک اغزنه اورتایل طشره چیقه زنبیر طبرق طپنجق زبون
اسیر زنب یقارو وه گره زبرین یقاروقی زبردست
الی اوسدن زبان دل زبانه بلک ویلمن زبون هشتری زبگانه
ره لو تغک خ تیغ زار وحزین تخ زخمه طنبور زخم یاره زخموار یا
زخش الکم صنمل د زوه صف ر زردشت وزرد هشت
بیلی
زروم
ابرهیم نبینک ملتی امالرندر زراغنک قلمو پیر زراغن قیتیم زرد
صارو زرده بر آشدر موفدر ویزده صرو سپ زرداب صروصو
زرده چوب صرو اغج زردالو ف زرده زمین کنشر زرنبت
آلتونلو طون زربیر صرواوت وصرواغج زر آسکی قوجه وزال
آتشی وآلتون زرتین آلتونلو زرفین آلتون قنلک قفل انکم
بغلنجی اوله وقپو حلقه سیدر که کلبید اگه کچر زرف درک زرقین
طرفوش زردوز ق زرنگ طمو زرسا و شعله نسنه در التو ندن
که سکه سی اولمیه اگر سکه سی اولرسه دینار درلر زرسام زرگر قیمچی
زرنیخ لغت مشترکه درق زرف زرنیخ زرنی تم زروغ گلرمک

35b

ع زعیره کتان زعیبر تم زعفران لغت مشترکه در ق غ زغاره
طرو اتمکی زغار آواز و نعره زغنک انچقرق زغن چیلاق
زغند بیرتجی جانور آوازی و تندی او زغار یش بیر زغیم
کتاب ف زفک چیبق زفکین چیبقلو زفکار چیبق صوی
زفلیج ایش زفر جگر زفت یوغن ک زکس بمعنی معاذ الله
زکان خسته لقدن صمردین زکاب تکوک زکاک مزدار بیجی
قونشی زکاب مرکب زکور بخیل زکوم کچکل ل زلیقن
قورقنق وقیلق زلج یلوغ زلو سلک م زمه شاب زم
آورده زم گوشت دهن آوزلا زمین یر ن زنگله بقنق و چکرقو
و پاسی و گونش اشیغی زنگ ولایت زنکی ف زنکبار ق زنکستان ق
زنگ ایسی و پاسی زنگار پاسی زنگار م زنلا باف بلبل زندوا م ق
زنگ دف دمری یولی زنا عورت و اور زنبور ارو زنبر
تکنه زنبر بانک فتیله دگرمن و عورتجی زنبیر طبرق چکد کلوری
کلیم زنخ انگک زنخدان تم زنده بیلک دیش فیل زند بزرک
یعنی الو زند اسکی زند تفسیر پازند در پازند ندر درسک نبر کتابدر

بغایت سمز ودر لر

ابریشم

ابراهیم پیغمبرک صحفه‌لرندن زنج مملکت زنبرک چرخ یایی و زوبع
قوتی بغر سیغنک عصبه‌لری که گندویه طلشدرلر اصفهانیلر آگا
مبارزلر زورده‌نی تورقذایی زور اوشت زورینه ه
اوستنکی زواره محبوسلر چونکه بشن طعام زوار محبوسلر خدمتی
اودن زورق کچی گمی زواغار نبر کشنی آدیدر ه زهاب چشمه‌دن
صو گلمجک یر زمار قسق زهره اود زهر آغو ی زی
صو چشمه‌یی زیان قیقنی و اگر غی زی کول و قوق باب الزاء
المكسورة ب زبل گمره زبلگاه گمره‌لک ر زرشک
قطعون طرلغی زره جبه زره‌گر جبه‌جی ش زشت چرکین ف
زفت قره سقز ک زگ اول گمیه‌درلرکه بولم کیدر گندو گندویه
بولنور ودرلرکه قیقدغندن چیلر ل زلخ بوز اورمجح م زمستان
قشی زمین یر کترم زمن تم ن زنهار خراج گزار زنده دری
زنده رود بیک ازمقدرکه گمی اله گچرلر و دخی اصفهانده بر ازمق
زندکانی دیرلک زنده دیرلک زندان قی زندانبان زندانجی زنج
چلقو زنخ یالوطون و زوبجه یاذنی ظالم اولر برقره دراغ یر

آدیدر

وخربجی زهره جمع الملجا نظامی گفت
بیت
زهره ندارم که ببوسم لبت
تیر و کمان دارد ابروی تو

ح زهش چشمه‌نڭ صو صیچره‌دوغی یر یعنی لوله زهاب سیزندو
زه کریش زه قیپی زه‌وزلو دل دوتش زهی ق زه‌دان
رحم مادری ي زیف نیچه اوب وبی اوبی زیبان وزیبا وزیب
کوزل زیبایی نام منه زبیر خوب وایو زبیر اشغه زیرا
انکچون زیربا ازوا زیور بزک زیوم تم زیبند یره‌ثمر دیر
زیدوست دعیت زین الغک حذفیله بوندن زین ایو زین
کوهنه کیجک زیرین اشغاقی زیخ حصیر زیلوم زیرک ق
زیان ذرلک زیان ق زیانکارق زیانمند زیانلو زین کوبه
کیجک زینچ جمق زینهار مدد زینهاردی خراج کذار زیوار
کوبه یولی زیولخو اگج قودی باب الزاء المصوحة ب زبانه دل
بانک بر نه فادخی جابزور زبانه یلک د زدوده پاک اولمش
زرده قوش وصارو زروغ کلم مک غ زغنک اولقدر ساعت
اولکه مرده کوزی بر بر نه اوزر واکه لحظه درلر زغل قرلجق
زغال کمر ف زفت بخیل ک زکاب مرکب ورکه دوا اتدم اولر
زکال کمر زکام طمغو زکافه چالجی لرک زخمه سی اغاجیدر

زیبا و یاری کم شعفه زیر بخیف وقتنا ذرم کمر و کلام تحسینی ذرمی معناسنه
چنانکه کشم جورتس کرم برده بیت کرم بستدی کوی بازوله کمره

زلف

37a

ل زلف لغة مشتركه درق زلو سلك م زمجك سلك ه
زمنج ء قزقشي كيبك ٥ زناج زعفرانلو شه زندع اسكي قفتان قزل قشلاخ
زنبه قسق قلچي زوروين نوروزك اكنجي ايدر الكافور
دين درلو وقوروبي دخي درلو زور قوت زورمند
قوتلو زورگر م زوراور زورپاين چيقون زوه تيز
زو دالك حذفيله تم زموتر تيزدك نو الغل حذفيله انلن دمكر
زونج شباز زول چولق ه زناب سرندو باب السين
المفتوحة في فصل الالف ساسا خراج دقنچي ساى وساتم ساذ
صايه نسنه ساذه تم ساز صغرجق ساز ميل دريولره سارك تم
ساز چلغو سازننع چلبچي ساز يرق سازكار وزنلكلو
سازق چام اغچي ساذاك بخادي آروي سالار شحنه
سازكار كاف عربيله آلت مغاسنه ور ساخت قور ساخت كر
قورلاچي ساي ايلانچي سارك بلبل بكي برقندر سام
الكم صغمل سنان رسم وقودن سنان صغنش سامان
اندانع كاروبون ساو ساو خراج وباج واوق التون سايه كوكله

37b

ساپه بان كولكه لك ساربانا دوه جي ساروج الچو سارنج
بر كچك قوشدر سازاك دهليز سازوار موافق سازكار هم
ساوين سپد ساس قبيله ساق بلدر لغة مشتركدر سا
سارخك اوزسكي ساينك الكلبجي وازجي ساورين جاورنا
ساو آهن دمر بره دبي سارق چرا سال يل ساغر صغرقا
سارا خالص ب سپار معصره دركه اوزمي اندن صقدررلر
وصبان دمري سپد چاين بر ظرفدركه بقاللر يمشي انده قورلر
وباغده آغج اوزره قلمشي يمشي سپوس كپك سپوس وا
كپك اتمكي سپوسا حتره بولغا مذكوره باى فارسيله در سبزه
چمن سبزه زار چمنلك سبزستان هم سبز يشل سبزي
صوزي سبك ييني سبكتر يينركه سبك سر ييني باشلو
سبو دستي سبت بيق ت ستر نك واستر نك . وقواق اغجي
دربيشي آدم صورتنده اولور هركم اني دربندن قپرسه درحال اولور
واستعاريله طغرمه عورته دخي درلر وعربيده انكا نسبت ادرلر
وبيروح دخي درلر ستي عورت ستروانا قيصر خ سخش قوش

سخش

38a

سخنمی اشکی نشنه در قفتان وکورکان یکپی سخت قتی سنجی قیلوچ

سخن سنر سخنی سنر ورچی د سنداره بر اوبنددر سر واا

سازچ

سوز وحکایت سراب طرتو بیروکه کندزار قدن صوبلیکو ر نور

سروپس قوس قنغ سرشاخ اواورتدکلری آغجلر سرولو

سغریغی نامه سرپاس جنک آلتی وجوتق سرپایان دلبند

نغم براو بدرا ساز ای یبوعو عودن تانیه قوبار بدر

سربلند کجیمن سرم قچی سرخاره آلتون اکنه وطرق سربند

بش بغی سردابه صواوی سرداب تم سرودار بش کیشی

سردارم سرواز بشی اجق کسه سرافراز اولو سرآواز

آواز ایلمک سرآغازم سرهنک چری باشی وقپوچی سردیم

صوق بیر سرکذشت قصه سراب بکار باشی سرسام سکمه

سراسیمه دنک وحیران سرپنج اورندو سرپوشی بشن اورتوسی

سرنکون بشی اشغا سرتیر لغة مشترکه ور تخت سرکین ترس

سرکین کردانه طلکز لق قوردی سرکردانه آواره سرکش بش جکیجی

سرکشته حیران سر باش سرواو شعر سرواخ سرکذشت

سرد صوق سرو تر صوغرق سرمایه ق سراغوش نزکب

سرای ق سرام سراچه تصغیرم سرما صوق سرمست
سرخوشی سرخوش ق سرپنجه پنزار سروق سربنا
اوجه سره رفتار یورقه سراچه آفتاب کنشی آغلی
سرپلو ایکواوجی سرخشه قزمق ز سزا لایق سزاوارم
ع سعتر کیکی اوتی سعتری عورت سونا عورت زنجی
ف سغج پتشمنی قونی سغچه کلک سفته آرمغانی سفتا
سفت طام اشتی سفت محکم سفرلات جواهر ک
سکاله آدم نجسی سک ایت سک انکور ایت اوزمی سکاب
قندز سکلای صواتی سکنج قصی سکوه م سکبان
ایت بکلیجی سکسار ق سکبا بر کلو آشی سکاور
کوبج جوزکی ل سلوی بلوم م سمورق سمر حکایت و پالان
سمه زوله سمیزه اوصسز کمنه سمن زنبق سمانی بانگ و کریه
سمانه بلدرجن سمتو اون آشی ارشته سمندور سمندر سمندر
بر قندر اوداچنده اولور ستیج بطرم سمنده صوات و قلم
سماروغ طمالان ن سنکسار رجم اتمک سنکک طلوق ربغار

سنکجه

سنگجه طوقلغی سنگ طاش سنگ خاره قیا سنگلاخ

طاشلق سنگدان قورسق سنگین آغر سنگم بز بجکلر سندل

باشمق سنگ پشت قبلوبغا سنجاب کورک سنجاق سنب

زبر زمین سنبد حرام زاده سندروس ادویه دنا برسنه قر ات

طنقل بکی ستار چوکش و سپول دوه طبنی سوغا آغیل سوغات

ارمغان سودا عشق سودایی اوچقلوه سهم لغة مشترکه نصیب

سهمناک قرقلوی سیلاب سیل صوبی سیستم ذوله سیم تم

باب السین المکسورة فی فصل الباء سپنج زیان و عاریت

سپند یوزرلک سپندان خردل سپهبد جری بشی سپاکس

شکر و منت سپریغ اوزم صلقمی سپریا اشک تمامی سپر

قلقن سپرم ریحان سپریس میدان سپاس دار منت اوچی

اوتمغ سپرگ بر آغجدر که اگاز رده جوب قیلر بیغنی صابو آغج سپری دکنش

سپاه جری سپه هم سپاه سالار جری بشی سپه سالارم

اسپیداج سپرنش بزنجک سپیداب اسفیداج اق مرکب سپید

و سفید آق سپید کندمه اوتدر بیرغی اگن بیرقی بکی سپیده دم

طاڭ يري آغردغي وقت سپيدار قوق سپرغم ريحان سپاري
اكر سپيد پوست آق بكزلو سپيداق اصبان بولغان مذكوره
دكلي باي فارسيلر درت ستيغ راست تشنه درك بكي وآدم بوي
بكي ستاغ ايرترات ستيغ راست تشنه سه تا اوچ قات
ستاك تازه بدقدر آغچك كوكندن چقر وستاك دخي شينلر چاير جر
ستاوند يوجه صفه درر درك اوستنه آلنمش ستيم بانغي جمع
اولمش يرو ستان چلق قوينچ يتمش ستان آلچي ستانه
دكك كوزي ستارچه قوغ ستاينش اوكش ستاه هم
ستبر يوغن ستيره انكولك ستيز انكوستاغ قهر ستيزه
ستيزه كار انكولك اوچي ستم كوچ ستمكار كوچ اوچي
ستنبه انكوشيطان ستاره يلدز ستامي اير آلچي ستام
بزرگ وآت ميني د سركيس الكم صغل سرشك كوز ياشي
ويغمور قطره سي ودخي بر آغجدر آق چچكي اولر قزل لغه مايل
وآكا آزلو درخت درلر سراي ارلق سراي تيزفهم سربر
الكم صغل سريش چريش سريشم يلم يغي طتقل سرخ سلوكن

سرناي

40a

شرنای سرامانه سربند صرمشق وکورنش ایقی المق شرداب

زیرزمین شرشت یغرم طبیعت سیسنبر طوشن قیرقی ط

سطبر یوغون ف سغال سقبی وجوز وبادام وقوز قبی سغیداق

سغید آب آق مرکب سغیداج هم سغر لغة مشترکه کاغذ نامه

سغیشیر بزدلای ک سکاله غیبت وصانو سکاو کاوفارسیله

کوچ سکه ق سکندر بر پادشاهدر سکر فند سرجک اشک

سکنه ایی سکبا اکشی آش ل سلک انجو دزلمش ایلکه درلرم

سماک بلججلو یلدز ن سنج اویلق سنج اوزندو سنجد اکدع

سند اکی معنیه کلور بری ولایت وبری حرام زاده سنه

قرنش ولعنت سنار بر صوکی کمی انده طرز سناب صوده یوزمک

سنی هم سندان ارتسی سنکور شربتجلر سکم سدرکه فقاع انده

قورلر سنجغر قیزل مرکب سنیزه جولته طریقه طوتغی ه سه

اوچ سه صد اوچ یوز سه هزار اوچ بیک سه تا اوچ قت

سهی طغرو ی سیماب ثیوع سیر حرکت مجهولله التی درهم سنک

ونیم سیر طوق سیر صرمسق سیر کوب صرمسق دوکجی

سیرتی صر مسقلو سیور وسیو پهلوی ولنده اون بگه ور لر
سیخ شش سیخ زبان سیام ماوراء النهرده برطاغ درکه
مقنع سحرده آي اتلانا کستر سیرنگ سیمرغ سیفه یوزش بلک
سیله سری سیه قره سیاه قم سیاهی مرکب سیه گوش
قره قولاق سیه فام قره یغر سیه جل چلک اوتی سیه دل
قره کوکلو سیرم صرم سی اوتوز سی هزار اوتوز بیک
سیک اوجه بر سیرم دبنکو سیسک یوندقوش سیسنبر
ورضما سیکی سوجی سینه کوکس سیب الما سیب وسیب
سرکشته وملاهوش سیمرغ ف سیمبر قاضی سیراب تازه
باب السين المضمومة مع الباء سبار صبان دمری سبادی
اکز سبغ طغو دو زنگ سبست یونجه سبرک صادو آغج
بولغاندکون باء فاسیله در سباغ نایب آدمی والمك قتغی مثلا
بشیز بکی سبیوش بغمه بیر قی تخمی سبشه بت سبش ام
سبز طلاقات سبو وان کافر لر شغلم لری ستوده اوکلمش
ستوه هیبت ستوغ ام ستر کی بیوک ستره کوی ستور طور

القی

41a

ألقي ستور آب طور طبق اولدوغي ستروان طور كدجي
ستربان هم سترون قيسر عورت ستور بانك ييدقوشي سنل
اتمه ستون درگی ستوه انكولك ستوجه الجه كچكن ر ستر
ستلبر يعني ايبدن وقلدن بشمق سروش ملك وجبرئل سرون
اوبلق سرود ادوار كه ارلرلر سرمه ق سرو بينوز سرت اگز
سرخاب سوجي واكت وبر بير آدي وبر بادشاه سرخ قزل سرخك
قزلجه سرخسار قيه قوشي سرخ چنك اوشق سرچه سرخ چنك
اشنك سگكي سربانك قز قوشي سرب قرشون سرفه اكسرك
سرمه وانات سرخش قزمق سرخك هم سرذه هم س سست
گلشنك سست اندام يوج ع سعد طوبلق غ سغ دمركو
سغ سغر بينوزي سغدان هم ف سفله بخيل سفال سفسي
سفت سق ننه سقار اكن صبي ك سكوم اسكره سكره
سكر باز سكاور چوركي سكارمنج قيج دمري سك قر خلو
ننه سكاچه قره قره بصمق يعني آغز بصمق سكندر كوز آغرتمه
ل سل اوكين سلغور چيلك سلت يولق م سم ير التنده

[illegible]

41b

[illegible marginal note]

قزلمش اولور شم طنیق سمتر اشی طونیق یونه‌جق شمتو هوق
آشی سنمچه تم شیج جوق بیر شماته بلدرجن ن سنب طنیق
ووکلک سنی سکودمری واورق دمری سنبه دکک دلک دمر
و٧ سوبدا بیرنسنه‌در که روشن وظاهر اولا سوسمار کلنجک تازیه
ضب سور ولن یعنی جمعیت سور بارو سوز کینک سوزن اکنه
سوزن‌کر اکنجی سوزناک کوینکلو سوسن تخل بتی سوفاک
اوق‌گزی سوفار اکنه یوردیپ سوتام آزجق نسنه سوکان اکه
سوی وسو یکا یعنی جانب سو آیدنلق سوک یاس سوکوار
یسلو سوار دوه طبنی سوار اتلو سواره قندره سوش
اکه اوقی سوهش تم سوهه تم سوزه خشنک یعنی صغزه
سوراخ دکک سولاخ تم سوخته قووکینک سوواقی سوده
ازلمش وطبنجق سوسنق سومات حرمشتعلق باب
الشین المفتوحة فی فصل الالف شاف لعه مشترکدر شاداب
ترو تازه شاکار اجق سوزنسنه شاوغر کافره بر ولایتدر
شاک اق یلانی شاه پادشاه درلر شاهنشاه ق شاره دلبند

[illegible marginal note]

[illegible marginal note]

42a

شادکونه چلبی عورتلر شابوی عنبر شام اخشام
شام شهر شایکان ایلق شایکان چوق مال و بر نوع قافیه در
شاه‌ران اولو یول شاه تخته براوتدر شاهول یاپی ترازوسی
شاهین بر قوشدر شاهین ترازو کفه‌سی شاهبوزه آتی آغلی
شاپوره هم شادک بر خوشی آوازلو قوشدر شاشک دباب
شان بال کمجی و چورکی شایان حلال شابکینه سبجی صراحیسی
شامک نیم تنه کوکلک شاماکه قره صغر وکلکر شاونی قوندق
شادروان ذیلی یعنی دوشنی تنه شادروان ق شاشه سیدک
شاشه‌دان قوق شاهسپرم ریحان شاهبرغم هم شله
اسپرغم هم شاه اسپرغم هم شاه سفرم هم شاکار سخره شابار
اجر سوزاشی شاهبونه ترازو کفه‌سی شانه طرق شانه‌دان
طرقلق شانه‌کر طرقجی شانه یغرنی شاوق شادان شادمان ق
شادکام ق شاخ بوینز و بداق شاخادم هم شاکروق شاکل
شبشک ب شبتاب الوز قوذی شبتان کجه یته‌جق یر شبه
بر نخ شبک جه شبنم هم شبرو کجه یوریجی شب پره یره
شبکک

آتی وکلنش آغلی

42b

شب خنکام اخشام وقتی شبخون دونا بصقونی شبکور
قوه غو شبنه کچه کی شبانه روزی بر کون بر کچه شب نیم
دون یجوغی شبستان اوتاغ شب ق شب کچه شب تار
قوه کو کچه ت شترنگ شطرنج ششتم یبادر نونا نیز دیدم خ
شخاد کاذورلو جامه یدغی قلیه شخشی کندویرلدنا آشغه
قلمغ شخ طغ دبه بی شخ قتیر شخ جرک ر شرف شرفه
شرفاک آیق آوازی شرنگ اغو اوتدر آجی شرم اوتنمق
شرمسار یتغی اودلو شرمگین تم شرینه باشدن جیقق باش
شرقینج مشکل یوغر شربت ق شتران دکلنرنسه شرزه
قوتلو اصلان شرق شربین قترنا آغجی س شست معجم ومهمل
آغ شست باش بر معلک اوق طرجی بیر و قبضه شست نیشتر بالقو آغی نح
شست وشصت التمش شست آلتی یانلوی ش شش
التی شش صد التی یوز شش هزار التی بیک ششخنج قوز
اوینی در اوغلنجقلر دندرر ششتا چتمه ص شصت التمش
شصت هزار التمش بیک ط شطط یلان شطرنج لعب مشترک

شغا

43a

43

غ شغار پر تیرواڭ شغه آل قرمزی شغال سم شغال جقال
شغاره پوره صوقاڭ ف شغتا شنخ قونجی لر التون وكمش چكلكلری
دلكلو ددرلر شغترنك شغتالو وطاغ اردكی اجقها نیلر تالا نك
درلر شغانه بر قوندر شغور حرام زاده شغتالوق شغف
دگلك ك شكال باالغنج كوستك وطوشق شكا بلكی صدف
شكر آو شكرق شكرسان اوغلی بابا ل شلپوی آیغ آوازی
شلیخ سجاده شلغم ف شلوار ایچ طون م شمر كول وارق ... واوجق ارمغان
شمغند چركین خلو وقوقر شمه آغوز شمیذ بیهوش شمن
بت پرستلر شمامه بیلیجك ن شنخ چركی شند قوشی برنجی
شنار صو ده یزمك شنان امت شندف طبل وطول
شنگ شیرین كلتلو محبوب شنگ منكنه آغجی شنگ اوغری
وحرامی شنه یبادر تاذی مذرات كوئید شنبوی خطمی چیچكی
شن تاراج شنبلید بوی شنبلیله تم شنجه اینه ایه تره سی
شنخ مهر كوال قرمزی و شوی طرق اوتی شونیز چوركك اوتی
شوكار آغیل شوغا مر شوش باغ چیغی شوهنكام اقشام وقتی

هـ شهریار پادشاه شه ق شهنشاه شهنشهم شهتوت
تبک توت شهبلوط کستنه شهپر قنت شهپره قری ی
شیار باالفتح خسته شیدا دشوار ودلو شیدق طول ما
باب الشین المکسورة مع الباء شبت چورک اوتی شپش
طورق اوتی ت شتالنگ طبق شتاب اومک شتابان اوجی
ج شجام صوق زحمتی ع شغاره یورسق ف شغاق ک شکیبا
صبرلو ودکلنمش شکیب صبر شکیبایی صبرلولق شکفت
عجب شکوف اولو شکال چقل شکال کوسدک شکن
صنیوق بکلم شکنه هم شکسته صنوق شکنج قورجق وبکلم
شکنه موغول شکنجه ق شکمبه ق شکم قرن شکاف یرق
شکار آو شکوف درک ل شلک قوبلیچکه آیی دشوار الغلم
جقر شلغم یبه شلم بوس شلم درخت آغج بوسی م شماد
شماد شماد بر آغجدر شمشاد هم شمشیر قلیچ شمشیرزن
قلیچ اری ن شناه صو یوزمک شناور یوزیجی شنا منل شناه
شناد هم شنه آت کشنمسی شنک آتلو شنوا اشیدجی ی

اشکمه

44a

شیهه آت کشنه مسی شیب وشیب سرکشته ومدهوش شیه
شیب قمچی وشته سی بحرکت معروف شیب اینش شیب دلمک
شیب آلجق شیوه تم شیذ کنش شید کوج شیم رود خانه
آدیدر بالق قوبرقو شیم یوللو بالق واقی بالق شیر اصلان شیر
شیرزه یوز اصلان شیر مست توقلو شیره دوغ کورمز
شیر سد شیرنج طتلو شیرنی کار حلواجی شیرینی طتلولق
شیرینه باش برت شیر روغنی شیر لغون شیار جهرکل شیون
شیوان شیولو توی شین شینی دردک شینه تم شینی ملامت
وحقارت شیره ق یعنی شره شیوع ظریفه ونازکل شیله لبه برنج
شیفته دلو شیلانک زردالو شیرازه ق شیراز طورق
وبر شهر آدیدر وجوال کوشه سیدر شیشلم برجه صچان وکاذر
کسدکی یر شیر خشت اوغلان آشی باب الشین المضمومه ب
شبان چوبن شبش بت شبشه تخل بتی شبک اچی قزل منز
شبان فریب چوبان الدغجی شب کوکل شباط بر آیدر ت
شتر دوه شترمرغ دوه قوشی شترغار بیدق کونی شتربان دوجی

44b

شتروان تر شتر بلوك دوا قيغي خ شخام اغجلر قورودان
صوق شخوره طرملش شخوردو ياره د شلدگار هرگز اونمي
شتر ش ششن اویگن غ شغا ترکشی شغ اوکز بوینزی شغم
ال قرمق ک شکوه هیبت وکوجکلک شکوهی هیبتلولک
شکوخ سرجمک شکوخید سرجدی شنکگه قون ایوندسی
شکگه ما ینخرق من الثوب او انعلق بمسمار وغیره شکوفه چچك شکفت
عجب ل شلّه آشم م شم بایج وارقلش شمار صغش شماسز شمانا
آواز و اغلمق دمادم و شوخ کر شوخ قولیچ چرکه شوخ بورنز
وندیم شوخی ندیملك شوف بمعنی شم شم شور غوغا شور
طوزلي شوره چرق وطوزلي شوره تاغ صروجه آغز شور گیاه
چورقلو اوت شوره کز اق الغون شور چشم کوزي دکنلك
شورستان چورق يري شوريده فرشتش شوشنك رباب شون
تبوك شوزه شغره شوزم شوی چرش شوی آر شوهرم
شوفکینی کرلو شورباق شوم نحس شومی شوملق شوشه
سبوگه التون وبيزرلش التون كمش شو ار شوغ قبرجعلر الدع

طلوزالباذ

قیغ

شورش ... قوغوه وکوکل بولنغي

قبح دریدر ظاهر اولور الدہ آیقدہ ایشی اشلکدن باب الصاد المفتوحة
ف فصل الالف صارمچ آلچو صابون ق صابونکر صابونجی
ح صحن ف سرکه صحرا ق شرکه د صد یوز صد هزار یوز بیک صدتو
قدرچ بیر صد پاره چیان ن صندوق شرکه ق صنوبر چام اغجی
باب الصاد المضمومة صر بینچ صل قهقه صلصل کبوتر معناسنه
باب الطاء المفتوحة مع الالف طاق تک وقت وجردق کمری وکوک
اشتی طاقیه کمر طاس ق طاسباز طاس اوینجی طارم
قوه او وچوره طاهریه ات که بر نحله تنوره بشره کرکجه ب طرخون
کبیره بولی طبنجه ق ش طشت لکن وینی ن طنبه الته برقد قلری
نسنه طناب چادر ایپی شرکه در طنبور ق طنبل دنبک ی
طیسق طبق طا طیلسان ف سرکه باب الطاء المکسورة طراز علم جامه طیره
قمش کیمی طینر اوصرق طلایه قراول باب الطاء المضمومة طره ق طرید
جولان ف طغیل اوقیندق قنوق وطوطی ق طوطک م طومار ف
طغرای وطغرا اولوبلکدر شاهی باب العین المفتوحة د عروس کلن عروسی
دکوه عرعر سرو عربون بلک عسس ق عقیق ق عقابین

کوکی وقره اوکه انجلری یه

[illegible]

عاج فیل کمکی
عروس برده
بر نوع کلدر
عطف
شفقت

مشترکدر اوکوز سیکوردن دزلور یعنی اوزرلریر آقدر عگه سغیغاق
علم ف علق ق علقدان قورسق ن عنق کرتکم عنک اوجه
کیدن یورقه اشک و عو سبجه اوج بجقلو دکن باب العین المکسوره عید
بیرام مسرکدر عیدی بیراملق باب المضموم عود ف مسرکه عود سوز
عودا نجی یعحق باب الغین المفتوحه فی فصل الالف غاب باطل سوز
غاب چنق دبنده قلن اتش غاتح صباح شرابی غادجی صباح
اجلن سوجی غاز اغزی بویک آدم غاش اکی یوزلو آدم
غاشی غایت دوست طوتن آدم غازه قزلجه غالیه غلیه مشک
غاوشو بویک خیاد کدر غاوشنک اوکندره غاکوک بلجقدن
کمانکره غاوشی تخم خیاری ب غبغب سقق ث غث ابلم آدم
ر غرن آواز و اغلق غرنب اوزم دانه سی غرید قنوه درلکه
قزلقسوز چقر ازکار شوت ورز غرو قمش غره یازاوی غرواشه
بر اوتدر غز غنجه جاجه طویز عورت غرغر دبه دوشبی عر
غرجه برمه غرنج تنور چنکلی غربیک قلبور غرنک نغوه غرار
خرار ز غز دوشبی غز غاو دکز اوکزی درکم بر جمی اولن غزید

ف

46a

قزلقسوز س غشر چپل قري غورت ش غش حيران غش اوغنمق
غث فوقش وناخوش ف غفج آبدار قلج غف قورججق زلف مع
غفنج صوصق ل غلفلنج دغدغه درکه قلتق ويا ايغير قشقمقدن اولم
باالزكى قجق غلغج قزل آرو غلج بر قوندركه اچلمكن اوزن غلج
دکز سلکي غلج ترخوش غلبکن موشبق قابو غلبه عقعق کہ
صغاتاینلر فلارزوره درلر غلت يوولنمق غلطان يولنرنسنه
غلطاق غله نخل م غمزه کزبوکی بری برنه اورمق غم ق غمکین غملو
غمناك تم غمنده تم غمکسار اکور ن غنج کرشمه وناز غند جمع غنك
اوغری آوي غنوف اويش غنجال اکشی یمش غن عصارلرننکي
وبذرخانه نك اغزاغجی غنینه اروآدي غند بولت غنك درخت
غنجار قزلجه غورجوقر غوشب بیابان اوتي غوشه خصر فوغه بيت
غوغاف باب الغين المكسورة د غرم طاغ قوتيني غراش كردك
خرده لوي ذرکه کدکدن کيدرر لر غربو آواز وفرياد وغلبه غرنج
يرمه غرواشه براوتدر غربال قلبور غليواج چيلاق ودوکنج
دیدم ن غنج اوبلق غنك بذرخانه اغجي و غوالنك زردالوقر بيت

ي غيشه خفه قيلمشي غيشر سورنك باب الغين المضمومة ب غُبار
توزي د غُدنك ابله و نامطبوع ر غرغر دبه غرنك يومشق آواز در
زار ايغلماق حكم بوغزدن كلور غرنج يرمه اتي غرنش اكرمق غرنشا م
غرنبه اركو غرنبه چيغرمق ز غرب اورام دانه سي غرنم خشم
وكينه غزم اورام صلقمي ش غشاك قوتمشي و ناخوشي ف غنج كول ن
غنوده اويقلي غنوه تم غنك اورمجك غنجه ق غنج ساز وجوال
و غوشاي اريه و بغداي خوشه سي غوشاي قرمشي بوق غوزه بوق
قورمه سي غوره قرق غوك قربغه غول قوتيلر يتاغي غول ديو
غوشه چغانه بكزر اوت غوشي سلاح غوشي قين اغجدر جاجلر
زخمه دزرلر غوشاد طوار يتاغي غوشه چيغرمق غويه بيوق
غور با قودقلو آتشي غوشنك اوكندره غوطه صويه طلمق
(ازار دو فارسى)
غوشت يلنجق باب الفاء المفتوحة مع الالف فار اسنكل فازم
فازه سم فاشي بللو فام يغز فام بكدشي فانه اغج فاجام
اغجه قلن خرمه فانيد بال و شكره درلر فانك يرنه يادفي جايز در
فاضيز آمدع انكلر فالاد بيهوده فاخته اوكيك فرفا كيك

فرز

47a

فرت بز ارشی فرت اور مجک اغی فرهشت جادولق فر قوت
فرخج غایت چرکین صورت فرخنج مر فرهنج اوب فرهنگ مر
وعقل وهنر فرغند قوقمش فرغند فرمشقا کبی بز اوتدر فرکند
سیل قزدغی یر فرهمند اوصلو فرواز قش اوی فرغر صوکجق
وصو یولنه فرخ مبارک فرضو یری وآکنی پاکی آیاغ فراغ صوق
یل ونادغ اولمق فراشنا توا اوزیر میسی فراستوک قرلغچ فراستک مر
فراسترغ مر فرغیش کوردکک اسکلکند فاصرقن تووبر تیخ فغتان
ومردار فغتان فرمان بویرق فرمانده بویرجی فرمانبردار بویرق
طوتجی فرغر مهر انیده استاد فرکان شربتجی فقاعی فرزان علم حکمت
فرزان چیرمق قور قبله فرم اشتاجری فرکن یکی ارق فراز جمع اولمق
فراخ کینک فرغنابی کیکلک فراخ دست بای فراخ زو فرخو
اورزم چیغنی بدمق واشلمق فرهخته ادب کروه فرهخته اتش بلور
الغی فرسوده اشنمش ودکلمش فرزانه بلجی وفرزندان فکیم فرغوی
المحبه فری بکسر الراء ازنی فروره ینی اول بهار ایی فراشه اوزیر مک
فراش پروانه فراشنا پر مقدر فرا یتارو فراروق الدزلر

یر
بیت
دربو که صوکجی اوله
وبقیه قلمشی اولم

فرغند پشی فرواد باي اوي فرسب قپو قپیسي واورتي اوقي
وآواوقي فرواد مرتک فرفاش آشکاره فرفار بتخانه ترکستان دیگر
فرجام عاقبت فرجام یوز فرنام هم فرازه ذواله فرزدق نام
وبر شاعردر فرزق فرزین ق فرزین عاقل فرخ ارتقلق فرزو
تازه جمش فرسنک ق فرزند اوغل فرتوت بونکش فرداپادنی فرداآ
یارنغی فرماخ یزه مسی چیغل فرهنج هم فرخنده بختلو فرهم سموز
فرخال صرقق صنج فراموش اونتمق فرامش هم ز فذذ غایت آجي
اوتذر فنزاکن مرحار وچیل فرخم غصه فزر بر اوتذر فره مردار
س فسیله اك سونبسي ش فش بکنذر وصورت غ فغ بت
ومعشوقه خوب روي فغواره شرمسار اوولو ل فلاخ مهرزه فلات
بسذل فلانه هم فلاخن صپان فلاسنک هم فلخ اش اولي ه
فلج کلید فلخخ چکد فلخوف بمقلو یامق فیبج فلغند دیوار برچی
وبو کلمنی ن فند مهرزه فنج بالفتح والقم ضاتون ودبه فنک
کوزك فنه هم فندل ترخاص فنجا کربک ي فیلک چتل درنلو
اوق باب الفاء المکسورة د فدم کوکلی طرلغی فدام یوشق ت فتراك

ترکو

48a

ترکو فتنه عاشق فراز یوقش وینیوق فراخا گلکلک فرسب
اوزبی اوقی فریب عشوه فره زیاده لق مهراشده فریز قمش قبی
فریز بوبا گلکوکی اوتی فرفیر بنفشه فرفرم فرفر بز لغم فرفیون
بنفشه یاغی فرشته ق فرسنگ آرکل فراوان بوجار فراش دوشک
فراشه کلیدبیری فرازدخی یکاعلک برجعی ز فرزند مزدار س
فاف بلگم فاتم طوزنه ش فغان صیجی ک فکانه دشدل ل فلم اغور
ن فنجا کرنگک بغچه نیز جایز فندوق قسمه فهرست کتاب اولی س
فیس تیز فیس بروتا آوازی فیروزه ق باب الفاء المضمومة ح
فجل طبوق ح فحش مهزه ر فرغل تاخیر ایلمک فروجه اچوق فرجه تم
فرو اشغه فروهشته اشغه فوتش فروتنی مسکنت فرودین
دبور بلی فرومانده عاجز فرود اشغه فروغ شعله فرخ اغز
جور بی فرناس بلمز وقتی اغدق فروهیده عاقل وزیرک فرونیه
طنزق فرانه بر طعام در فروز یلک فرون ارتوق س فسوس
حیف غ فغ دوست ل فلم اغور فلانه بدل ن فنجه دبه جه فنور
دگلنک و فوطه فکر فوگان فقاع ح فهه کمی گورکی باب القاف المفتوحة مع الالف

قار زفت قار غایت قروشنه قاب اشوق قازق قالاینک
صبیان قالپی ق قالیجه ق قابوجار طملق ب قبا قفتان مشترکه حر
قتال قور قدن دیلمک د قدید قوری ات قد بوی ذ قزاکند
جنک طونی قزیل توت قز کوکل قزغان قزنا قزغان کتر
قنجی ف قفا آلته مشترکه قنس ق ل قلم ق قلعی ق قلیه کلاکم
قلیه سغدی نحوه لی قلیه قلابنک صبیان ن قنار وق قنبریش
طورق قنوف الدغش قنبیز و هـ قهر ق قهرمان ق ی قیا وار
شغل و کار باب القاف المکسوره قنار ق قیر زفت قیرم شهر
باب القاف المضمومه د قدم عاقبت مهر کار ف قفل کلید مشترکه ل قلماش ق
قلزم ق قلنج ق قمری ق قوش قوری باب الکاف المفتوحه مع الالف
کات بر شهر او یدر کاج سله کاج ساج اعجی کاج کاشکی کاشکی ق
کاشتم کاخ کوشک و سرای کاژ شاشی کاف برق کاف
کنده وبی کورنا کال قوری بکسمت کاکل بیک کال قجوغ کالید
قجدی کاراش کارد بچق کادوار اش طوبجی کار کذار اشجی
کارزار صوغشی کاز کاه اشی یری کادکرم کار خانه اش اوی

کار

کار فرمای ایشنی بویرغوچی کار بجنگ ییشی خیبار کام آجیم کام دماغ
کام مع مرلو کامران مرلوسرچی کام گذار دیلک ویرجی کاناز یلش
صلقم کانا ابله وغلبز کابلیج گچک بزمق کاشکنه قینه زنبلی کا
کالوش ابله کاواک ایچی بوش کابوک کمش کاف یارق کابوک
حرام زاده کابوک زنبیل کابوک قوشلر یواسی اشتعاره یله قز کاچک
آغیظه کانک طونیق گنجک کاوزنک فربه قاکوزی کاجاک
اواتیمهر نوعدن کاکم ادی اولب برازه دخی وادی عورت کاغ
قرغه اوازی کاب کتب کاوزدم بودو کاهکشان کعبه یولی کاه
ضمن کاه بنده کاه بنا ضمن بوغنی کاهدان صمانلق کاه وقت
گاه گاه وگه گه مم گاه تخت گاه کویکو گاه جوقوردکه ادمی کمیش
انده دکولو کابوره باش اغریسی ورکشته لک کاتوره سرکشته
کارینی اراق کارکن اشچی کاه کنان ے کاره سایبان کاف اها
اغجلر دکه برابر قودولر تا اوقورقه طرغه کلمه کاو اوکز کاو بان جم
کاو چشم اوکز کوزی وصرو کلی کاوزبان اوکز دلی کالا قوشه
کاله کاله دولک کاشانه توخانه ومقام کاینه کوز کانق کمان جاع

کاشموتی طوکز وقوروبیغی قلی کاسکینه اروقوشی یعنی اوکیک
کالیوع سراسیمه کامه قتیق کارتنه بوی شنبلیت کالیو احمق
وبوش کاکلی بر آجی اوتدر کاکل توتب ذلف کاوین ق کابجام
کاسینه مثل کاسکینه کاغینه الله کو لک درلو بر بجک در کالیدع
بوزرمشی کالیدع موتی بوزرمشی صجلو وقورجق صجلو کالبد قالب
کابل بر اقلیم کابلی منسوب بوی کاهلق کاهیز اوقن
کاردوان ق کاردوان سرایی ق کاردوان سرا ام کاردان اشنی بلیجی
کاردان اشنی سرن کالهدان قمشی قبی کافورق کازیرع ام
اصبور کازیره یغرق کاکیان اصبور تخمی کاسه چنق کاسه بند
چنقجی کاسه عمودشی چنق صنجی کاسو قوشقی کاومیش
صوصغری کاوه دوشه یپوق کاودوشی ام کاوآهن صبان
دمری کالیار سالیار کالنک طینیق کنجک کاروار اشی طوتجی
کاکاکشی کاجی بولیجه کار کیرق کاهو مرول کاهول مجوسیلر
اولوسی یوندغی بر کاروکر بچقجی کاشانه شاه نشین کاشانه
بر شهر کاشانی منسوب بوی کاورسی طرو کارفرول اوستاد

کالوج

کاز

50a

یعنی کمی کبوترکلی

کب زنقنع
لاف اورجی

کبیکا و کبیکم اول اوندر که حلزو
چچکی اولور دکونا چچکی درلو حلمر
کبیسه کسوروں جمع ایدوب
پیل آخرنه غی ارتوروقلری
کون حلمر

کاز چنبد و کازورق کافلو گوگل کاغید ق ب کب یکغ اچی
کبت بال ارووبی کبست آغووفغ دوکی کپست کمنه قوزی
کبیتا آق حلوایه درلوکه آگا جو بجی برلر کبنخ طاغ انکنله قنی بر
کبوده صوده بر قونشلدر کبوده ترخون کبوتر کوکرچن کبوترونا
ببانی کوکرچن کبر جنکه کید کلری قنتان کبو اردوقوشی کبی میمون
کپان قپان کباب ق کبابه براونلدر کبیر سراب الغم صلغم کبر
مجوبی کبر کبره کبک کلکک کبک خرام گلکک حلنشلو کبوط
کوک کبتی قوچ کبنر اوبی لمه کبنر قوزی سنه ت کتسو
مکتب وچغان کت هند پادشاهی تختی کتان ق کتران قطران
ج کج شلقه واگر کج بکاف فارسی کبج کجاوه محفه کجله صقصغی
کجا کند کنیم کجون م خ کخشه ارشته د کد بور دوزکار واولو
کره دمق کده جوبک کلید دانی کد بانو کد خدا عورت کدین
بیوک توقمق کد دلنجلک کدای دلنجی کدا م کداز لو اوده طوغش
قراوشی د کرد نا کباب دمری کم نا اشک منترندن بر نوع
کدم بغتحتین قورت کرکر الله آدی کرد ر طاغ انکی وردوزنا

كر بكج و طاقت ييمك كر صغر كوي كر قيج صغر كريش كوتكله

كر بو هم كرمانيلر وليدر كر باشي هم كرف بولنق و قوكمشي

كر زماني عرش و كوك كرشتون قيپان كرزن تاج مرصع فرشي

بكلري جون تخته اوتورلر التون زنجيرله باشلري اوزرنه آصرلر

وكاه كاه باشلرنه اورلر كرن ناي ضرنا كرجج كروز كرفسي هم

كرنجو آغز بصمق كرجغو يلوغ كرو اشقتشي واجي بوش دشي

كرنا پرپرم كروية يندق كرية هم كراشيده دلو كرما په

حمام كرماوه هم كرمابه دان حمامچي كردم اتي كرما هوا اسيسي

كرمكاه ايسي پر كره كرفته پاس طوتمش كردم سير اتي نشه

كره كف كرك توق كرددونا كوك كرددون فلكي و چقرق

كرداني دونجي كرداام كرداناي يبرلغ كرنج قرلنچ واوز

كركس و كوي دونم كريب هم كر اكر كر اوبز كوكين هم

كرمه آغ اتمك كرنج دلم يك كرنج برچلم كرنب لملم كرو

توز كردونك توزنكلو كراان كنار كردنا بوينا كرمند

اومك ز كش الكي كرا غند جبه و طولمه ققتان كرا كندم

كزاوه

51a

کزاوه مهاره کزایه مهاره کوتکیسی وجیبی کزنه کجلن کزغنو

یلوم کزپشت بوکری کزدم عقرب کزو ایکی بولغا مذکور

زای فارسیله در کزدر صونج کز نکبین بیبرقی بالی کزنکو هم

کزبی هم کزای کزوند کروهی ضرر اتمک کز ارشون وجیلک

کزاید اکنسیک کزای اصغر منی بولغا مذکور گاف فارسیله در

کزدم قوره منی زای فارسیله کز یلقون اکجی س کست خرکن کسی

کمه کسنی قصدی ش کشاورز اکنجیلر کنی قلتق اچی کشی

طوکزلن قولای کشی شاه خرم وضالیجی کنکین ارپه دانه و

طارو دانی بیشین اتمک کنشکینه هم وکنسلو اشی کشنیز کشنج

کشک کشی کشف قبلوبغا کشی برقوجغا کشتی کمی کشتی بانا اکمجی

کشتی وان هم کشیش ق کشمک ق کشکاب بر اخیل شربتلار

ف کغجه کبجه کغجوک هم کغلوک اسکی بورک کغشو بر نبات در

محلب درلر کغلیر کوکور کغک کیک کف م کف آیه کغه

کسموک کغه شهر کته باالتشدید بزاذو کغه پیه کغا قیلق ورنج

ومحنت نون در مقام نا جایز است کغل صغری کغک اوجا ارسی آ

51b

کفش و مشته که ور کفت چتلش کفته م کفیذ م کفش بشمق
کفشگر بشمقچی کفش دوز بشمق دکچی کفشگر لهیم کنجلر ات
بلغی کفتار صر بلان بلاو فارسی کلات و بر آن قلعه و بر قلعیم فرا که
دبه اوزر بنع اولا کلاد او به کلال الی او سدی کلان بیوک کلا
کلان کار بویک در لو کمه کلاغ قرغه و قرغون کلاغ م کلاب
کلب کلاش کف یعنی پاس کلباق کلبا رنج کلیک شاشی
کلیکی م کلک بفتحتین م کلابه کلوم کلاوم کلاژه صقصغان
کلاچه م کلانه شهر یور سنکه کوی و طاغ باشنکه کوی کل و کلندرم
کوجلو و چابک اوم و مکیال کلغلا کر و و کلاج بر چکلدر کلابنک
صبان کلندم طغلبن نه کلج بوکلم کلنج کیرشنه وادیک وطوکز
کلج نجس سیدی کلید جفت خلفه سپ کله باش کله سوری بلاو
فارسی کله بان چوبهر کلو بوغز کلوبند بغمق کلوگیر بوغز طوتجی
کلاخود طبو صغرقی کلند چپه کلوبندم کی بوغزنه قوللق اوجی
م کمرا اوکمری و کجه قوینی طرحتی بر کمر قونشق و قولک و کمر کمر ذین م
کمرساز توقه کمانه لغم کمانه کمنه کمان کروهه و کمان کروهق

کمان

52a

کمان یای کمان گر یاچی کمان کش یای چکیجی کمانچه اقلیق کمین
بوسو کمینه اکسکلو کمیره قزغل کمان رستم الکم صغمل کما معتبسی
طملان عربی اولار قصر یلیه وهمزیلیه واکر کماء اوقنه منتر کم اکسک
کمتر اکسکرک کمترین اکسکلو کمند ق ن کنده دماغ خوقه بین کنا
قنلیق ورنج کنده فیلسوف وبلیجی کند بلم کنور اوزن کوبدر کنیز
آلت سینه در اوینه اوزلر تا محکم اوله کنغاله دلفریب ویاناکیجی
کنغاله روسپی ومخنث گناه ذنگ عشق وقرزبان کن اغزلنی کنتر
اوچی اکی شی اولمش بیل کند کندیر کنکاج طنشق کنب کندیر
کنب وانه انکا یمشی کنوم کنک آره وبتخانه در ترکستانده بر شهر
دراننده کنک قرت اوغلن کنک یر منز سوزلو کنیز قراوش
کنیزک هم کنکر وکنگر اشک دکنی کناغ ابریشم کندوشی طشلو
دشوار یر کندلاشی بیدن کنده قوقمش کند قوق کندام
کندام ویر قوقر توریغ اوله توکه بتر کنبوره کنفت وکوی دراز اوزنی
سوز سا وکنبوره جنک تمام کنده ورشی طتلو یر کندو قوان
کنده بیر قیج قوچه کندناق کنجینه ق کنجود خزینه دار کنجه ق

52b

گنج نمایجان گندم بغدای گندم گون بغدای الکلو گنود انه
گنوز گنو گندر گندوار پهلوان بو لغت مذکوره کاف فارسیله در
گنده قوپشی گنده خمیر زواله گنده موبه تو گنفشی سرد
و گوپر طز توپر و چود قلوپر گوبر تم گودن جاهل گودن یا
یاشلو سمراتی گول تم گوگپرق گو بار اوگوز و اشک سوریسی
گوپش پیوق گوزنی صیغن گیکی گوده ر بشمق استری بورنجی
در پشلدن گوچوقم گو اولو گوز قوز گوز هندی هندوستان
قوزی گوزینه قوزلو حلوا گوز جهر یلدز لو قیر قلو یلدز گوز خرم
گوهرو گوره چوور گور گبر گول گوزگی گوپز سنگی
گوآتشی اوجق گوده نه صیغن بو لغت مذکور کاف فارسیله در
گوپز خدمتکار روزگار ط گهبذ خزینه دار گهرنی اوقی
گهدان صمنلق که صمن بحذف الف گهال یوجه گهیله و گهیله
ابله و جاهل گهر باق بحذف الف گهک کعبه یولی گهوان
بشک که بکاف فارسیه بحذف الف وقت و بو کلم ی گیا چار عنصر
گیا یادشاه گیاتا چار عنصر گیار کامل گیغ یوغزه قبی

کهف ... صیغنجق یر

گیغ

53a

کیغر مکافاتدر بیر منزلغه کیونس اکثری آغچ کی بر اولوباوشا
آویدر کی قچن کیوان زحل کیوان برجج ونام شاه کیکاوس
نام شاه کیخسرو نام شاه کیطغان نام شاه کیهان اکنجی کیهان
جهان بالکسر وخی جایز ورد وکاف فارسیله درگیاخن شیرین سوزلو
نمه کیغن دمرکو کیک بوره وکوز بیکی کاکل تم کیکج کره مه
باب الکاف المکسورة ب کبر بالکاف الفارسیة وسکون الباء وق کبا
کپه بالباء الفارسیة ج کج دیمک بالفتح والکسر ر کرد کار تکری آدی
کردفتار طوتقن کردیخ قچق کریز تم کرای وکرابیدن میل آنک
کرده دکرمی کردکرد جوره کجه دکون کره کیز کر کویز کاه
قججی بر کرداب جولک کرو طتو کرد اوج کریبان یقه
کردیوان تم سوکریوع بلک کرده کرد کان قوز کریان اغلیچی
کردیه اغلمق کرد باد قعرقه کرفت کناه بولغا مذکور جز
کرد کار کاف فارسیله در کرباسی بز کرداد ایشی کر باسو کلنکه
کرم قورد کرنخ بورشق کنج یقه اوینید سیپ کران قز کران
اغز کرنایه اغز بهالو کرشمه معشوقه عاشقه نازله یقمغ بولغات کاوفارسیله در

ن كزبر شحنه كاف فارسيله كژدم زاى فارسيله در ش كشور
اقليم كشفت طغلش و پريشان اولمق كشفته طغلمش
يعني پريشان كشت اكن كشت زار اكين يري كشت كار
اكينجي كشت اورز تم كشتر آب بغور اكني كشنيز كشنيج
كشمش ف چكر دكسز اوزم كشني قلتق اجي ل كلك ثناشي بلسر الالام
كلك اصل لغتده قمش در استعاره يله قلمه در لر كلبا و كلبام
كلانه اوجق كليد دلو كل بلبچق كلوي چور كلكشت
اكيدو سيراني كل سرخ اشو كليم ف كله و كلدان ف بوبر
فح لغا كاف فارسيله دن كنك قرت اوغلق ح كه الو كهتر الوق
كهين تم كهنبد برنم درجي كه كم ى كيميا حيله مشتركه در كيمياگر
كيب طولشمق كيش دين كيج احمق و سركشته كيج خوا
ي كيغ كوز كنار بنه قورمق جيوق كيله ف كيسه ف
كيسه دار ق كيك كوز بكلي كينجال هر كچه قرلكو نيغ چقه
و طتلو چكر دكي كيان عرب چادري كيتي جهان كيتي خوش
بخو تو چكلدر دكز طاقيدن بقريه كتور لر قفتان ارانشك قورلر

كلمه
حكايت

مهر كز

54a

54

قیز کز فخو سی کتمز مشک و عنبر کیبی قوقر کیهان جهان کیهال

یوجه کیل اشکی شبر که و اقلیم کیلان شهر کینه کین کین م

کینور کینلو کیاه اوت کیام کیا زار اوتلق کیبو مرول

کیلو متوضا کیتی نمای عمارت پرنک طلسم کیو پادشاه کیش

جام آغجی کیر وکو یعنی سک کیرا طونغز وطوبجی کیپا کیه کیا

اشی کوج کیسو صاج بوکلی کیسوبند صاج باغی کیت کمدر

باب الکاف المضمومة ب کبا خرقه صلقمی کبر بسکون الباء جنکه

کیلن طون کبتا آق طوا کبت قرغه تاوونی ج کچول بجیم فارسی

کوده دیر نمکدر رقصه کجیر لایه بر نج کجا قنده کجایی قنده شی

کجاست قنده در کجین الک خ کج بر چرکن صو تدر که بیدر لر

واو غلنجغلری انکله قورقدرلر د کدینه توقمق کدین کدام قنغی

کدامین قنقی کدشته کچمش بولغا مذکور ذالله دخی جایزدر

کدر نامه جواز ر کراز انجیلر بلی کراز ایشلک کراز

مسافرلر بزدوقی کراز طلوز کراز صالنمق وبالیدن کروز

شاخلق وطرب کویز ذیرک آدم کرز عمود کرزش ظلمدن الکلک

[illegible]

گداکن بر قوشدر قره لو اقلو صتوکنا زیرک اوتر اوزن قیرغی
وارصدکه واهیم بزه قفر دتیرر کیرمانیدر دنجه اکا سپانک درلر
وتازیده صعوه دیرلر گرته دوه پیدکی دکن و عربیده قرطه در
لدکه نیم تنه در گروه بولک گروهه کمانکر گروهه یمق کرو
چنوک گریز قجمق گرنک توقمق گریپ وحشیه گرازه مصحف
گوک قورد گرده بوکوک گرده پیه بوکوک یاغی گرسنه آج گریخ
برنج گرد بهادر گرد ولایت گرده نشان تم گره قودق کریجه
حجره گرگر بیرنشه گزاز بیر نبغ وفی امتلادر جوق یملکدن و قوشی
قورسغی گشنغ خصبه گژم قوه مق بونلغنذکوره زای فارسیله در
گزاف لاف یعنی بیهوده سوز و بیهوده ایش گزینه توقمق گزایش
گوبک بورمق گزیغ مجمع گزند زیان گزین گزیده اختیار
گزیده ارندلنمش گزیت باش خراج گزار اودیجی گزید
البته ناچار بونلغنذکوره کاف فارسیله در گزگرده دوکمه س گستاخ ق
گستاخانه قکسی آدم ش گشاد برمق کورشدن اچق گشاده اچوق
گشا اچجی گشت بوکو گشت کورشی گشنیج گیبر گوشنجی گشنا سب

گزار ازبدن تاراء عجمیله قوشی پرلمق

بر پادشا

55a

ببر باچه شاه آو بیدر کشی از کلک ایغر کشن بز تکه کشی کزل

ف کنجوک کوچک کنت و کو سوز وسا و کغنار سوز بکاف فارسی

ل کلوخ انداز کسک انجی کلخ کبر درکه بدنده یاجامده اولور

کلوند ارمغان جوز داو انجیر کبی کلته قیرغی کسک اشک کلنک طورنه

کلوخ صرچه برمق کلنک ق کلوته تور توکب کلاه تقیه کله م

کلوشه یارت کلول برجق کلیچه کلپه کل ق کلاب کل صوبی کلاب دان

کلوونا کلشن و کلستان بکسر اللام و بسکون اللام ق کلزار کللک کلبن

کل و کیمسی کل رنک و کلنار خراش کلنار نار چچکی کلکون ات

آویدر کلکونه قیزلجه و ال رنک و فکر کلابی کل صوبی صنجی کلاله

زلف کلبه حجره کلبه اوتاق کلبه جرت کلوله یومق م کماس

یقچی بردق کمیز سیدوک و بوق کمیز دان قوق کمیزه اوتلو یوبچه

کم بیتوک کمان ظن کمراه ازغون کمره مم کمی کوچک بولغای کاف فارسیله در

کما بغرسق یا منتر کمیت سنجی رنکلیک ات مشترکه در ن کناغ ابریشم قق

کنام اصلان و قودایی و اوتلاق کنار سیدر آغجی یعنی کنج

بوجق کنج کوز کنج احمق کنجه وکبه کنجد سسام کنجده تونیا

یعنی کلکنار آغجی بشام

انزدوت نهان

کنجار کسبه کنجاره تم کنجه اغزی الچی نشتی اشک کندز ایکی
قلعه کنشی پو مزار کنجشک سرچه کنبدق کندز کونک
صغزی کند رو صقز کندش یموق کند چونگه کند فهم سوز
کندواله قرت اوغلی کندوار بهادر کنکه آغج بندی واوجی
کمکه سپ کنک یوغرنک کنک دلسز کنکره دبلک جی کنکره بیغوشی
کنگر بدن کنخ کشی کنده کلاوه واوجه کندو قوان کندوله
قوان کندوج قوانلق کنبت کلیب کننده اکی چنکل بیل لعل بیج
کنت بینج کلاوه کنجاره طولمه کپه و کونا بر جنبدر دیوانه دنی
کوشت آهنج چنکل کوشت ات کوشت آویز ملق کوشت
کوب ات دوگک کوشت قولی و ییوق کوشتی برای تبیز فهم
کوشواره کوبه کوشوار هم کوشتا خیه قولغه کری بوجک کورکیغ
صو رکه کوز کناد نیغ قودشی اوکه کورق کوروالی کند کوارشی
جوارشی کوبی دیسی کوپیام کویا سوپلیجی کواره جز بز دقفان
کواره صلمه صیغ کواره بان صیغ کوجی کوار واق تم کوی طوب
کوهم کوز او صرق کوزق کوزه کوز سنرشیک کور قلان

کوز

56

56a

(حذف واو نیز جایز است)

گور قبر گورلیه قبرجق گونه رنگ گونا گون رنگارنگ گوهر
گوهرتاب دلبند گوه بوق بحذف واو نیز جایز گول ابله گواه
طنق گوا هم بولغانلارکون کاف فارسیم جر گوار پیشاپندی وغیرنک
گوارنده هم گواز طعنه گوان هم گوز اصم گوسی اموزنده یایانی
اکی کشی بیری بیرینه اوزمق گوسه ف گوداب بیربایانی اشی گوهه ایر قشی
گوهه طلقه وجبه گورشی ظلمتی الکمک گولاج حلوای لابرلا
خانکی حلوا گوج بیقوشی جغد گورش تنبیغ گوف بیقوشی اوکی که
گوک مرول گوبینی توادوکنوپی کبی اولجک گو یاره اوکوزواشک
سوزیبی گوره سپل قوزغی تیر گودره اکنلکیه اولتیر قوندر
گوه بانی تتم گوپال قبرجق گودی نشاط وطرب کینکل یعنی صحبت کینک کنمک
گوی محله گوهم گوبچه سوقق گوفی گوراب الغم صلغم گوزبان
اغزشق گوداب بکمز گوشاب هم گوسفند قوین گوسپند هم
گوساله بزغو گومان دوده مهرکجی گوه طغ بحذف واو جایز گوهساد
طغلو گوهستان هم گوهنج النوج واپ بیرنی گوزوه بوینی اوزنه بردق
گوتلان دوجی اکی گوتالان هم گوزه اوجق کنکر قرتل گوگروف

کوه پاین تونمق کوه پیه هم کونج کج کوخا اوزم چنکلی و ایلک
کوکه متوار کوت تیج کونک اوغلن کوزکانه سختیان کوشک و
کوم ات کوپال چوقمق کوتوال ایشی ارکی کوتوال دزدار
کونشی درشمک کوچه صوقق کوپال ییهچی کوبین اولچک
کوتاه قصه کوته هم کوز بینت ارقه سی کوز کور موش
کوزسوز تیک کورکن قبر قزچی کورنکاف کغنی صونجی کو
کونسته قلک ات ح که بوق کهدان منوضنه کدرف که طاغ
کنج اتوج کهنج هم وخود بین کهنه اسکی کهن هم ی کیار کاهلق
باب اللام المفتوحة مع الالف لاد نیقی بغقه حریر لاکی آشو لام
تیزکو لاغ هرزه لاکی بلچیق نکنه سی لای بلچیق لای بزبز در لای هم
لال ونیلسز لاغر اروق لاذن معجون لادن حریر شنه لاند
دیبر تدی لانه کاربا لانه یوغ لابه یلوارمق لاف هم لابرلاد
خانکی حلوا لاجورد ق لازورد هم لازورد هم لاشه نواشه
لاش لیقه لاکشه تتماج لاکچه هم لاک ق لالا زار لاله بنجک هم
لاله ستان هم لالنک بنبی لاشه کش ب لیان کوزل و یلدرر شنه

لباچه

57a

لباچه قلندری باد فارسلر لبلاب صرمشق لب طوطق لباب
طوت لت چوماق لت کتان پاره سی لت لت پاره پاره لت قند
لت در قپو قندی لت دکمک ج لج دکمک لج اغزاجی لجن
بلچق ح لخ زاج درکه موکب وزرلرلخ خرمن شبرکه سی لخت پاره
لخت لخت پاره پاره لخت پنه لخت چوماق لخشان ازبجی
د لرزه دترمک ز لزن فنه بلچق لزج طینجوق نسنه ش لش لشکرق
غ لغم اویانق ف لفج دوه طدغی لفج قالک طدقدرکه برنا طرفنه کلدر
ق لعلق لکلک ک لکلک قه لک لکه لک براوتدرکه بجق ها
صابنی انلکه برکیدرلر واکر دزد ضرر ویرلر بک ولکن رعنالق وهنرسنزلک
لک بک یلمک و بیوزمق و آلت خانه لکن شمعدان لکن دم اوجوج
لکانه اوغودیی لکاچرق و پوست بوفقه وزم و پیراسته کتاد بوکلمج
لکام سولق لکد شپلقه لکز شپلکه ن لند آلت تناسل لنک
اقساق لنکاک پرامز سوز لند اور بهادر لنج لکام یعنی اوین
لنجام لنتر تنبل و لواش یوفقه لوش زیاد لوید قزان وهر
لوزینه بادمی حلوا لوند قولو ه لهبله ابله وجاهل باب اللام المكسورة مع الكاف

لک احمق لگام اوین لگا دری چرق لنک بالدر کسر الامله
ی لیف خرمه قبغیندن دزلن اورقی لیمون ق لیپا تردی
لیمه قولک دکی لیم طغری باب اللام المضمومة ب لبوت غورت
س لس اومق ع لعاب اغز یادی غ لغز ق مسئله در لغام اوین — لوبس لحم طبنجه
ک لک بر دنکلدر لک دعنا ن لنجه صنالنمق و اکری یوزمک و چ کن
لنبه سمز ار و لوچ شاشه لوش قره چور لوش اکری اغز لو
لوغ صغموق و اچمک لوک اور و اوز لوس یلمورمق لوس
الده مق لوس عاجز لوس ذن چاشنی گیر لوبیا بورجه
لوبیا بجشی لوله ق لوله بدرک لوت و پوت ق یمک لولو
محبوب لوره سمز ار لورق تاذیه گریش درلر لوس شیلی
باب المیم المفتوحة مع الالف ماتا بکزر ماخ لجمز التون وکمش ماخ
اکی یوزلوار و بهمتمسز ماج قنجیق ات و نشان ماغ صو یوزندا
یورر بر حیوان اندر ماغ اق قوشدر ماغ چمن ماز دیوار یادقی
ماز شکنه بر شکنج مانیذ نرد و شطرنج اوینز لر حرلر مالا ماک
طبطلو ماکول بوغز بندی شویله که ایب ماکیان توق مابونا

جن

58a

چنبر مار گرزه بر نوع یلان مار یلان مار ماهی یلان بالغی
مار افسای یلانجی مارا بن و همکدر ماله چلهه سز کیسه خشلیجی
مام مامی ماش قرو مک برجوع مانع عاجز ماشه مقشر مام
یاشی ماسوره مشره مای جادولر پری ماده دیشی ماده گاو
اینگ ماست یوغرت ماستینه یوغرتلو آشی ماشو الک
آی ایدینی ماشه گورگ ماسو چوری مایه اصل ماه و مه آی ماهتاب
ماهتابان مهر تابان اشغلو آی ماهله منقب ماهی بلق ماهان
قورداشی ماکان نام مهر ماهچه طرق مافر انه مافر اندر
اوگی انه ماخ گمشی ماخجی بالان آیج ماره قورو بدق ماذو
ماکوب مکوک ماکول یم ماذیان قسرق مالوس ینشل کلر
مازیانه تازه حلوا مالش اوغج مالشگر دلاک مالیز سوکک
ج مجاجنگ گوندن سکدرعور تلر دزدلر بج اغزاجی خ مخید
دبرنش ایج یوزات اوینی د مدنگ کلید دندانه سی مدهوش
اوصی کیتمش مشترکه ور مد تل مدکش تل چکیجی ر مروا ایو فال
ودک مرغوا یرمز فال مرز سرحد مدز گوز چنی و دگل مرش

58b

موش بر کشش آدیدر موکه اولم موو اقلیم موز بوم ولایت
موزبان پادشاه درکه سرحدی صقلر مرغزن کورستان مرغزی تم
مرغ چایر مرخ قبچق بیترغی مرخ جام قوزغی مراغه طپیر عنم
بولنمق مرخشی انیلر اوکلی موزنجوش ستر کیشی وشمشاد
موزنکوش شاهم وچکلدم وجانور ها قورقپ قجمق مر حساب
مردف یاریپ مرا بزه ونکا وبتی موکه اولم مرد ار مردانه
ادنه مردآسا ارکبی مردم آدم مردم چشم کوز بیلکی در
مردمک دیرم مرور ناب سرج مورکن آغچ چنق ز موزنکوش
چکلدم مزبلع مانه منه اوینی یغغ جزه مانه مزه لذت س مستک
لاف مست سرخوش مستی سرخوشلق مستخره ق س مشغله
ترجمه ارکو مشو برجق مشک ق مستنک اوغزی آوی ط مطری
چندرم مطری کر چندروچی مطمح منظر مشترکه ور غ مغز ذود
ستیوختن مغال چوقر مغلاک دروینی وقفیم مغز سر دماغ
ونینی مغز ایلک مغند اوینی ک مکیب دندرمه وصرمه
وصرمه مکیب اکری یوله کدن مکلی آدم بوغزنه کدنا سلک

ملازه

59a

ل ملازه دماغ ملغم ملجم ن مندور بخیل و غلو مناور خشن یا تنده
بیر شهردور منش همت و اولوق مندل خط عزایم درکه او قیچ
اچقه او تدرلر منجیر منابع منوب مخنث من بن منغ
بتمن منجور دجاجه منجنیق منجلق منجلاب قروار منجک
حقه باز اوینی منک قمار منش معمع و کونکل و موکب حشم
مونس بیر موضدر مونس کیا هیئت عشقه مویز قورو اوزم
مونواب شربت موز بیر یمش دور موز دگنلو اجم ه مه آی
مهتاب آی ایدینی مه تابان اشیقلو آی مهار یولار مهر کابین
مهول ظرف ی میدان ق میدان بیجی قبق می و منجانرق
باب المیم المکسوره س مس باقر مسین باقر آوه نلغی مسمار میخ مشترکه‌ور
ش مشمش زردآلو ل ملاط ملک ملعقه قشق ه مهر کونش مهر
شوکو مهتر اولوغ مه اولو مهربان سوجی مهرکان خزان وقتی
مهمان قنق مهمانی قونقلق مهمان اولولر ی میز قونق مر
میزبان قنقچی میزه وکنی مجلسی و عشرت و مجلس می میغاد شا گروانه
میغ بولت میغ تاک بولتلوکون مینو جنت مینو مینا کوک سرچه

مینارنگ مینارنگلو مینافام تم میناجنت میناین گلنک مینشین
نیم دریپی مینش دینی قوتی میهان دگلنجک نیر میهان قاغان
مینو اچیق مینغ یوزات میلاوع شاگرواته مینو دکک مینزد
مینوع یمشی مینر مجدوالف بگ میزان ترازو میان بل میانی نیو
قوشق میانه بیل اوا اورتلق میل قت لغة مشترکه در مینکی شعبه
باب المیم المضموم مع الالف تخ الک مختلع قرن اوزره کدن جانوردر
ومدام سمجی د موده الو مودلو اورته یایی ایی موده شوی
اوتویوبجی موجان اوغل موادید انجو موز دکک موغ قشه
موغ آبی اوزده گا موغزار چمنی مودار قم موار گندر ایی موکه
ذ موذه کیوی موذه ور کوجی وار قد موذه مشلق موده کانی م
موذه حجه مشلق ورجی س مشخند الخلو مشکم کوه یاغی منت
شکایت ش مشک و مشکو بتخانه مشکو خلوت سرای خسرو و شیرین
مشکوی بتم مشکینی مشکو مشک الکین مشکل طوتشی مشنک
بیرق منت تم مشتی فال برادیخ طبرق مشتی براوج منشر
کوتیلع مشکن بلغاری مشکل و ط مطرا چیندع غ مغ کششی

[illegible]

وهم آنست بلا عنه ده دیلر

مغان

60a

مغان کشیشلر مغلاک فقیر و درویش مغ بچه کشیش اوغلی تنغ   بچه م
مغفلغ بز مغ یمرق مغفور تتار مغفور اوده طبنلر کشیشی
مغونک تم ف مفت رایگان ل مل سجی ملک برچوق م مول
اکلنمه ن منج ادو منلغ برحوق و صنمش دستی منجوق صنجغ بتی
و موخ علم موبذ عالم موبذ اولکه انلدن روایت اورلر موذ قرنجه
مودجوق خرهم مول اوتباش مول اکلنمک مودو موسنا
مودی کنک موزان ایوکوز مونی و مونجح مونی جینه منقاشی
مونه اغلمق موتاب متو موتاد تم موتا و موتار منزمن قدم
مورشا بنجق موسیجه بر قوش در قمری بکی و مثقال موسیقی ف
موسیقار مثقل مورچه خرده مونس اکلنمک براتش اوزنغ
مونس اتش ه مهره بنجق مهرق مهره پشت اوکوقه

باب النون المفتوحة مع الالف ناب صافی ناب فیل دیشی

نا حرف نافیه ناچخ بالته اکی چتل سکو منال زوبین ناورد جنک
ناهید زهره نامد ایچ ویلتی سنز ناشتا ام ناکادی چاشنی گیر
ناز خوشنی خراک ناژ ونوژ چام اغجی ناک لو ناغوش باغچه صوبه   طلدرمق

مکنت
منصب سعادت

الت لوقطاست منلاعنان بکی بیغ عملو

ناله اكو ناكام ناچار ناچارق نابينا كورمز ناتوان كوجسز
نام آد نامور آدلو نامدار تم نامرد توكرلو نامود برمز
كمسه ناكوار نوخه نادرق نارنك نارنج نال انجه قمشى
وتلم اجى نامه بتى ناوه بلچيج خندكى ناوه اولوق ناودان ام
ناخنه آت قرسكى ناخن طرنق ناخنه چشم كوزحره بقين آت
نائى دودك نائى كلو بوغز دودكى نائى زن دودكجى نارنج ت
ناروناق نازق شيوه نازنين كوزل ونازكل نارين ترنج ناليش
اكلدو نافرجام يره مز وقهرزه نافرزام تم نارد سترقه ناكزير
البته ناوك اوق ناوك تكنه نارپوست نارقبى نارضو نار
بچكى ناربا نارلو آتش ناروا ام ناره انق ناره تكك ق نان
اتمك نان وا اتمكجى نانپز اتمك بشرجى نان خواه انيسون نان
خورش اتمك قتغى ناهمتا بدل سنز ناپزه بشمق خبى نافه مشك
ناف كوبك نادرستان نارامجلو ناكاه اكسز ناشى ياد ناطف
اق حلوا مزكه ور ناطف يوكلوت سنه ناكس بخيل ناش سزخون
ناسره كچمز ناهموار دزاولمين ناامين اميدسز ناسزا لايقسز

ناله

61a 60

ناخ چام ناسور بورد نجدر نابره اگنلک نازنک نازلو ناداان بلمز
ناشکیبا صبرسز نایژه لوله ب نبلاخ بنیاد نبهره بگمز نبره
جنگ نبیره اوغل اوغلی خ نخجیر کینه خ نخ ایر یوزنه بیلمس
نخ سبزکه اوتی نخ دهی زیلو نخ ایلک پاره سی نخس صوغش
نخجل جمدن تخله نعلین نخکلو جنگ قوز نخجیر آو د نرد بر اوینی
نرگس ق نر موره حالنجبع نرو بانا ق نره وان قم نر سگ مر جمک
نشم یومشق نره موج نره شیر ارکک اصلان نشم رکو دولک
نده کاو اوکز ژ نژه اوق اوقی نشم بولت نژند غلو بولغای مذکور
فارسلیدور
نژه قت نزله ق نزدیک یقین س نستوع اونکولنکی نسا و نسو
طپنجق نسرین بر چچک نسترن صرق نستره دنام ف ش ننک قیچ اغجدر
حاصلسز ننک قابل اغجی نغل اصمق نشکرده جوک گه نشکراه
نجعی نشترق نشخوار کویش نشخوه اخر صوکی ع نعره جقرمق
نعل ق نعل بند ق نعلچه ق نعلین ق نعنا ق نعمان لاله غ نغز
کوکچک نغنغ اوچک نغشیله قلیه قوش اتیله و بردهایکه نغام هوا
یوزنا طوتغان بوت ف نغ توکوکی اغزیدن طشره چقغی که سوزدقتنده

[illegible]

نسر [illegible] فوزنشنه [illegible] دریا [illegible] نسر [illegible] فوز اولکنی [illegible]

61b

نغام بولنق وچرکین وقرکو نغزین قرتش ودمکی نغنخوین ها

انیسون نغانغ بانلی چنغی نغیر چغلق م نم یاش نمکین یاشلو

نم یاشلو نمک طوز نمکین طزلو نمکسار طزلق نمکدان ام

نمکدان م نمد کچه نمدین تکلتی نمازق نماز پیشین اویله

نماز دیگر ایکندو نماز پیشین نماز شام اخشام نماز خفتن یتسو

نماز صبح صباح نماز بامدادم نمکسود قریات نمشک کوجه دنم

ن ننگ عار و نوا قش آوازی و پرده در موسیقی پرده لرندن نوا

باپلق ورونق حال و برا قلولق نوا لشکر نوا ساز و مقام نوا طنو

نوا ازق نوند بیک و خبر صورچی نونلم تیز فهم نورد سلمین

نورد لایق در خورد نواپین یکی و بدیع نوپید متشلغ و کم بنگل

نوپید آزق نوپیشم نواله تم نوک قلم اوچی و شکوا اوچی تیز لکی

نوک آهک بر نینه اورتن دم نوان اوتکه اوقورکن دیرلر بایاکر دن

یا غصه دن نوباوه تروند نو یکی نوروزق نوآسته کرمدوفش

نوثیدق نهره بپوق نهار ارقلق نهار اولوو شوار وحدسز

ه هجیر صرمشق طولشمق نهالی جای مقعد نهالیه کمکم نهال اوغلدرق

البن

نهیب هیبت نهر صیغ بولکی نهروان صیغیم نهادی صنوالوم بیسی
نمنگ صوا ازور ماسی نهادینذ قورقدی ی نی قمش وروگ نیبان
قمشلیق نیسان مبس نی زن دودکی باب النون المکسور مع الراء
نژند غملو وصولغی نژادلو اصل ونسب نژیم طوفان یا طومان
نزار اوق س نسک مدجک نسکا جز در کبر انک کتابیندن بلاشیم
سوره سوره در قرآن کبی نیزم قوزوبر بیدر ش نشان ق نشانه ت
نشیمن اوترجق یر نشست اولتورمق نشیب اینش ک نگار
نقشی نگار گر نقاش نگار دنکل نگارین ق نگاه بقمق نگم م
نگهبان ونگاه بان کوزه جی نگاه دار صقلیجی نکه وار م نگین
یوزک قیشی ل نلنگ طاغ اروکی ه نهان گیزلو نهان کره اول نسنه درکم
ایتی بلمه ایرق کم بلمیه نهال دکمه نه یوق نه قو نهاد اصل
ی نیرو قوت نیرومند قوتلو نیرنگ سحر وحیله نیزه سکو نیزه دار
سکولو نیز وهی نی یوق نیست م نیاق حکم نیش دکن وا جی
نیشترق نیفه طون بغه سی نیک ایو نیکوم نیکبخت بختلو
نیل جیوه نیم یوم نیم م نیم برشت جز بر نیم لنک یا ی نیم

نیم تنه ق نیلوفر ما نیم سوخته اکسیپ نیم سوخت م نیم جوان اورته
بیشلو نیاز تقنرغ نیو قوت نیم شب دونا بجغی نیشتر
سبسبی نیام قین نیام کنه قنجی نیا دده نیستە یوق ما ما
باب النون المضمومة ب نبی قرآن نبو بها درخ نخست اول
نخستین اوکلی ز نزول نعمت س نسو طبنجی نشترم م ش نشا نشنکنج
چیدکی غ نغل دری نغوله م ف نقاغ باشاچیغی ق نقره کمش
ک نکون بشی اشغه نکوسار م نکوهش خورلوق م نمونه نابکار
وزشت نمونه چاشنی واورنک نمودار م وچاشنی کیر و نوز هنوز
نوشی اچمک وبال نوشی دارو ق معجون نول اغز طشره سی نوف
طاغ آوازی نون شمدی ه اکنوندن م خم ور نعج جام نو یکی
نوبه ازوک نوک یلمان نوند جام انجی نواده قیزاوغلی نوازده
اون طقز نوزده م نوزده هزار اون طقز بیک نورد سلمین
نوید وعده نواخت اخشی نوازش م نوزاد قزقنج ما ما
نوزاده اوغل اوغلی نوا چنکی آوازی نوا علم موسیقیدن بر علم در
نوا باملیق ونعمت وسپاهی نوشادر ق نوار اوردکنی نودم

یعنی اوز عقلی ابز

63a 62

عوذبه اوغلنی ح تنبنی تنور قپغی نهار اکسلمک وارمک نه هزار
طقز بکی نه صد هزار طقز یوز بکی نه صد طقز یوز نه طقز نهفت
کزلوی ی نیوکه کلکی غروب را نیوکان خواتند نیوشه قلیج اورمق
واغلمق باب الواو المفتوحة مع الالف واخ کمانه وارخ مرکک
وازنج اوزم صپی وازنج اوزم بتی یر والا اولو والا یوجه
ابتلو وات کر کوکه دکبی واروی شوم وکسا وام بنج دام
وام دار برجلو وامره بوجه ورجی وارنا دزسکی وار کبی
واکرو وابنی اره وقی والاو مهره واردینی اوروه
وادینی دزسکی واذنج یلالی وارو اوسجک واه وه وای
وی واشه التجه وقرغه واشامه دلبند وارغ خرما ایی
واد اواه تشبیه در واز باد اچوق نسنه واز اچوق واماندا
عاجز والاد بنیاد ت وتن پت مسکه ج وج اکر وجنینج
دوغ شتراست خ وخشور پیغمبر والجو ر ورپت اکرلکی ورتاج
کونیک ورتاج ایم کمجی واولو ورسیج اواورشی ورتیج
بلدرجی ور اکر ورنا بکت ورناکوکج کوکرجی ووده کوکرجی برجی

[illegible]

وردانه اقلغو وروارد چردق ورکان قرق ورند ارمجك
ورشن قمری ورغست قنبیل ورهمین قیه اتمك وردنه
اقلغو ورستاد وظیفه اولدرکه طلبه طعامدن نامه کون ویرلر
وردلوش کوبه ورزشی قننج ورنی اکرنی ورا اکا ورفانه
شفیع ز وذغ صوبندی وزغاب تم وزغ قربغا ورک دستمال
وژنگ یمه وزخ قوشی ونج اکر وژ قفق وژ تبی خلو
وزان اسیجی س وسنی قمه وسمه رستق وسترنگ ابروی صنم
وسترگ بیابان حظمی سی وستا تغیر زند وزند کتاب گبران ودر
لرزند صحف ابراهیم علیه السلام وستاد چوق ش وشرنگ بیابان
چچکلری وشی بکوز وشه براوت وشه جانور وشق
اوشك وشاد چوق غ وغشک منوش وغنی چوق وبول
وغش قیغو ف وفه کجی ن وند گرده وند ضیق وزحت چکمک
وندذ حل ونیژه کونکل سغزی ونگ یخشو هـ وهنک حلقم
ی ویدا الکسک ویدم باب الواو المکسوره ز وژه ال قرشی س
وشنج قمه ی ویژه پاک وجج ویل ظغز ویژ صافی وید الکسک وبرانه

یوغ

يقغ وايران تم ويش بگزر وي چيز بخشول كيشي وي احمل احملسوز وي هوش عقلسوز ويك بالفتح والكسر واي وبه قيزلجه صرمشق ويشه تم باب المضموم ش وشكرده چابك ويتي گللو كيشي باب الهاء المفتوحة مع الالف هار انجو دزني هاث متحير وحقير ها حاضر اول هان آگاه اول وتيز هاون ق هاون كوب هاون دگجي هابل آدم اولده يجي شيطان بگور هامون يازي هال آرام ب هباك باش دبه پ رهبه ج شرخد هرينه هرش آغور هرزه ف هرگاره هلگجك هرق هرآنگ هرادلكه هرهفت نوكر هروك قرمق هرزندگ قندز طشقي هرآينه البته هروانه تيمار خانه ز هزاك ولده الذغش هزاك بلمز وزبون هزينه نفقه هزاروستان بلبل هزار آواتم هزارتم هزارخانه شرده هزار چشمه چوق دگلوچيان هزار بار بگ كره هزينه خرج س هشتر بوزدركه صو دن طولتور ش هشبار قاروره دركه طبيبه گسترلر هشت سكز هشتمين سكزنجي هشتم تم هشتاد سكسن هشت صد سكز يوز هشت هزار سكزبيگ هشتاد هزار سكسن بيگ ف هفتور نگ يدي كر هفت يدي

هفتم بدنجی هفتمین م هفتاد یتمشی هفت وآنه آشور ایچی
م هماره همیشه همواره م هموار دز همیشه بندگ همیدون م
ودکلی همانا مثل مانا در و بونلرک اورتسنده فرق اولدرکه همانا تخفیف
یقیننر قدر مانا دن مانا عامدر همان ق همانندم قد همه دکلی همکان
دکلیلر همچنان انجلین همسایه قونشی همتخت کون همزبان دل
دلدش همتین انجق همسال یلدش همزاد یشدش همراه
یولدش همره قد همشکم اکز قرداشی همدم ایشی همنام آداشی
هم بله همه هپ همنفس ایشی همعو کون الدسی همرنگ بوزنکی
تنه جمع عم وفی ورس
اوملج همدوش صغدوچ همسو ایت برنی ن هندام اصغر
هنجار یول هنج بایلیق هنگ عقل هنگام وقت هنگامه درنکی
هنگفت سمز بر بالکاف الفارسیة ویمرده و هوا آرزو ولعه مشترکه در هویدا
درکه هوده هویدا بفتح ها وبکسر واو ولی مشهور بضم ها وفتح واو دربکو
دمکلدر هوج محافه هول قرخو هوزه چلک هوشانوده اکی
معنیه کلور بری صوصلق بری کلک آرمق هواق رنک هودر
باشی بارت هو اوت هوبر جق قنلو وصولو هولا نکاه ی

بلیه

65a 64

هیدخ جنگی آت وتندات هیکل بتخانه هنجار تناپی هیزبذ

جمعولر فاضیی هیون یورقه دوه ویگرک شیطان باب الهاء المکسورة

ح هیج سلاح وزمک ر هراس قرقو وبوک هراسان قرقولو هراسه

اویوق هراش قصح فهر طمن ن هنجار یول ذرکم جانورلر کدرلر ... هندوانه قرپوزه

ی هیون آومک وسیل هنش صبان اوقی هید یبا هیط خفقه هیزم

اوون هیمه تم هیز حمام طاس هیره قفا باب الهاء المضمومة مع الراء

فهر طمن هرمز هنری ز هنرییب خوب وایو هنرپیه وظیفه ش

هش بحذو واو اوقن هشیار بحذو واو آیق ل طلبه بوی م همای ق

همام بم همام نام منه همام ق همال بگنزر همایون خجسته یعنی مبارک

ن هنر و هنرمند هنرلو هنرور تم هنر پرور و هور کنشی هوش اوص

هوشمند اوصلو هوشیار آیق هوشی جان هوش هلاک هوشازده

کونکلی دنش هور قوسی یغندن طمجقمح باب الیاء المفتوحة ایارق

وایش یاران بج یاور یاردمجی یا ای یافه یرمز سوز یاقوت ق

یاکند تم یاسمین ق یاسمن یاره رشوت یاره بلزک پدی یارهاق

یاری یارتق یال بوینی یاوه یاوی ما وارمح یاد الکمح یالونیک

جهان پهلوانی

تخل صاورد قطره برمقلی کورکی

لعم دشکه دار

یارا اود یاروی طغری یا خ یخ بوز یخ تم یخدان بوزلق یخچه
طلو ر یذ یغع کوزسنز سکل یروز قفتان صجغی یرلداق صیم ز
یزدان تکدی یزک نو یتجی یزغند تنری س یسار کمشی دکجی س
یشم یشل طاش غ یغماق یغماچی یغاجی ک یک بشیر یکا یکل بزبر
یکی بریت و بزلک ل یلمه صلمه یلی پهلوان یلبه جوشن ن ینک عادة
باب الیاء المکسورة ک یکب بر یکسان برابر یکسونام یکانه یلکوز
یکان یکان بزبر یک یک تم یکسو بزیکا یکجندی بزنچه یک رنک
بزرنکلو یکباره بزکزان یک بسی تم یکسان بزکزه ن یکسون تم
یکران صروات باب الیاء المضموم و
یوز اشمک یوز یارس یوز صلمه صیغ
یوز جستق یون جوب یونا ایز
یکسی یون رنک یوغ بو یندرق
یوصه دلوصه طغانا
تمت بعون
الله تع

66a 65

فصل در بیان قاعدهٔ جمع این اسماء مذکوره بلکل کم اسمایا
ذی روح در یا غیر ذی روح در اما اولکه اسماکه ذی روح در اکر حرف
آخر ساکن اوله جمعنده بر الف و نون ساکنه الحاق اولنه مثلا دیه سن
مردمان و آدمیان و حوران و جانوران باقیسن دخی قیاس ایله واکر
آخری متحرک اولسه بر کاف فارسیله الف و نون الحاق ایده سن مثلا دیه سن
فرشتگان و خواجگان و اول که غیر ذی روح در آخرنه بر هاء متحرکه
بر الف ساکن الصاق ایده سن مثلا دیه سن گاهها و سرها و گلها باقی اسمای
دخی قیاس ایله فصل در بیان تصغیر اسماء اکر شول اسمک که آخرنده
هاء غیر ملفوظ اوله بر یا و بر کاف الصاق ایده سن مثلا خواجه یک وزنه یک
آنده اولر اول هاي کافه قلب اولنور مثلا دیه سن زنکك وزنکك
باقیسن دخی بوکه قیاس ایله اما شول اسمانک که آواخری ساکن اوله
بر کاف زیاده ایده سن پس مثلا دیه سن پسرك و دخترك و مادرك و
و پدرك باقیسنه دخی بونک اوزرنه قیاس ایله در بیان اسم تفضیل قاعده
بودر که ما بعدنه کلمه نک بر تا و بر را کتوره سن مثلا دیه سن بهتر اصلده که
به در و بیشتر تر اصلده که بیش در تنبیه بلکل الفاظ فادیه اوچ نوع در

در بیان جمع و جمعنده بر الف و بر نون زیاده ایده سن مثلا
[illegible]

بری اسما وبری افعال وبری حروف در واسما دخی ایکی نوع در بری مظهر
مچیوندر درخت وسنک واسب واستر وبری مضمر مچیوندر من وما انا انتما
اسماوندر اولکه مظهردر وجه افضل تمام اولدی انشاء الله مضمر دخی تمام
اوله در بیان مضمرات بلکل که لفظ مضمرات التی در اولکم مفرد
متکلم ایچوندر الکنجیسی انک جمعیدر اوچنجیسی مفرد غایبیچون در دردنجیسی
انک جمعیدر بشنجیسی مفرد مخاطب در التنجیسی انک جمعیدر جمله مضمرات
بونلردر وبو مضمرات اسماء جامده در واسماء افعالده مضاف الیه
اولور مثلا اسماء جامده در من که ضمیر متکلم در بر یرده اختصار برمیم
کتوررسن مثلا دستارم درسن یعنی دستار منی یعنی بنم دلبندم وجمعنده
دستارما درسن یعنی بزم دلبندمز واولکه ضمیر غایبدر اختصار ایچون
بیرده بر شین کتوررسن مثلا دستارش درسن یعنی دستار اونک یعنی انکا
دلبندی وجمعنده دستارشان درسن یعنی انلرک دلبندی وتوکه ضمیر
مخاطبدر بیرده مختصر بر تا کتوررسن مثلا درسن دستارت یعنی دستار
تو یعنی سنک دلبندک وجمعنده دستارتان درسن یعنی دستار شما
یعنی سزک دلبندکوز مضاف الیه اولدق مضمرات اسماء جامده ده بولار

ومضمرات

ومضمرات اسماء افعالده مضاف الیه اولمق اولدرکه مثلا دانستم درسنده بمعنی دانستن امی یعنی بنم بلمکم وجمعنده دانستنیم درسنده بمعنی دانستن ما یعنی بزم بلمکمزدر و دانستنت درسنده بمعنی دانستن تو یعنی سنک بلمکک وجمعنده دانستنتان درسنده بمعنی دانستن شما یعنی سزک بلمککزدر دانستنش بمعنی دانستن او یعنی انک بلمکی وجمعنده درسنده دانستنشان بمعنی دانستن ایشان یعنی انلرک بلمکی وغیرسنده دخی بونکی اوزرنه قیاس ایله واواخر فارسیه البته ساکن اولور واعراب عربیه فارسیده راست کلمز نتکم فارسیده مضاف مکسور اولور اضافتده ومضاف الیه عربیده مکسور ومجرور اولور و پارسیده مضاف الیه ساکن اولور مثلا دستار منی درسنده دستار مضافدر مکسور ومن مضاف الیهدر ساکندر ومضمرده مثلا دستارم درسنده دستار محل جرده ونشیندر ومتکلم مضاف الیهدر ساکندر وبو اضافات اسماده اضافات اسماء افعالیده دخی قیاسی انک کبیدر مثلا دانستم ودانستن من دانستن مضافدر مکسوردر میم ومن مضاف الیهدر ساکندر وباقیسنی بونکی اوزرنه قیاس ایله فصل در بیان حروف بلکلکم حروف حکمز ب وبادی وبرو راو ذی واز و نزو وبعدو غیم وجز در جمله حروف بونلردر

67b

اما بعد و غیر لفظ عربی ولیکن عجملر استعمال ایدرلر و حروف مذکوره جملهٔ اسمایه داخل اولور یعنی مظهرنده و مضمرنده کلور مثلا مضمرنده درسن بمن و بی من و بامن و برمن و مرا و مارا و زمن و ازمن و ترهمن اما مظهرنده درسن بدستار و بی دستار و بر دستار و دستاررا و از دستار وقت اولور که الف حذف ایدوب درسن ز دستار اما بعد و غیر و جز ازله متصل اولور جملهٔ اسماده مثلا مضمرده بعد ازمن و غیر ازمن و جز ازمن و مظهرده درسن بعد دستار و غیر از دستار جز از دستار و را آخر کلمه ده کلور مثلا درسن دستاررا و حمام را و مارا و ترا و باقی حروف اول کلمه ده کلور و هر حرفکه اول کلمیه داخل اولور هر آینه تغییر معنی ایدر زیرا که ب و با الصاقچوندر یعنی وصل و بی نفیچوندر و بر الزامچوندر و را تخصیصچوندر و نی و از تبعیدچوندر و نزد ظرفچوندر و تقریب ایچوندر و بعد توقیت ایچوندر و غیر و جز حرف استثنادر لفظ با اثبات معیت ایدر و بی آنی نفی ایدر مثلا اثباتده درسن مضمرده بامن یعنی بنمله و باو یعنی بنمله و باو یعنی آنکله و نفیده درسن بی من یعنی بنسوز و بی او

مثلا

یعنی

68a

یعنی اونسوز و مظهرده درسنا اثبات تع بادستار یعنی دستارله و نغیله درسن بی دستار یعنی دلبند سوز و باقیسی دخی بو که قیاسی ایت و ب اکی نوع در بیری مبنی در فتحه اوزره و بو ب اسماده کلور مثلا درسنا بزید و بجای و بجام و بجامع و بمتی و باو اما بو ب درت معنیه کلور اول اولکه انی تعبیر اورلر ترکیده فتحه مجرده بیله که آندن صکره مایوزر لر مثلا درلر عشقه درد دوم یعنی بکفتم بعشق الکنجی اولکه آنی تعبیر اورلر لام مفتوح بیله که آندن صوکره کره دخی مایزرلر مثلا ترکیده درلر عشقله فارسیده بعشق درلر اوچنجی اولدر که در معنا سنه کلور مجازا مثلا درلر بعشق یعنی در عشق یعنی عشقده و دردنجی اولدر که بر معنا سنه کلور مثلا درلر بسر و بچشم دالک وقتنده که قبول اوله یعنی بر سر و بر چشم و دخی درلر که بو ب قسم معنا سنه دخی کلور مثلا درلر بجان پایش یعنی انک انوک ایاغی طپراغی حقیچون و بو ب بو معانیدن غیری بر معنیه دخی کلمز نه حقیقت و نه مجاز و ب نوک ایکنجی نوع مصادره کلور اگر اول مصدرک اولی مضموم اوله مثلا شدن و خواندن و خوردن بگبی اول ب که بو نوع مصادرک اولنه داخل اولور اول مضموم اوقنر مثلا بشدن و بخوندن

و بخوردن و غیر بنع بوکه قیاسی ایت واکر مصدرک اوّلی مکسور
اولا مثلا ریختن وکوبختن و دویدن و نشستن بکی واول ب
که بو نوع مصادرک اوّلنه داخل اولور اول مکسور اوقنر مثلا درستا
بریختن و بکوبختن و بدویدن و بنشستن باقیسی دخی بوکه قیاسی
ایله و امّا اول مصادرک که اوّلی مفتوح اولا مثلا رفتن و رستن
وکردن بکی اول ب که بو نوع مصادرک اوّلنه داخل اوله مضموم و
مکسور اوقمق جایزدر مثلا مضمومده درستا برفتن و برستن و بکردن
و مکسورده درستا برفتن و برستن و بکردن باقیسی دخی بوکه قیاسی
ایله امّا اول مصادرکه بر لم مبنی در بر تمیدن و بر مجیدن بکی و دخی
بونک غیری بکی واول ب بو نوع مصادرده کلمز و بعضی عجم لر اول
ب یرینه واو قورلر مثلا ورتمیدن و ورمجیدن بکی باقیسی دخی بوکه
قیاسی ایله و دخی اکی لفظ وار در مصادرده داخل اولورلر ور دلالت
ایدرلر اول اکی لفظک بری وا در و بری فا در مثلا فاکشتن و واکشتن
و کاه اولور که اکثر مصدرده بله کتوررلر مثلا فاوابردن بکی و حتا
و باقیسی دخی بوکه قیاسی ایله و امّا دا دخی اکی معنیه کلور مثلا کفتم

عشق را

69a

68

کفتم عشقدادرلو وترکیبی فتحهٔ مجردە ایله معتبردرکه اندن صکره ها
یزرلر مثلا درلرکه عشقم دردم واکبجی اولدرکه فارسیده درلودیدم
عشقرا وترکیبی معتبردر کسرهٔ مجردە ایله که اندن صوکره یا یزرلر
درلر کدوم عشقی و مُو وخی حرف درکه اولا اسماده کلور معنی تخفیف
زیاده در مثلا مو عشق درسن وکاه اولورکه بو مُو را اکی ایله برا اسمه
واقع اولور مثلا مو عشق را ومعنی مرده مرا ومایعنی اکا اکربوسی
ترک ایدەسن معنی بوزلمز و بر حرف وخی که در در اسمایه وافعاله داخل
اولور اسماده معناسنه کلور یعنی ظرفچون اولور مثلا درحکم
درسن یعنی حمامده و در بازار یعنی بازاده ومعنی درده در
درسن در من درسن یعنی بنده مکدر
و در ما درسن یعنی بزده و یکدر
وباقیسی وخی بوکه قیاس ایله
واما افعاله دخی
زاید چون کلور

ان شاء الله تمام
اولنه
تمت
تم

ÖZGEÇMİŞ

KİMLİK BİLGİLERİ

Adı Soyadı **:** Ümit ÇAĞDAŞ

Doğum Yeri **:** Çameli

Doğum Tarihi **:** 1979

E-posta **:** umitcagdas@mynet.com

EĞİTİM BİLGİLERİ

Lise **:** DenizliLisesi (1993-1996)

Lisans **:** Üniversite: DumlupınarÜniversitesi,Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve EdebiyatıBölümü (Kütahya, 1997-2001)

Yüksek Lisans **:**Pamukkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı, EskiTürk Edebiyatı (Denizli, 2013-2019)

Doktora: -

Yabancı Dil ve Düzeyi: İngilizce (Okuma)

İŞ DENEYİMİ:2001 yılından itibaren Milli Eğitim Bakanlığında Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni olarak görev yapmaktayım.

ARAŞTIRMA ALANLARI:

TEZDEN ÜRETİLEN TEBLİĞ VE YAYINLAR: